

Máté

evangéliuma

Jézus családfája

(Lk 3:23–38)

1 ¹Ez Jézus Krisztus[†] családfája. Jézus Dávid[†] családjából származik, Dávid pedig Ábrahám[†] családjából.

²Ábrahám[†] fia Izsák[†] volt, Izsák fia Jákób[†], Jákób fiai pedig Júda és testvérei voltak. ³Júda gyermekei Fáesz és Zerah voltak, akik Támártól születtek. Fáesz fia Heszrón, Heszrón fia pedig Arám volt. ⁴Arám fia Aminádáb, Aminádáb fia Nahson, Nahson fia pedig Szalmón volt. ⁵Szalmón fia Boáz volt, akit Ráháb szült. Boáz fia Óbéd volt, akit Ruth szült. Óbéd fia Isai volt. ⁶Isai fia Dávid[†] király volt. Dávid fia pedig Salamon, akit Úriás felesége szült neki.

⁷Salamon fia Roboám volt, Roboám fia Abijjá, Abijjá fia pedig Ászá. ⁸Ászá fia Jósafát, Jósafát fia Jórám, Jórám fia Uzziás volt, ⁹Uzziás fia Jótám, Jótám fia Áház, Áház fia pedig Ezékiás volt. ¹⁰Ezékiás fia Manassé, Manassé fia Ámón, Ámón fia Jósiás volt. ¹¹Jósiásnak a babiloni fogságbevétel idején született gyermekei: Jekonjás és testvérei.

¹²A babiloni fogságbevétel után Jekonjásnak fia született: Sealtiel. Sealtiel fia Zerubbábel volt. ¹³Zerubbábel fia Abihud, Abihud fia Eljákim, Eljákim fia pedig Azzur volt. ¹⁴Azzur fia Cádók, Cádók fia Jákin, Jákin fia Elihud volt. ¹⁵Elihud fia Eleázár, Eleázár fia Mattán, Mattán fia pedig Jákób volt. ¹⁶Jákób fia József volt, annak a Máriának a férje, akitől Jézus, a Krisztus[†] született.

¹⁷A nemzedékek száma tehát: Ábrahám[†]tól Dávid[†]ig tizennégy nemzedék, Dávidtól a babiloni fogságbevételig szintén tizennégy nemzedék, a babiloni fogságbevételtől Krisztus[†] születéséig pedig ismét tizennégy nemzedék.

Jézus Krisztus születése

(Lk 2:1–7)

¹⁸Jézus Krisztus születése így történt: Anyja, Mária, József jegyese volt. De még mielőtt összeházasodtak volna, kiderült, hogy Mária gyermeket vár a Szent Szellem[†]től. ¹⁹Vőlegénye, József, igaz ember volt, és mivel nem akarta rossz hírbe hozni Máriát, úgy gondolta, hogy titokban bontja fel a jegyességet.

²⁰Miközben ezen gondolkodott, megjelent neki álmában az Úr angyala, és így szólt hozzá: „József, Dávid fia[†]! Ne félj feleségül venni Máriát, hiszen a benne növekvő gyermek a Szent Szellem[†]től van! ²¹Fiút szül majd, akit Jézusnak nevez^{*}, mert ő szabadítja meg népét bűneitől.”

1:21 Jézus A név jelentése: „szabadítás”.

²²Mindez azért történt így, hogy beteljesedjen, amit az Úr mondott a próféta[†] által: ²³„Egy szűz[†] gyermeket vár, és fiút szül majd, akinek Immánuel lesz a neve” — ami azt jelenti: velünk az Isten.*

²⁴Amikor József felébredt az álomból, mindent úgy tett, ahogyan az Úr angyala parancsolta neki. Feleségül vette Máriát, ²⁵de nem volt közöttük testi kapcsolat mindaddig, amíg Mária meg nem szülte a fiát, akit Jézusnak nevezett el.

A bölcsek meglátogatják Jézust

2¹Jézus a júdeai Betlehem városában született Heródes király[†] uralkodása idején. Ekkor bölcsek érkeztek keletről Jeruzsálembe, ²és azt kérdezték: „Hol van a zsidók királya, aki most született? Láttuk a csillagát keleten, és azért jöttünk, hogy imádjuk őt.”

³Amikor Heródes király[†] ezt meghallotta, nyugtalankodni kezdett, és vele együtt Jeruzsálem egész népe is. ⁴Heródes összehívta a nép minden főpapját[†] és törvénytanárait. Megkérdezte tőlük, hogy hol kell megszületnie a Krisztusnak[†]. ⁵„A júdeai Betlehemben — válaszolták —, mert ezt írta erről a próféta[†]:

⁶ »Betlehem, Júda földje,
nem te vagy a legkisebb Júda vezető városai között,
mert belőled származik majd az az uralkodó,
aki pásztora lesz népemnek, Izraelnek.«”

Mik 5:2

⁷Ekkor Heródes[†] titokban magához hívatta a bölcseket, és megkérdezte tőlük, hogy pontosan mikor jelent meg a csillag. ⁸Ezután elküldte őket Betlehembe: „Menjetek el — mondta nekik — és tudjatok meg mindent a gyermekről! Ha megtaláljátok, mondjátok el nekem, hogy én is elmehessek, és imádjam őt!”

⁹A bölcsek útra is keltek, miután meghallgatták a királyt. Előttük ment a csillag, amelyet már keleten is láttak, majd megállt a fölött a hely fölött, ahol a gyermek volt. ¹⁰Nagyon megörültek, amikor ismét meglátták a csillagot. ¹¹Bementek a házba, és meglátták a gyermeket anyjával, Máriával. Leborultak előtte és imádták őt. Majd felnyitották kincsesládáikat és átadták ajándékaikat: aranyat, tömjént és mirhát*. ¹²Mivel Isten álomban figyelmeztette őket, hogy ne menjenek vissza Heródeshez[†], más úton tértek vissza hazájukba.

Jézust a szülei Egyiptomba viszik

¹³Miután a bölcsek elmentek, az Úr angyala álomban megjelent Józsefnek, és ezt mondta neki: „Kelj fel, vidd magaddal a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, és maradj ott, amíg ismét szólok neked! Heródes[†] ugyanis keresni fogja a gyermeket, hogy megölje.”

¹⁴József fel is kelt, és még azon az éjjelen a gyermekkel és anyjával együtt Egyiptomba indult. ¹⁵Ott maradt egészen Heródes[†] haláláig. Így teljesedett be az, amit az Úr mondott a próféta[†] által: „Egyiptomból hívtam el fiamat.”*

Heródes megöleti a betlehemi fiúgyermeket

¹⁶Heródes[†] nagyon mérges lett, amikor rájött, hogy a bölcsék becsapták. Parancsot adott, hogy öljenek meg minden kétévesnél fiatalabb fiút Betlehemben és környékén. A bölcséktől ugyanis megtudta, hogy ennyi idős lehetett a gyermek. ¹⁷Ekkor teljesedett be, amit Isten Jeremiás próféta[†] által mondott:

¹⁸ „Kiáltozás hallatszott Rámában,
sírás és nagy jajgatás:
Ráhel siratta gyermekeit,
és nem akart megvigasztalódni, hogy már nincsenek.” *Jer 31:15*

József és Mária visszatérnek Egyiptomból

¹⁹Amikor Heródes[†] meghalt, József Egyiptomban volt. Megjelent neki az Úr angyala álmában, ²⁰és így szólt hozzá: „Kelj fel, vedd a gyermeket és anyját, és térj vissza Izrael földjére, mert meghaltak már azok, akik megakarták ölni a gyermeket!”

²¹Erre ő elindult a gyermekkel és anyjával, és visszatért Izrael földjére. ²²Amikor azonban meghallotta, hogy Júdeában Arkhelaosz uralkodik apja, Nagy Heródes után, nem mert odamenni. Az Úr ismét szólt Józsefhez álmában, ezért Galilea területére ment. ²³Názáret városába költözött, hogy beteljesedjen, amit Isten a próféták[†] által mondott: „Názáretinek fogják majd nevezni.”*

Bemerítő János

(Mk 1:1–8; Lk 3:1–9, 15–17; Jn 1:19–28)

3 ¹Abban az időben jelent meg Bemerítő János Júdea pusztájában, és ezt hirdette: ²„Változtassátok meg azt, ahogy gondolkodtok és ahogy éltek, mert közel van már a mennyek királysága!” ³Róla beszélt Ézsaiás próféta[†], amikor ezt mondta:

„Valaki kiált a pusztában:
»Készítsétek elő az Úr útját!
Tegyétek egyenessé ösvényeit!«” *Ézs 40:3*

⁴János teveszőrből készült ruhát és a dereka körül bőrvet viselt. Sáskát[†] és vadmézet evett. ⁵Sokan jöttek hozzá Jeruzsálemből, az egész Júdeából és a Jordán környékéről, hogy hallgassák őt. ⁶Miután megvallották a bűneiket, bemerítette[†] őket a Jordán folyóba.

⁷Amikor azonban látta, hogy a farizeusok[†] és a szadduceusok[†] közül is sokan jönnek bemerítkezni[†], így szólt hozzájuk: „Mérges kígyók! Ugyan ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljete Isten közelgő haragja elől? ⁸Olyan dolgokat tegyetek, amik megmutatják, hogy valóban megváltoztatok. ⁹Ne gondoljátok, hogy dicsekedhettek és azt mondhatjátok magatokban: „Mi Ábrahám[†] fiai vagyunk!” Mert azt mondom nektek, hogy Isten még ezekből a kövekből is tud fiakat teremteni Ábrahámnak. ¹⁰A fejsze már ott van a fák* gyökerénél, és kivág minden fát, ami nem terem jó gyümölcsöt. A kivágott fát pedig bedobják a tűzbe.

3:10 *fák* Azok az emberek, akik nem fogadják el Jézust, olyanok, mint a fák, amelyeket kivágnak.

¹¹Én vízbe merítem be azokat, akik megváltoztatják azt, ahogyan gondolkodnak és ahogyan élnek. Aki viszont utánam jön, az hatalmasabb nálam. Én arra sem vagyok méltó, hogy a saruját vigyem. Ő majd Szent Szellembe[†] és tűzbe merít be titeket. ¹²A kezében szórólapát van, amivel megtisztítja szérűjét*: a gabonát magtárába gyűjti be, a pelyvát pedig elolthatatlan tűzzel fogja megégetni.”

János bementíti Jézust

(Mk 1:9–11; Lk 3:21–22)

¹³Ekkor Jézus eljött Galileából a Jordán folyóhoz, hogy János[†] őt is bementítse[†]. ¹⁴De János megpróbálta lebeszélni erről: „Inkább nekem lenne szükségem arra, hogy bementíts engem, és mégis te jössz hozzám?”

¹⁵Jézus így válaszolt neki: „Engedd meg, hogy ez most így történjen! Meg kell tennünk ezt, hogy így teljesítsünk mindent, amit Isten kér tőlünk.” Ekkor János[†] engedett neki.

¹⁶Ezután Jézus bementítkezett[†]. Ahogy feljött a vízből, hirtelen megnyílt neki a Menny. János[†] látta, amint Isten Szent Szelleme galamb formájában leereszkedett és rászállt Jézusra. ¹⁷A Mennyből pedig egy hang hallatszott: „Ő az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm.”

Jézust próbára teszi az ördög

(Mk 1:12–13; Lk 4:1–13)

4¹Ezt követően a Szent Szellem[†] a pusztába vezette Jézust, hogy ott próbára tegye őt az ördög. ²Miután Jézus negyven napon és negyven éjjelen át nem evett semmit, végül megéhezett. ³Az ördög ekkor odalépett hozzá, és így szólt: „Ha Isten Fia vagy, parancsold meg ezeknek a köveknek, hogy változzanak át kenyérré!”

⁴Ő azonban így válaszolt: „Meg van írva:

»Nem csak kenyérral él az ember,
hanem minden beszéddel, amely Isten szájából származik.«” 5Móz 8:3

⁵Ezután a szent városba vitte őt az ördög, és a Templom[†] legmagasabb pontjára állította. ⁶„Ha Isten Fia vagy — mondta neki —, ugorj le innen, hiszen így szól az Írás[†]:

»Angyalainak parancsot ad,
hogy vigyázzanak rád,
és ők felemelnek kezeikkel,
hogy meg ne üsd a lábadat a kőbe.«” Zsolt 91:11–12

⁷Jézus így válaszolt: „Az Írás[†] azt is mondja:

»Ne tedd próbára Uradat, Istenedet.«” 5Móz 6:16

⁸Ezután az ördög egy nagyon magas hegyre vitte Jézust. Megmutatta neki a világ összes királyságát és ragyogását. ⁹„Ezt mind neked adom — mondta —, ha leborulva imádsz engem.”

3:12 *kitakarítja szérűjét* János ezzel azt mondja, hogy Jézus el fogja választani a jó embereket a rosszaktól.

¹⁰Jézus erre így szólt: „Menj el tőlem, Sátán! Mert ezt mondja az Írás†:

»Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!«” 5Móz 6:13

¹¹Ekkor otthagyta őt az ördög, és angyalok jöttek, hogy szolgáljanak neki.

Jézus megkezdi szolgálatát Galileában

(Mk 1:14–15; Lk 4:14–15)

¹²Amikor Jézus meghallotta, hogy Jánost† elfogták, visszament Galileába.

¹³Elhagyta Názáretet, és a Galileai-tó melletti Kapernaumba ment lakni, Zebulon és Naftáli határvidékére, ¹⁴ahogy beteljesedjék a próféta† szava:

¹⁵ „Zebulon és Naftáli földje,
a tengerhez vezető út, a Jordán folyón túli terület
nem zsidó népek Galileája.

¹⁶ A sötétségben élő nép
nagy világosságot látott.
A halál árnyékos földjén élőknek fény támadt.” Ézs 9:1–2

¹⁷Jézus ettől fogva kezdte tanítani: „Változtassátok meg azt, ahogy gondolkodtok és azt, ahogy éltek, mert a mennyek királysága már közel van!”

Jézus kiválaszt magának néhány tanítványt

(Mk 1:16–20; Lk 5:1–11)

¹⁸Amikor Jézus a Galileai-tó mellett járt, meglátott két testvért: Simont, akinek a másik neve Péter volt, és testvérét, András. Halászok voltak, és éppen akkor vetették ki hálójukat a tóba. ¹⁹Azt mondta nekik: „Kövessetek engem, és én emberhalásszá teszlek benneteket!” ²⁰Erre ők azonnal otthagyták hálójukat, és követték Jézust.

²¹Miután továbbment onnan, meglátott egy másik testvérpárt: Zebedeus fiát, Jakabot és testvérét, Jánost. Ők a hálójukat javígtatták a hajóban, apjukkal Zebedeussal. Őket is elhívta. ²²Azonnal otthagyták a hajót és apjukat, és követték Jézust.

Jézus tanít és gyógyít

(Lk 6:17–19)

²³Jézus bejárta egész Galileát. Tanított a zsinagógákban†, hirdette az Isten királyságáról szóló örömhírt†. Meggyógyította az emberek mindenféle betegségét és gyengeségét. ²⁴Híre elterjedt egész Szíriában. Sokféle beteget vittek hozzá. Voltak, akik különböző betegségektől és fájdalomtól szenvedtek, voltak, akikben gonosz szellem volt. Vittek hozzá epilepsziásokat† és bénákat is, Jézus pedig meggyógyította őket. ²⁵Nagy tömeg követte őt Galileából, Tízvárosból†, Jeruzsálemből, Júdeából és a Jordán folyón túlról.

Jézus tanít

(Lk 6:20–23)

5 ¹Amikor Jézus meglátta a tömeget, fölment a hegyre és leült. Odamentek hozzá a tanítványai is. ²Ő pedig így kezdte tanítani őket:

³ „Boldogok, akik felismerik, hogy szükségük van Istenre,
mert övék a mennyek királysága.

- 4 Boldogok, akik most sírnak,
mert Isten megvigasztalja őket.
- 5 Boldogok a szelídek,
mert ők öröklik a földet.*
- 6 Boldogok, akik mindennél jobban vágnak a igazságra,
mert Isten teljesen megelégti őket.
- 7 Boldogok az irgalmasok,
mert ők irgalmat kapnak Istentől.
- 8 Boldogok a tiszta szívűek,
mert ők meglátják Istent.
- 9 Boldogok, akik békét teremtenek,
mert őket Isten gyermekeinek nevezik.
- 10 Boldogok, akiket Isten igazsága miatt üldöznek,
mert övük a mennyek királysága.

¹¹Boldogok vagytok, amikor az emberek miattam megsértenek titeket, üldöznek, és mindenféle gonoszságot hazudnak rólatok. ¹²Legyetek boldogok és örüljete, mert hatalmas jutalom vár rátok a Mennyben! Hiszen így üldözték az előttek élő prófétákat[†] is.”

Ti vagytok a só és a világosság

(Mk 9:50; Lk 14:34–35)

¹³„Ti vagytok a föld sója. Ha azonban a só elveszti az ízét, ugyan mi tehetné újra ízessé? Semmire sem jó többé, ezért az emberek kidobják és eltapossák.

¹⁴Ti vagytok a világ világossága. Nem lehet elrejtteni a hegyen épült várost.

¹⁵Aki lámpást gyújt, nem azért teszi, hogy edény alá rejtse, hanem hogy a lámpatartóra tegye és így mindenkinek világítson, aki a házban van.

¹⁶Ugyanígy ragyogjon a ti világosságotok is az emberek előtt, hogy lássák jó tetteiteket és dicsóítsék mennyei Atyátokat.”

Jézus és az Írások

¹⁷„Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy eltöröljem a törvényt vagy a próféták[†] tanítását. Nem azért jöttem, hogy eltöröljem, hanem hogy teljessé tegyem. ¹⁸Igazán mondom nektek: amíg az ég és a föld létezik, egyetlen betű vagy pont sem vész el a törvényből, amíg minden be nem teljesedik. ¹⁹Ha valaki nem tart fontosnak akár csak egyet is a parancsolatok közül, nem engedelmeskedik neki, és ezt tanítja az embereknek, az a legkisebb lesz a mennyek királyságában. Aki viszont megtartja a parancsolatokat, és ezt tanítja az embereknek is, az nagy lesz a mennyek királyságában. ²⁰Igazán mondom nektek: ha nem vagytok sokkal különbek, mint a törvénytanárok és a farizeusok[†], nem mentek be a mennyek királyságába.”

Jézus a haragról tanít

²¹„Hallottátok, meg lett mondva népünknek már régen: »Ne ölj!«* Ha valaki öl, annak bíróság elé kell állnia. ²²Én azonban azt mondom nektek: ha valaki megharagszik egy másik emberre, el lesz ítélve. Ha valaki azt mondja

5:5 „Boldogok ... földet.” Lásd Zsolt 37:11. **5:21** idézet: 2Móz 20:13; 5Móz 5:17.

egy másik embernek: »Te ostoba!«, az megérdemli, hogy a Főtanács[†] elé állítsák. Ha bárki azt mondja egy másik embernek: »Te bolond!«^{*}, az méltó, hogy a pokol tüzére dobják.

²³Ezért ha ajándékot viszel az oltárhoz[†], és ott eszedbe jut, hogy egy embertársadnak panasza van ellened, ²⁴hagyd ott az oltár előtt az ajándékodat, menj el, és előbb békülj ki azzal az emberrel. Utána menj vissza, és így ajánld fel ajándékodat Istennek!

²⁵Békülj ki hamar ellenségeddel, amíg még úton vagytok a bíróság felé, nehogy átadjon a bírónak, a bíró a börtönőrnek, az pedig börtönbe zárjon! ²⁶Igazán mondom neked: nem jöhetsz ki onnan addig, amíg az utolsó fillérig ki nem fizetted a tartozásodat!”

Jézus a szexuális bűnökről tanít

²⁷„Hallottátok, hogy megmondták: »Ne kövess el házasságtörést!«^{*} ²⁸Én viszont azt mondom nektek: ha valaki vággyal néz egy asszonyra, az a szívében már házasságtörést követett el. ²⁹Ha a jobb szemed visz bűnbe, vágd ki, és dobd el, mert jobb neked, ha tested egy részét veszíted el, mintha egész testedet vetnék a pokolra! ³⁰Ha pedig a jobb kezed visz bűnbe, vágd le azt, és dobd el, mert jobb neked, ha tested egy részét veszíted el, mintha egész tested menne a pokolra!”

Jézus a válásról tanít

(Mt 19:9; Mk 10:11–12; Lk 16:18)

³¹„Ezt is megmondták: »Aki elválik feleségétől, adjon neki válólevelet!«^{*} ³²Én viszont azt mondom nektek: aki elválik a feleségétől, az maga viszi a feleségét a házasságtörés bűnébe[†]. Kivéve, ha az asszony volt hűtlen a férjéhez. Az is házasságtörést követ el, aki az elbocsátott asszonyt elveszi feleségül.”

Jézus az ígéretekről tanít

³³„Hallottátok, hogy azt is megmondták népünknek már régen: »Ne esküdj[†] hamisan, hanem tartsd meg, amit esküvel ígértél az Úrnak!«^{*} ³⁴Én viszont azt mondom nektek: egyáltalán ne esküdjetek se az égre, hiszen Isten királyi széke az, ³⁵se a földre, mert az az Ő lábtartója, se Jeruzsálemre, mert az a nagy Király városa! ³⁶Még a saját fejedre se esküdj, mert egyetlen hajszáladat sem tudod feketévé vagy fehérré tenni! ³⁷Inkább mondjatok igent, ha igenre gondoltok, és nemet, ha nemre gondoltok! Ezen a két szón kívül már minden a gonosztól van!”

Jézus a bosszúról tanít

(Lk 6:29–30)

³⁸„Hallottátok, hogy megmondták: »Szemet szemért és fogat fogért!«^{*} ³⁹Én viszont azt mondom nektek: ne szálljatok szembe egyetlen gonosz emberrel se! Ezért ha valaki megüti az arcod jobb felét, tartsd oda neki a másikat is!

5:22 ostoba, bolond „Ráka”, jelentése: „semmirekellő bolond” vagy „hülye”. **5:27** idézet: 2Móz 20:14; 5Móz 5:18. **5:31** idézet: 5Móz 24:1. **5:33** »Ne ... Úrnak!« Lásd 3Móz 19:12; 4Móz 30:2; 5Móz 23:21. **5:38** idézet: 2Móz 21:24; 3Móz 24:20; 5Móz 19:21.

⁴⁰Ha valaki pereskedni akar veled és el akarja venni a ruhádat, add oda neki a kabátodat is! ⁴¹Ha valaki arra kényszerít, hogy menj el vele egy mérföldre, menj el vele kettőre! ⁴²Adj annak, aki kér tőled, és ne fordulj el attól, aki kölcsönkér tőled!”

Mindenkit szeressetek!

(Lk 6:27–28, 32–36)

⁴³„Hallottátok, hogy megmondták: »Szeresd embertársadat és gyűlöld ellenségedet!«* ⁴⁴Én viszont azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok azokért, akik üldöznek titeket! ⁴⁵Így valóban mennyei Atyátok fiai lesztek. Ő ugyanis felkelti napját a gonoszoknak is és a jóknak is. Ad esőt az igazaknak is és a bűnösöknek is. ⁴⁶Ha csak azokat szeretitek, akik szeretnek titeket, ugyan milyen jutalmat kaptok? Ugyanezt teszik a vámszedők† is. ⁴⁷Ha csak testvéreiteket köszöntitek, ugyan mennyivel tesztek többet, mint mások? Hiszen ezt még a nem zsidó népek is megteszik. ⁴⁸Legyetek tehát tökéletesek, mint ahogy mennyei Atyátok tökéletes!”

Jézus az adakozásról tanít

6¹„Figyeljete arra, hogy ne az emberek előtt tegyetek jót, hogy lássanak titeket, mert akkor nem kaptok jutalmat mennyei Atyától!”

²Ha adsz valamit a szegényeknek, ne fújj kürtöt magad előtt, hogy figyeljenek rád, mint ahogyan a képmutatók teszik a zsinagógákban† és az utcákon, hogy dicsérjék őket az emberek! Igazán mondom nektek: a teljes jutalmukat megkapták. ³Amikor a szegényeknek adsz, ne tudjon a bal kezed arról, amit a jobb kezed tesz! ⁴Így a szegényeknek való adakozásod titokban történik. De Atyád, aki látja, amit titokban teszel, megjutalmaz majd érte.”

Jézus az imádkozásról tanít

(Lk 11:2–4)

⁵„Amikor imádkoztok, ne úgy tegyétek, mint a képmutatók†, akik a zsinagógákban† és az utcasarkokon szeretnek imádkozni, hogy mindenki lássa őket! Igazán mondom nektek: a teljes jutalmukat megkapták. ⁶Te viszont, amikor imádkozol, menj be a belső szobádba, zárd be az ajtót, és imádkozz titokban! Atyád pedig, aki látja, amit titokban teszel, megjutalmaz majd!”

⁷Amikor imádkoztok, ne beszéljete sokat, mint a nem zsidó emberek, akik azt hiszik, hogy hosszú imájukért hallgaják meg őket! ⁸Ne utánozzátok őket! Atyátok jól tudja, hogy mire van szükségetek, mielőtt még kéréteket tőle. ⁹Inkább így imádkozzatok:

»Atyánk, aki a mennyekben vagy,
legyen szent a te neved!

¹⁰ Jöjjön el a királyságod,
legyen meg az akaratod, ahogyan a mennyben, úgy itt a földön is.

¹¹ Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma,

¹² és bocsásd meg a bűneinket,
ahogyan mi is megbocsátunk azoknak, akik rosszat tesznek nekünk.

¹³ Ne engedd, hogy kísértésbe essünk,
hanem szabadíts meg minket a gonosztól!«*

¹⁴Csak akkor bocsátja meg bűneiteket mennyei Atyátok, ha ti is megbocsátjátok mások bűneit. ¹⁵Amennyiben nem bocsátjátok meg mások bűneit, Atyátok sem bocsátja meg a ti bűneiteket.”

Jézus a böjtről tanít

¹⁶„Amikor böjtöltök[†], ne legyen olyan szomorú az arcotok, mint a képmutatóké[†]! Ők eltorzítják arcukat, hogy mások is lássák, hogy böjtölnek. Igazán mondom nektek: a teljes jutalmukat megkapták. ¹⁷Te azonban, amikor böjtölsz, kend meg a fejedet olajjal, és mosd meg az arcodat, ¹⁸hogy senki ne vegye észre, hogy böjtölsz, kivéve Atyádat, akit nem látsz! És Atyád aki látja, amit titokban teszel, megjutalmaz majd.”

Isten fontosabb a pénznél

(Lk 12:33–34)

¹⁹„Ne a földön gyűjtsetek magatoknak kincseket! Itt a moly és a rozsdá mindent elpusztít, vagy betörnek a tolvajok és ellopják azokat! ²⁰Inkább a mennyben gyűjtsetek magatoknak kincseket, mert ott sem moly, sem rozsdá nem pusztít, és tolvajok sem törnek be, hogy ellopják azokat! ²¹Mert ahol a kincsed van, ott van a szíved is.”

Világosság és sötétség

(Lk 11:34–36)

²²„A test lámpása a szem. Ezért ha a szemed egészséges, az egész tested világosságban lesz. ²³Ha viszont a szemed rossz, az egész tested sötétségben lesz. És ha a világosság, ami benned van, valójában sötétség, milyen nagy akkor a sötétség?”

Lehet-e két urat szolgálni?

(Lk 16:13)

²⁴„Senki sem szolgálhat két urat egyszerre. Hiszen vagy gyűlöli az egyiket, és a másikat szereti, vagy ragaszkodik az egyikhez, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok tehát Istennek és a pénznek* egyszerre!”

Isten királysága legyen az első!

(Lk 12:22–34)

²⁵„Ezért azt mondom nektek: Ne aggódjatok életetekért, hogy mit fogtok enni és inni, se testetek miatt, hogy mibe fogtok öltözködni! Hiszen értékesebb az élet, mint az étel. A test is értékesebb, mint a ruha. ²⁶Figyeljétek meg az égi madarakat! Nem vetnek, nem aratnak, élelmet sem gyűjtenek magtárba — mennyei Atyátok mégis táplálja őket. Ti pedig sokkal értékesebbek vagytok, mint ők! ²⁷Ki tudná közületek aggodásával akár csak egy órával is meghosszabítani az életét?

6:13 Néhány görög kézirat hozzáteszi: „Mert tiéd az uralom, a hatalom és a dicsőség mindörökké. Ámen.” **6:24** pénz Szó szerint: „mammon” (szemita szó), jelentése: „pénz”, „gazdagság”.

²⁸Miért aggódtok a ruhák miatt? Nézzétek a mezei liliomokat: milyen szépen növekednek, pedig nem fáradoznak és nem készítenek ruhát maguknak! ²⁹Mégis azt mondom nektek, Salamon legnagyobb dicsőségében sem öltözködött olyan szépen, mint ezek közül bármelyik. ³⁰Ha tehát a mező fűvét, amely ma itt van, holnap pedig tűzre dobják, így öltözteti Isten, mennyivel inkább fog titeket öltöztetni, kishitűek! ³¹Ne aggódjatok tehát és ne kérdezzétek: »Mit fogunk enni, és mit fogunk inni?«, és azt se, hogy »Mit veszünk fel?« ³²A nem zsidó emberek kérdezzétek ezeket. Mennyei Atyátok tudja, hogy mindezekre szükségetek van. ³³Keressétek először Isten királyságát és az ő igazságát, és ráadásként ezek is mind megadtnak nektek. ³⁴Ne aggódjatok tehát a holnap miatt, mert a holnap majd aggódik magáért! Elég minden napnak a maga baja.”

Jézus az ítélekezésről tanít

(Lk 6:37–38, 41–42)

7¹„Ne ítéljétek, hogy titeket se ítéljenek majd el! ²Amilyen ítélettel ítélték, olyan ítélettel ítélnék majd titeket is. Amilyen mértékkel mérték másoknak, olyan mértékkel mérnek majd nektek is. ³Miért látod meg a szálkát testvéred szemében, ha a saját szemedben még a gerendát sem veszed észre? ⁴Hogyan mondhatod testvérednek: »Engedd meg, hogy kivegyem a szálkát a szemedből!«, amikor a te szemedben egy gerenda van! ⁵Képmutató†! Először vedd ki a gerendát a saját szemedből! Azután majd elég tisztán látsz ahhoz, hogy kivehesd a szálkát a testvéred szeméből!

⁶Ne adjátok oda a szent dolgokat a kutyáknak, és ne szórjátok oda gyöngyeiteket a disznóknak. Mert megtörténhet, hogy lábukkal széttapossák azokat, és a kutyák megfordulva benneteket is széttépnek!”

Kitartóan kérjétek Istentől!

(Lk 11:9–13)

⁷„Kérjétek, és kaptok! Keressetek, és találtok! Zörgessetek, és az ajtó kinyílik előttetek! ⁸Mert mindenki, aki kér, kap. Aki keres, talál, és aki zörget, annak ajtót nyitnak.

⁹Vagy talán van köztetek olyan ember, aki követ ad a fiának, amikor az kenyeret kér tőle? ¹⁰Vagy ha halat kér, kígyót ad neki? ¹¹Ha tehát még ti is — bár gonoszak vagytok — tudtok jó ajándékot adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább ad majd mennyei Atyátok jó ajándékokat azoknak, akik kérik tőle!”

A legfontosabb szabály

¹²„Ezért amit szeretnétek, hogy veletek tegyenek az emberek, azt tegyétek ti is velük! Ez a törvény és a próféták† tanításának lényege.”

Út a mennybe és a pokolba

(Lk 13:24)

¹³„A szűk kapun menjétek be! Mert tágas az a kapu, és széles az az út, amely a pusztulásba vezet, és sok ember jár rajta. ¹⁴De szűk az a kapu, és keskeny az az út, amely az örök életre vezet, és kevesen találják meg azt.”

Figyeljétek az emberek cselekedeteit!

(Lk 6:43–44; 13:25–27)

¹⁵„Óvakodjatok a hamis prófétáktól[†], akik odajönnek hozzátok és úgy néznek ki, mint a bárányok! ¹⁶Gyümölcsseikről ismerhetitek fel őket. Nem szedhetünk tüskebokorról szőlőt vagy bogáncskóróról fügét. ¹⁷Ugyanígy minden jó fa jó gyümölcsöt érlel, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem. ¹⁸A jó fa nem terem rossz gyümölcsöt, és a rossz fa sem hoz jó gyümölcsöt. ¹⁹Minden fát, amelyik nem hoz jó gyümölcsöt, kivágnak és tűzre dobnak. ²⁰Tehát gyümölcsseikről ismeritek fel őket.

²¹Nem mindenki fog bemenni a mennyek királyságába, aki azt mondja nekem: »Uram, Uram!« Csak az, aki megteszi az én mennyei Atyám akaratát. ²²Sokan mondják majd nekem azon a napon: »Uram, Uram! Hiszen a te nevedben prófétáltunk. A te nevedben úztünk ki gonosz szellemeket. És a te nevedben tettünk sok csodát!« ²³Én akkor világosan megmondom nekik: »Soha nem ismertelek titeket. Menjetek el tőlem, ti gonosztevők!«

A bölcs és a bolond ember

(Lk 6:47–49)

²⁴„Mindenki, aki meghallgatja szavaimat, és meg is teszi azokat, olyan, mint a bölcs ember, aki sziklára építette a házát. ²⁵Esett az eső, jött az árvíz, fújt a szél, és rátört a házra. De az nem dőlt össze, mert sziklára alapozták. ²⁶Mindenki, aki csak hallgatja a szavaimat, de nem engedelmeskedik azoknak, olyan, mint a bolond ember, aki homokra építette a házát. ²⁷Esett az eső, árvíz lett, fújt a szél, és rátört a házra. Az pedig összedőlt, és teljesen elpusztult.”

²⁸Ezzel Jézus befejezte a beszédét, a tömeg pedig csodálkozott a tanításán. ²⁹Ugyanis nem úgy tanította őket, mint a törvénytanárok, hanem úgy, mint akinek hatalma van.

Jézus meggyógyít egy beteget

(Mk 1:40–45; Lk 5:12–16)

8 ¹Miután Jézus lejött a hegyről, nagy tömeg követte őt. ²Odament hozzá egy leprás[†], leborult előtte, és ezt mondta: „Uram, ha akarod, te meg tudsz engem gyógyítani!”

³Akkor Jézus kinyújtotta a kezét, megérintette őt, és így szólt: „Akarom. Gyógyulj meg!” Ő pedig azonnal meggyógyult a leprából. ⁴Ezután így szólt hozzá Jézus: „Ne beszélj erről senkinek! Inkább menj el, mutasd meg magadat a papnak*, majd Mózes[†] törvénye szerint vidd el ajándékokat. Ez lesz a bizonyíték nekik arra, hogy meggyógyultál!”

Jézus meggyógyítja egy tiszt szolgáját

(Lk 7:1–10; Jn 4:43–54)

⁵Amikor Jézus Kapernaumba ért, egy százados lépett hozzá és segítségért könyörögött: ⁶„Uram, a szolgám bénán fekszik otthon, és nagy fájdalmai vannak.”

8:4 mutasd meg magadat a papnak Mózes törvénye szerint a papnak kell megítélnie, hogy a zsidó ember meggyógyult-e a leprából.

⁷„Megyek, és meggyógyítom” — válaszolta Jézus.

⁸A százados azonban így szólt: „Uram, nem érdemlem meg, hogy belépj az otthonomba. Csak szólj, és meggyógyul a szolgálám. ⁹Hiszen én is mások hatalma alatt álló ember vagyok, és vannak katonáim, akiknek én parancsolok. Ha azt mondom az egyiknek: »Menj el!«, az el is megy. Vagy ha szólok egy másiknak: »Gyere ide!«, az odajön. És ha azt mondom a szolgálómnak: »Tedd ezt!«, az meg is teszi.”

¹⁰Jézus, amikor ezt meghallotta, elcsodálkozott és így szólt azokhoz, akik vele voltak: „Igazán mondom nektek: Nem találtam ilyen nagy hitet egész Izraelben. ¹¹Bizony sokan jönnek majd el keletről és nyugatról, akik együtt ülnek asztalhoz Ábrahámmal[†], Izsákkal[†] és Jákóbbal[†] a mennyek királyságában. ¹²De azokat, akiket a királyság illetve, hogy legyen, kidobják a külső sötétségbe. Ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.”

¹³Majd a századoshoz fordulva így szólt Jézus: „Menj! Történjen minden úgy, ahogy hitted!” És még abban az órában meggyógyult a szolgálója.

Jézus sok embert meggyógyít

(Mk 1:29–34; Lk 4:38–41)

¹⁴Amikor Jézus Péter házába ment, látta, hogy annak anyósa lázasan fekszik. ¹⁵Jézus megérintette az asszony kezét, és a láz elhagyta őt. Ezután az asszony felkelt, és szolgálni kezdett neki.

¹⁶Amikor beesteledett, sok olyan embert vittek hozzá, akikben gonosz szellem volt. Jézus pedig szavával űzte ki a gonosz szellemeket, és minden beteget meggyógyított. ¹⁷Így teljesedett be, amit Ézsaiás próféta[†] mondott:

„Ő vette el gyengeségeinket, és ő hordozta betegségeinket.” Ézs 53:4

Jézus követése

(Lk 9:57–62)

¹⁸Amikor Jézus meglátta az őt körülvevő tömeget, parancsot adott a tanítványainak, hogy menjenek át a tó túlsó partjára. ¹⁹Ekkor azonban egy törvénytanító lépett hozzá, és így szólt: „Mester, én mindenhová követni foglak téged.”

²⁰Jézus így válaszolt neki: „A rókáknak van barlangjuk, a madaraknak van fészük, de az Emberfiának[†] nincs hol lehajtania a fejét.”

²¹Egy másik tanítványa azt mondta neki: „Uram, engeddd meg, hogy előbb elmenjek, és eltemessem apámat!”

²²Jézus azonban így válaszolt neki: „Te csak kövess engem, és hagyd, hogy a holtak eltemessék saját halottaikat!”

Jézus lecsendesíti a vihart

(Mk 4:35–41; Lk 8:22–25)

²³Jézus hajóba szállt, tanítványai pedig követték őt. ²⁴Hirtelen akkora vihar támadt a tavon, hogy a hullámok szinte elborították a hajót. De Jézus aludt. ²⁵Tanítványai odamentek hozzá és felébresztették. Azt mondták: „Uram! Ments meg minket! Mindjárt meghalunk!”

²⁶Jézus így válaszolt nekik: „Miért féltek? Milyen kevés a hitetek!” Azután felállt, parancsolt a szélnek és a tó vizének, és teljes csend lett.

²⁷Az emberek csodálkozva kérdezték: „Ugyan, ki lehet ő, hogy még a szél és a tó vize is engedelmeskedik neki?”

Jézus gonosz szellemeket űz ki két emberből

(Mk 5:1–20; Lk 8:26–39)

²⁸Amikor Jézus megérkezett a túlsó partra, a gadaraiak* földjére, két emberrel találkozott, akikben gonosz szellem volt. A sírokból jöttek elő. Olyan veszélyesek voltak, hogy senki sem tudott azon az úton utazni miattuk. ²⁹Felkiáltottak: „Mit akarsz tőlünk, Isten Fia? Azért jöttél, hogy idő előtt megkínózz bennünket?”

³⁰A távolban egy nagy disznónyáj legelt. ³¹A gonosz szellemek így kérlelték Jézust: „Ha kiűzöl minket, küldj bennünket abba a disznónyájba!”

³²„Menjetek!” — mondta nekik Jézus. Akkor azok kijöttek az emberekből, és belementek a disznókba. Az egész disznónyáj lerohant a meredek lejtőn, egyenesen a tóba, és a vízbe fulladt. ³³Az emberek pedig, akik a disznókat őrizték, elfutottak. Bementek a városba, és mindent elmondtak: azt is, ami azokkal az emberekkel történt, akikben gonosz szellem volt. ³⁴Erre a város egész lakossága kiment, hogy lássa Jézust. Amikor meglátták, kérték, hogy menjen el arról a vidékről.

Jézus meggyógyítja a bénát

(Mk 2:1–12; Lk 5:17–26)

9¹Ezután Jézus hajóba szállt, átkelt a tavon, és a saját városába ment. ²Ott egy bénát vittek hozzá, aki ágyon feküdt. Jézus látta a hitüket, ezért így szólt a bénához: „Bízzál fiam, bűneid meg vannak bocsátva!”

³Néhány törvénytánító egymás közt ezt mondta: „Ez az ember Istent gyalázza!”

⁴Mivel Jézus ismerte a gondolataikat, így szólt hozzájuk: „Miért gondoltok ilyen gonosz dolgot a szívetekben? ⁵Szerintetek mi könnyebb? Azt mondani: »Bűneid meg vannak bocsátva«, vagy azt: »Kelj fel, és járj!«? ⁶De megmutatom nektek, hogy az Emberfiának† van hatalma arra, hogy megbocsássa a bűnöket a földön.” Így szólt a bénához: „Kelj fel, fogd az ágyadat, és menj haza!” ⁷A férfi pedig felkelt és hazament. ⁸Amikor ezt látták az emberek, félelem töltötte el őket, és dicsőítették Istent, aki ilyen hatalmat adott az embereknek.

Máté (Lévi) követi Jézust

(Mk 2:13–17; Lk 5:27–32)

⁹Amikor Jézus továbbment onnan, meglátott egy Máté nevű férfit, aki a vámnál ült. Jézus ezt mondta neki: „Kövess engem!” Ő pedig felállt, és követte Jézust.

¹⁰Amikor Jézus és tanítványai Máté házában ettek, sok vámszedő† és bűnös is odament, és velük együtt evett. ¹¹Amikor a farizeusok† ezt meglátták, így szóltak Jézus tanítványaihoz: „Hogy lehet az, hogy a tanítók egy asztalnál eszik a vámszedőkkel és a bűnösökkel?”

¹²Amikor Jézus ezt meghallotta, így szólt: „Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. ¹³Menjetek, és tanuljátok meg, mit

8:28 gadarai Gadara területéről, a Galileai-tó dél-keleti partjáról valósi.

jelent az, hogy »Én irgalmasságot akarok, nem áldozatot!«* Nem azért jöttem, hogy igaz embereket hívjak el, hanem hogy bűnösöket.”

Jézus nem olyan, mint a vallásos zsidók

(Mk 2:18–22; Lk 5:33–39)

¹⁴Majd János[†] tanítványai mentek oda Jézushoz, és megkérdezték tőle: „Miért van az, hogy mi és a farizeusok[†] böjtölünk[†], a te tanítványaid viszont nem?”

¹⁵Jézus így felelt nekik: „Vajon búsulnak-e a vőlegény barátai, amíg velük van a vőlegény? Eljön majd az az idő, amikor elviszik tőlük a vőlegényt. Akkor majd ők is böjtölnek[†].”

¹⁶Senki nem varr foltot új anyagból régi ruhára, mert egy ilyen folt csak tovább szakítaná az anyagot, és így még nagyobb lenne a szakadás. ¹⁷Senki sem tölt új bort régi tömlőkbe[†]. Hiszen akkor szétszakadnának a tömlők, és a bor is kiömlene. Ehelyett az új bort új tömlőkbe töltik, és így mindkettő megmarad.”

Jézus életre kelt egy halott kislányt és meggyógyít egy beteg asszonyt

(Mk 5:21–43; Lk 8:40–56)

¹⁸Miközben ezt mondta, a zsinagóga[†] egyik vezetője lépett hozzá. Leborult előtte, és így szólt: „Most halt meg a kislányom, de kérlek, gyere, tedd rá a kezedet, és újra élni fog!”

¹⁹Jézus erre útnak indult, és a tanítványaival együtt követte őt.

²⁰Volt egy asszony, aki már tizenkét éve vérzett. Hátulról odalépett hozzá, és megérintette Jézus ruhájának szélét. ²¹Ezt gondolta ugyanis magában: „Elég, ha megérintem a ruháját, és meggyógyulok.”

²²Jézus hátrafordult, ránézett az asszonyra, és így szólt: „Bízzál, leányom, a hited meggyógyított téged!” És az asszony abban a pillanatban meggyógyult.

²³Amikor Jézus a vezető házához ért, meglátta a jajgató tömeget és a temetési zenét játszó embereket. ²⁴Azonnal rájuk szólt: „Menjetek el innen! A kislány nem halt meg, csak alszik.” De azok kinevették őt. ²⁵Miután az embereket elküldték, Jézus bement a szobába, megfogta a kislány kezét, és a lány felkelt. ²⁶Ennek az egész vidéken híre ment.

Jézus még több embert gyógyít meg

²⁷Amikor Jézus továbbment onnan, két vak férfi követte. Így kiáltottak: „Dávid Fia[†], segíts rajtunk!”

²⁸Amikor bement egy házba, utánamentek a vakok is. Jézus megkérdezte őket: „Elhiszitek, hogy meg tudom tenni azt, hogy újra lássatok?” „Igen, Uram!” — válaszolták.

²⁹Ekkor megérintette a szemüket, és így szólt: „Történjen úgy, ahogyan hittétek!” ³⁰Erre megnyílt a szemük. Jézus azonban figyelmeztette őket: „Vigyázzatok, hogy senki se tudja meg ezt!” ³¹Ők azonban, amikor elmentek onnan, mindenkinek beszéltek Jézusról azon vidéken.

³²Amint ők elmentek, egy olyan embert hoztak hozzá, aki nem tudott beszélni, mert gonosz szellem volt benne. ³³Jézus kiűzte belőle a gonosz

szellemet, a néma pedig megszólalt. Az emberek elcsodálóztak és ezt mondták: „Ilyen hatalmas dolog még soha nem történt Izraelben!”

³⁴A farizeusok[†] azonban azt mondták: „A gonosz szellemek fejedelmének segítségével úzi ki a gonosz szellemeket.”

Jézus megsajnálja az embereket

³⁵Jézus bejárt minden várost és falut. Tanított a zsinagógákban[†], hirdette az Isten királyságáról szóló örömhírt[†]. Meggyógyított mindenfajta betegséget és gyengeséget. ³⁶Amikor végignézett a tömegben, megsajnálta őket, mert fáradtak és elhagyatottak voltak, mint a pásztor nélküli juhok. ³⁷Ekkor így szólt tanítványaihoz: „Sok az aratnivaló, de kevés a munkás. ³⁸Ezért kérjétek az aratás Urát, hogy küldjön még munkásokat az aratásába!”

Jézus kiküldi tanítványait

(Mk 3:13–19; 6:7–13; Lk 6:12–16; 9:1–6)

10¹Jézus magához hívta tizenkét tanítványát. Hatalmat adott nekik arra, hogy kiűzzék a gonosz szellemeket, és meggyógyítsanak minden betegséget és gyengeséget. ²Ez volt a tizenkét apostol[†] neve: az első Simon, akinek a másik neve Péter volt, és testvére, András. Jakab, a Zebedeus fia, és testvére, János. ³Fülöp, Bertalan, Tamás és Máté, a vámszedő[†]. Jakab, az Alfeus fia, és Taddeus. ⁴Simon, a zélóta*, és Iskáriótes Júdás, aki később elárulta őt.

⁵Ezt a tizenkét embert küldte ki Jézus. Megparancsolta nekik: „Ne menjetek olyan vidékre, ahol nem zsidó emberek laknak. Ne menjetek be a samáriaiak[†] városaiba! ⁶Inkább Izrael népének elveszett juhaihoz menjetek! ⁷Menjetek, és hirdessétek: »Elközelített a mennyek királysága!« ⁸Gyógyítsátok meg a betegeket! Támasszátok fel a halottakat! Tisztítsátok meg a leprásokat[†]! Űzzétek ki a gonosz szellemeket! Ingyen kaptátok, ezért ingyen is adjátok! ⁹Övetekben ne vigyetek se aranyat, se ezüstöt, se rézpénzt! ¹⁰Ne vigyetek az útra tarisznyát, se másik ruhát, se sarut, se botot! A munkás ugyanis megérdemli, hogy gondoskodjanak róla.

¹¹Ha bementek egy faluba vagy városba, keressetek ott egy arra méltó embert, és maradjatok nála addig, amíg tovább nem mentek! ¹²Mikor beléptek a házába, mondjátok: »Béke legyen veletek!« ¹³Ha az ott lakók megérdemlik, a békesség, amit kívántok, nyugodjon meg rajtuk. Ha azonban nem érdemlik meg, térjen vissza rátok. ¹⁴Ha valaki nem fogad be titeket, és beszédeteket sem hallgatja meg, menjetek ki annak házából és városából! Még a port is verjétek le a lábatokról!* ¹⁵Igazán mondom nektek, még Sodoma[†] és Gomora[†] helyzete is jobb lesz az ítélet napján, mint azé a városé.”

Jézus figyelmeztet a nehézségekre

(Mk 13:9–13; Lk 21:12–17)

¹⁶„Úgy küldelek el most benneteket, mint bárányokat a farkasok közé. Ezért legyetek okosak, mint a kígyók, és ártatlanok, mint a galambok! ¹⁷Az

10:4 zélóta Szó szerint: „kananeus” Ennek az arám szónak a jelentése: „buzgó.” A zélóták egy zsidó politikai csoportot alkottak. **10:14** „még ... lábatokról” Figyelmeztetés. Azt jelenti, hogy nem beszélnek többé azokkal az emberekkel.

emberekkel legyetek óvatosak, mert bíróság elé visznek titeket, és zsinagógákban megkorbácsolnak titeket!¹⁸Kormányzók és királyok elé visznek majd titeket miattam. Ez alkalmat ad majd arra, hogy beszéljete nekik és a nem zsidó népeknek rólam.¹⁹Amikor letartóztatnak titeket, ne aggódjatok amiatt, hogy mit és hogyan mondjatok, mert abban a pillanatban megadatik nektek, amit mondanotok kell!²⁰Mert valójában nem ti fogtok beszélni, hanem Atyátok Szelleme szól majd rajtatok keresztül.

²¹Abban az időben testvér a testvérét adja majd halálra, és apa a gyermekét. A gyermekek pedig szüleik ellen támadnak, hogy megöljék őket.²²Mindenki gyűlölni fog benneteket miattam. Aki azonban mindvégig kitart, megszabadul.²³Ha valamelyik városban üldöznek benneteket, meneküljete egy másikba! Igazán mondom: nem végzítek el ezt a munkát Izrael minden városában, mire az Emberfia[†] visszajön hozzátok.

²⁴A tanítvány nem nagyobb a mesterénél, a rabszolga sem nagyobb az uránál.²⁵Legyen azért elég a tanítványnak, ha olyan mint a mestere, és a rabszolgának, ha olyan, mint az ura. Ha a ház urát Belzebubnak hívják, akkor mennyivel csúnyább néven nevezik a család többi tagját!”

Istent féld, ne az embereket!

(Lk 12:2–7)

²⁶„Úgyhogy ne féljetek tőlük, mert minden rejtett dolog ki fog tudódni, és minden titok ismertté lesz.²⁷Amit most sötétben mondok nektek, a világosságban mondjátok el! És amit most fülbe súgva mondok nektek, azt a háztetőkről hirdesséte!²⁸Ne féljetek azoktól, akik csak a testet képesek megölni, a léleknek azonban nem árthatnak! Attól féljetek, aki mind a testet, mind a lelket el tudja pusztítani a pokolban!²⁹Úgye két veréb ára egy fillér*? Mennyei Atyátok tudta nélkül mégsem pusztulhat el közülük egy sem.³⁰Neketek pedig még a hajszálaitok is meg vannak számlálva.³¹Úgyhogy ne féljetek! Ti sok verébnél értékesebbek vagytok!”

A hit megvallása

(Lk 12:8–9)

³²„Aki tehát elismeri az emberek előtt, hogy hisz bennem, arról én is elismerem mennyei Atyám előtt, hogy hozzám tartozik.³³Aki viszont letagad engem az emberek előtt, azt én is meg fogom tagadni mennyei Atyám előtt.”

Jézus követése háborúságokkal is járhat

(Lk 12:51–53; 14:26–27)

³⁴„Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy békét hozzak a földre! Nem azért jöttem, hogy békét, hanem hogy kardot hozzak.³⁵Azért jöttem, hogy:

»szembeállítsam a férfit az apjával, a leányt az anyjával,
és a menyét az anyósával.

³⁶ Így az embernek a saját családtagjai lesznek az ellenségei.« *Mik 7:6*

³⁷Aki tehát jobban szereti apját vagy anyját, mint engem, az nem érdemli meg, hogy hozzám tartozzon. Aki jobban szereti fiát vagy lányát, mint

10:29 fillér Rézpenz, a dénár 1/16 része (egy dénár a napszamos egy napi átlag bére volt).

engem, az nem érdemli meg, hogy hozzám tartozzon. ³⁸Aki nem veszi fel naponta a keresztyét, és nem követ engem, az ugyancsak nem érdemli meg, hogy hozzám tartozzon. ³⁹Aki próbálja megtartani az életét, az elveszíti azt. Aki viszont elveszíti az életét miattam, az megtartja.”

Isten megáldja azokat, akik elfogadják titeket

(Mk 9:41)

⁴⁰„Aki elfogad titeket, engem fogad el. Aki viszont elfogad engem, az azt fogadja el, aki engem küldött. ⁴¹Aki azért fogad el egy prófétát†, mert az próféta, az prófétának járó jutalmat kap. Aki elfogad egy igaz embert, azért, mert az igaz, az igaz embernek járó jutalmat kap. ⁴²Aki pedig csupán egy pohár friss vizet ad egynek is a legkisebbek közül azért, mert az én tanítványom, igazán mondom nektek, az biztosan jutalmat kap!”

Jézus és Bemertő János

(Lk 7:18–35)

11 ¹Miután Jézus elmondta ezeket a tizenkét tanítványnak, továbbment onnan, hogy tanítson és hirdesse az igét a környező városokban is.

²János† ekkor börtönben volt. Hallott Krisztus† tetteiről, ezért elküldte néhány tanítványát, ³hogy kérdezzék meg Jézustól: „Te vagy az, akinek el kell jönnie, vagy mást várjunk?”

⁴Jézus így válaszolt: „Menjete vissza Jánoshoz†, és mondjátok el neki mindazt, amit hallotok és láttok. ⁵Vakok látnak, sánták járnak, leprások† gyógyulnak meg. Süketek hallanak, halottak támadnak föl, és a szegények az örömhírt† hallgatják. ⁶Boldog az, aki el tud fogadni engem.”

⁷Amikor elmentek, Jézus Jánosról† kezdett el beszélni az embereknek: „Miért mentetek ki a pusztába? Hogy széltől hajlongó nádszalat* lássatok? ⁸Vagy talán azért mentetek ki, hogy drága ruhába öltözött férfit lássatok? De hiszen a drága ruhákban járó emberek királyi palotákban laknak. ⁹Akkor viszont kivel akartatok találkozni? Talán egy prófétával†? Igazán mondom nektek: nagyobbat láttatok egy prófétánál! ¹⁰Mert órála mondja az Írás†:

»Elküldöm követemet*, aki előtted jár,
hogy utat készítson neked.«

Mal 3:1

¹¹Igazán mondom, hogy Bemertő János a legnagyobb azok között, akik valaha is megszülettek erre a világra. A mennyek királyságában azonban a legkisebb is nagyobb nála. ¹²Bemertő János megjelenésétől mostanáig a mennyek királysága erőteljesen halad előre,* és vannak olyanok, akik erőszakkal próbálják meg a hatalmukba keríteni. ¹³János idejéig hirdette ezt minden próféta† és a törvény is. ¹⁴Ha készen álltok elfogadni: ő Illés†, akinek el kellett jönnie. ¹⁵Akinek van füle, hallja!

¹⁶Ugyan kihez is hasonlítsam ezt a nemzedéket? A piactéren ülő gyerekekhez hasonlítanak, akik így kiáltanak:

¹⁷ »Furulyáztunk nektek, de nem táncoltatok.
Siratót énekeltünk, de nem sírtatok.«

11:7 nádszál Jézus ezzel azt mondja, hogy János nem volt gyenge. **11:10 követ** Szó szerint: „hírnök”. **11:12 erőteljesen halad előre** vagy „erőszakot szenved”.

¹⁸Eljött János[†], aki nem evett és nem ivott. Azt mondjátok, hogy gonosz szellem van benne. ¹⁹Eljött az Emberfia[†], aki ugyanúgy evett és ivott, mint mások. Erre ezt mondjátok: »Nézzétek, milyen falánk és iszákos ember! Vámszedők[†] és a bűnösök barátja!« De a bölcsességet az eredményei igazolják.”

Jézus figyelmezteti a hitetleneket

(Lk 10:13–15)

²⁰Ezután elkezdte meginteni azokat a városokat, amelyekben a legtöbb csodát tette. Megintette őket mert nem változtatták meg a gondolkodásukat és az életüket: ²¹„Rossz lesz neked, Korazin[†] népe! Rossz lesz nektek, Bétsaida[†] lakói! Mert ha Tíruszban[†] és Szidónban[†] történtek volna azok a csodák, amelyeket ti láttatok, az ő lakóik már régen megváltoztatták volna életüket. Már rég zsákruhában ülnének, fejükre hamut szórnanak, hogy ezzel is kifejezzék, mennyire bánják a bűneiket. ²²Igazán mondom nektek: Tírusz és Szidón népének elviselhetőbb lesz a sorsa az ítélet napján, mint nektek. ²³És te, Kapernaum[†], azt hiszed, hogy a mennybe emelkedsz? A pokolba kerülés. Mert ha Sodomában[†] történtek volna meg azok a csodák, amelyeket ti láttatok, megmaradt volna a mai napig. ²⁴Igazán mondom nektek: Sodoma népének elviselhetőbb lesz a sorsa az ítélet napján, mint nektek.”

Jézus megnyugvást kínál

(Lk 10:21–22)

²⁵Akkor Jézus ezt mondta: „Dicsőítelek, Atyám, menny és föld Ura, hogy ezeket az igazságokat elrejtetted a bölcsék és értelmesek elől, de megmutattad azoknak, akik olyanok, mint a kisgyermek. ²⁶Igen, és mindezt azért tetted, Atyám, mert így tetszett neked.”

²⁷„Az én Atyám mindent nekem adott. Nem ismeri senki a Fiút, csak az Atya. De az Atyát sem ismeri senki, csakis a Fiú, és az, akinek a Fiú ki akarja jelenteni.

²⁸Gyertek hozzám mindnyájan, akik elfáradtatok és meg vagytok terhelve! Én nyugalmat adok nektek. ²⁹Azt az igát vegyétek fel, amit én adok rátok. Tanuljatok tőlem, mert én szelíd és alázatos szívű vagyok, és nyugalmat találtok a lelketeknek. ³⁰Mert az én igám könnyű, és az a teher, amit én teszek rátok, nem nehéz.”

Néhány zsidó kritizálja Jézust

(Mk 2:23–28; Lk 6:1–5)

12¹Akkoriban, egy szombati[†] napon Jézus gabonaföldeken sétált keresztül. Tanítványai megéheztek, tépkedni kezdték a kalászokat, és megették. ²Amikor a farizeusok[†] ezt meglátták, így szóltak Jézushoz: „Nézd csak a tanítványaidat! Olyat tesznek, amit szombaton nem szabad tenni.”

³Erre Jézus ezt kérdezte tőlük: „Nem olvastátok, hogy mit tett Dávid[†], amikor ő és a vele levők megéheztek? ⁴Bement Isten házába, és megette az Úrnak felajánlott kenyereket, amelyeket sem neki, sem a vele levőknek nem lett volna szabad megenni, hanem csak a papoknak. ⁵Vagy nem olvastátok a törvényben, hogy szombatonként[†] a papok a templomban megszegik a szombatra vonatkozó törvényt, és ezzel mégsem tesznek semmi rosszat? ⁶Igazán mondom nektek: nagyobb van itt a templomnál! ⁷Ha megértettétek volna, mit jelent ez:

»Irgalmasságot akarok tőletek, és nem áldozatot«,* akkor most nem ítéltétek volna el ezeket az embereket, akik semmi rosszat nem tettek.

⁸Mert az Emberfia† úr a szombat† fölött is.”

Jézus meggyógyít egy béna kezű embert

(Mk 3:1–6; Lk 6:6–11)

⁹Ezután Jézus elment onnan, és bement a zsinagógájukba†. ¹⁰Volt ott egy béna kezű férfi. Az emberek megkérdezték Jézust: „Szabad-e szombaton gyógyítani?”* Ezt azért kérdezték tőle, mert okot akartak találni arra, hogy vádolhassák.

¹¹De ő azt mondta nekik: „Ha valakinek közületek van egy juha, és az egy szombati napon beleesik egy gödörbe, ti vajon nem húznátok ki onnan?

¹²Mennyivel értékesebb az ember a juhnál! Tehát szombaton is szabad jót tenni.”

¹³Ezután a beteg férfihoz fordulva így szólt: „Nyújtsd ki a kezedet!” Ő pedig kinyújtotta, és ez a keze is éppen olyan egészséges lett, mint a másik.

¹⁴A farizeusok† kimentek onnan, és eltervezték, hogy megölik Jézust.

Jézus Isten kiválasztott szolgálója

¹⁵Amikor Jézus ezt megtudta, elment onnan. Sokan követték őt, és ő mindnyájukat meggyógyította. ¹⁶Azt azonban megtiltotta nekik, hogy másoknak beszéljenek róla. ¹⁷Így teljesedett be, amit Ézsaiás próféta† mondott:

¹⁸ „Itt van az én szolgám, akit kiválasztottam,
akit szeretek, és akiben gyönyörködöm.

Szellememet adom neki,

és ítéletet hirdet majd a nemzeteknek.

¹⁹ Nem vitatkozik és nem kiabál.

Az emberek nem hallják a hangját az utcán.

²⁰ A megrepedt nádat nem töri el,

a pislákoló lámpást nem oltja ki,

amíg ítélete győzelemre nem jut.

²¹ A nemzetek benne fognak reménykedni.”

Ézs 42:1–4

Jézus hatalma Istentől van

(Mk 3:20–30; Lk 11:14–23; 12:10)

²²Ezután egy vak és néma férfit vittek hozzá, akiben gonosz szellem volt. Jézus meggyógyította őt, és a férfi beszélni kezdett és látott. ²³Az egész tömeg csodálkozott ezen, és ezt mondták: „Csak nem ő Dávid Fia†?”

²⁴Amikor a farizeusok† ezt meghallották, így szóltak: „Ez az ember Belzebubnak, a gonosz szellemek fejedelmének erejével úzi ki a gonosz szellemeket.”

²⁵Mivel Jézus tudta, mit gondoltak, így szólt hozzájuk: „Minden királyság, amelyben megosztottság van, és amely önmaga ellen harcol, elpusztul. Megsemmisül minden város és család is, amelyben megosztottság van, és amely önmaga ellen harcol. ²⁶Ha tehát Sátán a saját gonosz szellemeit úzi ki*, akkor ez azt jelenti, hogy meghasonlott önmagával. Akkor viszont hogyan

12:7 idézet: Hós 6:6. **12:10** „Szabad-e ... gyógyítani?” A zsidó törvény tiltotta a munkát szombaton. **12:26** „Ha ... úz ki” Szó szerint: „Ha Sátán a Sátánt úzi ki”.

maradhat meg a királysága? ²⁷Ezért ha én Belzubub erejével űzöm ki a gonosz szellemeket, akkor a ti követőitek kinek az erejével űzik ki őket? Ők maguk fogják majd bebizonyítani, hogy tévedtetek! ²⁸Ha azonban Isten Szellemével űzöm ki a gonosz szellemeket, akkor már eljött hozzátok Isten királysága. ²⁹Ha valaki be akar törni az erős ember házába, hogy elrabolja a vagyonát, előbb meg kell kötöznie az erős embert. Csak ezután rabolhatja őt ki. ³⁰Aki nincs velem, ellenem van. Aki nem velem dolgozik, ellenem dolgozik.

³¹Ezért azt mondom nektek: mindenfajta bűn és gyalázkodás meg lesz bocsátva az embereknek. De aki a Szent Szellemet[†] gyalázza, nem nyer bocsánatot. ³²Ha valaki az Emberfia[†] ellen beszél, bocsánatot nyer, aki azonban a Szent Szellem ellen szól, az sem ebben a világban, sem az eljövendőben nem nyerhet bocsánatot.”

Tetteid mutatják meg, hogy milyen vagy

(Lk 6:43–45)

³³„Ha jó gyümölcsöt szeretnétek, jó fára van szükségetek. Ha rossz fátok van, rossz lesz a gyümölcse is. Egy fát a gyümölcseről lehet felismerni. ³⁴Mérges kígyók! Hogyan is mondhatnátok jó dolgokat, amikor gonoszak vagytok? Hiszen azt mondja az ember, amivel tele van a szíve. ³⁵A jó ember szívében jó dolgok vannak elraktározva, és azokból hoz elő jó dolgokat. A gonosz ember szívében viszont gonoszság van, és abból hoz elő rossz dolgokat. ³⁶Mondom nektek: az ítélet napján minden felesleges szóról számot kell majd adni, amit valaha kimondott az ember. ³⁷A szavaid alapján fognak ártatlannak vagy bűnösnek ítélni.”

A zsidók jelet kérnek Jézustól

(Mk 8:11–12; Lk 11:29–32)

³⁸Ekkor megszólította Jézust néhány farizeus[†] és törvénytárogató: „Tanító, mutass nekünk egy jelet!”

³⁹Jézus így válaszolt: „Ez a gonosz és bűnös nemzedék jelet szeretne látni, de nem kapnak más jelet, csak Jónás próféta[†] jelét. ⁴⁰Mert ahogyan Jónás három nap és három éjjel volt a nagy hal gyomrában, az Emberfia[†] is három nap és három éjjel lesz a föld belsejében. ⁴¹Amikor Ninive* népe együtt áll ítélet elé ezzel a nemzedékkal, ők majd elítélik ezt a nemzedéket, hiszen ők megváltoztatták életüket válaszul Jónás üzenetére. Most pedig nagyobb van itt, mint Jónás! ⁴²Dél királynője* együtt áll majd ítélet elé ezzel a nemzedékkal, és ő is elítéli ezt a nemzedéket, hiszen ő a föld másik végéről jött el, hogy meghallgassa Salamon bölcsességét. Most pedig nagyobb van itt, mint Salamon.”

Az emberek gonoszak

(Lk 11:24–26)

⁴³„Amikor egy gonosz szellem kimegy valakiből, száraz helyeken vándorol, nyugalmat keres, de nem talál. ⁴⁴Akkor így szól: »Visszamegyek házamba, ahonnan kijöttem.« Amikor odaér, üresen, kisöpörve, sőt feldíszítve találja azt. ⁴⁵Erre kimegy, és hoz magával hét másik szellemet,

12:41 Nineve Város, ahol Jónás prédikált (Jón 3). **12:42** Dél királynője Sába királynője, aki 1600 km-t utazott, hogy Isten bölcsességét megtanulhassa Salamon királytól (1Kir 10:1–13).

akik még nála is gonoszabbak. Mind bemennek oda, és ott laknak. Így aztán ennek az embernek rosszabb lesz a későbbi állapota, mint az előző volt. Bizony, így jár ez a gonosz nemzedék is!”

Jézus családja: a tanítványok

(Mk 3:31–35; Lk 8:19–21)

⁴⁶Jézus még beszélt az emberekhez, amikor anyja és testvérei megálltak odakinn. Beszélni akartak vele. ⁴⁷Valaki szólt neki: „Anyád és testvéreid kinn állnak, és beszélni akarnak veled!”

⁴⁸Jézus így válaszolt neki: „Ki az én anyám, és kik a testvéreim?” ⁴⁹Azután pedig tanítványaira mutatott, és ezt mondta: „Itt van az én anyám, és itt vannak az én testvéreim!” ⁵⁰Aki cselekszi az én Atyám akaratát, az az én fivérem, nővérem és anyám.”

Jézus története a magvetésről

(Mk 4:1–9; Lk 8:4–8)

13 ¹Aznap Jézus kiment a házból, és leült a tó partján. ²Sok ember gyűlt össze körülötte, ezért hajóba szállt és leült, az emberek pedig a parton maradtak. ³Sok mindenre történetek segítségével tanította őket: „Kiment egy magvető vetni. ⁴Vetés közben néhány mag az út szélére esett. Odarepültek a madarak, és megették a magokat. ⁵Volt olyan mag, amely köves talajra hullott, ahol nem nagyon volt termőföld. Ez gyorsan kikelt, mert nem volt mélyen a földben. ⁶Amikor azonban a nap fölkel, megégette, és mivel nem volt mély gyökere, kiszáradt. ⁷Volt olyan mag is, amely tövises közé hullott. Amikor aztán a tövises megnőttek, megfojtották. ⁸Néhány mag azonban jó földbe esett, és termést hozott. Az egyik százszorosot, a másik hatvanszorosot, ismét másik pedig harmincszorosot. ⁹Akinek van füle, hallja!”

Miért használt Jézus történeteket, amikor tanított?

(Mk 4:10–12; Lk 8:9–10)

¹⁰Odamentek Jézushoz a tanítványai, és megkérdezték tőle: „Miért használsz történeteket, amikor az embereket tanítod?”

¹¹Ő így válaszolt: „Nektek megadatott, hogy megismerjétek Isten királyságának titkait, nekik azonban nem. ¹²Akinek van, az még többet kap, hogy bőséggel legyen neki. Akinek azonban nincs, attól még azt is elveszik, amije eddig volt. ¹³Azért tanítom őket történetek segítségével, mert néznek ugyan, de nem látnak, hallanak ugyan, de nem hallgatják és nem értik meg, amit mondok. ¹⁴Beteljesedik majd rajtuk, amiről Ézsaiás így prófétált:

»Hallani fogtok, de nem értetek,
néztek ugyan, de nem láttok.

¹⁵ Mert megkeményedett e nép szíve.

Fülükkel nehezen hallanak,
és becsukták szemüket.

Ezt azért tették, hogy ne lássanak a szemükkel,
ne halljanak a fülükkel,

vagy ne értsenek a szívükkel,

hogy ne forduljanak hozzám, hogy meggyógyítsam őket.«

Ézs 6:9–10

¹⁶Ti azonban boldogok vagytok, mert a szemetek lát, és a fületek hall.
¹⁷Igazán mondom nektek: sok próféta[†] és igaz ember szeretne volna látni azt, amit ti láttok, de nem látta. Szerették volna hallani azt, amit ti hallotok, de nem hallotta.”

Jézus megmagyarázza a magvetőről szóló történetet

(Mk 4:13–20; Lk 8:11–15)

¹⁸„Most pedig hallgassátok meg a magvetőről szóló történet magyarázatát!
¹⁹Aki hallja az Isten királyságáról szóló tanítást, de nem érti meg, ahhoz eljön a gonosz, és elrabolja tőle mindazt, amit a szívébe ültettek. Olyan ez, mint az a mag, amely az útra esett. ²⁰A köves talajba esett mag olyan, mint az az ember, aki meghallgatja a tanítást, és azonnal örömmel fogadja. ²¹De mivel nem gyökerezik meg benne, csak egy rövid ideig marad meg. Ezért amikor nehézség vagy üldöztetés[†] éri az ige miatt, azonnal elveszti a hitét. ²²A tövisek közé esett mag pedig olyan, mint az az ember, aki meghallgatja ugyan a tanítást, de a világ dolgai és a gazdagság csábítása megfojtják benne az igét. Így aztán nem terem gyümölcsöt[†]. ²³Végül pedig a jó talajba vetett mag olyan, mint az az ember, aki hallja az igét, és meg is érti azt. Termést hoz: az egyik százszorosot, a másik hatvanszorosot, ismét másik pedig harmincszorosot.”

Történet a búzáról és a gyomnövényről

²⁴Egy másik történetet is mondott nekik: „A mennyek királysága olyan, mint az az ember, aki jó magot vetett a szántóföldjébe. ²⁵Amikor mindenki aludt, eljött az ellensége, és mérgező gyomnövényt vetett a búza közé, majd elment. ²⁶Amikor a vetés felnőtt és kialakultak a kalászkok, láthatóvá vált a gyom is. ²⁷A szolgák ekkor odamentek a gazdához, és megkérdezték tőle: »Uram! Ugye jó magot vetettél a földedbe? Akkor hogyan került bele a gyom?«

²⁸A gazda így válaszolt: »Ellenség tette ezt.«

A szolgák tovább kérdezték: »Akarod, hogy kihúzzáljuk a gyomot?«

²⁹»Ne tegyétek — válaszolta —, mert amikor kihúzzátok, vele együtt a búzát is kitéphetitek! ³⁰Hagyjátok csak együtt nőni mindkettőt az aratásig! Amikor aztán eljön az aratás ideje, szólok majd az aratóknak: Először szedjétek össze a gyomot, és kössétek össze az elégetéshez! A búzát pedig gyűjtsétek a raktáramba!«”

Jézus újabb történetekkel tanít

(Mk 4:30–34; Lk 13:18–21)

³¹Ezután egy másik történetet is elmondott nekik: „A mennyek királysága olyan, mint a mustármag, amelyet egy ember fogott, és elvetett a földjébe. ³²Ez a mag a legkisebb minden mag közül. De amikor felnő, nagyobb minden kerti növénynél. Fa lesz belőle; rászállnak a madarak, és fészket raknak az ágai között.”

³³Elmondott nekik egy másik hasonlatot is: „A mennyek királysága olyan, mint a kovász, amelyet egy asszony belekevert három mércé* lisztbe. Az egész tészta megkelt tőle.”

13:33 mércé 12 liter.

³⁴Jézus mindent történetek segítségével mondott el a tömegnek. Soha semmit sem mondott nekik történetek nélkül. ³⁵Ez azért történt így, hogy beteljesedjen, amit Isten a prófétán[†] keresztül mondott:

„Történeteket mondok el, és olyan titkokról beszélek,
amelyek a világ teremtése óta el voltak rejtve.”

Zsolt 78:2

Jézus megmagyaráz egy történetet

³⁶Ezután Jézus elküldte a tömeget, és hazament. Tanítványai odamentek hozzá, és így kérelték: „Magyarázd el nekünk a szántóföldön nőtt konkoly történetét!”

³⁷Jézus így válaszolt: „Aki a jó magot veti, az az Emberfia[†]. ³⁸A szántóföld a világ. A jó mag azokat jelképezi, akik Isten királyságába tartoznak. A konkoly pedig azokat, akik a Gonoszhoz tartoznak. ³⁹Az ellenség, aki a konkolyt veti, az ördög. Az aratás e világ vége*, az aratók pedig az angyalok.

⁴⁰Ahogy a konkolyt összeszedik és tűzre vetik, úgy fog történni ez a világ végén is. ⁴¹Az Emberfia[†] el fogja küldeni az angyalait, akik összegyűjtenek királyságából mindenkit, aki bűnbe viszi az embereket. És összegyűjtenek mindenkit, aki gonosz dolgokat tesz. ⁴²Ezeket az embereket tüzes kemencébe dobják, ahol sírás és fogcsikorgatás lesz. ⁴³Ekkor az igazak mennyei Atyjuk királyságában ragyognak majd, mint a nap. Akinek van füle, hallja!”

Történet a kincsről és az igazgyöngyről

⁴⁴„A mennyek királysága olyan, mint a szántóföldben elásott kincs, amelyet egy ember megtalált, és újra elásott. Ezután pedig örömmel elment, eladta mindenét, amije volt, hogy megvehesse ezt a szántóföldet.

⁴⁵A mennyek királysága a kereskedőhöz is hasonlít, aki igazgyöngyöket keresett. ⁴⁶Amikor egyszer egy nagyon értékes gyöngyre talált, elment, eladta mindenét, amije volt, és megvette azt.”

Történet a halászhálóról

⁴⁷„Olyan a mennyek királysága, mint a tengerbe vetett háló, amely összegyűjtött mindenféle halat. ⁴⁸Amikor a háló megtelt, a halászok kihúzták a partra. Ezután leültek, és a jókat edényekbe gyűjtötték, a rosszakat pedig kidobták. ⁴⁹Így lesz majd a világ végén is, amikor eljönnek az angyalok, hogy kiválasszák a gonoszokat az igazak közül. ⁵⁰A gonoszokat tüzes kemencébe dobják, ahol sírás és fogcsikorgatás lesz.”

⁵¹„Megértettétek mindezeket?” — kérdezte Jézus.

„Igen” — felelték a tanítványai.

⁵²Erre ő így folytatta: „Ezért minden törvénytánító, aki a mennyek királyságáról tanul, az olyan gazdához hasonlít, aki újat és régit hoz elő raktárából.”

Jézus hazamegy a saját városába

(Mk 6:1–6; Lk 4:16–30)

⁵³Miután Jézus befejezte ezt a történetet, elment arról a helyről. ⁵⁴Visszatért a saját városába, és ott tanította az embereket a zsinagógában[†]. Mindenki

13:39 világ vége Szó szerint: „e kor vége” vagy „az idő vége”. Lásd még 40, 49. versekben.

csodálkozva kérdezgette: „Honnan van ilyen bölcsessége és csodatevő ereje? ⁵⁵Hát nem az ács fia ő? Tudjuk, hogy anyját Máriának hívják, testvérei pedig Jakab, József, Simon és Júdas. ⁵⁶Húgai is mind itt élnek közöttünk. Honnan kapta hát mindezeket?” ⁵⁷És nem tudták őt elfogadni.

De Jézus így szólt hozzájuk: „Egy prófétát[†] mindenhol tisztelnek, csak a saját hazájában és családjában nem.”

⁵⁸Nem is tett ott sok csodát a hitetlenségük miatt.

Heródes hall Jézusról

(Mk 6:14–29; Lk 9:7–9)

14 ¹Abban az időben Heródes[†], a negyedek fejedeleme is hallott Jézusról. ²Így szólt a szolgálóihoz: „Biztosan ő Bemerítő János. Talán feltámadt a halálból, és azért van ilyen csodatevő ereje.”

Bemerítő János megöletése

³Heródes[†] ugyanis elfogatta Jánost[†], megbilincselte és börtönbe záratta őt Heródiás miatt. Heródiás Fülöpnek, Heródes testvérének volt a felesége. ⁴János ezt mondogatta Heródesnek: „Nem helyes, hogy együtt élsz vele!” ⁵Ezért Heródes meg akarta őt öletni. De félt a néptől, mert Jánost prófétának[†] tartották.

⁶Amikor azonban eljött Heródes[†] születésnapja, Heródiás lánya táncolt a vendégek előtt. Ez annyira tetszett Heródesnek, ⁷hogy esküvel ígérte meg: bármit megad neki, amit csak kér tőle. ⁸Erre ő anyja tanácsára így válaszolt: „Add ide nekem Bemerítő János fejét egy tálon!” ⁹Bár a király elszomorodott, esküje és a vendégek miatt is megparancsolta, hogy teljesítsék a kérést. ¹⁰Embereket küldött tehát, és lefejeztette Jánost a börtönben. ¹¹Elhozták János fejét egy tálon. Odaadták a lánynak, aki odavitte azt az anyjának. ¹²Később eljöttek János tanítványai a holttestért, és eltemették. Ezután pedig elmentek Jézushoz, hogy elmondják neki, mi történt.

Jézus enni ad több mint ötezer embernek

(Mk 6:30–44; Lk 9:10–17; Jn 6:1–14)

¹³Amikor Jézus meghallotta mindezt, hajóba szállt. Elindult egy elhagyatott helyre, hogy egyedül legyen. A nép azonban megtudta, hová megy, és gyalog utánaindult a városokból. ¹⁴Amikor kiszállt a hajóból és meglátta a sok embert, megsajnálta őket, és meggyógyította a betegeiket.

¹⁵Mikor már esteledett, odamentek hozzá a tanítványai, és így szóltak: „Lakatlan ez a hely, és késő van már. Küldd el az embereket, hogy elmeheszenek a falvakba, és ennivalót vehessenek maguknak!”

¹⁶Jézus azonban így válaszolt: „Nem kell elmenniük. Ti adjatok nekik enni!”

¹⁷Erre ők így válaszoltak: „Nincs nálunk más, csak öt kenyér és két hal.”

¹⁸„Hozzátok ide!” — mondta Jézus. ¹⁹Ezután szólt az embereknek, hogy üljenek le a fűre. Kezébe vette az öt kenyeret és a két halat. Felnézett az égre és hálát adott Istennek. Ezután megtörte a kenyereket, odaadta a tanítványainak, a tanítványai pedig az embereknek. ²⁰Mindenki evett és jóllakott. Ezután a tanítványok tizenkét kosár maradékot gyűjtöttek össze. ²¹Körülbelül ötezer férfi evett, az asszonyokat és a gyermekeket nem számítva.

Jézus a vízen jár*(Mk 6:45–52; Jn 6:16–21)*

²²Közvetlenül ez után megparancsolta a tanítványainak, hogy szálljanak hajóba. Arra kérte őket, hogy amíg ő hazaküldi az embeket, addig ők menjenek előre, át a túlsó partra. ²³Miután a nép elment, Jézus felment a hegyre, hogy egyedül imádkozzon. Mire beesteledett, már teljesen egyedül volt ott. ²⁴A hajó ekkor már távol volt a parttól, és a hullámok dobálták, mivel ellenszél fújt.

²⁵Reggel három és hat óra között Jézus a vízen járva odament hozzájuk. ²⁶Amikor a tanítványok észrevették, hogy a tó vizén jár, megijedtek. „Kísértet!” — kiáltották félelmükben.

²⁷Jézus azonban rögtön megszólította őket: „Bízzatok! Én vagyok. Ne féljete!”

²⁸Erre Péter így válaszolt: „Uram, ha tényleg te vagy az, adj parancsot nekem, hogy menjek oda hozzád a vízen!”

²⁹„Gyere!” — felelte Jézus.

Péter ki is lépett a hajóból, és a vízen járva elindult Jézus felé. ³⁰Amikor azonban látta, hogy milyen erősen fúj a szél, megijedt. Kezdett elsüllyedni, és így kiáltott: „Ments meg, Uram!”

³¹Jézus azonnal felé nyújtotta a kezét, megfogta őt és így szólt: „Kishitű, miért kételkedtél?”

³²Miután beszálltak a hajóba, elállt a szél. ³³Akik pedig a hajóban voltak, leborultak előtte és ezt mondták: „Valóban Isten Fia vagy!”

Jézus betegeket gyógyít*(Mk 6:53–56)*

³⁴Miután átkeltek a tavon, Genezáretbe értek. ³⁵Az ott lakók azonban felismerték őt, és mindenfelé elhíresztelték, hogy ott van. Így aztán minden beteget odavittek hozzá, ³⁶és arra kérték, hogy legalább a ruhája szélét érinthessék. Aki csak megérintette, meggyógyult.

Isteni törvények és emberi rendeletek*(Mk 7:1–23)*

15 ¹Ekkor Jeruzsálemből érkezett farizeusok[†] és törvénytánítók jöttek Jézushoz. Megkérdezték: ²„Miért nem tartják meg a tanítványaid őseink tanítását? Ugyanis evés előtt nem mosnak kezet.”

³Jézus így válaszolt nekik: „Ti miért nem tartjátok meg Isten parancsolatát a hagyományotok miatt? ⁴Isten ugyanis ezt mondta: »Tiszteld apádat és anyádat«*. És: »Meg kell halnia annak, aki apját vagy anyját sértegeti!«* ⁵Ti pedig azt tanítjátok, hogy az ember mondhatja ezt az apjának vagy anyjának: »Van valamim, amit neked adhatnék, hogy segítsen neked, de már Istennek ajánlottam.« ⁶Azt tanítjátok, hogy ilyen esetben nem kell tisztelnie az apját. Így aztán a hagyományotok miatt érvénytelenné teszitek Isten igéjét. ⁷Képmutatók! Ézsaiás helyesen profétálta rólatok:

⁸ »Ez a nép csak szájával tisztel engem,
a szíve azonban távol van tőlem.

⁹ A nekem adott tiszteletük nem ér semmit,
mert olyan tanításokat tanítanak,
amelyek emberi parancsolatok.«”

Ézs 29:13 (Szeptuaginta[†])

¹⁰Ezután magához hívta az embereket, és ezt mondta nekik: „Figyeljete rám, és értsétek meg, amit mondok! ¹¹Nem az szennyezi be* az embert, ami bemegy a száján, hanem az, ami kijön rajta.”

¹²Ekkor odamentek hozzá a tanítványai és megkérdezték tőle: „Tudod, hogy a farizeusokat[†] felháborította, amit mondtál?”

¹³„Minden növényt, amit nem mennyei Atyám ültetett, kitépnek majd” — válaszolta Jézus. ¹⁴„Ezért ne is törődjete velük! Hiszen vakok, akik vakokat vezetnek. Ha viszont egy vak vezet egy másik vakot, akkor bizony mindketten gödörbe esnek.”

¹⁵Erre Péter így kérlelte: „Magyarázd meg nekünk, hogy mit jelent ez a történet!”

¹⁶„Hát még ti sem értitek?” — kérdezte Jézus. ¹⁷„Nem értitek, hogy ami a szátokon bemegy, az a gyomrotokba megy, azután pedig kiürül onnan? ¹⁸Ami azonban a szájon kijön, az a szívből jön. Az szennyezi be igazán az embert. ¹⁹Mert a szívből jönnek a gonosz gondolatok, gyilkosság, házasságtörés[†], szexuális bűnök[†], lopás, hamis tanúskodás és a gonosz beszédek mások ellen. ²⁰Ezek szennyezik be az embert, és nem az, ha nem mos kezét.”

Jézus megsegít egy nem zsidó asszonyt

(Mk 7:24–30)

²¹Jézus továbbment onnan Tírusz[†] és Szidón[†] vidékére. ²²Egy kánaánita asszony jött hozzá arról a vidékről, és kiáltozni kezdett: „Segíts rajtam, Uram, Dávid Fia[†]! A lányomban gonosz szellem van, és nagyon szenved tőle!”

²³Jézus egy szót sem szólt hozzá. Tanítványai odamentek hozzá és így kérlelték: „Küldd el őt! Folyton utánunk jön, és kiáltozik!”

²⁴Jézus így válaszolt: „Az Atya engem csak Izrael elveszett juhaihoz küldött.”

²⁵Az asszony mégis odajött hozzá. Leborult előtte, és így szólt: „Uram, segíts rajtam!”

²⁶Jézus így válaszolt: „Nem helyes, ha elveszük a gyermekektől a kenyeret, hogy odadobjuk a kutyáknak.”

²⁷„Igazad van, Uram!” — válaszolt az asszony. „De még a kutyák is esznek a gazdájuk asztaláról lehulló morzsákból.”

²⁸Jézus így válaszolt neki: „Asszony, bizony nagy hited van! Legyen tehát úgy, ahogyan akarod.” És abban a pillanatban meggyógyult a lánya.

Jézus sok embert meggyógyít

²⁹Jézus ezután eltávozott onnan, és a Galileai-tó partjához ment. Ott felment egy hegyre, és leült.

³⁰Nagy tömeg jött hozzá. Az emberek sántákat, vakokat, bénákat, némákat, és más betegeket vittek hozzá. Letették őket Jézus lába elé, és ő meggyógyította őket. ³¹A tömeg elcsodálkozott, amikor látta, hogy a némák megszólalnak, a bénák meggyógyulnak, a sánták járnak, és a vakok látnak, és dicsőítették Izrael Istenét.

15:11 szennyezi be Szó szerint: „tisztátalanná tesz”. Lásd még a 18. versben is.

Jézus enni ad több mint négyezer embernek*(Mk 8:1–10)*

³²Jézus magához hívta a tanítványait és így szólt hozzájuk: „Sajnálom ezt a sok embert. Már három napja velem vannak, és nincs mit enniük. Nem szeretném éhesen elküldeni őket, mert biztos, hogy összeesnének útközben.”

³³„De hát honnan vehetnénk nekik ezen az elhagyatott helyen annyi kenyeret, hogy ilyen sok embert megetethessünk?” — kérdezték a tanítványok.

³⁴Jézus megkérdezte tőlük: „Hány kenyereitek van?” „Hét” — válaszolták — „és néhány kisebb halunk.”

³⁵Ezután megkérte az embereket, hogy üljenek le a földre. ³⁶Megfogta a hét kenyeret és a halakat, és hálát adott Istennek. Darabokra osztotta, majd odaadta a tanítványainak, a tanítványok pedig az embereknek. ³⁷Mindnyájan ettek, és jól is laktak, a tanítványok pedig hét kosár maradékot gyűjtöttek össze. ³⁸Az asszonyokon és a gyermekeken kívül körülbelül négyezeren voltak, akik ettek. ³⁹Miután Jézus elküldte a tömeget, hajóba szállt, és Magadán vidékére ment.

A zsidó vallási vezetők próbára teszik Jézust*(Mk 8:11–13; Lk 12:54–56)*

16¹Farizeusok[†] és a szadduceusok[†] jöttek Jézushoz, hogy próbára tegyék őt. Arra kérték, hogy mutasson nekik mennyei jelet[†] bizonyítékként.

²Ő azonban csak ezt válaszolta: „Amikor lemegy a nap, ezt mondjátok: »Szép idő lesz, mert vörös az ég.« ³Reggel pedig: »Ma vihar lesz, mert az ég sötét és vörös.« Az ég jeleit felismeritek, az idők jeleit viszont nem! ⁴Ez a gonosz és hűtlen nemzedék mennyei jelet[†] kér, de Isten nem ad nektek más jelet, csak Jónás próféta jelét*.” Ezzel otthagya őket, és továbbment.

Jézus tanítványai félreértik őt*(Mk 8:14–21)*

⁵A tanítványok átkeltek a tó túlsó partjára, de elfelejtettek kenyeret vinni magukkal. ⁶Jézus ekkor így szólt hozzájuk: „Vigyázzatok és óvakodjatok a farizeusok[†] és szadduceusok[†] kovászatól!”

⁷Ők erre így beszélgettek egymás közt: „Biztosan azért mondta ezt, mert nem hoztunk kenyeret.”

⁸Jézus tudta ezt, és így szólt: „Kishitűek, miért beszélgettek egymás közt arról, hogy nincs nálatok kenyér? ⁹Még mindig nem értitek? Nem emlékeztek az ötezer emberre és az öt kenyérre, és hogy hány kosár maradékot szedtetek össze? ¹⁰És nem emlékeztek a négyezer emberre és a hét kenyérre, és arra, hogy ott hány kosár maradékot szedtetek össze? ¹¹Miért nem értitek, hogy én nem kenyérről beszéltem nektek, amikor azt mondtam: »Óvakodjatok a farizeusok[†] és szadduceusok[†] kovászatól?«”

¹²Akkor megértették, hogy nem azt mondta nekik, hogy a kenyeret megkelesztő kovásztól óvakodjanak, hanem a farizeusok[†] és szadduceusok[†] tanításától.

16:4 Jónás jele Jónás három napig volt a nagy hal gyomrában, ahogy Jézus három napig volt a sírban. Olvasd el Jónás könyvét az Ószövetségből!

Péter megvallja, hogy Jézus a Krisztus

(Mk 8:27–30; Lk 9:18–21)

¹³Amikor Jézus megérkezett Cézarea Filippi területére, megkérdezte tanítványaitól: „Kinek mondják az emberek az Emberfiát?”

¹⁴Azok így feleltek: „Egyesek Bemerítő Jánosnak, mások Illésnek†. Olyanok is vannak, akik azt mondják, hogy te vagy Jeremiás†, vagy egy a próféták† közül.”

¹⁵„Hát ti mit mondtok rólam, ki vagyok én?” — kérdezte tovább.

¹⁶Simon Péter így válaszolt: „Te vagy a Krisztus†, az élő Isten Fia.”

¹⁷Jézus így válaszolt neki: „Boldog ember vagy Simon, Jóna fia, mert nem ember jelentette ezt ki neked, hanem az én mennyei Atyám. ¹⁸Én pedig azt mondom neked: Te Péter* vagy. Ezen a kősziklán fogom felépíteni egyházamat, és a halál erői* sem lesznek képesek legyőzni. ¹⁹Neked fogom adni a mennyek királyságának kulcsait. Ha bármit kijelentesz, hogy meg van kötve ezen a földön, az a mennyben is meg lesz kötve. Ha bármit kijelentesz, hogy fel van oldva itt a földön, az a mennyben is fel lesz oldva.”* ²⁰Ezután megparancsolta a tanítványoknak, hogy senkinek ne mondják el, hogy ő a Krisztus†.

Jézus a haláláról beszél

(Mk 8:31–9:1; Lk 9:22–27)

²¹Ekkortól kezdte Jézus elmagyarázni a tanítványainak, hogy Jeruzsálemben kell mennie, ahol majd sokat kell szenvednie a nép idős vezetőitől, a főpapoktól† és a törvénytanároktól. Elmagyarázta nekik, hogy meg fogják őt ölni, és az utána következő harmadik napon fel fog támadni.

²²Péter félrehívta őt, és rosszállóan így szólt hozzá: „Uram, ilyesmi semmiképpen sem történhet meg veled!”

²³Jézus azonban megfordult, és így szólt Péterhez: „Menj el tőlem Sátán*! Akadályozol engem, mivel nem úgy gondolkozol, mint Isten, hanem úgy, mint az emberek.”

²⁴Jézus ezután így folytatta: „Aki követni akar engem, annak előbb meg kell tagadnia önmagát, és fel kell vennie a keresztyét. Csakis így követhet engem. ²⁵Aki meg akarja menteni az életét, az elveszti azt. De aki elveszíti az életét miattam, az megtalálja azt. ²⁶Ugyan mi haszna van abból az embernek, ha az egész világot megszerzi, de elveszíti az életét? Mit tud majd fizetni azért, hogy visszakapja az életét? ²⁷Az Emberfia† eljön majd angyalaival Atyja dicsőségében, és megfizet mindenkinek a cselekedetei szerint. ²⁸Igazán mondom nektek: az itt állók között vannak olyanok, akik csak azután halnak meg, miután meglátták az Emberfiát, amint eljön az ő királyságában.”

Jézust együtt látják Mózes és Illéssel

(Mk 9:2–13; Lk 9:28–36)

17¹Hat nap múlva Jézus felment egy magas hegyre. Magával vitte Pétert, Jakabot és Jakab testvérét, Jánost. ²A hegyen a szemük láttára

16:18 Péter A „Péter” név jelentése: „kőszikla”, így itt egy szójátékot használt Jézus. **16:18** halál erői Szó szerint: „az alvilág kapui”. **16:19** „Ha ... lesz.” Szó szerint: „Amit megkötsz a földön, az a mennyben is kötve lesz, és amit eloldozol a földön, az a mennyben is oldva lesz.” **16:23** Sátán Az ördög neve, jelentése: „ellenség”. Jézus azt mondja, hogy Péter úgy beszél, mint a Sátán.

átváltozott. Arca úgy ragyogott, mint a nap, a ruhája pedig olyan fehér lett, mint a fény. ³Ekkor megjelent Mózes[†] és Illés[†], és beszélgetni kezdtek Jézussal.

⁴Péter így szólt Jézushoz: „Uram, olyan jó itt lenni! Ha akarsz, készítek ide három sátrat: egyet neked, egyet Mózesnek, egyet pedig Illésnek.”

⁵Amíg Péter beszélt, hirtelen egy fényes felhő takarta be őket. A felhőből egy hang hallatszott: „Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm. Hallgassatok rá!”

⁶Amikor a tanítványok ezt meghallották, arcra borultak, és nagyon megijedtek. ⁷Jézus azonban hozzájuk lépett, megérintette őket, és ezt mondta: „Álljatok fel, és ne féljete!” ⁸Amikor felnéztek, nem láttak már ott senki mást, csak Jézust.

⁹Miközben lefelé jöttek a hegyről, Jézus megparancsolta nekik: „Ne mondjátok el senkinek amit láttatok addig, amíg az Emberfia[†] fel nem támad a halálból!”

¹⁰Majd megkérdezték tőle a tanítványai: „Miért tanítják azt az törvénytánítókat, hogy előbb Illésnek[†] kell eljönnie?”

¹¹Jézus így felelt: „Illés azért jön el, hogy helyreállítson mindent. ¹²De azt mondom nektek: Illés már eljött, csak nem ismerték fel őt, hanem azt tették vele, amit akartak. Ugyanígy fog majd az Emberfia[†] is szenvedni tőlük.” ¹³Akkor megértették a tanítványok, hogy Bemerítő Jánosról beszélt nekik.

Jézus meggyógyít egy fiút

(Mk 9:14–29; Lk 9:37–43a)

¹⁴Amikor visszamentek a tömeghez, egy férfi lépett Jézushoz. Letérdelt előtte, és így kérte őt: ¹⁵„Uram, segíts a fiamon! Epilepsziás[†], és nagyon sokat szenved. Sokszor megtörténik vele, hogy tűzbe vagy vízbe esik. ¹⁶Amikor a tanítványaidhoz vittem őt, ők nem tudták meggyógyítani.”

¹⁷Jézus így válaszolt: „Ó, ti hitetlen és eltévelyedett emberek! Meddig kell még veletek maradnom? Meddig kell még türelmesnek lennem veletek? Hozzátok ide azt a fiút!” ¹⁸Akkor Jézus ráparancsolt a gonosz szellemre. Az kiment a fiúból, és a fiú azonnal meggyógyult.

¹⁹Amikor Jézus egyedül volt, odamentek hozzá a tanítványai, és megkérdezték: „Mi miért nem tudtuk kiűzni azt a gonosz szellemet?”

²⁰Ő így válaszolt: „Mert kevés a hitetek. Igazán mondom nektek: ha csak akkora hitetek lenne, mint egy mustármag[†], és azt mondanátok ennek a hegynek: »Menj innen oda!«, bizony az oda is menne. Semmi sem lenne lehetetlen számotokra.” ²¹*

Jézus a haláláról beszél

(Mk 9:30–32; Lk 9:43b–45)

²²Később, amikor a tanítványok összegyűltek Galileában, Jézus így szólt hozzájuk: „Az Emberfiát[†] átadják majd az embereknek. ²³Megölik őt, de a harmadik napon feltámad.” A tanítványok nagyon elszomorodtak.

17:21 Néhány kézirat hozzát teszi: „Ezt a fajta gonosz szellemet csak akkor tudjátok kiűzni, ha előzőleg böjtöléssel és imádkozással készültök rá.”

Jézus az adófizetésről tanít

²⁴Amikor Kapernaumba[†] érkeztek, odamentek Péterhez azok az emberek, akik a templomadót szedték. Megkérdezték Pétert: „A ti tanítótok nem fizeti a templomadót?”

²⁵„De igen” — válaszolta Péter, és bement a házba. Mielőtt még megszólalhatott volna, Jézus ezt kérdezte tőle: „Simon, mit gondolsz? A földi királyok kiktől szednek vámot és adót? A fiaiktól vagy az idegenektől?”

²⁶„Az idegenektől” — felelte Péter.

„Ezek szerint a fiaiknak nem kell fizetni. ²⁷De hogy fel ne mérgesítsük őket, menj ki a tóhoz. Dobj be egy horgot, és fogd ki az első halat, ami ráakad! Nyisd ki a hal száját, és egy ezüstpénzt találsz majd benne. Vedd ki, és add oda nekik a kettőnk templomadójaként!”

Jézus az elismertségről tanít

(Mk 9:33–37; Lk 9:46–48)

18¹Abban az órában odamentek Jézushoz a tanítványai. Ezt kérdezték tőle: „Ki a legnagyobb a mennyek királyságában?”

²Erre Jézus odahívott egy kisgyermeket. Eléjük állította és ezt mondta: ³„Igazán mondom nektek: Ha nem változtok meg, és nem lesztek olyanok, mint ez a kisgyermek, nem mehetek be a mennyek királyságába. ⁴Úgyhogy az lesz a legnagyobb a mennyek királyságában, aki megalázza magát, mint ez a kisgyermek.

⁵Aki pedig elfogad egy ilyen kisgyermeket az én nevemben, az engem fogad el.”

Jézus figyelmeztetése

(Mk 9:42–48; Lk 17:1–2)

⁶„Aki viszont akár csak egyet is bűnbe visz e kicsinyek közül, akik bennem hisznek, az jobban járna, ha egy malomkővet[†] kötnének a nyakára, és azzal együtt beledobnák a tengerbe. ⁷Sajnálom a világban élő embereket amiatt, ami bűnbe viszi őket! Elkerülhetetlen ugyan, hogy egyesek bűnbe essenek, de rossz lesz annak, aki bűnbe viszi az embereket!

⁸Ezért ha a kezed vagy a lábad visz bűnbe, inkább vágd le és dobd el azokat! Jobb lesz neked, ha csonkán vagy sántán jutsz be az örök életre, mintha mindkét kezeddal és lábaddal együtt dobnak az örök tűzbe. ⁹Ha a szemed visz bűnbe, inkább vájd ki, és dobd el. Jobb neked, ha fél szemmel mész be az örök életre, mintha ép szemmel dobnának a pokol tüzébe!”

Jézus története az elveszett juhról

(Lk 15:3–7)

¹⁰„Vigyázzatok! Egyet se nézzetek le ezek közül a kicsinyek közül! Mert azt mondom nektek: az ő angyalaik folyamatosan látják Atyám arcát a mennyben! ¹¹*

¹²Mit gondoltok? Ha egy embernek van száz juha, és az egyik eltéved, nem hagyja-e ott a hegyen a kilencvenkilencet, hogy megkeresse az elveszettet?

18:11 Néhány kézirat hozzáteszi: „Az Emberfia azért jött a földre, hogy megmentse az elveszetteket.”

¹³Igazán mondom nektek: amikor megtalálja, jobban örül annak az egynek, mint a többi kilencvenkilencnek. ¹⁴Ugyanígy mennyei Atyátok sem szeretné, hogy akár egy is elveszzen e kicsinyek közül.”

Ha valaki megbánt

(Lk 17:3)

¹⁵„Ha a testvéred bűnt követ el ellened, menj oda hozzá! Négy szemközt mutass rá a tévedésére! Ha hallgat rád, segítettél, hogy megmaradjon mint testvéred. ¹⁶Ha azonban nem hallgat rád, vigyél magaddal egy vagy két embert, hogy két vagy három tanú* bizonyíthasson mindent. ¹⁷Ha rájuk sem hallgat, mondd el a gyülekezetnek! Ha a gyülekezetre sem hallgat, akkor úgy kell vele bánni, mint egy pogánnyal vagy vámszedővel†!

¹⁸Igazán mondom nektek: Ha bármit kijelentetek, hogy meg van kötve ezen a földön, az a mennyben is meg lesz kötve. Ha bármit kijelentetek, hogy fel van oldva itt a földön, az a mennyben is fel lesz oldva.*

¹⁹Igazán mondom nektek: ha közületek ketten itt a földön egyetértenek mindabban, amit kérnek, megadja nekik az én mennyei Atyám. ²⁰Ahol ugyanis ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, mindig ott vagyok közöttük.”

Történet a megbocsátásról

²¹Ezután Péter lépett hozzá, és megkérdezte: „Uram, hányszor kell megbocsátanom az embertársamnak, ha bűnt követ el ellenem? Akár hétszer is?”

²²Jézus így felelt: „Nemcsak hétszer, hanem akár hetvenszer hétszer* is.

²³A mennyek királysága hasonlít ahhoz a királyhoz, aki elhatározta, hogy összegyűjti mindazt a pénzt, amellyel szolgálai tartoztak neki. ²⁴Miután elkezdte összegyűjteni a pénzt, elé vezettek egy szolgát, aki tízezer talentummal† tartozott neki. ²⁵De nem volt elég pénze visszafizetni a tartozását. Ezért a király megparancsolta, hogy adják el őt rabszolgának, a feleségével és a gyermekeivel együtt. Adják el mindenét, amije csak van, mindezeknek az árát pedig adják oda a királynak fizetségként.

²⁶A szolga ekkor leborult ura előtt, és így kérlelte: »Légy türelmes hozzám! Megígérem, hogy mindent visszafizetek neked!« ²⁷Megsajnálta őt az ura, ezért szabadon bocsátotta őt, sőt az adósságát is elengedte.

²⁸Miután a szolga kiment, találkozott egyik szolgatársával, aki száz ezüstpénzzel† tartozott neki. Torkon ragadta és ez mondta neki: »Add meg, amivel tartozol!«

²⁹Szolgatársa a lábai elé borult. Így kérlelte: »Légy türelmes hozzám! Mindent visszafizetek neked!«

³⁰Ő azonban visszautasította ezt. Sőt elment, és börtönbe záratta őt, amíg minden tartozását vissza nem fizeti. ³¹Amikor a többi szolga látta ezt, nagyon mérgesek lettek. Ezért uruk elé mentek, és elmesélték neki, mi történt.

³²Ekkor az úr behívta a szolgáját, és ezt mondta neki: »Te gonosz szolga! Mivel könyörögtél, minden adósságodat elengedtem neked. ³³Nem kellett

18:16 két vagy három tanú 5Móz 19:15. **18:18** „Ha ... lesz.” Szó szerint: „Amit megkötöttök a földön, az a mennyben is kötve lesz, és amit eloldoztok a földön, az a mennyben is oldva lesz.”
18:22 hetvenszer hétszer vagy: hetvenhétszer (1Móz 4:24).

volna neked is könyörületesnek lenned a szolgatársaddal, ahogyan én is könyörületes voltam veled?»³⁴ Megharagudott rá az ura, és átadta őt a börtönőröknek, hogy tartsák fogva, amíg ki nem fizeti minden adósságát.

³⁵ Bizony, így tesz veletek mennyei Atyám is, ha nem bocsátotok meg szívből minden testvéreteknek.”

Jézus a válásról tanít

(Mk 10:1–12)

19¹ Miután Jézus befejezte a beszédét, elment Galileából. Júdea határába ment, a Jordán folyón túlra. ² Nagy tömeg követte, és ott meggyógyította őket.

³ Ekkor néhány farizeus[†] lépett hozzá, akik próbára akarták tenni. Azt kérdezték tőle: „Elbocsáthatja-e egy férj a feleségét bármilyen okból?”

⁴ Jézus így válaszolt: „Nem olvastátok talán, hogy a Teremtő kezdetben férfivá és nővé teremtette az embert?”^{*} ⁵ Majd ezt mondta: „Ezért elhagyja a férfi apját és anyját, ragaszkodik a feleségéhez, és a kettő eggyé lesz.^{*} ⁶ Ezután már többé nem kettő, hanem egy. Amit tehát Isten egybekötött, azt ember ne válassa szét!”

⁷ A farizeusok[†] erre így feleltek: „Miért adott akkor Mózes olyan parancsot, ami megengedi, hogy egy férfi elváljon a feleségétől, ha válólevelet^{*} ad neki?”

⁸ Jézus így válaszolt: „Mózes[†] csak azért engedte meg ezt, mert nem akartatok Isten tanításának engedelmeskedni. Kezdetben ez nem így volt. ⁹ Én azonban azt mondom nektek: aki elválik a feleségétől — kivéve, ha az asszony hűtlen lett hozzá —, és más nőt vesz feleségül, az maga is házasságtörést követ el.”

¹⁰ Erre a tanítványok ezt mondták: „Ha ez a helyzet a férfi és a nő között, akkor jobb meg sem házasodni.”

¹¹ Jézus így válaszolt nekik: „Ezt a tanítást nem mindenki tudja elfogadni, csak az, akinek Isten megadta azt. ¹² Vannak olyan férfiak, akik már eleve úgy születtek, hogy nem képesek a házasesetre^{*}. Vannak olyanok is akiket mások tettek alkalmatlanná a házasesetre. Végül pedig olyanok is vannak, akik saját maguk döntöttek úgy, hogy alkalmatlanok lesznek a házasesetre a mennyek királysága kedvéért. Aki el tudja fogadni ezt a tanítást, fogadja el!”^{*}

Jézus és a gyermekek

(Mk 10:13–16; Lk 18:15–17)

¹³ Ekkor néhányan kisgyermeket vittek Jézushoz, hogy tegye rájuk a kezét^{*}, és imádkozzon értük. De Jézus tanítványai megszidták ezeket az embereket. ¹⁴ Jézus azonban így szólt a tanítványaihoz: „Hadd jöjjenek ide hozzám a gyermekek! Ne akadályozzátok meg őket abban, hogy hozzám jöjjenek! Hiszen azoké a mennyek királysága, akik olyanok, mint ezek a kisgyermek.” ¹⁵ Ezután rátette a kezét a gyermekekre, majd továbbment onnan.

19:4 idézet: 1Móz 1:27; 5:2. **19:5** idézet: 1Móz 2:24. **19:7** válólevél 5Móz 24:1. **19:12** „nem ... házasesetre” Szó szerint: „eunuchok”. **19:12** „Aki ... fogadja el!” Vagy: „Aki képes elfogadni ezt a tanítást, hogy ne házasodjon meg, az fogadja el!” **19:13** kezét rájuk téve Ez mutatja, hogy Jézus különleges áldást adott a gyermekeknek.

Egy gazdag ember nem követi Jézust*(Mk 10:17–31; Lk 18:18–30)*

¹⁶Egyszer odalépett Jézushoz egy férfi, és így szólt: „Tanító! Milyen jó dolgot kell tennem ahhoz, hogy örök életem legyen?”

¹⁷Jézus megkérdezte tőle: „Miért kérdezed tőlem azt, hogy mi a jó? Egyedül Isten jó. Ezért tartsd meg Isten parancsolatait, ha örök életet akarsz kapni!”

¹⁸„Melyikeket?” — kérdezte a férfi.

Ekkor Jézus ezt mondta: „Ne ölj! Ne kövess el házasságtörést! Ne lopj! Ne tanúskodj hamisan! ¹⁹Tiszteld apádat és anyádat!* Szeresd embertársaidat, mint saját magadat!”*

²⁰A fiatalember erre így szólt: „Ezeket mind megtartottam. Mi hiányzik még az életemből?”

²¹Jézus ezt mondta neki: „Ha tökéletes akarsz lenni, akkor menj, add el mindened amid van, és oszd szét a szegények között! Ezáltal kincsed lesz a mennyben. Azután gyere, és kövess engem!”

²²Amikor a fiatalember ezt meghallotta, szomorúan elment, mert nagyon gazdag volt.

²³Jézus ekkor így szólt tanítványaihoz: „Igazán mondom nektek: nehezen mennek be a gazdagok a mennyek királyságába. ²⁴Bizony azt mondom nektek: könnyebb egy tevének átmenni a tű fokán, mint egy gazdag embernek bemenni az Isten királyságába.”

²⁵A tanítványok nagyon meglepődtek, amikor ezt meghallották. Meg is kérdezték: „Hát akkor ki üdvözülhet?”

²⁶Jézus rájuk nézett, és ezt mondta: „Az emberek semmit sem tudnak ezért tenni. Istennek viszont minden lehetséges.”

²⁷Ezután Péter szólalt meg, és ezt mondta: „Mi mindent otthagytunk, és követtünk téged. Velünk mi lesz?”

²⁸Jézus így felelt: „Igazán mondom nektek: az új világban az Emberfia[†] dicsőséges trónján fog ülni. Akkor majd ti is, akik követtek engem, tizenkét trónon ültök majd, hogy Izrael* tizenkét törzse felett bírászkodjatok. ²⁹Minden ember, aki elhagyja értem a házát, testvéreit, apját, anyját, gyermekeit vagy szántóföldjeit, százszor annyit kap vissza, és örök élete lesz. ³⁰De sok elsőből lesz utolsó, és sok utolsóból lesz első.”

Jézus története a szőlőmunkásokról

20¹„A mennyek királysága egy olyan gazdához is hasonlítható, aki korán reggel kiment, hogy munkásokat fogadjon a szőlőjébe. ²Megegyezett a munkásokkal, hogy napi egy ezüstpénzt fizet nekik, majd kiküldte őket a szőlőjébe.

³Reggel kilenc óra körül ismét kiment a piacra. Látta, hogy van még ott néhány ember, aki csak áll, és nem csinál semmit. ⁴Így szólt hozzájuk: »Menjete ki ti is a szőlőmbe, és megfelelő fizetést kaptok tőlem.« ⁵Ők pedig elmentek.

Dél körül, majd délután három óra körül újra kiment, és ugyanígy tett. ⁶Amikor délután öt óra körül ismét kiment a piacra, újabb embereket

19:18–19 idézet: 2Móz 20:12–16; 5Móz 5:16–20. **19:19** idézet: 3Móz 19:18. **19:28** *Izrael* Eredetileg a zsidó népet jelentette, de ezt a nevet használják Isten embereinek összefoglaló nevéként is.

talált, akik ott álltak. Megkérdezte tőlük: »Hát ti miért álltok itt egész nap? Miért nem csináltok semmit?«

⁷Ők ezt válaszolták: »Azért, mert minket még senki sem fogadott fel.«

»Menjetek ki ti is a szőlőmbel!« — mondta nekik.

⁸Amikor aztán beesteledett, így szólt a szőlő ura a munkások vezetőjéhez: »Hívd ide a munkásokat, és fizesd ki a bérüket! Az utolsókkal kezd, és az elsőket fizesd ki utoljára!«

⁹Odamentek hát azok, akik csak öt óra körül kezdték a munkát. Mindegyikük egy ezüstpénzt kapott. ¹⁰Amikor az első következtek, azt remélték, hogy ők majd többet kapnak. De ugyanúgy egy-egy ezüstpénzt kaptak ők is. ¹¹Amikor átvették a pénzt, panaszkodni kezdtek a gazdának. ¹²»Akik utoljára jöttek, azok csak egy órát dolgoztak« — mondták. »Te azonban ugyanannyit fizettél nekik, mint nekünk, pedig mi egész nap keményen dolgoztunk a forró napon!«

¹³Ő pedig így felelt: »Barátom! Nem vagyok igazságtalan veled. Hiszen megegyeztünk, hogy egy ezüstpénzt fizetek neked. ¹⁴Fogd tehát, ami a tiéd, és menj el! Én ugyanis ennek az utolsóként érkezett munkásnak is ugyanannyit akarok adni, mint neked. ¹⁵Vagy talán nincs jogom azt tenni a saját pénzemmel, amit akarok? Irigy vagy, mert én jót teszek ezekkel az emberekkel?«

¹⁶Hát, így lesz sok utolsóból első, és sok elsőből utolsó.”

Jézus a haláláról beszél

(Mk 10:32–34; Lk 18:31–34)

¹⁷Jézus Jeruzsálem felé tartott. Útközben félrehívta a tizenkét tanítványt, és így szólt hozzájuk: ¹⁸„Jól figyeljétek! Most fölmegyünk Jeruzsálembe. Az Emberfiát† átadják a főpapoknak† és a törvénytanároknak. Halálra ítélik, ¹⁹és átadják a nem zsidó emberek kezébe, hogy azok kigúnyolják, megostorozzák és keresztre feszítsék őt. A harmadik napon azonban fel fog támadni.”

Egy anya egy különleges szívességet kér Jézustól

(Mk 10:35–45)

²⁰Ezután odament hozzá a Zebedeus fiúk anyja fiaival együtt. Leborult előtte, mert kérni akart tőle valamit.

²¹„Mit szeretnél?” — kérdezte tőle Jézus.

Az asszony így felelt: „Ígérd meg, hogy királyságodban az egyik fiam a jobb, másik pedig a bal oldaladon fog ülni!”

²²Jézus erre így válaszolt: „Nem tudjátok, hogy mit kértek! Ki tudjátok-e inni a szenvedés poharát, amit nekem ki kell innom?”*

„Igen, ki tudjuk inni” — felelték.

²³Jézus így folytatta: „Valóban ki fogjátok inni a szenvedés poharát. De azt, hogy ki ül majd a jobb és a bal oldalamon, nem én döntöm el. Azok ülnek majd oda, akiknek mennyei Atyám ezt elkészítette.”

20:22 „Ki ... kell?” Jézus ezzel a hasonlattal érzékeltette azoknak a borzasztó dolgoknak elfogadását, amelyek vele fognak történni.

²⁴Amikor meghallotta ezt a többi tíz tanítvány, megharagudtak a két testvérré. ²⁵De Jézus odahívta őket magához, és így szólt: „Jól tudjátok, hogy a nem zsidó népek uralkodói hatalmaskodnak az embereken, és fontos embereik szeretik a hatalmukat éreztetni velük. ²⁶Közöttetek azonban ne így legyen! Aki közületek nagy akar lenni, az legyen a szolgátok! ²⁷Aki első akar lenni köztetek, az legyen a rabszolgátok! ²⁸Az Emberfia† sem azért jött el a földre, hogy neki szolgáljanak. Azért jött, hogy ő szolgáljon, odaadja az életét, és ezáltal sok embert megmentsen.”

Jézus meggyógyít két vakot

(Mk 10:46–52; Lk 18:35–43)

²⁹Amint elhagyták Jerikót, nagy tömeg követte Jézust. ³⁰Két vak ült az út szélén. Amikor meghallották, hogy Jézus megy el mellettük az úton, kiáltozni kezdtek: „Uram, Dávid Fia†, segíts rajtunk!”

³¹A tömeg azonban mondta nekik, hogy maradjanak csendben. Erre ők még hangosabban kiáltoztak: „Uram, Dávid Fia†, segíts rajunk!”

³²Jézus erre megállt, megszólította őket, és megkérdezte: „Mit akartok? Mit tegyek veletek?”

³³Ők ezt felelték: „Uram! Szeretnénk újra látni!”

³⁴Jézus megsajnálta őket, és megérintette a szemüket. Attól a pillanattól újra láttak, és követték Jézust.

Jézus úgy vonul be Jeruzsálembe, mint egy király

(Mk 11:1–11; Lk 19:28–38; Jn 12:12–19)

21 Jézus és tanítványai Jeruzsálemhez közeledve elértek az Olajfák hegyéhez†, Betfagéba. Jézus ott előreküldte két tanítványát, és ezt mondta nekik: ²„Menjete be az előttetek levő faluba! Amint bementek, találtok egy megkötött szamarat, és vele egy csikót. Oldjátok el, és vezessétek ide hozzám! ³Ha valaki valamit szólna ezért, mondjátok azt neki, hogy »az Úrnak van szüksége rá, de hamarosan visszaküldi.«”

⁴Ez azért történt így, hogy beteljesedjen, amit a próféta† mondott:

⁵ „Mondjátok meg Sion leányának:

»Királyod jön most hozzád

szelíden és számaron ülve, teherhordó állat csikóján!«”

Zak 9:9

⁶A tanítványok el is mentek, és mindent úgy tettek, ahogyan Jézus megmondta nekik. ⁷Elhozták a szamarat és a csikót, ráterítették felsőruhájukat, és Jézus ráült. ⁸Többen a tömegből az útra terítették felsőruhájukat. Mások ágakat vágtak le a fákról, és azokat szórták az útra. ⁹Az emberek, akik előtte és utána mentek, így kiáltoztak:

„Hozsánna Dávid Fiának†!

Áldott, aki az Úr nevében jön!

Zsolt 118:26

Hozsánna a magasságban Istennek!”

¹⁰Amikor beért Jeruzsálembe, az egész város felbolydult. Mindenki ezt kérdezgette: „Ki ez az ember?”

¹¹A tömeg így válaszolt: „Jézus, a galileai Názáretből való próféta†.”

Jézus a Templomban*(Mk 11:15–19; Lk 19:45–48; Jn 2:13–22)*

¹²Jézus ezután bement a Templomba[†], és kizavart onnan mindenkit, aki ott árult és vásárolt. Felborította a pénzváltók asztalait és a galambárusok padjait is. ¹³Ezt mondta nekik: „Ezt mondja az Írás[†]: »Házamat imádság házának nevezik majd.«* Ti azonban »rablók barlangjává« teszitek.*”

¹⁴Vakok és sánták mentek oda hozzá a Templomban[†], és ő meggyógyította őket. ¹⁵A főpapok[†] és a törvénytanárok látták a hatalmas dolgokat, amelyeket Jézus tett. Hallották, hogy a kisgyermekek így kiáltoznak: „Hozsánna Dávid Fiának[†]!” És mindezek miatt nagyon dühösek lettek.

¹⁶Megkérdezték Jézustól: „Hallod, hogy mit mondanak ezek?”

„Igen” — válaszolta Jézus. „Talán sohasem olvastátok az Írást: »Te tanítottad meg a gyermekeket és a csecsemőket, hogy szájukból dicséret jöjjön elő?«*”

¹⁷Ezzel otthagya őket, kiment Jeruzsálemből Betániába, és ott töltötte az éjszakát.

Jézus a hit erejét szemlélteti*(Mk 11:12–14, 20–24)*

¹⁸Másnap korán reggel indult vissza Jeruzsálembe, s közben megéhezett. ¹⁹Meglátott egy fügefát az út mellett. Odament, de csak levelet talált rajta. Ezért így szólt a fához: „Soha többé ne teremjen rajtad gyümölcs!” A fügefa azonnal kiszáradt.

²⁰Amikor a tanítványok ezt látták, csodálkozva kérdezték: „Hogyan száradhatott ki ilyen gyorsan ez a fügefa?”

²¹Jézus így válaszolt: „Igazán mondom nektek: ha van hitetek és nem kételkedtek, nem csak azt tehetitek meg, amit én tettem ezzel a fügefával. Hanem ha ennek hegynek azt mondjátok: »Indulj el, és vesd magad a tengerbe!«, akkor az is megtörténik majd. ²²Isten mindent megad nektek, amit hittel kértek tőle imádságban.”

A zsidó vezetők kétségbe vonják Jézus hatalmát*(Mk 11:27–33; Lk 20:1–8)*

²³Jézus ezután bement a Templomba[†]. Miközben ott tanított, a főpapok[†] és a nép idős vezetői odajöttek hozzá. Megkérdezték: „Milyen hatalommal teszed ezeket a dolgokat? Ki adta neked ezt a hatalmat?”

²⁴Jézus így válaszolt nekik: „Én is kérdeznék tőletek valamit. Ha válaszoltok rá, akkor én is megmondom, hogy milyen hatalommal teszem mindezt. ²⁵A kérdésem a következő: Az, hogy János[†] bemerítette[†] az embereket, Istentől volt, vagy emberektől?”

Erre ők elkezdtek megbeszélni egymás közt: „Ha azt válaszoljuk, hogy Istentől, akkor megkérdezi majd: »Hát akkor miért nem hittetek neki?« ²⁶Ha viszont azt mondjuk, hogy emberektől, akkor félnünk kell az emberek haragjától, hiszen Jánost mindenki prófétának[†] tartja.”

²⁷Ezért azt mondták Jézusnak: „Nem tudjuk.”

Mire ő így felelt: „Akkor viszont én sem mondom meg nektek, hogy milyen hatalommal teszem ezeket a dolgokat.”

Jézus története a két testvéről

²⁸„Hát erről mit gondoltok? Egy embernek két fia volt. Odament az idősebbhez, és ezt mondta neki: »Fiam, menj és dolgozz ma a szőlőmben!«

²⁹Az így válaszolt: »Nem akarok kimenni.« De később mégis meggondolta magát, és kiment.

³⁰Odament a másik fiához is, és ugyanazt kérte tőle. Ő így válaszolt: »Igen, uram, kimegyek«, de nem ment ki.

³¹Kettőjük közül melyik tette meg az apja akaratát?”

„Az idősebb” — válaszolták.

Jézus ezt mondta nekik: „Igazán mondom nektek: a vámszedők[†] és az utcalányok előttetek mennek be a mennyek királyságába! ³²Eljött hozzátok János[†], hogy elmondja nektek, hogyan kell helyesen élni, de ti nem hittetek neki. A vámszedők és az utcalányok azonban hittek neki. És ti még akkor sem gondoltátok meg magatokat, és akkor sem hittetek neki, amikor láttátok mindezt megtörténni.”

Isten elküldi a Fiát

(Mk 12:1–12; Lk 20:9–19)

³³„Most pedig hallgassatok meg egy másik történetet. Volt egy gazda, aki szőlőt ültetett. Bekerítette, borprést[†] ásott, és őrtornyot épített a kertjébe. Ezután mindezt bérbeadta szőlőmunkásoknak, és elutazott. ³⁴Amikor eljött a szüret ideje, elküldte szolgálait a munkásokhoz, hogy megkapja a termésből a neki járó részt.

³⁵A munkások azonban megfogták a szolgálait: az egyiket összeverték, a másikat megölték, és volt, akit megköveztek. ³⁶Ezután újabb szolgálakat küldött, többet, mint korábban, de azokkal is ugyanezt tették. ³⁷Végül a fiát küldte el hozzájuk. Ezt gondolta magában: »A fiamat biztosan tisztelni fogják.«

³⁸Amikor azonban a munkások meglátták a fiút, azt mondták egymásnak: »Ő az örökös! Gyertek, öljük meg, és akkor miénk lesz az örökség!« ³⁹Ezért megfogták, kidobták a szőlőn kívülre, és megölték.

⁴⁰Mit gondoltok, mit tesz majd a szőlősgazda ezekkel a munkásokkal, ha megérkezik?”

⁴¹A főpapok[†] és a nép idős vezetői így feleltek: „Kegyetlenül elpusztítja őket. A szőlőjét pedig olyan munkásoknak adja ki, akik időben odaadják majd a neki járó termést.”

⁴²Jézus azt mondta nekik: „Biztosan olvastátok ezt az Írásokban[†]:

»Az a kő, amelyet az építők megvetettek, lett a sarokkő[†].

Ez az Úr munkája, és csodálatos dolog látni ezt.«

Zsolt 118:22–23

⁴³Igazán mondom nektek: Isten királysága el lesz véve tőletek. Olyan népé lesz, akik Isten királyságához méltóan élnek. ⁴⁴Aki ráesik erre a kőre, az darabokra törik. Akire viszont ez a kő esik rá, azt szétmorzsolja.”*

⁴⁵Amikor a főpapok[†] és a farizeusok[†] hallották Jézus történeteit, megértették, hogy róluk beszél. ⁴⁶El akarták fogni őt, de féltek az emberektől, mert azok prófétának[†] tartották Jézust.

21:44 Néhány görög kézirat nem tartalmazza ezt a verset.

Történet a vacsorára meghívottakról

(Lk 14:15–24)

22¹Jézus ezután ismét egy történetet mondott el az embereknek: ²„A mennyek királysága hasonlít ahhoz a királyhoz, aki esküvői vacsorát rendezett a fiának. ³Elküldte a szolgálait, hogy hívják össze a meghívottakat az ünnepi vacsorára. Ők azonban nem akartak eljönni.

⁴Ekkor más szolgálakat küldött, és ezt üzenté: »Mondjátok meg a meghívottaknak: A vacsora elkészült, levágattam ökreimet és hízott állataimat. Minden készen van: Gyertek el az esküvői vacsorára!«

⁵A meghívottak azonban nem hallgattak rá. Egyikük kiment a földjére, a másik a kereskedésébe. ⁶Néhányan viszont elfogták a szolgálait, megverték és megölték őket. ⁷A király emiatt nagyon mérges lett. Kiküldte a katonáit, akik megölték a gyilkosokat, a városukat pedig felégették.

⁸Majd így szólt a király a szolgálaihoz: »Az esküvői vacsora készen áll, a meghívottak azonban nem voltak rá méltók. ⁹Ezért menjetek ki az útkeresztelődésekhez! Hívjatok meg mindenkit az esküvői vacsorára, akit csak ott találtok.« ¹⁰A szolgálak ki is mentek az utakra, és mindenkit behívtak, akit csak találtak. Voltak köztük rosszak is és jók is. Így aztán megtelt a terem vendégekkel.

¹¹Amikor azonban a király bejött, hogy megnézzé a vendégeket, észrevett ott egy embert, aki nem esküvőhöz illő ruhában érkezett. ¹²»Barátom!« — szólította meg a király. »Hogyan jöhettél ide esküvőhöz illő ruha nélkül?« Az csak hallgatott. ¹³A király erre megparancsolta a szolgálainak: »Kötözzétek meg kezét-lábát, és dobjátok ki a sötétségbe, ahol sírás és fogcsikorgatás lesz!«

¹⁴Mert sok ember kap meghívást, de kevés van kiválasztva.”

Néhány zsidó vallási vezető megpróbálja csapdába csalni Jézust

(Mk 12:13–17; Lk 20:20–26)

¹⁵Ekkor elmentek onnan a farizeusok[†]. Azt tervezték, hogy kérdésekkel csalják csapdába Jézust. ¹⁶El is küldték hozzá néhány tanítványukat a Heródes-pártiakkal[†] együtt. Így szóltak Jézushoz: „Tanító! Tudjuk, hogy becsületes ember vagy, és amit tanítasz, az igaz. Téged nem érdekel, hogy az emberek mit gondolnak, és számodra minden ember egyforma. ¹⁷Mondd el, mit gondolsz: Helyesnek tartod-e, hogy adót fizessünk a császárnak[†], vagy nem?”

¹⁸Jézus, jól látva gonosz szándékukat, így felelt: „Képmutatók[†], miért akartok próbára tenni engem? ¹⁹Mutassatok egy pénzérmét, amit az adó befizetéséhez használnak!” Erre odanyújtottak neki egy ezüstpénzt[†]. ²⁰„Kinek a képe és kinek a felirata van ezen a pénzérmén?” — kérdezte tőlük.

²¹„A császáré” — felelték azok.

Jézus így folytatta: „Akkor adjátok oda a császárnak, ami a császáré. Istennek pedig adjátok meg, ami Istené!”

²²Amikor ezt meghallották, nagyon meglepődtek. Majd otthagyták Jézust, és eltávoztak.

Néhány szadduceus megpróbál csapdát állítani Jézusnak

(Mk 12:18–27; Lk 20:27–40)

²³Még aznap Jézushoz jött néhány szadduceus[†]. (A szadduceusok azt mondják, hogy nincs feltámadás.) A következő kérdést tették fel neki:

24 „Tanító! Mózes† azt mondta: ha egy férfi anélkül hal meg, hogy gyermeket hagyna maga után, akkor a férfi testvérének kell feleségül vennie az asszonyt* azért, hogy ő adjon utódot meghalt testvérének*. 25 Volt nálunk hét fiútestvér. Az első megnősült, azután meghalt. Mivel nem született gyermeke, testvére vette el feleségül az özvegyet. 26 Ugyanez történt a második fiúval, majd a harmadikkal is, egészen a hetedikig. 27 Legutoljára meghalt az asszony is. 28 A feltámadáskor a hét közül kinek lesz a felesége? Hiszen azelőtt már mindegyiknek volt a felesége.”

29 Jézus ezt a választ adta nekik: „Tévedésben vagytok, mert nem ismeritek sem az Írásokat†, sem Isten erejét. 30 A feltámadás után ugyanis senki sem nőül meg, és senki sem megy férjhez, hiszen mindenki olyan lesz, mint a mennyei angyalok. 31 Ami pedig a halottak feltámadását illeti, nem olvastátok, amit Isten maga mondott nektek? 32 »Én vagyok Ábrahám†, Izsák† és Jákób† Istene.«* Ő azonban nem a halottak Istene, hanem az élőké.”

33 Amikor a tömeg ezt meghallotta, nagyon elcsodálkozott a tanításán.

Melyik a legfontosabb parancsolat?

(Mk 12:28–34; Lk 10:25–28)

34 Amikor a farizeusok† meghallották, hogy Jézus olyan választ adott a szaduceusoknak†, amire nem tudtak mit felelni, mindannyian összegyűltek. 35 Egyikük, aki jól ismerte a törvényt, próbára akarta tenni Jézust. Ezt kérdezte tőle: 36 „Tanító, melyik a legfontosabb parancsolat a törvényben?”

37 Ő így válaszolt: „»Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szíveddel, teljes lelkeddel és teljes elméddel!«* 38 Ez az első és legfontosabb parancsolat. 39 A második ugyanannyira fontos, mint ez: »Szeresd úgy embertársaidat, mint saját magadat!«* 40 Ez a két parancsolat az egész törvény és a próféták† írásainak alapja.”

Jézus kérdése a farizeusokhoz

(Mk 12:35–37; Lk 20:41–44)

41 Amíg a farizeusok† együtt voltak, Jézus feltett nekik egy kérdést: 42 „Mit gondoltok a Krisztusról†? Kinek a fia?”

„Dávidé†” — felelték.

43 Erre ezt mondta nekik: „Akkor miért nevezi őt Dávid a Szent Szellemtől† vezette Urának? Ugyanis ezt mondta Dávid:

44 »Így szólt az Úr az én Uramhoz:

Úlj a jobb oldalamba,

amíg minden ellenségedet hatalmad alá* vetem!«

Zsolt 110:1

45 Ha tehát Dávid† Urának nevezi Krisztust†, akkor hogyan lehet a Krisztus Dávid fia? 46 Erre azonban egyikük sem tudott válaszolni. Így attól a naptól kezdve már senki sem merte őt kérdezgetni.

22:24 „vegye ... asszonyt” 5Móz 25:5. 22:24 „nemzzen ... testvérének” 1Móz 38:8.

22:32 idézet: 2Móz 3:6. 22:37 idézet: 5Móz 6:5. 22:39 idézet: 3Móz 19:18. 22:44 hatalmad alá Szó szerint: „lábaid alá”.

Jézus véleménye a vallási vezetőkről

(Mk 12:38–40; Lk 11:37–52; 20:45–47)

23 ¹Jézus ekkor a tömeghez és a tanítványaihoz szólt. ²Ezt mondta: „A törvénytanároknak és a farizeusoknak[†] van hatalmuk arra, hogy megmagyarázzák Mózes[†] törvényét. ³Ezért tegyetek meg és tartsatok be mindent, amit csak mondanak nektek. A tetteiket azonban ne kövessétek, mert csak tanítják a törvényt, de nem cselekszik azt! ⁴Szigorú szabályokat állítanak föl, amelyeknek nehéz engedelmeskedni. Ráerőltetik más emberekre, hogy tartsák be ezeket, ők maguk viszont meg sem próbálják követni ezeket a szabályokat.

⁵Mindent azért tesznek, hogy az emberek lássák őket. Ezért tesznek magukra nagyobb imadobozt*. Ezért hosszabítják meg imaruhájukat is. ⁶A vacsorákon és a zsinagógákban[†] a főhelyeken szeretnek ülni. ⁷Szeretik, ha a piactéren mindenki köszön nekik, és tanítónak szólítja őket.

⁸Ti azonban ne hívassátok magatokat tanítónak, mert csak egy tanító van, ti pedig mindnyájan testvérek vagytok! ⁹Atyátoknak se szólítsatok senkit a földön, mert egy Atyátok van a mennyben! ¹⁰De mesternek se szólítsátok magatokat, mert csak egy mesteretek van, mégpedig a Krisztus[†]! ¹¹Az lesz a legnagyobb köztetek, aki szolgál nektek! ¹²Aki magát nagyobbak tartja másoknál, az megaláztatik. Aki viszont megalázkodik Isten előtt, az felemeltetik.

¹³Rossz lesz nektek, képmutató[†] törvénytanárok és farizeusok[†]! Mert bezárjátok a mennyek királyságának ajtaját az emberek előtt. Ti magatok nem mentek be rajta, és azokat sem engeditek be, akik megpróbálnak bemenni. ¹⁴*

¹⁵Rossz lesz nektek, képmutató[†] törvénytanárok és farizeusok[†]! Bejárjátok a tengert és a szárazföldet, hogy egyvalakit áttérítsetek a ti vallásotokra. Miután pedig azt eléritek, kétszer gonoszabbá teszitek saját magatoknál. Pedig már ti is olyan rosszak vagytok, hogy pokolra kerültök.

¹⁶De rossz lesz nektek, vak vezetők! Ezt mondjátok: »Ha valaki a Templomra[†] esküszik, annak nem kell megtartania az esküjét. Annak viszont, aki a Templom aranyára esküszik, meg kell tartania azt.« ¹⁷Bolondok és vakok vagytok! Hát mi nagyobb? A Templom aranya, vagy maga a templom, amely megszenteli az aranyat? ¹⁸Ezt is mondjátok: »Ha valaki az oltárra[†] esküszik, annak nem kell megtartania esküjét. Aki viszont az oltáron elhelyezett áldozati ajándékokra esküszik, annak meg kell tartania azt.« ¹⁹Vakok vagytok. Hát mi nagyobb? Az áldozati ajándék, vagy az oltár, amely megszenteli az ajándékot? ²⁰Aki az oltárra esküszik, az mind az oltárra, mind a rajta levő dolgokra esküszik. ²¹Aki a Templomra esküszik, az a Templomra, és minden benne levő dologra is esküszik. ²²Aki az égre esküszik, az Isten trónjára esküszik, és magára Istenre, aki a trónon ül.

23:5 *imadoboz* Kis bőrdoboz, amelyben az Írás négy fontos igéjét tartották. A homlokra és a bal kézre szíjazva viselték, hogy ezzel mutassák meg, mennyire vallásosak. **23:14** Néhány görög kézirat hozzáteszi: „Jaj nektek képmutató törvénytanárok és farizeusok! Feléletek az özvegyek vagyonát, és hosszú imáitokkal vonjátok magatokra az emberek figyelmét. Mindezért súlyos büntetésben részesültök majd.” (Mk 12:40; Lk 20:47)

²³Rossz lesz nektek, képmutató[†] törvénytanítók és farizeusok[†]! Mert tizedet adtok a mentából, a kaporból és a köményből* is, de elhanyagoljátok a törvény fontosabb tanításait: a becsületességet, a könyörületet és a hitet. Pedig ezt is kell tenni, de azokat sem szabad elhanyagolni. ²⁴Vak vezetők vagytok. Kiszűritek a szűnyogot az italból, a tevét viszont lenyelitek.*

²⁵Rossz lesz nektek, képmutató[†] törvénytanítók és farizeusok[†]! Mert ti csak a poharak és az edények külsejét tisztítjátok meg, belül pedig ott marad a sok csalással saját magatok örömeire szerzett dolog. ²⁶Te vak farizeus! Tisztítsd meg először a pohár belsejét, hogy aztán a külseje is tiszta lehessen!

²⁷Rossz lesz nektek, képmutató[†] törvénytanítók és farizeusok[†]! Olyanok vagytok, mint a fehérre meszelt sírok*. Ezek kívülről ugyan szépnek látszanak, belül azonban tele vannak a halottak csontjaival és mindenféle mocsokkal. ²⁸Ugyanígy ti is, csak kívülről, az emberek szemében látszotok igaznak. Belül azonban tele vagytok képmutatással és gonoszsággal.

²⁹Rossz lesz nektek, képmutató törvénytanítók és farizeusok[†]! Síremlékeket emeltek a prófétáknak[†], az igazak sírját pedig feldíszítitek. ³⁰Ezt mondjátok: »Ha őseink idejében éltünk volna, nem segítettünk volna nekik abban, hogy megöljék a prófétákat.« ³¹Ezzel azonban megerősítitek, hogy a próféták gyilkosainak a fiai vagytok. ³²Végezzétek el, amit atyáitok elkezdtek!

³³Mérges kígyók! Nem menekülhettek meg az ítélettől és a pokoltól. ³⁴Ezért tehát prófétákat[†], bölcseket és törvénytanítókat küldök majd hozzátok. Közülük néhányat megöltök és keresztre feszítetek, másokat a zsinagógáitokban[†] megkorbácsoltok és városról városra üldöztök majd. ³⁵Igy tehát felelősek lesztek minden igaz ember haláláért, akiket megöltök ezen a földön: az igaz Ábel meggyilkolásától kezdve egészen Barakiás fia, Zakariás* haláláig, akit a szenthely és az áldozati oltár[†] között öltek meg. ³⁶Igazán mondom nektek: mindezek meg fognak történni ezzel a nemzedékkel.”

Jézus figyelmezteti a jeruzsálemieket

(Lk 13:34–35)

³⁷„Jeruzsálem, Jeruzsálem! Megölöd a prófétákat[†], és halálra kövezed azokat, akiket Isten küldött! Milyen sokszor akartam már összegyűjteni a gyermekeidet, ahogyan a tyúk a szárnyai alá gyűjti kiscsibéit. Ti azonban ezt nem akartátok. ³⁸Most ezért teljesen elhagyatott lesz a ti házatok. ³⁹Igazán mondom nektek: nem láttok engem addig, amíg ezt nem mondjátok: »Áldott, aki az Úr nevében jön!«”*

Jézus megjövendöli a Templom lerombolását

(Mk 13:1–31; Lk 21:5–33)

24¹Miután Jézus kijött a Templomból[†] és elindult, odaléptek hozzá a tanítványai, hogy megmutassák neki a Templom épületeit. ²Ő azonban így szólt hozzájuk: „Látjátok ezeket? Igazán mondom nektek: nem marad itt kő kövön, mert mindent lerombolnak majd.”

23:23 *menta, kapor, kömény* Apró kerti fűszernövények. Csak a nagyon vallásos emberek voltak olyan gondosak, hogy ezekből is beszolgáltassák a tizedet. **23:24** „Kiszűritek ... lenyelitek.” Jelentése: „A legkisebb hibára odafigyeltek, de a legnagyobb bűnt elkövetitek.” **23:27** *sír* Itt: síremlék. Fontos személyek emléke tiszteletére épült kis épületek. **23:35** *Ábel, Zakariás* A héber Ószövetségben elsőként és utolsóként meggyilkolt emberek. **23:39** idézet: Zsolt 118:26.

³Ezután leült az Olajfák hegyén[†]. A tanítványai pedig, amikor egyedül voltak, odamentek hozzá, és megkérdezték tőle: „Mondd el nekünk, hogy mikor történnek meg ezek! Mi jelzi majd az eljöveteledet, és a világ végét*?”

⁴Jézus erre így válaszolt nekik: „Vigyázzatok, nehogy valaki megtévesszen titeket! ⁵Sokan jönnek majd az én nevemben, akik azt mondják magukról: »Én vagyok a Krisztus[†]!«. Ezzel sok embert megtévesztenek majd. ⁶Háborúkról és háborús hírekről hallotok majd. Ettől azonban ne ijedjete meg! Ezeknek meg kell történniük, de ezzel még nem jön el a vég. ⁷Nemzet nemzet ellen, és királyság királyság ellen támad majd. Sok helyen az embereknek nem lesz mit enniük és földrengések lesznek. ⁸De mindez még csak olyan lesz, mint a szülési fájdalmak kezdete.

⁹Akkor majd átadnak titeket, hogy megkínozzanak, sőt meg is ölnék titeket, és minden nép gyűlölni fog titeket azért, mert hisztek bennem. ¹⁰Ekkor sokan elvesztik a hitüket, elárulják és gyűlölni kezdik egymást. ¹¹Sok hamis próféta[†] is jön, és sok embert félrevezetnek majd. ¹²Mivel a gonoszság megnövekszik, sok emberben kihűl a szeretet. ¹³Aki azonban mindvégig kitart, az megmenekül. ¹⁴Az egész világon hirdetik majd az Isten királyságnak örömhírét[†], hogy ez tanúbizonyság legyen minden nép számára. Csak akkor jön majd el a vég.

¹⁵Amikor látjátok majd, hogy a szent helyen megjelenik az az utálatos dolog, ami pusztítást okoz*, amelyről Dániel próféta[†] szólt — aki olvassa, értse ezt meg —, ¹⁶akkor mindenki, aki éppen Júdeában van, meneküljön a hegyekbe! ¹⁷Ha valaki éppen a háztetőn van, ne jöjjön le, hogy kivigye a dolgait! ¹⁸Aki a mezőn van, ne jöjjön vissza, hogy elvigye a ruháit! ¹⁹Rossz lesz azokban a napokban a gyermeket váró és szoptató asszonyoknak! ²⁰Azért imádkozzatok, hogy a menekülésetek ne télen vagy szombaton[†] legyen! ²¹Olyan nagy lesz a nyomorúság abban az időben, amilyen nem volt még a világ kezdete óta mostanáig, és nem is lesz ilyen újra. ²²Ha Isten nem rövidítené le azt az időszakot, senki nem menekülne meg. A kiválasztottak miatt azonban lerövidül az az idő. ²³Ha akkor valaki azt mondja nektek: »Itt a Krisztus[†]«, vagy: »Ott van«, ne higgyetek neki! ²⁴Akkor majd hamis krisztusok és hamis próféták[†] jönnek, akik jeleket és csodákat* tesznek azért, hogy ha lehet, megtévesszék még az Isten választottait is. ²⁵Emlékezzetek, én előre megmondtam nektek ezeket!

²⁶Ha tehát valaki azt mondja nektek: »Krisztus[†] ott van a pusztában!«, ne menjetek ki oda! Vagy ha így szólnak: »Krisztus a belső szobában van!«, azt se higgyétek el! ²⁷Mert amikor eljön az Emberfia[†], az olyan lesz, mint az égen keleten felvillanó villám, amelyet még nyugaton is lehet látni. ²⁸Ahol a keselyűk[†] összegyűlnek, ott van a holttest.

²⁹És ezek után a nyomorúságos napok után

»Elsötétül majd a nap,
a hold sem világít többé.
A csillagok lehullanak az égről,
és az ég erői is megremegnek.«

Ézs 13:10; 34:4

24:3 világ vége Szó szerint: „e kor vége” vagy „az idő vége”. **24:15** utálatos ... okoz Dán 9:27; 11:31; 12:11. **24:24** csoda Itt: a Sátán ereje által cselekedett hatalmas tettek.

³⁰Ekkor megjelenik az égen a jel, amely az Emberfia[†] eljövételét mutatja. Akkor a világon minden ember hangosan fog sírni. Látni fogják az Emberfiát, amint eljön az ég felhőin hatalommal és nagy dicsőséggel. ³¹Hangos trombitaszóval elküldi angyalait az egész földre, hogy összegyűjtsék választottait a föld minden részéről.

³²Tanulhattok a fügefa példájából: amikor gyenge hajtást hoz, majd pedig leveleket, tudjátok, hogy közel van a nyár. ³³Ugyanígy, amikor mindezeket az eseményeket látjátok megtörténni, tudhatjátok, hogy az idő* közel van, hamarosan eljön. ³⁴Igazán mondom nektek, hogy ez a nemzedék* nem múlik el addig, amíg mindez meg nem történik! ³⁵Az ég és a föld elmúlik, az én szavaim azonban nem múlnak el.”

Csak Isten tudja az időt

(Mk 13:32–37; Lk 17:26–30, 34–36)

³⁶„De senki nem ismeri azt a napot és azt az órát. Még a mennyei angyalok, sőt a Fiú sem, csak az Atya. ³⁷Amikor az Emberfia[†] ismét eljön a földre, hasonló lesz a helyzet, mint Nőé idejében volt. ³⁸Mert a vízözön előtti napokban is ettek, ittak, nősültek és férjhez mentek az emberek. Ez addig tartott, amíg Nőé bement a bárkába. ³⁹Az emberek addig nem tudták, mi fog történni, amíg a vízözön oda nem ért, és el nem pusztította őket. Ugyanígy lesz, amikor az Emberfia eljön a földre. ⁴⁰Akkor két férfi közül, akik a mezőn dolgoznak, az egyiket elviszik, a másik ott marad. ⁴¹Hasonlóképpen két asszony közül, akik a malomban[†] őrölnek, az egyiket elviszik, a másik ott marad.

⁴²Ezért legyetek állandóan készen, mert nem tudjátok, melyik nap jön el Uratok. ⁴³Emlékezzetek erre: ha tudná a ház ura, hogy az éjszaka melyik órájában jön a tolvaj, akkor ébren maradna. Nem engedné, hogy betörjön a házába. ⁴⁴Legyetek ezért ti is mindig készen! Mert az Emberfia[†] olyan órában jön el, amikor nem várjátok!”

A jó és a gonosz szolga

(Lk 12:41–48)

⁴⁵„Ki a hűséges és bölcs szolga? Az, akit azért rendelt a többi szolgája fölé az ura, hogy idejében odaadja nekik az ételüket. ⁴⁶Boldog az a szolga, akit az ura, amikor hazajön, ebben a munkában talál! ⁴⁷Igazán mondom nektek: ura meg fogja bízni egész vagyona kezelésével. ⁴⁸Ha azonban a szolga gonosz, azt mondja magában: »Késik az uram.« ⁴⁹Verni kezdi a szolgatársait és részegesekkel eszik és iszik együtt. ⁵⁰Hazaérkezik ennek a szolgának az ura egy napon, amikor nem várja, és amikor nem is gondolja. ⁵¹Kegyetlenül megbünteti őt, és oda juttatja, ahová a képmutatók[†] kerülnek. Ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás.”

Történet tíz leányról

25¹„Azon a napon a mennyek királysága olyan lesz, mint amikor tíz fiatal lány olajlámpással a kezében kiment a vőlegény elé. ²Közülük öt

24:33 idő Jézus egy olyan időpontról beszél, amikor valami nagyon fontos dolog fog történni. Lukács evangéliumában azt mondja, hogy ez lesz az ideje Isten királysága eljövételének (Lk 21:31).
24:34 ez a nemzedék vagy: „e nemzet polgárai”.

ostoba volt, öt pedig bölcs. ³Az ostobák csak a lámpásaikat vitték magukkal. Olaj nem volt náluk. ⁴A bölcsök a lámpásaikkal együtt korszokban vittek magukkal olajat is. ⁵Mivel a vőlegény késett, mindannyian elálmosodtak, és elaludtak.

⁶Éjfélkor azonban kiáltás hallatszott: »Jön a vőlegény! Menjetek ki elé!«

⁷Erre azonnal felébredt mindegyik fiatal lány. Elkészítették lámpásaikat. ⁸Az ostobák azt mondták a bölcsöknek: »Adjatok nekünk egy kis olajat, mert különben kialszanak a lámpásaink.«

⁹Az bölcsök azonban így válaszoltak: »Nem tehetjük, mert akkor nem lesz elég se nekünk, se nektek. Menjetek el inkább az olajárusokhoz, és vegyetek magatoknak!«

¹⁰Amíg azonban az ostoba lányok elmentek vásárolni, megjött a vőlegény. Azok a lányok, akik készen várták, bementek vele az esküvői vacsorára. Az ajtót pedig bezárták.

¹¹Később megérkezett a többi lány is. Kiáltozni kezdtek: »Uram! Uram! Nyisd ki az ajtót nekünk!«

¹²A vőlegény azonban így válaszolt: »Igazán mondom nektek: Nem ismerlek titeket!«

¹³Vigyázzatok tehát! Mert nem ismeritek sem a napot, sem az órát, amikor az Emberfia[†] eljön!”

Történet három szolgáról

(Lk 19:11–27)

¹⁴„A mennyek királysága olyan, mint az az ember, aki mielőtt elutazott volna külföldre, összehívta a szolgálait. Minden vagyont rájuk bízta. ¹⁵Egyiküknek öt zacskó ezüstpénzt adott[†], a másiknak két zacskót, a harmadiknak pedig egyet. Mindenkinek képességei szerint adott. Ezután elutazott. ¹⁶Aki az öt zacskó ezüstpénzt kapta, vállalkozásba fektette a pénzt, és újabb öt zacskó ezüstpénzt nyert vele. ¹⁷Aki kettőt kapott, ugyanígy tett, és nyert másik két zacskó ezüstpénzt. ¹⁸Aki viszont egyet kapott, elment, és ásozott egy gödröt. Oda rejtette el ura pénzét.

¹⁹Hosszú idő elteltével hazatért a szolgák ura. Kérte őket, hogy mondják el, mit tettek a pézzel. ²⁰Aki öt zacskó ezüstpénzt[†] kapott, öttel többet hozott vissza. Ezt mondta: »Uram, öt zacskó ezüstpénzt bíztaál rám. Arra használtam fel őket, hogy újabb ötöt szerezzek.«

²¹Az ura így szólt hozzá: »Jól van! Jó és megbízható szolga vagy! Hűséges voltál ezen a kevésen, ezért ezentúl sokat bízok rád. Gyere, és örülj velem együtt!«

²²Ekkor az a szolga ment oda a gazdájához, aki két zacskó ezüstpénzt[†] kapott. Ezt mondta: »Uram, két zacskó ezüstpénzt bíztaál rám. Arra használtam föl a pénzedet, hogy újabb két zacskó ezüstpénzt szerezzek vele.«

²³»Jól van! Jó és megbízható szolga vagy! Hűséges voltál ezzel a kevésen, ezért ezentúl sokat bízok rád. Gyere, és örülj velem együtt!«

²⁴Azután jött az, aki egy zacskó ezüstpénzt[†] kapott. Ő így szólt: »Uram, tudtam, hogy kemény ember vagy. Még ott is aratni akarsz, ahol nem vetettél. Onnan is gyűjtesz, ahová nem szórtál magot. ²⁵Féltem tőled, ezért elmentem, és elrejtettem a földbe az ezüstpénzt, amit adtál nekem. Most tessék, itt a pénzed.«

²⁶Ekkor az úr azt mondta neki: »Te gonosz és lusta szolga! Tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vettem, és onnan is gyűjtök, ahová nem szórtam magot. ²⁷Akkor miért nem tetted bankba a pénzemet, hogy amikor visszajövök, kamattal kapjam vissza?!

²⁸Vegyétek hát el tőle azt az egy zacskó ezüstpénzt†! Adjátok oda annak, akinek tíz zacskó ezüstpénze van!« ²⁹Mindenki, aki felhasználja azt, amije van, még többet fog kapni. Attól pedig, aki nem használja föl azt, amije van, mindent elvesznek majd. ³⁰Azt a haszontalan szolgát pedig dobjátok ki a sötétségbe. Ott lesz majd sírás és fogcsikorgatás!”

Az Emberfia megítéli az embereket

³¹„Amikor az Emberfia† eljön dicsőségében, az összes angyalával, akkor leül dicsőséges trónjára. ³²Akkor minden nemzet összegyűlik elé, és ő kétváltástja őket, ahogyan egy pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől. ³³A juhokat a jobb oldalára, a kecskéket pedig a bal oldalára állítja.

³⁴Ezután a király így szól majd a jobb oldalán állókhöz: »Gyertek, Atyám áldottai! Örököljétek azt az királyságot, amit Isten a világ kezdete óta elkészített nektek! ³⁵Mert amikor éhes voltam, enni adtatok nekem. Amikor szomjas voltam, inni adtatok. Amikor idegen voltam, vendégül láttatok. ³⁶Amikor nem volt ruhám, adtatok nekem. Amikor beteg voltam, gondoskodtatok rólam. Amikor börtönben voltam, meglátogattatok.«

³⁷Erre így felelnek majd az igaz emberek: »Uram, mikor volt az, amikor éhesnek láttunk téged és megetettünk téged? Mikor volt az, hogy szomjasnak láttunk téged, és inni adtunk neked? ³⁸Mikor láttunk téged idegennek, és adtunk neked szállást? Mikor láttunk téged ruha nélkül, és adtunk neked ruhát? ³⁹Mikor láttunk betegnek vagy börtönben, hogy elmehettünk volna hozzád?«

⁴⁰Akkor a király így válaszol majd erre: »Igazán mondom nektek: amikor megtettétek a legkisebb testvéreim egyikével, velem tettétek meg.«

⁴¹Ezután pedig így szól majd a király a bal oldalán állókhöz: »Menjetelek előlem, átkozottak, az ördögnek és az ő angyalainak elkészített örök tűzre! ⁴²Mert éhes voltam, de nem adtatok enni. Szomjas voltam, de ti nem adtatok inni. ⁴³Idegen voltam, de ti nem adtatok szállást. Nem volt ruhám, de ti nem öltöztettetek fel. Beteg voltam, börtönben voltam, de ti nem látogattatok meg.«

⁴⁴Ők is ugyanazt fogják tőle kérdezni: »Uram, mikor láttunk téged éhesnek, szomjasnak vagy idegennek? Mikor láttunk téged ruha nélkül, betegen vagy börtönben, és nem segítettünk neked?«

⁴⁵Akkor a király így válaszol nekik: »Igazán mondom nektek: amikor nem tettétek meg a legkisebb testvéreim egyikével, velem nem tettétek meg.«

⁴⁶Ezek elmennek az örök büntetésre. Az igazak pedig az örök életre mennek.”

A zsidó vezetők Jézus megöletését tervezik

(Mk 14:1–2; Lk 22:1–2; Jn 11:45–53)

26¹Miután Jézus elmondta mindezeket, így szólt a tanítványaihoz: ²„Mint tudjátok, holnapután lesz a Pászka ünnepe†. Akkor az Emberfiát† átadják ellenségeinek, és keresztre feszítik.”

³Ekkor a főpapok† és a nép idős vezetői összegyűltek Kajafás főpap palotájának udvarában. ⁴Tervet készítettek, hogy csapdába csalják, elfogják

és megöljék Jézust. ⁵Mindamellet ezt mondták: „Ne az ünnep alatt történjen, nehogy fellázdjon a nép!”

Egy asszony különleges tette

(Mk 14:3–9; Jn 12:1–8)

⁶Amikor Jézus Betániában éppen a leprás[†] Simon házában volt, ⁷egy asszony ment oda hozzá. Egy alabástrom[†] edényben drága, illatos olajat hozott. Az olajat Jézus fejére öntötte, amíg Jézus az asztalnál volt.

⁸Amikor a tanítványok ezt meglátták, mérgesek lettek. Azt kérdezték: „Mire jó ez a pazarlás? ⁹Eladhattuk volna sok pénzért, és a pénzzel segíthetünk volna a szegényeken.”

¹⁰Jézus azonban tudta, hogy miről beszélnek. Így szólt hozzájuk: „Miért bántjátok ezt az asszonyt? Hiszen jó dolgot tett velem! ¹¹Szegények mindig lesznek köztetek.*Én azonban nem leszek mindig veletek. ¹²Amikor ez az asszony a testemre öntötte az illatos olajat, azzal már a temetésemet készítette elő. ¹³Igazán mondom nektek: az egész világon, ahol csak hirdetni fogják ezt az örömhírt[†], azt is elmondják majd, amit ez az asszony tett, és emlékezni fognak rá.”

Júdás Jézus ellenségévé válik

(Mk 14:10–11; Lk 22:3–6)

¹⁴Ekkor a tizenkét tanítvány egyike, Iskáriótes Júdás, elment a főpapokhoz[†]. ¹⁵Ezt mondta nekik: „Mit adtok nekem, ha a kezetekre adom Jézust?” Azok harminc ezüstpénzt ajánlottak fel neki. ¹⁶Attól kezdve Júdás kereste a megfelelő alkalmat, hogy kezükre adja Jézust.

Jézus elfogyasztja a pászkavacsorát

(Mk 14:21–22; Lk 22:7–14, 21–23; Jn 13:21–30)

¹⁷A kovásztalan kenyér ünnepének[†] első napján tanítványai a következő kérdéssel fordultak Jézushoz: „Mit szeretnél? Hol készítsük el neked a pászkavacsorát[†], hogy megehesd?”

¹⁸Ő így válaszolt: „Menjetek be a városba ahhoz az emberhez, akit ismerek. Mondjátok meg neki, hogy azt üzeni a tanító: »Közel van már az időm. Tanítványaimmal együtt a te házában tartom meg a pászkavacsorát[†].«” ¹⁹A tanítványok mindent úgy tettek, ahogyan Jézus parancsolta nekik. Elkészítették a pászkavacsorát.

²⁰Amikor beesteledett, Jézus asztalhoz ült tizenkét tanítványával. ²¹Évés közben ezt mondta Jézus: „Igazán mondom nektek: egyikőtök el fog engem árulni.”

²²Erre ők nagyon szomorúak lettek, és egyenként megkérdezték tőle: „Ugye nem én vagyok az, Uram?”

²³Ő így válaszolt: „Aki velem együtt mártja kezét a tálba, az fog engem elárulni. ²⁴Az Emberfia[†] elmegy, ahogyan megírták róla az Írásban[†]. De szörnyű lesz annak az embernek, aki elárulja az Emberfiát! Jobb lett volna neki, ha meg sem született volna!”

26:11 „Szegények ... köztetek” Lásd 5Móz 15:11.

²⁵Ekkor megszólalt az áruló Júdás: „Ugye nem én vagyok az, tanító?” „De bizony, te vagy az!” — válaszolta neki Jézus.

Az úrvacsora

(Mk 14:22–26; Lk 22:15–20; 1Kor 11:23–25)

²⁶Miközben ettek, Jézus kezébe vette a kenyeret, és megáldotta azt. Megtörte, odaadta a tanítványainak, és ezt mondta: „Vegyétek, és egyétek meg! Ez az én testem!”

²⁷Ezután egy pohár bort vett a kezébe. Hálát adott érte Istennek, majd odaadta a tanítványainak. Ezt mondta: „Igyatok ebből mindnyájan, ²⁸ez az én vérem, amivel elkezdődik a szövetség. Ez a vér sok emberért lesz kiontva, hogy a bűneik meg legyenek bocsátva. ²⁹Igazán mondom nektek: mostantól nem iszom ebből a borból addig a napig, amíg Atyám királyságában nem iszom az újat veletek együtt.”

³⁰Miután énekeltek Istennek, kimentek az Olajfák hegyére†.

Jézus megmondja, hogy tanítványai el fogják őt elhagyni

(Mk 14:27–31; Lk 22:31–34; Jn 13:36–38)

³¹Ott így szólt Jézus a tanítványaihoz: „Ma éjjel mindnyájan elveszítitek a hiteteket bennem. Hiszen ezt mondja az Írás† is:

»Megölöm a pásztort, és a nyáj juhái szétszóródnak.«

Zak 13:7

³²De a feltámadásom után előttetek megyek majd Galileába.”

³³Ekkor megszólalt Péter: „Ha mások el is veszítik a hitüket benned, én soha nem fogom!”

³⁴Jézus azt mondta: „Igazán mondom neked: ma éjjel, mielőtt megszólal a kakas, háromszor fogod letagadni, hogy ismeresz engem.”

³⁵Péter azonban azt mondta: „Még ha veled együtt kellene is meghalnom, akkor sem tagadom le, hogy ismerlek téged.” A többi tanítvány is ugyanezt mondta.

Jézus egyedül imádkozik

(Mk 14:32–42; Lk 22:39–46)

³⁶Jézus ezután egy Gecsemáné nevű helyre ment tanítványaival. Ott így szólt hozzájuk: „Ti üljetek le itt, amíg én elmegyek imádkozni!” ³⁷Pétert és Zebedeus két fiát azonban magával vitte. Szomorú és nyugtalan lett. ³⁸Így szólt Péterhez és Zebedeus két fiához: „A szomorúságom olyan nagy, hogy majdnem megöl. Maradjatok itt, és maradjatok ébren velem együtt!”

³⁹Majd kissé továbbment. Arccal a földre borult, és így imádkozott: „Atyám! Ha lehetséges, hadd ne kelljen kiinnom a szenvedésnek ezt a poharát*! De ne azt tedd, amit én akarok, hanem azt, amit te akarsz!”

⁴⁰Ezután visszament a tanítványokhoz, és alva találta őket. Azt mondta Péternek: „Hát még egy órát sem tudtatok velem együtt ébren maradni?”

⁴¹Maradjatok ébren és imádkozzatok, hogy ne esetek kísértésbe! Mert a szellem azt akarja tenni, ami jó, de a test gyenge.”

26:39 *pohár* Jézus a rá váró rossz dolgokról beszélt. Ezek vállalása olyan nehéz, mint például meginni egy pohár nagyon rossz ízű folyadékot.

⁴²Ezután megint elment. Így imádkozott: „Atyám, ha nem lehetséges, hogy ez a pohár eltávozzon tőlem és ki kell innom, akkor legyen minden a te akaratod szerint!”

⁴³Amikor visszament hozzájuk, megint alva találta őket, mert nem tudták nyitva tartani a szemüket. ⁴⁴Így aztán otthagya őket, és újból elment. Harmadszor is ugyanazokkal a szavakkal imádkozott.

⁴⁵Ezután odament a tanítványokhoz, és megkérdezte őket: „Még mindig alszotok és pihentek? Eljött az idő, amikor az Emberfiát[†] bűnösök kezére adják. ⁴⁶Keljetek fel, és induljunk! Nézzétek, itt van, aki elárul engem!”

Jézus letartóztatása

(Mk 14:43–50; Lk 22:47–53; Jn 18:3–12)

⁴⁷Jézus még beszélt, amikor odaért hozzá Júdás, a tizenkét tanítvány egyike. Kardokkal és botokkal felfegyverzett nagy tömeg jött vele. A tömeget a főpapok és a nép idős vezetői küldték. ⁴⁸Az áruló megmondta nekik, hogy mi lesz a jel: „Akit megcsókolok, ő az! Tartóztassátok le!” ⁴⁹Júdás egyenesen Jézushoz ment. „Üdvözöllek, tanító!” — mondta, és megcsókolta őt.

⁵⁰Jézus erre így felelt: „Barátom, tedd azt, amiért jöttél!”

Erre az emberek odamentek Jézushoz. Rátették a kezüket és elfogták őt. ⁵¹Ekkor Jézus kísérői közül az egyik a kardjáért nyúlt. Kihúzta, rácsapott vele a főpap[†] szolgájára, és levágta a fülét.

⁵²Jézus azonban rászólt: „Tedd csak vissza a kardodat a helyére! Aki kardot ránt, kard által hal meg! ⁵³Vagy talán azt hiszed, nem kérhetnék Atyámtól akár tizenkét sereg* angyalt is? ⁵⁴De akkor hogyan teljesednének be az Írások, amelyek szerint mindennek így kell történnie?”

⁵⁵Ezután pedig a tömeghez fordult. Ezt kérdezte tőlük: „Kardokkal és botokkal jöttetek értem, hogy elfogjatok, mintha rabló lennék. Minden nap ott ültem a Templomban[†] és tanítottam, és nem fogtatok el. ⁵⁶Azért történt minden így, hogy beteljesedjen, amit a próféták[†] megírtak.” Ezután minden tanítványa otthagya őt, és elmenekült.

Jézus a zsidó vezetők előtt

(Mk 14:53–65; Lk 22:54–55, 63–71; Jn 18:13–14, 19–24)

⁵⁷Jézust elfogták, és Kajafás főpaphoz[†] vitték. Ott összegyűltek a törvénytanárok és a nép idős vezetői. ⁵⁸Péter pedig távolról követte Jézust egészen a főpap udvaráig. Bement, és leült az örök közé, hogy lássa, mi fog történni.

⁵⁹A főpapok[†] és a tanács többi tagja hamis tanúkat próbáltak találni Jézus ellen, hogy halálra ítélhessék őt. ⁶⁰De nem találtak, pedig sok hamis tanú jelentkezett. Végül előrement két férfi. ⁶¹Ezt mondták: „Ez az ember* azt mondta: »Le tudom rombolni Isten Templomát[†], és három nap alatt újra felépítem.«”

⁶²A főpap[†] erre fölállt, és ezt kérdezte Jézustól: „Miért nem felelsz semmit arra, amivel ezek vádolnak?” ⁶³Jézus azonban tovább hallgatott.

Ekkor a főpap[†] így folytatta: „Az élő Isten nevében parancsolom, hogy mondd meg nekünk: Te vagy-e a Krisztus[†], az Isten Fia?”

26:53 sereg vagy légió Kb. 6000 főből álló katonai egység. **26:61** Ez az ember Jézus. Az ellenségei elkerülték nevének használatát.

⁶⁴Jézus ezt mondta neki: „Én vagyok, ahogyan mondtad! De elmondom nektek: mostantól kezdve meglátjátok az Emberfiát† Isten jobb oldalán ülni. És meglátjátok, hogy eljön az ég felhőin.”

⁶⁵A főpap† erre megszagatta a ruháját. Így szólt: „Ez az ember Istent gyalázta! Több tanúra nincs is szükségünk. Mindnyájan hallottátok, amit Isten ellen mondott. ⁶⁶Mit gondoltok?”

Azok ezt válaszolták: „Bűnös, és meg kell halnia!”

⁶⁷Ezután az emberek az arcába köptek, ököllel ütötték. ⁶⁸Mások megpofozták és ezt mondták: „Most prófétáld meg nekünk, Krisztus†, hogy ki ütött meg téged!”

Péter fél megmondani, hogy ismeri Jézust

(Mk 14:66–72; Lk 22:56–62; Jn 18:15–18, 25–27)

⁶⁹Péter ezalatt ott ült a főpap† udvarán. Odament hozzá egy szolgálólány, és így szólt: „Te is a galileai Jézussal voltál.”

⁷⁰De Péter ezt mindenki előtt letagadta. Ezt mondta: „Nem tudom, miről beszélsz.”

⁷¹Amikor aztán Péter kiment a kapuba, meglátta őt egy másik szolgálólány. Az így szólt a többiekhez: „Ez a férfi a názáreti Jézussal volt.”

⁷²Péter letagadta, sőt még esküvel† is megerősítette: „Nem ismerem azt a férfit!”

⁷³Rövid idő múlva azok, akik ott álltak, odamentek Péterhez. Így szóltak hozzá: „Te tényleg közédjük tartozol. Megismerünk arról, ahogy beszélsz.”

⁷⁴Péter erre átkozódni kezdett, és esküvel† fogadta: „Nem ismerem azt a férfit!” Abban a pillanatban megszólalt a kakas. ⁷⁵Péternek akkor eszébe jutott, amit Jézus korábban mondott neki: „Mielőtt a kakas megszólal, háromszor fogod letagadni, hogy ismersz engem.” Akkor kiment onnan, és keservesen sírni kezdett.

Jézust Pilátushoz viszik

(Mk 15:1; Lk 23:1–2; Jn 18:28–32)

27¹Amikor eljött a reggel, a főpapok† és a nép idős vezetői összegyűltek. Elhatározták, hogy megölik Jézust. ²Ezután megkötözték, Pilátushoz, a római helytartóhoz vezették és átadták neki.

Júdás öngyilkossága

(ApCsel 1:18–19)

³Júdás, aki elárulta Jézust, látta, hogy Jézust halálra ítélték. Megbánta azt, amit tett. Visszavitte a harminc ezüstpénzt a főpapokhoz† és az idős vezetőkhez. ⁴Ezt mondta: „Bűnt követtem el, mert ártatlan embert árultam el és adtam halálra.”

Azok így feleltek: „Mi közünk van nekünk ehhez? Ez a te dolgod.”

⁵Akkor Júdás beszórta a Templomba† az ezüstöket. Majd elment, és felakasztotta magát.

⁶A főpapok† összeszedték a pénzt. Így szóltak: „A törvényünk tiltja, hogy ezt a pénzt a Templom kincstárába tegyük. Arra lett ugyanis felhasználva, hogy egy ember halálát megvegyék rajta.” ⁷Így tehát elhatározták, hogy megveszik belőle a Fazekasmezőt az idegenek számára temetőnek. ⁸Ezért

nevezik azt a mezőt mind a mai napig Vérmezőnek. ⁹Így teljesedett be, amit Jeremiás próféta[†] mondott:

„Fogták a harminc ezüstöt, azt az összeget, amelyben Izrael népe megegyezett, hogy fizetnek érte. ¹⁰Megvették rajta a Fazekasmezőt, ahogyan azt megparancsolta nekem az Úr.”*

Pilátus kihallgatja Jézust

(Mk 15:2–5; Lk 23:3–5; Jn 18:33–38)

¹¹Jézust ezután a római helytartó, Pilátus elé állították. A helytartó megkérdezte tőle: „Te vagy a zsidók királya?”

„Úgy, ahogy mondom” — felelte Jézus.

¹²A főpapok[†] és az idős vezetők vádjaira azonban nem felelt semmit.

¹³Erre Pilátus így szólt Jézushoz: „Hát nem hallod, hogy mennyi mindennel vádolnak?”

¹⁴Ő azonban nem felelt neki egyetlen vádra sem. Ezen aztán Pilátus nagyon elcsodálkozott.

Pilátus sikertelen kísérlete Jézus szabadon engedésére

(Mk 15:6–15; Lk 23:13–25; Jn 18:39–19:16)

¹⁵A Pászká ünnepének[†] idején a helytartó szabadon szokott engedni egy rabot, akit a tömeg választott. ¹⁶Most is volt ott egy bűnöző, akit Barabbásnak* hívtak. ¹⁷Pilátus megkérdezte az összegyűlt tömegtől: „Kit akartok, hogy elengedjek? Barabbást vagy Jézust, akit Krisztusnak[†] hívnak?” ¹⁸Tudta ugyanis, hogy irigységből adták át neki Jézust.

¹⁹Mialatt Pilátus az ítélszékekben ült, felesége ezt üzenté neki: „Ne avatkozz ennek az igaz embernek az ügyébe, mert sokat szenvedtem miatta, amikor ma éjjel róla álmodtam!”

²⁰A főpapok[†] és az idős vezetők azonban rábeszéltek a népet, hogy Barabbás elengedését kérik, Jézust pedig ítélik halálra.

²¹A helytartó megkérdezte őket: „A két fogoly közül melyiket engedjem szabadon?”

„Barabbást!” — válaszolták.

²²Pilátus ekkor ezt kérdezte tőlük: „És mit tegyek Jézussal, akit Krisztusnak[†] hívnak?”

Mindannyian ezt kiáltották: Feszítsd keresztre!

²³„Miért? Mi rosszat tett?” — kérdezte őket.

Ők pedig még hangosabban kiáltották: „Feszítsd keresztre!”

²⁴Pilátus látta, hogy semmire sem megy velük, sőt ebből még lázadás is kitörhet. Ezért vizet hozatott. Az emberek előtt megmosta a kezét,* és így szólt: „Nem vagyok felelős ennek az embernek a haláláért. Ez a ti dolgotok!”

²⁵Erre mindenki ezt mondta: „Mi és a gyermekeink felvállaljuk a felelősséget a haláláért!”.

²⁶Akkor Pilátus szabadon engedte nekik Barabbást. Jézust pedig megkorbácsoltatta, majd átadta őt a katonáknak, hogy feszítsék keresztre.

27:10 „Fogták ... Úr.” Lásd Zak 11:12–13; Jer 32:6–9. **27:16** Barabbás Néhány görög kézirat Barabbást „Jézus Barabbásnak” nevezi. **27:24** megmosta a kezét Pilátus ezt annak jeléül tette, hogy nem vállal részt az emberek tettében.

Pilátus katonái kicsúfolják Jézust*(Mk 15:16–20; Jn 19:2–3)*

²⁷Ezután a helytartó katonái a helytartói palotába vitték Jézust. Ott a többi katona is köréje gyűlt. ²⁸Levetköztették, és vörös köpenyt adtak rá. ²⁹Tövises ágakból koszorút fontak, és azt tették a fejére. Egy nádszálat adtak a jobb kezébe. Ezután térdre borultak előtte, és így gúnyolták: „Éljen a zsidók királya!” ³⁰Majd leköpdösték Jézust. Kezéből kivették a nádszálat, és elkezdték verni vele a fejét. ³¹Miután befejezték a gúnyolódást, levették a válláról a köpenyt. Ismét ráadták a saját ruháit, majd elvitték, hogy keresztre feszítsék.

Jézus keresztre feszítése*(Mk 15:21–32; Lk 23:26–43; Jn 19:17–27)*

³²Miközben kifelé mentek a városból, találkoztak egy Simon nevű férfivel, aki Ciréne városából származott. Arra kényszerítették őt, hogy vigye Jézus keresztyét. ³³Amikor odaértek arra a helyre, amelynek „Golgota”, azaz „Koponyahely” volt a neve, ³⁴epével* kevert bort adtak neki inni. Jézus, miután megkóstolta, nem akarta meginni. ³⁵Ezután keresztre feszítették őt. Ruháira sorsot vetettek és így osztották el egymás között. ³⁶Majd leültek és őrizték őt. ³⁷Ezután a feje fölé tették az ellene emelt vádiratot: „EZ JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA!” ³⁸Vele együtt keresztre feszítettek két bűnözőt is, az egyiket a jobb oldalára, a másikat pedig a bal oldalára. ³⁹Az emberek, akik arra mentek, sértegették őt. Rázták a fejüket, ⁴⁰és ezt mondták: „Te, aki azt mondtad, hogy le tudod rombolni a Templomot† és három nap alatt felépíted, most mentsd meg magad! Ha Isten Fia vagy, gyere le a keresztről!”

⁴¹A főpapok† a törvénytanárokkal és az idős vezetőkkel együtt szintén gúnyolták őt: ⁴²„Másokat megmentett, de magát nem tudja megszabadítani? Ha ő Izrael királya, jöjjön le a keresztről! Akkor majd hiszünk benne. ⁴³Istenben bízott, lássuk, hogyan menti meg most Isten, ha akarja! Hiszen azt mondta: Isten Fia vagyok.” ⁴⁴A vele együtt megfeszített bűnözők ugyanígy gúnyolták Jézust.

Jézus halála*(Mk 15:33–41; Lk 23:44–49; Jn 19:28–30)*

⁴⁵Déli tizenkét órától délután háromig sötétség lett az egész vidéken. ⁴⁶Három óra körül Jézus hangosan felkiáltott: „Éli, Éli, lamá sabaktáni?” Ez azt jelenti: „Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?”*

⁴⁷Néhány ember, aki ott állt, hallotta ezt, és így szólt: „Illést hívja!”*

⁴⁸Közülük az egyik gyorsan elfutott, és hozott egy szivacsot. Ecetbe mártotta, majd egy nádszálla tűzte. Felnyújtotta Jézusnak, hogy igyon belőle. ⁴⁹Mások pedig azt mondták: „Lássuk, eljön-e Illés, hogy megszabadítsa őt!”

⁵⁰Jézus ismét hangosan felkiáltott, és ezután meghalt*.

⁵¹Abban a pillanatban kettészakadt a templom függőnye† felülről egészen az aljáig. Rengett a föld, és a sziklák meghasadtak. ⁵²A sírok megnyíltak, és

27:34 epe Valószínűleg borba kevert kábítószer a fájdalom csillapítására. **27:46** idézet: Zsolt 22:2. **27:47** „Illést hívja!” „Én Istenem!” = „Éli” (héberül) vagy „Eloi” (arámul), amely nagyon hasonlóan hangzott Illés nevéhez. (Illés Isten ismert képviselője — prófétája — volt i.e. 850 körül.) **27:50** meghalt Szó szerint: „engedte, hogy a szelleme elhagyja”.

Isten emberei közül sokan, akik már meghaltak, feltámadtak. ⁵³Miután Jézus feltámadt a halálból, ezek kijöttek a sírokból, bementek a szent városba, és ott sok embernek megjelentek.

⁵⁴A százados és a katonák, akik Jézust őrizték, látták a földrengést és a többi eseményt. Nagyon megijedtek, és ezt mondták: „Ez az ember valóban Isten Fia volt!”

⁵⁵Sok asszony volt ott, akik távolabbról figyeltek. Ők Galileától követték Jézust, és gondoskodtak róla. ⁵⁶Köztük volt a magdalai Mária, Mária, aki Jakab és József anyja volt, és a Zebedeus fiúk anyja is.

Jézust sírba helyezik

(Mk 15:42–47; Lk 23:50–56; Jn 19:38–42)

⁵⁷Amikor este lett, eljött egy Arimátia nevű városból való gazdag ember. Józsefnek hívták. Ő maga is Jézus követője volt. ⁵⁸Elment Pilátushoz, és elkérte tőle Jézus testét. Pilátus elrendelte, hogy adják oda neki. ⁵⁹József elvitte a testet. Tiszta vászonlepedőbe csavarta, ⁶⁰és elhelyezte azt saját, új sírjába, amelyet a sziklába vágatott. Ezután egy nagy követ hengerített a sír bejáratához, majd elment onnan. ⁶¹Ott volt magdalai Mária és a másik Mária is, és a sírral szemben leültek.

Jézus sírját őrzik

⁶²Másnap — az előkészület napja* után — a főpapok† és farizeusok† mindannyian elmentek Pilátushoz. ⁶³Így szóltak: „Uram, emlékszünk, hogy ez a csaló még életében azt mondta: »A harmadik napon feltámadok.« ⁶⁴Parancsold meg tehát, hogy három napig őrizzék a sírt, nehogy a tanítványai odamenjenek, és ellopják a testet, aztán pedig azt mondják az embereknek, hogy feltámadt a halálból. Ez az utóbbi csalás még rosszabb lenne, mint az előző volt!”

⁶⁵„Megkaphatjátok az őrizetet” — mondta Pilátus. „Őriztessétek a sírt, ahogy csak tudjátok!” ⁶⁶Azok el is mentek, lepecsételték a sír bejáratát elzáró követ, és őrséget állítottak a sírhoz.

Jézus feltámadásának híre

(Mk 16:1–8; Lk 24:1–12; Jn 20:1–10)

28 ¹A szombat† utáni nap volt a hét első napja. Ennek a napnak a hajnalán a magdalai Mária és a másik Mária elmentek, hogy megnézzék a sírt†.

²Abban a pillanatban erős földrengés lett, mert az Úr angyala leszállt az mennyből. Elhengerítette a követ a sír elől, és ráült. ³A megjelenése olyan volt, mint a villámlás. A ruhája hófehér volt. ⁴Az örök anyyira megijedtek az angyaltól, hogy reszketni kezdtek a félelemtől, és olyanok lettek, mint a halottak.

⁵Így szólt az angyal az asszonyokhoz: „Ne féljete! Tudom, hogy a keresztre feszített Jézust keresitek. ⁶De nincs itt. Feltámadt a halálból, ahogy megmondta. Gyertek csak, nézzétek meg azt a helyet, ahol feküdt! ⁷Azután

pedig gyorsan menjetek el a tanítványaihoz! Mondjátok el nekik: »Jézus feltámadt a halálból, és elöttetek megy Galileába! Ott majd meglátjátok őt.«” Majd ezt mondta az angyal: „Ne felejtétek el, amit elmondtam nektek.”

⁸Az asszonyok gyorsan elmentek a sírtól. Bár féltek, mégis tele voltak örömmel. Elfutottak, hogy elmondják mindezt a tanítványoknak. ⁹Ekkor Jézus állt meg előttük és így köszöntötte őket: „Üdvözöllek titeket!” Az asszonyok odamentek Jézushoz, megfogták a lábát, és imádták őt. ¹⁰Jézus így szólt hozzájuk: „Ne féljete! Menjetek el, mondjátok el a testvéreimnek, hogy menjenek Galileába! Ott majd meglátnak engem.”

A zsidó vezetők értesítése

¹¹Az asszonyok még úton voltak, amikor az őrség néhány tagja bement a városba. Elmondták a főpapoknak[†], hogy mi történt. ¹²Azok összegyűltek az idős vezetőkkel, és kitaláltak egy tervet. Sok pénzt adtak a katonáknak, és ¹³ezt mondták nekik: „Mondjátok azt az embereknek, hogy éjjel, miközben aludtatok, odamentek Jézus tanítványai, és ellopták a holttestét. ¹⁴Ha a helytartó megtudja ezt a dolgot, mi majd meggyőzzük őt, és kimentünk benneteket a bajból.” ¹⁵Az őrök elfogadták a pénzt, és mindent úgy tettek, ahogyan megmondták nekik. Így aztán ez a történet mind a mai napig jól ismert a zsidók között.

Jézus a tanítványaival beszél

(Mk 16:14–18; Lk 24:36–49; Jn 20:19–23; ApCsel 1:6–8)

¹⁶A tizenegy tanítvány elment Galileába. Elmentek arra a hegyre, ahová Jézus mondta nekik. ¹⁷Amint meglátták Jézust, leborultak előtte és imádták őt, bár néhányan kételkedtek. ¹⁸Jézus közel ment hozzájuk, és ezt mondta: „Atyám minden hatalmat nekem adott a mennyben és a földön. ¹⁹Úgyhogy menjetek el, és tegyetek tanítvánnyá minden népet! Merítsétek be[†] őket az Atya, a Fiú és a Szent Szellem[†] nevében! ²⁰Arra tanítsátok őket, hogy megtartsák mindazt, amit parancsoltam nektek! És ne feledjétek: Én minden nap veletek leszek, amíg a világ el nem múlik!”

Márk

evangéliuma

Jézus eljövele

(Mt 3:1–12; Lk 3:1–9, 15–17; Jn 1:19–28)

1 ¹Ez az örömhírnek[†] a kezdete, amely Jézus Krisztusról[†], Isten Fiáról szól*.
²Ézsaiás próféta[†] így írt erről:

„Elküldöm előtted követemet,
 aki majd utat készít számodra.”

Mal 3:1

³ „Valaki kiált a pusztában:
 »Készítsétek elő az Úr útját!
 Tegyétek egyenessé ösvényeit!«”

Ézs 40:3

⁴Megjelent Bemerítő János a pusztában és bemerítette[†] az embereket. Azt mondta nekik, hogy változtassák meg azt, ahogy gondolkodnak és ahogy élnek, merítkezzenek be, hogy Isten megbocsássa a bűneiket. ⁵Kiment hozzá Júdea népe és a jeruzsálemiek is, ő pedig bemerítette őket a Jordán folyóba, miután megvallották bűneiket. ⁶János teveszőrből készült ruhát és derekán bőrvet hordott. Sáskát[†] és vadmézet evett. ⁷Ezt hirdette: „Aki utánam jön, hatalmasabb nálam, és én még arra sem vagyok méltó, hogy lehajoljak, és a saruja szíját kikössem. ⁸Én vízbe merítelek be titeket, ő azonban Szent Szellemben[†] fog majd titeket bemeríteni.”

Jézus bemerítkezése

(Mt 3:13–17; Lk 3:21–22)

⁹Abban az időben történt, hogy Jézus eljött Galilea tartomány Názáret nevű városából, és János bemerítette[†] őt a Jordán folyóba. ¹⁰Amint feljött a vízből, látta, hogy megnyílik a menny, és a Szent Szellem[†] galamb formájában leszáll rá. ¹¹Ezután egy hang hallatszott a mennyből: „Te vagy az én szeretett Fiam, benned gyönyörködöm.”

Jézus megkísértése

(Mt 4:1–11; Lk 4:1–13)

¹²Ezután kivitte őt a Szent Szellem[†] a pusztába. ¹³Jézus negyven napig volt azon a helyen, miközben a Sátán próbára tette őt. Vadállatok is voltak ott, és angyalok gondoskodtak róla.

I:I Isten Fia Néhány görög másolat kihagyja ezeket a szavakat.

Jézus kiválasztja néhány tanítványát*(Mt 4:12–22; Lk 4:14–15; 5:1–11)*

¹⁴Miután Jánost[†] elfogták, Jézus elment Galileába. Isten örömhírét[†] hirdette: ¹⁵„Eljött az idő, és közel van az Isten királysága. Változtassátok meg ahogyan gondolkodtok és ahogy éltek, és higgyétek el az örömhírt!”

¹⁶Amikor Jézus egyszer a Galileai — tó partján járt, meglátta Simont* és Andrást, Simon testvérét. Éppen hálót vetettek a tóba, ugyanis halászok voltak. ¹⁷Jézus így szólt hozzájuk: „Kövessetek engem, és én emberhalásszá teszlek titeket!” ¹⁸Ők azonnal otthagyták a hálóikat, és követték Jézust.

¹⁹Miután kissé továbbment, meglátta Jakabot, aki Zebedeus fia volt, és testvérét, Jánost. Ők a hajóban voltak, és a hálóikat javígtatták. ²⁰Jézus azonnal elhívta őket is. Erre ők otthagyták apjukat, Zebedeust a hajóban levő munkásokkal együtt, és követték őt.

Jézus meggyógyít egy embert, akiben gonosz szellem volt*(Lk 4:31–37)*

²¹Ezután elmentek Kapernaum városába. A következő szombat[†] Jézus bement a zsinagógába[†] és tanított. ²²Mindenki csodálkozott a tanításán, mert nem úgy tanított, mint a törvénytanítók, hanem úgy, mint akinek hatalma van. ²³A zsinagógában éppen akkor ott volt egy ember, akiben gonosz szellem volt. Ez az ember így kiáltott fel: ²⁴„Mit akarsz tőlünk, názáreti Jézus?! Azért jöttél, hogy elpusztíts minket? Tudom, ki vagy te: az Isten Szentje!”

²⁵Jézus ekkor ráparancsolt: „Hallgass, és menj ki belőle!” ²⁶A gonosz szellem[†] ekkor megrázta a férfit, majd hangos kiáltással kiment belőle.

²⁷Ezen aztán mindenki elcsodálkozott, és egymást kérdezték: „Milyen új tanítás ez? Hatalommal parancsol a gonosz szellemeknek, és azok engedelmessé válnak neki!” ²⁸Gyorsan híre ment Jézus cselekedeteinek Galilea egész vidékén.

Jézus sok embert meggyógyít*(Mt 8:14–17; Lk 4:38–41)*

²⁹Miután kijöttek a zsinagógából[†], Jakabbal és Jánossal együtt Simon és András házához mentek. ³⁰Simon anyósa lázasan feküdt. Ezt azonnal megmondták Jézusnak. ³¹Jézus odalépett az asszonyhoz, megfogta a kezét, és felállította. Az asszonnak elmúlt a láza, és szolgálni kezdett nekik.

³²Este, miután lement a nap, betegeket vittek Jézushoz, és olyan embereket, akikben gonosz szellem volt. ³³Az egész város összegyűlt az ajtó előtt. ³⁴Jézus sok embert meggyógyított, akik különféle betegségekben szenvedtek, és sok gonosz szellemet is kiűzött. A gonosz szellemeket azonban nem engedte megszólalni, mert jól ismerték őt.

Jézus felkészül az örömhír hirdetésére*(Lk 4:42–44)*

³⁵Kora reggel, amikor még sötét volt, Jézus felkelt, kiment a házból egy elhagyatott helyre, hogy imádkozzon. ³⁶Simon és társai később kimentek Jézus után, hogy megkeressék. ³⁷Amikor rátaláltak, így szóltak hozzá: „Mindenki téged keres!”

1:16 *Simon* Simon másik neve Péter volt. Lásd még 29, 36. versekben.

³⁸De Jézus ezt mondta nekik: „Menjünk innen tovább a szomszédos falvakba is, hogy ott is hirdethessem az örömhírt, hiszen ezért jöttem.” ³⁹El is ment, és bejárta egész Galileát. Tanított a zsinagógákban, és kiűzte a gonosz szellemeket.

Jézus meggyógyít egy beteget

(Mt 8:1–4; Lk 5:12–16)

⁴⁰Odament hozzá egy leprás. Letérdelt Jézus előtt, és így kérte őt: „Tudom, hogy meg tudnál gyógyítani engem, ha akarnál!”

⁴¹Jézus megsajnálta őt. Kinyújtotta a kezét, megérintette a leprást, és így szólt hozzá: „Akarom. Gyógyulj meg!” ⁴²Erre azonnal elmúlt róla a lepra, és teljesen egészséges lett.

⁴³Jézus szigorúan figyelmeztette őt, és elbocsátotta. ⁴⁴Ezt mondta neki: „Vigyázz, senkinek se szólj erről! Hanem menj, és mutasd meg magad a papnak!* Mózes† törvénye szerint vidd el az áldozatot tisztulásodért. Ez lesz a bizonyíték nekik arra, hogy meggyógyultál.” ⁴⁵Az ember azonban elment, és mindenfelé híresztelte és elmesélte, hogy mi történt. Ezért aztán Jézus nem tudott többé nyíltan bemenni a városba. Elhagyatott helyeken tartózkodott, és az emberek mindenfelől odajöttek hozzá.

Jézus meggyógyít egy bénát

(Mt 9:1–8; Lk 5:17–26)

2¹Néhány nappal később Jézus visszatért Kapernaumba. Hamar elterjedt a híre, hogy otthon van. ²Olyan sokan gyűltek oda, hogy már az ajtó előtt sem volt hely. Jézus Isten üzenetéről beszélt éppen nekik, amikor ³négy férfi érkezett, akik egy béna embert hoztak. ⁴A tömeg miatt nem tudtak Jézus közelébe menni. Ezért megbontották a háztetőt, és nyílást vágtak rajta Jézus fölé. Ezután leeresztették a bénát az ágyával együtt, amelyen feküdt. ⁵Jézus látva, hogy milyen nagy hitük van, így szólt a bénához: „Fiam, meg vannak bocsátva bűneid.”

⁶Ült ott néhány törvénytáncos is. Ők így gondolkodtak magukban: ⁷„Hogyan mondhat ilyet? Istent gyalázza! Hiszen senki nem bocsáthatja meg a bűnöket, csakis Isten!”

⁸Jézus azonnal felismerte, hogy mit gondolnak magukban, ezért így szólt hozzájuk: „Miért gondoltok ilyeneket magatokban? ⁹Melyik könnyebb? Azt mondani a bénának: »Meg vannak bocsátva bűneid!«, vagy azt: »Kelj fel, fogd az ágyadat és járj!« ¹⁰De most azért, hogy megtudjátok, hogy az Emberfiának† van hatalma arra, hogy megbocsássa a bűnöket itt a földön” — így szólt a bénához: ¹¹„Kelj fel, fogd az ágyadat, és menj haza!” ¹²A férfi felkelt, azonnal felemelte az ágyát, és mindenki szeme láttára kiment onnan. Mindnyájan elcsodálóztak, dicsőítették Istent, és ezt mondták: „Sohasem láttunk még ilyet!”

Lévi (Máté) követi Jézust

(Mt 9:9–13; Lk 5:27–32)

¹³Jézus ezután ismét kiment a tó partjára. Az egész tömeg követte őt, ő pedig tanította őket. ¹⁴Amikor onnan továbbment, meglátta Lévit, Alfeus

1:44 *mutasd meg* Mózes törvénye szerint a papnak kell megítélnie, hogy a zsidó ember meggyógyult-e a leprából.

fiát, aki a vámnál ült. „Kövess engem!” — mondta neki Jézus. Lévi azonnal felállt, és követte Jézust.

¹⁵Ezután Lévi házában asztalhoz ültek. Sok vámszedő[†] és bűnös evett együtt Jézussal és a tanítványaival, mert sokan követték őt közülük. ¹⁶Amikor a farizeusok[†] közül néhány törvénytánító meglátta, hogy Jézus bűnösökkel és vámszedőkkel eszik együtt, megkérdezték Jézus tanítványait: „Hogy lehet az, hogy a vámszedőkkel és a bűnösökkel együtt eszik!?”

¹⁷Jézus meghallotta ezt, és így szólt az törvénytánítókhoz: „Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. Nem azért jöttem, hogy igaz embereket hívjak el, hanem hogy bűnösöket.”

Jézus nem olyan, mint a többi vallási vezető

(Mt 9:14–17; Lk 5:33–39)

¹⁸János[†] tanítványai és a farizeusok[†] böjtöltek[†]. Eljöttek néhányan Jézushoz, és megkérdezték tőle: „Miért van az, hogy János tanítványai és a farizeusok tanítványai is böjtölnek, a te tanítványaid viszont nem?”

¹⁹Ő pedig ezt válaszolta: „Böjtölhetnek-e[†] a vőlegény barátai, amíg velük van a vőlegény? Addig, amíg velük van a vőlegény, nem böjtölhetnek. ²⁰De eljön az idő, amikor elviszik tőlük a vőlegényt. Akkor majd ők is böjtölni fognak.”

²¹„Senki nem varr foltot új anyagból régi ruhára. Ha mégis megteszi, az új anyagból készült folt összemegy, kiszakít a régi anyagból, és így még nagyobb lesz a szakadás! ²²Senki nem tölt új bort régi tömlőkbe[†]. Ha valaki mégis ezt teszi, az új bor szétszakítja a régi tömlőket, és kárba vész mind a bor, mind a tömlők. Az új bort új tömlőkbe kell tölteni!”

Néhány zsidó kritizálja Jézust

(Mt 12:1–8; Lk 6:1–5)

²³Éppen szombat[†] volt, amikor Jézus és tanítványai egy gabonaföldön mentek keresztül. A tanítványok útközben letéptek néhány kalászt. ²⁴A farizeusok[†] erre így szóltak Jézushoz: „Nézd! Miért tesznek a tanítványaid olyat, amit szombaton nem szabad tenni?”

²⁵Jézus ezt válaszolta nekik: „Sohasem olvastátok, hogy mit tett Dávid[†], amikor ő és a vele levők megéheztek és szükségben voltak? Bementek Isten házába, amikor Abjátár volt a főpap[†]. ²⁶Dávid evett az Istennek felajánlott kenyerekből (amelyekből a törvény szerint csak a papok ehettek volna), és még azoknak is adott belőle, akik vele voltak!”

²⁷Végül ezt mondta Jézus: „A szombat lett az emberért, és nem az ember a szombatért[†]. ²⁸Az Emberfia[†] úr a szombat fölött is.”

Jézus meggyógyít egy béna kezű embert

(Mt 12:9–14; Lk 6:6–11)

3¹Jézus ismét bement a zsinagógába[†]. Volt ott egy béna kezű férfi. ²Mivel éppen szombat[†] volt, figyelték Jézust, hogy meggyógyítja-e a férfit ezen a napon, mert okot akartak találni, hogy vádolhassák őt. ³Jézus így szólt a béna férfihoz: „Állj ide középre!”

⁴Majd megkérdezte a többieket: „Szabad-e szombaton a törvény szerint jót vagy rosszat tenni, életet menteni vagy kioltani?” Ők azonban csendben maradtak.

⁵Jézus haraggal nézett végig rajtuk, és sajnálta őket a makacsságuk miatt. Majd a férfi felé fordulva így szólt: „Nyújtssd ki a kezéd!” Ő kinyújtotta a kezét, és azonnal meggyógyult. ⁶A farizeusok[†] ekkor kimentek a zsinagógából[†], és a Heródes-pártiakkal[†] arról kezdtek tanácskozni, hogyan ölhetnék meg Jézust.

Sokan követik Jézust

⁷Jézus ezután tanítványaival a Galileai-tóhoz ment. Sokan követték őket Galileából, Júdeából, ⁸Jeruzsálemből, Idumeából, a Jordán folyón túli területekről, valamint Tírusz[†] és Szidón[†] vidékéről. Azért jöttek hozzá, mert hallották, hogy milyen hatalmas dolgokat tett. ⁹Mivel nagyon sok ember volt ott, Jézus szólt a tanítványainak, hogy készítsenek elő számára egy hajót, hogy ne szorongassák őt az emberek. ¹⁰Nagyon sok embert meggyógyított. Ezért mindazok, akiknek valamilyen betegségük volt, körülötte tolongtak, mert meg akarták őt érinteni. ¹¹A gonosz szellemek leborultak Jézus előtt, amint meglátták őt. Így kiáltottak: „Te Isten Fia vagy!” ¹²Ő azonban szigorúan rájuk parancsolt, hogy ne mondják el az embereknek, kicsoda ő.

Jézus kiválasztja a tizenkét apostolt

(Mt 10:1–4; Lk 6:12–16)

¹³Jézus ezután fölment egy hegyre, és magához hívta azokat, akiket kiválasztott. Azok oda is mentek hozzá. ¹⁴Közülük tizenkettőt apostoloknak nevezett. Arra választotta ki őket, hogy állandóan vele legyenek, és hogy elküldje őket, hogy elmondják Isten üzenetét az embereknek, ¹⁵és hogy hatalmuk legyen a gonosz szellemek kiűzésére is. ¹⁶Ezt a tizenkét férfit választotta ki Jézus: Simont, akinek a Péter nevet adta. ¹⁷Jakabot, Zebedeus fiát, és testvérét, Jánost. Nekik a Boanerges nevet adta, ami azt jelenti: mennydörgés fiai. ¹⁸Andrást, Fülöpöt és Bertalant, Mátét, Tamást és Jakabot, Alfeus fiát, valamint Taddeust és Simont, a zélótát*. ¹⁹Végül pedig Iskáriótes Júdást, aki később elárulta őt.

Néhányan azt mondják, hogy Jézusban gonosz szellem van

(Mt 12:22–32; Lk 11:14–23; 12:10)

²⁰Ezután Jézus elment egy házba. Ismét nagy tömeg gyűlt össze, úgy, hogy ő és tanítványai még enni sem tudtak emiatt. ²¹Amikor ezt Jézus rokonai megtudták, elmentek, hogy megfogják és elvigyék őt onnan. Az emberek ugyanis azt mondták, hogy megbolondult.

²²A Jeruzsálemből érkezett törvénytánítók is ezt mondták: „Belzebub van benne! A gonosz szellemek fejedelmének segítségével űzi ki a gonosz szellemeket!”

²³Jézus ekkor magához hívta a törvénytánítókat, és történeteket mondott nekik: „Ugyan hogy űzheti ki Sátán a Sátánt? ²⁴Hiszen az a királyság, amelyben megosztottság van, és önmaga ellen harcol, az a királyság nem marad meg. ²⁵Hasonlóképpen az a család, amelyben megosztottság van, és önmaga ellen harcol, az a család nem marad meg. ²⁶Így aztán ha Sátán önmaga ellen támad, és meghasonlik önmagával, nem maradhat meg,

3:18 zélóta Szó szerint: „kananeus” Ennek az arám szónak a jelentése „fanatikus” vagy „buzgó.” A zélóták egy fanatikus, szélsőséges zsidó politikai csoport tagjai voltak.

hanem vége lesz! ²⁷Ha valaki be akar törni egy erős ember házába, és el akarja rabolni a dolgait, akkor előbb meg kell kötöznie őt, és csak azután rabolhatja ki a házat. ²⁸Igazán mondom nektek: Isten mindenféle bűnt megbocsát az embereknek, és minden gyalázkodást, amit kimondanak. ²⁹Aki viszont a Szent Szellemet[†] gyalázza, az soha nem kap bűnbocsánatot, mert olyan bűnt követett el, amelyet soha nem lehet megbocsátani.”

³⁰Jézus azért mondta ezt, mert a törvénytanárok ezt mondták: „gonosz szellem[†] van benne!”

Jézus követői az ő igazi családja

(Mt 12:46–50; Lk 8:19–21)

³¹Amikor anyja és testvérei odaértek a házhoz, megálltak odakint. Beküldtek valakit Jézushoz, hogy hívja ki őt. ³²A körülötte ülő emberek így szóltak Jézushoz: „Nézd! Anyád, fiú és lánytestvéreid odakinn várnak, és látni akarnak téged.”

³³Jézus így válaszolt nekik: „Tudjátok, hogy valójában ki az én anyám, és kik a testvéreim?” ³⁴Végignézett a körülötte ülőkön, és így szólt: „Itt van az én anyám, és itt vannak az én testvéreim. ³⁵Az az én fiútestvérem, lánytestvérem és anyám, aki Isten akaratát cselekszi.”

Történet a magvetőről

(Mt 13:1–9; Lk 8:4–8)

4 ¹Jézus ezután ismét a tó partján kezdett tanítani. Mivel nagyon sok ember gyűlt össze körülötte, hajóba szállt és leült benne. Az emberek pedig a tóparton voltak. ²Jézus sok mindenre történetek segítségével tanította az embereket. Így szólt hozzájuk: ³„Figyeljetek rám! Egyszer egy magvető kiment vetni. ⁴Vetés közben néhány mag az út mellé esett. Az odarepülő madarak ezeket mind megették. ⁵Voltak olyan magok is, amelyek köves földbe hullottak, ahol nem volt sok termőföld. Ezek gyorsan kihajtottak, mert nem voltak mélyen a földben. ⁶Amikor felkelt a nap, megégette azokat, és mivel nem volt gyökerük, hamarosan kiszáradtak. ⁷Voltak olyan magok is, amelyek tövisek közé estek. Amikor a tövisek megnőttek, megfojtották, és így azok nem hoztak termést. ⁸De azok a magok, amelyek jó termőföldbe hullottak, miután kikeltek és felnőttek, jó termést hoztak: harmincszorosot, hatvanszorosot, sőt még százszorosot is.”

⁹Ezután pedig így szólt: „Akinek van füle, hallja!”

Jézus elmondja, miért tanít történetek segítségével

(Mt 13:10–17; Lk 8:9–10)

¹⁰Amikor egyedül maradt, a körülötte állók a tizenkét apostollal együtt kérdéseket tettek fel neki a történetekkel kapcsolatban.

¹¹Így válaszolt nekik: „Nektek megadatott, hogy megismerjétek Isten királyságának titkát. Rajtatok kívül másoknak azonban mindent csak történetekben mondok el, hogy

¹² »nézzenek, de ne lássanak,
halljanak, de ne értsenek!
hogy ne forduljanak Istenhez
és bűneik ne legyenek megbocsátva!«”

Ézs 6:9–10

Jézus megmagyarázza a magvető történetét*(Mt 13:18–23; Lk 8:11–15)*

¹³Azután így szólt hozzájuk: „Nem értitek ezt a történetet? Akkor hogyan fogjátok megérteni a többit? ¹⁴A magvető Isten üzenetét veti. ¹⁵Néhány ember olyan, mint az út szélére esett mag. Amikor meghallják Isten üzenetét, a Sátán azonnal eljön, és ellopja a beléjük vetett üzenetet. ¹⁶Vannak olyanok, mint azok a magok, amelyeket köves földre vetettek. Amikor ezek meghallják Isten üzenetét, mindjárt nagy örömmel fogadják. ¹⁷Mivel azonban nem gyökerezik meg bennük, csak rövid ideig marad meg. Amikor ugyanis problémák vagy üldözés[†] éri őket Isten üzenete miatt, hamar elvesztik a hitüket. ¹⁸Ismét mások olyanok, mint azok a magok, amelyeket tövises talajba vetettek. Ők azok, akik meghallják ugyan az igét, ¹⁹de az élet gondjai, a gazdagság csábítása, és sok más dolog utáni vágyakozás jön, és megfojtja bennük Isten üzenetét, s így az ige nem teremhet gyümölcsöt[†] bennük. ²⁰Végül vannak olyanok is, mint azok a magok, amelyeket jó földre vetettek. Ezek hallják és befogadják Isten üzenetét. Jó termést hoznak: néhányan harmincszorosat, mások hatvanszorosat, és vannak, akik százszorosat.”

Használnod kell azt, amit kaptál!*(Lk 8:16–18)*

²¹Ezután megkérdezte őket: „Vajon miért veszik elő a lámpást? Azért, hogy egy edény vagy az ágy alá tegyék? Nem azért, hogy a lámpatartóra tegyék? ²²Nincs olyan rejtett dolog, ami ismertté ne válna, és nincs titok, ami ki ne tudódna. ²³Akinek van füle, hallja!”

²⁴Aztán így szólt hozzájuk: „Gondoljátok át alaposan amit hallotok! Amilyen mércével másoknak mértek, Isten is olyan mércével mér nektek. Sőt, még többet is kaptok. ²⁵Akinek ugyanis már van, az ezután még többet kap. Akinek viszont nincs, attól még azt is elveszik, amije van.”

Jézus története az elvetett magról

²⁶Majd így folytatta: „Isten királysága olyan, mint amikor egy ember magot vet a földre. ²⁷Alszik és felkel, múlnak az éjszakák és a nappalok. A mag pedig kikel és növekszik. A magvető pedig azt sem tudja, hogyan. ²⁸A föld magától hoz termést: először szára nő, majd kalászt hoz, végül pedig magot terem a kalászbán. ²⁹Amikor beérett a termés, a gazda azonnal levágja, mert elérkezett az aratás ideje.”

Isten királysága olyan, mint a mustármag*(Mt 13:31–32, 34–35; Lk 13:18–19)*

³⁰Ezután így szólt Jézus: „Mihez hasonlíthatjuk még Isten királyságát? Vagy milyen történettel magyarázzuk meg? ³¹Olyan, mint egy mustármag. Amikor elvetik, ez a mag minden más magnál kisebb. ³²Ezután azonban megnő, és nagyobb lesz minden más kerti növényénél. Olyan nagy ágakat hajt, hogy az égi madarak is fészket rakhatnak rajta.”

³³Még sok ehhez hasonló történettel tanította nekik Isten üzenetét. Annyit mondott nekik, amennyit meg tudtak érteni. ³⁴Történetek nélkül nem is tanította őket. Amikor azonban egyedül maradt a tanítványaival, mindent megmagyarázott nekik.

Jézus lecsendesíti a vihart*(Mt 8:23–27; Lk 8:22–25)*

³⁵Aznap, amikor este lett, így szólt tanítványaihoz: „Menjünk át a tó másik partjára!” ³⁶Otthagyták tehát a tömeget, és magukkal vitték Jézust a hajóban, amiben volt. Más hajók is követték őt. ³⁷Hirtelen erős szélvihar támadt, és a hullámok becsaptak a hajóba, úgy, hogy az már majdnem megtelt vízzel. ³⁸Jézus azonban a hajó hátsó részében aludt egy párnán. Felkeltették őt, és így szóltak hozzá: „Mester, nem érdekel, hogy süllyedünk?”

³⁹Erre ő felkelt, ráparancsolt a szélre, majd így szólt a vízhez: „Csendesedj le!” Ekkor elállt a szél, és nagy csend lett.

⁴⁰Majd azt mondta nekik: „Miért féltetek? Még mindig nincs hitetek?”

⁴¹De ők nagyon félték, és ezt kérdezték egymástól: „Kicsoda ő, hogy még a vihar és a víz is engedelmeskednek neki?”

Jézus gonosz szellemektől szabadít meg egy embert*(Mt 8:28–34; Lk 8:26–39)*

5 ¹Átérték a tó túlsó partjára, a gadaraiak* vidékére. ²Amikor Jézus kilépett a hajóból, a sírok közül hirtelen odament hozzá egy férfi, akiben gonosz szellem volt. ³Sírok közt lakott, és már senki nem tudta megkötözni, még láncokkal sem. ⁴Gyakran megbilincseltek és leláncolták, ő azonban elszakította a láncokat, és széttörte a bilincseket. Senki sem tudta őt megfékezni. ⁵Éjjel-nappal kiáltozott a sírok között és a hegyekben, és kődarabokkal vagdosta magát össze.

⁶Már messziről észrevette Jézust, és odaszaladt hozzá. Leborult előtte, és így kiáltott: „Mit akarsz tőlem, Jézus, a Magasságos Isten Fia? Isten nevében kérlek, ne kínozz engem!” ⁸Azért mondta ezt, mert Jézus azt parancsolta neki: „Gonosz szellem, menj ki ebből az emberből!”

⁹Majd megkérdezte tőle: „Mi a neved?”

Az így válaszolt: „Légió*, mert sokan vagyunk.” ¹⁰Az ember könyörgött Jézusnak, hogy ne küldje el őket arról a vidékről.

¹¹Éppen ott legelt a közelben, a hegyoldalon egy nagy disznónyáj. ¹²A gonosz szellemek így könyörögtek Jézusnak: „Küldj minket a disznókba, hogy hadd mehessünk azokba!” ¹³Jézus megengedte nekik. Így a gonosz szellemek kijöttek a férfiből, és belementek a disznókba. A nyáj pedig, amely körülbelül kétezer disznóból állt, lerohant a meredek lejtőn, egyenesen bele a tóba, és mind a vízbe fulladt.

¹⁴A nyájat őrzők elrohantak, és elvitték a hírt a városba és az egész vidékre. Az emberek pedig eljöttek, hogy megnézzék, mi történt. ¹⁵Odamentek Jézushoz, és látták, hogy a férfi, akiben a gonosz szellemek voltak, ott ül felöltözve és eszénél van. Ő, akiben korábban egy légiónyi gonosz szellem volt! Amikor ezt meglátták, félni kezdtek. ¹⁶Akik látták, elmondták az embereknek, hogy mi történt a férfival, akiben a gonosz szellemek voltak, és a disznókkal. ¹⁷És az emberek arra kérték Jézust, hogy menjen el a vidékükéről.

5:1 *gadarai* Gadara területén, a Galileai-tó dél-keleti partján élő. **5:9** *Légió* Kb. 6000 főből álló katonai egység.

¹⁸Amikor Jézus beszállt a hajóba, a férfi, akiben korábban a gonosz szellemek voltak, kérte, hogy ő is vele mehessen.

¹⁹Jézus azonban nem engedte meg neki, hanem így szólt hozzá: „Menj haza a saját népedhez, és mondd el nekik, mit tett veled az Úr, és hogyan könyörült meg rajtad!” ²⁰A férfi el is ment, és mindenkinek elmondta a Tízvárosban[†], hogy milyen hatalmas dolgot tett vele Jézus. Ezen mindenki elcsodálkozott.

Jézus életre kelt egy halott leányt és meggyógyít egy beteg asszonyt

(Mt 9:18–26; Lk 8:40–56)

²¹Amikor Jézus a hajóval ismét a tó túlsó partjához ért, nagy tömeg gyűlt köré. Jézus ott maradt a tóparton. ²²Odajött egy Jairus nevű férfi, a helyi zsinagóga[†] egyik vezetője. Amikor meglátta Jézust, a lábához borult. Így könyörgött neki: ²³„A kislányom haldoklik. Kérlek, gyere el hozzánk, tedd rá a kezedet, hogy meggyógyuljon és élhessen!”

²⁴Jézus elment vele. Nagy tömeg követte és tolongott körülötte.

²⁵Volt ott köztük egy asszony, akinek már tizenkét éve vérfolyása volt. ²⁶Sok orvos kezelte, és sokat szenvedett. Mindenét orvosokra költötte, mégsem lett jobban, sőt egyre rosszabbul lett. ²⁷Amikor meghallotta, hogy Jézus ott van, a tömegben át mögé került, és megérintette a köntösét. ²⁸Ezt gondolta ugyanis magában: „Elég, ha megérintem a ruháját, és meggyógyulok.” ²⁹Vérzése azonnal elállt, és érezte: teste meggyógyult. ³⁰Jézus azonnal észrevette, hogy erő áradt ki belőle. Megfordult a tömegben és megkérdezte: „Ki érintette meg a ruhámat?”

³¹A tanítványai így válaszoltak: „Látod, milyen nagy tömeg tolong körülötted? És azt kérdezed, ki érintett meg?”

³²Jézus azonban körbenézett, hogy meglássa azt, aki megérintette őt. ³³Ekkor a meggyógyult asszony félelemtől reszketve, és tudva, hogy mi történt vele, odajött hozzá. Leborult Jézus előtt, és elmondta neki a teljes igazságot. ³⁴Akkor Jézus így szólt hozzá: „Leányom, a hited megmentett téged. Menj békével, és nem kell többé szenvedned!”

³⁵Jézus még beszélt, amikor emberek érkeztek a zsinagóga[†] vezetőjének házából, és így szóltak: „A lányod már meghalt. Miért fárasztod tovább a tanítót?”

³⁶Jézus azonban meghallotta, amit mondtak, és így szólt a zsinagóga vezetőjéhez: „Ne félj, csak higgy!”

³⁷Senkinek sem engedte meg, hogy vele menjen, csak Péternek, Jakabnak és Jánosnak, Jakab testvérének. ³⁸Amikor a zsinagóga[†] vezetőjének házához értek, Jézus látta, hogy az emberek sírnak és hangosan jajgatnak. ³⁹Bement, és így szólt hozzájuk: „Mi ez a zűrzavar, és miért sírtok? A kislány nem halt meg, csak alszik.” ⁴⁰Ők azonban kinevették őt. Ekkor mindenkit kiküldött, és csak a gyermek apja és anyja, valamint a tanítványai maradhattak vele. Így mentek be abba a szobába, ahol a gyermek volt. ⁴¹Ott Jézus megfogta a gyermek kezét, és így szólt: „Talitha kúmi!” Ez azt jelenti: „Kislány, megparancsolom, hogy kelj fel!” ⁴²A kislány, aki tizenkét éves volt, azonnal felkelt és elkezdett járkálni. Mindnyájan nagyon megdöbbenek. ⁴³Jézus ekkor szigorúan megparancsolta, hogy senkinek ne beszéljenek erről. Majd azt mondta, hogy adjanak enni a kislánynak.

Jézus hazamegy*(Mt 13:53–58; Lk 4:16–30)*

6¹Ezután Jézus elment onnan a saját városába, a tanítványai pedig követték őt. ²Amikor elérkezett a szombat[†], tanítani kezdett a zsinagógában[†]. Sokan hallották, és nagy csodálkozással így szóltak: „Honnan tanulta mindezeket? Miként kaphatott ekkora bölcsességet? Hogyan képes ilyen nagy csodákat tenni? ³Hiszen csak egy ács, Mária fia; Jakab, József, Júdás és Simon testvére. És itt élnek köztünk a húgai is!” Ezért nem tudták elfogadni őt.

⁴Jézus ezt mondta nekik: „Egy prófétát[†] mindenhol tisztelnek, csak a saját városában, a rokonai között és a saját otthonában nem.” ⁵Nem is tudott ott csodát tenni, csak néhány beteg embert gyógyított meg kezét rájuk helyezve. ⁶Nagyon elcsodálkozott a hitelenségükön.

Ezután végigjárta a környező falvakat, és tanította az embereket.

Jézus kiküldi apostolait*(Mt 10:1, 5–15; Lk 9:1–6)*

⁷Ezután magához hívta tizenkét tanítványát. Elkezdte kettesével kiküldeni őket, és hatalmat adott nekik a gonosz szellemek[†] felett. ⁸Utasításokkal látta el őket: hogy egy vándorbot kivételével semmit se vigyenek magukkal az útra; se kenyeret, se tarisznyát, se pénzt az övükben. ⁹Legyen rajtuk saru, de másik ruhát ne vigyenek magukkal. ¹⁰Továbbá ezt is mondta nekik: „Ha bementek egy házba, maradjatok ott, amíg el nem hagyjátok a várost! ¹¹Ha egy városban nem fogadnak szívesen titeket vagy nem hallgatnak rátok, menjetek el onnan, és még a port is verjétek le a lábatokról.*Ez figyelmeztetés lesz számukra.”

¹²A tanítványok pedig elmentek és hirdették az embereknek, hogy változtassák meg ahogyan gondolkodnak és ahogyan élnek. ¹³Sok gonosz szellemet űztek ki, sok beteget megkentek olajjal, és meggyógyítottak.

Heródes azt hiszi, hogy Jézus azonos Bemerítő Jánossal*(Mt 14:1–12; Lk 9:7–9)*

¹⁴Hallott erről Heródes[†] király is, mert Jézus neve mindenfelé ismertté vált. Sokan azt mondták: „Bemerítő János támadt fel a halálból, ezért működnek benne a csodatevő erők.”

¹⁵Voltak, akik ezt mondták: „Ez az ember Illés[†].”

Mások így szóltak: „Jézus egy olyan próféta[†], mint amilyenek a régi próféták voltak.”

¹⁶Amikor ezt Heródes[†] meghallotta, így szólt: „Az a János[†] támadt fel a halálból, akit én lefejeztettem.”

Bemerítő János megöletése

¹⁷Ugyanis maga Heródes[†] adott parancsot arra, hogy fogják el Jánost[†], és vessék börtönbe. Heródiás miatt tette ezt, aki testvérenek, Fülöpnek felesége volt. Heródes azonban feleségül vette őt. ¹⁸János pedig mindig ezt mondogatta Heródesnek: „A törvény szerint nem helyes az, hogy a testvéred feleségével élsz.” ¹⁹Heródiás ezért gyűlölte Jánost. Meg akarta ölni őt, de

6:11 „még ... lábatokról” Figyelmeztetés. Azt jelenti, hogy nem beszélnek többé az emberekkel.

nem tudta, ²⁰mert Heródes félt Jánostól. Heródes tudta, hogy János igaz és szent ember, ezért megvédte őt. Gyakran zavarba jött, amikor János beszédeit hallotta, mégis szívesen hallgatta őt.

²¹De egyszer eljött az alkalmas idő Heródiás számára. Születésnapján Heródes[†] vacsorát adott főembereinek, hadvezéreinek és Galilea más fontos embereinek. ²²Amikor Heródiás lánya bejött és táncolt, nagyon megtetszett Heródesnek és vendégeinek.

Ezért így szólt a király a lányhoz: „Kérj tőlem, amit csak akarsz, és megadom neked.” ²³Meg is esküdött neki: „Bármit kérsz, megadom neked, legyen az akár királyságom fele is!”

²⁴A lány kiment, és megkérdezte anyjától: „Mit kérjek tőle?” Az anyja így válaszolt: „Kérd tőle Bemerítő János fejét!”

²⁵A lány erre sietve visszatért a királyhoz és így szólt: „Azt akarom, hogy most azonnal add oda nekem Bemerítő János fejét egy tálon!”

²⁶A király erre nagyon szomorú lett, de mivel megesküdtött rá a vendégek előtt, nem akarta visszautasítani a lány kérését. ²⁷Ezért a király azonnal elküldött egy hóhért, hogy hozza oda János[†] fejét. Az el is ment, és lefejezte őt a börtönben. ²⁸Egy tálon odahozta János fejét és átadta a lánynak. A lány pedig az anyjához vitte. ²⁹Amikor János tanítványai meghallották ezt, eljöttek, elvitték a holttestét, és elhelyezték egy sírban.

Jézus több mint ötezer embernek ad enni

(Mt 14:13–21; Lk 9:10–17; Jn 6:1–14)

³⁰Ezután Jézus köré gyűltek az apostolok, és elmondták neki mindazt, amit tettek és tanítottak. ³¹Akkor Jézus így szólt hozzájuk: „Gyertek el velem egy csendes helyre, de csak ti magatok, és pihenjetek egy kicsit!” Ugyanis annyi ember járt arra, hogy még arra sem volt lehetőségük, hogy egyenek.

³²Így tehát hajóba szálltak, és elmentek egy csendes helyre. ³³De sokan látták, hogy elmentek, és felismerték őket. Ezért minden környező városból szárazföldön futva tették meg az utat, és előbb odaértek, mint Jézus és a tanítványai. ³⁴Amikor Jézus kiszállt a hajóból, meglátta a nagy tömeget. Megsajnálta őket, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélküli juhok. Úgyhogy sok mindenről kezdett el nekik tanítani.

³⁵Addigra már beesteledett, ezért odajöttek hozzá a tanítványai, és így szóltak: „Ez egy elhagyatott hely, és késő van már. ³⁶Küldd el a népet, hogy elmehessenek a környező településekre és falvakba. Hadd vegyenek valamilyen ételt maguknak!”

³⁷De Jézus erre így válaszolt: „Ti adjatok nekik enni!”

Ők ezt mondták: „Úgy gondolod, hogy vegyünk nekik kétszáz ezüstpénz[†] értékű kenyeret, hogy enni adjunk nekik?”

³⁸„Hány kenyeretek van?” — kérdezte tőlük. „Menjetek, és nézzétek meg!”

Miután megnézték, így szóltak: „Öt kenyerünk van, és két halunk.”

³⁹Akkor megparancsolta a tanítványainak, hogy csoportokban ültessék le az embereket a fűre. ⁴⁰Azok le is ültek száz és ötven fős csoportokban. ⁴¹Jézus kézbe vette az öt kenyeret és a két halat, felnézett az égre, hálát adott Istennek, és megtörte a kenyeret. Majd átnyújtotta tanítványainak, hogy adják át a népnek. Ezután a két halat is szétosztotta közöttük. ⁴²Mindenki evett belőle, és jóllaktak. ⁴³Evés után tizenkét kosár maradékot gyűjtöttek

össze a kenyérből és a halból. ⁴⁴Ötezer volt azoknak a férfiaknak a száma, akik ettek a kenyérből.

Jézus a vízen jár

(Mt 14:22–33; Jn 6:16–21)

⁴⁵Jézus ezután arra kérte a tanítványait, hogy szálljanak hajóba, és menjenek át a tó túlsó partjára Betsaidába, mialatt ő elküldi a népet.

⁴⁶Miután otthagya a tömeget, felment a hegyre imádkozni.

⁴⁷Eljött az este, a hajó a tó közepénél járt. Jézus egyedül volt a parton.

⁴⁸Látta, hogy a tanítványainak nehéz evezni, mert erős ellenszelük van. Hajnalban, valamikor három és hat óra között, a tó vizén járva odament hozzájuk. ⁴⁹Éppen elment volna mellettük, amikor meglátták, hogy a tavon jár. Azt hitték, hogy kísértet, és hangosan felkiáltottak, ⁵⁰mert mindannyian látták őt, és nagyon megijedtek. Ő azonban rögtön megszólította őket: „Bízzatok! Én vagyok. Ne féljete!” ⁵¹Azután beszállt hozzájuk a hajóba, a szél pedig elállt. A tanítványai pedig nagyon elcsodálóztak ezen. ⁵²És bár látták, hogy Jézus hogyan sokasította meg a kenyeret, mégsem értették, mit jelent, mert kemény volt a szívük.

Jézus sok embert meggyógyít

(Mt 14:34–36)

⁵³Miután átkeltek a tavon, Genezáretben kötöttek ki. ⁵⁴Amint kiszálltak a hajóból, az emberek azonnal felismerték Jézust. ⁵⁵Amikor meghallották, hogy valahol megjelent, mindenhol siettek, hogy odavigyék hozzá az ágyaikon fekvő betegeket. ⁵⁶Bárhová is ment — falvakba, városokba vagy más településekre — az emberek kitették betegeiket a piacra, és könyörögtek Jézusnak, hogy legalább a köntöse szélét érinthessék. Akik pedig megérintették, meg is gyógyultak.

Isteni törvények és emberi rendeletek

(Mt 15:1–20)

7¹Eljött néhány farizeus[†] és törvénytánító Jeruzsálemből, és Jézus köré gyűltek. ²Látták, hogy Jézus néhány tanítványa nem tiszta kézzel eszik. ³A farizeusok ugyanis, mint minden zsidó, nem esznek addig, amíg egy adott módon kezet nem mosnak. Ezzel is megtartva tiszteletreméltó őseik tanítását. ⁴Amikor megjönnek a piacról, sohasem esznek addig, amíg meg nem mosnak mindent, amit onnan hoztak. Még sok más ehhez hasonló hagyományuk is van. Ilyen például a poharak, korsók, rézedények, sőt az ágyak megmosása is.

⁵Tehát a farizeusok[†] és a törvénytánítók megkérdezték Jézust: „Tanítványaid miért nem őseink tanításai szerint élnek? Miért esznek piszkos kézzel?”

⁶Jézus így válaszolt nekik: „Igaza volt Ézsaiásnak, amikor így prófétált rólatok, ti képmutatók:

»Ez a nép csak szájával tisztel engem,
a szíve azonban távol van tőlem.

⁷ A nekem adott tiszteletük nem ér semmit,
mert olyan tanításokat tanítanak,
amelyek emberek parancsolatai.«

Ézs 29:13 (Szeptuaginta[†])

⁸Isten parancsolatát elhagytátok, és emberi tanításokhoz ragaszkodtok.”

⁹Majd így folytatta: „Isten parancsolatát nagyon ügyesen félreterezitek, hogy helyére tegyétek saját tanításaitokat. ¹⁰Például Mózes[†] azt parancsolja: »Tiszteld apádat és anyádat!«^{*}, és azt is: »Aki rosszat mond apjáról, vagy anyjáról, azt meg kell ölni.«^{*} ¹¹De ti azt tanítjátok, hogy ha valaki azt mondja apjának vagy anyjának: »Van ugyan valamim, amivel megsegíthetnélek, de az Istennek van félretéve.« ¹²Akkor ti ezzel teljesen felmentitek a felelősség alól, hogy segítsen apjának vagy anyjának. ¹³A tanításokkal, amelyeket kaptatok és továbbadtok az embereknek, teljesen érvénytelenné teszitek Isten üzenetét. És még sok ehhez hasonlót is tesztek!”

¹⁴Ezután Jézus ismét magához hívta a tömeget, és így szólt hozzájuk: „Figyeljetek rám mindnyájan, és értsétek meg, amit mondok! ¹⁵Nem az szennyezi be az embert, ami kívülről jut be a testébe, hanem ami kijön belőle!” ¹⁶*

¹⁷Miután otthagya a tömeget és bement a házba, tanítványai megkérdezték tőle, hogy mi a jelentése az előző történetnek. ¹⁸Jézus így válaszolt: „Hát ti sem értitek? Nem értitek, hogy nem az szennyezi be az embert, ami kívülről jut be a testébe? ¹⁹Hiszen az nem a szívébe jut, hanem a gyomrába, majd pedig kiürül onnan.” Ezzel tulajdonképpen azt mondta, hogy minden étel tiszta.

²⁰Majd így folytatta: „Az szennyezi be az embert, ami kijön belőle. ²¹Mert belülről, az ember szívéből jönnek elő a gonosz gondolatok, a szexuális bűnök[†], lopások, gyilkosságok, ²²házasságtörés, önzés, gonoszság, csalás, kicsapongás, irigység, gonosz beszéd mások ellen, büszkeség és esztelenség! ²³Mindezek a gonosz dolgok az ember belsejéből származnak, és ezek szennyezik be őt.”

Jézus megsegít egy nem zsidó származású asszonyt

(Mt 15:21–28)

²⁴Jézus ekkor elhagyta azt a helyet, és Tírusz vidékére ment. Bement egy házba, de nem akarta, hogy bárki megtudja, hogy ott van. Ezt azonban lehetetlen volt titokban tartani. ²⁵Egy asszony, akinek a lányában gonosz szellem[†] volt, mindjárt megtudta, hogy Jézus ott van. Odajött hozzá, és a lábaihoz borult. ²⁶Ez az asszony görög volt, és a szíriai Föníciában született. Könyörgött Jézusnak, hogy űzze ki lányából a gonosz szellemet.

²⁷Jézus így válaszolt az asszonynak: „Először a gyermekeknek kell jóllakniuk. Nem helyes, ha a gyermekektől elveszük a kenyeret, és odadobjuk a kutyáknak.”

²⁸Az asszony így válaszolt: „De Uram, még az asztal alatt levő kutyák is ehetnek a gyermekektől lehulló morzsákból.”

²⁹„Mivel így válaszoltál — felelte Jézus —, menj csak nyugodtan haza! A gonosz szellem[†] már kiment a lányodból.”

³⁰Ő pedig hazament, és látta, hogy gyermeke az ágyon fekszik, és valóban kiment belőle a gonosz szellem.

7:10 idézet: 2Móz 20:12; 5Móz 5:16. **7:10** idézet: 2Móz 21:17. **7:16** Néhány görög kéziratban megtalálható a 16. vers is: „Akinek van füle hallja!”

Jézus meggyógyít egy süketet

³¹Jézus ezután visszatért Tírusz vidékéről. Szidónon át — a Tízvárost[†] is érintve — a Galileai-tóhoz ment. ³²Néhányan odavittek hozzá egy férfit, aki teljesen süket volt, és beszélni is alig tudott. Arra kérték Jézust, hogy tegye rá a kezét, és gyógyítsa meg.

³³Jézus távolabb vitte őt egy kicsit a tömegtől, bedugta az ujjait a beteg fülébe. Majd köpött egyet, és a nyállal megérintette a férfi nyelvét. ³⁴Ezután feltekintett az égre, sóhajtott és ezt mondta: „Effata!”, ami azt jelenti: „Nyílj meg!” ³⁵A férfi füle azonnal megnyílt, nyelve is megoldódott, és tisztán tudott beszélni.

³⁶Jézus megparancsolta az embereknek, hogy senkinek ne beszéljenek erről. De minél jobban tiltotta, annál inkább beszéltek róla. ³⁷Az emberek nagyon csodálkoztak, és így beszéltek: „Jézus mindent helyesen tett. Még a süketek füleit is megnyitja, és a némákat is képessé teszi a beszédre.”

Jézus enni ad több mint négyezer embernek

(Mt 15:32–39)

8¹Azokban a napokban egy másik alkalommal ismét nagy tömeg gyűlt Jézus köré. Nem volt semmi ennivalójuk. Ezért magához hívta tanítványait, és ezt mondta nekik: ²„Sajnálom ezeket az embereket, mert már három napja velem vannak, és nincs mit enniük. ³Ha így, éhesen küldeném haza őket, összeesnének az úton, hiszen sokan közülük elég messziről jöttek.”

⁴A tanítványok így válaszoltak: „Ezen az elhagyatott helyen hol találhatnánk elég ennivalót ennyi embernek?”

⁵„Hány kenyereket van?” — kérdezte tőlük Jézus. „Hét” — válaszolták.

⁶Ezután megparancsolta az embereknek, hogy üljenek le. Majd kezébe vette a hét kenyeret, és hálát adott Istennek. Megtörte a kenyeret, s tanítványainak adta, hogy osszák szét azokat. Szét is osztották az emberek között. ⁷A tanítványoknál volt néhány kisebb hal is. Jézus ezekért is hálát adott Istennek, majd odaadta nekik, hogy osszák szét azokat is. ⁸A nép pedig evett, és jóllakott. Végül pedig hét kosár maradékot gyűjtöttek össze. ⁹Körülbelül négyezer ember volt ott. Ezután Jézus hazaküldte őket. ¹⁰Majd tanítványaival együtt azonnal hajóba szállt, és Dalmanuta vidékére ment.

A farizeusok próbára teszik Jézust

(Mt 16:1–4)

¹¹Farizeusok[†] jöttek hozzá, és beszélgetni kezdtek vele. Mennyei jelet kértek tőle, bizonyítékként arra, hogy Isten küldte. Így akarták próbára tenni. ¹²Jézus felsóhajtott, és ezt mondta: „Ugyan miért akar ez a nemzedék mennyei jelet látni? Igazán mondom: semmiféle jelet nem fognak látni!” ¹³Ezzel otthagya őket Jézus, visszament a hajóba és átkelt a tó túlsó partjára.

Jézus tanítványai félreértik őt

(Mt 16:5–12)

¹⁴A tanítványai elfeledkeztek arról, hogy kenyeret vigyenek magukkal. Csupán egy kenyér volt náluk a hajóban. ¹⁵Jézus így figyelmeztette őket: „Vigyázzatok! Óvakodjatok a farizeusok[†] és Heródes[†] kovászatól!”

¹⁶Erre ők így kezdtek beszélgetni egymás közt: „Nincs kenyérünk!”

¹⁷Jézus tudta, hogy miről beszélnek, ezért így szólt hozzájuk: „Miért arról beszéltek, hogy nincs kenyeretek? Hát még mindig nem értitek? Ennyire megkeményedett a szívetek? ¹⁸Van szemetek, és mégsem láttok? Van fületek is, de mégsem hallotok? Hát nem emlékeztek? ¹⁹Hány kosár maradékot gyűjtöttetek össze, amikor az öt kenyeret szétosztottam az ötezer embernek?”

„Tizenkét kosár maradékot” — válaszolták a tanítványok.

²⁰„És amikor a hét kenyeret osztottam szét a négyezer ember között, hány kosár maradékot gyűjtöttetek össze?”

„Hét kosár maradékot” — hangzott a válasz.

²¹Majd ismét megkérdezte: „Még mindig nem értitek?”

Jézus meggyógyítja a bétsaidai vakot

²²Megérkeztek Bétsaidába. Ott néhány ember egy vakot hozott Jézushoz, és arra kérték, hogy érintse meg őt. ²³Jézus kézenfogva kivezette a vakot a faluból. Ráköppött a szemére, majd rátette a kezét, és megkérdezte tőle: „Látsz valamit?”

²⁴A vak felnézett, és így szólt: „Embereket látok. Olyanok, mintha sétáló fák lennének.”

²⁵Akkor Jézus ismét rátette a kezét a vak ember szemére. Az ember nagyra nyitotta a szemét. Mindent tisztán látott, teljesen rendbejött a látása. ²⁶Jézus hazaküldte őt, és ezt mondta neki: „Ne menj be a faluba!”

Péter megvallja, hogy Jézus a Krisztus

(Mt 16:13–20; Lk 9:18–21)

²⁷Ezután Jézus és a tanítványai elindultak Cézárea Filippi falvaiba. Útközben megkérdezte a tanítványaitól: „Mit mondanak rólam az emberek, ki vagyok én?”

²⁸Ők így válaszoltak: „Van, aki azt mondja, hogy Bemerítő János. Mások Illésnek[†] mondanak. Olyanok is vannak, akik azt mondják, hogy egy vagy a próféták[†] közül.”

²⁹Ekkor megkérdezte őket: „És ti? Mit mondtok rólam, ki vagyok én?”

Péter így válaszolt: „Te vagy a Krisztus[†].”

³⁰Akkor Jézus figyelmeztette őket, hogy erről senkinek se szóljanak.

Jézus a haláláról beszél

(Mt 16:21–28; Lk 9:22–27)

³¹Ezután a következőket kezdte el nekik tanítani: „Az Emberfiának[†] sokat kell szenvednie. A nép idős vezetői, a főpapok és a törvénytanárok nem fogják őt elfogadni. Megölik majd, de a harmadik napon feltámad.” ³²Jézus nyíltan mondta el nekik mindezt. Péter erre félrehívta őt, és helyre akarta igazítani. ³³De Jézus megfordult, végignézett tanítványain, és ezt mondta Péternek: „Menj el tőlem, Sátán*! Te nem úgy gondolkodsz, mint Isten, hanem úgy, mint az emberek.”

³⁴Ezután Jézus közelebb hívta magához a tömeget, és a tanítványait, és így szólt hozzájuk: „Aki követni akar engem, annak előbb meg kell tagadnia

8:33 *Sátán* Az ördög neve, jelentése: „ellenség”. Jézus azt mondja, hogy Péter úgy beszél, mint a Sátán.

önmagát, és fel kell vennie a keresztyét. Csakis így követhet engem. ³⁵Mert aki meg akarja menteni az életét, az elveszti azt. Aki viszont értem és az örömhíréért adja az életét, megmenti azt. ³⁶Ugyan mit ér az, ha valaki megnyeri az egész világot, de elveszíti az életét? ³⁷Mert mit adhat valaki cserébe az életéért? ³⁸Ha valaki szégyell engem és tanításaimat ez előtt a hűtlen és bűnös nemzedék előtt, azt az Emberfia[†] is szégyellni fogja, amikor eljön az Atya dicsőségében a szent angyalokkal.”

9¹Ezután így szólt hozzájuk Jézus: „Igazán mondom, hogy az itt állók közül vannak néhányan, akik nem hálnak meg addig, amíg meg nem látják, hogy Isten királysága eljött hatalommal.”

Jézus Mózessel és Illéssel

(Mt 17:1–13; Lk 9:28–36)

²Hat nappal később Jézus félrehívta Pétert, Jakabot és Jánost. Felvitte őket egy magas hegyre. Ott a szemük láttára elváltozott. ³Ruhája ragyogóan fehér lett. Olyan fehér, amilyenné semmilyen ruhafestő nem tudná tenni itt a földön. ⁴Megjelent Mózes[†] és Illés[†] is, és beszélgetni kezdtek Jézussal.

⁵Ekkor Péter Jézushoz fordult, és így szólt: „Tanító! Jól érezzük itt magunkat. Készítsünk három sátrat: egyet neked, egyet Mózesnek, és egyet Illésnek!” ⁶Azért mondta ez, mert nem tudta, hogy mit mondjon, annyira megijedtek mindnyájan.

⁷Ekkor egy felhő jelent meg, és mindnyájukat beárnyékolta. A felhőből pedig megszólalt egy hang: „Ő az én szeretett Fiam. Őrá hallgassatok!”

⁸Mikor egy pillanattal később körülnéztek, már senki mást nem láttak a közelükben; csak Jézus volt velük.

⁹Amikor lefelé jöttek a hegyről, Jézus megparancsolta nekik, hogy addig senkinek se beszéljenek arról, amit a hegyen láttak, amíg az Emberfia[†] fel nem támad a halálból.

¹⁰Mindezt megtartották magukban. Maguk között azonban arról beszélgettek, hogy vajon mit jelent „feltámadni a halálból”. ¹¹Majd megkérdezték Jézust: „Miért mondják azt a törvénytanárok, hogy előbb Illésnek[†] kell eljönnie?”

¹²Jézus így válaszolt: „Illés[†] valóban előbb jön el, hogy mindent helyreállítson. De vajon miért írja az Írás[†] az Emberfiáról[†], hogy sokat kell szenvednie, és hogy az emberek megvetik majd? ¹³Én azt mondom, Illés már el is jött, és mindent megtettek vele, amit akartak, ahogyan az meg van írva róla.”

Jézus meggyógyít egy fiút

(Mt 17:14–20; Lk 9:37–43a)

¹⁴Amikor visszaértek a többi tanítványhoz, nagy tömeget láttak körülöttük. Láttak néhány törvénytánítót is, akik a tanítványokkal vitakoztak. ¹⁵Amint az emberek meglátták Jézust, elcsodálkoztak, és oda-futottak, hogy köszöntsék őt.

¹⁶Jézus megkérdezte őket: „Miről vitakoztok velük?”

¹⁷Egy férfi válaszolt neki a tömegből: „Tanító, a fiamat hoztam hozzád. Néma szellem van benne, ami képtelenné teszi őt arra, hogy beszéljen.

¹⁸Valahányszor a gonosz szellem megtámadja a fiamat, a földre dobja őt.

Habzik a szája, a fogát csikorgatja, és teljesen merev lesz. Kértem a tanítványaidat, hogy űzzék ki belőle a gonosz szellemet, de nem tudták.”

¹⁹Jézus így válaszolt nekik: „Micsoda hitetlen emberek! Meddig kell még veletek maradnom? Meddig kell még türelmesnek lennem hozzátok? Hozzátok ide azt a fiút!”

²⁰Erre odavitték a fiút Jézushoz. Amikor a gonosz szellem meglátta Jézust, azonnal megtámadta a fiút, és megrázta. Ő erre leesett a földre, és ott forgott habzó szájjal.

²¹Jézus megkérdezte a fiú apját: „Mennyi ideje van ebben az állapotban?”

Ő így válaszolt: „Már gyermekkora óta. ²²Sokszor vetette tűzbe vagy vízbe a gonosz szellem, hogy megölje. Ha tudsz valamit tenni, kérlek, könyörülj meg rajtunk, és segíts!”

²³Jézus így szólt hozzá: „Azt mondod: »Ha tudsz valamit tenni ...« Minden lehetséges annak, aki hisz.”

²⁴A fiú apja azonnal felkiáltott: „Hiszek! De segíts, hogy még jobban tudjak hinni!”

²⁵Amikor Jézus látta, hogy a tömeg egyre jobban körülzárja őket, a következő szavakkal parancsolt a gonosz szellemnek: „Te süketséget és némaságot okozó gonosz szellem! Parancsolom, hogy menj ki belőle, és soha vissza ne gyere!”

²⁶A gonosz szellem pedig hangosan kiáltozott és rángatta a fiút, majd kiment belőle. A fiú úgy feküdt a földön, mintha meghalt volna. Olyannyira, hogy többen mondták is, hogy meghalt. ²⁷Jézus megfogta a fiú kezét, és felállította őt.

²⁸Ezután Jézus bement egy házba. A tanítványai félrehívták, és megkérdezték tőle: „Mi miért nem tudtuk kiűzni ezt a szellemet?”

²⁹Jézus így válaszolt: „Ez a fajta semmi mással nem űzhető ki, csak imádkozással*.”

Jézus a haláláról beszél

(Mt 17:22–23; Lk 9:43b–45)

³⁰Ezután elmentek onnan, és bejárták egész Galileát. Jézus azonban nem akarta, hogy az emberek megtudják, hol vannak, ³¹mert a tanítványait tanította. Ezt mondta nekik: „Az Emberfiát† hamarosan átadják az embereknek, és megölik. De három nap múlva feltámad.” ³²A tanítványai azonban nem értették, amit mondott, és féltek őt megkérdezni erről.

Ki a legnagyobb?

(Mt 18:1–5; Lk 9:46–48)

³³Ezután Kapernaumba† mentek. Amikor Jézus már bent volt egy házban, megkérdezte őket: „Miről beszélgettetek útközben?” ³⁴Ők azonban csak hallgattak. Útközben ugyanis arról beszélgették, hogy melyikük a legnagyobb.

³⁵Akkor Jézus leült, odahívta magához a tizenkettőt, és így szólt hozzájuk: „Ha valaki első akar lenni, az legyen a legutolsó, és szolgáljon mindenkinek.”

9:29 imádkozás Néhány görög másolatban: „imádkozással és böjttel.”

³⁶Azzal kézenfogott egy kisgyermeket, és eléjük állította. Majd karjába vette, és így szólt tanítványaihoz: ³⁷„Aki elfogad egy ilyen kisgyermeket az én nevemben, az engem fogad el. Aki viszont engem elfogad, az nemcsak engem fogad el, hanem azt is, aki elküldött engem.”

Aki nincs ellenünk, az velünk van

(Lk 9:49–50)

³⁸János ekkor így szólt Jézushoz: „Tanító! Láttuk, hogy valaki a te nevedben űzött ki gonosz szellemeket. Megpróbáltuk leállítani őt, hiszen nem tartozik hozzánk.”

³⁹„Ne állítsátok le!” — mondta Jézus. „Mert aki az én nevemben tesz csodát, az utána nem lesz képes rosszat mondani rólam. ⁴⁰Aki nincs ellenünk, az velünk van. ⁴¹Ha valaki ad nektek egy pohár vizet azért, mert Krisztushoz[†] tartoztok — igazán mondom nektek —, meg fogja kapni a jutalmát.

Jézus figyelmeztetése

(Mt 18:6–9; Lk 17:1–2)

⁴²Aki viszont e kicsinyek közül, akik hisznek bennem, akár csak egyet is bűnbe visz, az jobban járna, ha egy malomkövet[†] kötnének a nyakára, és bedobnák a tengerbe. ⁴³Ha az egyik kezed bűnbe visz, vágd le azt! Mert jobb lesz neked, ha elveszíted az egyik kezedet, de örök életed lesz, mintha két kezed lenne, de a pokolra kerülnél, ahol a tűz soha nem alszik el. ^{44*} ⁴⁵Ha az egyik lábad bűnbe visz, vágd le azt! Mert jobb lesz neked, ha fél lábbal lépsz be az örök életbe, mintha két lábbal dobnának a pokolra. ^{46*} ⁴⁷Ha az egyik szemed bűnbe visz, vágd ki azt! Mert jobb lesz neked, ha csak egy szemmel lépsz be Isten királyságába, mintha két szemmel dobnának a pokolra. ⁴⁸Ott örökre a férgek tápláléka lennél, és soha ki nem alvó tűz égetne. ⁴⁹Mert mindenkit tűzzel sóznak meg.*

⁵⁰Jó a só. Ha azonban elveszíti sós ízét, hogyan lehetne visszaadni azt? Legyen bennetek só, és éljetez egymással békességben!”

Jézus a válásról tanít

(Mt 19:1–12)

10¹Jézus ezután otthagyta azt a helyet. Júdea vidékére ment, és a Jordán folyón túlra. Ismét nagy tömeg jött hozzá, és szokása szerint tanította őket.

²Odajött hozzá néhány farizeus[†] is, akik megkérdezték tőle: „Törvényes az, ha egy férfi elválik a feleségétől?” Ezt csak azért kérdezték, mert próbára akarták tenni.

³Jézus megkérdezte: „Mit parancsolt nektek Mózes[†]?”

⁴„Mózes megengedte a férfinak, hogy válólevelet írjon, és elváljon a feleségétől”^{*} — válaszolták.

9:44 Márk evangéliuma néhány görög kéziratában szerepel a 44. vers is, amelyik ugyanaz, mint a 48. vers. **9:46** Márk evangéliuma néhány görög kéziratában szerepel a 46. vers is, amelyik ugyanaz, mint a 48. vers. **9:49** Néhány görög másolat hozzáteszi, „és minden áldozatot tűzzel sóznak meg.” Az Ószövetségben a sót az áldozatra rakták. Ez a vers jelentheti azt, hogy Jézus követői meg lesznek próbálva szenvedések által és, hogy fel kell ajánlaniuk magukat Isten számára, mint áldozatot. **10:4** idézet: 5Móz 24:1. 3.

⁵Jézus így felelt: „Mózes[†] azért engedte meg nektek, hogy válólevelet adjatok, mert olyan kemény a szívetek. ⁶Isten már a teremtéskor férfivá és nővé teremtette az embert.* ⁷»Ezért hagyja el a férfi apját és anyját, és ragaszkodik a feleségéhez.« ⁸Így ketten egy testté lesznek, ezért ők már többé nem kettő, hanem egy test.* ⁹Az ember tehát nem választhatja szét azt, amit Isten egyggyé tett.”

¹⁰Amikor ismét bementek a házba, a tanítványok tovább kérdezték őt erről. ¹¹Jézus így válaszolt: „Aki elválí a feleségétől, és egy másik nőt vesz feleségül, az házasságtörést követ el a felesége ellen. ¹²Ha pedig egy feleség válik el a férjétől, és összeházasodik egy másik férfival, szintén házasságtörést követ el.”

Jézus és a gyermekek

(Mt 19:13–15; Lk 18:15–17)

¹³Ezután kisgyermeket vittek Jézushoz, hogy érintse meg őket. A tanítványok azonban azt mondták nekik, hogy ne vigyék oda a gyermekeket. ¹⁴Amikor ezt Jézus meglátta, mérges lett. Rászólt a tanítványaira: „Hadd jöjjenek ide hozzám a kisgyermek! Ne akadályozzátok meg őket ebben! Mert azoké Isten királysága, akik olyanok, mint ezek a gyermekek. ¹⁵Igazán mondom nektek: aki nem úgy fogadja Isten királyságát, mint egy kisgyermek, az soha nem jut be oda.” ¹⁶Jézus ezután karjába vette a kisgyermeket, rájuk tette a kezét, és megáldotta őket.

A gazdag ember nem követi Jézust

(Mt 19:16–30; Lk 18:18–30)

¹⁷Már éppen indulni készült, amikor egy férfi sietett hozzá. Leborult előtte, és megkérdezte őt: „Jó tanító! Mit kell tennem ahhoz, hogy megkapjam az örök életet?”

¹⁸Jézus így válaszolt: „Miért mondasz engem jónak? Senki más nem jó, csak Isten. ¹⁹Ismered a parancsolatokat: Ne ölj! Ne kövess el házasságtörést! Ne lopj! Ne tanúskodj hamisan! Ne csalj! Tiszteld apádat és anyádat!”*

²⁰A férfi erre így válaszolt: „Tanító, én mindezt megtartottam fiatal koromtól.”

²¹Jézus rátekintett. Szeretetet érzett iránta, és így szólt hozzá: „Még egy dolog hiányzik belőled: Menj, add el mindenedet, oszd szét a szegények között, és kincsed lesz a mennyben. Azután gyere, és kövess engem!”

²²A férfi, amikor ezt meghallotta, arca megnyúlt, és szomorúan elment, mert nagyon gazdag volt.

²³Jézus körülnézett, és így szólt a tanítványaihoz: „Milyen nehéz bemenni Isten királyságába azoknak, akiknek sok pénzük van!”

²⁴A tanítványok nagyon elcsodálóztak Jézus szavain. Ő erre megismételte: „Gyermekeim, látjátok, milyen nehéz bemenni Isten királyságába? ²⁵Könnyebb a tevének átmenni a tű lyukán, mint egy gazdag embernek bemenni Isten királyságába.”

²⁶Ezen még jobban elcsodálóztak, és így szóltak egymáshoz: „Akkor hát ki üdvözülhet?”

²⁷Jézus rájuk nézett, és így folytatta: „Ez embernek lehetetlen, de Istennek nem az. Mert Istennek minden lehetséges.”

²⁸Péter ekkor azt mondta Jézusnak: „Látod, mi mindent elhagytunk, hogy követhessünk téged.”

²⁹Jézus így szólt: „Igazán mondom nektek: aki elhagyta miattam és az örömhírért a házát, testvérét, apját, anyját, gyermekeit, vagy szántóföldjét, ³⁰az százszor annyit kap vissza még most, ebben a világban. Házakat, testvéreket, anyákat, gyermekeket, szántóföldeket, de üldözést[†] is, majd pedig örök életet az eljövendő világban. ³¹Sok elsőből lesz azonban utolsó, és sok utolsóból lesz első.”

Jézus ismét beszél a haláláról

(Mt 20:17–19; Lk 18:31–34)

³²Elindultak Jeruzsálem felé. Jézus előttük ment. A tanítványok csodálattal voltak telve. Akik követték őket, féltek. Útközben ismét félrehívta a tizenkét tanítványát, és elkezdett nekik arról beszélni, hogy mi fog vele történni: ³³„Figyeljete! Felmegyünk Jeruzsálembe. Ott az Emberfiát[†] átadják a főpapoknak[†] és a törvénytanároknak. Ők halálra ítélik, majd átadják a nem zsidó emberek kezébe. ³⁴Azok kigúnyolják, leköpi, megkorbácsolják, és végül megölik őt. Három nap múlva azonban fel fog támadni.”

Jakab és János egy szívességet kérnek Jézustól

(Mt 20:20–28)

³⁵Jakab és János — Zebedeus fiai — odamentek Jézushoz, és ezt mondták: „Tanító, szeretnénk, ha megtennéd nekünk, amit kérünk tőled.”

³⁶Jézus megkérdezte: „Mit szeretnétek, hogy megtegyek nektek?”

³⁷Ők így válaszoltak: „Engedd meg nekünk, hogy amikor dicsőségben uralkodsz, egyikünk a jobb, másikunk pedig a bal oldaladon ülhessen!”

³⁸Jézus így válaszolt nekik: „Nem tudjátok, mit kértek. Ki tudjátok-e inni a szenvedésnek azt a poharát*, amit nekem ki kell innom, és be tudtok-e merítkezni azzal a bemejtkezéssel, amivel nekem kell bemejtkeznem*?”

³⁹Ők így válaszoltak: „Igen, ezt mind meg tudjuk tenni.”

Jézus azt felelte: „Valóban inni fogtok abból a pohárból, amit nekem ki kell innom. Be fogtok merítkezni azzal a bemejtkezéssel, amivel nekem kell bemejtkeznem. ⁴⁰Azt azonban nem én döntöm el, hogy ki ül majd a jobb vagy bal oldalamon. Ezek a helyek azoké lesznek, akiknek Isten elkészítette.”

⁴¹Amikor a többi tíz tanítvány meghallotta kérésüket, megharagudtak Jakabra és Jánosra. ⁴²Jézus odahívta őket, és ezt mondta: „Jól tudjátok, hogy akiket a nem zsidó népek uralkodóiknak neveznek, azok hatalmaskodnak rajtuk, és fontos embereik szeretik a hatalmukat éreztetni velük. ⁴³Közöttetek azonban ne így legyen! Sőt, aki közületek nagy akar lenni, az legyen a szolgátok! ⁴⁴Aki első akar lenni köztetek, az legyen mindenki rabszolgája! ⁴⁵Mert még az Emberfia[†] sem azért jött a földre, hogy mások szolgáljanak neki. Azért jött, hogy ő szolgáljon, odaadja az életét, és így sok embert megmentsen.”

10:38 pohár Jézus a reá váró rossz dolgokról beszélt. Ezek vállalása olyan nehéz, mint például meginni egy pohár nagyon rossz ízű folyadékot! **10:38 bemejtkezéssel, ... bemejtkeznem** A bemejtkezés általában azt jelenti, hogy víz alá merítés, itt azonban egy különleges jelentése van — befedve lenni vagy beletemetve lenni a nehézségekbe.

Jézus meggyógyítja a vak embert

(Mt 20:29–34; Lk 18:35–43)

⁴⁶Ezután Jerikó városába mentek. Amikor Jézus és tanítványai már kifelé mentek Jerikóból, egy vak koldus, Timeus fia, Bartimeus az út szélén ült.

⁴⁷Amikor meghallotta, hogy a názáreti Jézus van ott, így kezdett el kiáltozni: „Dávid Fia†, Jézus! Segíts rajtam!”

⁴⁸Sokan rászóltak, hogy maradjon csöndben. Ő azonban még hangosabban kiáltotta: „Dávid Fia†! Könyörülj rajtam!”

⁴⁹Így hát Jézus megállt, és így szólt: „Hívjátok ide!”

Azok oda is hívták a vakot. Ezt mondták neki: „Bízzál! Kelj fel, mert Jézus hív téged!” ⁵⁰A vak kabátját ledobva felugrott, és Jézushoz ment.

⁵¹Jézus pedig megkérdezte tőle: „Mit akarsz? Mit tegyek érted?”

A vak férfi így válaszolt: „Tanító! Szeretnék újra látni!”

⁵²Jézus így szólt hozzá: „Menj, a hited megmentett téged!” A férfi újra látott, és követte Jézust az úton.

Jézus királyként vonul be Jeruzsálembe

(Mt 21:1–11; Lk 19:28–40; Jn 12:12–19)

11 ¹Amikor Jeruzsálem közelébe értek, elérték Bétfagét és Betániát az Olajfák hegyénél†. Jézus előreküldte két tanítványát. ²Ezt mondta nekik: „Menjetek be az előttetek lévő faluba! Amint odaértek, találtok egy megkötött szamárcsikót, amin még soha senki nem ült. Oldjátok el, és hozzátok ide! ³Ha valaki megkérdezné tőletek: »Miért teszitek ezt?«, mondjátok azt: »Az Úrnak van szüksége rá, és hamarosan visszaküldi ide.«”

⁴A tanítványok elmentek, és kinn az utcán egy ajtó közelében találtak egy megkötött szamárcsikót. Eloldották. ⁵Néhány ott álló ember megkérdezte tőlük: „Miért oldjátok el azt a szamárcsikót?” ⁶A tanítványok azt válaszolták, amit Jézus mondott nekik, így elengedték őket. ⁷A szamárcsikót elvitték Jézushoz. Ráterítették a ruháikat, Jézus pedig felült a csikóra. ⁸Sokan leterítették kabátjukat az útra, mások pedig faágakat szórtak az útra, melyeket a mezőkön vágtak le. ⁹Akik előtte és utána mentek, mind ezt kiáltották:

„Hozsánna!*

Áldott, aki az Úr nevében jön!

Zsolt 118:26

¹⁰ Legyen áldott Dávidnak†,
a mi atyánknak eljövendő királysága!
Hozsánna a magasságban!”

¹¹Ezután Jézus bement Jeruzsálembe, belépett a Templomba†, és mindent megnézett. Mivel későre járt, tizenkét tanítványával együtt kiment Betániába.

Jézus megmondja, hogy a fügefafa el fog pusztulni

(Mt 21:18–19)

¹²Amikor másnap elindultak Betániából, Jézus éhes volt. ¹³Már távolról meglátott egy lombos fügefát. Odament, hogy megnézzze, talál-e rajta gyümölcsöt. Amikor azonban odaért, csak leveleket talált rajta, mert még

11:9 *Hozsánna* Görög szó, jelentése: „ments meg”. A szó a dicsőítés és éljenzés kifejezése lett.

nem volt itt a fügeérés ideje. ¹⁴Jézus így szólt a fügefához: „Soha többé ne egyen rólad senki gyümölcsöt!” Ezt a tanítványai is hallották.

Jézus a Templomban

(Mt 21:12–17; Lk 19:45–48; Jn 2:13–22)

¹⁵Ezután bementek Jeruzsálembe. Amikor beértek a Templomba[†], Jézus elkezdte kizavarni azokat, akik ott árultak és vásároltak. Felborította a pénzváltók asztalait és a galambárosok padjait is. ¹⁶Azt sem engedte meg, hogy bárki bármit átvigyen a Templomon. ¹⁷Ezután pedig így kezdte őket tanítani: „Nem az van megírva: »Az én házam imádság háza* lesz minden nép számára.«? Ti azonban rablók barlangjává tettétek azt!”*

¹⁸Amikor a főpapok[†] és a törvénytánítók ezt meghallották, keresni kezdték a módját, hogyan ölhetnék meg Jézust. De félték is tőle, mert az egész nép csodálkozott a tanításán. ¹⁹Amikor beesteledett, Jézus és a tanítványai kimentek a városból.

Jézus a hit hatalmát szemlélteti

(Mt 21:20–22)

²⁰Reggel ismét elmentek a fügefa mellett, és látták, hogy az a gyökeréig kiszáradt. ²¹Péter visszaemlékezett, és így szólt Jézushoz: „Tanító, nézd! A fügefa, amit megátkoztál, teljesen kiszáradt.”

²²Jézus így válaszolt: „Higgyetek Istenben! ²³Igazán mondom nektek: Ha valaki azt mondja ennek a hegynek: »Emelkedj fel, és ugorj a tengerbe!«, és szívében kételkedés nélkül hiszi, amit mond, megtörténik. ²⁴Ezért mondom nektek: ha bármit is kértek imában, higgyétek el, hogy megkaptátok, és a tiétek lesz az! ²⁵Ha bármikor elkezdtek imádkozni úgy, hogy panasz van bennetek valaki felé, bocsássatok meg annak, hogy mennyei Atyátok is megbocsáthassa a ti bűneiteket!” ²⁶*

A zsidó vezetők kétségbe vonják Jézus hatalmát

(Mt 21:23–27; Lk 20:1–8)

²⁷Ismét Jeruzsálembe mentek. Mialatt Jézus a Templomban[†] volt, odajöttek hozzá a főpapok[†], a törvénytánítók és a nép idős vezetői.

²⁸Megkérdezték tőle: „Milyen hatalommal teszed ezeket a dolgokat? Ki adta neked ezt a hatalmat?”

²⁹Jézus így válaszolt: „Kérdezek tőletek valamit. Ha válaszoltok a kérdésemre, akkor én is megmondom, hogy milyen hatalommal teszem mindezt. ³⁰Az, hogy János[†] bemerítette[†] az embereket, Istentől volt, vagy emberektől? Válaszolatok nekem erre!”

³¹Ezt megbeszélték egymás között, és ezt mondogatták: „Ha azt feleljük, hogy Istentől, akkor azt mondja majd: »Akkor miért nem hittetek benne?« ³²Ha viszont azt feleljük, hogy emberektől, akkor a nép fog haragudni ránk.” A vezetők ugyanis nagyon félték a néptől, mert mindenki azt gondolta, hogy János[†] valóban próféta[†] volt.

11:17 idézet: Ézs 56:7. **11:17** idézet: Jer. 7:11. **11:26** Néhány korai görög kéziratban megtalálható a 26. vers is: „Ha azonban ti nem bocsátotok meg valakinek, akkor mennyei Atyátok sem fogja megbocsátani a ti bűneiteket.”

³³Ezért így válaszoltak Jézusnak: „Nem tudjuk.”

Jézus pedig így felelt nekik: „Én sem mondom meg nektek, milyen hatalommal teszem ezeket.”

Isten elküldi a Fiát

(Mt 21:33–46; Lk 20:9–19)

12¹Ezután Jézus történetek segítségével kezdte tanítani őket: „Egy férfi szőlőt ültetett. Kerítést épített köré, borprést[†] ásott, és tornyot is épített. Utána bérbé adta a kertet néhány szőlőmunkásnak, majd elutazott. ²Amikor eljött az ideje, elküldte egyik szolgáját a szőlőmunkásokhoz, hogy adják át a neki járó részt a szőlőskert terméséből. ³Ők azonban megfogták a szolgát, megverték, és üres kézzel küldték vissza. ⁴Ezután egy másik szolgáját küldte el hozzájuk. Őt fejbeverték, ⁵és tiszteletlenül bántak vele. Ekkor egy harmadik szolgát küldött. Őt megölték a szőlőmunkások. Ezután még sok mást is küldött. Közülük néhányat megverték, másokat pedig megöltek.

⁶Most már csak egyet tudott elküldeni: saját szeretett fiát. Végül őt is elküldte hozzájuk. Így gondolkodott: »A fiamat biztosan tisztelni fogják!«

⁷A szőlőmunkások azonban ezt mondták egymásnak: »Ő az örökös. Gyertek, öljük meg őt, hogy miénk legyen az örökség!« ⁸Azzal megfogták, megölték, majd kidobták a holttestét a szőlőskerten kívülre.

⁹Mit tesz majd ekkor a szőlősgazda? Eljön, megöli a munkásokat, a szőlőt pedig másnak adja ki. ¹⁰Vagy talán nem olvastátok, hogy mit mond az Írás[†]?

»Az a kő, amit az építők megvetettek,
lett a sarokkő[†].

¹¹ Ez az Úr munkája,
és csodálatos dolog látni ezt!«

Zsolt 118:22–23

¹²A nép vezetői el akarták fogni Jézust, de féltek a nép haragjától. Jól tudták ugyanis, hogy ezt a történetet róluk mondta. Így tehát otthagyták őt, és elmentek.

A zsidó vezetők megpróbálják csapdába csalni Jézust

(Mt 22:15–22; Lk 20:20–26)

¹³Odaküldtek hozzá néhány férfit a farizeusok[†] és a Heródes-pártiak[†] közül. Azt akarták, hogy ezek az emberek kérdéseikkel csapdába csalják Jézust, hogy így valami rosszat mondjon. ¹⁴Ezek a férfiak így szóltak hozzá: „Tanító! Tudjuk, hogy becsületes vagy, és nem törődsz azzal, hogy mások mit gondolnak rólad. Neked minden ember egyforma, és az igazságot tanítod Isten útjáról. Helyesnek tartod-e, hogy adót fizessünk a császárnak[†]? Fizessünk, vagy ne fizessünk?”

¹⁵Jézus azonban látta, hogy mi van a szívükben valójában. Így válaszolt nekik: „Miért akartok próbára tenni engem? Hozzatok ide egy ezüstpénzt, hadd nézzem meg!” ¹⁶Hoztak egyet, ő pedig így szólt: „Kinek a képe és írása ez?” Azok így válaszoltak: „A császáré[†].”

¹⁷Akkor Jézus azt mondta: „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, Istennek pedig azt, ami Istené!” Nagyon megdöbbentek a válaszában.

Néhány szadduceus megpróbál csapdát állítani Jézusnak

(Mt 22:23–33; Lk 20:27–40)

¹⁸Ezután néhány szadduceus[†] jött hozzá (ők nem hisznek a feltámadásban). Megkérdezték őt: ¹⁹„Tanító, Mózes[†] azt parancsolta nekünk, hogy amikor egy férj meghal, és a felesége ott marad gyermekek nélkül, a meghalt férfi testvére vegye feleségül az asszonyt, hogy gyermeket adjon testvérének.* ²⁰Volt egyszer hét fiútestvér. Az első megnősült, de meghalt gyermekek nélkül. ²¹A második feleségül vette az asszonyt, de ő is gyermek nélkül halt meg. A harmadik testvérral ugyanez történt. ²²A hét testvér közül egyiknek sem maradt utódja. Végül az asszony is meghalt. ²³A feltámadáskor, amikor feltámadnak, kinek a felesége lesz ez az asszony? Hisz mind a hét férfinak a felesége volt!”

²⁴Jézus így válaszolt nekik: „Azért tévedtek ilyen nagyot, mert nem ismeritek sem az Írást[†], sem Isten hatalmát. ²⁵Hiszen a feltámadás után az emberek nem nőülnek és nem mennek férjhez. Olyanok lesznek, mint az angyalok a mennyben. ²⁶De — ha már a halottak feltámadásáról beszélünk —, nem olvastátok Mózes könyvében az égő bokorról szóló leírást? Ott így szólt Isten Mózeshez: »Én vagyok Ábrahám[†] Istene, Izsák[†] Istene és Jákób[†] Istene.«.* ²⁷Isten azonban nem a halottak Istene, hanem az élőké.* Valóban nagy tévedésben vagytok.”

Melyik a legfontosabb parancsolat?

(Mt 22:34–40; Lk 10:25–28)

²⁸Volt ott egy törvénytánító is, aki végighallgatta a beszélgetésüket. Mivel látta, hogy Jézus jól válaszolt nekik, megkérdezte: „Melyik parancsolat a legfontosabb?”

²⁹Jézus így felelt neki: „A legfontosabb parancsolat ez: »Halld meg, Izrael! Az Úr, a mi Istenünk az egyetlen Úr!« ³⁰és az, hogy: »Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szíveddel, teljes lelkeddel, teljes elméddel és minden erőddel!«* ³¹A második legfontosabb parancsolat ez: »Szeresd embertársadat, mint önmagadat!«* Ezeknél nincs nagyobb parancsolat.”

³²A törvénytánító így válaszolt: „Jól mondtad, Tanító, hogy Isten az egyetlen Úr. Valóban nincs más rajta kívül. ³³És minden felajánlásnál és áldozatnál fontosabb az, hogy az Urat, a mi Istenünket teljes szívünkkel, teljes elménkkel és minden erőnkkel szeressük, és az is, hogy úgy szeressük embertársainkat, mint önmagunkat.”

³⁴Jézus látta, hogy milyen bölcsen válaszolt a törvénytánító, és így szólt hozzá: „Nem vagy messze az Isten királyságától.” Ezután azonban senki sem mert több kérdést feltenni Jézusnak.

Dávid fia vagy Ura a Krisztus?

(Mt 22:41–46; Lk 20:41–44)

³⁵Amikor Jézus a Templomban[†] tanított, megkérdezte: „Hogyan mondhatják a törvénytánítók, hogy a Krisztus[†] Dávid fia[†]? ³⁶Hiszen maga Dávid[†] mondta a Szent Szellem[†] által, hogy:

12:19 idézet: 5Móz 25:5–6. **12:26** idézet: 2Móz 3:6. **12:27** „Isten ... élőké.” A hangsúly azon van, hogy Ábrahám, Izsák és Jákób életben kell legyenek. **12:30** idézet: 5Móz 6:4–5. **12:31** idézet: 3Móz 19:18.

»Így szólt az Úr az én Uramhoz:

Úlj a jobb oldalamba,

amíg minden ellenséged hatalmad alá vetem!«

Zsolt 110:1

³⁷Ha tehát Dávid Urának nevezi Krisztust, akkor hogyan lehet Krisztus[†] Dávid fia?” A nagy tömeg örömmel hallgatta Jézust.

Jézus véleménye a törvénytánítókról

(Mt 23:1–36; Lk 20:45–47)

³⁸Jézus így tanított: „Vigyázzatok a törvénytánítókkal! Hosszú köntösben szeretnek járni, és szeretik, ha tisztelettel köszöntik őket a piacokon. ³⁹Szeretnek a főhelyekre ülni a zsinagógákban[†], és a legjobb helyeket elfoglalni a vacsorákon. ⁴⁰Elveszik az özvegyasszonyok vagyonát, és a látszat kedvéért hosszú imákat mondanak. Ezek az emberek súlyosabb büntetést kapnak majd.”

Az adakozás lényege

(Lk 21:1–4)

⁴¹Jézus a templompersellyel szemben ült. Figyelte, hogyan dobják be az emberek az aprópénzt a perselybe. Sok gazdag ember nagy összeget dobott be. ⁴²Majd jött egy szegény özvegyasszony is. Ő két rézpénzt* dobott bele, ami nagyon keveset ért.

⁴³Jézus magához hívta a tanítványait. Így szólt hozzájuk: „Igazán mondom, hogy ez az özvegyasszony többet tett a perselybe, mint bárki más. ⁴⁴Mert a többiek mind a feleslegükből adtak. Ő azonban szegénységéből mindent odaadott, amije csak volt, az egész vagyonát.”

Jézus megjövendöli a Templom lerombolását

(Mt 24:1–44; Lk 21:5–33)

13 ¹Amikor Jézus már kifelé ment a Templomból[†], egyik tanítványa így szólt hozzá: „Tanító! Nézd, milyen gyönyörűek ezek a kövek, és milyen csodálatosak ezek az épületek!”

²Jézus ezt mondta nekik: Nem marad itt kő kövön, mert mindent lerombolnak majd.”

³Ezután Jézus leült az Olajfák hegyén[†], szemben a Templommal[†]. Péter, Jakab és János félrehívták őt, és megkérdezték: ⁴„Mondd meg nekünk, mikor történnek meg mindezek? És mi mutatja majd meg, hogy itt az ideje, hogy ezek megtörténjenek?”

⁵Akkor Jézus így kezdte tanítani őket: „Vigyázzatok, nehogy valaki becsapjon titeket! ⁶Mert sokan jönnek majd az én nevemben, akik azt mondják: »Én vagyok az«. Sok embert félrevezetnek majd. ⁷Amikor háborúkról és háborús hírekről hallotok, ne ijedjete meg! Mindezeknek meg kell történni, de ezzel még nem jön el a vég. ⁸Nemzet nemzet ellen, és királyság királyság ellen támad majd. Sok helyen lesz földrengés, és az embereknek nem lesz mit enni. Ezek a dolgok olyanok lesznek, mint a szülési fájdalmak kezdete.

12:42 aprópénz Kis értékű réz pénzérme, pl. a zsidó „lepta”, amelynek értéke fél római „quadrán”. A „quadrán” volt a legkisebb római fémpénz.

⁹Jól vigyázzatok magatokra! Bíróságoknak adnak át titeket, és megvernek titeket a zsinagógákban[†]. Uralkodók és királyok elé kell állnotok miattam, hogy nekik is beszéljete rólam. ¹⁰Előbb azonban minden népnek meg kell hallania az örömhírt. ¹¹Amikor elfognak, és bíróság elé állítanak titeket, ne aggódjatok előre amiatt, hogy mit mondjatok. Hanem azt mondjátok, ami megadatik nektek abban az órában. Mert nem ti lesztek azok, akik beszéltek, hanem a Szent Szellem[†] szól majd rajtatok keresztül.

¹²Akkor majd elárulja és halálra adja testvér a testvérét, és apa a gyermekét. A gyermekek pedig fellázadnak majd saját szüleik ellen, és halálra adják őket. ¹³Mindenki gyűlölni fog benneteket miattam. De aki mindvégig kitart mellettem, az megszabadul.

¹⁴Majd látjátok, hogy ott áll az a pusztítást okozó utálatos dolog*, ahol nem lenne szabad. (Aki olvassa, értse meg, hogy ez mit jelent!) Akkor azok, akik Júdeában vannak, meneküljenek a hegyekre! ¹⁵Aki fent van a háza tetején, az ne jöjjön le, hogy valamit elvigyen a házból! ¹⁶Aki a mezőn van, ne menjen vissza a kabátjáért! ¹⁷Nagyon rossz lesz azokban a napokban a gyermeket váró asszonyoknak és a szoptató anyáknak. ¹⁸Imádkozzatok azért, hogy mindez ne télen történjen! ¹⁹A nyomorúság olyan nagy lesz azokban a napokban, mint amilyen még soha nem volt a világ teremtése óta egészen mostanáig, és amilyen nem is lesz újra. ²⁰Ha az Úr nem rövidítené le azt az időszakot, senki nem élné túl. De azok miatt, akiket ő kiválasztott, lerövidítette azokat a napokat. ²¹Ha akkor bárki ezt mondja nektek: »Nézd csak, itt van a Krisztus[†]!« vagy »Látod, ott van!« Ne higgyetek neki! ²²Mert hamis krisztusok és hamis próféták[†] jelennek majd meg. Csodákat* és jeleket tesznek, hogy ha lehet, félrevezessék Isten választottait is. ²³De ti vigyázzatok, hiszen én előre mondtam már nektek ezeket!

²⁴Abban az időben, a nyomorúság ideje után,

»elsötétül majd a nap,
és a hold sem világít többé,

²⁵ a csillagok lehullanak az égről,
és az ég erői is megremeznek.«

Ézs 13:10; 34:4

²⁶Akkor majd meglátják, amint az Emberfia[†] eljön a felhőkben, nagy hatalommal és dicsőséggel. ²⁷Az Emberfia elküldi az angyalokat, és összegyűjti választottait a négy égtáj felől, a föld szélétől az ég széléig.

²⁸Tanuljátok meg, amire a fügefafa tanít benneteket! Amikor zsenge lesz az ága, és leveleket kezd hajtani, tudjátok, hogy közel van már a nyár. ²⁹Ugyanígy amikor látjátok, hogy mindezek megtörténnek, tudjátok, hogy közeledik már az idő. Sőt, az ajtó előtt áll. ³⁰Igazán mondom nektek: Nem múlik el ez a nemzedék, amíg mindezek a dolgok meg nem történnek. ³¹Az ég és a föld elmúlik. Az én beszédeim azonban soha nem múlnak el.

³²Senki sem tudja, hogy mikor érkezik el az a nap, vagy az az óra: sem a mennyei angyalok, sem a Fiú, hanem csak az Atya. ³³Vigyázzatok tehát, és legyetek készen, mert nem tudjátok, hogy mikor történik meg mindez! ³⁴Olyan ez, mint amikor valaki hosszú útra megy, és elhagyja otthonát. A

13:14 *pusztító utálatosság* Dán 9:27; 11:31; 12:11. **13:22** *Csodákat* Itt: a Sátán ereje által cselekedett hatalmas tettek.

házat szolgálóra bízva, és mindegyiküknek külön feladatot ad. A kapuőrnek megparancsolja, hogy legyen éber. ³⁵Legyetek tehát ti is éberek, mert nem tudjátok, mikor jön vissza a ház ura: este, éjfélkor vagy hajnalban! ³⁶Ha hirtelen jön vissza, nehogy alva találjon titeket! ³⁷Amit most nektek mondom, mindenkinek mondom: »Legyetek éberek!«

A vallási vezetők Jézus megöletését tervezik

(Mt 26:1–5; Lk 22:1–2; Jn 11:45–53)

14 ¹Már csak két nap volt hátra a Pászka[†] és a kovásztalan kenyerek ünnepeig[†]. A főpapok[†] és a törvénytanárok keresték a módját, hogy csellel elfogják és megöljék Jézust. ²Ezt mondták: „Az ünnep alatt nem tehetjük, mert a nép fellázad.”

Egy asszony különleges tette

(Mt 26:6–13; Jn 12:1–8)

³Amikor Jézus Betániában volt, asztalhoz ült a leprás[†] Simon házában. Akkor odajött hozzá egy asszony, kezében egy alabástrom[†] edénnyel, amely tele volt nárdusolajból[†] készült drága illatszerrel. Az asszony felnyitotta az alabástrom edényt, és Jézus fejére öntötte az illatszert.

⁴Néhányan felháborodtak ezen. Ezt mondták egymásnak: „Miért kell így pazarolni az illatszert? ⁵Ezt az illatszert el lehetett volna adni háromszáz ezüstpénzért, a pénzt pedig szétosztani a szegények között.” És megharagudtak az asszonyra.

⁶De Jézus ezt mondta nekik: „Hagyjátok őt! Miért bántjátok? Hiszen jót tett velem. ⁷Szegények mindig lesznek köztetek, rajtuk bármikor segíthettek. Én azonban nem leszek mindig veletek. ⁸Ez az asszony megtett mindent, amit csak tehetett. Amikor a testemre öntötte az illatszert, a temetésemre készítette elő azt. ⁹Igazán mondom nektek: ahol hirdetni fogják az örömhírt, megemlékeznek majd arról, amit ez az asszony tett.”

Júdás megegyezik Jézus ellenségeivel

(Mt 26:14–16; Lk 22:3–6)

¹⁰Ekkor Júdás Iskáriótes — aki a tizenkét tanítvány egyike volt — elment a főpapokhoz, hogy Jézust a kezükre adja. ¹¹Ők nagyon megörültek ennek, és pénzt ígértek neki. Júdás ettől kezdve kereste az alkalmat, hogy átadja nekik Jézust.

A pászkavacsora

(Mt 26:17–25; Lk 22:7–14, 21–23; Jn 13:21–30)

¹²A kovásztalan kenyerek ünnepe[†] első napján, amikor szokás szerint feláldozzák a pászkarányt[†], tanítványai így szóltak Jézushoz: „Hol akarod megenni a pászkavacsorát? Hol készítsük el neked?”

¹³Jézus elküldte két tanítványát, és ezt mondta nekik: „Menjetek be a városba. Ott találkoztok majd egy férfival, aki egy korsó vizet visz. Kövessétek őt! ¹⁴Ahová bemegy, mondjátok a ház gazdájának: »A tanító azt kéri, hogy mutasd meg azt a helyet, ahol megeheti a pászkavacsorát[†] a tanítványával.« ¹⁵Ő majd mutat nektek egy nagy, berendezett szobát a ház felső emeletén, amely készen áll számotokra. Ott készítsétek el a pászkavacsorát!”

¹⁶Tanítványai elindultak, és bementek a városba. Ott mindent pontosan úgy találtak, ahogyan Jézus előre megmondta nekik. Így elő is készítették a pászkavacsorát[†].

¹⁷Mire este lett, megérkezett Jézus a tizenkettővel. ¹⁸Miközben az asztalnál ettek, így szólt hozzájuk Jézus: „Igazán mondom nektek: közületek valaki elárul engem — valaki, aki együtt eszik velem.”

¹⁹Nagyon elszomorodtak, és egymás után kérdezték: „Ugye, nem én vagyok az?”

²⁰Ő így válaszolt: „Egy a tizenkettő közül, aki velem együtt mártogatja a kenyerét a tálba. ²¹Pontosan az történik majd az Emberfiával[†], amit előre megírtak róla. De szörnyű lesz annak, aki elárulja őt! Jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem született volna!”

Az úrvacsora

(Mt 26:26–30; Lk 22:15–20; 1Kor 11:23–25)

²²Mialatt vacsoráztak, Jézus kezébe vette a kenyeret, és hálát adott Istennek. Megtörte, odaadta tanítványainak, és így szólt: „Vegyétek, ez az én testem.”

²³Ezután kezébe vette a poharat, és hálát adott Istennek. Majd odaadta tanítványainak is, akik mindannyian ittak belőle.

²⁴Így szólt hozzájuk: „Ez az én vérem, amivel elkezdődik a szövetség. Ez a vér sok emberért ki lesz ontva. ²⁵Igazán mondom nektek: mostantól nem iszom ebből a borból addig a napig, amíg Isten királyságában nem iszom az újat.”

²⁶Ezután énekeltek Istennek, és felmentek az Olajfák hegyére[†].

Jézust minden tanítványa magára fogja hagyni

(Mt 26:31–35; Lk 22:31–34; Jn 13:36–38)

²⁷Ott Jézus így szólt hozzájuk: „Mindannyian elveszítitek majd a hiteteket, mert meg van írva:

»Megölöm a pásztort, és szétszaladnak a juhok.«

Zak 13:7

²⁸De miután feltámadtam, előttetek megyek Galileába.”

²⁹Péter ekkor így szólt Jézushoz: „Még ha mindenki el is veszti a hitét, én nem fogom elveszíteni a hitemet!”

³⁰Jézus így felelt neki: „Igazán mondom neked: Még ma éjszaka, mielőtt kétszer megszólalna a kakas, háromszor fogod letagadni, hogy ismeresz engem.”

³¹Péter azonban tovább mondta: „Még akkor sem tagadlak le, ha veled együtt kell meghalnom!” A többiek is ugyanezt mondták.

Jézus egyedül imádkozik

(Mt 26:36–46; Lk 22:39–46)

³²Ekkor megérkeztek egy Gecsemáné nevű helyre. Ott így szólt Jézus a tanítványaihoz: „Üljetek le itt, amíg imádkozom!” ³³Pétert, Jakabot és Jánost magával vitte. Hirtelen nyugtalanság és szomorúság töltötte el. ³⁴Így szólt hozzájuk: „Megszakad a szívem a szomorúságtól. Maradjatok azért itt, és maradjatok ébren!”

³⁵Ezután kissé továbbment. Leborult a földre, és azért imádkozott, hogy amennyiben lehetséges, ne kelljen elszenvednie mindazt, ami rá vár. ³⁶Így

imádkozott: „Abba*, Atyám! Neked minden lehetséges. Kérlek, vedd el tőlem a szenvedésnek ezt a poharát*! De ne azt tedd, amit én akarok, hanem azt, amit te akarsz!”

³⁷Ezután visszament a tanítványokhoz, és alva találta őket. Így szólt Péterhez: „Péter, te alszol? Egy órán át sem tudtál ébren maradni velem? ³⁸Maradjatok ébren, és imádkozzatok, hogy ne esetek kísértésbe! Mert a szellem azt akarja tenni, ami jó, de a test gyenge.”

³⁹Ezután Jézus megint elment, és ugyanúgy imádkozott, mint korábban. ⁴⁰Amikor visszament hozzájuk, ismét alva találta őket, mert képtelenek voltak nyitva tartani a szemüket. Nem tudták, hogy mit mondjanak neki.

⁴¹Amikor harmadszorra ment vissza, így szólt hozzájuk: „Még mindig alszotok és pihentek? Most már elég! Eljött az idő, hogy az Emberfiát† elárulják. ⁴²Keljetek fel! Induljunk! Itt jön az az ember, aki elárul engem.”

Jézus letartóztatása

(Mt 26:47–56; Lk 22:47–53; Jn 18:3–12)

⁴³Jézus még beszélt, amikor megjelent Júdás, a tizenkét tanítvány egyike. Egy kardokkal és botokkal felfegyverzett tömeg jött vele, akiket a főpapok†, a törvénytanárok és a nép idős vezetői küldtek.

⁴⁴Az áruló megmondta nekik, hogy mi lesz a jel: „Akit megcsókolok, azt fogjátok el, és vigyétek el őrizettel!” ⁴⁵Amikor Júdás megérkezett, egyenesen Jézushoz ment. Így szólt hozzá: „Tanító!” — és megcsókolta Jézust. ⁴⁶Akkor ők megragadták és elfogták Jézust. ⁴⁷Valaki, aki a közelben állt, kihúzta a kardját. Lecsapott a karddal a főpap† szolgájára, és levágta az egyik fülét.

⁴⁸Jézus ekkor így szólt a tömeghez: „Miért jöttetek kardokkal és botokkal ellenem, mintha rabló lennék? ⁴⁹Hiszen mindennap ott voltam köztetek, amikor a Templomban† tanítottam. Akkor miért nem fogtatok el? Azért történt ez így, hogy beteljesedjen az, ami az Írásokban meg van írva.” ⁵⁰Tanítványai ekkor mind elhagyták Jézust, és elfutottak.

⁵¹Egy fiatalember azonban követte őt. Nem volt rajta más, csak egy vászonruha. Amikor őt is megpróbálták elfogni, ⁵²ruháját kezükben hagyva meztelenül elmenekült.

Jézus a zsidó vezetők előtt

(Mt 26:57–68; Lk 22:54–55, 63–71; Jn 18:13–14, 19–24)

⁵³Ezután a főpaphoz† vezették Jézust. Odagyűltek mind a főpapok, a nép idős vezetői és a törvénytanárok is. ⁵⁴Péter távolról követte Jézust, és bement a főpap udvarába is. A szolgákkal együtt leült ő is a tűz mellé, hogy megmelegedjen.

⁵⁵A főpapok† az egész Főtanáccsal† együtt olyan bizonyítékot kerestek Jézus ellen, amely alapján halálra ítélik. De ilyet nem találtak. ⁵⁶Sok hamis tanú szólt ugyan ellene, de amiket mondtak, azok nem egyeztek meg egymással.

⁵⁷Ekkor néhány másik hamis tanú állt fel. Ők így szóltak: ⁵⁸„Hallottuk, amikor ez az ember* azt mondta: »Lerombolom ezt a Templomot†, amit

14:36 Abba Arám szó, jelentése: „apuka”; gyermekek használják. **14:36** pohár Jézus a reá váró rossz dolgokról beszélt. Ezek vállalása olyan nehéz, mint például meginni egy pohár nagyon rossz ízű folyadékot. **14:58** ez az ember Jézus. Az ellenségei elkerülték nevének használatát.

emberek építettek. És három nap alatt felépíték helyette egy másikat, amit nem emberi kéz épített.«”⁵⁹De még így sem egyezett, amit mondtak.

⁶⁰Ekkor kiállt középre a főpap†, és megkérdezte Jézust: „Semmit sem felelsz arra, amivel ezek az emberek vádolnak?”⁶¹Jézus azonban továbbra is csak hallgatott, és nem válaszolt.

Ekkor újból megkérdezte őt a főpap†: „Tényleg te vagy a Krisztus†, az Áldott Isten Fia?”

⁶²Jézus így válaszolt neki: „Én vagyok. Meglátjátok majd az Emberfiát†, amint ott ül a Hatalmas Isten jobbján, és eljön az ég felhőin.”

⁶³A főpap† erre megszaggatta ruháját, és így szólt: „Ugyan miért kellene ezek után még több tanú? ⁶⁴Hiszen hallottátok ezeket az Istent gyalázó szavakat! Mi a véleményetek?”

Erre mindannyian a tanácsban úgy határoztak, hogy Jézus bűnös, és meg kell halnia.

⁶⁵Néhányan elkezdtek köpdösni őt, majd letakarták az arcát, megütötték, és ezt mondták: „Most prófétáld meg, hogy ki ütött meg téged!” Ezután a szolgák is ütni kezdték őt.

Péter fél bevallani, hogy ismeri Jézust

(Mt 26:69–75; Lk 22:56–62; Jn 18:15–18, 25–27)

⁶⁶Ezalatt Péter még mindig ott volt az udvarban. Egyszer csak megjelent a főpap† egyik fiatal szolgálólánya is. ⁶⁷Amint meglátta a tűznél melegedő Pétert, közelről is megnézte őt.

Így szólt: „Te is a názáreti Jézussal voltál!”

⁶⁸Péter azonban letagadta, és ezt mondta: „Nem tudom, de nem is értem, hogy mit beszélsz!” Azzal kiment a kapu közelébe.*

⁶⁹A szolgálólány azonban meglátta Pétert, és ismét így szólt a körülötte állókhoz: „Ez az ember is közénk tartozik!”⁷⁰Ő pedig ismét letagadta.

Egy rövid idő múlva az ott állók így szóltak Péterhez: „Te egészen biztos, hogy közénk tartozol, hiszen te is galileai vagy.”

⁷¹Péter azonban átkozódni és esküdözni kezdett: „Nem ismerem azt az embert, akiről beszéltek!”

⁷²Ebben a pillanatban másodszor is megszólalt a kakas. Ekkor Péternek eszébe jutottak Jézus szavai: „Mielőtt a kakas kétszer megszólalna, háromszor fogsz letagadni engem.” Péter sírva fakadt.

Pilátus helytartó kihallgatja Jézust

(Mt 27:1–2, 11–14; Lk 23:1–5; Jn 18:28–38)

15¹Amint reggel lett, összeültek a főpapok†, a nép idős vezetői, a törvénytanárok, valamint az egész Főtanács†, és döntést hoztak. Megkötözték Jézust, elvitték Pilátushoz, és átadták neki.

²Pilátus megkérdezte tőle: „Te vagy a zsidók királya?”

Ő így válaszolt: „Úgy van, ahogy mondod.”

³A főpapok† sok mindennel vádolták Jézust. ⁴Ezért Pilátus újból megkérdezte őt: „Nem felelsz semmit? Nézd, mi mindennel vádolnak téged!”

⁵Jézus azonban továbbra is csak hallgatott. Pilátus ezen nagyon csodálkozott.

14:68 Több görög másolat hozzáteszi: „akkor a kakas megszólalt.”

Pilátus sikertelen kísérlete Jézus szabadon engedésére*(Mt 27:15–31; Lk 23:13–25; Jn 18:39–19:16)*

⁶A Pászká ünnepe[†] alkalmával Pilátus szokás szerint szabadon engedett egy foglyot, akit kértek tőle. ⁷Volt ott akkor egy Barabbás nevű fogoly is, aki a lázadókkal együtt volt börtönben. Ezek az emberek nemcsak fellázdak, hanem gyilkoltak is. ⁸A tömeg odajött Pilátushoz, és arra kérte őt, hogy most is tegye meg, amit ilyenkor tenni szokott.

⁹Pilátus megkérdezte tőlük: „Akarjátok, hogy szabadon engedjem nektek a zsidók királyát?” ¹⁰Mert jól tudta, hogy a főpapok[†] féltékenyek voltak Jézusra, és ezért adták át neki őt. ¹¹A főpapok azonban felbízatták a tömeget, hogy inkább azt kérjék Pilátustól, hogy Barabbást engedje szabadon.

¹²Pilátus újból megkérdezte őket: „Hát azzal mit tegyek, akit ti a zsidók királyának neveztek?”

¹³Azok visszakiáltottak: „Feszítsd keresztre!”

¹⁴Pilátus rákérdezett: „Miért? Mi rosszat tett?”

Ők azonban még hangosabban kiáltották: „Feszítsd keresztre!”

¹⁵Mivel Pilátus a nép kedve szerint akart cselekedni, szabadon engedte nekik Barabbást. Jézust pedig megkorbácsoltatta, és átadta a katonáknak, hogy feszítsék keresztre.

¹⁶A katonák bevezették Jézust a helytartói palota belső udvarába, és összehívták az egész csapatot. ¹⁷Bíborszínű köntöst adtak rá, fejére pedig tövisből font koronát tettek. ¹⁸Ezután így köszöntötték: „Éljen a zsidók királya!” ¹⁹Majd nádszállal ütögették a fejét, leköpdösték, és térdre borultak előtte. ²⁰Amikor befejezték a gúnyolódást, levették róla a bíborköntöst, és ráadták a saját ruháját. Ezután elvezették, hogy megfeszítsék.

Jézus keresztre feszítése*(Mt 27:32–44; Lk 23:26–43; Jn 19:17–27)*

²¹Útközben találkoztak egy férfival, aki éppen a mezőről jött. Cirénei származású volt, Simonnak hívták. Alexander és Rufusz apja volt. Arra kényszerítették a katonák, hogy vigye Jézus keresztjét. ²²Elvitték egy helyre, amelyet Golgotának hívtak. Ez azt jelenti: »Koponya-hely«. ²³Ott mirhával kevert bort adtak neki, de nem fogadta el. ²⁴Majd keresztre feszítették Jézust. Ezután a katonák szétosztották a ruháit, és sorsot vetettek, hogy eldöntsék, ki melyiket kapja meg.

²⁵Reggel kilenc óra volt, amikor keresztre feszítették. ²⁶Az ellene szóló vád is a keresztre volt írva: „A ZSIDÓK KIRÁLYA”. ²⁷Vele együtt két rablót is megfeszítettek. Egyiket a bal, másikat pedig a jobb oldalán. ^{28*} ²⁹Az emberek, akik arra mentek, sértegették őt. Fejüket rázva így szóltak: „Na! Hát te vagy az, aki lerombolod a Templomot[†], és három nap alatt újra felépíted? ³⁰Gyere le a keresztről, és mentsd meg magad!”

³¹A főpapok[†] és a törvénytánítók szintén gúnyolták Jézust, és ezt mondták egymásnak: „Másokat megmentett, magát mégsem tudja megmenteni!”

15:28 Egyes görög kéziratokban megtalálható a 28. vers is: „És így beteljesedett az Írás szava, miszerint: »És bűnösök közé tették őt.«”

³²Jöjjen le most a keresztről a Krisztus[†], Izrael királya! Ha ezt látjuk, hinni fogunk.” Még azok is sértegették őt, akik vele együtt voltak keresztre feszítve.

Jézus halála

(Mt 27:45–56; Lk 23:44–49; Jn 19:28–30)

³³Délben sötétség lett, és beborította az egész földet délután három óráig. ³⁴Délután háromkor Jézus hangosan felkiáltott: „Elói, Elói, lámá sabaktáni!” Ez azt jelenti: „Istenem, Istenem, miért hagytál el engem?”*

³⁵Amikor az ott állók közül néhányan meghallották ezt, így szóltak: „Nézzétek, Illést hívja!”*

³⁶Akkor valaki elszaladt, ecetbe mártott egy szivacsot, felszúrta egy bot végére, majd Jézusnak nyújtotta, hogy igyon. Ezt mondta: „Várjatok! Lássuk, eljön-e érte Illés[†], hogy levegye őt a keresztről!”

³⁷Ekkor Jézus hangosan felkiáltott, és meghalt.

³⁸A templom függönye[†] felülről lefelé egészen az aljáig kettészakadt. ³⁹Amikor a százados — aki ott állt vele szemben — látta, hogy Jézus hogyan halt meg, így szólt: „Ez az ember valóban Isten Fia volt!”

⁴⁰Volt ott néhány asszony, akik távolról figyelték Jézust. Köztük volt a magdalai Mária, és az a Mária, aki a fiatalabb Jakabnak és Józsefnek volt az anyja, valamint Salomé. ⁴¹Amikor Jézus Galileában volt, ők voltak azok, akik követték őt és szolgáltak neki. De volt ott még sok más asszony is, akik Jézussal együtt mentek fel Jeruzsálembe.

Jézust sírba helyezik

(Mt 27:57–61; Lk 23:50–56; Jn 19:38–42)

⁴²Esteledett. Ez volt az előkészület napja, azaz a szombat[†] előtti nap. ⁴³Eljött az Arimátiából való József, aki a nagytanács tagja volt, és az emberek nagyon tisztelték őt. Ő maga is várta Isten királyságának eljövetelét. Bátran elment Pilátushoz, és elkérte tőle Jézus testét. ⁴⁴Pilátus csodálkozott, hogy Jézus ilyen hamar meghalt. Ezért magához hívatta a századosot, és megkérdezte tőle, meghalt-e már. ⁴⁵Miután meghallgatta a százados jelentését, átadta a testet Józsefnek. ⁴⁶József vásznat vásárolt. Levette Krisztus[†] testét, betekerte a vászonba, és elhelyezte egy sziklába vájt sírba. Ezután követ hengerített a sír bejárata elé. ⁴⁷A magdalai Mária és Mária, József anyja, látták, hogy hová tették Jézus testét.

Jézus feltámadásának híre

(Mt 28:1–8; Lk 24:1–12; Jn 20:1–10)

16¹Miután elmúlt a szombat[†], a magdalai Mária, Mária, a Jakab anyja és Salomé illatszereket vásároltak, hogy elmehessenek, és megkenhessék Jézus testét. ²A hét első napján korán reggel kimentek a sírhoz. ³Az asszonyok azt kérdezték egymástól: „Ki fogja elhengeríteni nekünk a követ a sír bejáratától?”

15:34 idézet: Zsolt 22:2. **15:35** „Illést hívja!” „Én Istenem!” = „Éli” (héberül) vagy „Eloi” (arámul), amely nagyon hasonlóan hangzott Illés nevéhez. (Illés Isten ismert képviselője (profétája) volt az i.e. 850 körül.)

⁴Amikor azonban felnéztek, meglátták, hogy valaki már elhengerítette a követ, pedig az nagyon nagy volt. ⁵Amikor beléptek a sírba, jobboldalt egy fiatal férfit láttak fehér ruhában ülni. Nagyon megijedtek.

⁶Ő azonban így szólította meg őket: „Ne féljete! A názáreti Jézust keresitek, akit keresztre feszítettek. Feltámadt! Nincs itt. Nézzétek, ez az a hely, ahol feküdt. ⁷Menjetek el, és mondjátok el a tanítványainak és Péternek, hogy előttetek megy Galileába. Ott majd meglátjátok őt, pontosan úgy, ahogyan azt előre megmondta nektek.”

⁸Kimentek hát a sírból, és elfutottak onnan, mert megijedtek, és összezavarodtak. Nem is szóltak erről senkinek, mert féltek.*

Jézus megjelenik néhány tanítványának

(Mt 28:9–10; Lk 24:13–35; Jn 20:11–18)

⁹Miután Jézus a hét első napján korán reggel feltámadt, először a magdalai Máriának jelent meg, akiből korábban hét gonosz szellemet űzött ki. ¹⁰Mária azonnal elindult, hogy elmondja ezt Jézus tanítványainak, akik gyászoltak és sírtak. ¹¹Amikor meghallották, hogy Jézus él és hogy Mária látta is őt, nem hitték el.

¹²Ezután más alakban jelent meg két tanítványnak is, akik épp vidékre mentek. ¹³Miután visszatértek, elmondták ezt a többieknek. Ők azonban nem hittek nekik.

Jézus beszél a tanítványaival

(Mt 28:16–20; Lk 24:36–49; Jn 20:19–23; ApCsel 1:6–8)

¹⁴Később Jézus megjelent a tizenegynek is, amikor éppen ettek. Szemükre vetette hitetlenségüket és keményszívűségüket, amiért nem hittek azoknak, akik a feltámadása után látták őt.

¹⁵Ezután így szólt hozzájuk: „Menjetek el a föld minden részére! Hirdessétek az örömhírt[†] minden embernek! ¹⁶Aki hisz és bemeztkezik[†], az mind megszabadul. Aki azonban nem hisz, arra ítélet vár. ¹⁷Ezek a jelek kísérik azokat, akik hisznek: Gonosz szellemeket űznek ki a nevemben. Új nyelveken szólnak. ¹⁸Ha kígyókat vesznek fel kezükkel, és ha halálos mérget isznak, nem árt meg nekik. Betegekre teszik rá a kezüket, és azok meggyógyulnak.”

Jézus visszamegy a mennybe

(Lk 24:50–53; ApCsel 1:9–11)

¹⁹Miután az Úr Jézus ezeket elmondta a tanítványainak, felemeltetett a mennybe, és Isten jobb oldalára ült. ²⁰Az apostolok ezután elindultak, és mindenhol hirdették az örömhírt[†]. Az Úr pedig együtt munkálkodott velük, és csodákkal erősítette meg, hogy az örömhír, amiről beszélnek, igaz.

Lukács

evangéliuma

Beszámoló Jézus életéről

1 ¹Sokan megpróbálták már beszámolni azokról a dolgokról, amelyek közöttünk történtek. ²Ezekről mi is hallottunk már olyan emberektől, akik kezdettől fogva a saját szemükkel látták mindezt, és akik hirdették az Isten üzenetét. ³Én magam is elejétől gondosan áttanulmányoztam mindezeket, tisztelt Teofilusz. Úgy gondoltam, hogy megírom neked ezeket egy könyvben, ⁴azért, hogy tudd: mindaz, amire tanítottak téged, valóban igaz.

Zakariás és Erzsébet

⁵Abban az időben, amikor Heródes[†] volt Júdea királya, élt egy Zakariás nevű pap. Abijah csoportjához tartozott. Felesége, Erzsébet Áron családjából származott. ⁶Mindketten igaz emberek voltak Isten előtt, és hűségesen megtartották az Úr parancsolatait és rendelkezéseit. ⁷Gyermekeik azonban nem születtek, mert Erzsébetnek nem lehetett gyermeke, és mindketten igen idősök voltak már.

⁸Történt egyszer, hogy Zakariás csoportjára került a sor, hogy a Templomban[†] Istennek szolgáljanak. Zakariás is ott volt a papok között. ⁹Szokás szerint sorsot húztak. Így választottak ki egyet maguk közül, aki belép az Úr Templomába, és ott füstölőáldozatot mutat be. Ez alkalommal Zakariásra esett a választás. Zakariás bement a Templomba, ¹⁰a nép pedig az áldozat bemutatása közben a Templomon kívül imádkozott. ¹¹Ekkor Zakariás előtt, a füstölő áldozati oltár[†] jobb oldalán megjelent egy angyal. ¹²Amikor Zakariás meglátta őt, nagyon megijedt. ¹³Az angyal azonban így szólt hozzá: „Ne félj, Zakariás, mert meghallgatta az Úr az imádságodat. Erzsébet, a feleséged, fiút fog szülni neked, akit Jánosnak[†] neveztek. ¹⁴A fiú örömet és boldogságot hoz majd. Sokan örülnek majd annak, hogy megszületett, ¹⁵mert nagy lesz az Úr előtt. Nem iszik bort, sem semmiféle szeszes italt. Születésétől fogva betölti őt a Szent Szellem[†], ¹⁶és Izrael népe közül sokakat visszatérít majd az Úrhoz, az ő Istenükhöz. ¹⁷Az Úr előtt fog járni Illés[†] erejével és szellemével, hogy felkészítse az embereket az Úr számára. Az apákat és a gyermekeket ki fogja békíteni egymással. Az engedetleneket pedig elvezeti majd, hogy úgy gondolkodjanak, mint az igazak.

¹⁸Ekkor Zakariás így szólt az angyalhoz: „Honnan tudom meg, hogy mindez igaz? Hiszen öreg ember vagyok, és a feleségem is idős már.”

¹⁹Az angyal így válaszolt: „Én Gábiel vagyok, és Isten színe előtt állok. Azért küldtek, hogy beszéljek veled, és elmondjam neked ezt az örömhírt[†]. ²⁰De jól jegyezd meg: megnémulsz, és egészen addig a napig nem fogsz tudni beszélni, amíg mindez megtörténik. Ez azért lesz így, mert nem hittél a szavaimnak, amelyek pedig be fognak teljesedni a kellő időben.”

²¹Az emberek ezalatt várták Zakariást, és csodálkoztak, hogy miért van benn olyan sokáig a Templomban[†]. ²²Amikor végre kijött, nem tudott velük beszélni. Az emberek rájöttek, hogy látomást látott a Templomban. Zakariás pedig csak mutogatott nekik, de megszólalni nem tudott. ²³Amikor szolgálátának ideje letelt, hazament.

²⁴Nem sokkal ezután Erzsébet teherbe esett, és öt hónapig nem ment ki a házból. Majd így szólt: ²⁵„Nézzétek, mit tett az Úr! Gondoskodott rólam, és elvette a szégyenemet az emberek előtt, hogy nem lehet gyermekem.”

Az angyal látogatása Máriánál

^{26–27}Amikor Erzsébet terhessége hatodik hónapjában volt, Isten a galileai Názáret városába küldte Gábrriel angyalt egy szűzhöz[†], aki egy József nevű férfi jegyese volt. József Dávid[†] családjából származott, a szűz neve pedig Mária volt. ²⁸Gábrriel odament hozzá, és így szólt: „Üdvözöllek! Az Úr megáldott téged, és veled van.”

²⁹Mária megdöbbsent azon, amit az angyal mondott, és azon gondolkodott, hogy mit jelenthet ez a köszöntés.

³⁰Ám az angyal így folytatta: „Ne félj, Mária, mert Isten kedvel téged. ³¹Figyelj rám! Teherbe esel, és fiad fog születni, akit Jézusnak fogsz nevezni. ³²Hatalmas lesz, és a Mindenható Isten Fiának nevezik majd. Az Úr Isten atyjának, Dávidnak[†] trónjára ülteti majd őt. ³³Jákób utódai fölött fog uralkodni örökké, és királysága soha nem ér véget.”

³⁴Mária erre így szólt: „Hogyan történhet meg mindez? Hiszen én még soha nem voltam férfival.”

³⁵Az angyal így válaszolt neki: „Eljön hozzád a Szent Szellem[†], és a Mindenható Isten hatalma takar be. Ezért a szent gyermeket is, amely születni fog, Isten Fiának nevezik majd. ³⁶A te rokonod, Erzsébet is gyermeket vár, pedig idős már. Ő, akiről azt mondták, hogy nem lehet gyermeke, már a hatodik hónapban van. ³⁷Mert Istennek semmi sem lehetetlen.”

³⁸Mária így válaszolt az angyalnak: „Az Úr szolgálója vagyok. Történjen velem minden a te beszéded szerint!” Az angyal pedig elment.

Mária meglátogatja Zakariást és Erzsébetet

³⁹Ezután Mária útra kelt, és sietve elindult a hegyvidékre, Júdea egyik városába. ⁴⁰Bement Zakariás házába, és köszöntötte Erzsébetet. ⁴¹Amikor Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, megmozdult benne a gyermek, Erzsébetet pedig betöltötte a Szent Szellem[†]. ⁴²Örömteli hangon így kiáltott: „Te vagy a legáldottabb minden asszony között, és áldott a gyermek, akit világra hozol majd! ⁴³De hogyan is történhetett éppen velem, hogy az én Uram anyja eljött hozzám? ⁴⁴Mert amint meghallottam az üdvözlésedet, örömben megmozdult bennem a gyermekem. ⁴⁵Áldott vagy, mert elhiszed, hogy amit az Úr mondott neked, az meg fog történni.”

Mária Istent dicsőíti

⁴⁶Mária pedig ezt mondta:

⁴⁷ „Lelkem dicséri az Urat,
és boldog a szívem, mert Isten az én Szabadítóm.

- 48 Mert Ő ránézett alázatos szolgálójára.
Bizony, mostantól kezdve
áldottnak mond engem minden ember,
49 mert a Hatalmas Úr nagy dolgokat tett velem,
Szent az ő neve!
50 Ő mindig kegyelmet ad azoknak,
akik tisztelik őt.
51 Megmutatta karja erejét,
és szétszórta a büszke embereket, dicsekvő gondolataikkal.
52 Uralkodókat döntött le trónjaikról,
és az alázatosakat felemelte.
53 Az éhezőket finom étellel táplálta,
a gazdagokat azonban üres kézzel küldte el.
54 Megsegítette szolgáját, Izráelt,
55 és nem felejtett el könyörületesen bánni velük,
ahogyan azt őseinknek megígérte,
Ábrahámnak[†] és az ő gyermekeinek mindörökre.

⁵⁶Körülbelül három hónapot töltött Mária Erzsébettel, azután hazament.

János születése

⁵⁷Amikor pedig elérkezett az idő, hogy megszülessen Erzsébet gyermeke, fiút szült. ⁵⁸Szomszédai és rokonai megtudták, milyen jóságos volt hozzá az Úr, és együtt örültek vele.

⁵⁹A nyolcadik napon eljöttek körülmetélni a gyermeket. Apja nevéből Zakariásnak akarták elnevezni. ⁶⁰Anyja azonban megszólalt, és ezt mondta: „Nem. János legyen a neve!”

⁶¹Az emberek ezt mondták neki: „De hiszen senki sincs a rokonságban, akit így hívnának!” ⁶²Majd jelekkel megkérdezték az apjától, hogy ő milyen nevet akar adni a gyermeknek.

⁶³Zakariás egy táblát kért tőlük, és ezt írta rá: „János a neve.” Ezen mindenki elcsodálkozott. ⁶⁴Ekkor hirtelen megnyílt Zakariás szája, nyelve megoldódott, beszélni kezdett, és dicsérte az Istent. ⁶⁵A környék lakóit pedig félelem töltötte el, és Júdea egész hegyvidékén beszéltek ezekről a dolgokról. ⁶⁶Aki csak hallott róla, csodálkozott, és ezt kérdezte: „Vajon mi lesz ebből a gyermekből?” —, mert az Úr valóban vele volt.

Zakariás Istent dicsőíti

⁶⁷Apját, Zakariást betöltötte a Szent Szellem[†], és így szólt:

- 68 „Legyen áldott az Úr, Izráel Istene,
mert megsegítette és megszabadította népét.
69 Hatalmas Megváltót adott nekünk
szolgájának, Dávidnak[†] családjából,
70 ahogyan azt már régen megígérte szent prófétái[†] által:
71 Megígérte, hogy megment minket ellenségeinktől
és mindazoktól, akik gyűlölnék minket.
72 Megmutatja kegyelmét atyáinknak;
és megemlékezik szent ígérteréről

- 73 amelyet Ábrahámnak[†], a mi atyánknak tett esküvel.
Megadja nekünk, hogy
- 74 miután megszabadít minket ellenségeinktől,
félelem nélkül szolgáljunk neki,
- 75 és szentek és igazak legyünk Őelőtte
életünk minden napján.
- 76 Téged pedig, kisgyermek,
a Magasságos prófétájának[†] fognak nevezni,
mert az Úr előtt jársz,
hogy előkészítsd az ő útjait.
- 77 Elmondod az ő népének, hogy megszabadulnak,
mert az Úr megbocsátja bűneiket.
- 78 Az Úr kegyelméből
új nap ragyog ránk a magasból.
- 79 Beragyogja azokat, akik a sötétségben
és a halál árnyékában élnek,
és a békeesség útjára vezet bennünket.”

⁸⁰A kisfiú pedig növekedett, és egyre erősödött lélekben. A pusztában élt addig, amíg nyíltan megjelent Izrael népének.

Jézus születése

(Mt 1:18–25)

2¹Abban az időben Augustus császár[†] parancsot adott, hogy számoljanak össze minden embert, aki a Római Birodalom területén lakott. ²Ez volt az első népszámlálás. Ebben az időben Szíriában Cirenus volt a helytartó. ³Mindenki elment tehát a saját szülővárosába feliratkozni.

⁴József is elindult a galileai Názáretből Júdeába, Dávid[†] városába, amelyet Betlehemnek neveztek. József Dávid családjából és nemzetségéből származott. ⁵Vele volt Mária, a jegyese is, aki akkor gyermeket várt. ⁶Amíg azonban Betlehemben voltak, eljött Mária szülésének ideje. Megszülte első kisfiát. ⁷A gyermeket bepólyálta és a jászolba fektette, mert a fogadóban nem volt hely számukra.

Néhány pásztor hall Jézusról

⁸Azon az éjszakán a környékbeli legelőkön pásztorok voltak a szabad ég alatt és a nyájukat őrizték. ⁹Egyszer csak megjelent nekik az Úr angyala, és Isten dicsősége ragyogta körül őket. ¹⁰A pásztorok megrémültek, de az angyal így szólt hozzájuk: „Ne féljete, mert nagy örömhírt[†] hoztam, ami minden embernek örömet szerez majd! ¹¹Ma megszületett nektek a Szabadító Dávid[†] városában, aki az Úr Krisztus[†]. ¹²A jel pedig, amelyről felismeritek, ez lesz: egy kisgyermeket találtok majd, aki egy jászolban fekszik bepólyálva.”

¹³Hirtelen hatalmas angyali sereg jelent meg az angyal mellett, akik így dicsőítették Istent:

- ¹⁴ „Dicsőség a mennyben az Istennek,
és a földön legyen békeesség azoknak,
akik úgy élnek, ahogy Istennek tetszik!”

¹⁵Miután az angyalok elmentek, hogy visszatérjenek a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: „Menjünk el Betlehembe! Nézzük meg mindazt, amit az Úr mondott nekünk!”

¹⁶S ezzel sietve útnak indultak. Meg is találták Máriát, Józsefet, és a jászolban fekvő kisgyermeket. ¹⁷Miután meglátták őt, mindenkinek elmondták azt, amit erről a gyermekről hallottak. ¹⁸Mindenki, aki hallotta, csodálkozott azon, amit a pásztorok mondtak. ¹⁹Mária azonban megőrizte a szívében mindezeket, és sokat gondolkodott azon, ami történt. ²⁰A pásztorok eközben hazatértek. Köszönetet mondtak Istennek és dicsérték Őt mindazért, amit láttak és hallottak. Minden pontosan úgy történt, ahogyan az angyal előre elmondta nekik.

²¹Amikor a gyermek nyolcnapos lett, eljött körülmetélésének ideje. A Jézus nevet adták neki, ahogyan ezt az angyal mondta, mielőtt még a gyermek elkezdett volna növekedni Máriában.

Jézus bemutatása a Templomban

²²Amikor Mózes[†] törvénye szerint elérkezett a megtisztulás ideje, elvitték Jézust Jeruzsálembe, hogy ott az Úrnak bemutassák. ²³A törvényben ugyanis meg van írva: „Minden elsőszülött fiút az Úrnak kell szentelni.”* ²⁴Elmentek tehát, hogy az Úr törvénye szerint áldozatként bemutassanak egy pár gerlicét és két galambfiókát.*

Simeon meglátja Jézust

²⁵Jeruzsálemben élt egy Simeon nevű ember. Igaz, istenfélő ember volt. Izráel szabadítását várta, és a Szent Szellem[†] volt vele. ²⁶A Szent Szellem megmutatta neki, hogy nem hal meg addig, amíg meg nem látja a Krisztust[†], akit az Úr küld. ²⁷Simeont a Szent Szellem a Templomba[†] vezette. Amikor Jézus szülei behozták a gyermeket, hogy megtegyék, amit a törvény előír, ²⁸Simeon a karjába vette Jézus. Dicsérte Istent, és ezt mondta:

- ²⁹ „Uram, most engedd el a Te szolgádat békében,
ahogyan megígérted,
³⁰ mert szemeim meglátták a te szabadításodat,
³¹ amit minden ember számára készítettél.
³² Útmutató világosság ő a nem zsidó népek számára,
és dicsőség néped, Izráel számára!”

³³Jézus apja és anyja csodálkozott azon, amit Simeon mondott róla. ³⁴Ezután Simeon megáldotta őket. Így szólt Jézus anyjához, Máriához: „Ezt a gyermeket Isten arra rendelte, hogy Izráel fiai közül sokan elbukjanak vagy felemelkedjenek általa. Arra van rendelve, hogy jel legyen, amit az emberek nem fogadnak el. ³⁵Mindez azért lesz így, hogy sok szív gondolata ismertté legyen. És azok a dolgok, amelyek történni fognak, fájdalmasak lesznek számodra — mintha egy kard szúrná át a szívedet.”

Anna meglátja Jézust

³⁶Volt a Templomban[†] egy Anna nevű prófétanő[†] is. Fánuel leánya volt, az Áser törzsébe tartozott. Nagyon idős volt, nyolcvannégy éves. Hét év

2:23 „Minden ... szentelni” Lásd 2Móz 13:2. **2:24** idézet: 3Móz 12:8.

házasság után maradt özvegyen. ³⁷Soha nem ment el a Templomból, hanem böjttel[†] és imával szolgálta Istent éjjel-nappal. ³⁸Anna is odalépett hozzájuk. Hálát adott Istennek, és beszélt a gyerekekről mindazoknak, akik Jeruzsálem szabadulását várták.

József és Mária hazatérnek

³⁹Amikor mindent megtettek, amit az Úr törvénye kívánt, visszatértek lakóhelyükre, a galileai Názáretbe. ⁴⁰A gyermek pedig növekedett és erősödött. Egyre bölcsőbb lett, és Isten áldása volt rajta.

A gyermek Jézus

⁴¹Jézus szülei minden évben elmentek Jeruzsálembe a Pászká ünnepére[†]. ⁴²Amikor Jézus tizenkét éves volt, szokásuk szerint ismét felmentek az ünnepre. ⁴³Amikor az ünnepnek vége volt, a szülők hazaindultak, Jézus viszont Jeruzsálemben maradt. ⁴⁴Szülei azonban nem tudtak erről. Azt gondolták, hogy a gyermek útítársaikkal van, és hazafelé megy. Már egy napja úton voltak, amikor keresni kezdték őt rokonaik és barátaik között. ⁴⁵Miután nem találták, visszamentek Jeruzsálembe, hogy ott keressék tovább. ⁴⁶Három nap múlva találták meg a Templomban[†]. A tanítók között ült, hallgatta és kérdezgette őket. ⁴⁷Mindenki, aki hallotta őt, elcsodálkozott azon, hogy milyen értelmes, és a kérdésekre adott válaszain. ⁴⁸Amikor a szülei meglátták őt, megdöbbenek. Anyja így szólt hozzá: „Fiam, miért tetted ezt velünk? Apád és én nagyon aggódtunk érted, és kerestünk téged!”

⁴⁹Mire ő így válaszolt: „Miért kellett engem keresnetek? Nem tudjátok, hogy nekem az én Atyám dolgaival kell foglalkoznom?” ⁵⁰Szülei nem értették meg a válaszát.

⁵¹Ezután Jézus visszatért velük Názáretbe, és engedelmeskedett szüleinek. Mária megőrizte mindezeket a dolgokat a szívében. ⁵²Jézus pedig egyre bölcsőbb és erősebb lett, és növekedett az emberek és Isten előtti kedvességben.

Bemerítő János

(Mt 3:1–12; Mk 1:1–8; Jn 1:19–28)

3 ¹Tibérius császár[†] uralkodásának tizenötödik évében

Poncius Pilátus volt Júdea helytartója.
Heródes[†] volt Galilea negyedes fejedelme,
Heródes bátyja, Fülöp volt Iturea és Trakhónitisz negyedes fejedelme.
Lüszániász pedig Abiléné negyedes fejedelme volt.

²Ebben az időben, amikor Kajafás és Annás voltak a főpapok[†], szólt az Úr Jánoshoz[†], Zakariás fiához a pusztában. ³János bejárta a Jordán egész vidékét. Hirdette az embereknek, hogy ha megváltoztatják a gondolkodásukat és bemerítkeznek[†], akkor Isten megbocsátja bűneiket. ⁴Ézsaiás próféta[†] így írt erről könyvében:

„Valaki kiált a pusztában:
»Készítsétek elő az Úr útját!
Tegyétek egyenessé ösvényeit!

- 5 Minden völgyet töltsetek fel,
és minden hegyet hordjatok szét!
A görbe utak váljanak egyenessé,
a göröngyösek simává,
6 és minden ember meglátja az Isten szabadítását.«” Ézs 40:3–5

7János[†] így szólt a tömeghez, akik eljöttek hozzá bemerítkezni[†]: „Ti kígyók! Ki figyelmeztetett titeket, hogy meneküljete a közelgő harag elől? ⁸Olyan dolgokat tegyetek, amik megmutatják, hogy valóban megváltoztatok. Ne mondogassátok folyton magatokról: »Mi Ábrahám[†] fiai vagyunk!« Mert azt mondom nektek: Isten ezekből a kövekből is tud fiaikat teremteni Ábrahámnak! ⁹A fejsze pedig már a fák* gyökerén van, és kivág minden fát, amely nem terem jó gyümölcsöt[†]. A kivágott fát pedig tűzbe dobják.”

¹⁰A tömeg erre megkérdezte Jánostól[†]: „Akkor mit tegyünk?”

¹¹János[†] azt mondta: „Akinék két ruhája van, adjon egyet annak, akinek egy sincs! Akinék van ennivalója, ossza meg azzal, akinek nincs!”

¹²Néhány vámszedő[†] is eljött hozzá bemerítkezni[†]. Ők is megkérdezték tőle: „Tanító, mit tegyünk?”

¹³János[†] ezt mondta nekik: „Ne szedjetek több pénzt, mint amennyi elő van írva!”

¹⁴Katonák is jöttek hozzá, és ők is megkérdezték: „Hát mi mit tegyünk?”

Ő ezt mondta: „Senkitől se vegyetek el pénzt erőszakkal! Senkit se vádoljatek hamisan, és elégedjete meg a fizetségetekkel!”

¹⁵Mivel az emberek már várták Krisztus[†] eljövetelét, azon gondolkodtak, hogy talán János[†] a Krisztus.

¹⁶János[†] azonban így válaszolt mindenkinek: „Én vízbe merítelek be[†] titeket. Jönni fog azonban valaki, aki hatalmasabb nálam. Én az ő saruja szíját sem vagyok méltó kioldani. Ő Szent Szellembe[†] és tűzbe merít majd be titeket. ¹⁷Kezében szórólapát van, amivel megtisztítja szérűjét. A gabonát magtárába gyűjti, a pelyvát pedig elolthatatlan tűzzel fogja megégetni.” ¹⁸Sok mást is mondott János az embereknek, és hirdette nekik az örömhírt[†].

Hogyan végződött később János munkája?

¹⁹János megmondta Heródes[†] fejedelemnek, hogy nagyon helytelen, hogy viszonya volt bátyjának feleségével, Heródiással. Helytelenítette mindazokat a gonosz dolgokat is, amiket még tett. ²⁰Heródes pedig ráadásul mindezekre: börtönbe záratta Jánost[†].

János bemeríti Jézust

(Mt 3:13–17; Mk 1:9–11)

²¹Miután sok ember bemerítkezett Jánosnál[†], Jézus is bemerítkezett. Amíg imádkozott, megnyílt a menny, ²²és leszállt Jézusra a Szent Szellem[†] látható módon, galamb formájában. A mennyből pedig egy hang hallatszott: „Te vagy az én szeretett fiam, akiben gyönyörködöm.”

3:9 fák Azok az emberek, akik nem fogadják el Jézust, olyanok, mint a fák, amelyeket kivágnak.

József családfája

(Mt 1:1–17)

²³Jézus körülbelül harminc éves volt, amikor elkezdte a szolgálatát. Az emberek úgy tudták, hogy ő József fia volt.

József Éli fia volt. ²⁴Éli Mattát fia volt. Mattát Lévi fia volt. Lévi Melki fia volt. Melki Jannáj fia volt. Jannáj József fia volt. ²⁵József Mattatiás fia volt. Mattatiás Ámós fia volt. Ámos Náhúm fia volt. Náhúm Heszli fia volt. Heszli Naggai fia volt. ²⁶Naggai Mahat fia volt. Mahat Mattatiás fia volt. Mattatiás Simei fia volt. Simei Jószek fia volt. Jószek Jóda fia volt.

²⁷Jóda Jóhánán fia volt. Jóhánán Résa fia volt. Résa Zerubbábel fia volt. Zerubbábel Sealtiel fia volt. Sealtiel Néri fia volt. ²⁸Néri Melki fia volt. Melki Addi fia volt. Addi Kószám fia volt. Kószám Elmadám fia volt. Elmadám Ére fia volt. ²⁹Ére Jézus fia volt. Jézus Eliézer fia volt. Eliézer Jórim fia volt. Jórim Mattát fia volt. Mattát Lévi fia volt.

³⁰Lévi Simeon fia volt. Simeon Júda fia volt. Júda József fia volt. József Jónám fia volt. Jónám Eljákim fia volt. ³¹Eljákim Melea fia volt. Melea Menna fia volt. Menna Mattáta fia volt. Mattáta Nátán fia volt. Nátán Dávid fia volt. ³²Dávid Isai fia volt. Isai Óbed fia volt. Óbed Bóáz fia volt. Bóáz Szalmón fia volt. Szalmón Nahsón fia volt.

³³Nahsón Aminádáb fia volt. Aminádáb Admin fia volt. Admin Arni fia volt. Arni Heszrón fia volt. Heszrón Fáresz fia volt. Fáresz Júda fia volt. ³⁴Júda Jákób fia volt. Jákób Izsák fia volt. Izsák Ábrahám[†] fia volt. Ábrahám Táré fia volt. Táré Náhór fia volt. ³⁵Náhór Szerug fia volt. Szerug Reu fia volt. Reu Peleg fia volt. Peleg Héber fia volt. Héber Selah fia volt.

³⁶Selah Kénán fia volt. Kénán Arpaksád fia volt. Arpaksád Sém fia volt. Sém Noé fia volt. Noé Lámek fia volt. ³⁷Lámek Metusélah fia volt. Metusélah Hénók fia volt. Hénok Járed fia volt. Járed Mahalalél fia volt. Mahalalél Kénán fia volt. ³⁸Kénán Enós fia volt. Enós Sét fia volt. Sét Ádám fia volt. Ádám pedig Isten fia volt.

Jézust próbára teszi az ördög

(Mt 4:1–11; Mk 1:12–13)

4 ¹Jézus Szent Szellemmel[†] telve visszatért a Jordán folyótól. A Szent Szellem a pusztába vezette őt. ²Negyven napot töltött itt, miközben az ördög próbára tette őt. Ez idő alatt Jézus semmit sem evett. Amikor a negyven nap letelt, nagyon megéhezett.

³Ekkor az ördög ezt mondta neki: „Ha valóban Isten Fia vagy, mondd ennek a kőnek, hogy változzon kenyérré!”

⁴Jézus így válaszolt neki: „Meg van írva:

»Nemcsak kenyérrel él az ember.«”

5Móz 8:3

⁵Az ördög erre elvitte őt egy hegyre, ahonnan egy pillanat alatt megmutatta neki a föld minden királyságát. ⁶Igy szólt: „Neked adom ezeknek az királyságoknak minden hatalmát és dicsőségét. Mert mindez az enyém, és én annak adom, akinek akarom. ⁷Ha tehát imádsz engem, mind a tiéd lesz.”

⁸Jézus így válaszolt: „Meg van írva:

»Az Urat, a te Istenedet imádd, és csak neki szolgálj!«”

5Móz 6:13

⁹Akkor az ördög elvezette őt Jeruzsálembe. A Templom[†] legmagasabb pontjára állította, és ezt mondta neki: „Ha Isten Fia vagy, ugorj le innen!”
¹⁰Mert meg van írva:

»Parancsot ad majd angyalainak, hogy vigyázzanak rád, Zsolt 91:11

¹¹ és ők felemelnek kezeikkel,
 hogy meg ne üsd a lábadat a kőbe.«” Zsolt 91:12

¹²Jézus pedig így válaszolt: „Azt is mondja az Írás[†]:

»Ne tedd próbára Uradat, Istenedet!«” 5Móz 6:16

¹³Miután az ördög befejezett minden próbatételt, elment tőle egy időre.

Jézus tanít

(Mt 4:12–17; Mk 1:14–15)

¹⁴Jézus pedig a Szent Szellem[†] erejével telve visszatért Galileába. Híre az egész vidéken elterjedt. ¹⁵A zsinagógákban[†] tanított, és mindenki dicsérte őt.

Jézus haza megy

(Mt 13:53–58; Mk 6:1–6)

¹⁶Ezután Názáretbe ment, ahol felnevelkedett. Szombaton[†] szokása szerint elment a zsinagógába[†]. Amikor felállt, hogy az Írásokból[†] felolvasson, ¹⁷Ézsaiás próféta[†] könyvét adták a kezébe. Kinyitotta a könyvet, és azt a helyet találta meg, ahol ez áll:

¹⁸ „Az Úrnak Szelleme[†] van rajtam.

Mert ő felkent engem, hogy örömhírt[†] vigyek a szegényeknek.

Elküldött, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek,

a vakoknak pedig szemük megnyílását,

és szabaddá tegyem a elnyomottakat,

¹⁹ és hogy kihirdessem az Úr kedvességének időszakát.” Ézs 61:1–2

²⁰Ezután becsukta a könyvet, visszaadta a szolgának, és leült. A zsinagógában[†] mindenki őt nézte. ²¹Jézus így szólt hozzájuk: „Ez az Írás[†] ma, a fületek hallatára teljesedett be.”

²²Mindenki dicsérte Jézust, és csodálattal hallgatták a gyönyörű szavakat, amiket mondott. Azt kérdezték egymástól: „Nem József fia ez?”

²³Ő pedig így válaszolt nekik: „Tudom, hogy ezt a közmondást mondjátok majd nekem: »Orvos vagy, gyógyítsd hát meg magadat! Amiket hallottunk, hogy Kapernaumban cselekedtél, tedd meg a saját szülővárosodban is!«”

²⁴Azután így folytatta: „Igazán mondom nektek: egyetlen prófétát[†] sem fogadnak el a saját szülővárosában. ²⁵Igazán mondom nektek: sok özvegyasszony élt Izráelben Illés[†] idejében, amikor három és fél évig nem esett az eső, és az embereknek nem volt mit enniük az egész vidéken. ²⁶De Isten egyikükhöz sem küldte el Illést, csak a Szidónhoz tartozó Sareptában élő özvegyasszonyhoz. ²⁷Sok leprás[†] volt Izráelben Elizeus próféta idejében, de senki sem gyógyult meg, csak a szíriai Naámán.”

²⁸Amikor meghallották ezt a zsinagógában[†], mindenki megharadudott Jézusra. ²⁹Az emberek felkeltek, és kidobták őt a városból. Elvitték annak a

sziklának a szélére, amelyen a város állt. Le akarták lökni onnan. ³⁰De ő keresztülment a tömegen, és otthagya őket.

Jézus meggyógyít egy embert, akiben gonosz szellem volt

(Mk 1:21–28)

³¹Ezután Kapernaumba ment, amely Galilea egyik városa volt. Itt is tanított szombaton[†] a zsinagógában[†]. ³²A nép csodálta a tanítását, mert a szavainak hatalma volt. ³³A zsinagógában volt egy ember, akiben gonosz szellem volt. Ez az ember így kiáltozott: ³⁴„Mit akarsz tőlünk, názáreti Jézus? Azért jöttél, hogy elpusztíts minket? Tudom, ki vagy te: az Isten Szentje.” ³⁵De Jézus ráparancsolt a gonosz szellemre: „Hallgass, és menj ki belőle!” Erre a gonosz szellem a többiek előtt a földre vetette az embert, és kiment belőle, de az embernek semmi baja sem lett.

³⁶Mindenki elcsodálkozott ezen, és ezt kérdezték egymástól: „Vajon miféle tanítás ez? Erővel és hatalommal parancsol a gonosz szellemeknek, azok pedig kimennek az emberekből!” ³⁷És a róla szóló hír az egész környéken elterjedt.

Jézus meggyógyítja Péter anyósát

(Mk 1:21–28)

³⁸Jézus a zsinagógából[†] Simon* otthonába ment. Simon anyósa beteg volt, magas láza volt. Megkérték Jézust, hogy segítsen rajta. ³⁹Jézus megállt az asszony fölött, parancsolt a láznak, és az elmúlt. Erre az asszony azonnal felkelt, és szolgálni kezdett nekik.

Jézus sok embert meggyógyít

⁴⁰Amikor lement a nap, különféle betegségekben szenvedő embereket hoztak Jézushoz. Ő pedig kezét rájuk tette, és mindegyiküket meggyógyította. ⁴¹Sokakból gonosz szellemek is kimentek, akik ezt kiáltották: „Te vagy az Isten Fia!” De Jézus rájuk parancsolt, és nem engedte, hogy beszéljenek. A gonosz szellemek ugyanis tudták, hogy ő a Krisztus[†].

Jézus más városokba megy

(Mk 1:35–39)

⁴²Másnap egy lakatlan helyre ment Jézus. A tömeg azonban megkereste és körülvette őt. Az emberek megpróbálták rábeszélni, hogy maradjon velük. ⁴³De ő így szólt hozzájuk: „Más városokban is el kell mondanom az Isten királyságáról szóló örömhírt[†], mert ezért küldött engem Isten.”

⁴⁴És folytatta Isten üzenetének hirdetését Júdea zsinagógáiban[†] is.

Péter, Jakab és János követik Jézust

(Mt 4:18–22; Mk 1:16–20)

5¹Egyszer, amikor Jézus a Genezáreti-tónál állt, nagy tömeg vette körül, amely Isten igéjét hallgatta. ²Jézus meglátott a tó partjánál két hajót. A halászok éppen akkor szálltak ki, és a hálójukat mosták. ³Jézus beszállt az egyik

4:38 *Simon* Simon másik neve Péter volt.

hajóba, amely Simoné volt. Megkérte Simont, hogy vigye őt be, egy kicsit távolabb a parttól. Majd leült a hajóban, és onnan tanította az embereket.

⁴Miután befejezte a tanítást, azt mondta Simonnak: „Evezd ki a mély vízre, és vessétek ki fogásra a hálóitokat!”

⁵Simon így válaszolt: „Mester, egész éjjel keményen dolgoztunk, és semmit nem fogtunk. De mivel te monddod, leeresztem a hálókat.” ⁶Amikor ezt megtették, olyan sok halat fogtak, hogy a hálók szakadoztak tőlük. ⁷Ezért jeleztek társaiknak, akik a másik hajóban voltak, hogy jöjjenek oda hozzájuk, és segítsenek nekik. Ők odamentek, és mindkét hajót úgy megtöltötték hallal, hogy majdnem elsüllyedtek.

⁸Amikor Simon Péter ezt látta, Jézus lábaihoz borult, és így szólt: „Menj el tőlem, Uram, mert én bűnös ember vagyok!” ⁹Ezt pedig azért mondta, mert a többi társával együtt őt is megdöbbenetette a nagy halfogás. ¹⁰Ugyanígy megdöbbenett Jakab és János is, Zebedeus fiai, akik Simon társai voltak.

Jézus így szólt Simonhoz: „Ne félj! Mostantól embereket fogsz halászni.”

¹¹A halászok kieveztek a partra, otthagytak mindent, és követték Jézust.

Jézus meggyógyít egy beteget

(Mt 8:1–4; Mk 1:40–45)

¹²Az egyik városban, ahol Jézus járt, élt egy férfi, aki leprás[†] volt. Amikor ez a férfi meglátta Jézust, arcra borult. Így könyörgött: „Uram, ha akarsz, megtisztíthatsz engem!”

¹³Jézus kinyújtotta a kezét, megérintette a leprás[†], és ezt mondta: „Akarom. Tisztulj meg!” És a lepra azonnal eltűnt a férfiről. ¹⁴Jézus megparancsolta neki, hogy senkinek se mondja el ezt: „Hanem menj el, és mutasd meg magad a papnak,*és ajánlj fel áldozatot a tisztulásodért, ahogyan Mózes[†] parancsolta! Ez lesz nekik a bizonyíték arra, hogy meggyógyultál!”

¹⁵De a Jézusról szóló hírek egyre jobban terjedtek, és emberek tömegei mentek hozzá, hogy hallgassák őt, és meggyógyuljanak a betegségeikből. ¹⁶Jézus azonban gyakran elment, és egy elhagyatott helyen imádkozott.

Jézus meggyógyítja a bénát

(Mt 9:1–8; Mk 2:1–12)

¹⁷Egyik nap, amikor Jézus tanította az embereket, farizeusok[†] és törvénytánítók is hallgatták őt, akik Galilea és Júdea minden városából és Jeruzsálemből érkeztek. És az Úr hatalmat adott Jézusnak, hogy gyógyítson. ¹⁸Egyszer csak néhány ember érkezett, akik egy ágyon fekvő, bénya férfit akartak behozni Jézus elé. ¹⁹A sok ember miatt azonban nem tudtak odamenni Jézushoz. Ezért felmásztak a tetőre, és onnan eresztették le az ágyat a tömegbe, Jézus elé. ²⁰Ő pedig, amikor látta hitüket, így szólt: „Barátom, a bűneid meg vannak bocsátva.”

²¹A törvénytánítók és farizeusok[†] ezt mondták magukban: „Kicsoda ez az ember, aki Istent gyalázza? A bűnöket senki más nem bocsáthatja meg, csak Isten!”

5:14 *mutasd meg magad a papnak* Mózes törvénye szerint a papnak kellett eldönteni és kimondani egy zsidóról, aki leprában szenvedett, hogy már megtisztult ebből a betegségből és jól van.

²²De Jézus ismerte gondolataikat, és így válaszolt nekik: „Miért gondolkodtok így a szívetekben? ²³Melyik dolog könnyebb? Azt mondani: »A bűneid meg vannak bocsátva«, vagy azt: »Kelj fel, és járj?« ²⁴De most azért, hogy megtudjátok, hogy az Emberfiának[†] van hatalma arra, hogy megbocsássa a bűnöket itt a földön — így szólt a bénához —, mondom neked: kelj fel, fogd az ágyadat, és menj haza!”

²⁵Erre ő azonnal felállt előttük, felemelte az ágyát, és Istent dicsőítve hazament. ²⁶Ezen mindenki elcsodálkozott, és dicsérték az Istent. Megteltek félelemmel és azt mondták: „Csodálatos dolgokat láttunk ma!”

Lévi (Máté) követi Jézust

(Mt 9:9–13; Mk 2:13–17)

²⁷Jézus ezután kiment onnan. A vámnál meglátott egy Lévi nevű vámszedőt[†]. Így szólt hozzá: „Kövess engem!” ²⁸Lévi erre otthagytá mindenét, felállt, és követte őt.

²⁹Nagy vacsorát rendezett a házában neki, ahol vámszedők[†], és sokan mások is velük együtt ettek. ³⁰De a farizeusok[†] és törvénytanárok így panaszkodtak Jézus tanítványainak: „Miért esztek együtt a vámszedőkkel és a bűnösökkel?”

³¹Jézus erre így válaszolt: „Nem az egészségeseknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. ³²Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem hogy a bűnösöket hívjam arra, hogy az életük megváltozzon.”

Jézus válasza a böjtölésről szóló kérdésre

(Mt 9:14–17; Mk 2:18–22)

³³A farizeusok[†] így szóltak Jézushoz: „János[†] követői gyakran böjtölnek[†] és imádkoznak, és ugyanezt teszik a mi követőink is. A te tanítványaid viszont mindig esznek és isznak.”

³⁴Jézus erre így válaszolt: „Böjtölhetnek-e[†] a vőlegény vendégei, amíg velük van a vőlegény? ³⁵De eljön majd az idő, amikor a vőlegényt elveszik tőlük. Ők majd akkor böjtölnek.”

³⁶Elmondott nekik egy történetet: „Senki nem tép ki foltot új ruhából, hogy régi ruhára varrja. Ha ezt teszi, kiszakítja az új ruhát, és az új ruhából készült folt sem illik a régi ruhához. ³⁷Senki sem tölt új bort régi tömlőkbe[†], mert az új bor szétrepesztí a régi tömlőket. Így a bor is kiömlik, és a tömlők is kiszakadnak. ³⁸Új bort tehát új tömlőkbe kell tölteni. ³⁹Aki régi bort ivott, nem akar újat inni, mert azt mondja, hogy jobb a régi.”

Jézus ura a szombatnak

(Mt 12:1–8; Mk 2:23–28)

6¹Egyik szombaton[†] Jézus gabonaföldeken ment keresztül. A tanítványok téptek a kalászból, kimorzsolták a kezükben, és megették azokat. ²De néhány farizeus[†] így szólt hozzájuk: „Miért tesztek olyat, amit szombaton nem szabad tenni?”

³Jézus így válaszolt: „Nem olvastátok, mit tett Dávid[†], amikor ő és a vele levők megéheztek? ⁴Bement Isten házába, elvette és megette az Úrnak ajánlott kenyeret, és adott azoknak is, akik vele voltak. Pedig a törvény

szerint ebből a kenyérből csak a papnak volt szabad enni.” ⁵És így folytatta: „Az Emberfia[†] ura a szombatnak[†].”

Jézus szombaton gyógyít

(Mt 12:9–14; Mk 3:1–6)

⁶Egy másik szombaton[†] Jézus a zsinagógába[†] ment, és ott tanított. Volt ott egy ember, akinek a jobb keze béna volt. ⁷A törvénytánítók és farizeusok[†] figyelték Jézust, hogy vajon meggyógyítja-e őt szombaton. Okot akartak találni ugyanis arra, hogy vádolhassák. ⁸Jézus ismerte a gondolataikat, mégis így szólt a béna kezű emberhez: „Kelj fel, és állj az emberek elé!” Ő felkelt, és megállt előttük. ⁹Jézus így folytatta: „Azt kérdezem tőletek: Vajon szabad-e a törvény szerint szombati napon valakivel jót vagy rosszat tenni? Szabad megmenteni, vagy elvenni valakinek az életét szombaton?” ¹⁰Végignézett mindannyiukon, majd ezt mondta a béna kezű férfinak: „Nyújtsd ki a kezed!” Az ember kinyújtotta a kezét, és az meggyógyult. ¹¹A törvénytánítók és farizeusok azonban nagyon megharagudtak, és arról beszélgettek egymás közt, mit tehetnének Jézus ellen.

Jézus kiválasztja a tizenkét apostolt

(Mt 10:1–4; Mk 3:13–19)

¹²Azokban a napokban történt, hogy Jézus felment egy hegyre imádkozni. Egész éjjel ott maradt, és Istenhez imádkozott. ¹³Amikor eljött a reggel, magához hívatta a tanítványait. Kiválasztott közülük tizenkettőt, akiket apostoloknak nevezett: ¹⁴Simont, akit Péternek nevezett el, Andrást, Péter testvérét, Jakabot, Jánost, Fülöpöt, Bertalant, ¹⁵Mátét, Tamást, Jakabot, az Alfeus fiát, Simont, akit Zélótának hívtak, ¹⁶Júdást, a Jakab fiát, és Iskáriótes Júdást, aki később elárulta Jézust.

Jézus tanít és gyógyít

(Mt 4:23–25; 5:1–12)

¹⁷Ezután lejöttek a hegyről, és Jézus megállt egy sík helyen. Ott volt Jézusnak sok tanítványa, és sokan érkeztek Júdeából, Jeruzsálemből, valamint Tírusz[†] és Szidón[†] partvidékéről is. ¹⁸Mindannyian azért jöttek, hogy hallgassák őt, és hogy meggyógyuljanak betegségeikből. Azok is meggyógyultak, akik gonosz szellemektől szenvedtek. ¹⁹A tömegből mindenki meg akarta érinteni Jézust, mert erő áradt belőle, és mindenkit meggyógyított.

²⁰Jézus a tanítványaira nézett és így szólt:

„Boldogok vagytok, szegények,
mert tiétek Isten királysága.

²¹ Boldogok vagytok, akik most éheztek,
mert jól fogtok lakni.

Boldogok vagytok, akik most sírtok,
mert nevetni fogtok.

²²Boldogok vagytok, amikor az emberek gyűlölnek titeket. Boldogok vagytok, amikor kizárnak a zsinagógákból és bántanak titeket. Boldogok

vagytok, amikor rosszat mondanak rólatok az Emberfia[†] miatt. ²³Örüljétek azon a napon és örvendezzétek, mert nagy lesz a jutalmatok a mennyben. Hiszen az ő atyáik is ugyanezt tették a prófétákkal[†].

²⁴ De rossz lesz nektek, gazdagok,
mert ti már elvettétek vigasztalásokat.

²⁵ Rossz lesz nektek, akik most jóllaktok,
mert éhezni fogtok.

Rossz lesz nektek, akik most nevettek,
mert gyászolni és sírni fogtok.

²⁶Rossz nektek, ha mindenki dicsér titeket, mert az ő atyáik is ezt tették a hamis prófétákkal[†].”

Szeressétek ellenségeiteket!

(Mt 5:38–48; 7:12a)

²⁷„De nektek, akik most hallgattok engem, ezt mondom: szeressétek ellenségeiteket! Tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék titeket! ²⁸Áldjátok azokat, akik rosszat mondanak rólatok. Imádkozzatok azokért, akik bántanak titeket! ²⁹Ha valaki arcul üt, annak tartsd oda a másik arcodat is! Aki el akarja venni tőled a kabátodat, annak add oda az ingedet is! ³⁰Adj mindenkinek, aki kér tőled! Ha valaki elveszi tőled azt, ami a tiéd, ne kérd vissza! ³¹Úgy bánjatok másokkal, ahogyan ti is szeretnétek, hogy bánjanak veletek! ³²Ha csak azokat szeretik, akik szeretnek titeket, ugyan milyen jutalmat érdemeltek? Hiszen még a bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik. ³³Ha csak azokkal tesztek jót, akik veletek jót tesznek, ugyan milyen jutalmat érdemeltek? A bűnösök is ugyanezt teszik. ³⁴Ha csak azoknak adtok kölcsön, akiktől reméletek, hogy visszakapjátok, ugyan milyen jutalmat érdemeltek? Bűnösök is adnak kölcsön bűnösöknek azért, hogy visszakapják, amit adtak. ³⁵De ti szeresséteket ellenségeiteket, és tegyetek jót velük! Adjatok úgy, hogy ne várjátok, hogy visszaadják, amit adtatok! Akkor nagy lesz a jutalmatok, és a Magasságos Isten Fiai lesztek. Mert Isten jóságos a gonosz emberekhez és hálátlan emberekhez is. ³⁶Legyetek könyörületesek, ahogyan a ti Atyátok is könyörületes!”

Nézzetek önmagatokba!

(Mt 7:1–5)

³⁷„Ne ítéljétek el másokat, és akkor titeket sem ítélnék el! Senkit se vádoljatok, és akkor titeket sem vádolnak majd! Bocsássatok meg másoknak, és akkor nektek is meg fognak bocsátani! ³⁸Adjatok, és nektek is adni fognak, többet, mint gondolnátok! A kezetekbe majd olyan sokat öntenek, nem is bírjátok el, sőt az öletekbe ömlik majd. Mert amilyen mértékkel ti mértétek, olyan mértékkel mérnek majd nektek is.

³⁹Egy történetet is mondott nekik: „Vezethet-e vak ember egy másik vakot? Ugye akkor mindketten gödörbe esnek? ⁴⁰Egyetlen tanítvány sem nagyobb, mint a tanítója. De ha valaki mindent megtanult, akkor ugyanolyan lesz, mint a tanítója.

⁴¹Miért nézed a szálkát a testvéred szemében, a magadéban pedig miért nem veszed észre a gerendát sem? ⁴²Hogyan mondhatod neki: »Testvérem,

engedd, hogy kivegyem a a szálkát a szemedből!«, ha a saját szemedben nem látod meg a gerendát? Képmutató! Először vedd ki a gerendát a saját szemedből, és akkor majd elég jól látsz ahhoz, hogy kivedd a szálkát a testvéred szeméből!”

Kétfajta gyümölcs

(Mt 7:17–20; 12:34b–35)

⁴³„A jó fa nem teremhet rossz gyümölcsöt. Ugyanígy rossz fa sem teremhet jó gyümölcsöt. ⁴⁴Minden fát fel lehet ismerni a saját gyümölcseről. Tüskebokorról nem szednek fügét, és csipkebokorról sem szednek szőlőt. ⁴⁵A jó ember szívében jó dolgok vannak, és azokból jó dolgokat hoz elő. A gonosz ember szívében azonban gonosz dolgok vannak, és azokból gonosz dolgokat hoz elő. Mert azt mondja az ember, ami a szívében van.”

Kétfajta ember

(Mt 7:24–27)

⁴⁶„Miért mondjátok ezt: »Uram, Uram!«, ha nem teszitek, amit mondok? ⁴⁷Elmondom nektek, hogy kihez hasonlít az az ember, aki eljön hozzám, meghallgat, és engedelmeskedik a szavaimnak. ⁴⁸Ez az ember olyan, mint a házépítő, aki mélyre ásott, és kősziklára helyezte a háza alapját. Amikor árvíz jött, és megpróbálta elmosni a házat, a ház nem mozdult meg, mert erős alapra építették. ⁴⁹De az az ember, aki hallja a szavaimat, és nem engedelmeskedik azoknak, az ahhoz az emberhez hasonlít, aki alap nélkül, a földre építette a házát. Amikor jött az árvíz, a ház azonnal összeomlott, és az egész elpusztult.”

Jézus meggyógyít egy szolgát

(Mt 8:5–13; Jn 4:43–54)

7¹Miután Jézus befejezte, amit mondani akart, Kapernaumba[†] ment. ²Élt ott egy százados, akinek a szolgája nagyon beteg volt, és haldoklott. A százados nagyon kedvelte a szolgáját. ³Amikor hallott Jézusról, elküldött hozzá néhány zsidó vezetőt, hogy megkérjék: jöjjön el, és mentse meg a szolga életét. ⁴A vezetők Jézushoz érkeztek, és így kérelték őt: „Ez az ember megérdemli, hogy ezt megtedd érte. ⁵Szereti a népünket, és a zsinagógánkat[†] is ő építtette.”

⁶Így Jézus velük ment. Amikor már közel voltak a házhoz, találkoztak a százados barátaival, akiket ezzel az üzenettel küldött Jézushoz: „Uram, ne fárassz magad, mert nem vagyok méltó arra, hogy a házamba gyere! ⁷Ezért nem is jöttem személyesen hozzád. Neked csak szólnod kell, és meggyógyul a szolgám. ⁸Mert én magam is mások hatalma alatt álló ember vagyok, és vannak katonák, akiknek pedig én parancsolok. Ha valamelyiküknek azt mondom: »Menj!«, az elmegy; ha egy másiknak azt mondom: »Gyere ide!«, az odajön hozzám. Ha azt mondom: »Tedd ezt!«, megteszi.”

⁹Jézus elcsodálkozott azon, amit a százados mondott. Odafordult az őt követő tömeghez, és azt mondta: „Mondom nektek: még Izráelben sem talákoztam ekkora hittel.”

¹⁰Amikor a küldöttek visszatértek a százados házába, a szolgát egészségesen találták.

Jézus feltámaszt egy halottat

¹¹Ezután Jézus egy Nain nevű városba ment a tanítványaival. Nagy sok ember követte őket. ¹²Amikor a város kapuja felé közeledtek, látták, hogy egy halottat hoznak ki onnan. A halott egy özvegyasszony egyetlen fia volt. A városból sokan kísérték az asszonyt. ¹³Amikor az Úr meglátta őt, megsajnálta, és így szólt hozzá: „Ne sírj!” ¹⁴Odalépett a koporsóhoz és megérintette. A koporsóvivők megálltak. Azután így szólt: „Fiam, én mondom neked: Kelj fel!”

¹⁵A halott pedig felült, és beszélni kezdett. Jézus visszaadta őt az anyjának.

¹⁶Ezt látva mindenki nagyon elcsodálkozott. Dicsőítették Istent, és ezt mondták: „Hatalmas próféta[†] jelent meg közöttünk!” És: „Eljött Isten, hogy segítsen az Ő népének”.

¹⁷A Jézusról szóló hír elterjedt Júdeában és az egész környéken.

János kérdése

(Mt 11:2–19)

¹⁸A történeteket Jánosnak[†] is elmondták a tanítványai. ¹⁹János ekkor odahívta két tanítványát, és elküldte őket Jézushoz, hogy megkérdezzék tőle: „Te vagy az, akinek el kell jönnie, vagy más várjunk?”

²⁰Amikor megérkeztek Jézushoz, ezt mondták: „Bemerítő János küldött minket, hogy megkérdezzük: Te vagy az, akinek el kell jönnie, vagy más várjunk?”

²¹Abban az időben Jézus sok beteget és szenvedőt gyógyított meg. Sok gonosz szellemet űzött ki, és sok vaknak is meggyógyította a szemét. ²²Így válaszolt tehát nekik: „Menjetek, és mondjátok meg Jánosnak[†], amit láttatok és hallottatok: A vakok látnak, a sánták járnak. A leprások[†] megtisztulnak, a süketek hallanak, a halottak feltámadnak. A szegények az örömhírt[†] hallgatják. ²³Áldott az az ember, aki el tud fogadni engem.”

²⁴Amikor János[†] követői elmentek onnan, Jézus így kezdett beszélni Jánosról az embereknek: „Miért mentetek ki a pusztába? Hogy széltől hajlongó nádszálat* lássatok? ²⁵Vagy talán azért mentetek ki, hogy drága ruhába öltözött férfit lássatok? De hiszen aki drága ruhákban jár és kényelemben él, az királyi palotákban lakik. ²⁶Akkor viszont kit akartatok látni? Talán egy prófétát[†]? Azt láttatok, sőt mondom nektek: nagyobbattok egy prófétánál! ²⁷Mert ő róla mondja az Írás:

»Elküldöm követemet, aki előtted jár,
 hogy utat készítse neked.«

Mal 3:1

²⁸Mondom nektek: azok között, akik asszonytól születtek, nincs nagyobb Jánosnál[†]. De Isten királyságában a legkisebb is nagyobb őnála.”

(²⁹Minden ember, aki hallgatta Jézust, még a vámszedők[†] is, elismerték, hogy Isten terve jó. Ezt azzal is kifejezték, hogy bemerítkeztek[†] Jánosnál[†].)

³⁰De a farizeusok[†] és törvénytanárok visszautasították azt, amit Isten akart adni számukra, és ők nem akarták, hogy János bemerítse őket.

7:24 nádszál Jézus ezzel azt mondja, hogy János nem volt gyenge.

³¹Jézus így folytatta: „Mihez hasonlítsam hát ennek a nemzedéknek az embereit? Milyenek is ők? ³²Olyanok, mint a gyermekek, akik a piacon ülve ezt kiáltozzák egymásnak:

»Furulyáztunk nektek,
de nem táncoltatok.
Siratót énekeltünk,
de nem sírtatok.«

³³Eljött Bemerítő János, aki nem evett kenyeret, és bort sem ivott, és ezt mondjátok róla: »Gonosz szellem[†] van benne!« ³⁴Eljött az Emberfia[†], aki eszik és iszik. Róla pedig azt mondjátok: ³⁵»Falánk és iszákos, vámszedők[†] és bűnösök barátja!« De a bölcsességet minden cselekedete igazolja.”

Simon, a farizeus

³⁶Az egyik farizeus[†] meghívta Jézust a házába, hogy együtt egyenek. Jézus elment, és leült az asztalhoz. ³⁷Volt abban a városban egy bűnös nő. Amikor megtudta, hogy Jézus a farizeus házában eszik, egy illatszerrel teli alabástrom[†] edényt hozott. ³⁸Megállt Jézus mögött, a lábánál. Sírt, és a könnyeivel kezdte öntözni a lábát. Azután a hajával megtörölte, majd megcsókolta Jézus lábát, és végül illatszert öntött rá. ³⁹Látta ezt a farizeus, aki meghívta Jézust, és ezt gondolta: „Ha próféta[†] volna, tudná, hogy miféle nő ez, aki hozzáér. Tudná, hogy ez egy bűnös asszony.”

⁴⁰Jézus így szólt hozzá: „Simon, mondanom kell neked valamit.”

Simon így válaszolt: „Mondd, Tanító!”

⁴¹Jézus így folytatta: „Volt egy hitelező, és annak volt két adósa. Az egyikük ötszáz ezüstpénzzel tartozott neki, a másik ötvennel. ⁴²Mivel egyikük sem tudta visszafizetni a tartozását, a hitelező nagylelkűen elengedte mindkettőjük adósságát. A kettő közül vajon melyik szereti jobban a hitelezőt?”

⁴³Simon így válaszolt: „Gondolom, az, amelyiknek több adósságot engedett el.”

Mire Jézus azt mondta: „Helyesen válaszoltál.” ⁴⁴Az asszonyra mutatott, és így folytatta: „Nézd csak, mit tett ez az asszony! Eljöttem a házadba. Nem adtál nekem vizet, hogy a lábamat megmossam. Ő a könnyeivel mosta, és a hajával törölte meg a lábam. ⁴⁵Te nem üdvözlöttél csókkal, ő pedig, amióta megérkeztem, szüntelenül a lábamat csókolgatja. ⁴⁶Nem kentet meg a fejemet olajjal. Ő illatszerrel kente meg a lábamat. ⁴⁷Ezért mondom, hogy neki sok bűne lett megbocsátva, hiszen nagyon szeretetett. Akinek viszont kevés van megbocsátva, az kevésbé szeret.”

⁴⁸Ezután így szólt az asszonyhoz: „A bűneid meg vannak bocsátva.”

⁴⁹Akik vele ettek, ezt mondták maguk között: „Ki ez, hogy még a bűnöket is megbocsátja?”

⁵⁰De Jézus így folytatta: „A hited megmentett téged. Menj el békességgel!”

Jézus tanítványai

8 ¹Másnap Jézus a tizenkét apostollal a városokat és falvakat járta. Hirdette az Isten királyságáról szóló örömhírt[†]. ²Volt velük néhány asszony is, akiket Jézus gonosz szellemektől szabadított meg és betegségektől gyógyított

meg: a magdalai Mária, akiből hét gonosz szellem ment ki, ³Johanna, Kuza felesége, aki Heródes[†] udvarának egyik vezetője volt, Zsuzsanna és még sokan mások. Ezek az asszonyok a saját vagyonukból támogatták Jézust és a tanítványokat.

A magvetés története

(Mt 13:1–17; Mk 4:1–12)

⁴Nagy tömeg gyűlt össze. Minden városból jöttek emberek Jézushoz. Jézus a következő történetet mondta nekik:

⁵„Kiment egy magvető vetni. Vetés közben néhány mag az út szélére esett. Ezeket az emberek a földbe taposták, az égi madarak pedig megették. ⁶Némelyik mag köves talajra esett, és miközben nőtt, kiszáradt, mert nem kapott elég nedvességet. ⁷Néhány mag tövisek közé esett. A tövisek a magokkal együtt növekedtek, és végül megfojtották azokat. ⁸Más magok viszont a jó földbe hulltak. Amikor megnőttek, százszor annyit teremtek, mint amennyit a magvető elvetett.”

Miután ezeket elmondta Jézus, hangosan így szólt: „Akinek van füle, hallja!”

⁹Tanítványai megkérdezték tőle, hogy mit jelent ez a történet.

¹⁰Erre ő így felelt: „Nektek megadatott, hogy Isten királyságának titkait megismerjétek, de másoknak történeteket mondok, hogy

»nézzenek, de ne lássanak,
és halljanak, de ne értsenek.«”

Ézs 6:9

Jézus megmagyarázza a magvetés történetét

(Mt 13:18–23; Mk 4:13–20)

¹¹„Ennek a történetnek a következő a jelentése: a mag Isten üzenete. ¹²Az út szélére esett néhány mag olyan, mint azok az emberek, akik hallják ugyan Isten üzenetét, de az ördög azonnal ellopja a magot a szívükből, hogy ne higgyenek és ne szabaduljanak meg. ¹³A köves talajra hullott magok olyanok, mint azok az emberek, akik amikor hallják Isten üzenetét, örömmel fogadják, de az nem tud meggyökerezni bennük. Ezek az emberek hisznek ugyan egy ideig, de amikor nehézségek jönnek, többé már nem hisznek Istenben, és elfordulnak tőle. ¹⁴A tövisek közé esett mag olyan, mint azok az emberek, akik hallják az igét, de amint továbbmennek, a világ gondjai, gazdagsága, és élvezetei megfojtják bennük Isten üzenetét. Így ezek az emberek soha nem teremnek érett gyümölcsöt[†]. ¹⁵A jó föld pedig azokat az embereket jelenti, akik az igét jó és őszinte szívvel hallgatják, megőrzik azt, és kitartással gyümölcsöt teremnek.”

Használd azt, amit kaptál!

(Mk 4:21–25)

¹⁶„Nem azért gyűjtanak lámpást, hogy letakarják, vagy hogy az ágy alá tegyék. Ehelyett a lámpatartóba teszik, hogy akik bejönnek, lássák a fényt. ¹⁷Mert nincs az a rejtett dolog, ami ismertté ne válna. És nincs olyan titok, ami ki ne tudódna. ¹⁸Gondoljátok át alaposan, amit hallotok! Mert akinek van, az még többet kap. De akinek nincs, attól még azt is elveszik, amije van.”

Jézus követői az ő igazi családja*(Mt 12:46–50; Mk 3:31–35)*

¹⁹Jézushoz eljöttek anyja és testvérei. A tömeg miatt azonban nem tudtak közel menni hozzá. ²⁰Az emberek szóltak Jézusnak: „Anyád és testvéreid odakinn állnak, és látni szeretnének.”

²¹De ő így válaszolt erre: „Az az én anyám, és azok az én testvéreim, akik hallják és megtartják Isten beszédét.”

A tanítványok meglátják Jézus hatalmát*(Mt 8:23–27; Mk 4:35–41)*

²²Azokban a napokban történt, hogy Jézus néhány tanítványával együtt hajóra szállt. Így szólt hozzájuk: „Menjünk át a tó túlsó partjára!” Elindultak. ²³Miközben hajóztak, Jézus elaludt. Hirtelen szélvihar lett a tavon. A hajó már kezdett megtelni vízzel, és mindannyian veszélyben voltak. ²⁴A tanítványok felébresztették Jézust, és azt mondták: „Mester! Mester! Megfulladunk!”

Ekkor ő felkelt, ráparancsolt a szélre és a hullámokra, és azok lecsendesedtek. ²⁵Majd a tanítványokhoz fordult: „Hol van a hitetek?”

Ők azonban féltek, és megdöbbenve kérdezgették egymást: „Kicsoda ez, hogy a szélnek és a víznek is parancsol, azok pedig engedelmeskednek neki?”

Egy ember, akiben gonosz szellem volt*(Mt 8:28–34; Mk 5:1–20)*

²⁶Ezután áthajóztak Gadara vidékére, ami Galileával szemben van a Genezáreti-tó túlsó partján. ²⁷Amikor Jézus partra szállt, odament hozzá egy ember, akiben gonosz szellem[†] volt. Régóta nem hordott ruhát, és nem házban, hanem sírok között lakott. ^{28–29}A gonosz szellem már régóta fogva tartotta őt, ezért az emberek láncokkal és bilincsekkel kötözték meg és őrizték őt. Ő azonban mindig letépte magáról a láncokat, és a gonosz szellem a pusztába vezette. Amikor az ember meglátta Jézust, felkiáltott, a lába elé borult, és ezt kiabálta: „Mit akarsz tőlem, Jézus, a Magasságos Isten Fia? Kérlek, ne kínozz engem!” Jézus megparancsolta ugyanis a gonosz szellemnek, hogy menjen ki belőle.

³⁰Jézus megkérdezte tőle: „Mi a neved?”

Az pedig így felelt: „Légió³⁰”, mert sok gonosz szellem volt benne. ³¹A gonosz szellemek kérlelték Jézust, hogy ne küldje őket a pokolba. ³²Legelészett a hegyoldalon egy nagy disznónyáj. A gonosz szellemek arra kérték Jézust, hogy küldje őket a disznókba. Jézus megengedte nekik. ³³Így a gonosz szellemek kijöttek az emberből, és belementek a disznókba. A disznók pedig a meredek hegyről a tóba rohantak és belefelladtak.

³⁴Amikor a pásztorok meglátták, hogy mi történt, elfutottak és elmondták a városban és a falvakban. ³⁵Az emberek pedig eljöttek Jézushoz, hogy lássák, mi történt. Látták, hogy az ember, akiből a gonosz szellemek kimentek, felöltözve és ép elmével ül Jézus lábainál. Nagyon megrémültek. ³⁶Akik pedig látták, elmesélték, hogyan gyógyult meg az az ember, akiben a gonosz szellemek voltak. ³⁷Gadara egész népe kérte Jézust, hogy menjen el

8:30 légió Kb. 6000 főből álló katonai egység.

tőlük, mert nagy félelem töltötte el őket. Ezért Jézus hajóba szállt, és elment. ³⁸Az az ember azonban, akiből a gonosz szellemeket kiűzte, könyörgött neki, hogy hadd menjen vele.

De Jézus elküldte őt. Azt mondta neki: ³⁹„Menj haza, és mondd el az embereknek, hogy mit tett veled Isten!”

Úgyhogy az az ember elment, és az egész városban elmondta, hogy mit tett vele Jézus.

Jézus életre kelti a halott leányt, és meggyógyítja a beteg asszonyt

(Mt 9:18–26; Mk 5:21–43)

⁴⁰Amikor Jézus hazatért, a tömeg örömmel üdvözölte, mert már vártak rá. ⁴¹Ekkor egy Jairus nevű ember érkezett hozzá, aki a helyi zsinagóga[†] vezetője volt. Leborult Jézus lábaihoz. Arra kérte, hogy jöjjön el a házába, ⁴²mert egyetlen lánya, aki körülbelül tizenkét éves volt, haldoklott.

Jézus vele ment, a tömeg pedig szorosán körülvette őt. ⁴³Volt ott egy asszony, akinek már tizenkét éve vérfolyása volt. Minden pénzét orvosokra költötte, de senki sem tudta meggyógyítani. ⁴⁴Odalépett Jézus mögé, és megérintette Jézus ruhájának a szélét. Amikor ezt megtette, azonnal elállt a vérzése. ⁴⁵Jézus megkérdezte: „Ki érintett meg?”

Mindnyájan tagadták, Péter pedig ezt mondta: „Mester, az emberek tolonganak körülöttem, és szorongatnak téged!”

⁴⁶De Jézus így felelt: „Valaki megérintett, mert éreztem, hogy erő áradt ki belőlem.” ⁴⁷Amikor az asszony látta, hogy nem maradhat titokban, reszketve előjött, és leborult előtte. Mindenki előtt elmondta, hogy miért érintette meg, és hogy azonnal meggyógyult. ⁴⁸Jézus ekkor így szólt hozzá: „Leányom, a hited meggyógyított téged. Menj el békességgel!”

⁴⁹Amíg Jézus beszélt, egy ember érkezett a zsinagóga[†] vezetőjének házából. Azt mondta: „A lányod meghalt. Ne zavarod tovább a Tanítót!”

⁵⁰De Jézus meghallotta, és így szólt hozzá: „Ne félj, csak higgy, és meggyógyul a lányod!”

⁵¹Amikor Jézus megérkezett a házhoz, senkit nem engedett be magával, csak Pétert, Jánost, Jakabot és a leány apját és anyját. ⁵²Eközben mindenki sírt és a leányt gyászolta. Jézus azonban így szólt: „Ne sírjatok, mert nem halt meg, csak alszik!”

⁵³Az emberek azonban csak nevettek ezen, mert tudták, hogy a lány meghalt. ⁵⁴De Jézus megfogta a kislány kezét, és megszólította: „Leányom, kelj fel!” ⁵⁵Ekkor a szelleme visszatért a kislányba, és azonnal felkelt. Jézus szólt nekik, hogy adjanak neki enni. ⁵⁶A leány szülei nagyon meg voltak döbbenve. Jézus azonban megparancsolta nekik, hogy senkinek se mondják el, ami történt.

Jézus kiküldi apostolait

(Mt 10:5–15; Mk 6:7–13)

9¹Jézus magához hívta a tizenkét apostolt. Erőt és hatalmat adott nekik minden gonosz szellem fölött, és arra is, hogy betegségeket gyógyítsanak. ²Ezután elküldte őket, hogy beszéljenek az Isten királyságáról, és gyógyítsák meg a betegeket. ³Ezt mondta nekik: „Semmit se vigyetek magatokkal: se botot, se tarisznyát, se kenyeret, se ezüstöt, még két kabátotok se legyen! ⁴Ha

bementek egy házba, maradjatok ott, amíg abból a városból tovább nem mentek! ⁵Ahol nem látnak szívesen titeket, annak a városnak a porát is rázzátok le a lábatokról, amikor elmentek onnan! Ez figyelmeztetés lesz majd a számukra.”

⁶Az apostolok tehát útnak indultak, és minden faluban hirdették az örömhírt, és mindenhol meggyógyították a betegeket.

Heródes tanácstalan

(Mt 14:1–12; Mk 6:14–29)

⁷Heródes[†] fejedelem is hallott a történekről. Nem tudta, mit gondoljon erről. Néhányan azt mondták neki, hogy János[†] támadt fel a halálból. ⁸Mások azt mondták, hogy Illés[†] jött vissza. És voltak olyanok is, akik azt mondták, hogy egy régi próféta támadt fel. ⁹De Heródes így szólt: „Jánost lefejeztetem. De ki ez, akiről ilyen dolgokat hallok?” És látni akarta Jézust.

Jézus enni ad több mint ötezer embernek

(Mt 14:13–21; Mk 6:30–44; Jn 6:1–14)

¹⁰Amikor visszatértek az apostolok, elmondták Jézusnak, hogy mi mindent tettek. Jézus magával vitte őket, és teljesen különvonultak egy Bétsaida nevű városba. ¹¹A tömeg azonban megtudta, hogy hol van, és követte őt. Jézus örömmel fogadta az embereket. Isten királyságáról beszélt nekik, és meggyógyította a betegeket.

¹²Már közeledett az este, amikor a tizenkét apostol odament hozzá. Ezt mondták neki: „Ez egy lakatlan hely. Küldd el az embereket, hogy elmeheszenek a környező falvakba és településekre, hogy élelmet és szállást találjanak maguknak!”

¹³Jézus viszont azt mondta: „Ti adjatok nekik enni!”

Az apostolok így feleltek: „Összesen öt kenyერünk és két halunk van, hacsak el nem megyünk ennivalót venni ennek a sok embernek.” ¹⁴Ugyanis mintegy ötezer férfi volt ott.

Jézus akkor így szólt a tanítványokhoz: „Ültessétek le őket ötvenfős csoportokban!”

¹⁵A tanítványok így is tettek, mindenkit leültettek. ¹⁶Jézus kézbe vette az öt kenyert és a két halat. Felnézett az égre, és hálát adott értük. Azután megtörte azokat, és a tanítványoknak adta, hogy osszák szét az embereknek. ¹⁷Az emberek pedig ettek, és mindnyájan jóllaktak. Végül összeszedték a maradékot: tizenkét kosarat töltöttek meg a maradék darabokkal.

Péter megvallja, hogy Jézus a Krisztus

(Mt 16:13–19; Mk 8:27–29)

¹⁸Egy alkalommal, amikor Jézus egyedül imádkozott, a tanítványai odamentek hozzá. Jézus ezt kérdezte tőlük: „Mit mondanak rólam az emberek, hogy ki vagyok én?”

¹⁹Ők így válaszoltak: „Egyesek Bemérintő Jánosnak mondanak. Mások Illésnek[†]. Vannak olyanok is, akik egy régi prófétának, aki feltámadt.”

²⁰Megkérdezte őket: „És ti mit mondotok? Ki vagyok én?”

Péter így válaszolt: „A Krisztus[†], akit Isten küldött.”

²¹Ekkor Jézus figyelmeztette őket, hogy erről senkinek se szóljanak.

Jézus a haláláról beszél*(Mt 16:20–28; Mk 8:30–9:1)*

²²Majd ezt mondta: „Az Emberfiának† sokat kell majd szenvednie. A nép idős vezetői, a főpapok† és a törvénytanárok elutasítják és megölik őt. A harmadik napon azonban feltámad.”

²³Ezután mindannyiukhoz szólva ezt mondta: „Aki utánam akar jönni, annak meg kell tagadnia önmagát. Naponta föl kell vennie a keresztyét és követnie kell engem. ²⁴Mert aki meg akarja menteni az életét, az elveszti azt. De aki értem elveszti az életét, az megmenti azt. ²⁵Mert mit ér az, ha az ember az egész világot megnyeri, önmaga azonban elpusztul vagy elveszik? ²⁶Mert aki szégyell engem és a szavaimat, azt az Emberfia† is szégyellni fogja, amikor eljön a maga, az Atya, és a szent angyalok dicsőségében. ²⁷Igazán mondom nektek: állnak itt olyanok, akik nem hálnak meg addig, amíg meg nem látják az Isten királyságát.”

Mózes, Illés és Jézus*(Mt 17:1–8; Mk 9:2–8)*

²⁸Körülbelül nyolc nappal azután, hogy ezeket mondta, maga mellé vette Pétert, Jánost és Jakabot, és felment a hegyre imádkozni. ²⁹Mialatt imádkozott, az arca elváltozott és a ruhája ragyogó fehér lett. ³⁰Ezután két ember jelent meg, akik beszélgettek vele. Mózes† és Illés† volt az, ³¹akik dicsőségben jelentek meg. Jézus haláláról beszélgettek vele, amelynek Jeruzsálemben kell megtörténnie. ³²Péter és a többiek ezalatt aludtak. De amikor fölébredtek, látták Jézus dicsőségét. Látták a két embert is, akik mellette álltak. ³³Amikor a két férfi már indulni készült, Péter így szólt: „Mester, olyan jó nekünk itt lenni. Készítsünk három sátrat: egyet neked, egyet Mózesnek és egyet Illésnek!” (Péter nem tudta, hogy mit beszél.)

³⁴Amíg beszélt, egy felhő jelent meg, és beárnyékolta őket. Nagyon megijedtek, amikor a felhő körülvette őket. ³⁵A felhőből egy hang hallatszott. Ezt mondta: „Ez az én Fiam, akit kiválasztottam, rá hallgassatok!”

³⁶Miután ez a hang szólt, már csak Jézus volt ott. A tanítványok hallgattak a történekről, és abban az időben senkinek sem mondták el, amit ott láttak.

Jézus meggyógyít egy fiút*(Mt 17:14–18; Mk 9:14–27)*

³⁷Másnap, amikor a hegyről lejöttek, hatalmas tömeg várta Jézust. ³⁸A tömegeből egy ember ezt kiáltotta: „Mester! Kérlek jöjj, és nézd meg a fiamat, mert egyetlen gyermekem ő. ³⁹Időnként egy gonosz szellem támadja meg úgy, hogy a fiú hirtelen fölsikolt, rángatózik, és habzik a szája. Nagyon megkínozza, és nehezen hagyja el őt ez a gonosz szellem. ⁴⁰Megkértem a tanítványaidat, hogy űzzék ki a fiamból, de nem tudták megtenni.”

⁴¹Jézus ekkor így szólt: „Ó, ti hitetlen és eltévelyedett emberek! Meddig kell még veletek maradnom? Meddig kell még türelmesnek lennem veletek? Hozd ide a fiad!”

⁴²Amíg a fiú közeledett, a gonosz szellem† a földre vetette, és megrázta őt. De Jézus ráparancsolt a gonosz szellemre, meggyógyította a fiút, és visszaadta az apjának. ⁴³Az emberek pedig mind megdöbbenek Isten nagyságán.

Jézus a haláláról beszél*(Mt 17:22–23; Mk 9:30–32)*

Amíg az emberek csodálkoztak mindazon, amit Jézus tett, ő ezt mondta a tanítványainak: ⁴⁴„Jól jegyezzétek meg, amit most mondok: az Emberfiát† az emberek kezére adják.” ⁴⁵De a tanítványok nem értették, amit mondott. Mindez el volt rejtve előlük, ezért nem érthették meg. Féltek is megkérdezni Jézustól, hogy mit jelent az, amit mondott.

Ki a legnagyobb?*(Mt 18:1–5; Mk 9:33–37)*

⁴⁶A tanítványok egymás között vitatkozni kezdtek azon, hogy ki a legnagyobb közülük. ⁴⁷De Jézus ismerte a gondolataikat. Odavitt egy kisgyermeket, és maga mellé állította. ⁴⁸Így szólt hozzájuk: „Aki elfogadja ezt a kisgyermeket az én nevemben, az engem fogad el. Aki pedig engem elfogad, az azt fogadja el, aki engem küldött. Mert az a legnagyobb, aki mindnyájatok között a legkisebb.”

Aki nincs ellenetek, az veletek van*(Mk 9:38–40)*

⁴⁹János ekkor így szólt: „Mester, láttunk valakit, aki a nevedben gonosz szellemeket űzött ki. Megpróbáltuk megtiltani neki, mert nem követ téged velünk együtt.”

⁵⁰De Jézus azt mondta neki: „Ne tiltsátok meg neki, mert aki nincs ellenetek, az veletek van.”

Egy samáriai város

⁵¹Amint közeledett az idő, hogy visszamenjen a mennybe, Jézus elhatározta a szívében, hogy felmegy Jeruzsálembe. ⁵²Követeket küldött maga előtt, akik egy samáriai faluba mentek, hogy ott Jézus számára szállást készítsenek. ⁵³De a samáriaiak† nem akarták befogadni, mert Jeruzsálembe tartott. ⁵⁴Amikor ezt két tanítványa, Jakab és János megtudta, megkérdezték Jézustól: „Uram, akarod, hogy a mennyből tüzet parancsoljunk rájuk, hogy megégesse őket?”*

⁵⁵De Jézus feléjük fordult, és megmondta nekik, hogy nagyon helytelen ez a beszéd.* ⁵⁶Ezután egy másik faluba mentek.

Jézus követése*(Mt 8:19–22)*

⁵⁷Útközben valaki így szólt Jézushoz: „Bárhová mész is, én követni foglak.”

⁵⁸Jézus így válaszolt: „A rókáknak van barlangjuk, és az égi madaraknak is van fészük. Az Emberfiának† azonban nincs hová lehajtania a fejét.” ⁵⁹Egy másik emberhez így szólt: „Kövess engem!”

De ő ezt kérte: „Engedd meg, hogy előbb elmenjek, és eltemessem az apámat!”

⁶⁰Jézus azonban így válaszolt: „Hagyd, hogy a holtak eltemessék a saját halottaikat! Te pedig menj, és hirdesd Isten királyságát!”

9:54 Néhány görög nyelvű kézirat hozzáteszi: „... úgy, mint Illés tette!” **9:55** Néhány görög nyelvű kézirat hozzáteszi: „És Jézus így szólt: ‘Nem tudjátok, milyen szellem van bennetek. ⁵⁶Az Emberfia nem azért jött, hogy az emberek életét elveszítse, hanem hogy megmentse.’”

⁶¹Másvalaki így szólt hozzá: „Követlek, Uram, de előbb hadd búcsúzzam el a családomtól!”

⁶²De Jézus így felelt neki: „Aki egyszer az eke szarvára teszi a kezét, és visszanéz, az nem való az Isten királyságába!”

Jézus kiküldi a hetvenkettőt

10¹Ezt követően az Úr kiválasztott még hetvenkét* tanítványt. Elküldte őket kettesével maga előtt azokba a falvakba és városokba, ahová menni szándékozott. ²Így szólt hozzájuk: „Az aratnivaló sok, de kevés a munkás. Imádkozzatok hát az aratás Urához, hogy küldjön munkásokat az aratásába! ³Menjete! Jegyezzétek meg, hogy úgy küldtelek ki titeket, mint bárányokat a farkasok közé. ⁴Az útra ne vigyetek magatokkal se erszényt, se tarisznyát, se sarut, és senkit ne köszöntsetek útközben! ⁵Ha egy házba bementek, először ezt mondjátok: Békesség ennek a háznak! ⁶Ha békeszerető ember lakik abban a házban, a békesség, amit kívántok, megnyugszik rajta. Ha azonban nem békés az az ember, a békesség, amit kívántatok, visszaszáll rátok. ⁷Maradjatok annál a háznál, egyetek és igyatok mindenből, amivel megkínálnak titeket, mert a munkás megérdemli a bérét! Ne járjatok házról házra! ⁸Ha olyan városba értek, ahol szívesen látnak titeket, egyétek meg, amit elétek tesznek! ⁹Gyógyítsátok meg az ott levő betegeket, és hirdessétek az embereknek: elközelített hozzátok Isten királysága! ¹⁰De ha olyan városba mentek, ahol nem látnak titeket szívesen, menjete ki az utcára, és mondjátok: ¹¹»Még a városotok porát is lerázzuk a lábunkról, figyelmeztetésül ellenetek.* De tudjátok meg: közel jött hozzátok Isten királysága!« ¹²Mondom nektek: Sodoma† lakóinak elviselhetőbb lesz a helyzete az ítélet napján, mint az ott lakóknak.”

Jézus figyelmezteti a hitetleneket

(Mt 11:20–24)

¹³„Rossz lesz neked, Korazin†! Rossz lesz neked, Bétsaida†! Mert ha Tíruszban† vagy Szidónban† történtek volna azok a csodák, amelyek nálatok történtek, ők zsákruhában* és hamuban ülve már régen megtértek volna. ¹⁴Az ítéletkor elviselhetőbb lesz a helyzete Tírusznak és Szidónnak, mint nektek! ¹⁵És te, Kapernaum†, azt hiszed, hogy a Mennybe emelkedsz? A pokolba fogsz kerülni!

¹⁶Aki titeket hallgat, engem hallgat. Aki titeket elutasít, engem utasít el. Aki pedig engem elutasít, azt utasítja el, aki elküldött engem.”

A Sátán bukása

¹⁷Miután a hetvenkét* tanítvány visszatért, azt mondták Jézusnak: „Uram, még a gonosz szellemek is engedelmeskedtek nekünk, amikor a nevedben rájuk parancsoltunk!” ¹⁸Jézus pedig így felelt nekik: „Láttam a Sátánt, amint villámként zuhant le a mennyből! ¹⁹Figyeljetek rám! Hatalmat adtam nektek, hogy kígyókon és skorpiókon tapossatok. Hatalmatok van az ellenség

10:1 *hetvenkettő* Néhány görög kézirat hetven tanítványt említ. **10:11** „városotoknak ... ellenetek.” Figyelmeztetés. Azt jelenti, hogy nem beszélnek többé azokkal az emberekkel.

10:13 *zsákruha* Durva anyagból készült ruha, amelyet a szomorúság és a gyász jelképeként viseltek. **10:17** *hetvenkettő* Néhány görög kézirat hetven tanítványt említ.

minden ereje fölött. Semmi nem árthat nektek. ²⁰De ne annak örüljétek, hogy a szellemek engedelmeskednek nektek, hanem annak, hogy a nevetek fel van írva a mennyben!”

Jézus imádkozik az Atyához

(Mt 11:25–27; 13:16–17)

²¹Akkor Jézus a Szent Szellemtől[†] kapott örömmel ezt mondta: „Dicsérlek téged, Atyám, menny és föld Ura, hogy a bölcsek és okosok elől elrejtetted ezeket, de azoknak az embereknek, akik olyanok, mint a kisgyermekek, megmutattad mindezt. Igen, Atyám, mert ez így tetszett neked.

²²Az én Atyám mindent átadott nekem. Senki sem tudja, hogy ki a Fiú, csak az Atya. És senki sem tudja, hogy ki az Atya, csak a Fiú, és az, akinek a Fiú meg akarja mutatni.”

²³A tanítványokhoz szólva ezt mondta: „Boldogok a szemek, amelyek látják, amit ti láttok! ²⁴Mert mondom nektek: sok király és próféta[†] akarta látni, amit ti láttok, de nem látták; és hallani, amit ti hallotok, de nem hallották.”

A jószívű samáriai története

²⁵Ekkor felállt egy törvénytánító, és hogy Jézust próbára tegye, ezt kérdezte: „Mester, mit kell tennem, hogy örök életet kapjak?”

²⁶Mire Jézus megkérdezte: „Mi van megírva a törvényben? Mit olvasol ott?”

²⁷A törvénytánító így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből*, és szeresd embertársadat, mint magadat!”*

²⁸Jézus ekkor ezt mondta neki: „Jól válaszoltál. Tedd ezt, és élni fogsz!”

²⁹A törvénytánító azonban igazolni akarta önmagát, és megkérdezte: „De hát ki az én embertársam?”

³⁰Jézus így válaszolt: „Egy ember Jeruzsálemből Jerikóba tartott. Útközben rablók kezére került. Azok levetkőztették, megverték, majd otthagyták őt félholtan. ³¹Arra ment egy pap. Amikor meglátta az összevert embert, átment az út másik oldalára, és elment mellette. ³²Később egy lévita[†] közeledett ugyanazon az úton. Amikor meglátta a megvert embert, ő is átment az út másik oldalára, és elment. ³³Arra utazott egy samáriai[†] férfi is. Amikor meglátta az embert, megsajnálta őt. ³⁴Odament hozzá, olajat és bort öntött a sebeire, és bekötözte őket. Ezután feltette őt a saját állatára, elvitte egy fogadóba és ott ápolta. ³⁵Másnap elővett két ezüstpénzt. Odaadta a fogadónak, és azt mondta: »Gondoskodj róla, és amit ezen kívül költesz rá, megfizetem, amikor visszajövök.«

³⁶„Mit gondoltok, a három közül melyik volt a kirabolt ember embertársa?”

³⁷A törvénytánító így válaszolt: „Az, aki segített rajta.”

Erre Jézus azt mondta: „Menj, és cselekedj úgy, mint ő!”

Mária és Márta

³⁸Ahogy Jézus a tanítványaival továbbutazott, eljutott egy faluba. Egy Márta nevű nő vendégül látta őt a házában. ³⁹Volt egy testvére, akit

Máriának hívtak. Mária leült az Úr lábaihoz, és hallgatta, amit Jézus mondott. ⁴⁰Mártát eközben a sok készülődés teljesen lefoglalta. Odament Jézushoz, és így szólt: „Uram, nem törődsz azzal, hogy a testvérem teljesen magamra hagyott a munkában? Szólj neki, hogy segítsen!”

⁴¹Jézus így felelt neki: „Márta, Márta! Sok mindenért aggódsz és nyugtalanokodsz. ⁴²Pedig csak egy valami fontos. Mária a jó részt választotta, amit soha nem vesznek el tőle.”

Jézus az imáról tanít

(Mt 6:9–15; 7:7–11)

11 ¹Történt egy alkalommal, hogy Jézus egy helyen imádkozott. Amikor befejezte az imáját, egyik tanítványa azt mondta: „Uram, taníts meg minket imádkozni, ahogyan János[†] is tanította a követőit!”

²Ekkor Jézus így szólt: „Amikor imádkoztok, ezt mondjátok:

»Atyánk, legyen szent a te neved!

Jöjjön el a királyságod!

³ Add meg nekünk a kenyerünket minden nap!

⁴ Bocsásd meg a bűneinket,
ahogyan mi is megbocsátunk azoknak,
akik rosszat tesznek nekünk!

Ne engedd, hogy kísértésbe essünk!«”

Kitartással kérjétek!

⁵Ezután ezt mondta: „Ha van egy barátotok, és az éjszaka közepén elmentek hozzá, és ezt mondjátok neki: »Barátom, adj nekem kölcsön három kenyeret! ⁶Egy úton levő barátom érkezett hozzám, és nem tudom mivel megkínálni őt.« ⁷Erre a barátod így válaszol odabentről: »Ne zavarj! Az ajtót már bezártam, gyermekeimmel az ágyban fekszünk. Nem tudok felkelni, hogy adjak neked.« ⁸Azt mondom nektek, hogy ha ez az ember nem is kelne fel a barátságotok miatt, mégis megteszi a kitartásod miatt, és megadja neked, amire csak szükséged van. ⁹Ezért mondom nektek: Kérjétek, és kaptok! Keressetek, és találtok! Kopogtassatok, és az ajtó kinyílik nektek! ¹⁰Mert mindenki, aki kér, kap. Mindenki, aki keres, talál. És aki kopog, annak megnyílik az ajtó. ¹¹Van-e olyan apa közöttetek, aki kígyót ad a fiának, ha az halat kér tőle? ¹²Vagy aki skorpiót ad neki, ha az tojást kér? ¹³Ezért ha ti, bár gonoszok vagytok, tudtok jó ajándékokat adni a gyermekeiteknek, mennyivel inkább fog a ti mennyei Atyátok Szent Szellemet[†] adni azoknak, akik kérik tőle!”

Jézus hatalma Istentől van

(Mt 12:22–30; Mk 3:20–27)

¹⁴Egyszer Jézus kiűzött egy gonosz szellemet[†] egy emberből, aki azelőtt nem tudott beszélni. Amikor kiment belőle a gonosz szellem, az ember elkezdett beszélni. Az emberek nagyon elcsodálkoztak ezen. ¹⁵Néhányan azonban ezt mondták: „Belzebubnak^{*}, a gonosz szellemek fejedelmének a segítségével úzi ki a gonosz szellemeket.”

¹⁶Voltak, akik mennyei jelet[†] kértek tőle, hogy próbára tegyék. ¹⁷De Jézus ismerte gondolataikat, és így szólt hozzájuk: „Minden királyság, amely meghasonlik önmagával, és önmaga ellen harcol, elpusztul. És az a család, amely önmaga ellen harcol, szétesik. ¹⁸Ha a Sátán meghasonlana önmagával, és önmaga ellen harcolna, hogyan maradhatna fenn a királysága? Ezt azért kérdezem, mert azt mondjátok, hogy Belzebub segítségével úzom ki a gonosz szellemeket. ¹⁹De ha ez így van, akkor a ti tanítványaitok kinek a segítségével úzik ki őket? Így ők maguk bizonyítják, hogy nincs igazatok! ²⁰Ha pedig Isten hatalmával úzom ki a gonosz szellemeket, akkor nyilvánvaló, hogy eljött hozzátok Isten királysága.

²¹Ha egy erős ember felfegyverezve őrzi a házat, biztonságban van a vagyona. ²²De ha megtámadja őt valaki, aki még nála is erősebb, akkor legyőzi őt, elveszi a fegyvereket, amelyekben a másik bízott, a zsákmányt pedig szétesztja.

²³Aki nincs velem, az ellenem van. Aki nem velem dolgozik, az ellenem dolgozik.”

A gonosz szellem visszatérése

(Mt 12:43–45)

²⁴„Amikor egy gonosz szellem kimegy valakiből, száraz helyeken vándorol, és nyugalmat keres. Ha nem talál nyugalmat, így szól: »Visszamegyek a lakóhelyemre, ahonnan kijöttem.« ²⁵Amikor visszamegy, a házat kisöpörve és rendben találja. ²⁶Ekkor hoz magával hét másik szellemet, akik még nála is gonoszabbak, és ezek mind bemennek és ott laknak. Így annak az embernek az állapota rosszabb lesz az előzőnél.”

Kik az igazán boldogok?

²⁷Történt, hogy amíg beszélt, a tömegből egy asszony ezt kiáltotta neki: „Boldog az az anyaméh, amely téged kihordott, és boldogok azok az emlők, amelyek tápláltak!”

²⁸Jézus így válaszolt: „De azok az igazán boldogok, akik hallják Isten beszédét, és engedelmeskednek!”

Adj jelet!

(Mt 12:38–42; Mk 8:12)

²⁹Mialatt a tömeg egyre növekedett, ő beszélni kezdett hozzájuk: „Gonosz ez a nemzedék: jelet[†] keresnek. De nem kapnak más jelet, csak Jónás próféta jelét*. ³⁰Mert ahogyan Jónás jel volt Ninive lakói számára, úgy lesz az Emberfia[†] is jel ennek a nemzedéknek. ³¹Az ítéletkor Dél Királynője* feltámad ennek a nemzedéknek az embereivel együtt, és elítéli őket. Ez a királynő ugyanis a föld végéről is eljött, hogy Salamon bölcsességét hallgassa. Most pedig olyan van itt, aki nagyobb, mint Salamon. ³²Ninive lakói is feltámadnak az ítéletkor ezzel a nemzedékkal együtt, és elítélik. Ninive lakói ugyanis megváltoztatták az életüket Jónás üzenetét hallva. Most pedig nagyobb van itt, mint Jónás.”

11:29 Jónás jele Jónás három napig volt a nagy hal gyomrában, ahogy Jézus három napig volt a sírban. Olvasd el Jónás könyvét az Ószövetségből! **11:31** Dél Királynője Sába királynője, aki 1600 km-t utazott, hogy Isten bölcsességét megtanulhassa Salamon királytól (1Kir 10:1–13).

Légy világosság a világ számára!*(Mt 5:15; 6:22–23)*

³³„Senki sem gyújt meg egy lámpást azért, hogy egy edény alá tegye és elrejtse. Ehelyett a lámpatartóba teszik, hogy akik belépnek, lássák a fényt. ³⁴A test lámpása a szem. Ha a szemed tiszta, az egész tested világossággal van telve. De ha a szemed gonosz, az egész tested sötétségben van. ³⁵Vigyázz tehát, hogy az a világosság, ami benned van, ne hogy sötétséggé váljon! ³⁶Mert ha a tested világossággal van tele és semmi sötétség nincs benne, éppúgy fog világítani, mint amikor egy lámpás megvilágít a fényével.”

Jézus véleménye a farizeusokról*(Mt 23:1–36; Mk 12:38–40; Lk 20:45–47)*

³⁷Amikor Jézus befejezte a beszédet, egy farizeus[†] meghívta, hogy egyen vele. Jézus elment hozzá, és leült az asztalhoz. ³⁸Amikor a farizeus ezt meglátta, meglepődött, hogy Jézus nem mosta meg a kezét evés előtt.* ³⁹Jézus ekkor így szólt hozzá: „Ti, farizeusok, a pohárnak és tányérnak csak a külsejét mossátok meg. Belül viszont tele vagytok kapzsisággal és gonosszággal. ⁴⁰Bolondok! Nem ugyanaz készítette a külsőt, mint a belsőt? ⁴¹Adjátok a szegényeknek, ami a poharatokban és tányérotokban van, és minden tiszta lesz nektek. ⁴²De rossz lesz nektek, farizeusok, mert beadjátok a menta, a kapor* és minden más apró kerti növény tizedét is, de elhanyagoljátok az igazságosságot és az Isten szeretetét. Pedig ez utóbbiakat kellene tennetek anélkül, hogy az előzőeket elhanyagolnátok. ⁴³Rossz lesz nektek, farizeusok! Mert a zsinagógákban[†] szeretitek a legjobb helyeket, és szeretitek, ha a piacokon tisztelettel köszöntenek titeket. ⁴⁴Rossz lesz nektek, mert olyanok vagytok, mint a jelöletlen sírok, amelyeken emberek járkálnak, de nem tudják, hogy azok sírok!”

Jézus a zsidó törvénytanárokhoz szól

⁴⁵Erre az egyik törvénytánító ezt mondta neki: „Mester! Amikor így beszélsz, minket is megbántasz!”

⁴⁶De ő így válaszolt: „Rossz lesz nektek is, törvénytánítók! Olyan szabályokat hoztok, és kényszerítetek az emberekre, amiket nehéz betartani. Ti viszont meg sem próbáljátok betartani ezeket a szabályokat. ⁴⁷Rossz lesz nektek, mert sírokat* építetek a prófétáknak[†], akiket atyáitok ölték meg! ⁴⁸Ezzel azonban azt mutatjátok, hogy egyetértetek atyáitok tetteivel. Ők ölték meg azokat a prófétákat, akiknek ti sírokat építetek. ⁴⁹Erre mondta Isten bölcsessége: »Küldök nekik prófétákat és apostolokat, és némelyiket megölik, némelyiket üldözni fogják.« ⁵⁰Ezért ezt a nemzedéket fogják megbüntetni minden próféta véérért, amit a világ kezdete óta kiontottak, ⁵¹kezdve Ábeltől egészen Zakariásig*, akit az oltár[†] és az Úr háza között ölték meg. Igazán mondom nektek: ez a nemzedék lesz megbüntetve mindezért.

11:38 *megmossa a kezét* A kézmosás zsidó vallási szertartás, ami a farizeusok szerint nagyon fontos volt. **11:42** *menta, kapor* Apró kerti fűszernövények. Csak a nagyon vallásos emberek voltak olyan gondosak, hogy ezekből is beszolgáltassák a tizedet. **11:47** *sír* Itt: síremlék. Fontos személyek emléke tiszteletére épült kis épületek. **11:51** *Ábel, Zakariás* A héber Ószövetségben elsőként és utolsóként meggyilkolt emberek.

⁵²Rossz lesz nektek, törvénytánítók, mert az emberektől elvettétek a kulcsot, amely Isten ismeretére vezet! Ti magatok nem használtátok, és megakadályoztátok ebben azokat is, akik akarták.”

⁵³Amikor Jézus elment onnan, a törvénytánítók és farizeusok[†] rosszindulattal kérdezgetni kezdték őt mindenféléről. ⁵⁴Közben azt figyelték, hogy hol használhatnák föl ellene, amit mondott.

Ne legyetek olyanok, mint a farizeusok!

12¹Egyszer több ezer ember gyűlt egybe. Olyan sokan voltak, hogy egymást taposták. Ekkor Jézus beszélni kezdett. Először a tanítványaihoz szólt: „Óvakodjatok a farizeusok[†] kovászatól, ami a képmutatás! ²Nincs olyan rejtett dolog, amely ismertté ne válna, sem olyan titok, amely ki ne tudódna. ³Amit a sötétben mondtatok, az hallható lesz a világosságban. Amit rejtett szobákban suttogtatok egymás fülébe, azt a háztetőkről fogják hirdetni.”

Csak Istent féljétek!

(Mt 10:28–31)

⁴„De nektek, barátaimnak mondom: Nem azoktól kell félnetek, akik a testet megölik, de utána már nem árthatnak. ⁵Megmutatom, kitől kell félnetek: Attól féljétek, akinek hatalma van arra, hogy miután megölt, a pokolra vessen!

⁶Ugye két fillérért* öt verebet is kaptok? Mégis, egyetlen ilyen verébről sem feledkezik el Isten. ⁷Nektek pedig még a hajszálaitek is számon vannak tartva. Ezért ne aggódjatok: ti sok verébnél értékesebbek vagytok.”

Ne szégyelljétek Jézust!

(Mt 10:32–33; 12:32; 10:19–20)

⁸„Mondom nektek: hogyha valaki elismeri az emberek előtt, hogy hozzám tartozik, arról az Emberfia[†] is elismeri Isten angyalai előtt, hogy hozzá tartozik. ⁹De aki megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom Isten angyalai előtt.

¹⁰Ha valaki az Emberfia[†] ellen szól, annak meg lesz bocsátva. De ha valaki a Szent Szellemet[†] gyalázza, annak nem lesz megbocsátva.

¹¹Amikor zsinagógák[†], vezetők és más hatóságok elé visznek titeket, ne aggódjatok amiatt, hogy hogyan védjétek magatokat, és mit mondjatok! ¹²Ne aggódjatok, mert annak idején a Szent Szellem[†] megtanít titeket arra, amit mondanotok kell!”

Jézus figyelmeztet, hogy az önzés veszélyes

¹³Ekkor a tömegeből valaki így szólt hozzá: „Tanító, mondd meg a testvéremnek, hogy ossza meg velem az örökséget!”

¹⁴Jézus azonban így válaszolt: „Ember, ki tett engem bíróvá fölöttetek, hogy döntést hozzak?” ¹⁵Ezután így szólt hozzájuk: „Vigyázzatok, és óvakodjatok mindenféle kapzsiságtól. Mert az ember élete nem attól függ, hogy milyen nagy a vagyona!”

12:6 fillér Rézpenz, a dénár 1/16 része (egy dénár a napszámos egy napi átlag bére volt).

¹⁶Ezután egy történetet mondott nekik: „Egy gazdag ember földje bő termést hozott. ¹⁷Az ember gondolkodni kezdett, hogy mit csináljon, ugyanis nem volt hová tennie a termést. ¹⁸Végül elhatározta: »Lebontom a magtárait, nagyobbakat építek, és ott fogom tárolni a gabonámat és a javaimat. ¹⁹Elmondhatom magamnak: Annyi jó dolgot halmoztál fel, ami több évre is elegendő lesz. Pihenj, egyél, igyál és örvendezz!« ²⁰De Isten így szólt hozzá: »Bolond ember, ezen az éjszakán meghalsz! Kié lesz akkor a vagyon, amit összegyűjtöttél?«

²¹Így jár az, aki a maga számára gyűjt kincseket, de Isten szemében nem gazdag.”

Isten királysága legyen az első!

(Mt 6:25–34; 19–21)

²²Ezután tanítványaihoz szólva így folytatta: „Ezért mondom nektek: ne aggódjatok az életekért, hogy mit egyetek. Ne aggódjatok a testetekért, hogy mit vegyetek fel magatokra! ²³Mert fontosabb az élet, mint az étel, és fontosabb a test, mint a ruha. ²⁴Nézzétek a hollókat: nem vetnek és nem aratnak, nincs raktáruk és magtáruk, Isten mégis gondoskodik róluk. Mennyivel többet értek ti a madaraknál! ²⁵Ki tudná közületek aggodásával csak egy órával meghosszabbítani az életét? ²⁶Ha pedig ilyen kis dolgot sem tudtok megtenni, miért aggódnátok a többi miatt? ²⁷Nézzétek, hogyan növekednek a liliumok: nem dolgoznak, nem fonnak. Mégis, mondom nektek: Salamon legnagyobb dicsőségében sem öltözködött úgy, mint ezek közül bármelyik. ²⁸Ha pedig a mező fűvét, amely ma még van, de holnap a kályhába szórják, így öltözteti Isten, mennyivel inkább öltöztet titeket, kishitűek! ²⁹Ne azt kérdezzétek tehát, hogy mit egyetek, vagy mit igyatok, és ne is nyugtalankodjatok! ³⁰Mert mindezeket a világi emberek kérdezzétek. De a ti Atyátok tudja, hogy ezekre szükségetek van. ³¹Keressétek inkább az ő királyságát, és ezek is megadtnak nektek.”

Ne a pénzben bízzatok!

³²„Ne félj, te kicsiny nyáj, mert Atyátok nektek akarja adni a királyságot! ³³Adjátok el, amitek van, és a pénzt adjátok a szegényeknek! Olyan erszényeket szereztek magatoknak, amelyek nem kopnak el. Szereztek maradandó kincseket a mennyben, ahol sem tolvaj nem juthat hozzá, sem moly nem rághatja meg. ³⁴Mert ahol a kincsetek van, ott lesz a szívetek is.”

Mindig legyetek készen!

(Mt 24:45–51)

³⁵„Legyetek készen! Legyetek felöltözve teljesen, és lámpásotok mindig világítson! ³⁶Legyetek olyanok, mint azok a szolgák, akik úgy várják uruk hazaérkezését az esküvőről, hogy amikor az megérkezik és kopogtat, rögtön beengedhessék. ³⁷Boldogok azok a szolgák, akiket ébren és készen talál uruk, amikor megérkezik! Bizony, én azt mondom nektek: az ilyeneket asztalhoz ülteti az uruk, és felöltözik, hogy kiszolgálja őket. ³⁸Boldogok, akiket készen talál, akár éjjelkor, akár hajnalban jön is haza. ³⁹Jegyézzétek meg, hogy ha egy ház ura tudná, hogy mikor jön el a tolvaj, nem engedné meg, hogy az betörjön a házba! ⁴⁰Ti is legyetek készen! Az Emberfia† ugyanis abban az órában jön el, amikor nem várjátok.”

Ki a megbízható szolga?

⁴¹Akkor Péter megkérdezte: „Uram, csak nekünk szólnak ezek a történetek, vagy mindenkinek?”

⁴²Az Úr így válaszolt: „Ki az a megbízható és bölcs szolga, akit az ura a többi szolga fölé rendel, hogy idejében kiadja nekik az ételt? ⁴³Boldog az a szolga, akit ilyen munkában talál az ura, amikor megérkezik. ⁴⁴Mondom nektek: az ilyenekre egész vagyont is rábízta. ⁴⁵De ha az a szolga azt mondja magában: »Sokára jön meg az én uram«, és verni kezdi a többi szolgát, férfiakat és nőket, és enni, inni, részegeskedni kezd, ⁴⁶annak a szolgának az ura aznap jön meg, amikor nem számít rá, és abban az órában, amikor nem gondolja. Az ilyen szolgát az ura kettévágatja, és a hitetlenek sorsára juttatja.

⁴⁷Az a szolga, aki ismeri ura akaratát, de nem kezd hozzá, hogy megtegye, vagy nem az ura akarata szerint cselekszik, nagy verést kap. ⁴⁸De az a szolga, aki úgy tesz büntetésre méltó dolgot, hogy nem ismeri ura akaratát, csak kevés verést kap. Mert aki sokat kapott, attól sokat várnak. Akit sokkal bíztak meg, attól többet kérnek számon.”

Az emberek véleménye megoszlik Jézusról

(Mt 10:34–36)

⁴⁹„Azért jöttem, hogy tüzet hozzak a földre, és bárcsak lobogna már! ⁵⁰Van egy bemerítés*, amellyel be kell merítkeznem, és nyugtalan vagyok, amíg ez meg nem történik! ⁵¹Azt gondoljátok, azért jöttem, hogy békét hozzak a földre? Mondom nektek: nem, hanem hogy megosztást hozzak. ⁵²Mert mostantól megosztottság lesz: egy öttagú családban hárman lesznek kettő ellen és ketten lesznek három ellen.

⁵³ Az apa fia ellen fordul,
és a fiú apja ellen.
Az anya lánya ellen fordul,
és a lány anyja ellen.
Az anyós menyje ellen,
a meny pedig anyósa ellen fordul majd.”

Az idők megértése

(Mt 16:2–3)

⁵⁴Azután így szólt a tömeghez: „Amikor nyugatról felhő közeleg, azt mondjátok, hogy esni fog, és úgy is lesz. ⁵⁵Amikor déli szél fúj, azt mondjátok, hogy nagy meleg jön, és úgy lesz. ⁵⁶Képmutatók†! Az ég és a föld jeleit felismeritek. Miért nem ismeritek föl akkor mindazt, ami most történik?”

Rendezd el vitás ügyeidet!

(Mt 5:25–26)

⁵⁷„Miért nem tudjátok magatoktól eldönteni, hogy mi a helyes? ⁵⁸Amikor ellenfeleddel a bíró elé mész, igyekezz vele még az úton kibékülni!

12:50 bemerítés A bemerítkezés általában azt jelenti, hogy víz alá merítés, itt azonban egy különleges jelentése van — bemerítve lenni vagy beletemetve lenni a nehézségekbe.

Máskülönben a bíró elé visz, aki átad a börtönőrnek és az börtönbe zár téged! ⁵⁹Mondom neked: ki nem jössz onnan addig, míg vissza nem fizetted az utolsó fillért is!”

Változtassátok meg a szíveteket!

13 ¹Abban az időben voltak ott néhányan, akik elmondták Jézusnak a galileaiak történetét, akiknek vérét Pilátus áldozataik vérével keverte össze. ²Erre Jézus ezt mondta: „Gondoljátok, hogy ezek a galileaiak bűnösebbek lehetnek, mint a többi galileai, és azért kellett elszenvedniük ezt? ³Nem! Sőt mondom nektek: ha meg nem változtatjátok azt, ahogyan gondolkodtok és ahogy éltek, mindnyájan úgy fogtok meghalni, mint ők! ⁴Vagy mit gondoltok arról a tizennyolc emberről, akik akkor haltak meg, amikor Siloám tornya rájuk omlott? Gondoljátok, hogy bűnösebbek voltak, mint az összes többi jeruzsálemi? ⁵Nem! Sőt mondom nektek: ha meg nem változtatjátok, azt, ahogyan gondolkodtok és ahogy éltek, mindnyájan úgy fogtok meghalni, mint ők.”

A terméketlen fa

⁶Ezután egy történetet mondott nekik: „Egy embernek a szőlőjében volt egy fügefája. De amikor kiment, hogy gyümölcsöt szedjen róla, egyet sem talált rajta. ⁷Ezért így szólt a kertészhez: »Már három éve, hogy hiába keresek gyümölcsöt ezen a fán. Vágd ki! Ne foglalja a földet hiába!« ⁸A kertész azonban így válaszolt: »Uram, hadd maradjon meg még egy évig! Körülásom és megtrágyázom, ⁹és ha jövőre terem, meghagyjuk, ha nem terem, akkor kivágjuk.«”

Jézus meggyógyít egy asszonyt szombaton[†]

¹⁰Szombaton[†] Jézus egy zsinagógában[†] tanított. ¹¹Volt ott egy asszony, aki már tizennyolc éve beteg volt a benne lakó gonosz szellem miatt. Egészen görnyedt volt, és nem tudott felegyenesedni. ¹²Amikor Jézus meglátta, magához hívta őt, és így szólt hozzá: „Asszony, megszabadultál a betegségedtől!” ¹³Rátette a kezét, mire az asszony azonnal felegyenesedett, és dicsérte Istent.

¹⁴De a zsinagóga[†] vezetője megharagudott, amiért Jézus szombaton[†] gyógyított. Így szólt az emberekhez: „Hat napotok van egy héten arra, hogy dolgozzatok. Ha meg akartok gyógyulni, akkor azokon a napokon jöjjetek, ne szombaton!”

¹⁵Az Úr így válaszolt erre: „Képmutatók[†]! Nem oldjátok ki mindannyian az ökrötöket vagy szamaratokat az istállóból szombaton[†] is, és nem viszitek el őket megitatni? ¹⁶Itt van ez az asszony, Ábrahám[†] leánya, akit a Sátán tizennyolc évig fogva tartott. Talán szombaton nem kellett volna őt megszabadítani a betegségéből?” ¹⁷Erre mindenki, aki ellene szólt, elszégyellte magát, a tömeg pedig örült a csodás dolgok miatt, amiket Jézus tett.

Mihez hasonló Isten királysága?

(Mt 13:31–33; Mk 4:30–32)

¹⁸Jézus ezt mondta: „Milyen Isten királysága? Mihez hasonlítható? ¹⁹Olyan, mint egy mustármag[†], amit egy ember elültetett a kertjében. Az pedig megnőtt, és fa lett belőle, és az ég madarai fészket raktak az ágai között.”

²⁰Így folytatta: „Mihez is hasonlítsam Isten királyságát? ²¹Olyan, mint a kovász, amit egy asszony három mérce liszthez kevert, az pedig megkelt.”

A keskeny ajtó

(Mt 7:13–14, 21–23)

²²Jézus Jeruzsálem felé tartva a falvakat és városokat járva tanított. ²³Egyszer valaki megkérdezte tőle: „Uram, csak néhány ember fog megmenekülni?”

Ő pedig így felelt: ²⁴„Tegyetek meg mindent azért, hogy a keskeny ajtón menjetek be! Mert mondom nektek: sokan próbálnak bejutni a keskeny ajtón át, de nem sikerül nekik. ²⁵Ha egyszer a ház ura felkel és bezárja az ajtót, ti kinn maradtok. Kopogtatni kezdtek, és azt mondjátok: »Uram, nyiss ajtót nekünk!« De ő így fog felelni nektek: »Nem tudom, honnan jöttetek.« ²⁶Erre ti ezt mondjátok majd: »De hiszen együtt ettünk és ittunk veled, és az utcáinkon tanítottál.« ²⁷Ő azonban ezt mondja majd nektek: »Nem tudom, honnan jöttetek! Menjete el tőlem mind, akik gonoszságot tesztetek!« ²⁸Sírás és fogcsikorgatás lesz majd, amikor meglátjátok Ábrahámot[†], Izsákot[†], Jákóbot[†], és az összes prófétát[†] Isten királyságában, de ti magatok ki lesztek onnan zárva! ²⁹És emberek jönnek majd keletről, nyugatról, északról és délről, és asztalhoz ülnek Isten királyságában. ³⁰Jegyezzétek meg, hogy vannak utolsók, akik elsők lesznek majd, és vannak elsők, akik utolsók lesznek majd.”

Jézus Jeruzsálemben fog meghalni

(Mt 23:37–39)

³¹Ekkor odament Jézushoz néhány farizeus[†]. Ezt mondták neki: „Menj el innen máshová, mert Heródes[†] meg akar öletni téged!”

³²De Jézus így felelt nekik: „Menjete el, és mondjátok meg annak a rókának, hogy ma és holnap gyógyítok és gonosz szellemeket[†] űzők ki az emberekből, de a harmadik napon befejezem a munkámat. ³³De ma, holnap és holnapután még úton kell lennem, mert lehetetlen, hogy egy próféta[†] Jeruzsálemben kívül haljon meg.

³⁴Jeruzsálem, Jeruzsálem! Megölsz és megkövedsz a prófétákat[†], akiket Isten küldött hozzád! Milyen sokszor akartam már összegyűjteni gyermekeidet, mint tyúk a csibéit szárnyai alá! De te nem akartad! ³⁵Ezért most elhagyatott lesz a házatok! De mondom nektek: nem láttok engem addig a napig, amíg azt nem mondjátok: »Áldott, aki az Úr nevében jön!«”*

Lehet-e szombaton gyógyítani?

14¹Egyik szombaton[†] Jézus elment a farizeusok[†] egyik vezetőjének a házába enni. Az ott lévők ezalatt közelről figyelték őt. ²Egyszer csak egy vízkóros ember állt meg előtte. ³Jézus megkérdezte a törvénytanáítóktól és a farizeusoktól: „Szabad szombaton gyógyítani vagy nem?” ⁴De azok hallgattak. Ekkor Jézus kézen fogta a beteget, meggyógyította, majd elküldte. ⁵Azután így szólt a törvénytanáítókhöz és a farizeusokhoz: „Ha közületek valakinek a fia vagy az ökre szombaton beleesik egy gödörbe, nem

húzzátok-e ki onnan még szombaton?” 6Ők pedig nem tudtak mit felelni erre.

Ne értékelj túl magad!

⁷Ezután a vendégeknek is mondott egy történetet, mert észrevette, hogyan keresik maguknak a főhelyeket: ⁸„Ha valaki meghív egy esküvői vacsorára, ne ülj a főhelyre, mert lehet, hogy egy nálad fontosabb embert is meghívtak. ⁹Ha odamegy hozzád az, aki mindkettőtöket meghívta, és azt mondja: »Add át neki a helyed!«, akkor neked szégyenkezve a legutolsó helyet kell elfoglalnod. ¹⁰Ezért amikor meghívnak, a legutolsó helyre ülj! Akkor az, aki meghívott téged odamegy hozzád, és azt mondja: »Barátom, ülj előbbre egy jobb helyre!« Így a többi vendég tisztelni fog. ¹¹Mert aki fölemeli magát, megaláztatik. Aki viszont megalázza magát, fölemeltetik.”

Meglesz a jutalmad!

¹²Ezután pedig ahhoz szólt, aki meghívta őt: „Amikor ebédet vagy vacsorát adsz, ne a barátaidat, testvéreidet, rokonaidat vagy gazdag szomszédaidat hívd meg! Mert akkor ők is visszahívnak téged, és ezzel már megkaptad jutalmadat! ¹³Hanem ha vendégséget rendezel, hívj meg szegényeket, nyomorékokat, sántákat és vakokat! ¹⁴És boldog leszel, mert nekik nincs miből visszafizetniük ezt neked. De az igaz emberek feltámadásakor meglesz a jutalmad.”

A nagy vacsora története

(Mt 22:1–10)

¹⁵Az egyik vendég, amikor ezt hallotta, így szólt: „Boldog mindenki, aki Isten királyságának a vendége!”

¹⁶Jézus így válaszolt erre: „Egyszer valaki nagy vacsorát készített, amelyre sok vendéget meghívott. ¹⁷Amikor eljött a vacsora ideje, elküldte szolgáját. Ezt üzenté vele a meghívottaknak: »Gyertek, mert minden elkészült!« ¹⁸De azok egytől egyig mentegetőzni kezdtek. Az első azt mondta a szolgának: »Földet vettem, és ki kell mennem megnézni. Kérlek, ments ki engem az uradnál!« ¹⁹Egy másik pedig ezt mondta: »Öt pár igavonó ökröt vettem, most megyek kipróbálni. Kérlek, ments ki engem!« ²⁰Egy harmadik azt üzenté: »Most házasodtam, úgyhogy nem tudok elmenni!« ²¹A szolga visszament, és elmondta mindezt az urának. A ház ura megharagudott, és megparancsolta: »Siess, és hozd be az utcákból és a mellékutcákból a szegényeket, a nyomorékokat, a vakokat és a bénákat!« ²²Később a szolga jelentette: »Uram, megtettem amit parancsoltál, de még mindig van hely.« ²³Erre az ura azt mondta neki: »Menj ki az utakra és az ösvényekre, és kényszerítsd az embereket, hogy jöjjenek el, hogy megteljen a házam! ²⁴Mert mondom neked: azok közül, akiket meghívtam, senki sem kóstolja meg a vacsorámat.«”

Készíts tervet!

(Mt 10:37–38)

²⁵Egyszer hatalmas tömeg kísérte Jézust, ő pedig megfordult, és azt mondta nekik: ²⁶„Ha valaki hozzám jön, és nem szeret jobban engem, mint a

saját apját, anyját, feleségét, gyermekeit, és testvéreit, sőt az életénél is jobban, az nem lehet a tanítványom. ²⁷Ha valaki nem veszi fel a keresztyét, és nem követ engem, nem lehet a tanítványom. ²⁸Ha közületek valaki tornyot akar építeni, vajon nem ül le előbb, hogy kiszámolja az árát, azért, hogy lássa, elég-e a pénze az építkezés befejezéséhez? ²⁹Máskülönben, ha az alapot lerakja, de nem tudja befejezni, kigúnyolják, akik csak látják, és azt mondják: ³⁰»Ez az ember elkezdett építkezni, de nem tudta befejezni.«

³¹Vagy ha egy király harcra készül egy másik királlyal szemben, vajon nem ül le előbb tanácskozni, hogy harcolhat-e tízezer emberrel az ellen, aki húszezerrel jön ellene? ³²Mert ha nem tudja felvenni a harcot ellene, akkor követeket küld az ellenséghez, amíg a másik király még távol van, és békét kér. ³³Ugyanígy nektek is fel kell adnotok mindeneteket, mert aki ezt nem teszi meg, az nem lehet az én tanítványom.”

A só

(Mt 5:13; Mk 9:50)

³⁴„Jó a só, de ha elveszti az ízét, hogyan kaphatja azt vissza? ³⁵Sem a földnek, sem a trágyának nem jó; az emberek kidobják.

Akinek van füle, hallja!”

Öröm a mennyben

(Mt 18:12–14)

15¹A vámszedők[†] és a bűnösök mind Jézus köré gyűltek, hogy hallgassák őt. ²De a farizeusok[†] és a törvénytánítók morgolódní kezdtek: „Ez az ember* magához fogadja a bűnösöket, és együtt eszik velük!”

³Erre Jézus a következő történetet mondta el nekik: ⁴„Ha közületek valakinek van száz juha, és azok közül egyet elveszít, nem hagyja ott a kilencvenkilencet a pusztában, hogy az elveszett után menjen, amíg meg nem találja? ⁵Ha megtalálta, nagy örömmel a vállára veszi, ⁶és hazamegy vele. Otthon összehívja a barátait és a szomszédait, és azt mondja nekik: »Örüljetek velem, mert megtaláltam az elveszett juhomat!« ⁷Ezért mondom nektek: ugyanígy nagyobb öröm lesz a mennyben egyetlen bűnös miatt, aki megváltoztatja az életét, mint kilencvenkilenc igaz ember miatt, akiknek nincs szükségük arra, hogy megváltoztassák az életüket.

⁸Vagy ha egy asszonynak van tíz ezüstpénze*, és közülük egy elveszik, vajon nem gyújt-e lámpást, nem söpri-e fel alaposan a házat, és nem kutat-e utána egészen addig, amíg meg nem találja? ⁹És amikor megtalálta, összehívja a barátnőit és a szomszédait, és azt mondja: »Örüljetek velem, mert megtaláltam az elveszett ezüstpénzemet!« ¹⁰Ezért mondom nektek: Isten angyalai ugyanígy örülnek, amikor egy bűnös ember megváltoztatja az életét.”

A fiú, aki elment otthonról

¹¹Azután így folytatta: „Egy embernek volt két fia. ¹²A fiatalabbik azt mondta az apjának: »Apám, add ki nekem a vagyonunkból azt a részt, ami az enyém!« Erre az apa szétosztotta a vagyonát a két fiú között. ¹³Nem

15:2 Ez az ember Jézus. Az ellenségei elkerülték nevének használatát. **15:8** ezüstpénz Görög dragma, egy ezüstpénz körülbelül egy napi munkabérnek felelt meg.

sokkal ezután a fiatalabbik mindenét összeszedte és távoli vidékre költözött. Ott bolond módon élve minden pénzét elpazarolta. ¹⁴Amikor már minden pénze elfogyott, az embereknek nem volt mit enniük azon a vidéken. A fiú éhes volt, és pénzre volt szüksége. ¹⁵Ezért dolgozni kezdett egy embernél, aki kiküldte őt a földjére disznókat etetni. ¹⁶A fiú szívesen evett volna még a disznók ételéből is, de senki nem adott neki. ¹⁷Végül elgondolkodott, és ezt mondta: »Mennyi olyan munkása van az én apámnak, akik fizetést kapnak, és bőven van mit enniük. Én pedig éhen halok itt! ¹⁸Azonnal elindulok, visszamegyek az apámhoz, és azt mondom neki: Apám, bűnt követtem el Isten ellen és ellened is. ¹⁹Nem vagyok többé méltó arra, hogy a fiadnak nevezz. De hadd legyek olyan, mint egy a munkásaid közül!« ²⁰Ezzel a fiú elindult az apjához.”

A fiú visszatér

„Még messze volt a háztól, amikor az apja meglátta és megsajnálta őt. Odaszaladt hozzá, a nyakába borult, és megcsókolta. ²¹A fiú pedig így szólt hozzá: »Apám, bűnt követtem el Isten ellen és ellened is. Nem vagyok többé méltó arra, hogy a fiadnak nevezz.«* ²²De az apja megparancsolta a szolgálknak: »Siessetek, hozzátok ide a legjobb kabátot, és adjátok rá! Húzzatok gyűrűt az ujjára, és sarut a lábára! ²³Azután hozzátok elő a hízott borjút, és vágjátok le, hogy együtt együnk és ünnepeljünk! ²⁴Mert az én fiam meghalt, de feltámadt, elveszett, de megkerült.« Ezután ünnepelni kezdtek.”

Az idősebbik fiú megérkezik

²⁵„Az idősebbik fiú ezalatt a mezőn volt. Amikor hazafelé jött, és a ház közelébe ért, meghallotta a zenét és a táncot. ²⁶Odahívta az egyik szolgáját, és megkérdezte tőle, hogy mi történt. ²⁷»Az öcséd érkezett meg. Apád pedig levágatta a hízott borjút, mert épségben kapta vissza a fiát.« ²⁸Erre az idősebbik fiú megharagudott, és nem akart bemenni a házba. De az apja kiment hozzá, és kérte, hogy menjen be. ²⁹Ő azonban így válaszolt neki: »Látod, én évek óta szolgállak, és teljesítem minden parancsodat. De te még egy kecskét sem adtál nekem soha, hogy a barátaimmal együtt ünnepelhessek. ³⁰Amikor pedig hazajön ez a fiad, aki a vagyonodat nőkre pazarolta, te a hízott borjút vágatod le neki.« ³¹Az apja erre így szólt hozzá: »Fiam, te mindig velem vagy, és mindenem a tiéd. ³²De most ünnepelnünk és örülnünk kell, mert az öcséd meghalt, de feltámadt. Elveszett, de megkerült.«”

Az igazi gazdagság

16 ¹Azután így szólt a tanítványaihoz: „Volt egy gazdag ember. Volt neki egy alkalmazottja, aki a vagyonát kezelte. Az alkalmazottat megvádolták az uránál azzal, hogy elpazarolja a vagyonát. ²Ezért magához hívatta őt a gazdag ember, és így szólt hozzá: »Mit hallok rólad! Adj számot arról, hogy mit tettél a pénzemmel, mert többé nem kezelheted a vagyonomat!« ³Az ember ekkor így gondolkozott: »Mit tegyek most, ha uram elveszi tőlem a munkámat? Az ásáshoz gyenge vagyok, kéregetni szégyellek. ⁴De tudom már, mit teszek, hogy az emberek befogadjanak a

15:21 Egyes korai kéziratok még hozzátézik: „Sorolj be engem is a béreseid közé.”

házukba, ha elvesztem a munkámat.« ⁵Azután egyenként magához hívatta ura adósait. Megkérdezte az elsőtől: »Mennyivel tartozol az uramnak?« ⁶Az így felelt: »Száz korsó olajjal.« Mire ő így szólt: »Itt a papírod, ülj le, és gyorsan javítsd ki ötvenre!« ⁷Azután a másodiktól is megkérdezte: »Hát te mennyivel tartozol?« Az pedig így válaszolt: »Száz kórus* búzával.« Erre ő ezt mondta: »Itt a papírod, javítsd ki nyolcvanra!« ⁸A gazdag ember megdicsérte hamis alkalmazottját, hogy okosan cselekedett. A világi emberek — el kell ismerni — okosabbak a saját embereikkel, mint azok az emberek, akik a világossághoz tartoznak.

⁹Mondom nektek: Használjátok a világi vagyont, hogy „barátokat” szereztek magatoknak, így amikor elfogy, befogadnak titeket az örök hazába. ¹⁰Akit kevéssel meg lehet bízni, az sokkal is megbízható. De aki a kevésen csal, az a sokkal is csalni fog. ¹¹Ezért ha a világi vagyonnal nem vagytok megbízhatóak, ki fogja rátok bízni az igazit? ¹²Ha nem lehet rátok bízni másokét, ki adja meg nektek, ami a tiétek?

¹³Egy szolga nem szolgálhat egyszerre két úrnak. Mert vagy az egyiket gyűlöli és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok egyszerre Istennek és a pénznek*.”

Isten törvénye örök

(Mt 11:12–13)

¹⁴Amikor hallották ezt a farizeusok†, akik szerették a pénzt, kigúnyolták. ¹⁵Jézus így szólt hozzájuk: „Ti vagytok azok, akik elhitetitek magatokról, hogy igazak vagytok, de Isten ismeri a szíveteket. Mert amit az emberek fontosnak tartanak, az Isten szemében semmit sem ér.

¹⁶A törvény és a próféták† János† eljövételéig voltak. Azóta Isten királyságának örömhírét† hirdetjük, és mindenki törekszik bejutni ebbe az királyságba. ¹⁷Mégis, könnyebb az égnek és a földnek elmúlnia, mint a törvényből egyetlen pontocskának elvesznie.”

Válás és újraházasodás

¹⁸„Aki a feleségétől elválik, és másik nőt vesz feleségül, házasságtörést követ el. Aki pedig elvált asszonyt vesz feleségül, az szintén házasságtörést követ el.”

A gazdag ember és Lázár

¹⁹„Volt egyszer egy gazdag ember. Nagy vacsorákat tartott minden nap. Drága, finom ruhákban járt. ²⁰A háza kapujában egy fekélyekkel borított szegény ember feküdt, akit Lázárnak hívtak. ²¹Csak arra vágyott, hogy jóllakhasson a gazdag ember asztaláról lehulló maradékokkal. Közben kutyák jártak hozzá, és a sebeit nyalogatták. ²²Egy nap a szegény ember meghalt, és az angyalok Ábrahám† karjaiba vitték őt. A gazdag is meghalt, és őt is eltemették. ²³De ő a pokolba került. Egyszer, amikor kínok között felpillantott, meglátta a távolban Ábrahámot, a karjaiban pedig Lázárt. ²⁴Így kiáltott fel: »Atyám, Ábrahám, könyörülj rajtam, és küldd el Lázárt, hogy az ujját vízbe mártva lehűtse a nyelvemet, mert szenvedek ebben a tűzben!« ²⁵De Ábrahám

16:7 kórus Egy kórus 393 liter. **16:13** pénz Szó szerint: „mammon” (szemita szó), jelentése: „pénz”, „gazdagság”.

így válaszolt: »Fiam, emlékezz vissza! Te megkaptad a jó dolgokat az életedben, míg Lázár rossz dolgokat kapott. Most ő kap vigasztalást, te pedig szenvedsz. ²⁶De mindezekén túl köztünk és köztetek nagy és átjárhatatlan szakadék van. Így közülünk sem mehet át senki hozzátok, és tőletek sem jöhet át senki hozzánk.« ²⁷Erre a gazdag így szólt: »Akkor arra kérlek, Atyám, hogy küldd el Lázárt az apám házához! ²⁸Őt testvérem van. Hadd figyelmeztesse őket, nehogy ők is ide kerüljenek, a kíntól helyére!« ²⁹De Ábrahám így válaszolt erre: »Nekik ott van Mózes[†] és a próféták[†], hallgassák őket!« ³⁰Ám a gazdag azt mondta: »Nem úgy van, Atyám, mert ha valaki a halottak közül megy hozzájuk, akkor megváltoztatják az életüket.« ³¹Erre Ábrahám így szólt hozzá: »Ha nem hallgatnak Mózesre és a prófétákra, akkor az sem fogja meggyőzni őket, ha valaki feltámad a halottak közül.«”

Ne okozatok botránkozást, és bocsássatok meg!

(Mt 18:6–7, 21–22; Mk 9:42)

17¹Azután ezt mondta a tanítványainak: „Biztos, hogy fognak olyan dolgok történni, amelyek bűnbe viszik az embereket. De nagyon rossz lesz annak, aki miatt ez történik! ²Jobb lenne neki, ha malomkövet[†] kötnének a nyakába, és a tengerbe dobnák, mintsem bűnbe vigyen egyet is e kicsinyek közül. ³Vigyázzatok!

Ha a testvéred bűnt követ el, figyelmeztess. És ha megbánja, bocsáss meg neki! ⁴Ha napjában hétszer tesz rosszat ellened, és hétszer visszajön hozzád, hogy megbánja, bocsáss meg neki!”

Mekkora a hitetek?

⁵Akkor az apostolok így szóltak hozzá: „Erősítsd a hitünket!”

⁶Az Úr így válaszolt nekik: „Ha akkora hitetek lenne, mint ez a mustármag[†], és megparancsolnátok ennek az eperfának, hogy szakadjon ki tövestől, és gyökerezzen meg a tengerben, engedelmeskedne nektek.”

Legyetek jó szolgák!

⁷„Tegyük fel, hogy közületek valakinek van egy szolgája, aki szánt vagy nyáját őriz. Amikor a szolga hazajön a mezőről, vajon azt mondja-e az ura neki: »Igyekezz, ülj az asztalhoz!«? ⁸Nem azt mondja inkább: »Készíts nekem vacsorát, vedd fel a kötényedet, és szolgálj ki, amíg eszem és iszom! Azután majd te is vacsorázhatsz.« ⁹Talán megköszöni neki, hogy megtette a szolga, amit parancsolt? ¹⁰Ezért ti is, miután mindazt megtettétek, amit parancsoltak nektek, ezt mondjátok majd: »Szolgák vagyunk, nem érdemlünk elismerést. Hiszen csak azt tettük amit kellett.«”

Legyetek hálásak!

¹¹Amikor Jézus Jeruzsálembé ment, Samária és Galilea közt haladt el. ¹²Bement az egyik faluba, és tíz leprással[†]találkozott ott. A leprások megálltak a távolban, ¹³és onnan kiabáltak: „Jézus, Mester, segíts rajtunk!”

¹⁴Jézus ezt látva így szólt hozzájuk: „Menjetek, mutassátok meg magatokat a papnak!”*

17:14 *mutasd meg magad a papnak* Mózes törvénye szerint a papnak kellett eldönteni és kimondani egy zsidóról, aki leprában szenvedett, hogy már megtisztult ebből a betegségből és jól van.

Azok el is indultak, és útközben meggyógyultak. ¹⁵A tíz közül az egyik, amikor látta, hogy meggyógyult, visszajött. Hangosan dicsérte Istent. ¹⁶Azután arcra borult Jézus lábai előtt, és megköszönte neki, hogy meggyógyította. Ez az ember pedig samáriai[†] volt. ¹⁷Jézus így szólt hozzá: „Nem tízen gyógyultatok meg? Hol van a többi kilenc? ¹⁸Egyikük sem jött vissza, hogy Istent dicsőítse, csak ez az idegen?” ¹⁹És azt mondta neki: „Kelj fel, és menj el! A hited meggyógyított téged.”

Isten királysága bennetek van

(Mt 24:23–28, 37–41)

²⁰Egyszer a farizeusok[†] megkérdezték tőle, hogy mikor jön el Isten királysága.

Erre ő így válaszolt: „Isten királysága nem úgy jön el, hogy a szemeitekkel is láthatjátok. ²¹Az emberek nem mondhatják: »Itt van!«, vagy »Ott van!« Mert Isten királysága bennetek van.”

²²A tanítványaihoz pedig így szólt: „Eljön majd az idő, amikor szeretnétek látni akár csak egyet is az Emberfiának[†] napjai közül, de nem fogtok látni. ²³Amikor az emberek azt mondják: »Nézd, itt van!«, vagy »Ott van!«, ne menjetek oda, és ne kövessétek őket!”

Jézus visszajövele

²⁴„Ahogyan a villám felvillan, és megvilágítja az eget az egyik sarkától a másikig, úgy jön el az Emberfia[†] is azon a napon. ²⁵De előtte sokat kell szenvednie. Ez a nemzedék pedig meg fogja őt tagadni. ²⁶Ami Nőé idejében történt, ugyanaz fog megtörténni az Emberfiának idejében is. ²⁷Mert az emberek ettek, ittak, nősültek és férjhez mentek egészen addig, amíg Nőé be nem szállt a bárkába. Akkor eljött az árvíz, és mindannyiukat elpusztította. ²⁸Ugyanaz történik majd, mint ami Lót idején történt. Az emberek akkor is ettek, ittak, vásároltak és eladtak, ültettek és építettek. ²⁹Amikor viszont Lót kijött Sodomából[†], tűz és kéneső hullott az égből, és mindannyiukat elpusztította. ³⁰Ugyanez történik majd azon a napon is, amikor az Emberfia megjelenik.

³¹Azon a napon, ha valaki a háztetőn lesz, a holmija pedig a házban, ne jöjjön le érte. Ha valaki a mezőn lesz, ne jöjjön vissza! ³²Emlékezzetek Lót feleségére*! ³³Aki meg akarja menteni az életét, az elveszíti azt. De aki elveszíti az életét, az megmenti azt. ³⁴Mondom nektek: ha azon az éjszakán ketten lesznek egy ágyban, az egyiket elviszik, a másikat otthagyják. ³⁵Ha két asszony örül majd együtt, az egyiket elviszik, a másikat otthagyják.” ³⁶*

³⁷Azok pedig megkérdezték tőle: „Hol, Uram?”

Ő pedig így válaszolt: „Ahol a holttest van, oda gyűlnek a keselyűk*.”

Isten válaszol az övéinek

18¹Jézus egy történetet mondott a tanítványainak. Ezzel arra akarta tanítani őket, hogy mindig imádkozniuk kell, és nem szabad feladniuk. ²Így szólt: „Egy városban volt egy bíró, aki nem félte Istent, és nem

17:32 Lót felesége Lót feleségének története Mózes első könyvében található 19:15–17, 26.

17:36 „Két férfi lesz majd a mezőn, az egyiket elviszik, a másikat otthagyják.” **17:37** keselyű vagy: sas — állati tetemekkel táplálkozó madarak.

érdekelte, hogy mit gondolnak róla az emberek. ³Élt abban a városban egy özvegyasszony is, aki folyton a bíróhoz járt, és ezt kérte tőle: »Szolgáltass nekem igazságot az ellenfelemmel szemben!« ⁴A bíró egy ideig nem akarta ezt megtenni, de végül ezt mondta magában: »Nem félem Istent és nem érdekel, hogy mit gondolnak rólam az emberek. ⁵Mégis, mivel folyton zavar engem ez az özvegyasszony, igazságot szolgáltatok neki, hogy ne járjon ide, és ne fárasszon ki teljesen.« ⁶Az Úr így folytatta: „Figyeljétek, mit mondott a hamis bíró!”

⁷Vajon Isten nem szolgáltat igazságot választottainak, akik éjjel — nappal kiáltanak hozzá? Vagy talán várakoztatja őket? ⁸Mondom nektek: ő igazságot fog szolgáltatni nekik, mégpedig gyorsan! De amikor az Emberfia[†] visszajön, vajon talál-e hitet a földön?”

Ki igaz Isten előtt?

⁹El is mondott egy történetet azoknak, akik biztosak voltak abban, hogy ők igazak, és a többieket lenézték. ¹⁰Így szólt hozzájuk: „Két ember ment el a Templomba[†] imádkozni: egy farizeus[†] és egy vámszedő[†]. ¹¹A farizeus megállt, és így imádkozott magában: »Istenem, hálát adok neked, hogy én nem vagyok olyan, mint a többi ember. Nem vagyok sem tolvaj, sem csaló, sem házasságtörő. Nem vagyok olyan, mint ez a vámszedő. ¹²Hetente kétszer böjtölök[†], és mindenemből beadom a tizedet.«

¹³A vámszedő[†], aki távolabb állt, még a szemét sem emelte fel az égre. Szomorúságában a mellét verte* és így imádkozott: »Istenem, könyörülj rajtam, bűnösön!« ¹⁴Mondom nektek: ő megigazulva ment haza. A farizeus pedig nem. Mert aki felemeli magát, az megaláztatik, de aki megalázza magát, az felemeltetik.”

Ki léphet be Isten királyságába?

(Mt 19:13–15; Mk 10:13–16)

¹⁵Az emberek még kisgyermeküket is odavitték hozzá, hogy megérintse őket. Amikor ezt meglátták a tanítványok, rájuk szóltak. ¹⁶De Jézus magához hívta a gyermekeket, és így szólt: „Engedjétek hozzám a kisgyermekeket! Ne akadályozzátok meg őket abban, hogy hozzám jöjjenek, mert az ilyeneké Isten királysága! ¹⁷Igazán mondom nektek: ha valaki nem úgy fogadja Isten királyságát, mint egy kisgyermek, nem fog bemenni abba.”

A gazdag ember kérdése

(Mt 19:16–30; Mk 10:17–31)

¹⁸Egy zsidó vezető megkérdezte tőle: „Jó Tanító, mit tegyek, hogy megkapjam az örök életet?”

¹⁹Jézus ezt mondta neki: „Miért nevezel engem jónak? Senki más nem jó, csak Isten. ²⁰Ismered a parancsolatokat: »Ne kövess el házasságtörést, ne ölj, ne lopj, ne tanúskodj hamisan, tiszteld apádat és anyádat!«”*

²¹Erre a férfi így felelt: „Ezeket fiatalkorom óta mind megtartottam.”

²²Jézus pedig, amikor ezt meghallotta, így szólt hozzá: „Valami még mindig hiányzik belőled: Add el minden vagyonodat, oszd szét a szegényeknek, és kincsed lesz a mennyben! Azután pedig gyere, és kövess engem!” ²³A férfi, amikor ezt meghallotta, nagyon szomorú lett, mert nagyon gazdag volt.

²⁴Amikor Jézus meglátta, hogy a férfi nagyon elszomorodott, így szólt: „Milyen nehezen mennek be a gazdagok Isten királyságába! ²⁵Könnyebb a tevének egy tű lyukán átmenni, mint a gazdag embernek Isten királyságába bemenni.”

Ki menekülhet meg?

²⁶Amikor az emberek ezt meghallották, megkérdezték tőle: „Akkor hát ki menekülhet meg?”

²⁷Jézus így felelt: „Ami az embereknek lehetetlen, Istennek lehetséges.”

²⁸Ekkor megszólalt Péter: „Látod, mi mindenünket elhagytuk, hogy kövessünk téged!”

²⁹Jézus így szólt hozzájuk: „Igazán mondom nektek: mindenki, aki elhagyta a házat vagy feleségét, testvéreit, szüleit vagy gyermekeit Isten királyságáért, ³⁰a többszörösét kapja vissza még ebben a világban, a következőben pedig örök életet kap.”

Jézus fel fog támadni

(Mt 20:17–19; Mk 10:32–34)

³¹Azután félrehívta tizenkét tanítványát, és így szólt hozzájuk: „Figyeljetek rám! Elmegyünk Jeruzsálembe. Ott minden be fog teljesedni, amit a próféták[†] az Emberfiáról[†] megírtak. ³²Az Emberfiát nem zsidó emberek* kezébe adják át. Kigúnyolják, meggyalázzák, és leköpi őt. ³³Végül megverik és megölik, de a harmadik napon feltámad.” ³⁴A tanítványok azonban semmit nem értettek ebből, mert mindez el volt rejtve előlük, és nem tudták, hogy Jézus miről beszélt.

Jézus meggyógyít egy vakot

(Mt 20:29–34; Mk 10:46–52)

³⁵Jézus Jerikó felé közeledett. Az út szélén egy vak ember ült és koldult. ³⁶A vak ember hallotta, hogy sokan mennek el mellette, és megkérdezte, hogy mi történik.

³⁷Az emberek elmondták, hogy a názáreti Jézus jön arra.

³⁸Erre a vak felkiáltott: „Jézus, Dávid Fia[†]! Segíts rajtam!”

³⁹Ekkor azok, akik elől mentek, rászóltak, hogy maradjon csendben. Ő azonban annál jobban kiabált: „Dávid Fia[†]! Segíts rajtam!”

⁴⁰Jézus megállt, és megparancsolta, hogy vezessék oda hozzá a vakot. Amikor a vak ember a közelébe ért, Jézus megkérdezte tőle: ⁴¹„Mit akarsz? Mit tegyek érted?”

Ő így válaszolt: „Uram, szeretnék újra látni!”

⁴²Jézus ezt mondta neki: „Láss! A hited megmentett téged.”

⁴³A vak azonnal újra látott. Dicsőítette Istent, és követte Jézust. Mindenki, aki ezt látta, dicsérte Istent.

18:32 *nem zsidó emberek* Szó szerint „nemzeteknek”.

Zákeus

19¹Jézus megérkezett Jerikóba, és keresztülment a városon. ²Élt ott egy Zákeus nevű ember. Fővámszedő† volt és nagyon gazdag. ³Szerette volna látni, hogy ki Jézus. De mivel alacsony volt, nem látta őt a sok embertől. ⁴Ezért előreszaladt, és felmászott egy vadfügefára, hogy lássa őt, mert Jézusnak arra kellett elmennie. ⁵Amikor Jézus odaért a fához, felnézett rá. Azt mondta Zákeusnak: „Zákeus, gyere le gyorsan, mert ma a te házában kell megszállnom.”

⁶Zákeus lemászott, és örömmel fogadta őt a házában. ⁷Amikor látták ezt az emberek, mindannyian így kezdtek morgolódni: „Bűnöshöz megy vendégségbe!”

⁸De Zákeus felállt, és így szólt az Úrhoz: „Uram, a vagyonom felét a szegényeknek adom, és ha valaha becsaptam valakit, annak négyszer annyit fizetek vissza.”

⁹Jézus erre így válaszolt: „Ma menekült meg a bűntől ez a család, mivel ez az ember is Ábrahám† fia. ¹⁰Az Emberfia† pedig azért jött, hogy megkeresse és megmentse azt, ami elveszett.”

Használd, amit Istentől kapsz!

(Mt 25:14–30)

¹¹Amikor az emberek hallották ezt, Jézus még egy történetet mondott nekik. Közel volt már ugyanis Jeruzsálemhez, és az emberek azt gondolták, hogy Isten királysága hamarosan eljön. ¹²Így szólt tehát: „Egy magasrangú ember távoli vidékre utazott, hogy ott királlyá koronázzák, és utána visszatérjen a hazájába. ¹³Magához hívatta tíz szolgáját. Mindegyiküknek adott egy zacskó pénzt. Azt mondta nekik: »Gazdálkodjatok ezzel a pénzzel, amíg vissza nem érkezem.« ¹⁴A hazájában élő emberek azonban gyűlölték őt, ezért követséget küldtek a távoli vidéken élőkhöz, és ezt üzenték: »Nem akarjuk, hogy ez az ember legyen a királyunk!«

¹⁵Ők azonban mégis királlyá tették. Amikor hazatért, hívatta a szolgáit, hogy megtudja, ki mennyi haszonra tett szert. ¹⁶Előállt az első szolga, és azt mondta: »Uram, a pénzeddel tíz másik zacskó pénzt szereztem.« ¹⁷Erre az ura azt mondta: »Jól van, jó szolga! Hűséges voltál a kicsin, ezért tíz várost bízok rád.« ¹⁸Azután jött a második szolga, és azt mondta: »Uram, a pénzeddel öt másik zacskó pénzt szereztem.« ¹⁹Ennek a szolgának pedig azt mondta az ura: »Uralkodj ezért öt város fölött!« ²⁰Ekkor jött a harmadik, és ezt mondta: »Uram, itt a pénzed. Zsebkendőbe kötöttem, és félretettem. ²¹Féltem tőled, mert kemény ember vagy. Elveszed azt is, ami nem jár neked, és ott is aratsz, ahol nem vetettél.« ²²Az ura erre így válaszolt: »A saját szavaid alapján ítélek meg, gonosz szolga! Tudtad, hogy kemény ember vagyok. Tudtad, hogy elveszem azt is, ami nem jár nekem, és ott is aratok, ahol nem vetettem. ²³Akkor miért nem tetted bankba a pénzemet, hogy amikor visszajövök, kamattal együtt kapjam vissza?« ²⁴A közelben állókhöz pedig így szólt: »Vegyétek el tőle azt a zacskó pénzt, és adjátok annak, akinek tíz zacskó pénze van!« ²⁵Erre azok így szóltak: »De uram, annak már van tíz zacskó aranya!« ²⁶Az uruk így felelt: »Mondom nektek: akinek van, az még többet kap. Akinek nincs, attól még azt is elveszik, amije van. ²⁷Az

ellenségeimet pedig, akik nem akarták, hogy a királyuk legyek, hozzátok ide, és öljétek meg őket előttem!»

Jézus bevonul Jeruzsálembe

(Mt 21:1–11; Mk 11:1–11; Jn 12:12–19)

²⁸Miután ezt elmondta, Jézus továbbment Jeruzsálem felé. ²⁹Amikor Betfagé és Betánia közelébe, az Olajfák hegyéhez[†] ért, előre küldte két tanítványát. Ezt mondta nekik: ³⁰„Menjetek be az előttek levő faluba! Amikor bementek, találtok ott egy megkötözött szamárcsikót, amelyen még nem ült ember. Oldjátok el, és hozzátok ide! ³¹Ha valaki megkérdezi, hogy miért oldjátok el, ezt mondjátok: »Az Úrnak szüksége van rá.«”

³²A küldöttek elmentek, és mindent úgy találtak, ahogy Jézus elmondta nekik. ³³Amint a szamárcsikót eloldozták, a csikó gazdái megkérdezték tőlük: „Miért oldjátok el?”

³⁴Ők pedig így válaszoltak: „Az Úrnak szüksége van rá.” ³⁵Elvitték a szamarat Jézushoz. Azután a kabátjaikat ráterítették a csikó hátára, és felültették rá Jézust. ³⁶Amerre ment Jézus, az emberek leterítették elé kabátjaikat az útra.

³⁷Amikor az Olajfák hegyének[†] lejtőjéhez közeledett, követőinek tömege hangosan és örömmel dicsérni kezdte Istent azokért a csodákért, amelyeket látott. ³⁸Ezt kiáltották:

„Áldott a király, aki az Úr nevében jön!

Zsolt 118:26

Békesség a mennyben, és dicsőség a magasságban!”

³⁹A tömegben volt néhány farizeus[†], akik így szóltak Jézushoz: „Tanító, szólj rá a tanítványaidra!”

⁴⁰Ő azonban így felelt: „Mondom nektek: ha ők elhallgatnak, akkor a kövek fognak kiáltani!”

Jézus megsiratja Jeruzsálemet

⁴¹Amikor közel voltak már Jeruzsálemhez, és Jézus meglátta a várost, sírni kezdett érte. ⁴²Így szólt: „Bárcsak felismerted volna ma, hogy mi hoz békét számodra! De most már el van rejtve a szemed elől. ⁴³Mert eljön az idő, amikor ellenségeid barikádokat emelnek majd köréd. Körülvesznek, és minden oldalról bekerítenek. ⁴⁴A földig rombolnak le téged és itt élő gyermekeidet. Kő kövön nem marad, mert nem ismerted fel azt az időt, amikor Isten eljött hozzád, hogy megmentsen téged.”

Jézus a Templomban

(Mt 21:12–17; Mk 11:15–19; Jn 2:13–22)

⁴⁵Ezután Jézus belépett a Templomba[†], és elkezdte kizavarni onnan az árusokat. ⁴⁶Ezt mondta nekik: „Meg van írva: »Az én házam imádság háza lesz.«* De ti »rablók barlangjává«* tettétek.”

⁴⁷Ezután mindennap tanított a Templomban[†]. A főpapok[†], a törvénytánítók, és a nép idős vezetői pedig keresték az alkalmat, hogy megölhessék őt. ⁴⁸De nem tudták, mit tegyenek, mert az emberek élvezettel hallgatták őt.”

A zsidó vezetők egy kérdést tesznek föl Jézusnak*(Mt 21:23–27; Mk 11:27–33)*

20¹Egyik nap Jézus a Templomban[†] tanított, és hirdette az örömhírt. Odamentek hozzá a főpapok[†], a törvénytanárok, és a nép idős vezetői. ²Megkérdezték tőle: „Mondd meg nekünk, milyen hatalommal teszed ezeket a dolgokat! Ki adta neked ezt a hatalmat?”

³Jézus így válaszolt: „Én is kérdezek tőletek valamit, ti pedig válaszoljatok: ⁴Az, hogy János bemerítette az embereket, Istentől volt, vagy az emberektől?”

⁵Erre ők így beszélgettek egymás közt: „Ha azt válaszoljuk, hogy Istentől volt, akkor megkérdezi majd: »Hát akkor miért nem hittetek neki?« ⁶Ha viszont azt mondjuk, hogy az emberektől volt, akkor a nép megkövez minket, mert meg vannak győződve, hogy János[†] próféta[†] volt.” ⁷Ezért azt válaszolták, hogy nem tudják.

⁸Erre Jézus így szólt: „Akkor én sem mondom meg, hogy milyen hatalommal teszem ezeket.”

Isten elküldi a Fiát*(Mt 21:33–46; Mk 12:1–12)*

⁹Aztán egy történetet mondott az embereknek: „Egy ember szőlőt ültetett. A szőlőskertet bérbe adta néhány munkásnak, ő pedig hosszú időre elutazott. ¹⁰Amikor eljött a szüret ideje, elküldte egyik szolgáját a munkásokhoz, hogy elkérje a részét a szőlőből. A munkások azonban megverték a szolgát, és üres kézzel küldték vissza. ¹¹Azután egy másik szolgát is küldött a tulajdonos, de őt is megverték. Tiszteletlenül bántak vele, és üres kézzel küldték el. ¹²Végül egy harmadik szolgát is elküldött, de azt is bántották és kidobták. ¹³Ekkor így gondolkodott a szőlősgazda: »Mit tegyek? Elküldöm egyetlen, kedves fiamat, őt talán tisztelni fogják.« ¹⁴De amikor a munkások meglátták a fiút, így beszéltek maguk között: »Ő az örökös! Öljük meg, így aztán a miénk lesz az örökség!« ¹⁵Ezzel kilökték őt a szőlőskertből, és megölték.

Mit tesz ekkor a szőlősgazda? ¹⁶Eljön, megöli a munkásokat, és másnak adja a szőlőt.”

Amikor az emberek ezt meghallották, így szóltak: „Ennek soha nem szabad megtörténnie!” ¹⁷De Jézus rájuk nézett, és így szólt: „Akkor mit jelent az Írásnak[†] ez a része:

»Az a kő, amit az építők megvetettek, lett a sarokkő.«? *Zsolt 118:22*

¹⁸Aki erre a kőre ráesik, darabokra törik, és akire ez a kő ráesik, szétmorzsolódik.”

¹⁹A törvénytanárok és a főpapok[†] tudták, hogy a történetet róluk mondta, ezért el akarták őt fogni, csak féltek az emberektől.

A zsidó vezetők megpróbálják csapdába csalni Jézust*(Mt 22:15–22; Mk 12:13–17)*

²⁰Ezután figyelték Jézust, és megfigyelőket küldtek utána, akik igaznak tettették magukat. Az volt a tervük, hogy elfogják valami alapján, amit mond, és átadják őt a helytartónak, akinek hatalma volt elítélni őt. ²¹Ezért a

megfigyelők így szóltak Jézushoz: „Tanító, tudjuk, hogy amit beszélsz és tanítasz, igaz. Tudjuk, hogy nem vagy személyválogató, és amit Isten dolgairól tanítasz, az is igaz. ²²Mondd meg nekünk: Helyesnek tartod-e, hogy adót fizessünk a császárnak[†], vagy nem?”

²³Jézus ismerte gonosz szándékukat, ezért így szólt hozzájuk: ²⁴„Mutassatok nekem egy ezüstpénzt![†] Kinek a képe és írása van rajta?”

„A császáré[†]” — mondták azok.

²⁵Erre ő így szólt hozzájuk: „Akkor adjátok meg a császárnak[†], ami a császáré! Istennek pedig azt, ami az Istené!”

²⁶Így aztán mégsem tudták Jézust rajtakapni az emberek előtt annak alapján, amit mondott. Megdöbbenek a válaszára, és elhallgattak.

Néhány szadduceus megpróbál csapdát állítani Jézusnak

(Mt 22:23–33; Mk 12:18–27)

²⁷Eljött hozzá néhány szadduceus (a szadduceusok nem hisznek a feltámadásban). Megkérdezték őt: ²⁸„Tanító, Mózes[†] előírta nekünk, hogy ha valakinek meghal a testvére, és annak volt felesége, de nem voltak gyermekei, akkor az életben maradt testvérnek el kell vennie az asszonyt feleségül. Majd gyermekeket kell adnia testvérének.* ²⁹Volt hét fiútestvér. Az első megnősült, de meghalt úgy, hogy nem született gyermeke. ³⁰Ekkor a második fiútestvér vette el az asszonyt, ³¹aztán a harmadik, és így tovább, míg végül mindannyian gyermekek nélkül haltak meg. ³²Végül az asszony is meghalt. ³³A feltámadáskor kinek lesz a felesége ez az asszony? Hiszen mind a hétnek a felesége volt!”

³⁴Jézus így szólt hozzájuk: „Az emberek, akik ebben a világban élnek, megnősülnek és férjhez mennek. ³⁵De azok, akiket méltónak találnak arra, hogy az új világban éljenek, és feltámadjanak a halottak közül — nem nősülnek, és nem mennek férjhez. ³⁶És többé nem halhatnak meg, mert olyanok, mint az angyalok. Ők Isten fiai, mivel a feltámadás fiai. ³⁷De azt, hogy a halottak feltámadnak, már Mózes[†] is említette a csipkebokróról szóló történetben, amikor az Urat Ábrahám[†], Izsák[†] és Jákób[†] Istenének* nevezte. ³⁸Isten pedig nem a halottak Istene, hanem az élőké, mert őáltala mindenki él.”

³⁹Néhány törvénytánító így válaszolt: „Jól mondtad, Tanító!” ⁴⁰És senki sem merte őt tovább kérdezgetni.

Krisztus Dávid Fia

(Mt 22:41–46; Mk 12:35–37)

⁴¹De ő így szólt hozzájuk: „Hogyan mondhatják azt a Krisztusról[†], hogy Dávid Fia[†]? ⁴²Hiszen maga Dávid is ezt mondja a zsoltárokban:

»Így szólt az Úr az én Uramhoz:

Úlj a jobb oldalamra,

⁴³ amíg ellenségeidet hatalmad alá nem vetem!«

Zsolt 110:1

⁴⁴Ha tehát Dávid[†] Urának nevezte a Krisztust, hogyan lehet akkor Krisztus Dávid fia?”

20:29 *hogyan ... testvérének* Lásd 5Móz 25:5. **20:37** *Jákób Istene* Ezek a szavak idézetek Mózes második könyvéből 3:6.

Figyelmeztetés a törvénytánítók ellen*(Mt 23:1–36; Mk 12:38–40; Lk 11:37–54)*

⁴⁵Miközben az egész nép hallgatta őt, így szólt tanítványaihoz: ⁴⁶„Vigyázzatok a törvénytánítókkal! Szeretnek hosszú köntösben járni. Szeretik, ha tisztelettel köszöntik őket a piacokon és a zsinagógákban[†]. A vacsorákon szeretnek a főhelyeken ülni. ⁴⁷De az özvegyek házát kirabolják. Hosszan imádkoznak, hogy az emberek felfigyeljenek rájuk. Ezek az emberek súlyosabb büntetést fognak majd kapni.”

Az igazi adomány*(Mk 12:41–44)*

21 ¹Jézus felnézett, és látta, hogyan teszik a gazdagok a Templom[†] perselyébe az ajándékaikat. ²Meglátott egy szegény özvegyasszonyt is, aki két rézpénzt* dobott a perselybe. ³Ekkor így szólt: „Igazán mondom nektek: ez a szegény özvegyasszony többet tett a perselybe, mint bárki más. ⁴Mert a gazdagok abból a pénzből adtak, amelyre nem volt szükségük, de ez az özvegyasszony a szegénységéből adott oda mindent: az egész vagyonát.”

A Templom lerombolása*(Mt 24:1–14, Mk 13:1–13)*

⁵Néhányan dicsérték a Templomot[†], amelyet gyönyörű kövek díszítettek, és az ajándékokat, amelyeket az emberek Istennek ajánlottak. Jézus azonban így szólt:

⁶„Jönnek majd napok, amikor ezekből, amit itt láttok, kő kövön nem marad, és minden elpusztul.”

⁷A tanítványok erre kérdezgetni kezdtek: „Tanító, mikor történik meg mindez? Milyen jel mutatja meg azt az időt, amikor ezek meg fognak történni?”

⁸Ő pedig így válaszolt: „Vigyázzatok, félre ne vezessenek titeket! Mert sokan jönnek majd az én nevemben, akik ezt mondják: »Én vagyok az!« és: »Az idő közel!« De ti ne kövessétek őket! ⁹Ne féljete, amikor háborúkról és harcokról hallotok! Mert először ezeknek kell megtörténniük, de a vég nem jön el azonnal.”

¹⁰Azután így folytatta: „Nemzet nemzet ellen és királyság királyság ellen támad majd. ¹¹Sokféle lesznek nagy földrengések, és az embereknek nem lesz mit enniük. Járványok lesznek, rettenetes dolgok történnek, és hatalmas jelek lesznek majd az égen.

¹²De még mielőtt ezek megtörténnek, elfognak és üldözni fognak titeket. Átadnak titeket a zsinagógák vezetőinek, börtönbe zárnak, királyok és helytartók elé állítanak majd titeket miattam. ¹³De mindez alkalmat ad majd nektek arra, hogy beszéljete rólam. ¹⁴Ezért határozzátok el magatokban, hogy nem aggódtok előre azon, hogy hogyan védjétek meg magatokat. ¹⁵Mert én adom nektek a szavakat és a bölcsességet. Azért, hogy olyan dolgokat mondjatok, amire nem tud senki, aki ellenetek van, válaszolni vagy azzal szembeszárlni. ¹⁶Még a szüleitek, testvéreitek, rokonaitok és barátaitok is elárulnak titeket. Lesz olyan is köztetek, akit megölnek majd. ¹⁷Mindenki

21:2 rézpénz Fillér, a dénár 1/16 része (egy dénár a napszámos egy napi átlagbére volt).

gyűlöl majd titeket miattam. ¹⁸De egyetlen hajszálatok sem fog elveszni. ¹⁹Kitartó hittel megmentitek az életeteket.”

Jeruzsálem lerombolása

²⁰„Amikor látjátok, hogy Jeruzsálemet hadseregek veszik körül, akkor tudjátok, hogy közel van a pusztulása. ²¹Akkor azok, akik Júdeában vannak, meneküljenek a hegyekbe. Akik a városban vannak, jöjjenek ki onnan. Akik vidéken vannak, azok ne menjenek be a városba! ²²Mert a büntetés napjai ezek, hogy mindaz, amit megírtak, megtörténjen. ²³Ezekben a napokban szörnyű dolguk lesz a gyermeket váró és szoptató anyáknak. Nagy nyomorúság lesz ezen a földön, és Isten haragja eljön a nép ellen. ²⁴Karddal ölik meg és fogságba viszik őket mindenféle nép közé. Jeruzsálemet nem zsidó népek szállják meg, amíg csak le nem jár a nem zsidók ideje.”

Ne féljete!

(Mt 24:29–31; Mk 13:24–27)

²⁵„Jelek lesznek a napban, a holdban és a csillagokban. A föld népei megijednek, és megrémülnek a tenger zúgásától és háborgásától. ²⁶Az emberek elájulnak a félelemtől és az aggodalomtól azok miatt, amik a világgal fognak történni. ²⁷Akkor meglátják az Emberfiát[†], amint hatalommal és nagy dicsőséggel eljön a felhőkben. ²⁸Amikor pedig ezek elkezdődnek, egyenesedjete fel, és emeljete fel a fejete, mert közeledik a szabadulás ideje!”

Az én beszédem örökké megmarad

(Mt 24:32–35; Mk 13:28–31)

²⁹Aztán egy történetet mondott nekik: „Nézzéte meg a fügefát és az összes többi fát! ³⁰Amikor látjátok, hogy leveleik kihajtottak, már tudjátok, hogy közel van a nyár. ³¹Ugyanígy, amikor látjátok, hogy mindezek a dolgok megtörténnek, tudjátok, hogy közel van már Isten királysága!

³²Igazán mondom nektek: nem múlik el ez a nemzedék, amíg mindezek a dolgok meg nem történnek. ³³Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédeim soha nem múlnak el.”

Mindenkor legyetek készen!

³⁴„Vigyázzatek, hogy ne nehezeden el a szívetek mámortól, részegségtől és az élet gondjaitól. Vigyázzatek, hogy az a nap ne érjen titeket váratlanul, mint egy csapda. ³⁵Mert az a nap mindenkire eljön, aki a földön él. ³⁶Legyetek mindig éberek, és imádkozzatek, hogy túléljete az elkövetkező eseményeket, és megállhassatek az Emberfia[†] előtt!”

³⁷Jézus mindennap tanított a Templomban[†]. Estéknént kiment az Olajfák hegyére[†], és ott töltötte az éjszakát. ³⁸Az emberek korán reggel felkeltek, és siettek hozzá, hogy hallgassák őt a Templomban.

A zsidó vezetők Jézus megöletését tervezik

(Mt 26:1–5, 14–16; Mk 14:1–2, 10–11; Jn 11:45–53)

22¹Közeledett már a kovásztalan kenyerek ünnepe[†], amit Pászkának[†] neveztek. ²A főpapok[†] és törvénytánítók keresték a módját, hogyan ölhetnék meg Jézust, mivel félték az emberektől.

Júdás terve

³Akkor a Sátán belement Júdásba, akit Iskáriótesnek neveztek. Ő a tizenkét apostol egyike volt. ⁴Júdás elment a főpapokhoz[†] és a templomórség vezetőihez, hogy megbeszélje velük, hogyan adhatná a kezükre Jézust. ⁵Ők nagyon megörültek ennek, és megígérték, hogy pénzt adnak neki. ⁶Júdás beleegyezett, és kereste az alkalmat, hogy akkor adhassa át nekik Jézust, amikor nincs körülötte tömeg.

A pászkavacsora előkészítése

(Mt 26:17–25; Mk 14:12–21; Jn 13:21–30)

⁷Eljött a kovásztalan kenyerek napja, amikor feláldozták a pászskabarányt[†]. ⁸Jézus elküldte Pétert és Jánost, és ezt mondta nekik: „Menjetek, és készítsétek el nekünk a pászkavacsorát, hogy megehessük!”

⁹Erre ők megkérdezték: „Hol akarod, hogy elkészítsük?”

Jézus pedig így válaszolt: ¹⁰„Ahogy beléptek a városba, találkoztok egy emberrel, aki egy korsó vizet visz. Kövessétek őt abba a házba, ahová bemegy, ¹¹és mondjátok ezt a ház gazdájának: »A Tanító kérdezi; hol van a vendégszoba, ahol tanítványaimmal megehetem a pászkavacsorát?« ¹²Erre ő mutat majd nektek egy nagy, berendezett szobát a felső emeleten. Ott készítsétek el a vacsorát!”

¹³A tanítványok elmentek, és mindent úgy találtak, ahogy Jézus mondta. Akkor elkészítették pászkavacsorát[†].

Az úrvacsora

(Mt 26:26–30; Mk 14:22–26; 1Kor 11:23–25)

¹⁴Amikor eljött az idő, Jézus asztalhoz ült tanítványaival. ¹⁵Így szólt: „Nagyon vágytam arra, hogy szenvedésem előtt veletek együtt ehessen meg ezt a pászkavacsorát[†]. ¹⁶Mert mondom nektek: addig nem eszem újabb pászkavacsorát, amíg mindez be nem teljesedik Isten királyságában.”

¹⁷Azután kezébe vett egy poharat, hálát adott, és ezt mondta: „Vegyétek, és osszátok el egymás között! ¹⁸Mert mondom nektek: mostantól fogva nem iszom bort addig, amíg el nem jön Isten királysága.”

¹⁹Azután kenyeret vett a kezébe, és hálát adott érte. Megtörte, odaadta tanítványainak, és így szólt: „Ez az én testem, amelyet értetek adok oda. Ezt tegyétek az én emlékezetemre!” ²⁰Miután ettek, kezébe vette a poharat is, és ezt mondta: „Ez a pohár az új szövetség, ami az én véremmel kezdődik, ami értetek ontatik ki.”*

Ki fog Jézus ellen fordulni?

²¹„De nézzétek, annak a keze, aki elárul engem, itt van az enyémmel együtt az asztalon. ²²Mert az Emberfia[†] meghal, ahogyan azt elrendelte Isten, de nagyon rossz lesz annak, aki elárulja őt!”

²³A tanítványok pedig kérdezgetni kezdték egymástól, hogy ki lehet az, aki ilyet tenne közülük.

Legyetek olyanok, mint a szolgák!

²⁴Ezután vitatkozni kezdtek azon is, hogy ki a legnagyobb közülük. ²⁵Jézus így szólt hozzájuk: „Más nemzetek királyai uralkodnak a népükön,

22:20 Néhány görög kéziratban a 19. vers utolsó része és a 20. vers nem szerepel.

és azokat, akik hatalmat gyakorolnak fölöttük, jötevőknek nevezik. ²⁶De ti ne legyetek ilyenek! Hanem aki közöttetek a legnagyobb, olyan legyen, mint a legfiatalabb, és aki vezet, olyan legyen, mint aki szolgál! ²⁷Mert ki a nagyobb? Aki az asztalnál ül, vagy az, aki kiszolgálja? Talán nem az, aki az asztalnál ül? Én pedig olyan vagyok közöttetek, mint aki szolgál.

²⁸De ti vagytok azok, akik mindeddig mellettem álltatok a nehézségek idején is. ²⁹Én rátok hagyom a királyságot, ahogyan rám hagyta az én Atyám. ³⁰Az asztalomnál fogtok enni és inni a királyságomban. Trónokon fogtok ülni, és ítéletet tartotok Izrael* tizenkét törzse felett."

Ne veszítsétek el a hiteteket!

(Mt 26:31–35; Mk 14:27–31; Jn 13:36–38)

³¹„Simon, Simon*, a Sátán elkért titeket, hogy kiválogasson, mint a földműves a búzát. ³²De én imádkoztam érted, hogy ne veszítsd el a hitedet. Ezért amikor visszatérsz, erősítsd meg a testvéreidet!"

³³De Simon Péter így szólt hozzá: „Uram, én kész vagyok veled menni a börtönbe, és a halálba is!"

³⁴Ám Jézus így szólt hozzá: „Mondom neked, Péter, mielőtt a kakas megszólalna ma éjjel, háromszor tagadod le, hogy ismeresz engem."

Készüljetek fel a nehézségekre!

³⁵Azután így folytatta: „Amikor elküldtelek titeket erszény, tarisznya vagy saru nélkül, volt-e szükségetek még valamire?"

Ők pedig így feleltek: „Semmire."

³⁶Ekkor így szólt: „De most, akinek van erszénye, vegye magához a tarisznyával együtt. Akinek nincs kardja, adja el a kabátját, és vegyen egyet! ³⁷Mert mondom nektek: énrajtam kell beteljesednie ennek az Írásnak†:

»Gonosztevőnek mondták őt.«

Ézs 53:12

Igen, ezt rólam írták meg, és hamarosan be fog teljesedni."

³⁸A tanítványok ekkor így szóltak: „Nézd, Uram, itt van két kard!"

Ő pedig így válaszolt nekik: „Elég."

Jézus imádkozásra szólítja fel az apostolokat

(Mt 26:36–46; Mk 14:32–42)

³⁹Ezután szokása szerint elment az Olajfák hegyére†, tanítványai pedig követték őt. ⁴⁰Amikor odaért, így szólt a tanítványaihoz: „Imádkozzatok, nehogy kísértésbe essetek!"

⁴¹Ezután távolabb ment tőlük, mintegy ötven méterre. Letérdelt, és a következő szavakkal imádkozott: ⁴²„Atyám, ha akarod, vedd el tőlem a szenvedésnek ezt a poharát*! De ne az én akaratom legyen meg, hanem a tiéd!" ⁴³Ekkor egy angyal jelent meg neki a mennyből, és megerősítette őt. ⁴⁴Jézus telve volt fájdalommal, és még kitartóbban imádkozott. Verítéke földre hulló vércseppekhez hasonlított.* ⁴⁵Amikor imáját befejezte, felállt, és

22:30 *Izrael* Eredetileg a zsidó népet jelentette, de ezt a nevet használják Isten embereinek összefoglaló neveként is. **22:31** *Simon* Simon másik neve Péter volt. **22:42** *pohár* Jézus a reá váró rossz dolgokról beszélt. Ezek vállalása olyan nehéz, mint például meginni egy pohár nagyon rossz ízű folyadékot. **22:44** Néhány görög kéziratban a 43. és a 44. vers nem szerepel.

visszament a tanítványokhoz. Láta, hogy azok bánatukban elaludtak. ⁴⁶Ekkor így szólt hozzájuk: „Miért alszotok? Keljetek fel, és imádkozzatok, nehogy kísértésbe essetek!”

Jézus elfogása

(Mt 26:47–56; Mk 14:43–50; Jn 18:3–11)

⁴⁷Míg ezeket mondta, egy csoport ember jelent meg. Júdás vezette őket, aki a tizenkét apostol egyike volt. Odament Jézushoz, hogy megcsókolja őt.

⁴⁸Jézus azonban így szólt hozzá: „Júdás, te csókkal árulod el az Emberfiát?” ⁴⁹Amikor a körülötte levők látták, hogy mi készül, megkérdezték tőle: „Uram, odacsapjunk a kardunkkal?” ⁵⁰Valamelyikük rácsapott a főpap† szolgájára, és levágta annak jobb fülét.

⁵¹De Jézus azt mondta nekik: „Állj! Ennyi elég!” Megérintette a szolgáló fülét, és meggyógyította őt.

⁵²Azután így szólt a főpapokhoz†, a templomórséghez és a nép idős vezetőihez, akik érte jöttek: „Kardokkal és botokkal jöttök ellenem, mint valami rabló ellen? ⁵³Hiszen minden nap veletek voltam a Templomban†, és nem próbáltatok elfogni! De eljött a ti órátok: a sötétség uralmának órája.”

Péter fél bevallani, hogy ismeri Jézust

(Mt 26:57–58, 69–75; Mk 14:53–54, 66–72; Jn 18:12–18, 25–27)

⁵⁴Ekkor elfogták őt, elvezették, és elvitték a főpap† házába. Péter pedig távolról követte őket. ⁵⁵Később, amikor az emberek tüzet gyújtottak az udvar közepén, és leültek, Péter is leült közéjük. ⁵⁶Egy szolgálólány meglátta őt, amint ott ült a tűz fényében. Közelebről is megnézte, és így szólt: „Ez az ember is veled volt.”

⁵⁷De Péter letagadta, és azt mondta: „Asszony, nem ismerem őt!” ⁵⁸Valamivel később más is meglátta őt, és így szólt hozzá: „Te is közülük való vagy!”

De Péter így felelt: „Ember, nem vagyok közülük való!”

⁵⁹Körülbelül egy óra múlva valaki más is ezt mondta: „Semmi kétség, ez az ember is veled volt, hiszen ő is galileai.”

⁶⁰De Péter így válaszolt: „Ember, nem tudom, miről beszélsz!”

Abban a pillanatban, amikor még beszélt, megszólalt a kakas. ⁶¹Az Úr megfordult és ránézett Péterre. Péter visszaemlékezett, mit mondott neki Jézus: „Háromszor tagadod le, hogy ismeresz engem, mielőtt a kakas megszólalna ma éjjel.” ⁶²Ekkor Péter kiment, és keservesen sírt.

Az emberek kinevetik Jézust

(Mt 26:67–68; Mk 14:65)

⁶³A férfiak pedig, akik Jézust fogva tartották, gúnyolni és verni kezdték őt. ⁶⁴Bekötötték a szemét, és ezt kérdezték: „Prófétáld, ki ütött meg!” ⁶⁵Sok egyéb dolgot is mondtak neki, hogy megsértsék.

Jézus a zsidó vezetők előtt

(Mt 26:59–66; Mk 14:55–64; Jn 18:19–24)

⁶⁶Amikor reggel lett, összegyűltek a nép idős vezetői, a főpapok† és a törvénytanítók. Jézust is odavezették eléjük. ⁶⁷Így szóltak hozzá: „Ha te vagy a Krisztus†, mondd meg nekünk!”

De ő így felelt: „Ha megmondom, nem hiszitek el nekem, ⁶⁸ha pedig én kérdezek titeket, nem válaszoltok. ⁶⁹De mostantól kezdve az Emberfia[†] ott ül majd a Mindenható Isten jobbján.”

⁷⁰Erre azok megkérdezték: „Tehát te vagy az Isten Fia?” Ő pedig így felelt: „Igazatok van, amikor azt mondjátok, hogy én vagyok.”

⁷¹Ők pedig ezt mondták: „Mi szükségünk volna még több bizonyítékra? A saját fülünkkel hallottuk, hogy ő maga mondta ezt!”

Pilátus helytartó kihallgatja Jézust

(Mt 27:1–2, 11–14; Mk 15:1–5; Jn 18:28–38)

23¹Ezután az egész csoport elindult, és elvitték Jézust Pilátushoz. ²Ott így kezdték el vádolni: „Erről az emberről megállapítottuk, hogy félrevezeti népünket. Ellenzi, hogy adót fizessünk a császárnak[†], és azt mondja magáról, hogy ő maga Krisztus[†], a király.”

³Pilátus megkérdezte tőle: „Te vagy a zsidók királya?”

Jézus pedig így válaszolt: „Úgy van, ahogy mondod.”

⁴Pilátus ekkor így szólt a főpapokhoz[†] és a néphez: „Semmi rosszat nem találok ebben az emberben.”

⁵De azok újra és újra ezt mondták: „Júdeá egész népét felláztatja a tanításai-
val, Galileától kezdve egészen idáig.”

Pilátus Heródeshez küldi Jézust

⁶Amikor Pilátus ezt hallotta, megkérdezte, hogy Jézus Galileából való-e. ⁷Amikor megtudta, hogy Heródes[†] hatósága alá tartozik, elküldte őt Heródeshez. Heródes azokban a napokban szintén Jeruzsálemben volt. ⁸Amikor meglátta Jézust, nagyon megörült. Már évek óta szerette volna látni, mivel hallott róla, és remélte, hogy Jézus tesz előtte néhány csodát. ⁹Sok kérdést feltett neki, de Jézus egyikre sem válaszolt. ¹⁰Az ott álló főpapok[†] és törvénytanítók hevesen vádolták őt. ¹¹Heródes és katonái megvetően bántak vele. Kigúnyolták, díszes ruhát adtak rá, majd visszaküldték őt Pilátushoz. ¹²Heródes és Pilátus ezen a napon kötöttek barátságot, mert ezelőtt ellenségek voltak.

Jézusnak meg kell halni

(Mt 27:15–26; Mk 15:6–15; Jn 18:39–19:16)

¹³Ekkor Pilátus összehívta a főpapokat[†], a vezetőket és a népet. ¹⁴Így szólt hozzájuk: „Ezt az embert azzal hoztátok ide, hogy félrevezeti a népet. Én kikérdeztem őt, és semmi olyat nem találtam benne, ami bizonyítaná vádjaitokat. ¹⁵Heródes[†] sem talált benne semmi rosszat, mert visszaküldte őt hozzánk. Látjátok tehát, hogy semmit sem tett, amiért halált érdemelne. ¹⁶Ezért megkorbácsoltatom, és elengedem.” ¹⁷*

¹⁸Erre az egész nép kiabálni kezdett: „Öld meg ezt az embert! Barabbást pedig engedd nekünk szabadon!” ¹⁹(Barabbás a városban történt lázadás és gyilkosság miatt volt börtönben.)

²⁰Pilátus újra szólt hozzájuk, mert ő szabadon akarta engedni Jézust. ²¹De azok tovább kiabáltak: „Feszítsd meg! Feszítsd meg!”

23:17 Néhány kéziratban megtalálható a 17. vers is: „Ünnepek alkalmával ugyanis szabadon kellett engednie nekik egy foglyot.”

²²Pilátus harmadszor is megszólalt: „De hát mi rosszat tett? Semmit sem találtam benne, amiért halált érdemelne. Megbüntetem, és azután elengedem.”

²³De a tömeg hangosan kiabálva követelte, hogy feszítsék keresztre Jézust. Végül a kiáltozás győzött, ²⁴és Pilátus úgy döntött, hogy teljesíti a kérésüket. ²⁵Szabadon engedte azt az embert, akit kértek — aki lázadásért és gyilkosságért volt börtönben —, Jézust pedig átadta nekik, hogy tegyenek vele, amit akarnak.

Jézus keresztre feszítése

(Mt 27:32–44; Mk 15:21–32; Jn 19:17–27)

²⁶Mialatt elvezették őt, megfogtak egy Cirénéből való, Simon nevű embert, aki épp a mezőről jött. Rátették a keresztet, és kényszerítették, hogy vigye Jézus után.

²⁷Nagy tömeg követte Jézust, köztük néhány asszony is, akik jajgattak és siratták őt. ²⁸Jézus feléjük fordult, és így szólt hozzájuk: „Jeruzsálem leányai, ne engem sirassatok! Sirassátok inkább magatokat és a gyermekeiteket! ²⁹Mert közelednek a napok, amikor az emberek azt mondják: »Boldogok azok az asszonyok, akiknek nem lehetett gyermekük. Boldogok azok az anyaméhek, amelyek nem szültek, és azok az emlők, amelyek nem tápláltak gyermeket.« ³⁰A hegyeknek azt mondják: »Esetek ránk!«, és a domboknak: »Rejtsetek el minket!«* ³¹Mert ha a zöldellő fával ezt teszik, mit tesznek majd a szárazzal?”

³²Jézussal együtt két bűnözőt is kivezettek, hogy megöljék őket. ³³Amikor megérkeztek arra a helyre, amelyet Koponya-helynek neveznek, ott keresztre feszítették Jézust, és a két bűnözőt is. Az egyik bűnözőt a jobb oldalán, a másikat pedig a bal oldalán feszítették keresztre. ³⁴Jézus így szólt: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, hogy mit tesznek!”

A katonák sorsot vetettek, és így osztották el a ruháit maguk között. ³⁵A tömeg ott állt, és nézte. A vezetők így gúnyolták őt: „Másokat megmentett. Mentse meg magát is, ha ő a Krisztus[†], Isten választotta!”

³⁶A katonák is odamentek, és kigúnyolták. Ecetet kínáltak neki, ³⁷és így szóltak hozzá: „Ha te vagy a zsidók királya, mentsd meg magad!” ³⁸Fölötte pedig ez a felirat állt: „EZ A ZSIDÓK KIRÁLYA.”

³⁹Az egyik bűnöző, aki mellette függött, így sértegette: „Hát nem te vagy a Krisztus[†]? Mentsd meg hát magadat, és minket is!”

⁴⁰De a másik bűnöző rászólt és ezt mondta neki: „Nem félsz Istentől? Te is halálra vagy ítélve, ahogyan ő. ⁴¹Csak hogy a mi ítéletünk jogos, mert azt kapjuk, amit megérdemeltünk. Ez az ember azonban semmi rosszat sem tett.” ⁴²Aztán így szólt: „Jézus! Emlékezz rám, amikor uralmad elkezdődik!”

⁴³Jézus így válaszolt: „Mondom neked, ma együtt leszel velem a Paradicsomban[†].”

Jézus halála

(Mt 27:45–56; Mk 15:33–41; Jn 19:28–30)

⁴⁴Déli tizenkét óra körül a nap eltűnt, és három óráig sötétség volt a földön. ⁴⁵A templom függönye[†] kettészakadt. ⁴⁶Ekkor Jézus hangosan

felkiáltott: „Atyám, a kezedbe helyezem az életemet.”* Amikor ezt kimondta, meghalt.

⁴⁷Amikor a százados látta, ami történt, Istent dicsőítette, és ezt mondta: „Biztos, hogy igaz ember volt.”

⁴⁸Mindazok pedig, akik az eseményre odagyűltek és látták mindazt, ami történt, szomorúan távoztak. ⁴⁹Jézus közeli barátai pedig, köztük az asszonyok is, akik Galileától idáig követték, távolabb álltak, és figyeltek mindent.

Arimátiai József

(Mt 27:57–61; Mk 15:42–47; Jn 19:38–42)

⁵⁰Volt ott egy József nevű jó és igaz ember, a Főtanács tagja. ⁵¹Ő nem értett egyet a tanács döntésével és azzal, amit tettek. A júdeai Arimátia városából származott. Várta Isten királyságának eljövételét. ⁵²Ez az ember elment Pilátushoz, és elkérte tőle Jézus testét. ⁵³Levette a keresztről, és vászonba tekerte. Egy sziklába vágott sírba[†] fektette, amelyben addig még senki sem volt eltemetve. ⁵⁴Péntek volt, közeledett a szombat[†] napja.

⁵⁵Az asszonyok, akik Galileától követték Jézust, most Józseffel mentek. Látták a sírt[†], és azt is, hogy hogyan helyezték bele Jézus testét. ⁵⁶Azután hazamentek, és illatszereket és balsamokat készítettek.

A szombatot[†] pedig pihenéssel töltötték a parancsolat szerint.

Jézus feltámadásának híre

(Mt 28:1–10; Mk 16:1–8; Jn 20:1–10)

24¹A hét első napján korán reggel az asszonyok kimentek a sírhoz[†], és magukkal vitték az elkészített illatszereket is. ²A követ a sír bejáratától elhengerítve találták. ³Bementek, de nem találták ott az Úr Jézus testét. ⁴Amint ott álltak tanácstalanul, hirtelen két ember jelent meg mellettük fényes ruhában. ⁵Erre az asszonyok félelemmel telve arca borultak. De az angyalok így szóltak hozzájuk: „Miért keresitek az élő a halottak között? ⁶Nincs itt. Feltámadt! Emlékezzetek, hogy mit mondott nektek még Galileában: ⁷»Az Emberfiát[†] bűnösök kezére adják, megfeszítik, és a harmadik napon feltámad.«” ⁸Ekkor az asszonyok visszaemlékeztek Jézus szavaira.

⁹Visszatértek a sírtól[†], és mindent elmondtak a tizenegy apostolnak és a többieknek. ¹⁰Ott volt a Magdalai Mária, Johanna és Mária, Jakab anyja. Ők a velük levő többi asszonnyal együtt elmondták mindezeket az apostoloknak. ¹¹Az apostolok azonban bolondságnak tartották ezt, és nem hittek nekik. ¹²Péter mégis felállt, és elfutott a sírhoz. Benézett a sírba, de nem látott benne mást, csak a vászonlepedőket. Ekkor elment, és magában csodálkozott a történten.

Az emmausi úton

(Mk 16:12–13)

¹³Ugyanezen a napon két tanítvány egy Emmaus nevű faluba indult. Emmaus tizenkét kilométerre volt Jeruzsálemtől. ¹⁴A tanítványok útközben

azokról a dolgokról beszélgettek, amik történtek. ¹⁵Miközben beszélgettek és vitatkoztak, maga Jézus lépett oda hozzájuk, és velük ment. ¹⁶De ők, mintha homályos lett volna a szemük, nem ismerték fel Jézust. ¹⁷Jézus megkérdezte tőlük: „Miről beszélgettek útközben?”

Erre azok megálltak. Arcuk nagyon szomorúnak tűnt. ¹⁸Az egyik, akit Kleopásznak hívtak, ezt mondta neki: „Te volnál az egyetlen Jeruzsálemben, aki nem tudja, mi történt ott ezekben a napokban?”

¹⁹Jézus megkérdezte: „Mi történt?”

Azok így feleltek: „A názáreti Jézusról beszéltünk. Ő a szavaival és a cselekedeteivel is megmutatta, hogy hatalmas próféta[†] Isten és az emberek előtt. ²⁰Arról beszéltünk, hogy hogyan adták át a főpapjaink[†] és a vezetőink halálos ítéletre, és hogyan feszítették őt keresztre. ²¹Pedig mi abban reménykedtünk, hogy ő hoz szabadulást Izráel népének. Ma három napja, hogy mindez történt. ²²Ezen kívül néhány közülünk való asszony is megdöbbenett minket. Ma korán reggel kimentek a sírhoz[†], ²³de a testet nem találták ott. Mikor visszajöttek, elmondták, hogy angyalok jelentek meg nekik, akik azt mondták, hogy Jézus él. ²⁴Ekkor a csoportunk néhány tagja elment a sírhoz, és mindent úgy találtak, ahogyan az asszonyok elmesélték. De ők sem látták őt.”

²⁵Erre Jézus azt mondta nekik: „Milyen bolondok vagytok, és milyen nehezen hiszitek el mindazt, amit a próféták[†] megmondtak! ²⁶Nem kellett a Krisztusnak[†] mindent elszenvednie azért, hogy dicsőséget szerezzen?” ²⁷S azzal Mózes[†]től[†] kezdve a többi prófétán keresztül elmagyarázta nekik mindazt, ami az egész Írásban[†] a Krisztusról szólt.

²⁸Közben elérkeztek ahhoz a faluhoz, ahová indultak, Jézus pedig úgy tett, mintha tovább akarna menni. ²⁹De a tanítványok erősen kérelték: „Maradj velünk, hiszen mindjárt este van, és vége a napnak!” Erre Jézus bement a faluba, hogy velük maradjon.

³⁰Amikor asztalhoz ültek, megfogta a kenyeret, hálát adott érte, megtörte, és odaadta nekik. ³¹Ekkor megnyílt a szemük, és felismerték Jézust, de ő eltűnt előlük. ³²Ők pedig így szóltak egymáshoz: „Hogy felforrósodott a szívünk, amikor útközben beszélt hozzánk, és az Írásokat[†] magyarázta!”

³³Még abban az órában elindultak, és visszamentek Jeruzsálembe. Együtt találták a tizenegy apostolt, és a többieket, ³⁴akik ezzel fogadták őket: „Valóban feltámadt az Úr! Megjelent Simonnak!”

³⁵Ekkor a két tanítvány is elmondta, hogy mi történt velük az úton, és hogy hogyan ismerték fel Jézust, amikor megtörte a kenyeret.

Jézus megjelenik a tanítványainak

(Mt 28:16–20; Mk 16:14–18; Jn 20:19–23; ApCsel 1:6–8)

³⁶Miközben erről beszéltek, megállt közöttük Jézus, és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek!”

³⁷De ők megrémültek és féltek, mert azt hitték, hogy kísértetet látnak. ³⁸De Jézus így folytatta: „Miért ijedtetetek meg, és miért kételkedtek? ³⁹Nézzétek meg a kezemet és a lábamat! Valóban én vagyok az! Érintsetek meg, és nézzetek ide! Egy kísértetnek sincs húsa, sem csontja, de amint látjátok, nekem van.”

⁴⁰S ezzel megmutatta nekik a kezét és a lábát. ⁴¹De azok örömben még mindig nem tudták elhinni mindezt, és csak csodálkoztak. Jézus megkérdezte: „Van itt valami enivalótok?” ⁴²Erre adtak neki egy darab főtt halat. ⁴³Jézus fogta a halat, és a szemük láttára megette.

⁴⁴Ezután így szólt hozzájuk: „Éppen erről beszéltem nektek, amíg veletek voltam: Mindennek be kell teljesednie, amit megírtak rólam Mózes[†] törvényeiben, a próféták[†] könyveiben és a zsoltárookban.”

⁴⁵Ezután megvilágosította az értelmüket, hogy megértsék az Írásokat[†]. ⁴⁶Ezt mondta: „meg van írva az Írásokban: a Krisztusnak[†] meg kell halnia, de a harmadik napon feltámad a halálból. ⁴⁷Jeruzsálemtől kezdve minden népnek hirdetni fogják, hogy változtassák meg gondolkodásukat és életüket, és ezáltal a bűneik meg lesznek bocsátva. ⁴⁸Ti vagytok erre a tanúk. ⁴⁹Most pedig elküldöm nektek, amit az én Atyám megígért. De a városban kell maradnotok, amíg mennyei erőt nem kaptok.”

Jézus visszamegy a mennybe

(Mk 16:19–20; ApCsel 1:9–11)

⁵⁰Ezután Jézus elvezette őket egészen Betániáig. Felemelte a kezét, és megáldotta őket. ⁵¹Miközben áldotta őket, egyre távolodott tőlük, és felvitetett a mennybe. ⁵²A tanítványok leborulva imádták őt. Ezután nagy örömmel visszamentek Jeruzsálembe. ⁵³Minden idejüket a Templomban[†] töltötték, és dicsérték Istent.

János

evangéliuma

Krisztus eljön erre a világra

1 ¹A világ kezdete előtt már létezett az Ige*. Az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige. ²A világ kezdete előtt az Ige együtt volt Istennel. ³Minden általa lett, és nélküle semmi nem jött létre. ⁴Benne volt az élet, és ez az élet volt az emberek világossága. ⁵A világosság* a sötétségben fénylik. A sötétség azonban nem győzte le a világosságot.

⁶Volt egy ember, akit Isten küldött. Jánosnak[†] hívták. ⁷Azért jött, hogy tanúskodjon a világosságról, hogy minden ember, aki hallja őt, higgyen. ⁸Nem ő volt a világosság, hanem azért jött, hogy a világosságról beszéljen az embereknek. ⁹Az igazi világosság már készen volt arra, hogy megjelenjen, és világosságot adjon minden embernek.

¹⁰Az Ige már a világon volt, és bár ez a világ általa lett, a világ mégsem ismerte fel őt. ¹¹A saját világába jött, de az övéi mégsem fogadták el. ¹²Azoknak azonban, akik elfogadták őt, jogot adott arra, hogy Isten gyermekei legyenek. Mindazoknak, akik hisznek benne. ¹³Ők nem a szokásos módon születtek, ahogyan a gyerekek szoktak születni, nem testi vágyból, és nem férfi kívánságából, hanem Istentől születtek.

¹⁴Az Ige emberré lett, és közöttünk élt. Mi láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyetlen Fiának dicsőségét. Ő telve volt kegyelemmel és igazsággal. ¹⁵János[†] róla tanúskodott, és ezt hirdette: „Róla beszéltem, amikor azt mondtam, hogy aki utánam jön, nagyobb mint én, mert már előbb létezett, mint én.

¹⁶Ő telve volt kegyelemmel és igazsággal, és mindannyian sok áldást kaptunk ebből. ¹⁷A Törvényt Mózesen[†] keresztül kaptuk, de a kegyelmet és az igazságot Jézus Krisztus[†] által. ¹⁸Istent soha senki nem látta. Az egyetlen Fiú ismertette meg velünk milyen az Isten. Ő maga Isten és nagyon közel van az Atyához.”

János Jézusról tanúskodik

(Mt 3:1–12; Mk 1:2–8; Lk 3:15–17)

¹⁹János[†] így tanúskodott, amikor a jeruzsálemi zsidó vezetők papokat és lévitákat[†] küldtek hozzá, hogy megtudják, kicsoda ő.

²⁰János[†] nem tagadta meg a választ, hanem nyíltan megmondta: „Nem én vagyok a Krisztus[†].”

²¹Ekkor megkérdezték tőle: „Hát akkor ki vagy? Talán Illés[†]?”

1:1 Ige A görögben „logos,” jelentése: valamilyen közlés, kapcsolatteremtés. Fordítható „üzenet”-nek is. Itt Jézus Krisztust jelenti, akin keresztül Isten megmutatta és megismertette magát az emberekkel. Lásd még a 10, 14, 16. versekben is. **1:5** világosság Itt Krisztust jelenti, az Igét, aki megismertette az emberekkel Istent. Lásd még a 7. versben is.

„Nem” — mondta János[†].

„Te vagy a próféta*?”

De János így felelt: „Nem az vagyok.”

²²Ekkor ezt kérdezték tőle: „Ki vagy? Mondd meg, hogy válaszolhassunk azoknak, akik küldtek minket! Mit mondasz magadról?”

²³János[†] Ézsaiás próféta[†] szavaival válaszolt:

„A pusztában kiáltó hang vagyok,
aki ezt mondja: ‘Készítsétek az Úr útját!’”

Ézs 40:3

²⁴Ezeket az embereket a farizeusok[†] küldték. ²⁵Tovább kérdezték Jánost[†]: „Ha nem vagy a Krisztus[†], sem Illés[†], sem pedig a próféta, akkor miért meríted be az embereket?”

²⁶János[†] erre így válaszolt: „Én vízbe merítem be[†] az embereket. De van közöttetek valaki, akit ti nem ismertek. ²⁷Ő az, aki utánam jön, és én arra sem vagyok méltó, hogy a saruja szíját kioldjam.”

²⁸Mindezek Betániában, a Jordán folyón túl történtek, ahol János[†] bemerítette[†] az embereket.

²⁹Másnap János[†] meglátta Jézust, amint feléje közeledett, és így szólt: „Nézzétek, ő az Isten Báránya, aki elveszi az emberek bűneit! ³⁰Ő az, akiről azt mondtam, hogy utánam jön, mégis nagyobb nálam, mert már előttem is létezett. ³¹Én nem ismertem őt, de eljöttem, hogy vízbe merítsem[†] az embereket, azért hogy Izrael[†] megismerhesse őt.”

^{32–33}Ezután János[†] így tanúskodott: „Láttam a Szent Szellemet[†], amint leszállt a Mennyből, mint egy galamb, és megnyugodott rajta. Én magam nem ismertem őt, de aki elküldött, hogy vízbe merítsem[†] az embereket, azt mondta nekem: ‘Akire látod, hogy leszáll a Szent Szellem, és megnyugszik rajta, ő az, aki majd Szent Szellembe merít be.’ ³⁴Én pedig láttam, és tanúsítom, hogy ő az Isten Fia.”

Jézus első tanítványai

³⁵Másnap is ott volt János[†] két tanítványával. ³⁶Amikor látta, hogy arra jön Jézus, így szólt: „Nézzétek, az Isten Báránya!”

³⁷Amikor ezt a két tanítvány meghallotta, Jézus után indultak. ³⁸Jézus megfordult, és amikor látta, hogy követik, megkérdezte tőlük: „Mit akartok?”

Ők pedig így válaszoltak: „Rabbi (ez azt jelenti: Mester), hol laksz?”

³⁹Jézus erre azt mondta: „Gyertek, és nézzétek meg!” Ők pedig vele mentek, megnézték, hol lakik, és aznap vele maradtak. Körülbelül délután négy óra volt akkor.

⁴⁰A két tanítvány közül, akik hallották Jánost[†], és követték Jézust, az egyik András volt, Simon Péter testvére. ⁴¹András azonnal megkereste testvérét, Simont, és elmondta neki, hogy megtalálták a Messiást[†] (ez azt jelenti: Krisztus[†]).

⁴²El is vitte Simon Pétert Jézushoz. Jézus ránézett, és ezt mondta: „Te Simon vagy, Jóna fia. Kéfás lesz a neved.” Ez azt jelenti: Kőszikla*.

⁴³Másnap Jézus el akart menni Galileába. Ekkor találkozott Fülöppel, és így szólt hozzá: „Kövess engem!” ⁴⁴Fülöp Bétsaidából, András és Péter

1:21 *próféta* Valószínűleg arra a prófétára gondoltak, akiről Mózes mondta (5Móz 18:15–19), hogy Isten majd el fogja küldeni. Lásd a 25. versben is. **1:42** *Kőszikla* A görög eredetiben: „Péter”, arám nyelven: „Kéfás”. Mindkettő azt jelenti „kőszikla”.

városából való volt. ⁴⁵Később Fülöp találkozott Nátánaéllal, és elmondta neki: „Megtaláltuk azt, akiről Mózes[†] írt a Törvényben, és akiről a próféták[†] is írtak, Jézust, József fiát, aki Názáretből való.”

⁴⁶Nátánaél így válaszolt: „Jöhet-e valami jó Názáretből?”

Fülöp pedig azt mondta: „Gyere, és nézd meg!”

⁴⁷Jézus látta, amint Nátánaél közeledett felé, és azt mondta róla: „Nézzétek, itt van egy igazi Izraelita, akiben nincs semmi hamisság.”

⁴⁸Ekkor Nátánaél megkérdezte: „Honnan ismeresz engem?”

Jézus pedig így felelt: „Láttalak a fügefa alatt, mielőtt Fülöp idehívott.”

⁴⁹Erre Nátánaél így válaszolt: „Rabbi, te vagy az Isten Fia, Izrael Királya!” Jézus pedig megkérdezte:

⁵⁰„Azért hiszel, mert azt mondtam, hogy láttalak a fügefa alatt? Ennél nagyobb dolgokat is látsz majd.” ⁵¹És így folytatta: „Igazán mondom nektek: látjátok majd, hogy megnyílik a Menny, és Isten angyalai felszállnak és leszállnak az Emberfiára[†].”

A kánai lakodalom

2¹A harmadik napon lakodalom volt a galileai Kánában. Jézus anyja is ott volt. ²Jézust és a tanítványait is meghívták. ³Amikor elfogyott a bor, így szólt Jézus anyja: „Nincs több boruk!”

⁴Erre Jézus ezt válaszolta: „Asszony, miért mondd ezt nekem? Nem jött még el az én időm.”

⁵Anyja pedig így szólt a szolgálkhoz: „Tegyetek meg mindent, amit Jézus mond.”

⁶Volt ott hat, kőből készült víztartó, amit a zsidók a szertartásokon tisztálkodásra használtak.* Ezekbe egyenként két vagy három mércé* víz fért.

⁷Jézus megparancsolta a szolgálknak: „Töltsétek meg az edényeket vízzel!” Ők pedig egészen teletöltötték.

⁸Azután Jézus azt mondta: „Merítsetek belőle, és vigyetek a násznagynak[†]!”

A szolgálk így is tettek. ⁹A násznagy[†] megkóstolta a borra változott vizet. Ő nem tudta, honnan van a bor, de a szolgálk, akik merítettek belőle, tudták. Akkor a násznagy odahívta a vőlegényt, ¹⁰és azt mondta neki: „Mindenki a legjobb bort szolgálja fel először, és amikor a vendégek már részegek, akkor hozzák az olcsó bort. Te pedig a legjobbat mostanáig tartogattad!”

¹¹Ez volt az első csoda, amit Jézus tett. Ez a galileai Kánában történt. Megmutatta dicsőségét, és tanítványai hittek benne.

¹²Ezután Jézus Kapernaumba ment anyjával, testvéreivel és tanítványaival, és ott maradtak néhány napig.

A Templom megtisztítása

(Mt 21:12–13; Mk 11:15–17; Lk 19:45–46)

¹³Közeledett már a zsidók ünnepe, a Pászká[†], ezért Jézus felment Jeruzsálembe. ¹⁴Látta, hogy a Templomban[†] marhákat, juhokat és galambokat árulnak, és látta a pénzváltókat asztalaiknál. ¹⁵Ekkor kötélből ostort font, és kizavarta őket a Templomból a juhokkal és a marhákkal

2:6 szertartásos tisztálkodás A zsidó vallási szokások szerint étkezés előtt, a Templomba való lépés előtt és egyéb különleges alkalmakkor szertartásosan kezet kellett mosni.

2:6 mércé Ūrmérték, 12 liter.

együtt. A pénzváltók pénzét szétszórta, és felborította asztalaikat. ¹⁶A galambárosoknak pedig ezt mondta: „Vigyétek ki innen ezeket! Ne csináljatok piacot az én Atyám házából!”

¹⁷Ekkor a tanítványoknak eszébe jutott, hogy meg van írva:

„A te házad iránti szeretet eléget engem.”

Zsolt 69:10

¹⁸A zsidók azonban így szóltak: „Tegyel valami csodát! Ezzel bizonyítsd be, hogy jogod van ilyeneket tenni!”

¹⁹Jézus így válaszolt nekik: „Romboljátok le ezt a templomot, és én három nap alatt újra felépítem!”

²⁰Erre a zsidók így feleltek: „Negyvenhat évig tartott, amíg ezt a Templomot[†] felépítették! Te pedig három nap alatt építenéd fel?”

²¹De a templom, amiről Jézus beszélt, a saját teste volt. ²²Miután feltámadt a halálból, a tanítványok visszaemlékeztek mindarra, amit ekkor mondott, és hittek az Írásban[†] és Jézus szavaiban.

²³Amíg Jeruzsálemben volt az ünnepen, sokan hittek benne, mert látták a csodákat, amelyeket tett. ²⁴De Jézus nem bízott bennük, mert ismerte őket. ²⁵Nem volt szüksége arra, hogy bárki bármit is mondjon neki az emberről, mert tudta, mi van a szívükben.

Jézus és Nikodémus

3 ¹Volt a farizeusok[†] között egy ember, akit Nikodémusnak hívtak. A zsidók egyik vezetője volt. ²Egy éjjel elment Jézushoz, és azt mondta neki: „Rabbi[†], tudjuk, hogy Istentől jött tanító vagy, mert senki nem tudja megtenni azokat a csodákat, amelyeket te teszel, ha Isten nincs veled.”

³Jézus pedig így szólt hozzá: „Igazán mondom neked, ha valaki nem születik újjá, nem láthatja meg Isten Királyságát.”

⁴Erre Nikodémus ezt kérdezte: „Hogyan születhet újjá az ember amikor már öreg? Csak nem mehet vissza az anyja méhébe, hogy újból megszülessen?!”

⁵Jézus pedig így válaszolt: „Igazán mondom neked, ha valaki nem születik újjá víz és Szent Szellem[†] által, nem mehet be Isten királyságába. ⁶Ami testtől született, az test, de ami Szent Szellemtől született, az szellem. ⁷Ne csodálkozz, hogy azt mondtam: újjá kell születned! ⁸A szél arra fúj amerre, akar. Hallod a hangját, de nem tudod, honnan jön, és hová tart. Így van ez mindenkivel, aki a Szent Szellemtől született.”

⁹Nikodémus megkérdezte: „Hogy lehet ez?”

¹⁰Jézus pedig így felelt: „Te Isten népének* tanítója vagy, és mégsem tudsz ezekről? ¹¹Igazán mondom neked, mi arról beszélünk, amit tudunk, és azt mondjuk el, amit láttunk, de ti nem fogadjátok el, amit mondunk. ¹²Földi dolgokról beszéltem nektek, és nem hittetek. Hogyan fogjátok elhinni, ha mennyei dolgokról beszélek? ¹³Senki sem ment fel a Mennybe, csak az, aki a Mennyből jött le: az Emberfia[†].

¹⁴Ahogy Mózés[†] felemelte a kígyót a pusztában,* úgy kell az Emberfiát[†] is felemelni, ¹⁵hogy aki hisz benne, annak örök élete legyen.

3:10 Isten népe Szó szerint: Izrael népe. **3:14** Ahogy Mózés ... pusztában Isten népét a pusztában mérges kígyók támadták meg. Akit megmártak, az hamarosan meghalt. Isten azt mondta Mózésnek, hogy készítsen rézkígyót, és emelje magasra egy rúdon. Aki felnézett a rézkígyóra, meggyógyult. Lásd 4Móz 21:4–9.

¹⁶Mert úgy szerette Isten az embereket, hogy egyetlen Fiát adta, hogy aki hisz a Fiában, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. ¹⁷Mert Isten nem azért küldte el a Fiát erre a világra, hogy elítélje az embereket, hanem azért, hogy megmentse őket általa. ¹⁸Aki hisz benne, nem kerül ítéletre. De aki nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt az Isten egyetlen Fiában. ¹⁹Az ítélet pedig ez: a világosság eljött az emberek közé, de azok jobban szerették a sötétséget, mint a világosságot, mert gonosz dolgokat tettek. ²⁰Mindenki, aki gonosz dolgokat tesz, gyűlöli a világosságot, és nem jön a világosságra, nehogy kiderüljön, mit csinált. ²¹De aki az igazságot követi, kijön a világosságra. A világosság megmutatja, hogy Isten által tette ezeket a dolgokat.”

Jézus és Bemerítő János

²²Jézus ezután tanítványaival együtt Júdeába ment. Ott maradt velük, és bemerítette[†] az embereket. ²³János[†] pedig Szálím közelében, Ainonnál merítette be az embereket, mert ott bőven volt víz. Az emberek pedig odajöttek Jánoshoz, és bemerítkeztek. ²⁴Jánost ugyanis ekkor még nem zárták börtönbe.

²⁵Egyszer vita támadt János[†] néhány tanítványa és egy zsidó között a megtisztulás szertartásáról.* ²⁶El is mentek Jánoshoz, és így szóltak hozzá: „Mester, az az ember, aki veled volt a Jordánon túl, és akiről beszéltél, most ő is bemeríti[†] az embereket, és mindenki hozzá megy.”

²⁷János[†] pedig így válaszolt nekik: „Semmit nem kaphat az ember, ha nem a Mennyből adják neki. ²⁸Ti magatok vagytok a tanúk arra, hogy megmondtam: nem én vagyok a Krisztus[†], hanem előtte küldtek el engem. ²⁹Akinek menyasszonya van, az a vőlegény. A vőlegény barátja pedig csak vár és figyel, és nagyon örül, amikor hallja a közeledő vőlegény hangját. Ugyanúgy örülök most én is. ³⁰A Krisztusnak növekednie kell, nekem pedig kisebbé válnom.”

Aki a Mennyből jött

³¹„Aki Istentől jött, mindenkinél hatalmasabb. De aki a földről származik, az a földhöz tartozik, és földi dolgokról beszél. Aki a Mennyből jött, mindenkinél hatalmasabb. ³²Ő arról beszél, amit látott és hallott, de amit mond, senki nem fogadja el. ³³Aki pedig elfogadja azt amit mond, az elismeri, hogy Isten igaz. ³⁴Akit Isten küldött, az Isten beszédeit mondja, és annak Isten a Szent Szellemet[†] mérték nélkül adja. ³⁵Az Atya szereti a Fiút, és mindent az ő kezébe adott. ³⁶Aki hisz a Fiában, annak örök élete van. Aki viszont nem engedelmeskedik a Fiúnak, annak nem lesz örök élete, és Isten haragja rajta marad.”

Jézus és a samáriai asszony

4¹A farizeusok[†] meghallották, hogy Jézus több tanítványt szerez és merít be[†], mint János[†]. ²Bár maga Jézus nem merítette be az embereket, hanem csak a tanítványai. ³Mikor Jézus megtudta, hogy a farizeusok hallottak róla, elment Júdeából, és újra visszament Galileába. ⁴Ehhez keresztül kellett mennie Samárián.

3:25 megtisztulás szertartása A zsidó vallási szokások szerint étkezés előtt, a Templomba való belépés előtt és egyéb különleges alkalmakkor szertartásosan kezet kellett mosni.

⁵Így jutott el egy samáriai[†] városba Sikárba. Ez közel volt ahhoz a földhöz, amelyet Jákób[†] adott fiának, Józsefnek. ⁶Ott volt Jákób kútja. Jézus leült a kút mellé, mert elfáradt útközben. Dél felé járt az idő. ⁷Ekkor odajött egy samáriai asszony, hogy vizet merítsen. Jézus így szólt hozzá: „Adj nekem inni!” ⁸(A tanítványok bementek a városba, hogy ennivalót vegyenek.)

⁹A samáriai[†] asszony csodálkozva azt mondta: „Te zsidó vagy, és mégis tőlem kérsz inni, amikor én samáriai asszony vagyok?” (A zsidók ugyanis szóba sem álltak a samáriaiakkal.)

¹⁰Jézus azonban így válaszolt: „Ha ismernéd Isten ajándékát, és ha tudnád, hogy ki az, aki ezt mondta neked: ‘Adj nekem inni!’, akkor te kértél volna vizet tőlem. Én pedig élő vizet adtam volna neked.”

¹¹Erre az asszony így szólt: „Uram, hiszen vödröd sincs, a kút pedig mély. Hogyan veszel akkor élő vizet? Te sem lehetsz nagyobb, mint atyánk[†], Jákób[†], ¹²aki ezt a kutat adta nekünk. Ő maga is ebből ivott, gyermekeivel és állataival együtt!”

¹³Jézus pedig így válaszolt neki: „Mindenki, aki ebből a vízből iszik, újra megszomjazik. ¹⁴De aki azt a vizet issza, amit én adok, soha többé nem lesz szomjas. Mert az a víz, amit én adok, forrássá lesz benne. Ebből a forrásból pedig olyan víz folyik, amely örök életet ad.”

¹⁵Az asszony erre azt mondta: „Uram, add nekem azt a vizet, hogy többé ne legyek szomjas, és ne kelljen idejönnöm vizet meríteni!”

¹⁶Jézus ekkor így szólt hozzá: „Menj, hívd el a férjedet, és gyertek vissza!”

¹⁷Az asszony így válaszolt: „Nincs férjem.”

Jézus pedig azt mondta: „Ez igaz, nincs férjed! ¹⁸Öt férjed volt, és akivel most élsz, az sem a férjed! Igazat mondtál.”

¹⁹Az asszony erre így felelt: „Uram, látom, hogy próféta[†] vagy! ²⁰A mi atyáink[†] ezen a hegyen imádták Istent. Ti zsidók azonban azt mondjátok, hogy Jeruzsálemben kell Istent imádni.

²¹Jézus így válaszolt neki: „Asszony, higgy nekem: eljön az idő, amikor nem ezen a hegyen és nem is Jeruzsálemben imádják majd Istent. ²²Ti samáriaiak[†] azt imádjátok, akit nem ismertek, mi zsidók azonban ismerjük azt, akit imádunk. Hiszen a zsidók közül való, aki a szabadulást hozza. ²³De közel az idő, és már itt is van, amikor az igazi imádók szellemben és igazságban imádják majd az Atyát. Mert ilyen imádókat keres az Atya. ²⁴Isten szellem, ezért akik őt imádják, azoknak is szellemben és igazságban kell imádniuk őt.”

²⁵Az asszony így válaszolt: „Tudom, hogy eljön a Messiás[†], akit Krisztusnak[†] neveznek, és amikor eljön, mindent elmond majd nekünk.”

²⁶Ekkor Jézus így szólt hozzá: „Én vagyok az, aki veled beszélek.”

²⁷Ebben a pillanatban megérkeztek a tanítványok. Nagyon meglepődtek, amikor látták, hogy Jézus egy asszonnyal beszélget. De egyikük sem kérdezte meg, hogy mit akart tőle, vagy miért beszélgetett vele.

²⁸Az asszony otthagyta a vizeskorsóját, visszament a városba, és ezt mondta: ²⁹„Gyertek, nézzétek meg azt az embert, aki mindent elmondott nekem, amit valaha tettem! Még az is lehet, hogy ő a Messiás[†].” ³⁰Erre az emberek kimentek a városból Jézushoz.

³¹Ezalatt a tanítványok így biztatták Jézust: „Mester, egyél!”

³²De ő így válaszolt nekik: „Van mit ennem, amiről ti nem tudtok.”

³³Erre ők egymást kérdezték: „Hozott neki valaki ennivalót?”

³⁴De Jézus azt mondta nekik: „Az én étellem az, hogy teljesítem annak akarát, aki elküldött engem, és befejezzem azt a munkát, amivel megbízott. ³⁵Amikor elvetitek a magot, azt mondjátok: ‘Még négy hónap, és aratunk.’ Én pedig azt mondom nektek: nyissátok ki a szemeteket, és nézzétek a mezőket: már érettek az aratásra! ³⁶Az arató megkapja a bérét, és az örök életre gyűjti össze a termést, akkor együtt örül a vető és az arató. ³⁷Igaz az a mondás: ‘Más a vető, és más az arató.’ ³⁸Én azért küldtelek el titeket, hogy betakarítsátok azt a termést, amiért nem ti dolgoztatok. Mert mások dolgoztak vele, ti pedig learatjátok az ő munkájuk gyümölcsét.”

³⁹Abban a városban sok samáriai[†] hitt Jézusban az asszony beszéde miatt, aki ezt mondta nekik: „Mindent elmondott nekem, amit valaha tettem.” ⁴⁰Amikor a samáriaiak megérkeztek Jézushoz, kérték, hogy maradjon velük. Jézus ott is maradt két napig, ⁴¹és szavai miatt még többen hittek benne.

⁴²Meg is mondták az asszonynak: „Most már nem a te szavaid miatt hiszünk benne, hanem mert magunk is hallottuk, és tudjuk, hogy valóban ő a világ Szabadítója.”

Jézus meggyógyítja egy tisztviselő szolgáját

(Mt 8:5–13; Lk 7:1–10)

⁴³Két nap múlva Jézus elment onnan Galileába. ⁴⁴(Bár maga Jézus is megmondta, hogy a prófétát[†] nem tisztelik a saját hazájában.) ⁴⁵Amikor Galileába ért, mégis szívesen fogadták azok, akik szintén ott voltak Jeruzsálemben az ünnepen, és látták mindazt, amit Jézus tett.

⁴⁶Jézus újra elment a galileai Kánába, ahol a vizet borrá változtatta. Kapernaumban élt egy királyi tisztviselő, akinek a fia beteg volt. ⁴⁷Amikor meghallotta, hogy Jézus Júdeából Galileába érkezett, elment hozzá. Megkérte, hogy jöjjön, és gyógyítsa meg a fiát, aki haldoklott. ⁴⁸Jézus azt felelte: „Amíg nem láttok jeleket és csodákat, nem hisztek.”

⁴⁹A királyi tisztviselő ezt válaszolta: „Uram, gyere, mielőtt meghal a gyermekem!”

⁵⁰Jézus ezt mondta: „Menj haza, a fiad élni fog!”

Ő pedig elhitte, amit Jézus mondott neki, és hazament. ⁵¹Útközben találkozott a szolgálival, akik azzal a hírral jöttek elé, hogy a fia él.

⁵²Akkor megkérdezte őket, hogy mikor lett jobban a gyermek.

Ők pedig elmondták, hogy előző nap délután egykor múlt el a láza.

⁵³Az apa visszaemlékezett, hogy Jézus pontosan abban az órában mondta neki: „A fiad élni fog.” És hitt egész családjával együtt.

⁵⁴Ez volt a második csoda, amit Jézus tett, miután Júdeából Galileába érkezett.

Jézus meggyógyít egy beteget a Betesda tavánál

5¹Ezek után Jézus felment Jeruzsálembe a zsidók ünnepére. ²Jeruzsálemben a Juh-kapunál van egy medence, amit héberül Betesdának hívnak. A medencének öt csarnoka van. ³Itt nagyon sok beteg feküdt, voltak köztük vakok, sánták és bénák.* ⁴⁵Volt ott egy ember, aki már harmincnyolc éve

5:3 Egyes kéziratok még hozzáfűzik: „... akik mind arra vártak, hogy megmozduljon a víz.”

5:4 Csak néhány kevésbé fontos kéziratban található meg: „Időnként ugyanis leszállt a tóra az Úr angyala, felkavarta a vizet, és aki ilyenkor elsőként lépett a tóba, az meggyógyult, bármilyen betegségben szenvedett is.”

beteg volt. ⁶Jézus látta, hogy ott fekszik. Tudta, hogy milyen régóta beteg, és megkérdezte tőle: „Meg akarsz gyógyulni?”

⁷Erre a beteg így felelt: „Uram, nincs senki, aki segítene bevinni a medencébe, amikor a víz felkavarodik. Mire odaérek, mindig valaki más lép be előttem.”

⁸Ekkor Jézus ezt mondta: „Kelj fel, fogd az ágyadat, és járj!” ⁹Az ember pedig azonnal meggyógyult, felvette az ágyát, és járni kezdett.

Aznap szombat[†] volt, ¹⁰ezért a zsidók így szóltak a meggyógyított emberhez: „Szombat van, a Törvény szerint nem szabad felvenned az ágyadat.”

¹¹Erre ő ezt válaszolta: „Aki engem meggyógyított, az mondta, hogy vegyem fel az ágyamat, és járjak.”

¹²A zsidók megkérdezték tőle: „Ki az az ember, aki azt mondta neked, hogy vedd fel az ágyadat, és járj?”

¹³De a meggyógyított ember nem tudta, ki volt az, mert Jézus eltűnt a tömegben.

¹⁴Később Jézus találkozott vele a Templomban[†], és így szólt hozzá: „Most meggyógyultál, de többé ne vétkezz, nehogy valami rosszabb dolog történjen veled!”

¹⁵Az ember elment, és megmondta a zsidóknak, hogy Jézus volt az, aki meggyógyította.

¹⁶Ezért a zsidók üldözni[†] kezdték Jézust, mivel mindezt szombaton[†] tette. ¹⁷Jézus így szólt hozzájuk: „Az én Atyám mindig dolgozik, ezért nekem is dolgoznom kell.” ¹⁸Emiatt azután még inkább meg akarták ölni, mert nemcsak megtörte a szombatot[†], hanem a saját Atyjának nevezte Istent, s így egyenlővé tette magát vele.

Jézus isteni hatalma

¹⁹Jézus így válaszolt nekik: „Igazán mondom nektek: a Fiú önmagától semmit sem tehet, csak azt, amit lát az Atyától. Mert amit az Atya tesz, azt teszi a Fiú is. ²⁰Az Atya szereti a Fiút, és mindent megmutat neki, amit tesz. Még nagyobb dolgokat is mutat majd neki, hogy ti csodálkozzatok. ²¹Mert ahogyan az Atya feltámasztja a halottakat, és életet ad nekik, ugyanúgy a Fiú is életet ad azoknak, akiknek akar. ²²Az Atya senkit sem ítél el. Az ítéletet átadta a Fiúnak, ²³azért, hogy mindenki ugyanúgy tisztelje a Fiút, mint ahogyan az Atyát tisztelik. Aki nem tiszteli a Fiút, az nem tiszteli az Atyát sem, aki a Fiút elküldte.

²⁴Igazán mondom nektek: aki hallja a szavaimat, és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van, és nem ítélik el, mert már átment a halálból az életre. ²⁵Igazán mondom nektek: eljön az idő, és már itt is van, amikor a halottak meghallják az Isten Fia hangját, és mindenki aki meghallja, élni fog. ²⁶Ahogyan az Atya az élet forrása, ugyanúgy a Fiúnak is megadta, hogy az élet forrása legyen. ²⁷Az Atya hatalmat adott neki, hogy ítélkezzen az emberek fölött, mert Ő az Emberfia[†]. ²⁸Ne csodálkozzatok ezen. Eljön az idő, amikor mindazok, akik a sírban[†] vannak, meghallják a Fiú hangját, ²⁹és kijönnek a sírból. Akik jót tettek, az életre támadnak fel, akik pedig rosszat, azok ítéletre támadnak fel.

Jézusról tanúskodnak a tettei, az Atya és az Írások

³⁰Én magamtól semmit nem tehetek. Úgy ítélek, ahogyan az Atyától hallom. Az én ítéletem igazságos, mert nem azt teszem amit én akarok, hanem azt teszem, amit az akar, aki elküldött engem.

³¹Ha saját magamról tanúskodnék†, az én tanúskodásom nem lenne igaz. ³²De van valaki, aki tanúskodik rólam, és én tudom, hogy amit ő mond, az igaz.

³³Ti elküldtéték az embereket Jánoshoz†, és ő az igazságról beszélt. ³⁴Nekem azonban nincs szükségem arra, hogy az emberek tanúskodjanak† rólam. Azért mondom ezeket, hogy megmeneküljete. ³⁵János olyan volt, mint egy égő és világító fáklya†, de ti elhatároztátok, hogy csak rövid ideig akarjátok az ő világosságát élvezni.

³⁶Az én tanúskodásom azonban erősebb, mint Jánosé†, mert azok a dolgok, amelyekkel az Atya megbízott, és amelyeket teszek, bizonyítják hogy az Atya küldött engem. ³⁷Sőt az Atya maga is, aki engem elküldött, tanúskodott rólam. Ti soha nem hallottátok a hangját, és nem láttátok az arcát, ³⁸és nem is marad bennetek az ő üzenete, mert nem hisztek abban, akit ő elküldött. ³⁹Azért tanulmányozzátok az Írásokat†, mert azt hiszitek, hogy azok által kaptok örök életet. Pedig ezek is rólam tanúskodnak. ⁴⁰Mégsem akartok hozzám jönni, hogy életetek legyen.

⁴¹Nem keresem az emberektől jövő dicséretet. ⁴²Ismerlek titeket, és tudom, hogy nincs meg bennetek Isten szeretete. ⁴³Én az Atyám nevében jöttem, mégsem fogadtok el. De ha valaki más a saját nevében jönne, azt elfogadnátok. ⁴⁴Hogyan is tudnátok hinni? Egymástól szívesen fogadjátok a dicséretet, de azt a dicséretet, ami az egyetlen Istentől jön, nem keresitek. ⁴⁵Ne gondoljátok, hogy én foglak vádolni benneteket az Atyánál! Maga Mózes† vádol majd titeket, akiben reménykedtetek. Mert ha Mózesnek hinnétek, ⁴⁶nekem is hinnétek, mert ő rólam írt. ⁴⁷Ha pedig Mózes írásainak nem hisztek, hogyan hinnétek annak, amit mondok?”

Jézus enni ad több, mint ötezer embernek

(Mt 14:13–21; Mk 6:30–44; Lk 9:10–17)

6¹Jézus ezután átkelt a Galileai-tó (Tiberiás-tó) túlsó partjára. ²Nagy tömeg követte, mert látták azokat a csodákat, ahogyan a betegeket meggyógyította. ³Jézus felment egy hegyre, és ott leült tanítványaival együtt. ⁴Ekkor már közel volt a zsidók Pászká ünnepe†.

⁵Amikor Jézus körülnézett és látta, hogy nagy tömeg közeledik feléjük, megkérdezte Fülöptől: „Honnan vegyünk elég kenyeret, hogy mindannyian ehessenek?” ⁶(De ezt csak azért kérdezte tőle, hogy próbára tegye, mert ő már tudta, mit fog tenni.)

⁷Fülöp pedig így válaszolt: „Még kétszáz ezüstpénzért† sem tudnánk venni annyi kenyeret, hogy elég legyen, és mindenki kapjon belőle egy kicsit.”

⁸Ekkor megszólalt egy másik tanítvány, András, Simon Péter testvére: ⁹„Van itt egy kisleány, akinél van öt árpakenyér és két hal, de mi az ennyi embernek?”

¹⁰Jézus ekkor azt mondta a tanítványoknak: „Ültessétek le az embereket!” (Nagy fű volt azon a helyen, le is ültek a férfiak, körülbelül ötezen.) ¹¹Jézus pedig kezébe vette a kenyereket, hálát adott, és szétosztotta azok közt, akik ott ültek. Ugyanígy osztott nekik a halakból is, amennyit csak kértek.

¹²Amikor jóllaktak, így szólt Jézus a tanítványokhoz: „Gyűjtsétek össze a megmaradt darabokat, hogy semmi ne vesszen kárba!” ¹³A tanítványok összeszedték, és tizenkét kosarat töltöttek meg az öt árpakenyérből megmaradt darabokkal.

¹⁴Amikor az emberek látták a csodát, amit Jézus tett, ezt mondták: „Biztosan ő az a próféta*, akinek el kellett jönnie erre a világra!”

¹⁵Jézus azonban tudta, hogy az emberek el akarják őt vinni, hogy királlyá tegyék, ezért felment egyedül a hegyre.

Jézus a vízen jár

(Mt 14:22–27; Mk 6:45–52)

¹⁶Estefelé a tanítványok lementek a tóhoz, ¹⁷csónakba szálltak, és elindultak a túlsó partra, Kapernaumba. Már besötétedett, de Jézus még mindig nem jött vissza hozzájuk. ¹⁸Erős szél fújt, és a hullámok egyre magasabbak lettek. Amikor már öt-hat kilométerre voltak a parttól, ¹⁹meglátták Jézust, aki a vízen járva a hajó felé közeledett. A tanítványok nagyon megijedtek. ²⁰Jézus azonban így szólt hozzájuk: „Én vagyok, ne féljetek!” ²¹A tanítványok örömmel felvették Jézust a csónakba, és rögtön ezután partot értek ott, ahová tartottak.

Az emberek keresik Jézust

²²Másnap a túlsó parton maradt tömeg észrevette, hogy a tanítványok elmentek a partnál levő egyetlen csónakkal, Jézus azonban nem ment velük. ²³Ugyanakkor néhány Tibériásból érkező csónak kikötött nem messze attól a helytől, ahol a kenyeret ették, miután Jézus hálát adott. ²⁴Amikor az emberek látták, hogy sem Jézus, sem a tanítványok nincsenek ott, ők is csónakba szálltak, és Kapernaumba mentek, hogy megkeressék Jézust.

Jézus, az élet kenyere

²⁵Amikor megtalálták a túlsó parton, megkérdezték tőle: „Mester, mikor jöttél ide?”

²⁶Jézus ezt válaszolta: „Igazán mondom nektek: nem azért kerestek engem, mert csodákat láttatok, hanem mert ettetek a kenyérből, és jóllaktatok. ²⁷De ne a romlandó ételért fáradozzatok, hanem azért az ételért, amely megmarad, és örök életet ad! Ezt az Emberfia† adja majd nektek, mert őt felhatalmazta erre az Isten.”

²⁸Ekkor azok megkérdezték: „Mit csináljunk, hogy Istennek tetsző dolgokat tegyünk?”

²⁹Jézus pedig így felelt: „Az az Istennek tetsző dolog, hogy hisztek abban, akit ő elküldött!”

³⁰Erre ők megkérdezték: „És te milyen csodát mutatsz nekünk, hogy miután láttuk, higgyünk neked? Mit teszel? ³¹Atyáink† manná† ettek a pusztában, ahogy meg van írva: ‘Mennyei kenyeret adott nekik enni.’”*

³²Jézus pedig így válaszolt nekik: „Igazán mondom nektek: nem Mózes† volt az, aki a mennyei kenyeret adta. Az én Atyám adja nektek az igazi mennyei kenyeret. ³³Mert Isten kenyere a Mennyből száll le, és életet ad a világnak.”

³⁴Erre így kérték őt: „Uram, add nekünk mindig ezt a kenyeret!”

³⁵Jézus pedig azt mondta nekik: „Én vagyok az a kenyér, amely életet ad. Aki hozzám jön, nem éhezik meg soha, és aki bennem hisz, nem szomjazik

6:14 *próféta* Valószínűleg arra a prófétára gondoltak, akiről Mózes mondta, hogy Isten majd el fogja küldeni. Lásd 5Móz 18:15–19. **6:31** idézet: Zsolt 78:24.

meg soha. ³⁶Korábban már megmondtam nektek, hogy bár láttatok engem, mégsem hisztek bennem. ³⁷Akit nekem ad az Atya, mind hozzám jön, és aki hozzám jön, azt nem küldöm el. ³⁸Mert nem azért jöttem le a Mennyből, hogy a saját akaratomat vigyem véghez, hanem annak akaratát, aki elküldött engem. ³⁹Az ő akarata pedig az, hogy azok közül, akiket nekem adott, senkit ne veszítsek el, hanem feltámasszam őket mind az utolsó napon. ⁴⁰Mert azt akarja az én Atyám, hogy mindenkinek, aki látja a Fiút, és hisz benne, örök élete legyen. Én pedig feltámasztom azokat az utolsó napon.”

⁴¹Ekkor a zsidók felháborodtak, mert azt mondta, hogy ő az a kenyér, amely a Mennyből szállt le. ⁴²Azt kérdezték: „Hát nem Jézus ez, József fia, akinek ismerjük apját és anyját? Hogyan mondhatja akkor most magáról, hogy a Mennyből való?”

⁴³De Jézus így felelt nekik: „Ne háborogjatok egymás közt! ⁴⁴Senki nem jöhet hozzám, ha nem vonzza őt az Atya, aki elküldött engem. Én pedig feltámasztom azt az embert az utolsó napon. ⁴⁵A próféták[†] is megírták: ‘Isten tanítja majd mindnyájukat.’* Mindenki, aki az én Atyámra hallgat, és tőle tanul, hozzám jön. ⁴⁶Az Atyát senki nem látta, csak az, aki tőle való. Ő látta az Atyát. ⁴⁷Igazán, mondom nektek: aki hisz, annak örök élete van. ⁴⁸Én vagyok a kenyér, amely életet ad. ⁴⁹A ti atyáitok[†] manná[†]t ettek a pusztában, mégis meghaltak. ⁵⁰De az, aki abból a kenyérből eszik, amely a Mennyből száll le, soha nem hal meg. ⁵¹Én vagyok az élő kenyér, amely a Mennyből szállt le. Aki ezt a kenyeret eszi, örökké élni fog. A kenyér pedig az én testem, amit odaadok a világ életéért.”

⁵²Ekkor a zsidók vitatkozni kezdtek egymással és ezt kérdezték: „Hogyan adhatná oda nekünk a testét, hogy megegyük?”

⁵³Jézus így válaszolt nekik: „Mondom nektek: ha nem eszitek az Emberfia[†] testét, és nem isszátok a véré[†]t, nem lesz élet bennetek. ⁵⁴De aki eszi a testemet, és issza a vére[†]met, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon. ⁵⁵Mert az én testem igazi étel, és a vérem igazi ital. ⁵⁶Aki eszi a testemet, és issza a vére[†]met, az bennem él, és én őbenne. ⁵⁷Engem az élő Atya küldött el, és én az Atya által élek. Ugyanígy, aki engem eszik, élni fog általam. ⁵⁸Mert én nem olyan vagyok, mint az a kenyér, amit atyáink ettek. Ők ették azt a kenyeret, mégis meghaltak. Én olyan kenyér vagyok, amely a Mennyből jött le a földre. Aki ezt a kenyeret eszi, örökké élni fog.” ⁵⁹Jézus mindezt a kapernaumi zsinagógában[†] mondta, amikor ott tanított.

Az örök élet beszéde

⁶⁰Amikor ezt hallották, a tanítványok közül sokan ezt mondták: „Nehéz tanítás ez! Ki tudja ezt elfogadni?”

⁶¹Jézusnak senki nem mondta, mégis tudta, hogy a tanítványok panaszkodnak a tanítás miatt. Ezért így szólt hozzájuk: „Ez a tanítás zavar titeket? ⁶²Mi lenne akkor, ha látnátok, hogy az Emberfia[†] felmegy oda, ahol azelőtt volt? ⁶³A Szent Szellem[†] az, aki életet ad, a testnek semmi haszna. A szavak, amelyeket mondtam nektek a Szent Szellem[†]től valók, és életet adnak.” ⁶⁴(Mert Jézus már kezdettől tudta, hogy kik azok, akik nem hisznek, és tudta, hogy ki az, aki el fogja őt árulni.) ⁶⁵Igy folytatta: „Ezért mondtam nektek: senki nem jöhet hozzám, csak az, akinek az Atya megengedte.”

⁶⁶Emiatt a tanítványok közül sokan elfordultak tőle, és nem követték őt tovább.

⁶⁷Jézus ekkor megkérdezte a tizenkettőtől: „Talán ti is el akartok menni?”

⁶⁸Simon Péter erre így válaszolt: „Uram, kihez mennénk? Örök élet beszéde van nálad. ⁶⁹Mi hisszük és tudjuk, hogy te vagy az Isten Szentje.”

⁷⁰Jézus így válaszolt: „Én választottalak ki benneteket, mind a tizenkettőt, mégis van közöttetek egy ördög!”

⁷¹(Júdásról, az Iskariótes Simon fiáról beszélt, aki el akarta őt árulni, pedig ő is egy volt a tizenkettő közül.)

Jézus és testvérei

7¹Jézus ezután Galileát járta. Nem akart Júdeában maradni, mert a zsidó vezetők meg akarták ölni. ²Közel volt már a zsidók sátoros ünnepe. ³Ezért testvérei ezt mondták Jézusnak: „Menj el innen, és menj fel Júdeába, hogy az ottani tanítványaid is láthassák, amiket teszel! ⁴Ha valaki azt akarja, hogy az emberek ismerjék őt, akkor nem tesz semmit titokban! Mivel te ilyenekre vagy képes, mutasd meg magad az embereknek!” ⁵Mert még a testvérei sem hittek benne. ⁶Jézus így válaszolt nekik: „Az én időm még nem jött el, nektek azonban minden idő alkalmas. ⁷Titeket nem gyűlölhet a világ, de engem gyűlöl, mert megmondom az embereknek, hogy gonosz dolgokat csinálnak. ⁸Ti menjetek csak fel az ünnepre! Én azonban most még nem megyek fel, mert az alkalmas idő még nem jött el számomra.” ⁹Miután ezt mondta nekik, ott maradt Galileában.

¹⁰Amikor azonban testvérei elindultak az ünnepre, Jézus is felment, de nem nyilvánosan, csak titokban. ¹¹A zsidók keresték őt az ünnepen, és ezt kérdezték: „Hol van az az ember?”

¹²A tömegben is sokat suttogtak róla. Néhányan azt mondták: „Jó ember”.

Mások azonban azt mondták róla: „Nem jó ember, félrevezeti a népet”.

¹³De nyíltan senki nem beszélt róla, mert féltek a zsidó vezetőktől.

Jézus tanít a Templomban

¹⁴Az ünnepi hét közepén Jézus felment a Templomba[†], és tanítani kezdett.

¹⁵A zsidók csodálkozva kérdezték: „Hogyan ismerheti ilyen jól az Írást[†], hiszen nem is tanulta?”

¹⁶Jézus pedig így felelt nekik: „Amit tanítok, az nem az enyém, hanem azé, aki elküldött engem. ¹⁷Ha valaki Isten akaratát keresi, az felismeri, hogy Istentől van-e amit tanítok, vagy magamtól. ¹⁸Mert aki a magáét mondja, az magának keres dicsőséget. De aki annak a dicsőségét keresi, aki elküldte őt, az igaz, és nincs benne hamisság. ¹⁹Nem Mózes[†] adta nektek a Törvényt? Mégsem tartja meg senki közületek. Miért akartok engem megölni?”

²⁰Erre az emberek így feleltek: „Gonosz szellem[†] van benned! Ki akar téged megölni?”

²¹Jézus így válaszolt: „Egyetlen csodát tettem szombaton[†], és mindnyájan csodálkoztok. ²²Mózes[†] adta nektek a körülmetélés[†] törvényét. (Ez azonban nem tőle származott, hanem őseitektől.) Ti engedelmeskedtek Mózes Törvényének, és szombaton is körülmetéletek az embert. ²³Ha pedig valakit körülmetélhettek szombaton, úgy hogy ezzel nem sértitek meg Mózes

Törvényét, akkor miért haragszotok rám, hogy egy embert teljesen meggyógyítottam szombaton? ²⁴Ne a látszat alapján ítéljétek! Inkább hozzatok igazságos ítéletet!”

Jézus-e a Krisztus?

²⁵Ekkor a jeruzsálemiek közül néhányan mondogatni kezdték: „Nem ő az, akit meg akarnak ölni? ²⁶De hiszen nyilvánosan beszél, és nem szólnak ellene. Lehetséges, hogy a vezetők felismerték, hogy ő a Krisztus[†]? ²⁷Csakhogyról tudjuk, honnan származik, de amikor eljön a Krisztus, róla senki nem tudja majd, hogy honnan származik!”

²⁸Jézus pedig, mialatt a Templomban[†] tanított, hangosan így szólt: „Ismertek engem, és tudjátok, honnan jöttem. De én nem magamtól jöttem. Igaz az, aki engem elküldött. Ti nem ismeritek őt. ²⁹Én azonban ismerem őt, mert tőle jöttem, és ő küldött engem.”

³⁰Ekkor az emberek el akarták fogni, de senki nem tudott kezét emelni rá, mert még nem jött el az alkalmas idő, hogy megöljék őt. ³¹Sokan hittek benne, és ezt mondták: „Ha eljön a Krisztus[†], ő sem tesz majd több csodát, mint ez az ember!”

A zsidó vezetők megpróbálják elfogni Jézust

³²A farizeusok[†] meghallották, hogy ezeket suttogják Jézusról az emberek. Ezért a főpapokkal[†] együtt templomőröket küldtek a Templomba[†], hogy Jézust elfogják. ³³Jézus ekkor így szólt: „Még egy rövid ideig veletek leszek, azután visszamegyek ahhoz, aki elküldött engem. ³⁴Ti pedig keresni fogtok, de nem találtok meg, mert ahová én megyek, oda ti nem jöhettek.”

³⁵Ekkor a zsidók így beszélgettek egymás közt: „Hová megy, ahol nem találhatjuk meg? Talán a görög városokban élő népünkhöz, és a görögöket akarja tanítani? ³⁶Mit jelent az, hogy ‘keresni fogtok, de nem találtok meg’, és hogy ‘ahová én megyek, oda ti nem jöhettek?’”

Jézus a Szent Szellemről tanít

³⁷Az ünnep utolsó, legfontosabb napján Jézus felállt, és hangosan így szólt: „Ha valaki szomjas, jöjjön hozzám, és igyon! ³⁸Aki hisz bennem, ahogyan az Írás[†] mondja, annak belsejéből élő vizek folyói ömlenek!” ³⁹Jézus ezt a Szent Szellemről[†] mondta, akit azok fognak kapni, akik benne hisznek. Isten ekkor még nem küldte el a Szent Szellemet, mert Jézus még nem dicsőült meg[†].

Az emberek vitatkoznak Jézusról

⁴⁰Amikor ezt hallották, néhányan így kezdtek beszélni a tömegben: „Ez az ember valóban próféta*!”

⁴¹Mások azt mondták: „Ő a Krisztus[†]!” Többen pedig így szóltak: „A Krisztus nem Galileából jön el. ⁴²Nem azt mondja az Írás[†], hogy a Krisztus Dávid[†] családjából származik, és Betlehemből jön majd, abból a városból, ahol Dávid élt?” ⁴³Emiatt ellentét támadt az emberek között. ⁴⁴Néhányan el akarták fogni, de senki sem merte megpróbálni.

7:40 *próféta* Valószínűleg arra a prófétára gondoltak, akiről Mózes mondta, hogy Isten majd el fogja küldeni. Lásd 5Móz 18:15–19.

A zsidó vezetők nem hisznek Jézusban

⁴⁵Az örök ekkor visszamentek a főpapokhoz[†] és a farizeusokhoz[†], akik megkérdezték tőlük: „Miért nem hoztátok ide?”

⁴⁶Az örök így felelték: „Még soha senki nem beszélt úgy, mint ő!”

⁴⁷A farizeusok[†] ekkor így szóltak: „Csak nem bolondított meg titeket is? ⁴⁸Nem látjátok, hogy a farizeusok és a főpapok[†] közül senki nem hisz benne?! ⁴⁹Bizony átkozott ez a tömeg, amely nem ismeri a Törvényt!”

⁵⁰Ekkor megszólalt Nikodémus — az a farizeus[†], aki korábban elment Jézushoz —, és azt mondta: ⁵¹„A mi Törvényünk nem ítéli el az embert, amíg meg nem hallgatták, és meg nem tudták, mit tett?”

⁵²Erre a többiek így válaszoltak: „Talán te is Galileából jöttél? Nézz utána az Írásokban[†], és meglátod, hogy nem fogsz semmit találni Galileából származó prófétáról*!”

⁵³*Ezután pedig mind hazamentek.

A házasságtörő asszony

8 ¹Jézus felment az Olajfák hegyére[†], ²azután korán reggel ismét visszament a Templomba.[†] Az emberek mind köré gyűltek, ő pedig leült, és tanítani kezdte őket. ³Az törvénytánítók és a farizeusok[†] behoztak egy asszonyt, akit rajtakaptak, hogy házasságtörést[†] követett el. Középre állították, ⁴és így szóltak Jézushoz: „Mester, ezt az asszonyt rajtakapták házasságtörés közben. ⁵Mózes[†] a Törvényben megparancsolta nekünk, hogy az ilyen asszonyt kövezzük meg. Te mit mondasz?” ⁶Ezt azért kérdezték, hogy próbára tegyék, és legyen mivel vádolni őt. Jézus leguggolt, és az ujjával írni kezdett a földre. ⁷Mivel tovább kérdezték, felállt, és azt mondta nekik: „Aki büntelen közületek, az dobja rá az első követ!” ⁸Majd újra leguggolt, és tovább írt a földre.

⁹Amikor ezt meghallották, egymás után mind kimentek, kezdve az idősebbekkel, míg végül Jézus egyedül maradt a középen álló asszonnyal. ¹⁰Ekkor Jézus felállt, és azt mondta neki: „Asszony, hol vannak a vádlóid? Senki nem ítelt el téged?”

¹¹Az asszony pedig így szólt: „Senki, Uram.”

Jézus így felelt: „Én sem ítéllek el. Menj el, és többé ne vétkezz!”

Jézus a világ világossága

¹²Később Jézus újra beszélni kezdett, és így szólt az emberekhez: „Én vagyok a világ világossága. Aki engem követ, soha nem él sötétségben, mert az a világosság lesz benne, amely életet ad.”

¹³Erre így szóltak hozzá a farizeusok[†]: „Te magadról tanúskodsz[†], ezért tanúságod nem érvényes!”

¹⁴Jézus így felelt: „Ha magamról tanúskodok[†], akkor is érvényes a tanúságom, mert tudom, honnan jöttem, és hová megyek. De ti nem tudjátok, honnan jöttem, és hová megyek. ¹⁵Ti emberi mérték szerint ítélték. Én nem ítélek el senkit. ¹⁶De ha mégis ítélek, ítéletem igaz, mert nem

7:52 próféta Két korai görög kéziratban fordul elő a „próféta” szó. Azt jelenti, hogy „olyan próféta, mint Mózes” — ami 5Móz 18:15-ben van megírva. Az ApCsel 3:22-ben és 7:37-ben ugyanez a szó a Messiást jelenti, akárcsak Jn 7:40-ben. **7:53** A legrégebbi és legjobb állapotban lévő görög nyelvű kéziratok nem tartalmazzák a 7:53–8:11 verseket.

egyedül vagyok. Velem van az Atya, aki elküldött engem. ¹⁷A Törvényetekben pedig meg van írva, hogy két ember tanúskodása érvényes. ¹⁸Én önmagamról tanúskodok, és rólam tanúskodik az Atya is, aki engem küldött."

¹⁹Ekkor megkérdezték tőle: „Hol van az Atyád?”

Jézus így válaszolt: „Nem ismertek sem engem, sem Atyámat. mert ha engem ismernétek, ismernétek Atyámat is.” ²⁰Jézus mindezt a perselynél mondta, amikor a Templomban[†] tanított, de senki nem fogta el, mert még nem jött el az ideje.

Jézus az Atyától jött, és hozzá megy

²¹Azután ezt mondta nekik: „Én elmegyek, ti pedig keresni fogtok engem, de bűnösen fogtok meghalni. Mert ahová én megyek, oda ti nem jöhettek.”

²²Ekkor a zsidó vezetők egymást kérdezték: „Talán meg akarja ölni magát, hogy azt mondja: ‘Ahová én megyek, oda ti nem jöhettek?’”

²³Jézus így folytatta: „Ti lenről származtok, én fentről származom. Ti ehhez a világhoz tartoztok. de én nem. ²⁴Megmondtam nektek: bűnösen haltok meg. Bizony, ha nem hiszitek, hogy ÉN VAGYOK*, akkor bűnösen haltok meg.”

²⁵Ekkor azok megkérdezték tőle: „Akkor te ki vagy?”

Jézus így válaszolt: „Az, akinek már kezdettől mondom magamat. ²⁶Sok mindent mondhatnék rólatok, és elítélhetnék titeket. De én azt mondom az embereknek, amit attól hallottam, aki elküldött engem. És amit ő mond az igaz!”

²⁷Azok pedig nem tudták, hogy az Atyáról beszélt. ²⁸Jézus így folytatta: „Amikor felemelitek az Emberfiát[†], megtudjátok, hogy ÉN VAGYOK. Én semmit nem teszek magamtól, hanem úgy mondom ezt, ahogyan az Atya tanított. ²⁹Ő küldött el engem, és ő velem van. Nem hagyott egyedül, mert én mindig azt teszem, ami kedves neki.” ³⁰Amikor ezt mondta, sokan hittek benne.

Az igazság megszabadít

³¹Ő pedig ezt mondta azoknak, akik hittek benne: „Ha engedelmeskedtek a tanításomnak, valóban az én tanítványaim vagytok. ³²Megismeritek majd az igazságot, az igazság pedig megszabadít titeket.”

³³Erre ők így feleltek: „Mi Ábrahám[†] gyermekei vagyunk, és soha nem voltunk senkinek a szolgái. Hogyan mondhatod akkor, hogy megszabadulunk?”

³⁴Erre Jézus így válaszolt: „Igazán mondom nektek: ha valaki bűnt követ el, az a bűn szolgája. ³⁵A szolga pedig nem marad örökre a családdal, de a fiú örökre ott marad. ³⁶Ezért ha a Fiú megszabadít titeket, akkor valóban szabadok lesztek. Tudom, hogy Ábrahám[†] gyermekei vagytok, ³⁷mégis meg akartok ölni, mert nem tudjátok elfogadni a tanításomat. ³⁸Én arról beszélek, amit Atyámtól láttam, és ti is azt teszitek, amit a ti atyátoktól hallottatok.”

³⁹A zsidók erre így feleltek: „Ábrahám[†] a mi atyánk!” Jézus pedig így válaszolt: „Ha valóban Ábrahám gyermekei volnátok, akkor olyan dolgokat tennétek, mint Ábrahám. ⁴⁰De ti meg akartok ölni engem, aki az igazságot mondom nektek, amit Istentől hallottam. Ábrahám nem tett ilyet. ⁴¹Ti azonban azt teszitek, amit atyátok.”

8:24 ÉN VAGYOK Ez úgy hangzik, mint Isten neve, amit ő maga mondott Mózesnek a 2Móz 3:14-ben. Lásd még 28, 58. versekben.

Ők erre így válaszoltak: „Nem vagyunk mi törvénytelen gyermekek! Egy atyánk van, az Isten!”

⁴²Jézus így válaszolt nekik: „Ha Isten volna az atyátok, szeretnétek engem, mert én Istentől jöttem, és most itt vagyok. Nem magamtól jöttem, ő küldött el engem. ⁴³Miért nem értitek, amit mondok? Mert nem fogadjátok el az én tanításomat. ⁴⁴Az ördög a ti atyátok, ti pedig örömmel teszitek meg azt, amit ő kíván. Ő kezdettől fogva gyilkos volt, és soha nem állt az igazság oldalán, mert nincs is benne semmi igazság. Amikor hazudik, akkor mutatja meg, hogy valójában kicsoda, mert ő hazug, és a hazugság atyja. ⁴⁵Mivel azonban én az igazat mondom, nem hisztek nekem. ⁴⁶Ki vádolhatna engem bűnnel közületek? Ha pedig igazat mondok, miért nem hisztek nekem? ⁴⁷Aki Istentől van, az hallgat Istenre. Ti pedig azért nem hallgattok rá, mert nem Istentől vagytok.”

Jézus és Ábrahám

⁴⁸A zsidók erre azt kérdezték tőle: „Talán nincs igazunk, amikor azt mondjuk, hogy samáriai[†] vagy, és gonosz szellem[†] van benned?”

⁴⁹Jézus így válaszolt erre: „Nincs bennem gonosz szellem[†], hanem tisztetem az én Atyámat, de ti nem tisztelték engem. ⁵⁰Én nem a magam dicsőségét keresem. Van valaki, aki keresi, és ő majd ítéletet mond. ⁵¹Igazán mondom nektek: ha valaki megtartja az én tanításomat, az nem hal meg soha.”

⁵²Erre a zsidók ezt mondták: „Most már tudjuk, hogy gonosz szellem[†] van benned! Ábrahám[†] meghalt, a próféták[†] meghaltak, te pedig azt mondogod: ha valaki megtartja az én tanításomat, az nem hal meg soha. ⁵³Nagyobb vagy talán, mint atyánk Ábrahám? Ő meghalt, és a próféták is mind meghaltak. Hát mit gondolsz, ki vagy te?”

⁵⁴Jézus erre így válaszolt: „Ha magamat dicsőíteném, akkor a dicsőségem nem érne semmit. Az én Atyám az, aki engem dicsőít. Ő róla azt állítjátok, hogy ő az Istenetek. ⁵⁵Pedig soha nem ismertétek meg őt, én viszont ismerem. Ha azt mondanám, hogy nem ismerem, ugyanolyan hazug lennék, mint ti. De én ismerem őt, és engedelmeskedem annak, amit mond. ⁵⁶Ábrahám[†], a ti atyátok nagyon örült, hogy meglátja majd azt a napot, amikor eljövök. Meg is látta, és nagyon örült.”

⁵⁷Ekkor a zsidók azt mondták neki: „Még ötven éves sem vagy, és láttad Ábrahámot[†]?”

⁵⁸Jézus pedig így válaszolt nekik: „Igazán mondom nektek: mielőtt Ábrahám[†] lett volna, ÉN VAGYOK.” ⁵⁹Ekkor köveket kaptak föl, hogy megdobálják, és így öljék meg, de Jézus eltűnt előlük, és kiment a Templomból[†].

Jézus meggyógyít egy vakon született embert

9¹Amikor Jézus továbbment, meglátott egy vakon született embert. ²Tanítványai megkérdezték tőle: „Mester, ki követett el bűnt, hogy vakon kellett születnie, ő, vagy a szülei?”

³Jézus így felelt nekik: „Sem ő, sem pedig a szülei nem követtek el bűnt. Azért született vakon, hogy Isten megmutassa rajta hatalmát. ⁴Amíg nappal van, el kell végeznünk annak a munkáját, aki engem elküldött, mert ha eljön

az éjszaka, senki sem dolgozhat. ⁵Amíg ezen a világon vagyok, én vagyok a világ világossága.”

⁶Miután ezt mondta, a földre köpött, és sarat csinált vele. Rákente a vak ember szemére, ⁷és azt mondta neki: „Menj el, és mosakodj meg a Siloám-medencében!” (Ami azt jelenti: Küldött.) A vak ember elment, megmosakodott, és úgy jött vissza, hogy már látott.

⁸Ekkor a szomszédai és azok, akik előzőleg látták koldulni, ezt kérdezték: „Nem ő az, aki itt szokott ülni és koldulni?”

⁹Néhányan azt mondták, hogy ő az, mások pedig azt, hogy nem ő, csak hasonlít rá.

De a koldus megmondta: „Én vagyok az.”

¹⁰Erre ezt kérdezték tőle: „Hogyan gyógyult meg a szemed?”

¹¹Ő pedig így válaszolt: „Egy Jézus nevű ember sarat csinált, rákente a szememre, és azt mondta: ‘Menj el, és mosakodj meg a Siloám-medencében!’ Én pedig elmentem, megmosakodtam, és most látok.”

¹²Erre az emberek megkérdezték tőle: „Hol van az az ember?”

Ő pedig azt mondta: „Nem tudom.”

A zsidó vezetők kihallgatják az embert, akit Jézus meggyógyított

¹³Ekkor ezt az embert, aki nemrég még vak volt, elvitték a farizeusokhoz[†].

¹⁴Az a nap pedig, amikor Jézus sarat csinált, és meggyógyította a vak ember szemét, szombat[†] volt. ¹⁵A farizeusok is megkérdezték a vakon született embert, hogy, hogyan gyógyult meg.

Ő pedig így felelt nekik: „Sarat kent a szememre, lemostam és most látok.”

¹⁶Erre néhány farizeus[†] azt mondta: „Az az ember nem Istentől való, mert nem tartja meg a szombatot[†].”

De mások azt mondták: „Hogyan tehetne egy bűnös ilyen csodákat?” Így azután vita támadt köztük.

¹⁷Ekkor újból a vakon született emberhez fordultak és megkérdezték tőle: „Hát te mit mondasz róla most, hogy meggyógyította a szemedet?”

Ő pedig így felelt: „Az az ember próféta[†].”

¹⁸A zsidó vezetők azonban nem hitték el, hogy vak volt, és később gyógyult meg a szeme. Ezért odahívták a szüleit, és ¹⁹megkérdezték tőlük: „Ez a ti fiatok, akiről azt mondjátok, hogy vakon született? Akkor hogyan lehetséges, hogy most lát?”

²⁰A szülők pedig így válaszoltak: „Azt tudjuk, hogy ő a fiunk. Azt is tudjuk, hogy vakon született, ²¹de hogy most hogyan lát, azt nem tudjuk. És hogy ki gyógyította meg a szemét, azt sem tudjuk. Tőle kérdezzétek meg, elég nagy már ahhoz, hogy el tudja mondani!” ²²A szülei pedig azért mondták ezt, mert félték a zsidó vezetőktől. Azok ugyanis már megegyeztek abban, hogy ha valaki Krisztusnak[†] mondja Jézust, azt ki kell tiltani a zsinagógából[†]. Ezért mondták tehát a szülei: ²³„Eleg nagy már, tőle kérdezzétek meg!”

²⁴Ekkor a zsidó vezetők másodszor is magukhoz hívták a korábban vak embert, és azt mondták neki: „Adj dicsőséget Istennek az által, hogy megmondod az igazat! Mi tudjuk, hogy az az ember bűnös.”

²⁵Ekkor a meggyógyult ember így felelt: „Én nem tudom, hogy bűnös-e vagy sem, de egyet tudok: vak voltam, most pedig látok.”

²⁶Erre újra megkérdezték: „Mit tett veled? Hogyan gyógyította meg a szemedet?”

²⁷Ő pedig így felelt: „Már mondtam nektek, de nem figyeltetek rám. Miért akarjátok újra hallani? Talán ti is a tanítványai akartok lenni?”

²⁸Erre a zsidó vezetők sértegetni kezdték, és ezt mondták neki: „Te vagy az ő tanítványa, mi Mózes[†] tanítványai vagyunk! ²⁹Azt tudjuk, hogy Mózeshez szólt Isten, de erről az emberről még azt sem tudjuk, honnan jött.”

³⁰Az meg így válaszolt: „Ez nagyon furcsa. Nem tudjátok honnan jött, mégis meggyógyította a szememet. ³¹Tudjuk, hogy Isten a bűnösöket nem hallgatja meg, de aki istenfélő, és az ő akaratát teljesíti, annak teljesíti a kérését. ³²Soha nem hallottunk róla, hogy valaki meggyógyította volna egy vakon született ember szemét. ³³Ha az az ember nem Istentől jött volna, semmit sem tudott volna tenni.”

³⁴Erre a zsidó vezetők így válaszoltak: „Bűnösnek születél, és te akarsz minket tanítani?” Ezzel kitiltották a zsinagógából[†].

Szellemi vakság

³⁵Jézus megtudta, hogy a zsidó vezetők kitiltották ezt az embert a zsinagógából[†], és amikor találkozott vele, megkérdezte tőle: „Hiszel az Emberfiában[†]?”

³⁶Ő pedig így válaszolt: „Ki az, Uram? Mondd meg, hogy higgyek benne!”

³⁷Jézus így felelt: „Ő az, akit láatsz. Én vagyok az, aki veled beszélek.”

³⁸Erre a férfi így szólt: „Uram, hiszek.” Leborult előtte, és imádta őt.

³⁹Jézus ekkor azt mondta: „Azért jöttem erre a világra, hogy ítéljek, hogy akik nem látnak, lássanak, és akik látnak, vakok legyenek.”

⁴⁰Meghallotta ezt néhány farizeus[†], akik a közelben voltak, és megkérdezték tőle: „Talán mi is vakok vagyunk?”

⁴¹Jézus pedig így felelt: „Ha vakok volnátok, nem volnátok bűnösök. De mivel azt mondjátok, hogy láttok, bűnösök maradtok.”

A pásztor és juhai

10¹„Igazán mondom nektek: aki nem a kapun át megy be a juhok aklába[†], hanem máshol, az tolvaj és rabló. ²Aki a kapun át megy be, az a juhok pásztora. ³Annak kaput nyit az őr, és a juhok hallgatnak a hangjára. Ő pedig a nevükön szólítja a saját juhait, és kivezeti őket. ⁴Amikor kivezette őket, előttük megy, és a juhok követik, mert ismerik a hangját. ⁵Idegent nem követnek, hanem elfutnak tőle, mert az idegenek hangját nem ismerik.” ⁶Ezt a történetet mondta Jézus az embereknek, de nem értették meg, mit jelent, amit mondott.

Jézus, a jó pásztor

⁷Ezért Jézus így folytatta: „Igazán mondom nektek: én vagyok a kapu a juhok számára. ⁸Akik előttem jöttek, mind tolvajok és rablók voltak, de a juhok nem hallgattak rájuk. ⁹Én vagyok a kapu. Ha valaki rajtam keresztül megy be, megmenekül. Ki és bejár, és legelőt talál. ¹⁰A tolvaj azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. De én azért jöttem, hogy az embereknek életük legyen, és bőségben éljenek.

¹¹Én vagyok a jó pásztor. A jó pásztor életét adja a juhokért. ¹²A fizetésért dolgozó juhász különbözik a pásztortól, mert nem gazdája a juhoknak. Ezért amikor látja, hogy jön a farkas, otthagyja a nyáját, és elfut. A farkas pedig megtámadja és szétkergeti a juhokat. ¹³A juhász elfut, mert csak pénzért dolgozik, és nem törődik a juhokkal.

^{14–15}Én vagyok a jó pásztor. Én ismerem a juhaimat, és a juhaim ismernek engem. Ahogyan az Atya ismer engem, én is ugyanúgy ismerem az Atyát. Én az életemet adom a juhokért. ¹⁶De vannak más juhaim is, amelyek nem ebből az akolból[†] valók. Őket is vezetnem kell, és hallgatnak a hangomra. Így lesz majd belőlük egy nyáj, egyetlen pásztorral. ¹⁷Azért szeret engem az Atya, mert odaadom az életemet, hogy utána újra visszavegyem. Az életemet senki nem veheti el tőlem, ¹⁸hanem magamtól adom oda. Jogom van arra, hogy odaadjam, és jogom van arra, hogy visszavegyem. Ezt a parancsot kaptam Atyámtól.”

¹⁹Jézus szavai miatt a zsidók újra vitatkozni kezdtek egymással. ²⁰Sokan ezt mondták: „Gonosz szellem[†] van benne, és megbolondult. Minek hallgatjátok?”

²¹De mások ezt mondták: „Akiben gonosz szellem[†] van, nem így beszél. Gonosz szellem nem tudja meggyógyítani a vakok szemét!”

²²Jeruzsálemben eljött a templomszentelés ünnepének ideje. Tél volt, ²³és Jézus a Templomban[†], Salamon csarnokában* járt. ²⁴Ekkor a zsidó vezetők körülvették, és ezt kérdezték: „Meddig tartasz még minket bizonytalanságban? Mondd meg nekünk nyíltan, te vagy a Krisztus[†], vagy nem!”

Jézust meg akarják kövezni

²⁵Jézus így felelt: „Már mondtam nektek, de nem hittétek el. Pedig a csodák, amelyeket Atyám nevében teszek, megmutatják, hogy ki vagyok. ²⁶Ti mégsem hisztek, mert nem tartoztok az én juhaim közé. ²⁷Az én juhaim hallgatnak rám. Én ismerem őket, ők pedig követnek engem. ²⁸Örök életet adok nekik, nem vesznek el soha, és senki nem ragadhatja ki őket a kezemből. ²⁹Atyám, aki nekem adta őket, mindenkinél hatalmasabb. Ezért senki nem ragadhatja ki őket az ő kezéből. ³⁰Az Atya és én egyek vagyunk.”

³¹Erre a zsidók újra köveket kaptak fel, hogy megdobálják, és így öljék meg. ³²Ekkor így szólt Jézus: „Sok jó dolgot tettem már szemetek láttára Atyám dolgai közül, melyikért akartok most megkövezni?”

³³A zsidók pedig így feleltek: „Nem a jó dolgokért akarunk megkövezni téged, hanem azért, mert olyan dolgokat mondasz, amik sértik Istent[†]. És azért, mert csak ember vagy, mégis azt mondod magadról, hogy Isten vagy.”

³⁴Jézus erre így felelt: „Nincs-e megírva a Törvényetekben: ‘Azt mondtam, istenek vagytok’? ³⁵Isten isteneknek nevezte azokat, akikhez Isten üzenete szól, és tudjátok, hogy az Írás[†] mindig igaz. ³⁶Az Atya kiválasztott engem, és elküldött erre a világra. Akkor miért mondjátok, hogy megsértem Istent, amikor azt mondom, hogy én vagyok az Isten Fia. ³⁷Ha nem azt teszem, amit Atyám, ne higgyetek nekem! ³⁸Ha viszont ugyanazt teszem, amit Atyám, akkor ha nekem nem is hisztek, higgyetek a tetteimnek, hogy felismerjétek, és megtudjátok, hogy az Atya bennem van, én pedig az Atyában!”

10:23 Salamon csarnoka A Jeruzsálemi Templom előtti tér keleti oldalán lévő fedett oszlop-csarnok. **10:34** idézet: Zsolt 82:6.

³⁹Ekkor újra megpróbálták Jézust elfogni, ő azonban eltűnt előlük.

⁴⁰Újból elment a Jordán folyón túlra, arra a helyre, ahol korábban János[†] bemerítette az embereket[†], és ott maradt. ⁴¹Sokan eljöttek hozzá, és ezt mondták: „János nem tett csodákat, de amit erről az emberről mondott, az mind igaz.” ⁴²És sokan hittek Jézusban.

Lázár halála

11 ¹Volt egy Lázár nevű beteg ember Betániában, abban a faluban, ahol Mária és a testvére, Márta éltek. ²Mária volt az, aki illatos olajjal kente meg az Urat, és a hajával törölte meg a lábát. Az ő testvére, Lázár volt a beteg. ³Lázár nővérei megüzenték Jézusnak: „Uram, a te szeretett barátod beteg.”

⁴Amikor ezt Jézus meghallotta, így szólt: „Ez a betegség nem halálos, hanem Isten dicsőségéért van, hogy az Isten Fia dicsóséget kapjon általa.” ⁵Jézus valóban szerette Mártát, és nővérét Máriát, és Lázárt. ⁶Amikor Jézus meghallotta, hogy Lázár beteg, még két napig azon a helyen maradt, ahol volt. ⁷Ezután így szólt tanítványaihoz: „Menjünk el ismét Júdeába!”

⁸A tanítványok erre így feleltek: „Mester, hiszen most akartak megkövezni a zsidók, és te újra odamész?”

⁹Jézus így válaszolt: „Ugye tizenkét óráig tart a nappal? Ezért aki nappal jár, az nem botlik meg, mert látja a világ világosságát. ¹⁰De aki éjjel jár, az megbotlik, mert nincs világossága.”

¹¹Miután ezt elmondta, így szólt: „Barátunk, Lázár elaludt, de én elmegyek és felébresztem.”

¹²Erre a tanítványok ezt válaszolták: „Uram, ha alszik, akkor meggyógyul majd.”

¹³Jézus azonban Lázár haláláról beszélt, a tanítványok pedig azt hitték, azt mondta, hogy Lázár csak alszik. ¹⁴Jézus ezért nyíltan megmondta nekik: „Lázár meghalt. ¹⁵Örülök, hogy nem voltam ott, azért, hogy ti higgyetek. Most menjünk el hozzá!”

¹⁶Ekkor Tamás, akit Ikernek hívtak, így szólt a többi tanítványhoz: „Menjünk mi is, és Jézussal együtt haljunk meg!”

Jézus Betániában

¹⁷Amikor Jézus megérkezett, megtudta, hogy Lázár már négy napja a sírban[†] van. ¹⁸Mivel Betánia csak három kilométerre volt Jeruzsálemtől, ¹⁹a zsidók közül sokan elmentek Mártához és Máriához, hogy vigasztalják őket a testvérük halála miatt.

²⁰Amikor Márta meghallotta, hogy Jézus jön, elé ment, Mária pedig otthon maradt. ²¹Így szólt Márta Jézushoz: „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem! ²²Én azonban így is tudom, hogy bármit kérsz Istentől, megadja neked.”

²³Jézus ekkor így szólt: „A testvéred fel fog támadni.”

²⁴Márta pedig így felelt: „Tudom, hogy feltámad a Feltámadáskor, az utolsó napon.”

²⁵Jézus azonban ezt mondta: „Én vagyok a Feltámadás és az Élet. Aki hisz bennem, akkor is él, ha meghalt. ²⁶Aki pedig él és hisz bennem, soha nem hal meg. Hiszed ezt?”

²⁷Márta pedig így válaszolt: „Igen, Uram. Hiszem, hogy te vagy a Krisztus[†], Isten Fia, akinek el kellett jönnie erre a világra.”

Jézus sír

²⁸Miután ezt mondta, Márta elment, és félrehívta nővérét, Máriát. Így szólt hozzá: „Itt van a Mester, és téged hív.” ²⁹Amikor ezt Mária meghallotta, gyorsan Jézus elé sietett. ³⁰Jézus ekkor még nem ment be a faluba, hanem ott maradt, ahol Márta találkozott vele. ³¹A zsidók, akik Máriával voltak a házban, és vigasztalták őt, látták, hogy gyorsan felkel és elindul. Utána mentek, mert azt hitték, hogy a sírhoz megy, hogy ott sírjon. ³²Amikor Mária Jézushoz ért, és meglátta őt, a lábához borult, és így szólt hozzá: „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.”

³³Amikor Jézus látta, hogy Mária és a vele lévőek is sírnak, nagyon szomorú és nyugtalan lett és így szólt: ³⁴„Hová temettétek Lázárt?” Ők pedig azt mondták: „Uram, gyere, és nézd meg!”

³⁵Jézus sírva fakadt.

³⁶Az emberek erre így szóltak: „Nézzétek, mennyire szerette őt!”

³⁷De voltak, akik így beszéltek: „Ő, aki meggyógyította a vakot, Lázárt is megmenthette volna a haláltól.”

Lázár feltámasztása

³⁸Jézus még mindig nagyon szomorú volt, amikor odament a sírhoz[†]. Ez egy barlang volt, a bejáratát pedig egy kő takarta. ³⁹Jézus így szólt: „Hengerítsétek el a követ!”

De Márta, a halott Lázár nővére azt mondta: „Uram, már biztosan rossz szaga van, hiszen négy napja meghalt.”

⁴⁰Jézus így válaszolt: „Nem megmondtam neked, hogy ha hiszel, meglátod majd Isten dicsőségét?”

⁴¹Ekkor elhengerítették a követ, Jézus pedig felnézett és így imádkozott: „Atyám, köszönöm, hogy meghallgattál engem. ⁴²Tudom, hogy te mindig meghallgatsz, de az itt álló emberek miatt mondom ezt, hogy elhiggyék, hogy te küldtél el engem.” ⁴³Ezután hangosan így kiáltott: „Lázár, gyere ki!” ⁴⁴A halott pedig kijött a sírből. Keze és lába vászoncsíkokkal volt körültekerve, arcát pedig kendő takarta.

Jézus ekkor így szólt az emberekhez: „Vegyétek le róla a vásznakat, és hagyjátok elmenni!”

A zsidó vezetők meg akarják ölni Jézust

(Mt 26:1–5; Mk 14:1–2; Lk 22:1–2)

⁴⁵Ekkor sokan hittek benne azok közül a zsidók közül, akik Máriával jöttek, és látták, amit Jézus tett. ⁴⁶Néhányan azonban elmentek a farizeusokhoz[†], és elmondták nekik, mit tett Jézus. ⁴⁷Ekkor a főpapok[†] és a farizeusok összehívták a Főtanácsot[†], és így szóltak: „Mit csináljunk? Ez az ember sok csodát tesz. ⁴⁸Ha ezt hagyjuk, mindenki hinni fog benne, azután jönnek a rómaiak, és elpusztítják a Templomunkat[†] és a népünket!”

⁴⁹Egyikük pedig, név szerint Kajafás, aki főpap[†] volt abban az évben, így szólt: „Ti nem tudtok semmit! ⁵⁰Még azt sem ismeritek fel, hogy jobb, ha egy ember hal meg a népért, mintha az egész nép elpusztul.”

⁵¹De ezt nem magától mondta Kajafás, hanem azért mert abban az évben ő volt a főpap[†]. Valójában prófétált, hogy Jézusnak meg kell halnia a népért. ⁵²De nem csak a zsidó népért, hanem azért is, hogy Isten szétszóródott gyermekeit újra egybegyűjtse.

⁵³Ettől a naptól kezdve tehát a zsidó vezetők azt tervezték, hogy megölik Jézust. ⁵⁴Ezért ő nem is mutatkozott többé nyilvánosan az emberek között, hanem egy pusztahoz közeli városba, Efraimba ment, és ott maradt tanítványaival.

⁵⁵Közel volt már a zsidók Pászka ünnepe[†], ezért vidékről sokan felmentek Jeruzsálembe, hogy még a Pászka ünnep előtt megtisztuljanak. ⁵⁶Az emberek keresték Jézust. A Templomban[†] állva ezt kérdezték egymástól: „Mit gondoltok? Talán nem is jön el az ünnepre?” ⁵⁷A főpapok[†] és a farizeusok[†] pedig parancsot adtak ki, hogy ha valaki tudja, hol van Jézus, jelentse be, hogy elfogják.

Mária nárdusolaja

(Mt 26:6–13; Mk 14:3–9)

12¹Hat nappal a Pászka ünnep[†] előtt Jézus Betániába ment. Itt élt Lázár, akit feltámasztott a halálból. ²Vacsorát készítettek neki, és közben Márta szolgált fel. Lázár is ott ült az asztalnál Jézussal együtt. ³Ekkor Mária elővett fél liter drága valódi nárdusolajat[†]. Ráöntötte Jézus lábára, és a hajával megtörölte. A házat betöltötte az olaj illata.

⁴Am az egyik tanítvány, Iskáriótes Júdás, aki el akarta árulni Jézust, így szólt: ⁵„Miért nem adták el inkább ezt az olajat háromszáz ezüstért,[†] hogy a pénzt a szegényeknek adják?” ⁶De ezt nem azért mondta, mintha a szegények érdekelték volna, hanem mert tolvaj volt. Ő vigyázott a közös pénzre, és gyakran lopott belőle.

⁷Jézus így válaszolt: „Hagyd békén, hiszen ezt az olajat a temetésemre tartogatta! ⁸A szegények mindig veletek lesznek, de én nem mindig leszek köztetek.”

⁹A zsidók közül nagyon sokan megtudták, hogy Jézus Betániában van, ezért odamentek. De nemcsak őt szerették volna látni, hanem Lázárt is, akit feltámasztott a halálból. ¹⁰Ezért azután a főpapok[†] eltervezték, hogy Lázárt is megölik, ¹¹mert a zsidók közül sokan miatta hagyták ott vezetőiket, és miatta hittek Jézusban.

Jézus bevonulása Jeruzsálembe

(Mt 21:1–11; Mk 11:1–11; Lk 19:28–40)

¹²Másnap az ünnepre érkező tömeg meghallotta, hogy Jézus Jeruzsálembe jön. ¹³Pálmaágakat fogtak, kimentek elé és ezt kiáltották:

„Hozsánná!”

Áldott, aki az Úr nevében jön!

Zsolt 118:25–26

Áldott Izrael Királya!”

12:13 Hozsánná Héber szó, eredeti jelentése: „ments meg”. Később Isten, vagy a Messiás dicsőítésére használták.

¹⁴Jézus pedig talált egy szamarat, és ráült, ahogyan meg van írva:

¹⁵ „Ne félj, Sion leánya*,
mert jön már a királyod szamárcsikón ülve!” Zak 9:9

¹⁶Tanítványai akkor még nem értették mindezt, de később, amikor Jézus megdicsőült[†], eszükbe jutott, hogy pontosan az történt vele, amit az Írások[†] mondtak róla.

¹⁷Azok az emberek, akik vele voltak akkor, amikor Lázárt kihívta a sírból[†] és feltámasztotta, elmondták a többieknek is, hogy mi történt. ¹⁸Azért is ment elé a tömeg, mert hallotta, hogy ő volt az, aki ezt a csodát tette. ¹⁹A farizeusok[†] pedig ezt mondták egymásnak: „Látjátok! Nem sikerült a tervünk! Az egész nép őt követi!”

Jézus az életről és halálról tanít

²⁰Azok között, akik a Pászká ünnepre[†] jöttek Jeruzsálembe imádkozni, néhány görög is volt. ²¹Ezek odamentek Fülöphöz, aki a galileai Bétsaidából származott, és így kérlelték: „Uram, szeretnénk látni Jézust!” Fülöp ekkor szólt Andrásnak, ²²azután mindketten odamentek Jézushoz, és szóltak neki is.

²³Jézus pedig így válaszolt: „Eljött az idő, hogy megdicsőüljön[†] az Emberfia[†]. ²⁴Igazán mondom nektek: ha a búzaszem nem kerül a földbe, és ott nem hal el, akkor csak egy búzaszem marad. De ha a földbe vetik, és elhal, sok szemet terem. ²⁵Aki szereti az életét, az elveszti. De aki gyűlöli az életét ezen a világon, az megtartja az örök életre. ²⁶Ha valaki engem szolgál, engem kell követnie, és akkor ahol én vagyok, ott lesz majd a szolgálom is. Ha valaki engem szolgál, azt megbecsüli majd az Atya.”

Jézus saját haláláról beszél

²⁷„Nyugtalan a szívem; mit mondhatnék? Kérjem talán azt: ‘Atyám, ments meg engem ettől az órától?’ Hiszen éppen ezért az óráért jöttem el. ²⁸Atyám, dicsőítsd meg a te nevedet!”

Ekkor hang hallatszott a Mennyből: „Már megdicsőítettem, és újra megdicsőítem.”

²⁹Erre sokan, akik ott álltak és hallották a hangot, azt mondták, mennydörgés volt.

Mások azt mondták, hogy egy angyal szólt Jézushoz.

³⁰De Jézus így válaszolt: „Ez a hang nem értem, hanem értetek szólt. ³¹Mert eljött e világ megítélésének ideje, és most fogják kidobni a világ fejedelmét. ³²Ha én erről a földről felemeltetem, minden embert magamhoz vonzok.” ³³Ezt pedig azért mondta, hogy jelezze, hogyan fog meghalni.

³⁴A tömeg pedig így válaszolt neki: „A Törvényből tudjuk, hogy a Krisztus[†] örökké él. Miért mondd akkor, hogy az Emberfiának[†] fel kell emeltetnie? Kicsoda ez az Emberfia?”

³⁵Jézus pedig így felelt nekik: „A világosság még egy rövid ideig köztetek lesz. Addig járjatok tehát a világosságban, amíg nálatok van, hogy

a sötétség le ne győzzön titeket, mert aki sötétben jár, nem tudja hová megy. ³⁶Ameddig veletek van a világosság, higgyetek benne, hogy a világosság fiait legyetek!” Ezt mondta Jézus, majd elment onnan, és elrejtőzött előlük.

Ézsaiás próféciája

³⁷Bár Jézus sok csodát tett az emberek szeme láttára, azok mégsem hittek benne, ³⁸hogyan beteljesedjék, amit Ézsaiás próféta[†] mondott:

„Uram, ki hitt a mi beszédünknek
és ki látta meg az Úr hatalmát?” Ézs 53:1

³⁹Azért nem tudtak hinni, mert Ézsaiás próféta[†] ezt is megmondta:

⁴⁰ „Szemüket megvakította, és szívüket megkeményítette,
hogy a szemükkel ne lássanak,
és a szívükkel ne értsenek,
és ne forduljanak felém,
hogy meg ne gyógyítsam őket.” Ézs 6:10

⁴¹Ézsaiás azért mondta ezt, mert látta az ő dicsőségét, és ő róla szólt.

⁴²Mégis, még a zsidó vezetők között is sokan voltak, akik hittek benne, de a farizeusok[†] miatt ezt nem mondták ki nyíltan, mert féltek, hogy kizárják őket a zsinagógából[†]. ⁴³Jobban szerették ugyanis az emberektől kapott dicséretet, mint azt, ami az Istentől jön.

Jézus tanításai fogják megítélni az embereket

⁴⁴Jézus pedig hangosan így szólt: „Aki hisz bennem, az nem énbennem hisz, hanem abban aki elküldött engem, ⁴⁵és aki engem lát, az azt látja, aki elküldött engem. ⁴⁶Én azért jöttem erre a világra, hogy világosság legyek, hogy aki hisz bennem, ne maradjon a sötétségben.

⁴⁷Én nem ítélem el azokat, akik hallgatják a szavaimat, de nem engedelmeskednek. Nem azért jöttem, hogy elítéljem az embereket, hanem azért, hogy megmentsem őket. ⁴⁸De lesz valami, ami elítéli azt, aki visszautasít engem, és nem fogadja el a beszédeimet: szavaim, amiket mondtam, azok ítélik el őt az utolsó napon. ⁴⁹Mert én nem magamtól szóltam, hanem az Atya, aki elküldött engem, parancsolta meg, hogy mit mondjak és mit tanítsak. ⁵⁰És tudom, hogy az örök élet abból származik, amit az Atya parancsol. Amit tehát én mondok, azt úgy mondom, ahogyan ő mondta nekem.”

Jézus megmossa a tanítványai lábait

13 ¹A Pászká ünnep[†] előtt Jézus már tudta, hogy eljött az idő, amikor el kell mennie ebből a világból az Atyához. Bár Jézus mindig is szerette azokat, akik az övéi voltak ezen a világon, most különösképpen megmutatta nekik szeretetét.

²A vacsoránál ültek. Az ördög már korábban azt súgta Júdásnak, az Iskáriótes Simon fiának, hogy árulja el Jézust. ³Jézus tudta, hogy az Atya minden hatalmat az ő kezébe adott, és hogy ő Istentől jött, és Istenhez megy vissza. ⁴Ezért felkelt a vacsorától, levette felső ruháját és egy kendőt kötött

maga köré. ⁵Azután vizet öntött egy edénybe, és elkezdte mosni a tanítványai lábát, majd a derekára kötött kendővel megtörölte.

⁶Amikor Simon Péterhez ért, az így szólt hozzá: „Uram, te mosod meg az én lábamat?”

⁷Jézus így válaszolt neki: „Most még nem érted, mit teszek, de később majd megérted.”

⁸De Péter ezt mondta: „Az én lábamat nem mosod meg soha!”

Jézus erre így felelt: „Ha nem moslak meg, semmi közöd hozzám.”

⁹Péter ekkor így szólt: „Uram, akkor ne csak a lábamat mosd meg, hanem a kezemet és a fejemet is!”

¹⁰Jézus pedig így válaszolt: „Aki megfürdött, annak csak a lábát kell megmosni, különben az egész teste tiszta. Ti már tiszták vagytok, de nem mindannyian.”* ¹¹Mert Jézus tudta, ki árulja el, ezért mondta: nem vagytok tiszták mindannyian.

¹²Miután megmosta a lábukat, Jézus újra felvette felsőruháját, visszaült az asztalhoz, és megkérdezte: „Értitek, mit tettem veletek? ¹³Ti Mesternek és Úrnak hívtok engem, és igazatok van, mert az vagyok. ¹⁴Ha pedig én, aki Úr és Mester vagyok, megmostam a lábatokat, nektek is meg kell mosnotok egymás lábát. ¹⁵Példát adtam nektek, hogy ti is ugyanúgy tegyetek, ahogy én tettem veletek. ¹⁶Igazán mondom nektek: a szolga nem nagyobb az uránál, és a követ nem nagyobb annál, aki elküldte. ¹⁷Ha ezt tudjátok, boldogok lesztek, ha meg is teszitek.

¹⁸De nem mindnyájatokról beszélek. Mert én ismerem azokat, akiket kiválasztottam, de amit az Írás† mond annak be kell teljesednie: ‘Az fordult ellenem, aki a kenyeremet ette.’* ¹⁹Azért mondom ezt most, mielőtt megtörténne, hogy amikor majd megtörténik, higgyétek, hogy ÉN VAGYOK*. ²⁰Igazán mondom nektek: aki elfogadja azt, akit én küldök, az engem fogad el. Aki pedig engem elfogad, az azt fogadja el, aki engem küldött.”

Egyikötök elárul engem

(Mt 26:20–25; Mk 14:17–21; Lk 22:21–23)

²¹Miután ezt mondta Jézus, nyugtalan lett, és ezt mondta: „Igazán mondom nektek: egyikötök elárul engem.”

²²Ekkor a tanítványok egymásra néztek, mert nem tudták, kiről beszél. ²³Az egyikük, akit Jézus különösen szeretett, Jézus mellé ült. ²⁴Simon Péter intett neki, hogy kérdezze meg Jézustól, kiről beszélt az előbb.

²⁵Ekkor az a tanítvány közelebb hajolt Jézushoz, és megkérdezte tőle: „Uram, ki az?”

²⁶Jézus pedig így válaszolt: „Bemártom ezt a falat kenyeret a tálba, és akinek odaadom, ő az.” Ezzel a tálba mártotta a kenyeret, és odaadta Júdásnak, az Iskáriótes Simon fiának. ²⁷Amikor Júdás elfogadta a kenyeret, belement a Sátán. Jézus ekkor így szólt hozzá: „Tedd meg gyorsan, amit tenni készülsz!” ²⁸Az asztalnál ülők közül senki nem értette, miért mondta ezt Júdásnak. ²⁹Néhányan azt hitték, hogy mivel a közös pénzüket Júdásnál

13:10 Néhány régi kézirat nem tartalmazza az „annak csak a lábát kell megmosni” kifejezést.

13:18 idézet: Zsolt 41:10. **13:19** ÉN VAGYOK Ez úgy hangzik, mint Isten neve, amit ő maga mondott Mózesnek a 2Móz 3:14-ben.

volt, Jézus azt mondta neki, hogy vegye meg, amire szükségük lesz az ünnepen, vagy hogy adjon valamit a szegényeknek.

³⁰Júdás elfogadta a falatot, és utána azonnal elment. Ekkor már éjszaka volt.

Új parancsot adok: szeressétek egymást!

³¹Miután Júdás elment, Jézus megszólalt: „Most dicsőült meg[†] az Emberfia[†], és általa Isten is megdicsőült[†]. ³²Mivel Isten dicsőséget kapott az Emberfia által, Isten is dicsőséget ad az Emberfiának hamarosan.

³³Kedves gyermekeim, már csak rövid ideig maradok veletek. Kerestek majd engem, de ahogyan a zsidóknak már korábban mondtam, most nektek is mondom, hogy ahová én megyek, oda ti nem jöhettek.

³⁴Új parancsot adok nektek: szeressétek egymást. Ahogyan én szerettelek titeket, nektek is úgy kell szeretnetek egymást! ³⁵Erről ismeri majd fel mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.”

Péter fogadkozása

(Mt 26:31–35; Mk 14:27–31; Lk 22:31–34)

³⁶Ekkor Simon Péter megkérdezte tőle: „Uram, hová mész?”

Jézus így válaszolt: „Ahová én megyek, oda te most nem jöhetsz velem, de később majd követni fogsz.”

³⁷Péter így szólt: „Uram, miért nem mehetek veled most? Az életemet adnám érte!”

³⁸Jézus így felelt: „Az életedet adod értem? Igazán mondom neked, hogy mielőtt a kakas megszólal, háromszor is le fogod tagadni, hogy ismeresz engem!”

Én vagyok az út, az igazság és az élet

14¹„Ne nyugtalankodjatok: higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem!
²Az Atyám házában sok hely van, nem mondanám, ha nem így lenne. Megyek, hogy helyet készítek nektek. ³Amikor elkészítem, visszajövök értetek. Magammal viszlek benneteket, hogy ahol én vagyok, ott legyetek ti is. ⁴Ti ismeritek az utat oda, ahová megyek.”

⁵Ekkor megszólalt Tamás: „Uram, nem tudjuk, hová mész, hogyan tudnánk akkor az utat?”

⁶Jézus így válaszolt: „Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem mehet az Atyához, csak rajtam keresztül. ⁷Ha engem ismernétek, az Atyát is ismernétek. De mostantól ismeritek őt, és látjátok őt.”

⁸Ekkor így szólt Fülöp: „Uram mutasd meg nekünk az Atyát, és az elég nekünk!”

⁹Jézus erre így válaszolt: „Olyan régóta veletek vagyok, és még mindig nem ismeresz engem, Fülöp? Aki engem látott, látta az Atyát. Miért mondod akkor: ‘Mutasd meg nekünk az Atyát?’ ¹⁰Nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya bennem van? Amit mondom nektek, nem magamtól mondom, hanem az Atya, aki bennem van, ő végzi a munkáját. ¹¹Higgyétek el, hogy én az Atyában vagyok, és az Atya bennem van! Ha másért nem, akkor higgyetek magukért a csodákért! ¹²Igazán mondom nektek: aki hisz bennem, megteszi mindazokat, amit én teszek, sőt, még nagyobb dolgokat is. Mert én az Atyához megyek, ¹³és megteszem mindazt, amit a nevemben

kértek, hogy az Atya dicsőséget kapjon a Fiú által. ¹⁴Bármit kértek tőlem az én nevemben, megteszem.”

A Szent Szellem eljövételének ígérete

¹⁵„Ha szerettek engem, megtartjátok a parancsaimat. ¹⁶Én pedig megkérem az Atyát, és másik Segítőt[†] küld nektek, aki örökre veletek marad. ¹⁷Ő az Igazság Szelleme[†], akit a hitetlen emberek nem tudnak elfogadni, mert nem látják, és nem ismerik őt. Ti azonban ismeritek, mert veletek lakik, sőt bennetek él majd.

¹⁸Nem hagyalak titeket árván, eljövök hozzátok. ¹⁹Kis idő múlva a hitetlen emberek nem látnak többé engem, de ti látni fogtok, és mivel én élek, ti is élni fogtok. ²⁰Azon a napon megtudjátok, hogy én az Atyában vagyok, ti énbennem, és én tibennetek. ²¹Aki megtartja a parancsaimat és engedelmeskedik, az szeret engem. Aki pedig szeret engem, azt az Atyám is szeretni fogja. Én is szeretni fogom őt, és megismertetem vele magam.”

²²Ekkor megszólalt Júdás — nem az Iskáriótes: „De Uram, miért van az, hogy nekünk mutatod meg magadat, és nem mindenkinek?”

²³Jézus így válaszolt: „Aki szeret engem, engedelmeskedni fog a tanításomnak, és őt Atyám is szeretni fogja, és eljövünk hozzá, és nála lakunk. ²⁴Aki nem szeret engem, nem engedelmeskedik a tanításaimnak. Bár ez a tanítás, amelyet hallotok, nem az enyém, hanem az Atyától van, aki elküldött engem.

²⁵Ezeket mondom most, míg veletek vagyok. ²⁶A Segítő pedig, a Szent Szellem[†], akit az Atya küld az én nevemben. Ő mindent megtanít majd nektek, és mindenre emlékeztet titeket, amit mondtam.

²⁷A békességemet hagyom nektek. Az én békémet adom nektek, de nem úgy, ahogyan a világ adja. Ne nyugtalankodjatok, és ne féljete! ²⁸Hallottátok, hogy megmondtam: elmegyek, de visszajövök hozzátok. Ha szeretnétek, akkor most örülnétek, hogy az Atyához megyek, mert ő nagyobb nálam. ²⁹Most mondtam el nektek, mielőtt megtörténne, hogy amikor megtörténik, higgyetek. ³⁰Nem sokáig beszélek már veletek, mert közeledik e világ fejedelme, bár fölöttem nincs hatalma. ³¹De meg kell tudnia mindenkinek, hogy én szeretem az Atyát, és megteszem, amit ő parancsolt.

Most pedig keljete fel, menjünk innen!”

Jézus, a szőlő növény

15¹„Én vagyok az igazi szőlő növény, és az én Atyám a szőlősgazda. ²Levágja mindegyik szőlővesszőmet, amelyik nem terem gyümölcsöt. Azt pedig, amelyik gyümölcsöt terem, megmetszi és megtisztítja, hogy még többet teremjen. ³Ti már tiszták vagytok a tanításaim által, amit mondtam nektek. ⁴Maradjatok bennem, és én is bennetek maradok. A szőlővessző nem teremhet gyümölcsöt önmagában, hanem csak a szőlő növényen. Ugyanígy ti sem teremhettek gyümölcsöt, ha nem maradtok bennem.

⁵Én vagyok a szőlő növény, ti pedig a szőlővesszők. Aki bennem marad, és én őbenne, az sok gyümölcsöt terem. Nélkülem azonban semmit sem tudtok tenni. ⁶Ha valaki nem marad bennem, azt kidobják, mint a lemetszett szőlővesszőt, és megszárad. Ezután összeszedik, a tűzre dobják, és elégetik. ⁷Ha viszont bennem maradtok, és az én tanításaim bennetek maradnak, bármit kértek, megkapjátok. ⁸Az én Atyám úgy kap dicsőséget, ha ti sok gyümölcsöt teremtek, és a tanítványaim lesztek.

⁹Ahogy az Atya szeretett engem, ugyanúgy szeretlek én is titeket. Maradjatok meg az én szeretetemben! ¹⁰Ha megtartjátok, amit parancsoltam, megmaradtok a szeretetemben, ahogyan én is megtartottam az Atyám parancsait, és megmaradok a szeretetében. ¹¹Ezeket pedig azért mondtam el nektek, hogy örömöm betöltsön titeket, és teljes legyen az örömötök. ¹²Azt parancsolom nektek, hogy úgy szeressétek egymást, ahogyan én szeretlek titeket. ¹³A legnagyobb szeretet abban mutatkozik meg, ha valaki életét adja a barátaiért. ¹⁴Ti a barátaim vagytok, ha megteszitek, amit parancsolok nektek. ¹⁵Többé nem hívlak benneteket szolgálónak, mert a szolga nem tudja, mit csinál az ura. Barátaimnak hívlak titeket, mert amit az Atyától hallottam, mindent elmondtam nektek. ¹⁶Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket. Én bíztalak meg titeket, hogy menjetek, és teremjete gyümölcsöt†, olyan gyümölcsöt, ami megmarad. Az Atya pedig megadja nektek mindazt, amit a nevemben kértek tőle. ¹⁷Ezt parancsolom nektek: szeressétek egymást!”

Jézus figyelmezteti tanítványait az üldöztetésre

¹⁸„Ha a hitetlenek gyűlölnék benneteket, ne felejtsetek el, hogy engem előbb gyűlöltek, mint titeket. ¹⁹Ha ehhez a világhoz tartoznátok, a világ szeretne titeket, mint az övéit. Ez a világ azonban gyűlöl titeket, mivel nem hozzá tartoztok, hiszen én kiválasztottalak titeket a világból. ²⁰Emlékezzetek, mit mondtam: a szolga nem nagyobb, mint az ura. Ha engem üldöznek†, titeket is üldözni fognak. Ha az én tanításomat követik, a tiéteket is követni fogják. ²¹Mindezeket miattam teszik veletek, mert nem ismerik azt, aki engem küldött. ²²Ha nem jöttem volna el, hogy szóljak nekik, most nem lennének felelősek a bűnükért. Így azonban nincs mentség a bűneikre. ²³Aki engem gyűlöl, gyűlöli az Atyámat is. ²⁴Ha nem tettem volna előttük olyan csodákat, amilyeneket még senki sem tett, most nem lennének felelősek a bűnükért. Ők viszont látták a csodákat, mégis gyűlölnék engem is és Atyámat is. ²⁵Mindez azért történt így, hogy beteljesedjen, ami a Törvényükben meg van írva: ‘Ok nélkül gyűlölnék engem.’* ”

²⁶Amikor eljön a Segítő†, az Igazság Szelleme†, akit az Atyától küldök hozzátok, rólam fog beszélni. ²⁷És ti is rólam beszéltek majd az embereknek, mert kezdettől velem voltatok.

16¹Ezeket azért mondtam el nektek, hogy ne veszítsétek el a hiteteket. ²Az emberek ki fognak zárni titeket a zsinagógákból†. Eljön az idő, amikor az, aki megöl valakit közületek, azt hiszi, hogy Istennek szolgál vele. ³Azért teszik ezt veletek, mert sem az Atyát nem ismerik, sem engem. ⁴Azért mondom el nektek ezeket, hogy amikor majd eljön az idő, és ezek megtörténnek, emlékezzetek rá, hogy figyelmeztettelek titeket.”

A Szent Szellem munkája

„Kezdetben azért nem mondtam el ezeket nektek, mert veletek voltam. ⁵Most azonban elmegyek ahhoz, aki elküldött engem, és közületek senki nem kérdezi tőlem: ‘Hová mész?’ ⁶Most, hogy ezt elmondtam, nagyon elszomorított titeket. ⁷Pedig én az igazságot mondom: jobb nektek, hogy elmegyek, mert ha nem mennék el, nem jönne el hozzátok a Segítő†. Ha

viszont elmegyek, elküldöm őt hozzátok. ⁸Amikor eljön, megmutatja az embereknek, hogy tévednek a bűnnel, az Isten jóságával és az ítélettel kapcsolatban. ⁹Tévednek a bűnnel kapcsolatban, mert nem hisznek bennem; ¹⁰Tévednek az Isten jóságával kapcsolatban, mert én az Atyához megyek, és többé nem láttok engem; ¹¹És tévednek az ítélettel kapcsolatban, mert ennek a világnak a fejedelme el van ítélve.

¹²Még sok mindent kellene mondanom nektek, de most nem tudnátok elviselni. ¹³Amikor azonban eljön az Igazság Szelleme[†], elvezet majd titeket a teljes igazságra. Mert ő nem saját magától beszél, hanem azt mondja, amit hallott, és előre megmondja nektek azokat a dolgokat, amik történni fognak. ¹⁴Ő engem fog dicsőíteni, mert abból vesz, ami az enyém és elmondja nektek. Minden, ami az Atyáé, az enyém is. ¹⁵Ezért mondom, hogy a Szent Szellem[†] az enyémből vesz, és azt mondja el nektek.”

A szomorúság örömmre fordul

¹⁶„Még egy kis idő, és nem láttok engem, de azután hamarosan megláttok majd.”

¹⁷Ekkor a tanítványok közül néhányan ezt kérdezték egymástól: „Mit jelent az, amit mond, hogy: ‘Még egy kis idő, és nem láttok engem, de azután hamarosan megláttok’; és az, hogy: ‘Mert én az Atyához megyek?’” ¹⁸Azután így folytatták: „Mit jelent az, hogy kis idő? Nem értjük, miről beszél.”

¹⁹Jézus tudta, hogy meg akarják kérdezni, ezért így szólt hozzájuk: „Arról beszélgettek, hogy mit jelent, amit mondtam, hogy: ‘Még egy kis idő, és nem láttok engem, de azután hamarosan megláttok?’” ²⁰Igazán mondom nektek: ti majd sírtok és jajgattok, de a hitetlenek örülnek. Szomorúak lesztek, de szomorúságotok örömmre változik. ²¹Amikor az asszony gyereket szül, szenved, mert eljött a szülés ideje. Amikor azonban a gyermek megszületett, elfelejti a szenvedést, mert örül, hogy ember jött a világra. ²²Most szomorúak vagytok, de amikor újra látlak titeket, örülni fogtok, és ezt az örömet senki nem veheti el tőletek. ²³Azon a napon nem kérdeztek majd tőlem semmit. Igazán mondom nektek: bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja nektek. ²⁴Eddig még semmit sem kértetek az én nevemben. Kérjete, és megkapjátok, hogy örömetök teljes legyen.”

Én már legyőztem a világot

²⁵„Ezeket a dolgokat példázatokban[†] mondtam nektek. De eljön az idő, amikor nem példázatokban szólok hozzátok, hanem nyíltan beszélek nektek az Atyáról. ²⁶Azon a napon az én nevemben fogtok kérni, és nem fogom azt mondani, hogy én majd kérem az Atyát értetek, ²⁷mivel maga az Atya szeret titeket, mert ti is szerettek engem, és hiszitek, hogy Istentől jöttem. ²⁸Az Atyától jöttem erre a világra, de most elmegyek ebből a világból, és visszamegyek az Atyához.”

²⁹Erre a tanítványok így szóltak: „Látod, most nyíltan beszélsz, és nem példázatokban[†]. ³⁰Most látjuk, hogy mindent tudsz, és nincs szükséged arra, hogy kérdezzenek. Ezért hisszük, hogy Istentől jöttél.”

³¹Jézus pedig így válaszolt: Most tehát hisztek? ³²Látjátok, közel az idő, és már itt is van, amikor mind szétszóródtok, ki-ki a maga otthonába, és engem egyedül hagytok. De én mégsem leszek egyedül, mert Atyám velem van.

³³Ezt azért mondtam el nektek, hogy békességetek legyen bennem. Ezen a világon szenvednetek kell, de biztatok: én már legyőztem a világot.”

Jézus imádkozik tanítványaiért

17¹Miután ezt mondta, Jézus felnézett az égre, és így szólt: „Atyám, eljött az idő, hogy megmutasd Fiad dicsőségét, hogy Fiad is megmutassa a te dicsőségedet. ²Te hatalmat adtál neki minden ember fölött, hogy örök életet adjon azoknak, akiket neki adtál! ³Az örök élet pedig az, hogy megismerjenek téged, az egyetlen, igaz Istent és Jézus Krisztust†, akit elküldtél. ⁴Én megdicsőítettelek téged ezen a földön. Befejeztem a munkát, amivel megbíztál. ⁵Ezért most dicsőíts meg engem, Atyám, a te jelenlétedben, azzal a dicsőséggel, amely az enyém volt tenálad, mielőtt még a világ létrejött volna.

⁶Azoknak az embereknek, akiket a világból nekem adtál, megmutattam, hogy milyen vagy. Ők a tieid voltak, de nekem adtad őket, és engedelmeskedtek a tanításodnak. ⁷Most már tudják, hogy minden, amit nekem adtál, tőled származik. ⁸Amiket tőled hallottam, megtanítottam nekik. Ők pedig elfogadták, és valóban felismerték, hogy tőled jöttem, és elhitték, hogy te küldtél engem. ⁹Értük imádkozom most, és nem a hitetlenekért. Azokért, akiket nekem adtál, mert a tieid. ¹⁰Mert ami az enyém, az mind a tiéd, és ami a tiéd, az az enyém, és én dicsőséget kaptam általuk. ¹¹Én már nem maradok többé ezen a világon, hanem hozzád megyek, de ők itt maradnak. Szent Atyám, tartsd meg őket hatalmad által, amelyet nekem adtál, hogy ők is egyek legyenek, ahogyan mi egyek vagyunk! ¹²Amíg velük voltam, megtartottam őket azzal az erővel, amit nekem adtál, és megőriztem őket. Nem is veszett el egy sem, csak az, aki erre lett kiválasztva, hogy az Írás† beteljesedjék.

¹³Most hozzád megyek, de ezeket még elmondom, amíg ezen a világon vagyok, hogy az én örömöm teljes legyen bennük. ¹⁴Amiket tőled hallottam, megtanítottam nekik. De a világ gyűlölte őket, mert ők nem ebből a világból valók, ahogyan én sem vagyok e világból való. ¹⁵Nem arra kérlek, hogy vedd ki őket ebből a világból, hanem hogy őrizd meg őket a Gonosztól! ¹⁶Ők nem ehhez a világhoz tartoznak, mint ahogyan én sem. ¹⁷Készítsd fel őket a szolgálatodra igazságod által! A te tanításod az igazság. ¹⁸Ahogyan te elküldtél engem erre a világra, ugyanúgy küldöm el én is őket. ¹⁹Elkészítem magam a szolgálatodra. Értük teszem ezt, hogy ők is valóban képesek legyenek szolgálni téged.

²⁰Nem csak értük kérlek most, hanem azokért is, akik az ő tanításukra hisznek majd bennem. ²¹Kérlek, hogy ők is egyek legyenek, ahogyan te, Atyám, bennem vagy, és én benned. Ők is bennünk legyenek, hogy elhiggye a világ, hogy te küldtél engem. ²²Nekik adtam azt a dicsőséget, amit tőled kaptam, hogy ők is egyek legyenek, ahogyan mi egyek vagyunk: ²³én bennük, és te énbennem, hogy teljesen eggyé legyenek. És ezáltal megtudja a világ, hogy te küldtél engem, és őket is ugyanúgy szeretted, ahogyan engem szerettél.

²⁴Atyám, azt akarom, hogy azok, akiket nekem adtál, velem legyenek ott, ahol én vagyok. Lássák dicsőségemet, amit tőled kaptam, mert te már a világ teremtése előtt szerettél engem. ²⁵Igazságos Atyám, a világ nem ismer téged,

de én ismerlek, és ezek a tanítványok tudják, hogy te küldtél engem. ²⁶Megmutattam nekik, hogy milyen vagy, és meg is fogom mutatni, hogy az a szeretet, amellyel engem szerettél, bennük legyen, és én is őbennük éljek.”

Jézust elfogják

(Mt 26:47–56; Mk 14:43–50; Lk 22:47–53)

18 ¹Miután Jézus befejezte az imádkozást, tanítványaival együtt átment a Kedron-patak túlsó partjára. Volt ott egy kert, Jézus és tanítványai bementek oda.

²Ezt a helyet ismerte Júdás is, az áruló, mert Jézus gyakran találkozott itt a tanítványaival. ³Ekkor Júdás odament egy csapat római katonával és a templomőrökkel, akiket a főpapok[†] és a farizeusok[†] küldtek oda. Fáklyákat[†], lámpásokat és fegyvereket vittek magukkal.

⁴Jézus pedig — mivel tudta, hogy mi történik majd vele — előlépett és megkérdezte: „Kit kerestek?”

⁵Ők így feleltek: „A názáreti Jézust.”

„Én vagyok*” — mondta Jézus. Közben ott állt Júdás is, aki elárulta őt.

⁶Amikor Jézus azt mondta: „Én vagyok”, azok hátraléptek, és földre estek. Jézus ekkor ismét megkérdezte:

⁷„Kit kerestek?”

Ők így feleltek: „A názáreti Jézust.”

⁸Jézus erre azt mondta: „Már mondtam nektek, hogy én vagyok. Ha viszont engem kerestek, akkor ezeket az embereket engedjétek elmenni!” ⁹Ez azért történt, hogy beteljesedjék, amit előzőleg mondott: „Senki nem vett el azok közül, akiket nekem adtál.”

¹⁰Ekkor Simon Péter kihúzta a kardját, odacsapott a főpap[†] szolgájára, és levágta a jobb fülét. Ezt a szolgát pedig Málkusnak hívták. ¹¹Jézus így szólt Péterhez: „Tedd vissza a kardodat! Talán ne igyam ki azt a poharat[†], amit Atyám adott nekem?”

Jézust Annás elé viszik

(Mt 26:57–58; Mk 14:53–54; Lk 22:54)

¹²Ekkor a katonák, a parancsnok és a zsidó templomőrök elfogták Jézust. Megkötözték, ¹³és először Annáshoz vitték. Annás volt az apósa Kajafásnak, aki abban az évben a főpap[†] volt. ¹⁴Kajafás volt az, aki azt tanácsolta a zsidóknak, hogy jobb, ha egy ember hal meg a népért.

Péter letagadja, hogy ismeri Jézust

(Mt 26:69–70; Mk 14:66–68; Lk 22:55–57)

¹⁵Simon Péter és egy másik tanítvány követték Jézust. Ez a tanítvány jól ismerte a főpapot[†], ezért Jézussal együtt ő is bement a főpap palotájába. ¹⁶Péter pedig kinn maradt az ajtónál. Később kijött a másik tanítvány, a főpap ismerőse, beszélt az ajtót őrző lánnyal, és bevitte Pétert. ¹⁷Ezután a szolgálólány, aki az ajtót őrizte, megkérdezte Pétert: „Ugye, te is ennek az embernek a tanítványa vagy?”

18:5 *Én vagyok Jézus* Szó szerint: Én vagyok. Ez jelentheti ugyanazt, amit a 8:24. 28. 58; 13:19-ben jelent. De jelentheti azt is, hogy „én vagyok az”, vagyis „én vagyok a Krisztus”.

Péter azonban így szólt: „Dehogyan, nem vagyok!”

¹⁸Ott álltak a szolgák és a templomőrök, és mivel hideg volt, tüzet raktak, körülállták, és úgy melegedtek. Péter is ott állt köztük, és melegedett.

A főpap kihallgatja Jézust

(Mt 26:59–66; Mk 14:55–64; Lk 22:66–71)

¹⁹Eközben a főpap† a tanítványairól és a tanításáról kérdezte Jézust. ²⁰Ő így válaszolt: „Én mindig nyilvánosan tanítottam az embereket a zsinagógában† és a Templomban†, ahol a zsidók összegyűlnek, és soha semmit nem mondtam titokban. ²¹Miért kérdegsz engem? Kérdezd azokat, akik hallották a tanításaimat! Ők biztosan tudják, mit mondtam!”

²²Amikor ezt mondta, egy közelben álló őr megütötte őt, és így szólt: „Hogy mersz így válaszolni a főpapnak†?”

²³Jézus azt mondta: „Ha valamit rosszul mondtam, mondd meg, mi volt az! De ha igazam volt, akkor miért ütsz meg engem?”

²⁴Ekkor Annás megkötözve elküldte őt Kajafáshoz, a főpaphoz†.

Péter újra letagadja, hogy ismeri Jézust

(Mt 26:71–75; Mk 14:69–72; Lk 22:58–62)

²⁵Ezalatt Simon Péter a tűznél állt, és melegedett. Ekkor így szóltak hozzá: „Ugye, te is annak az embernek a tanítványa vagy?”

De ő letagadta, és azt mondta: „Dehogyan, nem vagyok!”

²⁶A főpap† egyik szolgája — annak a rokona, akinek Péter levágta a fülét — így szólt hozzá: „Nem téged láttalak vele a kertben?”

²⁷Péter újra letagadta. Ebben a pillanatban megszólalt a kakas.

Jézust Pilátushoz viszik

(Mt 27:1–2, 11–31; Mk 15:1–20; Lk 23:1–25)

²⁸Korán reggel Jézust Kajafás házából a helytartói palotába vitték. A zsidók azonban nem akartak belépni, hogy ne váljanak tisztátalanná az ünnepre,* és megehessék a pászkavacsorát†. ²⁹Ezért Pilátus kijött hozzájuk, és megkérdezte: „Mivel vádoljátok ezt az embert?”

³⁰Ezt mondták: „Ha nem volna gonosztevő, nem adtuk volna át neked.”

³¹Pilátus így válaszolt: „Vigyétek el, és ítéljétek el a saját Törvényetek szerint!”

A zsidó vezetők így feleltek: „A te törvényed nem engedi meg nekünk, hogy bárkit megöljünk!” ³²Ez pedig azért történt így, hogy beteljesedjen, amit Jézus előre megmondott, hogy milyen halállal fog meghalni.

³³Ekkor Pilátus visszament a palotába, magához hívatta Jézust, és megkérdezte tőle: „Te vagy a zsidók királya?”

³⁴Jézus pedig megkérdezte: „Magadtól kérdezed ezt, vagy beszéltek neked rólam?”

³⁵Pilátus így válaszolt: „Nem vagyok én zsidó! Saját néped és a főpapok† adtak át neked. Mit tettél?”

18:28 tisztátalan Ha bementek volna egy nem zsidó ember házába, az érvénytelenné tette volna a korábban elvégzett különleges megtisztulási szertartásukat, és nem vehettek volna részt a Pászka ünnepen. Lásd még Jn 11:55.

³⁶Jézus pedig így felelt: „Az én Királyságom nem ebből a világból való. Ha ebből világból való volna, szolgálaim harcolnának értem, hogy ne adjanak át a zsidó vezetőknek. Az én Királyságom azonban nem ebből a világból való.”

³⁷Ekkor Pilátus azt mondta: „Szóval király vagy!”

Jézus pedig így válaszolt: „Igen, jól mondod, az vagyok. Azért születtem, és azért jöttem erre a világra, hogy az igazságról beszéljek. Aki az igazság oldalán áll, mind hallgat a szavamra.”

³⁸Erre Pilátus megkérdezte: „Mi az igazság?” azután újra kiment a zsidó vezetőkhez, és így szólt hozzájuk: „Semmi bűnt nem találok benne, ami miatt elítélhetném. ³⁹Szokás nálatok, hogy egy foglyot szabadon engedek nektek a Pászka ünnepen[†]. Akarjátok, hogy elengedjem nektek a zsidók királyát?”

⁴⁰Erre kiabálni kezdtek: „Nem, ne őt, hanem Barabbást engedd szabadon!” Ez a Barabbás pedig rabló volt.

19¹Ekkor Pilátus előhozatta Jézust, és megkorbácsoltatta. ²A katonák pedig tüskés ágakból koronát fontak, a fejére tették, és bíborszínű köpenyt adtak rá. ³Azután többször is odamentek hozzá és így gúnyolták: „Éljen a zsidók királya!”, és közben ütötték az arcát.

⁴Később újra kijött Pilátus, és így szólt a zsidó vezetőkhez: „Kihozom nektek őt. Értsétek meg, én semmit nem találtam, amivel vádolhatnám.”

⁵Ekkor Jézus kijött, fején töviskoronával, bíbor színű köpenyben. Pilátus pedig így szólt: „Nézzétek, itt van az ember!”

⁶Amikor Jézust meglátták, a főpapok[†] és a templomőrök így kiáltoztak: „Feszítsd meg! Feszítsd meg!”

De Pilátus így szólt: „Feszítsétek meg ti! Én semmiben nem találok bűnösnek!”

⁷A zsidók pedig így feleltek: „Van egy olyan törvényünk, amely szerint meg kell halnia, mert Isten Fiának nevezte magát!”

⁸Amikor ezt Pilátus meghallotta, nagyon megijedt. ⁹Visszament a helytartói palotába, és újra megkérdezte Jézustól: „Honnan jöttél?” De Jézus nem válaszolt neki. ¹⁰Pilátus így folytatta: „Nem válaszolsz nekem?! Ugye, tudod, hogy van hatalmam arra, hogy szabadon engedjelek, de arra is, hogy megfeszíttesselek?”

¹¹Jézus erre így válaszolt: „Semmi hatalmad nem lenne fölöttem, ha nem Istentől kaptad volna. Ezért aki átadott engem neked, bűnösebb, mint te.”

¹²Ettől kezdve Pilátus igyekezett őt szabadon engedni, de a zsidó vezetők így kiáltoztak: „Ha szabadon engeded, nem vagy a császár[†] barátja! Mert aki királynak mondja magát, az a császár ellensége!”

¹³Amikor Pilátus ezt meghallotta, újra kihozatta Jézust. Beült a bírói székbe, azon a helyen, amelyet Kövezett udvarnak, vagy héberül Gabbatának neveznek. ¹⁴Péntek volt, a Pászka ünnep[†] előkészületeinek napja. Dél felé Pilátus így szólt a zsidókhöz: „Nézzétek, itt a királyotok!”

¹⁵Erre azok így kiáltoztak: „Vidd el innen! Vidd el innen! Feszítsd meg!”

Pilátus megkérdezte: „Feszítsem meg a királyotokat?”

De a főpapok[†] így feleltek: „Nincs más királyunk, csak a császár[†]!”

¹⁶Ekkor Pilátus átadta nekik Jézust, hogy feszítsék meg, a katonák pedig átvették őt.

Jézus keresztre feszítése*(Mt 27:32–44; Mk 15:21–32; Lk 23:26–43)*

¹⁷Jézus saját maga vitte a kereszjtét, és kiment a Koponya-helyre, amelyet héberül Golgotának neveznek. ¹⁸Itt keresztre feszítették. Vele együtt feszítettek meg két másik férfit is: egyiket az egyik, a másikat a másik oldalára. Jézus került középre. ¹⁹Pilátus feliratot készíttetett, amelyet rászögeztek a keresztre. A feliraton ez állt: „NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA”. ²⁰Az a hely, ahol Jézust megfeszítették, közel volt a városhoz, ezért a zsidók közül sokan elolvasták ezt a feliratot, amely héberül, görögül és latinul is ki volt írva. A zsidó főpapok[†] azonban azt mondták Pilátusnak: ²¹„Ne azt írd: ‘A zsidók királya’, hanem inkább ezt: ‘Azt mondta: Én vagyok a zsidók királya!’”

²²De Pilátus így válaszolt: „Nem változtatom meg, amit megírtam.”

²³A katonák pedig, miután Jézust megfeszítették, elvették a ruháit. Négy részre osztották, mindegyiknek jutott egy rész. A köpenyét is levették, de mivel az varrás nélkül készült, vagyis az egészet egy darabban szőtték, ²⁴azt mondták egymásnak: „Ne szakítsuk szét! Inkább sorsoljuk ki, hogy kié legyen!” Így teljesedett be az Írás[†]:

„Ruháimon megosztottak,
és köpenyemre sorsot vetettek.”

Zsolt 22:19

A katonák pontosan ezt tették.

²⁵Jézus keresztnél ott állt az édesanyja és annak nővére. Ott volt Mária, a Klópás felesége és a magdalai Mária. ²⁶Amikor Jézus ránézett az anyjára, és a közelben álló tanítványra, akit szeretett, így szólt az anyjához: „Asszony, itt a fiad!” ²⁷A tanítványnak pedig azt mondta: „Nézd itt van az anyád!” A tanítvány el is vitte a saját otthonába Jézus anyját, aki attól kezdve ott lakott vele.

Jézus halála*(Mt 27:45–56; Mk 15:33–41; Lk 23:44–49)*

²⁸Ezután Jézus tudva, hogy minden beteljesedett, így szólt: „Szomjas vagyok.”* Ezt azért mondta, hogy az Írás[†] szerint történjen minden. ²⁹Volt ott egy ecettel teli edény, amelybe szivacsot mártottak, izsóp ágra tűzték, és felnyújtották a szájához. ³⁰Miután Jézus elfogadta az ecetet, ezt mondta: „Minden be van fejezve”. Ezután lehajtotta a fejét, és meghalt.

³¹Mivel aznap péntek volt, a zsidó vezetők megkérték Pilátust, hogy töresse el a keresztre feszítettek lábát, és vetesse le a testeket a keresztről, hogy szombaton[†] már ne legyenek ott, mert az a szombat különlegesen nagy ünnep volt. ³²Ezért a katonák eltörték az első ember lábát, akit Jézussal együtt feszítettek meg, aztán a másikat is. ³³De amikor Jézushoz értek, látták, hogy ő már meghalt, ezért az ő lábát nem törték el. ³⁴Az egyik katona azonban beleszúrta a lándzsáját Jézus oldalába, amelyből azonnal vér és víz folyt ki. ³⁵Aki látta ezt, az tanúsítja, hogy ez így történt, és az ő tanúsága igaz. Ő tudja, hogy az igazságot mondja azért, hogy ti is higgyetek. ³⁶Ezek pedig azért történtek, hogy beteljesedjék az Írás[†]: „A csontját azonban nem

19:28 „Szomjas vagyok.” Lásd Zsolt 22:15; 69:21.

fogják eltörni.”* 37Egy másik helyen pedig ezt mondja az Írás: „Néznek majd arra, akit átszúrtak.”*

Jézust sírba helyezik

(Mt 27:57–61; Mk 15:42–47; Lk 23:50–56)

38Ezután Arimátiai József megkérte Pilátust, hogy levehesse a keresztről Jézus testét. József is Jézus tanítványa volt, de csak titokban, mert félt a zsidó vezetőktől. Pilátus megengedte neki, József pedig elment, és levette Jézus testét. 39Eljött Nikodémus is, és körülbelül harminc kiló, mirhából és aloéből* készült keveréket hozott. Ő volt az, aki korábban egyszer éjszaka beszélgetett Jézussal. 40Miután levették Jézus testét, a zsidók temetési szokásai szerint vásznakba tekerték az illatszerekkel együtt. 41Azon a helyen, ahol Jézust keresztre feszítették, volt egy kert. A kertben pedig volt egy új sziklasír, ahová még senkit nem temettek. 42Mivel ez a sír† közel volt, oda helyezték Jézust, hiszen a zsidók a szombat† megünneplésére készültek.

A tanítványok az üres sírnál

(Mt 28:1–10; Mk 16:1–8; Lk 24:1–12)

20¹A hét első napján korán reggel, amikor még sötét volt, magdalai Mária kiment a sírhoz†. Meglátta, hogy a követ elmozdították a sír bejáratától. ²Ekkor elszaladt Simon Péterhez és a másik tanítványhoz, akit Jézus szeretett, és azt mondta: „Elvitték a sírból az Urat, és nem tudjuk, hová tették!”

³Ekkor Péter és a másik tanítvány elindult a sírhoz†. ⁴Együtt szaladtak, de a másik megelőzte Pétert, és elsőként ért oda. ⁵Lehajolt, és meglátta, hogy ott vannak a vásznak, de nem ment be. ⁶Azután odaért Simon Péter is, aki mögötte futott, és bement a sírba†. ⁷Ő is látta, hogy ott vannak a vásznak. Látta a kendőt is, ami Jézus arcán volt, de az távolabb feküdt, külön összehajtva. ⁸Ekkor bement a másik tanítvány is, aki elsőként ért a sírhoz. Látta mindezt, és hitt. ⁹Még nem értették az Írást†, hogy Jézusnak fel kell támadnia a halálból.

Jézus megjelenik magdalai Máriának

(Mk 16:9–11)

¹⁰Ezután a tanítványok hazamentek, ¹¹Mária pedig ott maradt a sír előtt, és sírt. Azután sírva lehajolt, hogy benézzen a sziklasírba. ¹²Meglátott két fehér ruhás angyalt, akik ott ültek, ahol korábban Jézus teste volt: egyik a fejénél, a másik a lábánál.

¹³Az angyalok megszólították Máriát: „Miért sírsz, asszony?”

Ő pedig így válaszolt: „Mert elvitték az én Uramat, és nem tudom, hová tették.” ¹⁴Amikor ezt mondta, megfordult, és meglátta Jézust, aki ott állt. Mária azonban nem ismerte rá.

¹⁵Jézus megkérdezte: „Miért sírsz, asszony? Kit keresel?”

19:36 idézet: 2Móz 12:46; 4Móz 9:12; Zsolt 34:21. **19:37** idézet: Zak 12:10. **19:39** mirhából és aloéből Ezekből a fűszerekből édes illatú, drága kenőcsöt készítettek. Használták illatosításra (mint ma a parfümöt), és a halottak temetésekor is.

Mária azt hitte, hogy a kertésszel beszél, ezért így válaszolt: „Uram, ha te vitted el, mondd meg, hová tetted, és én elviszem!”

¹⁶Ekkor Jézus nevéen szólította: „Mária!”

Ő megfordult, és azt mondta: „Rabbóni!”, ami azt jelenti: „Mester”.

¹⁷Jézus így szólt hozzá: „Ne érj hozzám, mert még nem mentem fel az Atyához! Menj el a testvéreimhez, és mondd meg nekik: felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez, és a ti Istenetekhez!”

¹⁸Mária pedig elment, és ezt mondta a tanítványoknak: „Láttam az Urat!” És elmondta nekik, amit Jézustól hallott.

Jézus megjelenik tanítványai között

(Mt 28:16–20; Mk 16:14–18; Lk 24:36–49)

¹⁹Aznap este, a hét első napján, a tanítványok együtt voltak. De bezárták az ajtókat, mivel féltek a zsidó vezetőktől. Jézus hirtelen megjelent közöttük, és köszönt nekik: „Békesség nektek!” ²⁰Miután ezt mondta, megmutatta nekik a két kezét és az oldalát. A tanítványok pedig nagyon örültek, hogy látják az Urat.

²¹Ezután Jézus újra azt mondta nekik: „Békesség nektek! Ahogyan engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.” ²²Miután ezt mondta, rájuk lehelt, és így szólt: „Vegyétek a Szent Szellemet†! ²³Akiknek megbocsátjátok a bűneit, azoknak a bűnei meg lesznek bocsátva. Akiknek viszont nem, azoknak a bűnei megmaradnak.”

Jézus megjelenik Tamásnak

²⁴Tamás, akit Ikernek is hívtak, a tizenkét tanítvány közé tartozott, de nem volt ott, amikor Jézus megjelent. ²⁵A többiek elmondták neki, hogy látták az Urat. Ő így válaszolt erre: „Amíg nem látom a kezén a szögek helyét, és meg nem érintem az ujjammal a szögek helyét, és nem teszem a kezem az oldalára, addig nem hiszem el.”

²⁶Egy héttel később a tanítványok újra együtt voltak, és akkor már Tamás is közöttük volt. Bár az ajtók zárva voltak, Jézus megjelent közöttük, és köszönt nekik: „Békesség nektek!” ²⁷Azután Tamáshoz fordult: „Tedd ide az ujjadat, és nézd meg a kezemet! Nyújtsd ki a kezedet, és tedd az oldalamra! Ne kételkedj többé, hanem higgy!”

²⁸Tamás így felelt: „Én Úram és Istenem!”

²⁹Jézus így szólt: „Azért hiszel, mert látsz engem? Boldogok, akik nem látnak, mégis hisznek.”

Miért írta János ezt a könyvet?

³⁰Sok más csodát is tett Jézus a tanítványai szeme láttára, amelyek nincsenek megírva ebben a könyvben. ³¹Ezek pedig azért vannak megírva, hogy higgyétek, hogy Jézus a Krisztus†, Isten Fia, és ez által életetek legyen benne.

Jézus a Tibériás tavánál

21 ¹Ezután Jézus újra megjelent a tanítványoknak a Tibériás tavánál. Ez így történt: ²együtt voltak Simon Péter, Tamás, akit Ikernek hívtak, Nátánaél a galileai Kánából, Zebedeus fiai és még két tanítvány. ³Simon Péter azt mondta nekik: „Kimegyek halászni.”

Erre a többiek így szóltak: „Mi is veled megyünk.” Ki is mentek és csónakba szálltak, de egész éjszaka nem fogtak semmit.

⁴Már reggel volt, amikor Jézus megállt a parton, de a tanítványok nem tudták, hogy ő az. ⁵Jézus megkérdezte tőlük: „Barátaim! Fogtatok-e valamit?”

„Semmit” — felelték a tanítványok.

⁶Akkor Jézus ezt mondta: „Vessétek ki a hálót a csónak jobb oldalán, ott majd találtok.” A tanítványok kivetették a hálót, de visszahúzni már nem tudták, annyi hal volt benne.

⁷Ekkor az a tanítvány, akit Jézus szeretett, azt mondta Péternek: „Ez az Úr!” Amikor Péter meghallotta, hogy az Úr az, felvette felsőruháját, mert meztelen volt, és beugrott a vízbe. ⁸A többi tanítvány a partra evezett, és húzták a halakkal teli hálót. Nem voltak túl messze a partról, csak mintegy száz méterre. ⁹Amikor partot értek, tűzrakást találtak, a parázon pedig halak sülték, és kenyér is volt ott. ¹⁰Jézus pedig így szólt hozzájuk: „Hozzatok néhány halat, amit most fogtatok!”

¹¹Ekkor Simon Péter visszament a csónakhoz, és a partra húzta a hálót, amely tele volt nagy halakkal, pontosan százötvenhárommal. De a háló, bár ilyen sok hal volt benne, mégsem szakadt szét. ¹²Azután Jézus azt mondta nekik: „Gyertek, egyetek!” A tanítványok közül pedig senki nem merte megkérdezni tőle: „Ki vagy te?”, mert tudták, hogy ő az Úr. ¹³Jézus ekkor odament, fogta a kenyeret, és odaadta nekik, ugyanígy a halakat is.

¹⁴Ez volt a harmadik alkalom, hogy Jézus megjelent a tanítványoknak, miután feltámadt a halálból.

Szeretsz-e engem?

¹⁵Miután ettek, Jézus megkérdezte Simon Pétertől: „Simon, Jóna fia, jobban szeretsz engem, mint a többiek?”

Péter pedig így felelt: „Igen, Uram, tudod, hogy szeretlek téged.”

Jézus erre azt mondta neki: „Legeltesd az én bárányaimat!”

¹⁶Azután újra megkérdezte tőle: „Simon, Jóna fia, szeretsz engem?”

Péter ismét azt mondta: „Igen, Uram, tudod, hogy szeretlek téged.”

Jézus pedig azt mondta: „Gondoskodj az én juhaimról!”

¹⁷Ezután harmadszor is megkérdezte tőle: „Simon, Jóna fia, szeretsz engem?”

Péter erre elszomorodott, hogy Jézus harmadszorra is megkérdezte tőle, hogy szereti-e, és így válaszolt: „Uram, te mindent tudsz. Tudod, hogy szeretlek.”

Jézus újra azt mondta neki: „Legeltesd az én juhaimat! ¹⁸Igazán mondom neked, amíg fiatal voltál, felkötötted az övedet, és oda mentél, ahová akartál. De ha megöregszel, kinyújtod a kezed, és akkor majd más köti fel az övedet, és oda visz, ahová nem akarsz menni.” ¹⁹Ezzel adta tudtára, hogyan fog meghalni, és halálával hogyan dicsőíti Istent. Ezután így szólt hozzá: „Kövess engem!”

²⁰Ekkor Péter hátrafordult, és meglátta, hogy az a tanítvány, akit Jézus szeretett, követi őket. Ő volt az, aki a vacsora közben Jézushoz közel hajolt, és megkérdezte tőle, hogy ki lesz az, aki elárulja őt. ²¹Akkor Péter ránézett arra a tanítványra, és megkérdezte Jézustól: „Uram, hát velem mi lesz?”

²²Jézus pedig így válaszolt: „Ha azt akarom, hogy megmaradjon, amíg eljövök, mi közöd hozzá? Te csak kövess engem!”

²³Így terjedt el a testvérek között az a hír, hogy ez a tanítvány nem hal meg. Pedig Jézus nem azt mondta, hogy nem fog meghalni, csak annyit mondott: „Ha azt akarom, hogy megmaradjon, amíg eljövök, mi közöd hozzá?” ²⁴Ő az a tanítvány, aki ezekről tanúskodik, és aki ezeket leírta, és tudjuk, hogy az ő tanúsága igaz.

²⁵Jézus még sok más dolgot is tett. Ha ezeket mind leírnák, azt hiszem, az egész világ sem lenne elég nagy ahhoz, hogy a megírt könyvek elférjenek benne.

Az apostolok cselekedetei

Jézus a Szent Szellem eljövételét ígéri

1 ¹Kedves Teofilus, első könyvemben mindarról írtam neked, amit Jézus tett és tanított. ²Írtam neked Jézus életéről, a kezdettől egészen addig a napig, amikor felvitték a Mennybe. De mielőtt ez történt, Jézus még beszélt az apostolokkal[†], akiket ő választott ki. A Szent Szellem[†] által megmondta nekik, mit tegyenek. ³Ez Jézus halála után történt, de ő megjelent az apostoloknak, és sokféle módon meggyőzően bizonyította, hogy él. Miután Jézus feltámadt a halálból, az apostolok negyven napon keresztül sokszor látták őt. Ez alatt az idő alatt Jézus beszélt nekik Isten királyi uralmáról. ⁴Egyszer, amikor együtt ettek, ezt parancsolta nekik: „Az Atya megígért nektek valamit, ahogyan már beszéltem erről. Ne menjetek el Jeruzsálemből, hanem várjátok meg, amíg megkapjátok, amit ő ígért. ⁵Mert János[†] vízbe merített be[†], ti pedig néhány nap múlva Szent Szellembe fogtok bemelegedni.”

Jézus felemelkedik a Mennybe

⁶Amikor az apostolok[†] együtt voltak, megkérdezték Jézust: „Uram, a királyságot mostanában fogod-e újra felállítani Izrael számára?”

⁷Ő így válaszolt: „Nem a ti dolgotok, hogy tudjátok az időpontokat, vagy időszakokat. Egyedül az Atyának van hatalma ezeket meghatározni. ⁸De amikor a Szent Szellem[†] leszáll rátok, erőt kaptok, és tanúim lesztek. Rólam fogtok beszélni az embereknek Jeruzsálemben, egész Júdeában és Samáriában, sőt az egész világon mindenhol.”

⁹Miután Jézus ezt mondta, a szemük láttára felemelkedett az égbe, majd egy felhő eltakarta. ¹⁰Az apostolok még mindig az eget nézték, ahová Jézus felment, amikor hirtelen megállt mellettük két fehér ruhás férfi, ¹¹és ezt kérdezte tőlük: „Galileai férfiak, miért álltok itt az ég felé nézve? Ez a Jézus, aki felment tőletek a Mennybe, ugyanúgy jön majd vissza, ahogyan felmenni láttátok.”

Új apostol kijelölése Júdás helyett

¹²Ezután az apostolok[†] az Olajfák hegyéről visszamentek Jeruzsálembé, ami körülbelül egy kilométerre volt onnan. ¹³Amikor megérkeztek, felmentek abba az emeleti szobába, ahol a szállásuk volt. Péter, János, Jakab, András, Fülöp, Tamás, Bertalan, Máté, Jakab (az Alfeus fia), a zélóta[†] Simon, és Júdás (a Jakab fia) voltak ezek az apostolok.

¹⁴Mindannyian együtt voltak, állandóan és egy szívvel-lélekkel imádkoztak. Velük volt Jézus anyja, Mária, és Jézus testvérei, meg néhány asszony is.

¹⁵Ezekben a napokban történt, hogy amikor körülbelül százhuszan voltak együtt, Péter felállt a testvérek között, és azt mondta: ^{16–17}„Testvéreim, be kellett teljesednie az Írásnak†, amit a Szent Szellem† Dávid† által már régen megmondott Júdásról, aki közénk tartozott, és velünk együtt szolgált. Ő vezette azokat, akik Jézust elfogták.

¹⁸Júdás pénzt kapott a gonoszságáért, ezen a pénzen pedig egy telket vettek. Júdás azonban fejjel előre a földre zuhant, teste felhasadt és belső részei kiomlottak. ¹⁹Ezt mindenki megtudta Jeruzsálemben, és el is nevezték azt a telket a maguk nyelvén Akeldamá-nak, ami azt jelenti: Vérmező.

²⁰Ahogy ez a Zsoltárok Könyvében meg van írva:

‘Legyen az ő lakóhelye elhagyatott, senki ne lakjon ott.’ *Zsolt 69:26*

És az is meg van írva:

‘Az ő helyét a vezetők között valaki más foglalja el!’ *Zsolt 109:8*

^{21–22}Ezért választanunk kell valakit, aki velünk együtt tanúskodik Jézus feltámadásáról. Olyan emberre van szükségünk, aki közénk tartozott egész idő alatt, amíg az Úr Jézus velünk volt: attól fogva, amikor János† elkezdte az embereket bemeríteni†, egészen addig, amíg Jézust a Mennybe felvitték.”

²³Ekkor két férfit állítottak előre: Józsefet (akit Barsabbásnak és Jusztusznak is hívtak) és Mátyást. ^{24–25}Azután így imádkoztak: „Urunk! Te mindenki szívét ismered. Mutasd meg, hogy e kettő közül melyiket választottad, hogy azt az apostoli† munkát végezze, amit Júdás elhagyott, hogy arra a helyre jusson, ahová tartozik. Urunk, mutasd meg, melyikük foglalja el Júdás helyét!” ²⁶Azután sorsot húztak, és a sors Mátyásra esett, aki ettől fogva csatlakozott a tizenegy apostolhoz.

Pünkösöd napján a Szent Szellem leszáll a tanítványokra

2¹Mindannyian együtt voltak akkor is, amikor elérkezett a Pünkösöd† ünnepe. ²Hirtelen olyan hang hallatszott az égből, mint amikor erős szél fúj, és betöltötte az egész házat, ahol ültek. ³Azután lángnyelvek jelentek meg közöttük, és rászálltak mindenkire. ⁴Ekkor betöltötte őket a Szent Szellem†. Mind más-más nyelveken kezdtek beszélni, ahogy a Szent Szellem képessé tette őket erre.

⁵Az ünnepre sok istenfélő zsidó gyűlt össze Jeruzsálemben a világ minden tájáról. ⁶Amikor meghallották ezt a zúgást, mindenfelől odagyűltek az emberek, és nagyon meglepődtek, mert mindenki a saját anyanyelvén hallotta őket beszélni. ⁷Az emberek nem értették, hogyan lehet ez, és nagyon csodálkoztak. Azt mondták: „Hát nem mind Galileából valók* ezek, akik itt beszélnek? ⁸Hogyan lehet, hogy mind a saját nyelvünkön halljuk őket? ⁹Hiszen vannak itt közöttünk pártusok, médek és elámiták. Jöttek Mezopotámiából, Júdeából, Kappadóciából, Pontusból és Ázsiából†, ¹⁰Frígiából, Pamfíliából, Egyiptomból és Líbia Ciréné melletti vidékéről. Jöttek látogatók Rómából is. ¹¹Vannak közöttünk, akik zsidónak születtek, és vannak, akik felvették ezt a vallást. Kréta szigetéről is jöttek, és vannak itt arabok is. Mindannyian mégis a saját anyanyelvünkön halljuk, amit ezek a

2:7 *Galileából valók* Az emberek tudták, hogy a Galileában élők csak a saját nyelvüket ismerik.

galileai férfiak Isten csodálatos dolgairól mondanak.” ¹²Az emberek nagyon elcsodálóztak, és zavartan kérdezték egymástól: „Mit jelent ez?” ¹³Mások azonban kinevették őket: „Biztosan túl sok édes bort ittak.”

Péter apostol beszéde Pünkösöd ünnepén

¹⁴Ekkor Péter a többi tizenegy apostollal[†] együtt felállt, és hangosan így szólt az összegyűlt emberekhez: „Zsidó testvéreim, és ti mindnyájan, akik Jeruzsálemben laktok! Kérlek, figyeljetek rám! Hadd mondjam el nektek, mit jelent ez! ¹⁵Nem részegek ezek az emberek, mint ahogy ti gondoljátok, hiszen még csak reggel van, kilenc óra. ¹⁶Hanem az történik most, amit Jóel próféta[†] megmondott:

¹⁷ ‘Azt mondja Isten: az utolsó napokban kiárasztom

Szellememet[†] minden emberre,
és prófétálnak fiaitok és lányaitok,
a fiatalok látomásokat látnak,
az öregek pedig álmokat álmodnak.

¹⁸ Azokban a napokban
kiárasztom szolgálaimra is Szellememet,
férfiakra is, meg nőkre is,
és ők is prófétálni fognak.

¹⁹ Fönt az égben csodákat mutatok majd,
lent a Földön meg jeleket,
vért, tüzet és füstfelhőket.

²⁰ A Nap elsötétedik majd, a Hold pedig vérvörös lesz,
mielőtt eljön az Úr hatalmas és dicsőséges napja.

²¹ De mindenki meg fog menekülni,
aki az Urat hívja segítségül.’* *Jóel 2:28–32 vagy 3:1–5*

²²Izraeli férfiak, hallgassatok rám! A Názáret városából való Jézus olyan ember volt, akit Isten maga igazolt és ajánlott nektek. Ezt Isten világosan megmutatta azok által a csodák, erők és jelek által, amelyeket maga Isten vitt véghez Jézuson keresztül. Mindannyian láttátok ezeket a csodálatos dolgokat, és jól tudjátok, hogy mindez igaz. ²³Jézust a kezetekbe adták, ti pedig gonosz emberek segítségével keresztre feszítettétek, és megöltétek őt. De Isten előre tudta, hogy ez így lesz, mert minden az ő terve szerint történt. ²⁴Igen, Jézus elszenvedte a halál fájdalmát, de Isten feltámasztotta, mert lehetetlen volt, hogy a Halál fogva tartsa Jézust. ²⁵Hiszen Dávid[†] is ezt mondja róla:

‘Mindig az Urat látom magam előtt: itt van a jobb oldalamon,
hogy biztonságban legyek.

²⁶ Ezért örül a szívem, boldogan beszélek,
sőt, még a testem is abban a reménységben él,

²⁷ hogy nem hagysz engem a Halál birodalmában*,
és nem engeded, hogy Szented teste a sírban pusztuljon el.

2:21 hívja segítségül Szó szerint: „Aki segítségül hívja az Úr nevét” — vagyis aki az Urat imádja, tőle kér segítséget, és így fejezi ki, hogy hisz és bíz benne. **2:27** Halál birodalma Szó szerint: a „Hádész”-ban. Lásd a szójegyzékben. A 31. versben is.

28 Megmutattad nekem az életre vezető ösvényeket,
közel jössz hozzám, és nagy örömmel töltesz be.’ *Zsolt 16:8–11*

29 Testvéreim, nyíltan megmondhatom nektek, hogy Dávid†, aki ősapánk volt, meghalt, eltemették, és a sírja itt van Jeruzsálemben mind a mai napig. 30 Ő azonban próféta† volt, és tudta, hogy Isten megígért neki valamit. Azt ígérte, sőt meg is esküdött rá, hogy Dávid egyik utódját teszi királlyá Dávid trónján.* 31 Mivel Dávid ezt előre látta, ezért a Krisztus† feltámadásáról beszélt, amikor azt mondta:

‘Nem maradt a Halál birodalmában,
és teste nem pusztult el a sírban.’

32 Így tehát nem Dávid, hanem Jézus az, akit Isten feltámasztott a halálból! Erről mi mindnyájan tanúskodunk. 33 Azután Jézust a legmagasabb helyre emelte fel Isten, és a jobb oldalára ültette. Ekkor Jézus megkapta az Atyától a megígért Szent Szellemet†, akit most kiárasztott. Ez történik most a ti szemetek előtt, és ezt halljátok. 34 Hiszen nem Dávid† ment fel a Mennybe, amint ő maga mondta:

‘Így szólt az Úr az én Uramhoz: Ülj a jobb oldalamra,
35 amíg ellenségeidet hatalmad alá vetem!’* *Zsolt 110:1*

36 Ezért tudja meg Izrael egész népe, hogy Isten Úrrá és Krisztussá† tette azt a Jézust, akit ti a keresztfán megöltetek. Ez egészen biztosan igaz!”

37 Ezek a szavak úgy szíven találták őket, hogy azt kérdezték Pétertől és a többi apostoltól†: „Akkor most mit tegyünk, testvérek?”

38 Péter erre így válaszolt: „Változtassátok meg gondolkozásotokat és az életeteket, merítkezzetek be† mindannyian Jézus Krisztus nevében, Isten meg fogja bocsátani bűneiteket, és a Szent Szellem† ajándékát adja nektek. 39 Mert az ígélet nektek szól és gyermekeiteknek, és azoknak is, akik távol vannak. Mindenkinék, akit az Úr, a mi Istenünk magához hív.”

40 Péter még sok egyebet is mondott nekik, hogy figyelmeztesse és biztassa őket. Ezt mondta nekik: „Szabaduljatok ki ebből a gonosz nemzedékből!”

41 Akik elfogadták Péter beszédét, még azon a napon bementek. Így körülbelül háromezren csatlakoztak hozzájuk. 42 Ezek az emberek minden nap együtt voltak, és azzal foglalkoztak, hogy az apostolok† tanítását megismerjék, részt vettek a közösségben és a kenyér megtörésében,* és együtt imádkoztak.

A jeruzsálemi közösség élete

43 Az apostolok† által sok jel és csoda történt, ezért mindenki Isten iránti félelem és tisztelet támadt. 44 A hívők egy akaraton voltak, és amijük csak volt, mindent közösnek tekintettek. 45 Akiknek valami vagyonuk volt, eladták, és az árát szétosztották a testvérek között. Mindenkinék annyit

2:30 Azt ígérte ... trónján 2 Sam 7:12, 13 és Zsolt 132:11. **2:35** hatalmad alá vetem Szó szerint: „amíg ellenségeidet lábad alá kényszerítem, mint a királyi trón lábtartó zsámolyát.” **2:42** a kenyér megtörése Ez jelenthet egyszerű közös étkezést is, vagy jelentheti az Úrvacsorát: azt a különleges közös étkezést, amelyről Jézus meghagyta a tanítványainak, hogy rá való emlékezésül gyakorolják. A 46. versben is. Lásd Lk 22:14–20.

adtak, amennyire szüksége volt. ⁴⁶Minden nap összegyűltek a Templomban†. Otthonaikban megtörték a kenyeret, őszinte szívvel és boldog örömmel együtt ettek, és ⁴⁷dicsérték Istent. Még azok is kedvelték őket, akik nem tartoztak közéjük. Az Úr pedig napról napra növelte a csoportot olyan emberekkel, akik hívókké lettek, és csatlakoztak hozzájuk.

Egy koldus csodálatos gyógyulása

3¹Történt egyszer, hogy Péter és János három órakor, a délutáni **3**imádkozásra ment a Templomba†. ²Éppen akkor hozták oda azt a koldust is, akit minden nap a Díszes Kapu mellé szoktak letenni, hogy pénzt kérjen azoktól, akik a Templomba mennek. Ez az ember születése óta béna volt, és nem tudott járni. ³Amikor meglátta Pétert és Jánost, hogy a kapuhoz közelednek, tőlük is pénzt kért.

⁴Péter Jánossal együtt a szemébe nézett, és azt mondta: „Nézz csak ide, és figyelj ránk!” ⁵A koldus rájuk nézett, és várta, hogy kap tőlük valamit. ⁶Péter azonban ezt mondta: „Arany-, vagy ezüstpénzem nincs, de amim van, azt adom neked: a názáreti Jézus Krisztus nevében mondom, kelj fel és járj!”

⁷Ezzel megfogta a jobb kezét, és felsegítette a koldust, akinek bokája és egész lába abban a szempillantásban meggyógyult. ⁸Talpra ugrott, és életében először járni kezdett. Azután fel-alá járkált, örömeiben ugrándozott, Istent dicsérte, majd Péteréssel együtt bement a Templomba. ⁹Ott mindenki észrevette, amint járkált, és dicsérte az Istent. ¹⁰Ráismertek, hogy ő az, aki a Díszes kapu mellett szokott ülve koldulni. Mindenkit ámulattal és Isten iránti csodálattal töltött el, ami ezzel az emberrel történt.

Péter beszéde a Salamon csarnokában

¹¹A meggyógyult ember együtt ment be Péterrel és Jánossal a Templomnak abba a részébe, amit Salamon oszlop-csarnokának neveznek. A csodálkozó emberek mind odafutottak hozzájuk. ¹²Amikor Péter ezt látta, így szólt: „Izraeli férfiak! Miért csodálkoztok azon, ami ezzel az emberrel történt? Azt gondoljátok, hogy mi gyógyítottuk meg őt a saját hatalmunkkal, vagy vallásos jóságunkkal, hogy járni tudjon? ¹³Nem! Isten tette ezt! Ő az Ábrahám†, Izsák† és Jákób† Istene, a mi ősapáinknak Istene. Ő dicsőítette meg szolgáját, Jézust ezzel a gyógyulással. Igen, azt a Jézust, akinek ti a halálát akartátok. Mert Pilátus már elhatározta, hogy szabadon engedi, de ti nem akartátok őt. ¹⁴Elutasítottátok Jézust, a Szentet és az Igazságot. Inkább azt kértétek Pilátustól, hogy a gyilkost engedje szabadon.* ¹⁵Megöltétek azt, aki az életet adja. Isten azonban feltámasztotta Jézust a halálból. Ennek tanúi vagyunk — a saját szemünkkel láttuk őt. ¹⁶Ez a Jézus az, akiben mi hiszünk. Ő adott erőt a hit általi gyógyuláshoz ennek az embernek, akit itt láttok, s akit ismertek. Igen, a Jézusban való hit állította helyre ennek a nyomorékon született embernek az egészségét teljesen, mégpedig a szemetek láttára.

¹⁷Testvéreim! Jól tudom, hogy sem ti, sem a vezetőitek nem értettétek meg, hogy mit tettetek. ¹⁸Isten azonban így valósította meg, amit az összes próféta† által már előre megmondott: hogy az ő Krisztusának† ezt kell elszenvednie.

3:14 a gyilkost ... szabadon Ezt a gyilkost Barabbás-nak hívták. Jézus helyett őt akarták az emberek szabadon engedni, amikor Jézus tárgyalása folyt. Így is lett. Lásd Lk 23:18.

¹⁹Most azonban változtassátok meg gondolkozásotokat és életeteket, és forduljatok vissza Istenhez. Akkor ő eltöröli bűneiteket, ²⁰szellemi megpihenést és felüdülést ad nektek, és elküldi hozzátok Krisztust, akit előre kiválasztott a számotokra: Jézust. ²¹Mert Jézusnak addig kell a Mennyben maradnia, amíg Isten mindent helyre nem állít. Erről Isten már régóta szólt szent prófétáin keresztül. ²²Ahogy Mózés[†] is megmondta:

‘Az Úr, a ti Istenetek egy hozzám hasonló prófétát fog adni nektek a saját népetekből. Hallgassatok rá, és engedelmeskedjete minden szavának! ²³Akik pedig nem hallgatnak arra a prófétára, és nem engedelmeskednek neki, azokat meg fogják ölni, és ki fognak pusztulni a nép közül.’* ²⁴Sámueltől kezdve az összes próféták előre megmondták mindazt, ami ezekben a napokban történt. ²⁵Eppen ti vagytok ezeknek a prófétáknak az utódai. Tiétek az a szövetség is, amit Isten ősapáitokkal kötött, amikor azt mondta Ábrahámnak[†]: ‘A te egyik utódod által fogom megáldani a Föld összes népét.’* ²⁶Amikor Isten elküldte a szolgáját, Jézust, akkor először hozzátok küldte el, hogy megáldjon titeket. Mégpedig úgy, hogy többé ne tegyetek gonosz dolgokat.”

Péter és János a zsidó Főtanács előtt

4 ¹Mialatt Péter és János ezt mondták az embereknek, odamentek hozzájuk a papok, a templomórség kapitánya, meg néhány szadduceus[†]. ²Nagyon haragudtak rájuk, mert azt tanították a népnek, hogy a halottak fel fognak támadni a halálból Jézus által. ³Ezért elfogták Pétert és Jánost, és másnapig börtönbe zárták őket, mivel már este volt. ⁴Azok közül, akik hallgatták az apostolokat, sokan hittek, úgyhogy a Jézusban hívő férfiak száma körülbelül ötezerre nőtt.

⁵A következő napon azután összegyűltek Jeruzsálemben az idős zsidó vezetők, és a Törvény tanítói. ⁶Ott volt Annás, a főpap[†], meg Kajafás, János, Sándor, és a főpapi családok minden férfi tagja. ⁷Maguk elé állították az apostolokat, és azt kérdezték tőlük: „Miféle erővel, vagy kinek a nevében tettétek ezt?”

⁸Akkor Pétert a Szent Szellem[†] betöltötte, és így válaszolt: „Népünk idős vezetői! ⁹Arról a jó cselekedetről kérdeztek bennünket, amit ezzel a nyomorék emberrel tettünk? Azt kérdezitek, hogyan gyógyult meg? ¹⁰Akkor hát tudjátok meg mind, és tudja meg Izrael egész népe, hogy ez a gyógyulás a názáreti Jézus Krisztus nevében és hatalma által történt. Ő az, akit ti keresztre szegezve megöltetek, de akit Isten feltámasztott a halálból. A feltámadott Jézus hatalma gyógyította meg ezt az embert. Ezért áll itt előttetek teljesen egészségesen. ¹¹Mert Jézus

‘az a kő, akit ti, építők félredobtatok, de akiből mégis a ház sarokköve[†] lett.’

Zsolt 118:22

¹²Jézus az egyetlen, aki megmentheti az embereket. Az ő neve az egyetlen hatalom a világon, ami meg tud menteni bennünket. Jézus által kell üdvözülnünk.

¹³A zsidó vezetők látták, hogy Péter és János milyen bátrak. Megtudták, hogy tanulatlan és egyszerű emberek, ezért nagyon elcsodálóztak. Azt is felismerték, hogy Péter és János Jézussal jártak. ¹⁴De mivel látták a meggyógyított embert, aki ott állt mellettük, nem tudtak mit válaszolni. ¹⁵Ekkor kiküldték őket a teremből, és így tanakodtak maguk között: ¹⁶„Mit tegyünk ezekkel az emberekkel? Mert kétségtelenül csodát tettek, ezt mindenki tudja Jeruzsálemben. Ezt mi sem tagadhatjuk le. ¹⁷Valahogy mégis meg kell akadályoznunk, hogy ez tovább terjedjen a nép között. Tehát fenyegezzük meg őket, hogy többé senkinek se beszéljenek annak az embernek a nevében!”

¹⁸Ezzel behívták Pétert és Jánost, és megparancsolták nekik, hogy többé ne beszéljenek, és ne tanítsanak Jézus nevében. ¹⁹Az apostolok erre így válaszoltak: „Gondoljátok meg, jónak látja-e Isten, ha inkább nektek engedelmeskedünk, mint neki! ²⁰Mi azonban nem hallgathatunk. Beszélünk kell arról, amit láttunk és hallottunk.” ²¹Erre a zsidó vezetők még egyszer megfenyegették, majd szabadon engedték őket. Nem tudták őket sehogyan sem megbüntetni, mert az egész nép dicsérte Istent a történetek miatt. ²²Hiszen a koldus, akivel a csoda történt, már negyven éves is elmúlt!

A jeruzsálemi közösség imádsága

²³Miután szabadon engedték őket, Péter és János visszament a tanítványok csoportjához, és elbeszélétek nekik mindazt, amit a főpapok[†] és a nép idős vezetői mondtak nekik. ²⁴Amikor azok meghallgatták őket, egy szívvel-lélekkel kiáltottak Istenhez, és így imádkoztak: „Urunk, te teremtetted az eget, a Földet, a tengert, és mindent, ami bennük van. ²⁵Te mondtad a Szent Szellem[†] által, szolgálodon, a mi ősapánkon, Dávidon[†] keresztül:

‘Miért kiabálnak dühösen a nemzetek?
Miért készítenek terveket Isten ellen?
Semmi értelme!

²⁶ A föld királyai harcra készültek,
és a fejedelmek összefogtak az Úr ellen és az ő Krisztusa ellen.’

Zsolt 2:1–2

²⁷Mert Jeruzsálemben valóban ez történt: Heródes[†] és Poncius Pilátus összefogtak a nem zsidó népekkel és Izrael népével együtt szent szolgál, Jézus ellen, akit te tettél Krisztussá[†]. ²⁸Így együttesen meg is tették mindazt, amit te, Urunk, hatalmaddal és akaratoddal előre elhatároztál. ²⁹Most azért, Urunk, halld meg, amit ezek mondtak, és amivel fenyegettek bennünket! Urunk, a szolgálid vagyunk. Tegyéél bennünket képessé arra, hogy teljes bátorsággal mondhassuk szavaidat! ³⁰Te pedig nyújtsd ki kezedet, gyógyítsd meg a betegeket, tegyéél csodákat, és adj jeleket szent szolgálodnak, Jézusnak neve által!”

³¹Amikor befejezték az imádkozást, megrázkódott a hely, ahol összegyűltek, mindenkit betöltött a Szent Szellem[†], és bátran hirdették mindenkinek Isten üzenetét.

A jeruzsálemi hívők közössége

³²A hívők egész közösségének szíve-lelke egy volt. Egyikük sem tartotta sajátjának a vagyonát, hanem mindenüket közösnek tekintették. ³³Az

apostolok[†] nagy erővel hirdették mindenkinek, hogy az Úr Jézus feltámadt a halálból. Isten nagyon megáldotta az egész közösséget. ³⁴Mindenki megkapott mindent, amire szüksége volt. Akiknek földjei vagy házai voltak, eladták azokat. ³⁵A pénzt, amit érte kaptak, az apostolokhoz vitték, ők pedig szétosztották a közösség tagjai között. Mindenkinek annyit adtak belőle, amennyire szüksége volt.

³⁶Ezt tette József is, aki Lévi törzséből és Ciprus szigetéről származott, és akit az apostolok[†] elneveztek Barnabásnak (ami azt jelenti: „aki segít másoknak”). ³⁷Ő is eladta a földjét, és a pénzt átadta az apostoloknak.

Anániás és Szafira halála

5 ¹Volt egy Anániás nevű ember, aki feleségével, Szafirával együtt eladta valami földbirtokát. ²Az érte kapott pénz egy részét megtartotta magának, és ezt a felesége is tudta. A másik részt pedig elvitte, és átadta az apostoloknak[†]. ³Ekkor Péter így szólt hozzá: „Anániás, miért engedted, hogy a Sátán betöltse a szívedet? A Szent Szellemnek[†] hazudtál! Félretettél magadnak a pénzből, amit az eladott földért kaptál! ⁴Hát nem a tiéd volt, mielőtt eladad? Vagy talán nem a tiéd volt a pénz, amit érte kaptál? Miért tervezted ezt? Amit tettél, azzal Istennek hazudtál, nem embereknek!” ⁵Amikor ezt Anániás meghallotta, azonnal összeesett és meghalt. Akik csak meghallották ezt az esetet, mind nagyon félni kezdtek. ⁶Majd a fiatalok betakarták a holttestet, kivitték és eltemették.

⁷Körülbelül három óra múlva odament Anániás felesége is, aki még nem tudta, mi történt. ⁸Péter megkérdezte tőle: „Mondd meg nekem, ennyi pénzért adtátok el azt a földet?”

„Igen, ennyiért” —válaszolta az asszony.

⁹Péter ezt mondta neki: „Miért egyeztetek meg a férjeddal abban, hogy próbára teszitek az Úr Szellemét?[†] Nézz oda! Ott jönnek, akik épp az előbb temették el a férjedet, és téged is kivisznek innen!” ¹⁰Ebben a pillanatban az asszony is holtan esett össze Péter lába előtt. Amikor a fiatalok bejöttek és látták, hogy meghalt, őt is kivitték, és a férje mellé temették. ¹¹Ezért az egész gyülekezet[†], és mindazok, akik meghallották, mi történt Ananiással és feleségével, megteltek istenfélelemmel.

Gyógyulások, jelek és csodák

¹²Az apostolok[†] sok jelet és csodát tettek az emberek között. Mindannyian egy szívvel-lélekkel együtt voltak a Salamon oszlopcsarnokában. ¹³De akik nem hittek, azok nem mertek hozzájuk csatlakozni. Az emberek azonban dicsérték a hívőket. ¹⁴Egyre többen hittek az Úrban, és csatlakoztak hozzájuk, férfiak és nők egyaránt. ¹⁵Az emberek az utcára vitték betegeiket, ágyakra és matracokra fektették őket, hogy amikor Péter arra megy, legalább az árnyéka érintse a betegeket. ¹⁶A Jeruzsálem környéki városokból is sokan összegyűltek, elhozták a betegeiket és a gonosz szellemek[†] miatt szenvedőket, és mindezek meggyógyultak.

Az apostolok kiszabadulnak a börtönből

¹⁷A főpap[†] azonban féltékeny lett, és vele együtt mindazok, akik az ő pártján voltak, azaz a szadduceusok[†] csoportja. ¹⁸Elfogták az apostolokat[†], és

börtönbe zárták őket. ¹⁹De az Úr egyik angyala éjjel kinyitotta a börtönajtókat, kivezette őket, és azt mondta: ²⁰„Menjete, álljatok fel a Templom[†] udvarában, és mondjátok el az embereknek mindent a Jézusban való új életről!” ²¹Az apostolok engedelmeskedtek, és már hajnalban a Templom udvarába mentek, ahol tanítani kezdték az embereket.

Amikor a főpap[†] megérkezett a kíséretével, összehívta a Főtanácsot,[†] és Izrael idős vezetőit. Majd öröket küldött a börtönbe, hogy hozzák eléjük az apostolokat. ²²De amikor az örök odamentek, nem találták őket. Visszamentek a Főtanácshoz és ezt mondták: ²³„A börtönt jól bezárva találtuk, és az örök is az ajtó előtt álltak. De amikor bementünk, senki sem volt odabent.” ²⁴A főpapok és a templomórség kapitánya erre összezavarodtak, és azon gondolkodtak, hogy vajon mi történhetett. ²⁵Ekkor belépett valaki, és ezt mondta: „Azok az emberek, akiket börtönbe zártatok, a Templom[†] udvarában tanítják a népet!” ²⁶Ekkor a kapitány az örökkel együtt odament, és visszahozták az apostolokat[†]. De nem bántották őket, mert félték az emberektől, hogy megkövezik* a katonákat.

²⁷Bevitték, és a Főtanács[†] elé állították az apostolokat. A főpap[†] pedig ezt mondta nekik: ²⁸„Szigorúan megtiltottuk nektek, hogy erről az emberről tanítsatok. Ennek ellenére egész Jeruzsálemet betöltöttétek a tanításotokkal, és minket akartok felelőssé tenni annak az embernek a haláláért!”

²⁹Erre Péter a többi apostollal[†] együtt így válaszolt: „Inkább Istennek kell engedelmeskednünk, mint az embereknek!” ³⁰Ősapáink Istene feltámasztotta a halálból Jézust, akit ti keresztre feszítve megöltetek. ³¹Isten ezt a Jézust felemelte, és a jobb oldalára ültette. Fejedelemmé és Megváltóvá tette őt, hogy Izrael gondolkozását és életét megváltoztassa, és bűneit megbocsássa. ³²Mi tanúi vagyunk ennek, és erről tanúskodik a Szent Szellem[†] is. A Szent Szellemet Isten azoknak adja, akik engedelmeskednek neki.”

³³Amikor ezt a zsidó vezetők meghallották, nagyon megharagudtak az apostolokra[†], és meg akarták őket ölni.

Gamáliél bölcs tanácsot ad

³⁴Ekkor azonban felállt a Főtanács[†] egyik tagja, akit mindenki tisztelt. Gamáliélnek hívták, a Törvény tanítója és farizeus[†] volt. Megparancsolta, hogy egy időre vigyék ki az apostolokat. ³⁵Majd így szólt: „Izraeli férfiak, vigyázzatok, hogy mit akartok tenni ezekkel az emberekkel! ³⁶Emlékezzetek Teudásra, aki nemrégiben tűnt fel! Nagynak tartotta magát, követték is vagy négyszázan. Majd mikor Teudást megölték, a követői szétszóródtak, és az egész ügynök vége lett. ³⁷Utána a népszámlálás idején felkelt a galileai Júdás. Néhányan követték, de őt is megölték, és követői szétszóródtak. ³⁸Ezért azt tanácsolom, hogy ne avatkozzatok bele ebbe a dologba! Hagyjátok békén ezeket az embereket! Mert ha a tervük és munkájuk emberektől származik, akkor úgysem fog sikerülni. ³⁹Ha viszont ez az egész Istentől van, akkor nem tudjátok megállítani őket. Sőt még az is kiderülhet, hogy Isten ellen harcoltok.”

Gamáliel tanácsát mindenki elfogadta. ⁴⁰Akkor behívatták az apostolokat[†], majd elrendelték, hogy korbácsolják meg őket. Azután ismét megparancsolták az apostoloknak, hogy ne beszéljenek Jézus nevében, végül elengedték

őket. ⁴¹Az apostolok nagy örömmel mentek ki a Főtanács[†] elől. Annak örültek, hogy Jézusért szenvedtek. Ezt nem szégyennek, hanem dicsőségnek tartották. ⁴²Minden nap a Templomban[†] és házról házra járva tanítottak, és mindenkinek hirdették az örömhírt, hogy Jézus a Krisztus[†].

A hét segítő testvér kiválasztása

6¹Azokban a napokban a Jézust követő zsidó tanítványok száma egyre növekedett. A görögül beszélő tanítványok azonban panaszkodtak a héberül beszélőkre, mert a görögül beszélő özvegyasszonyokat nem osztották be a mindennapi szolgálatokra. ²Ekkor a tizenkét apostol[†] összehívta az egész gyülekezetet[†], és azt mondta: „Nem helyes, hogy Isten üzenetének szolgálatát elhanyagoljuk, és ehelyett mi szolgálunk fel az asztaloknál. ³Ezért válasszatok ki magatok közül hét embert, akikről a többieknek jó véleménye van, és akik telve vannak Szent Szellemmel[†] és bölcsességgel. Rájuk fogjuk bízni ezt a munkát. ⁴Mi pedig arra fordítjuk minden időnket, hogy imádkozzunk, és Isten üzenetét tanítsuk és hirdessük.”

⁵Ez a javaslat az egész csoportnak tetszett. Ekkor kiválasztották Istvánt, aki telve volt hittel és Szent Szellemmel[†], és Fülöpöt^{*}, Prokhoroszt, Nikánórt, Timónt, Parmenászt és Nikoláoszt (aki Antióchiából jött, és felvette a zsidó vallást), és ⁶az apostolok[†] elé állították őket. Az apostolok pedig rájuk tették a kezüket,^{*} és imádkoztak értük.

⁷Isten üzenete pedig egyre több és több embert ért el. Nagyon megnövekedett a Jézust követő tanítványok száma Jeruzsálemben. Sőt a papok közül is sokan elfogadták a hitet.

Istvánt elfogják

⁸István tele volt Isten kegyelmével és erejével. Nagy csodákat és csodálatos jeleket tett az emberek között. ⁹Azonban néhányan az úgynevezett szabadosok zsinagógájából[†] (cirénei, alexandriai, valamint ciliciai és ázsiai zsidók) elkezdtek vitatkozni Istvánnal. ¹⁰De nem volt erejük, hogy ellenálljanak a bölcsességnek és a Szent Szellemnek[†], amellyel István beszélt. ¹¹Ekkor pénzt adtak néhány embernek, hogy mondják ezt: „Hallottuk Istvánt, amikor Mózes[†] és Istent szidta, és káromkodott!” ¹²Ezzel megharagították az embereket, az idősebb zsidó vezetőket és a Törvény tanítóit. Ezek mind odarohantak Istvánhoz, elfogták, és a Főtanács[†] elé állították. ¹³Hamis tanúkat is hoztak, akik ezt mondták: „Ez az István mindig a Templom[†] és a Törvény ellen beszél. ¹⁴Mert hallottuk, amikor azt mondta, hogy a názareti Jézus le fogja rombolni a Templomot, és megváltoztatja azokat a szokásokat, amiket Mózes parancsolt nekünk.” ¹⁵Ekkor a Főtanácsban ülők mind Istvánra néztek, és látták, hogy az arca olyan, mint egy angyalé.

István védekező beszéde

7¹A Főpap[†] ekkor megkérdezte Istvántól: „Igaz ez?” ²Ő pedig így válaszolt: „Testvérek és atyák, hallgassatok rám! A dicsőséges Isten

6:5 Fülöp Nem azonos Fülöp apostollal. **6:6** rájuk tették a kezüket Ilyen módon kérték Istent, hogy különlegesen áldja meg ezeket az embereket. Ebben az esetben a szolgálatukhoz szükséges erőt kérték a számukra.

megjelent Ábrahámnak†, a mi ősapánknak. Ez akkor történt, amikor Ábrahám Mezopotámiában lakott, még mielőtt Háránba költözött volna. ³Isten így szólt hozzá: ‘Hagyd el országodat és rokonaidat, és menj abba az országba, amelyet majd én mutatok neked!’* ⁴Ekkor Ábrahám elment a kaldeusok országából*, és Hárán városába költözött. Ott az apja meghalt. Azután Isten elvezette Ábrahámot ebbe az országba, ahol ti most éltek. ⁵Akkor nem adott Ábrahámnak saját birtokot ebből a földből, még egy kicsit sem. De megígérte, hogy majd neki és utódainak fogja adni, pedig akkor Ábrahámnak még nem volt gyermeke. ⁶Ezt mondta neki Isten: ‘Utódaid idegenek és menekültek lesznek egy másik országban. Ott négyszáz évig rabszolgákká teszik őket, és rosszul bánnak velük. ⁷Én azonban megbüntetem azt a népet, amely rabszolgákká teszi őket*—mondta Isten— azután kijönnek abból az országból, és ezen a helyen fognak imádni engem.’*

⁸Isten szövetséget kötött Ábrahámval†, és ennek a jele volt a körülmetélés†. Ezután született meg Ábrahám fia, Izsák, akit apja körülmetélt születése után nyolc nappal. Izsák is így tett a fiával, Jákóbbal. Azután Jákób is körülmetélte tizenkét fiát, akik a mi ősapáink.

⁹Ezek az ősapáink irigykedtek Józsefre, a testvérükre, és eladták őt rabszolgának. Így került József Egyiptomba. De Isten ott is vele volt, ¹⁰megszabadította minden bajból, és bölcsességet adott neki. Isten tette azt is, hogy Egyiptom királya megkedvelte Józsefet. Sőt, rábízta egész országának kormányzását, és a királyi palota szolgálóinak irányítását is. ¹¹Ezután nagy szárazság lett egész Egyiptomban és Kánaánban. A föld nem termett semmit, az emberek éheztek és szenvedtek. Nem volt mit enni ősapáinknak sem, ¹²de Jákób meghallotta, hogy Egyiptomban van ennivaló. Ezért odaküldte ősapáinkat, akik ekkor jártak először Egyiptomban. ¹³Amikor másodszor voltak ott, József megmondta ősapáinknak, hogy ő a testvérük. Ekkor a király is megismerte József családját. ¹⁴Ezután József embereket küldött, hogy hozzák el Egyiptomba Jákóbot, az édesapját, és egész rokonságát, összesen hetvenöt embert. ¹⁵Így költözött Jákób Egyiptomba, és ott is halt meg, akárcsak ősapáink. ¹⁶Később a holttestüket visszavitték Sikembe, és abba a sírba temették, amelyet még Ábrahám† vett Sikemben ezüstpénzért Emór fiaitól.

¹⁷Amikor már közeledett az idő, hogy Isten teljesítse Ábrahámnak† tett ígéretét, népünk nagyon megsaporodott Egyiptomban. ¹⁸Ekkor egy olyan király kezdett uralkodni Egyiptomban, aki nem ismerte Józsefet. ¹⁹Ez a király gonoszul és kegyetlenül bánt népünkkel. Megparancsolta nekik, hogy tegyék ki a házból az újszülött kisbabákat, hogy azok meghaljanak. ²⁰Abban az időben született Mózes†, aki nagyon kedves volt Istennek. A szülei három hónapig otthon nevelték, ²¹azután kitették a házukból. De a király lánya megtalálta Mózes†, és úgy nevelte fel, mint a saját fiát. ²²Mózes† meg is tanították mindenre, amit az egyiptomiak tudtak. Kiváló volt abban, amit mondott és tett.

²³Amikor negyven éves lett, elhatározta, hogy meglátogatja a testvéreit, Izrael népét. ²⁴Közben látta, hogy az egyik egyiptomi egy izraeli férfit ver. Ekkor Mózes† megvédte az izraeli férfit. Bosszút állt azért, akit bántottak, és

7:3 idézet: 1Móz 12:1. **7:4** kaldeusok országa Más néven: „Babilon”, azaz Mezopotámia déli része. Lásd 7:2. **7:7** idézet: 1Móz 15:13–14. **7:7** idézet: 1Móz 15:14; 2Móz 3:12.

megölzte az egyiptomit. ²⁵Azt gondolta, a saját népe majd megéri, hogy Isten általa fogja Izrael népét megszabadítani. De azok nem értették meg. ²⁶Másnap Mózes akkor ment hozzájuk, amikor éppen verekedtek, és így próbálta kibékíteni őket: 'Férfiak, ti testvérek vagytok! Miért bántjátok egymást?' ²⁷De aki bántotta a másikat, ellökte Mózeset, és azt mondta neki: 'Ki tett téged vezetővé és bíróvá fölöttünk?' ²⁸Vagy talán engem is meg akarsz ölni, mint tegnap azt az egyiptomit?'* ²⁹Amikor Mózes ezt meghallotta, elfutott, és sokáig Midján földjén lakott, mint egy menekült. Ott azután két fia született.

³⁰Negyven évvel később a Sínai-hegy melletti pusztában egy égő bokor lángjaiban megjelent Mózesnek† egy angyal. ³¹Amikor ezt Mózes meglátta, nagyon elcsodálkozott. De amikor odament, hogy közelebről is megnézzze, az Úr hangját hallotta: ³²'Én vagyok ősapáidnak Istene, Ábrahámnak† Istene, Izsáknak† Istene és Jákóbnak† Istene.' Mózes reszketett a félelemtől, és nem mert odanézni.* ³³Ekkor így szólt hozzá az Úr: 'Vedd le a cipődet, mert ahol állsz, az a föld szent!' ³⁴Azután így folytatta: 'Odafigyeltem, és népem minden szenvedését láttam Egyiptomban. Meghallottam panaszkodásukat, és lejttem, hogy megszabadítsam őket. Most pedig jöjj ide Mózes, elküldelek téged Egyiptomba!'

³⁵Ezt a Mózeset, akit elutasítottak, és akinek azt mondták: 'Ki tett téged vezetővé és bíróvá?*', igen, éppen ezt küldte el Isten vezetőnek és szabadító-
nak. Isten annak az angyalnak a segítségével küldte el Mózeset, aki a bokorban megjelent neki. ³⁶Mózes† vezette ki Izrael népét Egyiptomból, közben jeleket és csodákat tett Egyiptomban, a Vörös-tengernél és a pusztában negyven éven keresztül. ³⁷Ez a Mózes mondta Izrael népének: 'Isten egy prófétát† fog nektek adni, aki olyan lesz, mint én, és közületek való lesz.'* ³⁸Ez a Mózes az, aki ott volt a pusztában a mi ősapáink népével és azzal az angyallal, aki a Sínai hegyen szólt hozzá. Mózes élő üzeneteket kapott, hogy nekünk adja azokat.

³⁹De ősapáink nem engedelmeskedtek Mózesnek, hanem elutasították őt, és vissza akartak menni Egyiptomba. ⁴⁰Azt mondták Áronnak†: 'Mózes† kivezetett bennünket Egyiptomból, de nem tudjuk, mi történt vele. Ezért készíts nekünk isteneket, hogy azok vezessenek minket.'* ⁴¹Ekkor egy bikaformájú szobrot készítettek, és ajándékokat vittek ennek a bálványának†. Azt ünnepelték, amit a saját kezükkel készítettek. ⁴²Ezért Isten elfordult tőlük, és hagyta, hogy azokat a hamis isteneket imádják, akik az égben vannak. Ez így van megírva a próféták könyvében, ahol Isten ezt mondja:

'Ó Izrael, nem nekem adtál áldozati állatokat és ajándékokat
a pusztában negyven évig,

⁴³ hanem a Molok sátrát, és a te istened,

Romfa, csillag-alakú bálványát hordoztad.

Azokat a bálványokat, akiket magadnak készítettél, és azokat imádtad.

Ezért Babilonon túlra küldelek benneteket!

Ám 5:25–27

⁴⁴A Szent Sátor* ott volt ősapáinkkal a pusztában. Isten megmondta és megmutatta Mózesnek†, hogyan készítse el ezt, és pontosan úgy is

7:28 idézet: 2Móz 2:14. **7:32** idézet: 2Móz 3:6. **7:34** idézet: 2Móz 3:5. 7. 8. 10. **7:35** idézet: 2Móz 2:14. **7:37** idézet: 5Móz 18:15. **7:40** idézet: 2Móz 32:1. **7:44** Szent Sátor Szó szerint: „A Bizonyágtétel Sátora”. Lásd a Szójegyzékben.

készítették el. ⁴⁵Később, Józsué vezetésével ősapáink elfoglalták ezt a földet. Isten kiüzte előlük azokat a népeket, akik itt laktak. Amikor őseink ide költöztek, magukkal hozták ezt a Szent Sátrat is, és az megmaradt egészen Dávid király† idejéig. ⁴⁶Dávid nagyon kedves volt Istennek. Azt kérte Istentől, hogy templomot építhessen neki, a Jákób Istenének. ⁴⁷Mégis Salamon építette fel a Templomot.

⁴⁸De a Magasságos Isten nem olyan templomban lakik, amit emberek építenek. Amint a próféta* is mondja:

‘Azt mondja Isten:

⁴⁹ A Menny az én trónom,

és a Földön pihen meg lábam.

Miféle házat építhetnétek nekem,

vagy milyen helyet, ahol megpihenhetnék?

⁵⁰ Talán nem az én kezem teremtette mindezeket?’”

Ézs 66:1–2

⁵¹István így folytatta: „Nem adtátok oda szívetekeket Istennek! Nem hallgattatok rá! Mindig ellenkeztetek a Szent Szellemmel!† Őseitek is ezt tették, és ti éppen olyanok vagytok, mint ők! ⁵²Volt-e olyan próféta†, akit nem bántottak ősapáitok? Ezek a próféták előre megmondták, hogy el fog jönni az „Igazságos”. Ősapáitok megölték a prófétákat. Most pedig elárultátok, és meggyilkoltátok őt is, az „Igazságost” (Jézust). ⁵³Ti vagytok, akik a Törvényt angyalok segítségével kaptátok, és mégsem engedelmesskedtetek neki!”

Istvánt megkövezik

⁵⁴Amikor ezt a zsidó vezetők hallották, nagyon megharagudtak Istvánra, és a fogukat csikorgatták mérgükben. ⁵⁵István pedig megtelt Szent Szellemmel†, és felnézett a Mennybe. Láta Isten dicsőségét és Jézust, aki Isten jobb oldalán állt. ⁵⁶Felkiáltott: „Nézzétek! Látom a megnyílt Mennyet és az Emberfiát† Isten jobb oldalán!”

⁵⁷Erre mind kiabálni kezdtek, befogták a fülüket, és Istvánra rohantak. ⁵⁸Kilökdösték a városon kívülre, és kövekkel dobálták, hogy megöljék. A tanúk egy Saul nevű fiatalember lábához tették a köpenyüket. ⁵⁹Miközben hullottak rá a kövek, István így imádkozott: „Uram, Jézus, vedd magadhoz lelkemet!” ⁶⁰Majd térdre esett, és hangosan kiáltotta: „Uram, bocsásd meg nekik ezt a bűnt!” Miután ezt mondta, meghalt.

8^{1–3}Azután néhány istenfélő férfi eltemette, és megsiratta Istvánt.

A jeruzsálemi közösséget üldözik

Saul is jónak tartotta, hogy Istvánt megölték. Azon napon az emberek a tanítványok ellen fordultak, és üldözni kezdték őket. Ezért Jeruzsálemből a tanítványok mind elmenekültek Júdea és Samária vidékére. Csak az apostolok† maradtak Jeruzsálemben. Saul is igyekezett a gyülekezetet† elpusztítani: házról-házra járt, a gyülekezethez tartozó férfiakat és nőket erőszakkal elvitte otthonukból, és börtönbe zárta őket. ⁴A tanítványok pedig Jeruzsálemből minden irányba elmentek, és mindenkinek hirdették az örömhírt†.

7:48 próféta Ézsaiás, aki Isten egyik legnagyobb prófétája volt, Kr.e. 740–700 élt.

Fülöp Samáriában hirdeti az örömhírt

⁵Fülöp* Samária városába ment, és ott Krisztust† hirdette az embereknek. ⁶Sokan hallgatták, és látták a csodákat, amelyeket tett. Mindannyian nagy figyelemmel hallgatták, amit mondott. ⁷Sok emberben gonosz szellemek† voltak. Ezek a gonosz szellemek hangos kiáltással kijöttek az emberekből, és sok béna és nyomorék meggyógyult. ⁸Ezért nagy öröm lett az egész városban.

⁹Volt a városban egy Simon nevű varázsló. Mielőtt Fülöp Samáriába jött volna, ez a Simon a varázslataival már hosszú ideje becsapta az embereket. Az egész városban mindenki csodálta Simont. Ő meg azt mondta magáról, hogy igen nagy hatalma van. ¹⁰Ezért Samáriában a vezetőktől a koldusokig mindenki odafigyelt és hallgatott rá. Úgy nevezték, hogy „Nagyhatalmú”, és azt gondolták, hogy ez az Isten ereje. ¹¹Azért csodálták, és hallgattak rá, mert Simon már régóta becsapta őket a varázslataival. ¹²De amikor Fülöp hirdette nekik az Isten királyi uralmáról és Jézus Krisztusról szóló örömhírt†, az emberek (férfiak és nők is) hittek Fülöpnek, és bemerítkeztek†. ¹³Simon maga is hívő lett, bemerítkezett, és igyekezett mindig Fülöp közelében maradni. Látta a nagy csodákat és jeleket, amelyek Fülöp által történtek, és a szája is tátva maradt a csodálkozástól.

¹⁴Közben Jeruzsálemben meghallották az apostolok†, hogy Samária lakosai befogadták az Isten beszédét. Ezért Pétert és Jánost Samáriába küldték. ¹⁵Amikor ők ketten megérkeztek, imádkoztak a samáriai hívőkért, hogy azok is kapják meg a Szent Szellemet†. ¹⁶Ezek a hívők már bemerítkeztek† az Úr Jézus nevébe, de a Szent Szellem még nem szállt le rájuk. ¹⁷Amikor Péter és János rátették a kezüket* a samáriai hívőkre, azok is megkapták a Szent Szellemet.

¹⁸Simon látta, hogy akire az apostolok† ráteszik a kezüket, azok megkapják a Szent Szellemet†. Ezért pénzt akart adni az apostoloknak, és azt mondta: ¹⁹„Adjátok nekem is ezt a hatalmat, hogy ha valakire ráteszem a kezem, az megkapja a Szent Szellemet!”

²⁰Péter erre így válaszolt: „Pusztulj el örökre te is, meg a pénzed is, mert azt gondoltad, hogy Isten ajándékát pénzért megveheted! ²¹Te nem kaphatod meg ezt, mert a szíved nem tiszta Isten előtt! ²²Változtasd meg gondolkodásodat és egész életedet! Hagyd el gonoszságodat, és imádkozz az Úrhoz! Akkor talán megbocsátja neked, hogy ezt gondoltad, ²³mert úgy látom, egészen tele vagy keserűséggel, és a bűn uralkodik rajtad.”

²⁴Simon így válaszolt: „Kérlek benneteket, imádkozzatok értem az Úrhoz, hogy ne történjen meg, amit mondtatok!”

²⁵Péter és János hirdették az embereknek mindazt, amit Jézus tett és mondott, azután visszatértek Jeruzsálembe. Út közben sok samáriai faluban is hirdették az örömhírt† az embereknek.

Fülöp bemeríti az etióp minisztert

²⁶Fülöphöz így szólt az Úr egyik angyala: „Készülj fel, és indulj el a déli irányba vezető úton, amely Jeruzsálemből a sivatagon keresztül Gázába visz!”

8:5 Fülöp Nem azonos Fülöp apostollal. Arról van szó, aki a 8:26-ban is szerepel. A 26. versben is.
8:17 rátették kezüket Iyen módon kérték Istent, hogy különlegesen áldja meg ezeket az embereket. Ebben az esetben a Szent Szellemet kérték a számukra.

27–28 Fülöp tehát felkészült, és elindult. Útközben látott egy etióp embert, aki eunuch* volt, Kandakénak, Etiópia királynőjének nagy hatalmú minisztere. Őrá bízta a királynő az ország összes kincsét és pénzét. Ez az ember Jeruzsálemből ment hazafelé, Etiópiába. Azért volt Jeruzsálemben, hogy ott Istent imádja. A hintóján ült, és Ézsaiás próféta könyvét olvasta. ²⁹Ekkor a Szent Szellem† ezt mondta Fülöpnek: „Menj oda ahhoz a hintóhoz, és maradj mellette!” ³⁰Amikor Fülöp odafutott a hintóhoz, hallotta, hogy a miniszter Ézsaiás próféta könyvét olvassa. Megkérdezte tőle: „Érted-e, amit olvasol?”

³¹A miniszter így válaszolt: „Hogyan érthetném, ha valaki meg nem magyarázza?” Megkérte Fülöpöt, hogy szálljon fel és üljön mellé. ³²A miniszter éppen azt a részt olvasta, amely így szól:

‘Úgy vezették őt, ahogy a juhot viszik levágni,
és nem szólt egy szót sem, ahogy a bárány is hallgat,
mikor megnyírják.

³³ Megszégyenítették, és igazságtalanul bántak vele.

Elete véget ért a földön, nem fognak beszélni az utódairól.’ Ézs 53:7–8

³⁴A miniszter ekkor így szólt Fülöphöz: „Kérlek, mondd meg, kiről beszélt itt a próféta†: saját magáról, vagy valaki másról?” ³⁵Ekkor Fülöp beszélni kezdett. Azzal kezdte, amit a miniszter olvasott, és elmondta neki a Jézusról szóló örömhírt†.

³⁶Amint az úton haladtak, valami vízhez értek, mire a miniszter megszólalt: „Nézd csak, ott a víz! Szeretnék bemelegedni†. Van-e valami akadály?” ^{37*} ³⁸Akkor az etióp miniszter megparancsolta, hogy álljon meg a hintó. Mindketten belementek a vízbe, és Fülöp bemelegítette† a minisztert. ³⁹Amikor feljöttek a vízből, az Úr Szelleme hirtelen elvitte Fülöpöt. A miniszter nem is látta többé, mégis nagyon boldog volt, és folytatta az útját hazafelé. ⁴⁰Fülöp pedig Azótosz városába került. Tovább ment, és útközben minden városban hirdette az embereknek az örömhírt†. Majd Cézarea városába érkezett.

Saul találkozik Jézussal

9¹Jeruzsálemben Saul nagyon haragudott az Úr Jézus tanítványaira, és igyekezett őket megölni. Ezért elment a főpaphoz†, és kérte, hogy írjon leveleket a Damaszkusz városában lévő zsinagógákhoz†. Saulnak az volt a terve, hogy Damaszkuszban is megkeresi a Jézusban hívő zsidókat, férfiakat és nőket is. El akarta fogni, és Jeruzsálemben akarta vinni őket.

³El is indult Jeruzsálemből Damaszkusz felé. Amikor már közel járt Damaszkuszhoz, hirtelen mennyei fény ragyogott fel Saul körül, és ő a földre esett. Azután valakinek a hangját hallotta: „Saul, Saul, miért üldözöl engem?”

⁵Saul megkérdezte: „Ki vagy te, Uram?”

Ő így válaszolt: „Én vagyok az, akit te üldözöl: Jézus. ⁶De most kelj fel, menj be a városba. Ott majd megmondják neked, mit kell tenned.”

8:27 eunuch Olyan férfi, akinek az ivarszervét kivágták. Az uralkodók az ókorban gyakran fontos tisztségeket bíztak az ilyen emberekre. **8:37** Néhány régi kéziratban megtalálható a 37. vers: „Fülöp így válaszolt: ‘Ha teljes szívvel hiszel, akkor lehet.’ Erre ő így szólt: ‘Hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia.’”

⁷Az emberek, akik Saullal utaztak, úgy meglepődtek, hogy egy szót sem tudtak szólalni. Csak álltak, mert a hangot ugyan hallották, de nem láttak senkit. ⁸Saul felállt a földről, de mikor a szemét kinyitotta, semmit sem látott. Ekkor kézen fogták, és úgy vezették Damaszkuszba. ⁹Ezután még három napig nem látott, és nem evett, nem ivott semmit.

¹⁰Élt Damaszkuszban egy Anániás nevű tanítvány. Az Úr megszólította őt látomásban: „Anániás!”

Ő így válaszolt: „Itt vagyok, Uram!”

¹¹Az Úr így folytatta: „Kelj fel, menj el abba az utcába, amelyet Egyenes utcának hívnak. Keresd meg a Júdás* házát. Ott kérdezd meg, hol van az a Saul, aki Tarzusz városából való. Ez az ember most éppen imádkozik, ¹²és látomást lát. Azt látja, hogy egy Anániás nevű ember bemegy hozzá, és ráteszi a kezét, hogy újra lászon.”

¹³Anániás erre így válaszolt: „Uram, már sokat hallottam erről az emberről, és a sok gonoszságról, amit jeruzsálemi tanítványaid ellen elkövetett. ¹⁴Ide is azért jött, mert megbízást kapott a főpapoktól†, hogy elfogja azokat, akik benned hisznek*.”

¹⁵De az Úr azt mondta Anániásnak: „Menj csak oda, mert én különleges feladatra választottam ki azt az embert: hogy rólam beszéljen a nem zsidó embereknek, királyoknak és Izrael népének. ¹⁶Én magam fogom megmutatni neki, hogy mi mindent kell elszenvednie értem.”

¹⁷Erre Anániás elindult, bement annak a Júdásnak a házába, kezét Saulra tette,* és ezt mondta neki: „Saul testvérem, az Úr Jézus küldött hozzád. Ő az, aki megjelent neked az úton, amikor ide jöttél. Azért küldött, hogy újra lásd, és a Szent Szellem† betöltsön téged” ¹⁸Abban a pillanatban Saul úgy érezte, hogy egy takaró esik le a szeméről, és újra látott! Majd felkelt, bemerítkezett†, ¹⁹és miután evett valamit, az erejét is visszanyerte.

Saul Damaszkuszban

Ezután Saul egy ideig még a tanítványokkal maradt Damaszkuszban. ²⁰Egyenesen a zsinagógákba† ment, és Jézusról beszélt a zsidóknak. Azt mondta: „Ez a Jézus az Isten Fia”.

²¹Akik hallották Sault, nagyon csodálkoztak, és azt kérdezték: „Nem ő az, aki Jeruzsálemben el akarta pusztítani azokat, akik Jézus nevében hisznek*”? Nem azért jött Damaszkuszba is, hogy elfogja Jézus tanítványait, és a jeruzsálemi főpapokhoz† vigye őket?”

²²De Saul egyre nagyobb erővel bizonyította nekik, hogy Jézus a Krisztus†. Ezért a Damaszkuszban lakó zsidók nem tudtak vitatkozni vele.

^{23–24}Ezután sok nappal a damaszkuszi zsidók elhatározták, hogy megölik Sault. Éjjel-nappal figyelték a város kapuit, hogy ha arra jön, meggyilkolják. ²⁵De Saul megtudta, hogy mire készülnek. A tanítványok egyik éjjel leengedték a városfalon keresztül egy kosárban Sault, aki így elmenekült.

9:11 Júdás Nem azonos egyik Júdás nevű apostollal sem. **9:14** *benned hisznek* Szó szerint: „Akik nevedet hívják segítségül” — vagyis akik Jézust, az Urat imádják, tőle kérnek segítséget, és így fejezik ki, hogy hisznek és bíznak benne. **9:17** *kezét Saulra tette* Ananiás ilyen módon kérte Istent, hogy különlegesen áldja meg Sault, hogy nyerje vissza a látását, és megkapja a Szent Szellemet. **9:21** *Jézus nevében hisznek* Szó szerint: „Akik Jézus nevét hívják segítségül” — vagyis akik Jézust, az Urat imádják, tőle kérnek segítséget, és így fejezik ki, hogy hisznek és bíznak benne.

Saul Jeruzsálemben

²⁶Amikor Saul megérkezett Jeruzsálembé, szeretett volna a tanítványok közé tartozni. De azok mind félték tőle, mert nem hitték el, hogy ő is Jézus tanítványa lett. ²⁷Csak Barnabás barátkozott vele, és elvitte az apostolokhoz[†]. Elmagyarázta nekik, hogyan látta meg Saul az Urat az úton, hogyan szólt hozzá az Úr, és hogy Damaszkuszban Saul milyen bátran beszélt Jézus nevében.

²⁸Így azután Saul is a tanítványok közé tartozott, szabadon járt-kelt Jeruzsálemben, és bátran beszélt az Úr nevében. ²⁹Gyakran beszélgetett, sőt vitatkozott a görögül beszélő zsidókkal. Azok pedig meg akarták ölni. ³⁰Amikor a testvérek ezt megtudták, elvitték Sault Cézárea városába, és onnan továbbküldték Tarzuszba.

³¹Ebben az időben egész Júdeában, Galileában és Samáriában nyugalma volt a Jézusban hívők gyülekezetének[†]. Isten megerősítette őket. Egész életükkel tisztelték az Urat, a Szent Szellem[†] pedig bátorította és segítette őket. Ezért egyre többen csatlakoztak a gyülekezethez.

Éneász csodálatos gyógyulása

³²Péter bejárta a Jeruzsálem környékén lévő városokat. Eközben meglátogatta a Lidda városában élő hívőket^{*} is. ³³Ott talált egy Éneász nevű béna embert, aki már nyolc éve ágyban fekvő beteg volt. ³⁴Péter így szólt hozzá: „Éneász, Jézus Krisztus meggyógyít téged! Kelj fel, és tedd rendbe az ágyadat!” Erre Éneász azonnal felkelt. ³⁵Lidda és Sáron lakói mind látták, hogy Éneász meggyógyult, és hittek az Úrban.

Péter imádságára Tábita feltámad

³⁶Joppében élt egy Tábita nevű tanítvány (akinek a neve görögül Dorkász, vagyis zerge). Ez az asszony mindig jót tett mindenkivel, és sokszor adott pénzt a szegényeknek. ³⁷Azokban a napokban Tábita megbetegedett, és meg is halt. A holttestét megmosták, és az emeleti szobában fektették le. ³⁸Joppé közel volt Liddához. Ezért amikor a tanítványok meghallották, hogy Péter Liddában van, elküldtek hozzá két férfit. Ezt üzenték Péternek: „Kérünk, azonnal jöjj át hozzánk!” ³⁹Péter fel is készült, és elment velük. Amikor megérkezett Liddába, bevezették őt abba a felső szobába, ahol Tábita holtteste feküdt. A síró özvegyasszonyok mind körülállták Pétert, és mutogatták neki azokat a ruhákat, amiket még Tábita készített, amíg velük volt. ⁴⁰Péter ekkor mindenkit kiküldött a szobából, letérdelt és imádkozott. Azután a holttesthez fordult, és azt mondta: „Tábita, kelj fel!” Az asszony kinyitotta a szemét, és amikor meglátta Pétert, felült. ⁴¹Péter megfogta a kezét, és segített neki felkelni. Majd behívta a hívőket és az özvegyasszonyokat a szobába. Megmutatta nekik, hogy Tábita él. ⁴²Ennek az eseménynek elterjedt a híre egész Joppében, és sokan hittek az Úrban. ⁴³Péter ezután még sokáig Joppében maradt egy Simon nevű bőrműves mesternél.

Péter Kornéliusz házában

10¹Cézárea városában élt egy Kornéliusz nevű katonatiszt. A Római Hadsereg „Itáliai” ezredében szolgált, százados volt a rangja. ²Jó és

9:32 hívőket Szó szerint: „szenteket”. Így nevezték azokat, akik Jézusban hittek. A 41. versben is.

istenfélő ember volt, és egész családjával együtt az igaz Istent imádta. Sokszor adott pénzt a szegényeknek, és állandóan Istenhez imádkozott. ³Egyik délután három óra körül látomást látott. Világosan látta, amint Isten egyik angyala bejött hozzá, és azt mondta: „Kornéliusz!”

⁴Kornéliusz rémülten nézett rá és így szólt: „Mit kívánsz, Uram?”

Az angyal így folytatta: „Isten meghallgatta imádságaidat, és látta, amikor pénzt adtál a szegényeknek. ⁵Most küldj embereket Joppéba, hogy hívják ide Simont, akit Péternek is hívnak. ⁶Ez a Péter vendég egy Simon nevű bőrműves mester házában, a tenger partján.” ⁷Ezzel az angyal, aki beszélt vele, elment. Kornéliusz magához hívta két szolgáját és egy katonát a saját közeli segítői közül. Ez a katona is istenfélő ember volt. ⁸Mindent elmondott nekik, és elküldte őket Joppéba.

⁹Másnap délben Kornéliusz emberei már a város felé közeledtek. Ugyanakkor Péter — Simon bőrműves házában — felment a ház lapos tetejére imádkozni. ¹⁰Közben megéhezett, és szeretett volna enni valamit. Amíg az ebédet készítették, Péter látomást látott. ¹¹Látta, hogy megnyílik az ég, és valami lepedőhöz hasonló ereszkedik le. Négy sarkánál fogva a földre eresztették. ¹²Mindenféle állat volt benne: négylábúak, csúszómászók és madarak. ¹³Azután egy hangot hallott: „Kelj fel Péter, vágd le őket, és egyél belőlük!”

¹⁴Péter így válaszolt: „Soha nem tennék ilyet, Uram! Nem ettem én soha olyat, amit nekünk nem szabad megennünk, vagy ami nem „tisztá”!

¹⁵Akkor az a hang másodszor is szólt hozzá: „Isten ezeket „tisztává” tette, ezért ne tekintsd szentségtelennek!” ¹⁶Ez összesen háromszor történt meg, majd az egész felemelkedett az égbe.

¹⁷Péter még azon gondolkodott, mit jelenthet ez a látomás, amikor odaértek azok az emberek, akiket Kornéliusz küldött. Simon mester házát keresték, ott álltak a kapu előtt. ¹⁸Bekiáltottak, és megkérdezték, van-e ott egy Simon nevű vendég, akit Péternek hívnak.

¹⁹Péter eközben még mindig a látomáson gondolkodott, amikor így szólt hozzá a Szent Szellem[†]: „Figyelj rám! Három ember keres téged. ²⁰Kelj fel, menj le hozzájuk. Én küldtem őket, ezért ne kérdezz semmit, csak menj el velük.” ²¹Péter lement, és így szólt az emberekhez: „Én vagyok az, akit kerestek. Mondjátok el, miért jöttetek!”

²²Ők így feleltek: „Kornéliusz százados küldött bennünket, aki igaz, istenfélő ember, és akiről az egész zsidó nép jó véleménnyel van. Egy szent angyal mondta neki látomásban, hogy hívjon meg téged a házába, és hallgassa meg, amit mondasz.” ²³Péter ekkor behívta az embereket, és azok ott maradtak éjszakára.

Másnap Péter felkészült, és elment velük. Néhány testvér is elkísérte Pétert. ²⁴A következő nap megérkeztek Cézáréába. Közben Kornéliusz összehívta a rokonait és legjobb barátait, és együtt várták Pétert. ²⁵Amikor Péter belépett a házba, Kornéliusz elébe ment, és leborult a lába előtt, hogy imádjá. ²⁶Péter azonban felemelte, és azt mondta: „Állj fel, hiszen én is csak ember vagyok!” ²⁷Azután beszélgetni kezdtek, és beljebb mentek a házba. Amikor Péter meglátta a sok embert, akik összegyűltek, ²⁸így szólt hozzájuk: „Tudjátok, hogy nekünk, zsidóknak, tilos a nem zsidókkal barátkozni, vagy meglátogatni őket. Isten azonban megmutatta nekem,

hogy senkit ne utasítsak vissza. ²⁹Ezért amikor elhívtatok engem, nem vitatkoztam, hanem eljöttem. Most viszont hadd kérdezzem meg, miért hívtatok ide.”

³⁰Kornéliusz így válaszolt: „Négy nappal ezelőtt ugyanebben az időben, délután három órakor a házamban imádkoztam. Hirtelen megállt előttem egy férfi, fénylő ruhában, ³¹és azt mondta: ‘Kornéliusz, Isten meghallgatta imádságaidat, és látta, amikor pénzt adtál a szegényeknek. ³²Most tehát küldj embereket Joppéba, hogy hívják ide Simont, akit Péternek is hívnak. Ő egy Simon nevű bőrműves mesternél lakik, akinek háza a tenger mellett van!’ ³³Ezért azonnal hozzád küldtem az embereimet. Te pedig jól tetted, hogy eljöttél. Most tehát mindannyian itt állunk Isten előtt, hogy meghallgassunk téged: mondj el nekünk mindent, amit az Úr parancsolt neked.”

Péter beszéde Kornéliusz házában

³⁴Péter ekkor beszélni kezdett: „Most már igazán értem, hogy Isten előtt mindenki egyforma. Ő nem kivételezik senkivel. ³⁵Ha valaki tiszteli Istent, és azt teszi, ami igaz és jó, akkor azt az embert Isten elfogadja, bármelyik néphez tartozik is. ³⁶Isten üzent Izrael népének. Ez az üzenet az örömhír[†], ami arról szól, hogy Jézus Krisztus által kaphatunk békességet. Mert Jézus Krisztus az Úr mindenki fölött. ³⁷Ti ismeritek azokat a dolgokat, amelyek egész Júdeában történtek. Ezek Galileában kezdődtek, azután a bemerítés[†] után, amelyet János[†] tanított. ³⁸Hallottatok a Názáret városából való Jézusról is. Ezt a Jézust Isten maga tette Krisztussá: betöltötte a Szent Szellemmel[†], és hatalmat adott neki. Tudjátok, hogy Jézus mindenfelé járt, sok jót tett az emberekkel, és meggyógyította azokat, akiket a Sátán az uralma alatt tartott. Ez bizonyította, hogy Isten Jézussal volt. ³⁹Mi láttuk mindazt, amit Jézus a zsidók országában és Jeruzsálemben tett, és bizonyítjuk, hogy mindez igaz. Azután Jézust keresztfára szegezve megölték, ⁴⁰de Isten a harmadik napon feltámasztotta, és világosan megmutatta őt az embereknek. ⁴¹Nem mindenkinek, csak azoknak, akiket Isten előre kiválasztott, hogy Jézus feltámaszásáról a többieknek beszéljenek. Mi vagyunk ezek a kiválasztott emberek, akik együtt ettünk és ittunk Jézussal, miután feltámadt a halálból. ⁴²Ő parancsolta meg nekünk, hogy mondjuk el mindenkinek, és bizonyítsuk ezt: Isten Jézust választotta ki, hogy bíró legyen minden élő és halott ember fölött. ⁴³A próféták[†] is mind róla beszéltek. Azt mondták, hogy Isten mindazoknak megbocsátja a bűneit Jézus neve által, akik hisznek Jézusban.

A Szent Szellem leszáll a nem zsidó hívőkre is

⁴⁴Miközben Péter még beszélt, a Szent Szellem[†] leszállt mindenkire, akik Pétert hallgatták. ⁴⁵A zsidó hívők, akik Péterrel együtt jöttek, csodálkoztak, hogy Isten a nem zsidóknak is adta a Szent Szellem ajándékát. ⁴⁶Mert hallották, hogy azok más nyelveken szólnak, és Istent dicsérik. Ekkor Péter azt mondta: ⁴⁷„Senki sem tilthatja meg ezeknek az embereknek, hogy bemerítkezzenek[†]. Hiszen ők is ugyanúgy megkapták a Szent Szellemet, mint mi!” ⁴⁸Így azután Péter megparancsolta, hogy Kornéliusz meg a rokonai és barátai mind merítkezzenek be Jézus Krisztus nevébe. Így is történt. Azok pedig kérték Pétert, hogy maradjon velük még néhány napig.

Pétert kikérdezik Jeruzsálemben

11 ¹Az apostolok[†] és a Júdeában élő testvérek megtudták, hogy nem zsidó emberek is elfogadták Isten üzenetét. ²Azután Péter felment Jeruzsálembé. Ott egyes zsidó hívők* így vádolták Pétert: ³„Nem zsidó emberek házába mentél be, és még együtt is ettél velük!”

⁴Péter ekkor részletesen elmondta nekik, hogy mi történt: ⁵„Joppében voltam és imádkoztam, amikor hirtelen látomást láttam. Egy nagy lepedő ereszkedett le az égből négy sarkánál fogva, és leszállt hozzám a földre. ⁶Belenéztem, és mindenféle állatot láttam benne. Voltak ott mindenféle vadállatok, négy lábúak, földön csúszó állatok és madarak is. ⁷Majd egy hangot hallottam, amely így szólt: ‘Kelj fel, Péter, vágd le őket, és egyél belőlük!’ ⁸Mire én azt válaszoltam: ‘Soha nem tennék ilyet, Uram! Nem ettem én soha olyat, amit nekünk nem szabad megennünk, vagy ami nem „tisztá”!’ ⁹Ekkor másodszor is megszólalt a hang a Mennyből: ‘Isten ezeket „tisztává” tette, ezért ne tekintsd szentségtelennek!’ ¹⁰Ez összesen háromszor történt meg, majd az egész felemelkedett az égbe. ¹¹Ebben a pillanatban három ember érkezett a házhoz, ahol vendég voltam. Cézáréából jöttek értem. ¹²A Szent Szellem[†] azt mondta, hogy nyugodtan menjek velük. Ez a hat testvér is velem jött Cézáréába. Amikor megérkeztünk annak az embernek a házába, ¹³ő elmondta, hogy egy angyalt látott. Az angyal a házában állt, és azt mondta neki: ‘Küldj embereket Joppéba, és hívasd el Simont, akit Péternek is hívnak!’ ¹⁴Ő majd elmondja neked azokat, amik által megmenekülsz te is, és egész családod is’. ¹⁵Amikor beszélni kezdtem hozzájuk, leszállt a Szent Szellem ezekre az emberekre is, éppen úgy, ahogyan először ránk is.* ¹⁶Ekkor visszaemlékeztem arra, amit az Úr mondott, hogy: ‘János vízbe merített be, de ti Szent Szellembe fogtok bemerítkezni[†].’ ¹⁷Isten nekik is ugyanazt az ajándékot adta, mint nekünk, amikor hittünk az Úr Jézus Krisztusban. Akkor hogyan állhattam volna Isten útjába?!”

¹⁸Amikor a zsidó hívők meghallották ezt, nem vitatkoztak tovább, hanem dicsérték Istent. Azt mondták: „Ezek szerint Isten a nem zsidóknak is megadta, hogy megváltozzon a gondolkodásuk és az életük, és hogy örök életük legyen!”

Az örömhír a nem zsidókat is eléri

¹⁹Miután Istvánt megölték, a hitetlenek a hívők ellen támadtak, és üldözték[†] őket. Ezért a hívők minden irányba elmenekültek Jeruzsálemből. Eljutottak egészen Föníciáig, Ciprusig és a szíriai Antiókhia városába. Mindenhol hirdették az örömhírt[†], de csak a zsidóknak. ²⁰A hívők között azonban voltak Ciprus szigetéről és Cirénéből származók is. Amikor ezek a szíriai Antiókhiaiba értek, a görögöknek* is hirdették az Úr Jézusról szóló örömhírt. ²¹Az Úr hatalma volt velük, így nagyon sokan a görögök közül is megváltoztatták a gondolkodásukat és életüket, és hittek az Úrban.

²²Amikor ennek híre eljutott a jeruzsálemi gyülekezetbe[†], Barnabást elküldték a szíriai Antiókhiaiba. ²³Amikor megérkezett, látta, milyen

11:2 zsidó hívők Szó szerint: „a körülmetéltek közül valók”. Ez valószínűleg olyan zsidókat jelent, akik hittek Jézusban, de azt gondolták, hogy Jézus minden követőjének Mózes Törvénye szerint kell élnie, beleértve a körülmetélést is. Lásd Gal 2:12. **11:15 először ránk is** Vagyis Pünkösd napján, amikor a Szent Szellem leszállt a tanítványokra. Lásd ApCsel 2. **11:20 görögök** Egyes kéziratokban: „hellenisták”, azaz olyan zsidók, akik tudtak görögül, és a görög kultúra hatása alatt éltek.

erőteljesen működik Isten kegyelme. Ezért nagyon megörült, és biztatta az antiókhiai hívőket, hogy maradjanak hűségesek az Úrhoz teljes szívükből. ²⁴Barnabás jó ember volt, telve Szent Szellemmel[†] és hittel. A szíriai Antiókhiaiban sok-sok ember kezdte követni az Urat.

²⁵Barnabás ezután Tarzuszba ment, hogy Sault megkeresse. ²⁶Amikor rátalált, elvitte a szíriai Antiókhia városába. Egy évig maradtak ott a gyülekezetben, és nagyon sok embert tanítottak. Jézus tanítványait itt nevezték először keresztényeknek.

²⁷Ebben az időben néhány próféta[†] érkezett Jeruzsálemből a szíriai Antiókhiaiba. ²⁸Egyikük, akit Agabosznak hívtak, felállt, és a Szent Szellem[†] által előre megmondta, hogy mi következik: nagy éhség lesz az egész világon. Ez Claudius császár idejében így is történt. ²⁹Erre minden tanítvány elhatározta, hogy segít a Júdeában élő testvéreknek. Mindenki igyekezett annyi pénzt adni, amennyit csak tudott. ³⁰Ezt összegyűjtötték, és rábízták Barnabásra és Saulra, hogy vigyék el a júdeai gyülekezetek[†] vezetőinek[†].

Heródes király üldözi a jeruzsálemi közösséget

12 ¹Ebben az időben Heródes[†] király üldözni kezdte a gyülekezet[†] egyes tagjait. ²Megparancsolta, hogy karddal öljék meg Jakab apostolt, János testvérét. ³Heródes látta, hogy a jeruzsálemi zsidók örülnek Jakab halálának, ezért megparancsolta, hogy Péter apostolt is fogják el. Mindez a kovásztalan kenyerek ünnepén[†] történt. ⁴Pétert elfogták és börtönbe zárták. Heródes tizenhat katonát rendelt az őrzésére. Az volt a terve, hogy majd a Pászka ünnepe[†] után állítja a nép elé, és akkor ítélik felette. ⁵Pétert tehát börtönben tartották, de a gyülekezet állandóan imádkozott érte Istenhez.

Pétert az angyal kiszabadítja a börtönből

⁶Azon az éjszakán Péter a börtönben aludt két katona között. Két láncsal volt megkötözve. A börtön kapui előtt is katonák őrködtek. Heródes[†] másnap reggel akart Péter felett ítélni. ⁷Hirtelen világosság fénylett a börtönben. Megjelent az Úr egyik angyala, meglökte Péter oldalát, és felébresztette: „Kelj fel gyorsan!” Ekkor a láncok leestek Péter kezéről. ⁸„Öltözz fel, és vedd fel a cipődet is! Vedd magadra a köpenyed, és gyere utánam!”—mondta az angyal. ⁹Péter felöltözött, és követte az angyalt, de nem tudta, hogy amit az angyal tesz, az valóság. Azt gondolta, hogy csak látomást lát. ¹⁰Elmentek az első, majd a második őrség mellett is. Amikor elértek a vaskapuhoz, amely a városba vezet, a kapu magától kinyílt előttük. Így az utcára jutottak. Egy darabig együtt mentek, majd az angyal hirtelen eltűnt.

¹¹Péter csak ekkor értette meg, mi történt vele. Ezt mondta: „Most már igazán látom, az Úr értem küldte angyalát, hogy kiszabadítson Heródes[†] hatalmából. A zsidók rosszat akartak nekem, és remélték, hogy az meg is fog történni. De Isten ezektől is megszabadított.

¹²Amikor ezt Péter megértette, Mária házához ment, ahol sokan együtt imádkoztak. Mária János anyja volt. Jánost Márknak is hívták. ¹³Péter kopogtatott a kapun, mire kijött a házból egy Rodé nevű szolgálólány. ¹⁴Amikor Péter hangját felismerte, örömeiben ki sem nyitotta a kaput, hanem visszafutott a házba. Mondta a többieknek, hogy Péter áll a kapu

előtt. ¹⁵De azok azt mondták: „Bolond vagy!” Mikor Rodé továbbra is azt mondta, hogy valóban Péter van ott, ezt válaszolták: „Biztosan Péter angyala az.”

¹⁶Közben Péter egyre csak zörgette a kaput. Mikor végre kinyitották, látták, hogy valóban ő az, és nagyon elcsodálóztak. ¹⁷Péter intett nekik, hogy csendesedjenek le, majd elmagyarázta, hogyan szabadította ki a börtönből az Úr. Azután azt mondta: „Ezt mondjátok el Jakabnak és a testvéreknek is!” Ezután elment egy másik helyre.

¹⁸Másnap reggel a börtönben őrködő katonák között nagy zűrzavar támadt, mert nem értették, hová tűnt Péter. ¹⁹Heródes[†] elküldte őket, hogy keressék meg, de sehol sem találták. Akkor Heródes kikérdezte az őrköt, majd megparancsolta, hogy végezzék ki őket.

Heródes király halála

Ezután Heródes[†] Júdeából Cézarea városába utazott, és egy ideig ott is maradt. ²⁰Tírusz[†] és Szidón[†] városának lakóira Heródes nagyon haragudott. De azok elküldtek a királyhoz egy csoportot, amelyben mind a két városból voltak emberek. Békét akartak kötni Heródessele, mert országuk Heródes országából vásárolta az élelmiszert. Rábeszélték Heródes személyes szolgáját, akit Blásztusznak hívtak, hogy segítsen nekik.

²¹A király elhatározta, hogy egy bizonyos napon fog találkozni a tíruszi és szidóni emberek csoportjával. Azon a napon gyönyörű királyi ruhában a trónra ült, és nagy beszédet tartott. ²²Az emberek így kiabáltak: „Ez Isten szava, nem emberé!” ²³Heródes elfogadta ezt a dicséretet, és nem Istennek adta a dicsőséget. Ezért az Úr egyik angyala azonnal megbüntette: a király testét belülről férgek ették meg, és meghalt.

²⁴Isten beszéde azonban egyre jobban terjedt az emberek között, és a Jézusban hívők csoportja egyre növekedett.

²⁵Miután Barnabás és Saul befejezték a feladatukat Jeruzsálemben, visszatértek a szíriai Antiókhia városába. Magukkal vitték Jánost, akit Márknak is neveztek.

Barnabást és Sault a Szent Szellem a nem zsidó népekhez küldi

13 ¹A szíriai Antiókhia gyülekezetében[†] volt néhány próféta[†] és tanító: Barnabás, Simeon (akit Nigernek is neveztek), Lucius (aki Ciréne városából jött), Manaén (aki együtt nevelkedett Heródes királlyal), és Saul. ²Amikor ezek a az emberek az Úrnak szolgáltak és böjtöltek, így szólt hozzájuk a Szent Szellem[†]: „Válasszatok külön nekem Barnabást és Sault! Én választottam ki őket, hogy elvégezzenek egy különleges feladatot.

³Ezért, miután újra böjtöltek és imádkoztak, Barnabásra és Saulra tették kezüket,* és elküldték őket, hogy teljesítsék azt a feladatot.

Barnabás és Saul Ciprus szigetén

⁴Barnabás és Saul, miután ilyen módon kiküldte őket a Szent Szellem[†], elindultak. Először Szeleukia kikötőjébe mentek, ahol hajóra szálltak, és

13:3 tették a kezüket Ilyen módon kérték Istent, hogy különlegesen áldja meg ezeket az embereket. Ebben az esetben a küldetésükhöz szükséges erőt kérték a számukra.

Ciprus szigetére utaztak. ⁵Amikor Szalamisz városába értek, a zsidók zsinagógáiba[†] mentek, és hirdették az Isten üzenetét. János is velük volt: segített Barnabásnak és Saulnak.

⁶Azután bejárták Ciprus szigetét egészen Páfosz városáig. Ott találkoztak egy zsidó származású varázslóval, akit Bar-Jezusnak, görögül Elimásznak hívtak. Ez hamis próféta[†]volt, ⁷és igyekezett mindig a kormányzó, Szergiusz Paulusz közelében maradni. A kormányzó nagyon okos ember volt, és meghívta Barnabást és Sault, hogy neki is mondják el Isten üzenetét. ⁸Barnabás és Saul el is mentek, de Elimász, a varázsló ellenkezett és vitatkozott velük, sőt a helytartót is igyekezett rábeszélni, hogy ne higgyen Jézusban. ⁹Ekkor Sault, akit Pálnak is hívtak, betöltötte a Szent Szellem[†], egyenesen Elimászra nézett, és így szólt: ¹⁰„Te, aki a Gonosz fia, és minden jónak ellensége vagy! Mindenféle hazugsággal és csűrés-csavarással vagy tele! Hát már sohasem hagyod abba, hogy az Úr igazságát hazugságnak monddad?! ¹¹Most figyelj ide! Az Úr keze megérint téged, megvakulsz, és egy ideig nem látod a Napot.”

Abban a pillanatban sötétség borult Elimászra. Körbe-körbe járkált, hogy keressen valakit, aki kézenfogva vezeti. ¹²A helytartó látta, mi történt, és hitt Jézus Krisztusban, és csodálkozott az Úrról szóló tanításon.

Pál (Saul) és Barnabás a pizidiai Antiókhában

¹³Ezután Pál és társai tovább hajóztak Páfoszból. Perga városában szálltak partra, amely Pamfilia vidékén van. Itt János Márk elvált tőlük, és visszatért Jeruzsálembe. ¹⁴A többiek tovább mentek a pizidiai Antiókhia városába. Amikor eljött a szombat[†], Pál és Barnabás bementek a zsinagógába[†], és leültek. ¹⁵A Törvény és a próféták írásainak felolvasása után a zsinagóga vezetői azt üzenték nekik: „Testvérek, most szóljatok, ha akartok valamit mondani, ami javunkra válik!”

Pál beszéde az antiókhiai zsinagógában

¹⁶Ekkor Pál felállt, intett a kezével,* és így szólt: „Hallgassatok meg engem, Izraeli férfiak, és ti nem zsidók, akik féltitek az Istent! ¹⁷Izrael Istene kiválasztotta ősapáinkat. Ő tette naggyá népünket, amíg Egyiptom földjén éltek. Ő vezette ki onnan őket nagy hatalmával. ¹⁸Ezután körülbelül negyven éven keresztül türelmesen bánt velük a pusztában. ¹⁹Isten hét népet pusztított ki Kánaánból, és azt a földet Izrael fiainak adta örökségül. ²⁰Mindez körülbelül négyszázötven év alatt történt.

Ezután vezetőket adott nekik egészen Sámuel[†] próféta idejéig. ²¹Ekkor a nép királyt kért Istentől, aki Sault adta nekik, aki negyven évig uralkodott. Saul Kis fia volt, és Benjamin törzséből származott. ²²Azután Isten Saul királytól elvette a királyságot, és Dávidot[†] tette királlyá. Róla ezt mondta Isten: ‘megtaláltam Dávidot, Jessze fiát, akit szeretek, ő majd mindent megtesz, amit mondok neki.’ ²³Ennek a Dávidnak az utódai közül való a Megmentő, akit Isten Izraelnek küldött, ahogyan ezt megígérte. Ez a Megmentő nem más, mint Jézus! ²⁴Jézus megérkezése előtt János[†] mondta egész Izrael népének, hogy változtassák meg gondolkozásukat és életüket, és merítkezzenek be[†]. ²⁵Amikor János befejezte a feladatát, ezt mondta: ‘Mit

13:16 *intett a kezével* Ezzel jelezte, hogy szeretne mondani valamit.

gondoltok rólam, ki vagyok én? Nem én vagyok a Krisztus†! Ő majd csak ezután fog jönni. De én még arra sem vagyok méltó, hogy a cipőjét levegyem a lábáról.'

²⁶Testvéreim, akik Ábrahám† szarmaztok, és ti nem zsidók, akik imádjátok Istent, a megmenekülésnek ez az üzenete nekünk szól. ^{27–28}Jeruzsálem lakói és a nép vezetői nem értették meg, hogy Jézus a Megmentő, és elítélték őt. Bár nem tudtak Jézus ellen semmi olyat mondani, amiért meg kellett volna halnia, mégis azt kérték Pilátustól, hogy ítélje halálra, és öljék meg. Így azután megtörtént minden, amit a próféták† előre megmondtak és leírtak, és amit a zsidók minden szombat† felolvasnak a zsinagógákban. ²⁹Miután megtették mindazt, amit az Írások† előre megírtak róla, Jézus holttestét levették a keresztről, és sírba helyezték. ³⁰De Isten feltámasztotta őt a halálból! ³¹Ezután sok napon látták a feltámadt Jézust azok az emberek, akik Galileából vele együtt mentek fel Jeruzsálembe. Ezek az emberek most is bizonyítják az egész nép előtt, hogy ez igaz. ^{32–33}Isten ígéreteket tett a mi ősapáinknak.

Mi azt az örömhírt† mondjuk nektek, hogy ezeket az ígéreteket Isten most nekünk, az ő gyermekeiknek teljesítette be. Még pedig azzal, hogy Jézust a halálból feltámasztotta, ahogyan ez meg van írva a második zsoltságban:

'Te vagy az én fiam, ma lettem az édesapád.' Zsolt 2:7

³⁴Isten valóban feltámasztotta Jézust! Ő már soha többé nem fog meghalni! Erről így szólt Isten:

'Nektek fogom beteljesíteni azokat a szent és biztos ígéreteket, amelyeket Dávidnak† tettem.' Ézs 55:3

³⁵Egy másik helyen meg azt mondja:

'Nem engeded, hogy szented teste a sírban pusztuljon el.' Zsolt 16:10

³⁶Dávid† Isten akarata szerint szolgált, amíg élt. Azután meghalt, eltemették ősei mellé, és teste bizony el is pusztult a sírban. ³⁷De Jézus, akit Isten feltámasztott a halálból, nem pusztult el a sírban! ^{38–39}Testvéreim, kérlek, értsétek meg, azt hirdetjük nektek, hogy Isten Jézus által kínálja fel nektek a bűneitek megbocsátását. És hirdetjük, hogy Jézus az, aki megszabadítja azokat, akik hisznek benne. Igen, megszabadítja őket mindazokból a dolgokból, amikből Mózes Törvénye nem tudott bennünket megszabadítani. ⁴⁰De jól vigyázzatok! Nehogy veletek történjen meg, amit a próféták† mondtak:

⁴¹ 'Figyeljete csak, ti akik lenézitek a többieket,
Csodálkozzatok, és pusztuljatok el,
mert olyan dolgot tesztek napjaitokban,
amit soha el nem hinnétek, ha valaki mondaná nektek.'" Hab 1:5

⁴²Amikor Pál és Barnabás kimentek a zsinagógából†, a nem zsidók kérték őket, hogy a következő szombat† nekik is beszéljenek ezekről a dolgokról. ⁴³Amikor az emberek hazamentek a zsinagógából, sok zsidó és istenfélő prozelita† követte Pált és Barnabást. Ők pedig beszéltek velük, és bízatták őket, hogy továbbra is Isten kegyelmében éljenek.

Pál és Barnabás a nem zsidókhoz fordul

⁴⁴A következő szombaton[†] a városból majdnem mindenki összegyűlt, hogy hallgassa Isten üzenetét. ⁴⁵Amikor a zsidók látták, hogy milyen sok nem zsidó ember jött el, nagyon féltékenyek és irigyek lettek. Káromkodtak, és ellenkeztek Pállal. ⁴⁶Ekkor Pál és Barnabás bátran ezt mondták nekik: „Szükséges volt, hogy először nektek mondjuk el Isten üzenetét. De ha ti visszautasítjátok, és nem kell nektek az örök élet, akkor a nem zsidó népekhez fordulunk. ⁴⁷Mert ezt parancsolta nekünk az Úr:

‘Világossággá tettelek téged a nem zsidó népek számára,
 hogy megmutasd a szabadulás útját minden népnek
 az egész Földön.’”

Ézs 49:6

⁴⁸Amikor ezt a nem zsidók hallották, nagyon megörültek, és dicsérték az Úr beszédét. Azok az emberek, akiket Isten kiválasztott az örök életre, hittek az Úr üzenetében.

⁴⁹Isten üzenete így sok emberhez eljutott azon a vidéken. ⁵⁰A nem hívő zsidók azonban Pál és Barnabás ellen uszították az előkelő és vallásos asszonyokat, és a város vezetőit. Ezek Pál és Barnabás ellen támadtak, és kizavarták őket a városból. ⁵¹Ekkor Pál és Barnabás még a port is lerázták a lábukról,* és tovább mentek Ikóniumba. ⁵²Antiochiában azonban Jézus tanítványait betöltötte az öröm és a Szent Szellem[†].

Pál és Barnabás Ikóniumban

14 ¹Pál és Barnabás Ikóniumban is elment a zsidók zsinagógájába[†]. Ott úgy beszéltek, hogy sok zsidó és görög is hinni kezdett Jézusban. ²De azok a zsidók, akik nem hittek, a hívők ellen uszították a nem zsidókat. ³Pál és Barnabás mégis sokáig ott maradt, és bátran beszélt az Úrról és kegyelméről. Az Úr pedig bebizonyította, hogy amit Pálék mondtak, az igaz: jeleket és csodákat tett az apostolok által. ⁴A város lakói emiatt két csoportra váltak szét. Az egyik csoport a zsidók mellett volt, a másik az apostolok mellett.

⁵Az a csoport, amelyik Pálék ellen volt, zsidókból és nem zsidókból, meg a vezetőikből állt. Ezek meg akarták verni az apostolokat, sőt kövekkel halálra akarták dobálni őket. ⁶Amikor Pál és Barnabás ezt megtudták, elmenekültek a városból. Elmentek Likaónia városaiba, Lisztrába, Derbébe és azoknak a városoknak a környékére. ⁷Ott is hirdették az embereknek az örömhírt[†].

Pál és Barnabás Lisztrában és Derbében

⁸Élt Lisztrában egy ember, aki születésétől fogva nyomorék volt. Soha életében nem tudott járni. ⁹Ez az ember ott ült a földön, és a többiekkel együtt hallgatta Pál beszédét. Egyszer Pál ránézett, és látta, hogy a béna hisz abban, hogy Isten meg tudja gyógyítani. ¹⁰Ekkor Pál hangosan rákiáltott: „Kelj fel, és állj a lábadra!” Erre az felugrott, és járni kezdett. ¹¹Amikor az emberek látták, hogy Pál mit tett, likaóniai nyelven így kiabáltak: „Az istenek emberi formában lejöttek hozzánk!” ¹²Barnabásról azt mondták, hogy ő Zeusz[†]. Pált pedig Hermésznek[†] nevezték, mivel legtöbbször ő

13:51 még ... lábukról Ezzel figyelmeztették őket, hogy többé nem állnak szóba velük.

beszélt. ¹³Zeusz temploma a város közelében volt. Zeusz papja virágokkal díszített bikákat vezetett a város kapujához. Az összegyűlt emberekkel együtt áldozatot akart bemutatni Pálnak és Barnabásnak.

¹⁴Amikor az apostolok[†], Pál és Barnabás megértették ezt, megszagatták ruhájukat*, és odafutottak az emberek közé. Így kiáltottak: ¹⁵„Miért tesztek ilyet? Nem vagyunk mi istenek, hanem ugyanolyan emberek, mint ti! Azért jöttünk, hogy hirdessük nektek az örömhírt[†], és hogy ezektől az értelmetlen dolgoktól az élő Istenhez forduljatok. Mert ő teremtette az eget, a Földet, a tengert és mindent, ami bennük van. ¹⁶Isten eddig minden népnek megengedte, hogy a maga útját járja. ¹⁷Mégis bebizonyította, hogy él, mert jól bánt veletek. Ő adott nektek esőt az égből. Ő adott termést, meg gyümölcsöket a maga idején. Ő ad nektek bőségesen enni. Ha nagyon örültök valaminek, még az is Isten ajándéka!” ¹⁸Pál és Barnabás ezt mondták, de még így is alig tudták az embereket lebeszélni arról, hogy áldozatot mutassanak be nekik.

¹⁹Később azonban a pizidiai Antiókhából és Ikóniumból átjött néhány zsidó. Addig uszították az embereket Pál ellen, amíg meggyőzték őket. Az emberek nagyon haragudtak Pálra, és köveket dobáltak rá. Azt hitték, hogy meg is halt, ezért kivonszolták Pált a városból. ²⁰De Jézus tanítványai összegyűltek Pál körül, aki felkelt, és visszament a városba. Másnap pedig Barnabással együtt tovább mentek Derbébe.

Visszatérés a szíriai Antiókhába

²¹Derbében is hirdették az örömhírt[†], és ott is sokan Jézus tanítványai lettek. Azután visszatértek Lisztrába, majd Ikóniumba, onnan pedig a pizidiai Antiókhába. ²²Mindenhol megerősítették az ott lakó tanítványokat, és bátorították őket, hogy maradjanak meg a hitben. Így beszéltek hozzájuk: „Sok szenvedésen kell keresztülmennünk, amíg eljutunk Isten királyságába.” ²³Pál és Barnabás mindegyik városban kiválasztották a gyülekezetek[†] vezetőit[†], böjtöltek és imádkoztak értük. Az Úr kegyelmére bízták őket, akiben mindannyian hittek.

²⁴Majd Piszidián át Pamfiliába mentek, azután ²⁵Pergébe érkeztek. Itt is hirdették az örömhírt[†]. Azután Attáliába mentek, ahol ²⁶hajóra szálltak. Ezután érkeztek vissza a szíriai Antiókhába. Ebből a városból indultak útnak, amikor Isten kegyelmére bízták és kiküldték őket arra a feladatra, amelyet most befejeztek.

²⁷Amikor megérkeztek, összehívták a gyülekezetet[†]. Pál és Barnabás mindenről beszámoltak, amit Isten velük tett. Azt is elmondták, hogy Isten a nem zsidó népek előtt is kinyitotta a kaput, hogy higgyenek Jézusban. ²⁸Majd hosszú időt töltöttek ott a tanítványokkal.

Az apostolok jeruzsálemi tanácskozása

15¹Ezután néhány ember érkezett Júdeából a szíriai Antiókhia városába, akik így tanították a testvéreket: „Csak akkor menekülhetek meg, ha Mózes Törvénye szerint körülmetélkedek.” ²De Pál és Barnabás nem értett egyet velük, így nagy vita támadt közöttük. Végül elhatározták, hogy

14:14 ruhájukat Így fejezték ki, hogy mennyire fel vannak háborodva.

Jeruzsálembé küldik Pált, Barnabást és még néhány testvért az apostolokhoz[†] és a jeruzsálemi gyülekezet[†] vezetőihez[†], hogy beszéljék meg velük ezt a kérdést.

³Az antiókhiai gyülekezet tehát útnak indította ezeket a testvéreket, akik áthaladtak Fönícián és Samárián. Útközben az ottani testvéreknek is beszéltek arról, hogy a nem zsidó emberek is az igaz Istenhez fordultak. Ennek az összes testvér nagyon megörült. ⁴Amikor megérkeztek Jeruzsálembé, a gyülekezet és annak vezetői[†], meg az apostolok[†] fogadták őket. Pál, Barnabás, és a többiek elmondták, amit Isten velük tett. ⁵Néhány jeruzsálemi hívő, akik a farizeusok[†] csoportjához tartoztak, ekkor felállt, és azt mondta: „A nem zsidókat is körül kell metélni, és meg kell nekik parancsolni, hogy tartsák meg Mózes Törvényét!”

⁶Ezért az apostolok[†] és a jeruzsálemi gyülekezet vezetői[†] összegyűltek, hogy megbeszéljék ezt a kérdést. ⁷Hosszú vita után Péter felállt, és azt mondta: „Testvéreim, tudjátok, hogyan kezdődött ez a dolog. Isten engem választott ki közületek, hogy a nem zsidók tőlem hallják az örömhírt[†]. Meg is hallották, és hittek is. ⁸Isten tudja, mi van az emberek szívében, és elfogadta ezeket a nem zsidókat. Ezt azzal bizonyította, hogy nekik is ugyanúgy adta a Szent Szellemet[†], mint nekünk. ⁹Semmi különbséget nem tett közöttük és közöttünk. Mivel a nem zsidók is hittek benne, ezért Isten megtisztította az ő szívüket is. ¹⁰Akkor miért teszitek próbára Isten türelmét? Miért akartok ilyen nehéz terhet* tenni Jézus nem zsidó tanítványainak vállára? Hiszen ezt a terhet sem az őseink, sem mi nem bírtuk el! ¹¹Hisszük, hogy mi, zsidók az Úr Jézus kegyelme alapján menekülhetünk meg. De hisszük, hogy ugyanígy megmenekülhetnek a nem zsidók is.”

¹²Erre az egész csoport lecsendesedett. Majd meghallgatták Pált és Barnabást, akik elmondták mindazokat a jeleket és csodákat, amiket Isten tett rajtuk keresztül a nem zsidók között. ¹³Amikor befejezték, Jakab szólalt meg: „Figyeljetek rám, testvéreim! ¹⁴Simon Péter elmondta, hogyan mutatta meg Isten, hogy szereti a nem zsidókat is. Most először történt meg, hogy Isten a nem zsidók közül is magához fogadott embereket, hogy saját népévé legyenek. ¹⁵A próféták[†] üzenete is erről szól:

- ¹⁶ ‘Azután majd visszatérek,
és újjáépítem Dávid[†] sátorát, amely összedőlt.
Újra fölépítem azt a romokból, és helyreállítom,
¹⁷ hogy az Izraelen kívüli népek is keressék az Urat,
minden nem zsidó ember is, aki az én nevemet viseli.
Így szól az Úr, aki meg is teszi mindazt,

Ám 9:11–12

- ¹⁸ amit öröktől fogva elhatározott és megmondott.’

¹⁹Ezért én azt tanácsolom, hogy ne zavarjuk meg azokat a nem zsidó testvéreket, akik Istenhez jönnek. ²⁰Inkább írjunk nekik levelet, és mondjuk meg, hogy

15:10 *terhet* A Mózes Törvényét. Ugyanis, a Jézusban hívő zsidók egy része azt akarta, hogy a nem zsidó hívők is a Törvény parancsai szerint éljenek.

ne egyenek olyan ételt, amit a bálványoknak ajánlottak fel,
 ne kövessenek el semmilyen szexuális bűnt[†],
 ne egyenek megfulladt állatok húsából készült ételt,
 se olyan húst, amiben benne maradt a vér.

²¹Ne tegyenek semmi ilyet, mert minden városban vannak zsidók, akik Mózes Törvényét tanítják, és minden szombat[†] felolvassák a Törvényt a zsinagógákban[†].”

Az apostolok levele a nem zsidó hívőkhöz

²²Ekkor az apostolok[†] és a gyülekezet vezetői[†] az egész gyülekezettel[†] együtt elhatározták, hogy néhány testvért Pállal és Barnabással együtt elküldenek a szíriai Antiókhiaába. Kiválasztották maguk közül Júdást (akit Barsabbásnak is neveztek) és Szilászt, akik vezetők voltak a testvérek között. ²³Írtak egy levelet is, amelyet a küldöttek magukkal vittek. Ez állt a levélben:

„Mi, az apostolok[†], és a jeruzsálemi gyülekezet vezetői[†], a ti testvéreitek, üdvözetünket küldjük nem zsidó származású testvéreinknek, akik a szíriai Antiókhia városában, Szíria és Cilicia tartományában élnek.

²⁴Megtudtuk, hogy hozzátok ment közülünk néhány ember, és olyan dolgokat mondtak, ami megzavart és nyugtalanított benneteket. De ezeket az embereket nem mi küldtük. ²⁵Ezért egy akarattal elhatároztuk, hogy kiválasztunk néhány embert, és elküldjük őket hozzátok. Ők együtt mennek a mi szeretett Pál és Barnabás testvérünkkel, ²⁶akik életüket is odaadták a mi Urunk, Jézus Krisztusért. ²⁷Elküldjük tehát hozzátok Júdást és Szilászt, akik majd személyesen is elmondják nektek ugyanezt. ²⁸A Szent Szellem[†] úgy látja jónak, és mi is egyetértünk vele, hogy ne terheljünk benneteket semmi mással, csak ezeket a dolgokat tartsátok be:

²⁹ ne egyetek olyan ételt, amit a bálványoknak ajánlottak fel,
 ne egyetek megfulladt állatok húsából készült ételt,
 se olyan húst, amelyben benne maradt a vér, és
 ne kövessetek el semmilyen szexuális bűnt[†],

Ha ezeket elkerülitek, jól teszitek.

Isten veletek!”

³⁰Ezzel útnak indították Barnabást, Pált, Júdást és Szilászt. Ők pedig elmentek a szíriai Antiókhiaába, összehívták a gyülekezetet[†], és átadták a levelet. ³¹Amikor az antiókhiai testvérek ezt elolvasták, nagyon megörültek, és a levél megerősítette őket. ³²Júdás és Szilász, akik mindketten próféták[†] voltak, sokáig beszélgettek a testvérekkel, bátorították és erősítették őket. ³³Egy ideig még velük maradtak, majd miután az antiókhiai testvérek békességgel elbocsátották őket, visszatértek Jeruzsálembe, azokhoz, akik elküldték őket. ^{34*}

15:34 Néhány görög nyelvű kéziratban szerepel a 34. vers: „De Szilász úgy döntött, hogy ott marad.”

³⁵Pál és Barnabás egy darabig még a szíriai Antiókiában maradtak. Sok más testvérrel együtt tanították az Úr beszédét, és hirdették az örömhírt[†].

Pál és Barnabás különválnak

³⁶Néhány nap múlva Pál azt mondta Barnabásnak: „Sok városban hirdettük az Úr üzenetét. Most menjünk vissza ezekbe a városokba, és látogassuk meg a testvéreket! Nézzük meg, hogy vannak!”

³⁷Barnabás azt akarta, hogy vigyék magukkal Jánost is (akit Márknak is hívtak). ³⁸Az első útjukon azonban János Márk Pamfilában visszafordult, és nem folytatta velük együtt a munkát. Emiatt Pál nem akarta Jánost magával vinni. ³⁹Pál és Barnabás ezen sokat vitatkoztak, de nem tudtak megegyezni. Ezért elváltak egymástól. Barnabás maga mellé vette Márkot, és Ciprus szigetére hajózott. ⁴⁰Pál pedig Szilászt választotta útitársnak. Akkor a testvérek az Úr kegyelmére bízták Pált, ő pedig Szilással együtt elindult. ⁴¹Végigjárta Szíriát és Ciliciát, és erősítette a gyülekezeteket[†].

Timóteus csatlakozik Pálhoz

16 ¹Pál eljutott Derbébe és Lisztrába is. Élt ott egy Timóteus nevű tanítvány, akinek az anyja hívő zsidó, az apja pedig görög volt. ²Timóteusról jó véleménye volt a lisztrai és az ikóniumi testvéreknek. ³Pál azt akarta, hogy Timóteus is vele utazzon. De azon a környéken a zsidók mind tudták, hogy Timóteus apja görög volt. Ezért Pál körülmetélte[†] Timóteust a zsidók kedvéért. ⁴Ezután együtt végigjárták a városokat*. Mindenhol elmondták a hívőknek a jeruzsálemi apostolok[†] és gyülekezeti vezetők[†] határozatát. ⁵Így a gyülekezetek[†] erősödtek a hitben, és napról-napra egyre több ember csatlakozott hozzájuk.

Isten Macedóniába küldi Pált

⁶Pál, és akik vele együtt mentek, Ázsiában is szerették volna hirdetni Isten üzenetét, de a Szent Szellem[†] nem engedte nekik, hogy arrafelé menjenek. Ezért keresztülutaztak Frígia és Galácia vidékén. ⁷Amikor Mízia határához értek, Bitíniába akartak menni, de Jézus Szelleme oda sem engedte őket. ⁸Ezért Mízia mellett elhaladva Tróászba mentek.

⁹Azon az éjszakán Pál látomást látott: egy Macedóniai férfi állt előtte, és így kérte: „Gyere át a tengeren Macedóniába, és segíts nekünk!” ¹⁰Pál látomása után azonnal elhatároztuk, hogy Macedóniába[†] megyünk. A látomásból megértettük, hogy Isten oda hívott bennünket, hogy ott is hirdessük az örömhírt[†].

Jézus első tanítványai Európában

¹¹Tróászban hajóra szálltunk, és egyenesen Szamotráké szigetére mentünk. Innen másnap továbbhajóztunk Neápoliszba, majd ^{12a}a macedóniai Filippi városába érkeztünk, ahol rómaiak laktak. Ez volt a legfontosabb város Macedóniának[†] ebben a részében. Itt több napot töltöttünk.

¹³Szombaton[†] kimentünk a városkapun túl, a folyóhoz. Azt gondoltuk, hogy ott van az a hely, ahol az emberek imádkozni szoktak. Néhány asszony

16:4 városokat Azokat a városokat, ahol Jézusban hívők csoportjai voltak.

összegyűlt a folyóparton. Leültünk, és beszélgettünk velük. ¹⁴Volt közöttük egy asszony Thiatíra városából, akit Lídiának hívtak. Kereskedő volt, bíbor színű ruhákat árult. Ez a Lídia az igaz Istent imádta. Amíg hallgatta, amit mondtunk, az Úr megnyitotta a szívét, és elfogadta, amit Pál mondott. ¹⁵Ezután egész családjával együtt bemenekült, majd meghívott bennünket a házába. Ezt mondta: „Ha elfogadtok engem az Úr igazi követőjének, akkor gyertek hozzám, és legyetek vendégeim!” Így rábeszélte bennünket, hogy vele menjünk.

Az apostolokat üldözik, de kiszabadulnak a börtönből

¹⁶Történt egyszer, hogy amikor az imádkozás helyére mentünk, szembejött velünk egy rabszolgaleány, akiben a jövendőmondás szelleme* lakott. Ez a leány sok pénzt szerzett a gazdáinak azzal, hogy előre megmondta az embereknek, mi fog történni velük. ¹⁷Folyton Pál és a csoportja után ment, és közben így kiáltozott: „Ezek az emberek a Magasságos Isten szolgái. Megmondják nektek, hogyan menekülhettek meg!” ¹⁸Ez így ment több napon keresztül. Végül Pál megharagudott, hátrafordult, és azt mondta a leányban lakó gonosz szellemnek[†]: „Jézus Krisztus nevében megparancsolom neked, hogy menj ki ebből a leányból!” Erre a jövendőmondó szellem azonnal kiment belőle.

¹⁹A rabszolgaleány gazdái megértették, hogy többé nem tudnak pénzt keresni a leány segítségével. Ezért megfogták Pált és Szilászt, és a piactérre hurcolták őket a város vezetői elé. ²⁰Amikor oda értek, ezt mondták: „Ezek az emberek zsidók, és megzavarják városunkat. ²¹Olyan szokásokat tanítanak, amelyeket nekünk nem szabad elfogadnunk, vagy követnünk, mert római polgárok vagyunk.” ²²Velük együtt az összegyűlt emberek is vádolták Pált és Szilászt. A város vezetői pedig megparancsolták, hogy tépjék le róluk a ruhát, és korbáccsal verjék meg őket. ²³Így Pált és Szilászt jól megkorbácsolták, majd börtönbe zárták. Megparancsolták a börtönőrnek, hogy szigorúan őrizze őket. ²⁴Ezért a börtönőr bevitte őket a börtön belsejébe, és megkötözte a lábukat.

²⁵A börtönben az éjszaka közepén Pál és Szilász imádkoztak, és dicséreteket énekeltek Istennek, a többi fogoly pedig hallgatta őket. ²⁶Hirtelen erős földrengés támadt. Olyan nagy volt a földrengés, hogy még a börtön alapja is beleremegett. A börtön minden ajtaja azonnal kinyílt, és a foglyokról leestek a láncok. ²⁷A börtönőr felébredt, és látta, hogy a börtönajtók nyitva vannak. Ekkor a kardjával meg akarta ölni magát, mert azt hitte, hogy a foglyok megszöktek.* ²⁸De Pál hangosan odakiáltott neki: „Ne öld meg magad, mert mindannyian itt vagyunk!”

Higgy az Úr Jézusban, és megmenekülsz

²⁹Az őr erre szólta, hogy hozzanak valami világító eszközt, majd berohant a börtönbe. Remegett a félelemtől, és Pál meg Szilász lába elé borult. ³⁰Azután kivezette őket, és azt kérdezte: „Uraim, mit tegyek, hogy megmeneküljek?”

³¹Pálék így válaszoltak: „Higgy az Úr Jézusban, és megmenekülsz, te is meg a családod is.” ³²Elmondták az Úr üzenetét a börtönőrnek és

16:16 jövendőmondás szelleme A Sátánt szolgáló gonosz szellem, aki ezt a különleges képességet adta a leánynak. A 18. versben is. **16:27** meg akarta ... megszöktek Azért akart öngyilkos lenni, mert ha a foglyok megszöktek, akkor őt emiatt kivégzik.

mindazoknak, akik a házában voltak. ³³Ő pedig még akkor éjjel kimosta Pál és Szilász sebeit, és egész családjával együtt bemerítkezett[†]. ³⁴Ezután behívta őket a házába, enni adott nekik, és egész családjával együtt nagyon örült annak, hogy most már ők is hittek Istenben.

³⁵Reggel a város vezetői katonákat küldtek a börtönőrhöz, ezzel az üzenettel: „Engedd szabadon azokat az embereket!”

³⁶A börtönőr pedig megmondta ezt Pálnak: „A város vezetői azt üzenték, hogy engedjétek szabadon benneteket. Ezért most szabadok vagytok. Menjetekek békével!”

³⁷De Pál így szólt a katonákhoz: “Vezetőitek nem bizonyították be, hogy valami bűnt követtünk volna el. Ennek ellenére az emberek előtt megverték, és börtönbe zártak bennünket. Mi római állampolgárok* vagyunk, és jogaink vannak. Most meg titokban akarnak bennünket elküldeni?! Azt már nem! Jöjjenek csak ide, és ők maguk vezessenek ki minket!”

³⁸A katonák visszamentek a város vezetőihez, és elmondták, amit Pál üzent. Amikor a vezetők megtudták, hogy Pál és Szilász római állampolgárok, megijedtek. ³⁹Odamentek hozzájuk, és bocsánatot kértek tőlük. Azután kivezették őket a börtönből, és kérték, hogy menjenek el a városból. ⁴⁰Pál és Szilász a börtönből Lídia házához ment. Ott találkoztak a testvérekkel, bátorították őket, majd továbbmentek Filippiből.

Pál és Szilász Thesszalonikában

17¹Pál és Szilász átmentek Amfipolisz városán és Apollónián, majd Thesszalonikába érkeztek. Ebben a városban zsidók is éltek, és zsinagógájuk[†] is volt. ²Pál, szokása szerint, itt is elment a zsinagógába. Három héten keresztül minden szombaton[†] beszélgetett a zsidókkal az Írásokról[†]. ³Magyarázta nekik az Írásokat: bebizonyította, hogy a Krisztusnak[†] szenvednie kellett, és fel kellett támadnia a halálból. Azt mondta nekik: „Az a Jézus a Krisztus, akiről én beszélek nektek.” ⁴Néhány zsidó elfogadta ezt, és csatlakozott Pálhoz és Szilászhoz. A zsinagógában voltak olyan görögök is, akik az igaz Istent imádták, meg gazdag és előkelő asszonyok is. Ezek közül is sokan csatlakoztak Pálékhoz.

⁵De azok a zsidók, akik nem hittek, irigykedni kezdtek. Ezért kerestek néhány gonosz embert a piactéren, és pénzt adtak nekik. Azok meg összegyűjtöttek egy csomó embert, és nagy zavart keltettek a városban. Ez a sok ember a Jázon házához ment. Pált és Szilászt keresték, mert ki akarták őket hozni onnan, hogy a városi gyűlés elé állítsák őket. ⁶Amikor Pálékat nem találták, Jázont fogták meg, és néhány testvérrel együtt erőszakkal a város vezetői elé vitték. Közben ezt kiabálták: „Ezek az emberek az egész világon zavart keltettek, és most ide is eljöttek. ⁷Jázon vendégül látta őket. Ők nem engedelmességek a császár[†] törvényének, mert azt mondják, hogy van egy másik király: Jézus.”

⁸A város vezetői és a többi emberek erre nagyon dühösekké lettek. ⁹Jázon és a testvérek azonban kifizették a pénzbüntetést, így elengedték őket.

16:37 római állampolgárok A Római Jog szerint római állampolgárt nem volt szabad tárgyalás előtt megkorbácsolni.

Pál és Szilász Béreában

¹⁰Ezután a testvérek még azon az éjszakán útnak indították Pált és Szilászt, akik Bérea városába mentek. Amikor oda megérkeztek, elmentek a zsinagógába[†]. ¹¹A béreai zsidók jobb emberek voltak, mint a thesszalónikaiak. Nyitott szívvel fogadták az üzenetet. Minden nap olvasták az Írásokat[†], és gondolkodtak rajta. Akarták tudni, hogy igaz-e, amit Pál mondott. ¹²Ennek az lett az eredménye, hogy a bereai zsidók közül sokan hittek Jézusban. Sőt még a gazdag és előkelő görögök asszonyok és férfiak közül is sokan hívők lettek. ¹³Amikor azonban a thesszalónikai zsidók megtudták, hogy Pál Béreában is hirdeti Isten üzenetét, oda is utána mentek. Ott is Pál ellen uszították az embereket. ¹⁴Ekkor a testvérek azonnal továbbküldték Pált a tengerhez. De Szilász és Timóteus Béreában maradt. ¹⁵Azok a testvérek, akik elkísérték Pált, egészen Athén városáig mentek vele. Onnan visszatértek Béreába. Pál azt üzenete velük, hogy Szilász és Timóteus sürgősen menjenek utána Athénbe.

Pál Athénben

¹⁶Pál tehát Athénben várta Szilászt és Timóteust. Nagyon mérges lett, mert a városban sok bálvány-szobrot látott. ¹⁷Itt is elment a zsinagógába[†], és vitatkozott a zsidókkal és az istenfélő görögökkel. Beszélgetett másokkal is a piactéren. ¹⁸Néhány filozófus az epikureus és sztoikus csoportból vitatkozott Pállal.

Néhányan ezek közül azt mondták: „Ez az ember össze-vissza beszél! Mit akar ez mondani?” Pál ugyanis beszélt nekik Jézusról és a feltámadásról. Erre azt mondták egymásnak: „Úgy látszik, valami idegen istenekről beszél”. ¹⁹Azután magukkal vitték Pált az Areopágoszra[†]. Azt mondták neki: „Magyarázd el nekünk ezt az új dolgot, amiről beszélsz, mert nem értjük! ²⁰Furcsa amit mondasz, de szeretnénk megérteni.” ²¹(Az athéniak és az ott lakó külföldiek mind azzal töltötték az idejüket, hogy új elméletekről vitatkoztak.)

²²Pál tehát felállt az Areopágosz előtt, és így szólt: „Athéni férfiak, úgy látom, ti valóban nagyon vallásos emberek vagytok. ²³Amikor a városotokban jártam, láttam azokat a dolgokat, amiket ti tiszteltek. Találtam egy olyan oltárt is, amelyre ez volt írva: ‘ANNAK AZ ISTENNEK, AKIT NEM ISMERÜNK’. Éppen ő az, akiről én beszélek nektek: az az Isten, akit ti imádtok, bár nem ismertek. ²⁴Ő az Isten, aki teremtette az egész világot és mindent, ami benne van. Ő a Menny és a Föld Ura, aki nem kézzel készített templomokban lakik! ²⁵Istennek nincs szüksége rá, hogy az emberek szolgálják őt. Éppen ellenkezőleg! Ő ad mindenkinek életet, lehetetet, és mindent. ²⁶Ő teremtette az első embert, és annak az utódaiból az összes nemzetet. Isten akarta, hogy az emberek az egész Földön mindenhol elterjedjenek. Ő jelölte ki a népek lakóhelyének határait. Ő határozta meg azt is, hogy meddig lakjanak ott. ²⁷Mindezt azért tette, hogy az emberek keressék Istent, kinyújtsák a kezüket utána, kitapogassák őt a sötétben, és talán meg is találják. Pedig Isten nincs messze egyiküinktől sem! ²⁸Mert benne élünk, mozgunk, és vagyunk.’ Költőitek közül az egyik ezt mondta: ‘Mert az ő gyermekei vagyunk.’

²⁹Mivel valóban Isten gyermekei vagyunk, nem szabad azt gondolnunk, hogy Isten olyan, mint az arany, ezüst vagy kő. Ő nem hasonlítható azokhoz a dolgokhoz, amiket az emberek kitalálnak, vagy a művészek készítenek.

³⁰Eddig az emberek nem értették meg, hogy Isten nem ilyen. Isten mostanáig türelmes volt, most azonban mindenkinek mindenhol azt parancsolja, hogy változtassa meg a gondolkodását és az életét. ³¹Mert Isten már kijelölte azt a napot, amelyen ítéletet tart az összes ember felett az egész világon. Az ő ítélete igazságos lesz. Ezt az ítéletet egy férfi által fogja tartani, akit erre a célra már kiválasztott. Azzal bizonyította ezt mindenki számára, hogy ezt az embert (*Jézust*) feltámasztotta a halálból!”

³²Amikor az emberek a feltámasztról hallottak, voltak, akik kicsúfolták Pált, mások viszont azt mondták: „Szeretnénk, ha beszélne még erről.” ³³Pál ezután elment közülük. ³⁴Dioniziosz, az Areopágosz tagja, egy Damarisz nevű asszony és még néhányan azonban hittek Jézusban, és együtt mentek Pállal.

Pál Korinthusban

18 ¹Ezután Pál továbbment Athénből Korinthusba. ²Találkozott ott egy Akvila nevű zsidó emberrel, aki Pontuszból származott, és feleségével, Priszcillával együtt nem sokkal azelőtt érkezett Korinthusba. Itáliából jöttek, mert Claudius[†] császár megparancsolta a zsidóknak, hogy költözzenek el Rómából. Pál meglátogatta Akvilát és Priszcillát, és attól kezdve náluk is lakott. ³Mivel Pálnak is sátoresztítő volt a mestersége, ezután együtt is dolgoztak.

⁴Pál minden szombaton[†] vitatkozott a zsinagógában[†] a zsidókkal és a görögökkel. Azt akarta, hogy ők is higgyenek Jézusban. ⁵Ezután Szilász és Timóteus megérkezett Macedóniából. Ettől kezdve Pál minden idejét arra fordította, hogy a zsidóknak bebizonyítsa: Jézus a Krisztus[†]. ⁶A zsidók azonban nem hittek neki. Ellenkeztek Pállal, átkozták és káromkodtak. Ekkor Pál lerázta ruhájáról a port,^{*} és azt mondta nekik: „Ha nem fogtok megmenekülni, arról csak ti tehetek! Az én lelkiismeretem tiszta, mert mindent megtettem, hogy megmentslek titeket. Mostantól kezdve a nem zsidókhöz megyek.”

⁷Ott is hagyta őket, és Titiusz Jusztusz házába költözött, aki az igaz Istent imádta, és a zsinagóga[†] mellett lakott. ⁸Kriszpusz, a zsinagóga vezetője egész családjával együtt mégis hitt az Úrban. Korinthusban még sok más ember is hallotta Pál beszédét, és hitt Jézusban. Ezek az emberek mind bemeztettek[†].

⁹Az egyik éjjel Pál álmod látott. Az Úr így szólt hozzá ebben az álomban: „Ne félj! Bátran beszélj az emberekkel továbbra is, ne hallgass el, ¹⁰mert én veled vagyok. Senki sem fog megtámadni, vagy bántani téged. Népem közül sokan laknak ebben a városban.” ¹¹Ezért Pál még másfél évig ott maradt, és tanította nekik Isten beszédét és üzenetét.

Pál a bíróság előtt

¹²Amikor Gallió volt Akhája[†] kormányzója, a zsidók összefogtak, rátámadtak Pálra, és erőszakkal a bíróságra vitték, Gallió elé. ¹³Ezzel vádolták Pált: „Ez az ember azt tanítja, hogy olyan módon imádjuk Istent, amely ellenkezik a mi Törvényünkkel.”

¹⁴Pál éppen mondani akart valamit, de szóhoz sem jutott, mert Gallió ezt válaszolta a zsidóknak: „Ha bűncselekményről, vagy valami gonosz

18:6 lerázta ... port Ezzel figyelmeztette őket, hogy többé nem áll szóba velük.

dologról lenne szó, akkor meghallgatnának benneteket, zsidók. ¹⁵Mivel azonban csak szavakról, nevekről, és a saját törvényetek kérdéseiről vitatkoztok, ezt intézzétek el magatok között! Én nem leszek bíró ilyen dolgokban.” ¹⁶Ezzel elküldte őket a bíróságról.

¹⁷Ekkor a zsidók megfogták Szószthenészt, aki akkor a zsinagóga[†] vezetője volt, és a bíróság előtt megverték. De Gallió nem törődött velük.

Pál visszatér a szíriai Antióchiába

¹⁸Pál ezután még sokáig Korinthusban maradt. Azután elbúcsúzott a testvérektől, és Priscillával és Akvilával együtt Szíriába hajózott. Amikor Kenkreába értek, Pál levágatta a haját, mert ezt ígerte Istennek.* ¹⁹Azután megérkeztek Efezus városába. Priscilla és Akvila nem utaztak tovább, hanem Efezusban maradtak. Pál Efezusban is bement a zsinagógába[†], ahol beszélgetett és vitatkozott a zsidókkal. ²⁰Azok kérték, hogy maradjon még náluk, de ő tovább akart utazni. ²¹Amikor elbúcsúzott a zsidóktól, azt mondta: „Ha Isten is akarja, még visszajövök hozzátok.” Azután hajóra szállt, és elhagyta Efezust.

²²Cézárea városában partra szállt, majd innen felment Jeruzsálembe. Ott köszöntötte a jeruzsálemi gyülekezetet[†]. Ezután lement a szíriai Antióchiába. ²³Egy idő után innen is továbbment, Galácia és Frígia vidékét járta be. Minden városban bízta és erősítette Jézus tanítványait.

Apollós Efezusban és Korinthusban

²⁴Közben egy Apollós nevű zsidó férfi érkezett Efezusba. Alexandria városából származott, sokat tanult, és nagyon jól ismerte az Írásokat[†]. ²⁵Az Úr Útjáról[†] már korábban tanították Apollóst, aki mindenhol lelkesen* beszélt, és helyesen tanított Jézusról, pedig csak azt a bemeztést[†] ismerte, amiről János[†] tanított. ²⁶Apollós kezdett az efezusi zsinagógába[†] járni, és ott nagyon bátran beszélt. Amikor Priscilla és Akvila hallották őt, elhívták a házukba. Beszélgettek vele, és részletesebben elmagyarították neki Isten útját. ²⁷Ezután Apollós el akart menni Akhájába. Az efezusi testvérek bízatták, és levelet írtak az Akhájában lakó tanítványoknak, hogy fogadják szívesen Apollóst. Amikor azután Apollós odaérkezett, sokat segített az ottani tanítványoknak, akik Isten kegyelme által hívőkké lettek. ²⁸Apollós ugyanis az emberek előtt sokszor és hevesen vitatkozott a zsidókkal, és világosan be tudta bizonyítani, hogy nincs igazuk. Az Írások[†] alapján bebizonyította, hogy Jézus a Krisztus[†].

Az efezusi tanítványokra is leszáll a Szent Szellem

19¹Amíg Apollós Korinthusban volt, Pál más városokat látogatott meg, majd Efezusba érkezett. Itt találkozott Jézus néhány tanítványával. ²Megkérdezte tőlük: „Megkaptátok-e a Szent Szellemet[†], amikor hívők lettetek?”

De ők így válaszoltak: „Nem is hallottunk a Szent Szellemről[†]!”

³Erre Pál megkérdezte: „Hát akkor hogyan merítették be[†] titeket?”

18:18 Pál ... Istennek Zsidó szokás szerint, így fejezte ki, hogy Istennek tett fogadalmának letelt az ideje. **18:25** lelkesen Szó szerint: égő szellemmel, szellemében égve.

Mire ők azt mondták: „Úgy, ahogyan János tanította a bemerítkezést.”

⁴Pál így szólt: „János azért merítette be[†] az embereket, hogy ezzel fejezzék ki, hogy meg akarják változtatni a gondolkodásukat és az életüket.” De János azt is megmondta az embereknek, hogy higgyenek abban, aki majd utána fog jönni, vagyis Jézusban.

⁵Amikor a tanítványok ezt meghallották, bemerítkeztek[†] az Úr Jézus nevébe. ⁶Amikor Pál rájuk tette a kezét,^{*} a Szent Szellem[†] leszállt a tanítványokra, akik kezdtek nyelveken szólni és prófétálni. ⁷Ez a tanítványcsoport tizenkét férfiből állt.

⁸Pál ezután elment a zsinagógába[†]. Ott bátran beszélt a zsidóknak Isten királyi uralmáról. Sokat vitatkozott velük három hónapon keresztül, és próbálta meggyőzni őket. ⁹Közülük néhányan makacsul ellenkeztek Pállal, és nem akartak hinni. Sőt, mindenkinek rossz dolgokat mondtak Isten útjáról[†].

Pál és az efezusi tanítványok

Erre Pál végleg otthagya a zsidókat, de magával vitte azokat, akik Jézus tanítványai lettek. Ezeket minden nap tanította egy Tirannosz nevű ember iskolájában. ¹⁰Ez így ment két évig. Ezért az Ázsiában[†] lakó zsidók és nem zsidók mind hallották és megismerték Isten beszédét és üzenetét. ¹¹Isten különleges csodákat tett Pálon keresztül. ¹²Az emberek elvitték a betegekhez a zsebkendőket és ruhákat, amelyeket Pál viselt, a betegek pedig meggyógyultak, és a gonosz szellemek[†] kimentek belőlük.

Jézust a gonosz szellemek is ismerik

¹³Arra járt néhány zsidó, akik azzal foglalkoztak, hogy a gonosz szellemeket[†] kizavarják az emberekből. Megpróbálták az Úr Jézus nevét erre a célra használni. Azt mondták a gonosz szellemeknek: „Annak a Jézusnak a nevében parancsolunk nektek, akiről Pál beszél!” ¹⁴Ezt tette Szkéva hét fia is. (Szkéva volt a zsidó főpap)[†].

¹⁵De egyszer a gonosz szellem[†] így beszélt vissza ezeknek a zsidóknak: „Jézust ismerem, Pálról is hallottam, de kik vagytok ti?!”

¹⁶Akkor az az ember, akiben a gonosz szellem[†] volt, rájuk ugrott, megverte őket, és még a ruhát is letépte róluk. Erősebb volt, mint ők együttesen, annyira, hogy azok meztelenül és sebesülten rohantak ki a házból.

¹⁷Ezt mindenki megtudta, aki csak Efezusban lakott, zsidók és görögök egyaránt. Félelem fogta el őket, és még jobban tisztelték az Úr Jézus nevét. ¹⁸A hívők közül sokan bevallották gonosz tetteiket az emberek előtt. ¹⁹Voltak olyan hívők, akik korábban varázsláltak. Ezek közül sokan összegyűjtötték varázsláshoz használt könyveiket, és a többiek szeme láttára elégették őket. Az így elégetett könyvek összesen körülbelül ötvenezer ezüstpénzt[†] értek. ²⁰Ezért azután Isten beszéde és üzenete egyre erősebben terjedt, és egyre többen hittek Jézusban.

²¹Ezek után Pál elhatározta, hogy felmegy Jeruzsálembe. Az volt a terve, hogy közben keresztülmegy Macedónián[†] és Akháján[†]. Ezt gondolta:

19:6 rájuk tette a kezét Ilyen módon kérte Istent, hogy különlegesen áldja meg ezeket az embereket. Ebben az esetben a Szent Szellemet kérte a számukra.

„Jeruzsálem után Rómába is el kell mennem.”²²Ezért két segítőtársát, Timóteust és Erásztoszt előreküldte Macedóniába, ő maga pedig egy ideig még Ázsiában maradt.

Zúrzavar Efezusban

²³Ekkor történt, hogy nagy zúrzavar támadt Efezusban az Úr Útja[†] miatt. ²⁴Volt a városban egy Demeter nevű ötvösmester. Azzal foglalkozott, hogy Artemisz istennő templomának* kicsinyített másolatát készítette ezüsből. A műhelyében dolgozó munkások ezért jó fizetést kaptak.

²⁵Demeter összegyűjtötte ezeket a munkásokat és a többi hasonló mesterembert. Azt mondta nekik: „Emberek, tudjátok, milyen sok pénzt keresünk ezzel a munkával. ²⁶Ugyanakkor ti magatok is látjátok, mit csinál ez a Pál, és halljátok, mit mond! És mennyi embert meggyőzött már, de nem csak Efezusban, hanem szinte egész Ázsiában[†]. Azt mondja, hogy a kézzel készített istenek valójában nem is istenek. ²⁷Ez nagyon veszélyes! Rossz híre lesz a munkánknak. Sőt, a mi nagy istennőnket, Artemiszt, és a templomát is semmibe veszik. Pedig Artemiszt egész Ázsia, sőt az egész világ istennőként tiszteli!”

²⁸Erre az összegyűlt emberek nagyon dühösekké lettek, és így kiáltoztak: „Nagy az Efezusi Artemisz!” ²⁹Az egész városban zúrzavar támadt. Elfogták Gájuszt és Arisztarkhoszt, akik Macedóniából[†] jöttek és Pál útítársai voltak. Erőszakkal elvitték őket a stadionba, ahol nagyon sok ember gyűlt össze. ³⁰Pál is oda akart menni, hogy beszéljen hozzájuk, de a tanítványok nem engedték. ³¹Pálnak volt néhány barátja a város vezetői között. Ezek is azt üzenték neki, hogy ne menjen a stadionba. ³²Közben a stadionban összegyűlt emberek már mindenfélét kiabáltak. Az egész gyűlés összezavarodott, sőt a legtöbben azt sem tudták, miért jöttek ide. ³³A zsidók kiválasztották Sándort, és előre állították, hogy beszéljen. Sándor intett a kezével, és beszédet akart mondani. ³⁴De mikor az emberek megtudták, hogy Sándor zsidó, még jobban kiabáltak. Mindenki kórusban ordította: „Nagy az efezusi Artemisz! Nagy az efezusi Artemisz!...” Ez körülbelül két óra hosszat tartott.

³⁵Vége a város egyik vezetője lecsendesítette a kiabáló sokaságot. Így beszélt: „Efezusiak! Van-e valaki széles e világon, aki ne tudná, hogy Efezus városa őrzi a nagy Artemisz istennő templomát, és az égből hullott szent követ*? ³⁶Mivel mindez nyilvánvaló, csillapodjatok le, és ne okozzatok semmi bajt! ³⁷Mert idehoztátok ezeket az embereket*, holott nem loptak semmit a templomból, és nem mondtak rosszat istennőnkre. ³⁸Ha Demeternek és a többi mesterembernek panaszuk van valaki ellen, akkor menjenek a bíróságra. Ott mondják el, mivel vádolják egymást. ³⁹Ha bármi más dolgot akartok elintézni, akkor azt meg a szokásos népgyűlésen kell megbeszélni. ⁴⁰Attól félek, hogy azért, ami ma történt, még lázadással is vádolhatnak bennünket. Hiszen nem tudjuk megmondani, miért csináltunk ekkora zúrzavart.” ⁴¹Ezzel hazaküldte az embereket.

19:24 Artemisz ... temploma Az ókori pogány Artemisz-kultusz egyik leghíresebb temploma Efezusban volt, ahol ezt a hamis bálvány-istent (istennőt) imádták. **19:35** szent kő Valószínűleg egy meteorit, vagy más szikla, amelyet imádtak, mert azt gondolták, hogy Artemiszre hasonlít.

19:37 embereket Gájuszt és Arisztarkhoszt, Pál két útítársát.

Pál Macedóniában és Görögországban

20¹Miután megszűnt a zűrzavar, Pál magához hívta a tanítványokat. Bátorította őket, majd elbúcsúzott tőlük, és elindult Macedóniába.[†] ²Macedóniában járva mindenhol hosszasan beszélt a tanítványokkal, és bátorította őket. Azután Görögországba ment, ³és ott maradt három hónapig. Innen Szíriába akart hajózni, de megtudta, hogy a zsidók valami rosszat terveznek ellene. Ezért úgy döntött, hogy Macedónián keresztül tér vissza. ⁴Pált elkísérte a Bérea városából való Szópatér (Pirrosz fia), a Thesszalonika városából való Arisztarkhosz[†] és Szekundusz, meg Gájusz, aki Derbéből jött, azután Timóteus, és az ázsiai tartományból származó Tükhikosz és Trofimosz. ⁵Ez a csoport előre ment, és Tróászban vártak meg bennünket. ⁶Mi a kovásztalan kenyerek ünnepe[†] után szálltunk hajóra Filippiben. Öt nappal később találkoztunk a csoporttal Tróászban, ahol hét napot töltöttünk.

Pál Tróászban

⁷Amikor a hét első napján* összegyűltünk, hogy megtörjük a kenyeret,* Pál egészen éjfélig beszélt, mert másnap tovább akart utazni. ⁸Az emeleti szobában, ahol összegyűltünk, elég sok világító-eszköz volt. ⁹Egy Eutikhosz nevű fiatalember az ablakban ült, és nagyon elálmosodott, ahogy Pál egyre tovább beszélt. Olyan mélyen elaludt, hogy kiesett az ablakból. Három emelet magasról esett le, és amikor az emberek felemelték a földről, már halott volt. ¹⁰Akkor Pál lement hozzá, ráborult a fiú testére, átölelte, és azt mondta: „Ne aggódjatok, mert él!” ¹¹Ezután Pál újra felment az emeleti szobába, megtörte a kenyeret, és evett. Még sokáig beszélgetett a tanítványokkal, egészen hajnalig, majd elment. ¹²Eutikhoszt, a fiatalembert pedig hazavitték. Valóban élt, és ennek mindenki nagyon örült.

Utazás Tróászból Milétoszba

¹³Ezután hajóra szálltunk, és elindultunk Asszoszba. Ott akartuk felvenni Pált a hajóra, mert ő odáig gyalog akart menni. ¹⁴Amikor Asszoszban találkoztunk, ő is felszállt, és együtt hajóztunk tovább Mitilénébe. ¹⁵Innen másnap útnak indultunk, és eljutottunk egy helyre, amely szemben volt Khiosszal. Következő nap átmentünk Számoszba, másnap pedig a hajónk Milétoszba érkezett. ¹⁶Pál ugyanis elhatározta, hogy Efezusban nem állunk meg. Nem akart Ázsiában[†] időt tölteni, mert sietett Jeruzsálembe, hogy Pünkösdre[†] odaérjen, ha csak lehet.

Pál utolsó találkozása az efezusi gyülekezet vezetőivel

¹⁷Milétoszból Pál üzenetet küldött Efezusba, és magához hívta az efezusi gyülekezet[†] vezetőit[†]. ¹⁸Amikor azok megérkeztek, így szólt hozzájuk: „Ti tudjátok, hogyan éltem közöttetek, az első naptól kezdve, amikor Ázsiába jöttem. ¹⁹Mindig az Urat szolgáltam, alázatosan, és sokszor sírva. Őt szolgáltam a bajok között is, amelyeket el kellett elviselnem, a zsidók

20:7 a hét első napján A zsidó időszámítás szerint szombat este, a görög időszámítás szerint viszont vasárnap este lehetett, nem tudjuk biztosan. **20:7** megtörjük a kenyeret Ez jelenthet egyszerű közös étkezést is, vagy jelentheti az Úrvacsorát: azt a különleges közös étkezést, amelyről Jézus meghagyta a tanítványainak, hogy rá való emlékezésül gyakorolják. Lásd Lk 22:14–20.

ellenem való támadásai miatt. ²⁰Tudjátok, hogy bizonytalankodás nélkül elmondtam nektek mindazt, ami a javatokat szolgálta. Tanítottalak titeket az emberek előtt, és házról házra járva. ²¹Zsidókat és görögöket egyaránt figyelmeztettem, hogy változtassák meg a gondolkodásukat és az életüket. Figyelmeztettem őket, hogy forduljanak Istenhez, és higgyenek a mi Urunkban, Jézusban. ²²Most azonban engedelmessé kell a Szent Szellemnek[†], hogy Jeruzsálembé menjek. Nem tudom, mi fog történni ott velem. ²³Csak azt tudom, hogy a Szent Szellem minden városban figyelmeztet arra, hogy börtönbe fognak zárni, és bajba kerülök. ²⁴De nem számít még az életem sem. Csak az érdekel, hogy célhoz érjek, és elvégezzem a feladatot, amit az Úr Jézus bízott rám: hogy hirdessem az örömhírt[†] Isten kegyelméről.

²⁵Most hallgassatok rám! Tudom, hogy többé nem látjuk egymást. Amíg veletek voltam, tanítottalak benneteket Isten királyi uralmáról. ²⁶Ezért ma ünnepélyesen kijelentem, hogy nem az én hibám, ha közületek valaki nem fog megmenekülni. ²⁷Mert bizonytalankodás nélkül mindent elmondtam, amit Isten akart nektek üzeni. ²⁸Viseljetek gondot és vigyázzatok magatokra és azokra az emberekre, akik rátok vannak bízva! Mert ők olyanok, mint a juhnyáj*, amelyben a Szent Szellem[†] pásztorrá* tett titeket! Legyetek olyanok, mint a pásztorok: őrizzétek és gondozzátok Isten* gyülekezetét[†], mert a gyülekezetért Isten a saját vérével* fizetett. ²⁹Tudom azt is, hogy miután én elmegyek, gonosz emberek jönnek közétek. Olyanok lesznek, mint az éhes farkasok, amikor megtámadják és pusztítják a birkanyáját. ³⁰Sőt, még közöttetek is lesznek olyanok, akik rossz dolgokat tanítanak. Ezzel Jézus tanítványai közül egyes embereket eltérítenek az igazságtól, és maguk köré gyűjtik őket. ³¹Ezért vigyázzatok! Ne felejtsetek el, hogy három évig éjjel-nappal figyelmeztettelek benneteket, mindegyikötöket. Sokszor sírtam is miattatok.

³²Most pedig Istenre bízlak benneteket, és az Isten üzenetére, amely kegyelméről[†] beszél. Ez az üzenet képes arra, hogy erőssé tegyen és felneveljen titeket. Így kaphatjátok meg mindazt a jót, amit Isten nektek akar adni, mint örökséget. De nemcsak nektek, hanem mindazoknak, akik egészen Istenhez tartoznak. ³³Amíg veletek voltam, nem kértem senkitől ezüst-, vagy aranypénzét, vagy a ruháját. ³⁴Ti is jól tudjátok, hogy amikor közöttetek éltem, mindig a saját kezemmel dolgoztam, így tudtam megvenni, amire szükségem volt. De nemcsak saját magamat tartottam el, hanem a munkatársaimat is. ³⁵Így mutattam meg nektek, hogy szorgalmas munkával kell segítenünk azokat, akiknek szükségük van rá. Arra tanítottalak titeket, hogy emlékezzetek az Úr Jézus szavaira: 'Boldogabb leszel, ha te adsz másoknak, mint ha neked adnak valamit.'"

³⁶Miután Pál befejezte, az efezusi gyülekezet vezetőivel[†] együtt letérdelt és imádkozott. ³⁷Mindannyian nagyon sírtak, Pál nyakába borultak, és megcsókolták. ³⁸Nagyon szomorúak voltak, mert azt mondta, hogy többet nem fognak találkozni vele. Azután elkísérték a hajóhoz Pált.

20:28 juhnyáj A helyi gyülekezet hasonló a juhnyájhoz. Isten népe is úgy követi Jézust, a Főpásztor, és a gyülekezet vezetőit, mint a juhok a pásztorukat. **20:28 pásztor** Szó szerint: „őrző, felvigyázó”. **20:28 Isten** Néhány régi kézirat szerint: „az Úr”. **20:28 saját vérével** vagy: „saját Fiának vérével”.

Utazás Jeruzsálembe

21 ¹Miután elbúcsúztunk a vezetőktől, útra keltünk, és egyenesen Kószba hajóztunk. Másnap Rodoszba érkeztünk, onnan Patarába indultunk. ²Itt találtunk egy másik hajót, amely Föníciába tartott. Erre felszálltunk, és útnak indultunk. ³Miután megláttuk Ciprust, és bal kéz felől elhajóztunk mellette, Szíria felé indultunk, és Tírusz[†] városában kötöttünk ki. Itt a hajóból partra tették a rakományt. ⁴Tíruszban megkerestük Jézus tanítványait, és hét napig velük maradtunk. A testvérek a Szent Szellem[†] által azt mondták Pálnak, hogy ne folytassa útját Jeruzsálembe. ⁵Amikor már letelt az időnk, mégis kimentünk a tengerpartra, hogy folytassuk az utunkat. Az egész gyülekezet[†], az asszonyokkal és gyerekekkel együtt, kikísért bennünket a városon kívül, egészen a tengerig. A parton letérdeltünk és imádkoztunk, ⁶majd elbúcsúztunk egymástól. Mi hajóra szálltunk, ők pedig haza mentek.

⁷Tíruszból tovább hajózva Ptolemaisban kötöttünk ki. Itt is üdvözöltük a testvéreket, és egy napig náluk maradtunk. ⁸Másnap tovább indultunk, és megérkeztünk Cézarea városába. Itt Fülöp házához mentünk, és nála maradtunk. Fülöpnek az volt a feladata, hogy az örömhírt[†] hirdesse az embereknek. Ő volt az egyik a hét segítő testvér* közül. ⁹Négy lánya volt, akik prófétáltak. Ezek a lányok még nem mentek férjhez.

¹⁰Néhány napja már ott voltunk, amikor egy Agabosz nevű próféta[†] érkezett Júdeából. ¹¹Odajött hozzánk, elvette Pál övét, összekötözte vele a saját kezét és lábát, majd ezt mondta: „A Szent Szellem[†] azt mondja, hogy ennek az övnek a gazdáját így kötözik meg Jeruzsálemben a zsidók, és átadják őt a nem zsidóknak.”

¹²Amikor ezt hallottuk, mi is, meg a többiek is kérlelni kezdtük Pált, hogy ne menjen fel Jeruzsálembe. ¹³Ő azonban így válaszolt: „Miért sírtok? Ne szaggassátok a szívemet! Felkészültem rá, hogy megkötöznek, vagy akár meg is ölnek Jeruzsálemben az Úr Jézus nevéért.”

¹⁴Mivel nem hagyta, hogy lebeszéljük, nem is próbálkoztunk tovább, hanem azt mondtuk: „Legyen úgy, ahogy az Úr akarja!”

¹⁵Néhány nap múlva felkészültünk, és elindultunk Jeruzsálembe. ¹⁶A cézáreai tanítványok közül is velünk jöttek néhányan. Elvezettek bennünket a ciprusi Mnázón házához, aki Jézus első tanítványai közé tartozott. Nála laktunk egy ideig.

Pál a jeruzsálemi gyülekezet vezetőinél

¹⁷Amikor Jeruzsálembe értünk, a testvérek örömmel fogadtak bennünket. ¹⁸Másnap Pál is eljött velünk, meglátogatta Jakabot és a jeruzsálemi gyülekezet[†] vezetőit[†], akik mind együtt voltak. ¹⁹Pál köszöntötte őket, elmondta nekik, hogy mi mindent tett Isten az ő szolgálatán keresztül a nem zsidó népek között. ²⁰Erre a jeruzsálemi testvérek dicsérték Istent, és azt mondták Pálnak: „Testvér, látod ezt a sok ezer zsidót, akik hisznek Jézusban, és ugyanakkor a Mózes Törvényének is buzgón engedelmeskednek? ²¹Ezek hallottak rólad, és úgy tudják, hogy azt tanítod az idegen országokban élő zsidóknak, hogy hagyják el Mózes Törvényét: ne metéljék körül a gyermekeiket, és ne kövessék a szokásainkat.

21:8 hét segítő testvér A jeruzsálemi gyülekezet 7 különleges szolgája. Lásd ApCsel 6:1–6.

²²Most mit tegyünk?! A zsidó hívők biztosan megtudják, hogy ide jöttél. ²³Tedd meg, amit mondunk neked! Van közöttünk négy ember, akik ígéretet tettek* Istennek. ²⁴Vidd őket magaddal, végezd el velük együtt a tisztulási szertartást*, és fizesd ki a költségeiket, hogy lenyírassák a hajukat*! Így mindenki meg fogja tudni, hogy nem igaz az, amit rólad hallottak, és hogy te magad is úgy élsz, hogy a Törvény parancsainak engedelmeskedsz. ²⁵Ami a nem zsidó hívőket illeti, nekik írtunk egy levelet, hogy

‘ne egyenek olyan ételt, amit a bálványoknak ajánlottak fel,
ne egyenek megfulladt állatok húsából készült ételt,
se olyan húst, amelyben benne maradt a vér, és
ne kövessenek el semmilyen szexuális bűnt[†]’.

²⁶Pál tehát csatlakozott ahhoz a négy férfihoz, és másnap elvégezte velük együtt a tisztulási szertartást. Azután elment a Templomba[†] és bejelentette, hogy mikor jár le a tisztulásuk ideje, hogy mikorra készítsék el értük az áldozatot.

Pált a zsidók majdnem megölik

²⁷Amikor a hét nap már majdnem letelt, néhány Ázsiából[†] jött zsidó meglátta Pált a Templomban[†]. Ezek az ázsiaiak Pál ellen uszították az embereket, akik erőszakkal megragadták őt, és közben azt kiáltották: ²⁸„Izraeli férfiak, segítsetek! Ez az az ember, aki népünk, Törvényünk és szent Templomunk ellen tanít minden városban mindenkit! Ráadásul most még nem zsidókat is behozott a Templomba és ezzel bemocskolta ezt a szent helyet!” ²⁹Ezt azért mondták, mert előzőleg látták Pált és Trofimoszt a városban. Trofimosz Efezusból jött, és görög volt. A zsidók azt hitték, hogy Pál bevitte őt a Templomba.

³⁰Az emberek erre nagyon dühösek lettek. Az egész városból mindenki a Templomba[†] rohant, erőszakkal megragadták Pált, kivonszolták onnan, a kapukat pedig azonnal bezárták. ³¹A sok dühös ember meg akarta ölni Pált. Közben valaki szólt a római katonák parancsnokának, hogy egész Jeruzsálemben zűrzavar uralkodik. ³²A parancsnok erre azonnal hívta a tisztjeit és a katonáit, és ezekkel együtt oda rohant, ahol Pál volt. Amikor az emberek meglátták a parancsnokot és a katonákat, elengedték Pált, és nem verték tovább.

Pál a rómaiak fogságába kerül

³³A parancsnok odament Pálhoz, elfogta, és megparancsolta a katonáinak, hogy kötözzék meg két láncsal. Ezután megkérdezte az emberektől, hogy kicsoda ez a Pál, és mi rosszat tett. ³⁴De a sok ember össze-vissza kiabált, és a parancsnok a nagy zűrzavarban nem tudta kideríteni, hogy igazában mi is történt. Ezért megparancsolta, hogy Pált vigyék fel a várba. ³⁵Amikor a lépcsőkhöz értek, a katonák felvették Pált, és úgy vitték fel a lépcsőn. ³⁶Így védték meg a dühös tömegtől, amely jött utána, és folyton azt kiáltozta: „Öld meg! Öld meg!”

21:23 *ígéretet* Valószínűleg nazíreusi fogadalmat tettek, vagyis megfogadták Istennek, hogy különleges módon fogják szolgálni egy bizonyos ideig. **21:24** *szertartás* Különleges szertartás, amit a nazíreusi fogadalom befejezésekor kellett elvégezni. A 26. versben is. **21:24** *hajukat* Ez is a nazíreusi fogadalom idejének végét jelezte.

³⁷Amikor már éppen be akarták vinni a várba, Pál így szólt a parancsnoknak „Megengeded, hogy mondjak valamit?”

Az így válaszolt: „Tudsz görögül?! ³⁸Hát nem te vagy az az egyiptomi férfi, aki nemrég lázadást szított, és négyezer gyilkost vezetett a pusztába?”

³⁹Pál így válaszolt: „Nem, én zsidó vagyok. Tarzusból, a híres cilíciai városból származom. De kérek, engedd meg, hogy valamit mondjak az embereknek!”

⁴⁰Amikor a parancsnok megengedte, Pál megállt a lépcsőn, és intett az embereknek. Erre mindenki lecsendesedett, Pál pedig héberül szólalt meg. Ezt mondta:

Pál védekező beszéde a tömeg előtt

22¹ „Testvérek és népünk vezetői, hallgassatok meg! Hadd védekezzem előttetek!” ²Amikor az emberek meghallották, hogy az ő nyelvükön beszél, egészen lecsendesedtek. Pál ekkor így folytatta: ³„Én magam is zsidó vagyok. A cilíciai Tarzuszban születtem, de Jeruzsálemben nevelkedtem. Gamáliél* tanítványa voltam, aki gondosan megtanított mindenre atyáink Törvénye szerint. Ugyanúgy szenvedélyesen lelkesedtem Istenért, mint most ti, ⁴és üldöztem† azokat, akik az Úr Úját† követték. Elfogtam, és börtönbe zártam őket, és voltak akiket meg is öltek közülük, férfiakat és nőket is. ⁵A főpap† és az idősebb vezetők tanácsa bizonyíthatja, hogy ez így történt. Tőlük kaptam azokat a leveleket is, amelyek damaszkuszi testvéreinkhez szóltak. Én magam azért mentem Damaszkuszba ezekkel a levelekkel, hogy ott is elfogjam Jézus tanítványait. Megkötözve akartam visszavinni őket Jeruzsálembé, hogy börtönbe kerüljenek, és megbüntessék őket.”

⁶„De útban Damaszkusz felé valami történt velem. Körülbelül dél lehetett. Már közeledtem Damaszkusz városához, amikor hirtelen vakító fényesség vett körül, amely az égből világított rám. ⁷Leestem a földre, és egy hangot hallottam. Azt mondta: ‘Saul, Saul, miért üldözöl engem?’ ⁸Erre én megkérdeztem: ‘Ki vagy te, Uram?’ Ő így válaszolt: ‘Én vagyok a názáreti Jézus, akit te üldözöl.’ ⁹Akik velem voltak, látták a fényességet, de a hangot, amely hozzám szólt, nem hallották. ¹⁰Ekkor én megkérdeztem: ‘Mit tegyek, Uram?’ Az Úr pedig azt mondta nekem: ‘Kelj fel, és menj be Damaszkuszba! Ott majd megmondják neked mindazt, amit az én tervem szerint tenned kell.’ ¹¹Mivel a nagy fényességtől megvakultam, a társaim kézen fogva vezettek be Damaszkuszba.

¹²Élt abban a városban egy Anániás* nevű zsidó, aki hűségesen megtartotta a Törvény parancsait, és akit minden damaszkuszi zsidó tisztelt. ¹³Ez odajött hozzám, megállt mellettem, és azt mondta: ‘Saul, testvérem, kapd vissza a látásodat!’ Abban a pillanatban valóban megláttam őt. ¹⁴Anániás így folytatta: ‘Ősapáink Istene kiválasztott téged, hogy megtudd, mi a terve veled, és hogy meglásd az Igazságot (Jézust), és halld meg, amit neked mond. ¹⁵Mert róla fogsz tanúskodni: el kell mondanod minden embernek, amit láttál és hallottál. ¹⁶Most pedig ne várj tovább! Kelj fel, merítkezz be, mosd le a bűneidet, és hívd segítségül az Úr Jézus nevét!’

22:3 Gamáliél Híres és tiszteletben álló Törvény-tanító, a farizeusok csoportjából. Lásd ApCsel 5:34. **22:12** Anániás Az ApCsel-ben 3 ember szerepel, akiket így hívtak. A másik kettő az ApCsel 5:1 és 23:2 említi.

¹⁷Később visszajöttem Jeruzsálembe, és amikor a Templomban[†] imádkoztam, látomást láttam. ¹⁸Jézust láttam, aki azt mondta nekem: 'Siess, menj el Jeruzsálemből hamar, mert itt nem hiszik el, amit rólam mondasz!' ¹⁹Én így feleltem: 'Uram, ezek az emberek tudják, hogy én egyik zsinagógától[†] a másikhoz mentem, elfogtam, börtönbe zártam és megvertem azokat, akik benned hisznek!' ²⁰Amikor Istvánt megölték, aki rólad beszélt az embereknek, én is ott álltam, és helyeseltem, hogy megöljék. Sőt, őriztem is azoknak a ruháit, akik megölték Istvánt.' ²¹Erre Jézus azt mondta: 'Most indulj el! A nem zsidó népekhez küldelek, messzire.'"

²²Az összegyűlt emberek eddig csendben hallgatták Pált, de mikor ezt mondta, elkezdtek kiabálni: „Öld meg! Öld meg! Az ilyen embernek nem szabad élnie!” ²³Felsőruháikat eldobálták, ordítóztak, és port szórtak a levegőbe*. ²⁴A parancsnok erre mondta a katonáknak, hogy Pált vigyék be a várba, és korbáccsal verjék meg. Azt akarta, hogy Pál mondja meg, miért kiabáltak rá az emberek ilyen haragosan. ²⁵Amikor Pált megkötözték, hogy előkészítsék a megkorbácsoláshoz, ezt kérdezte az ott álló századostól: „Szabad-e nektek megkorbácsolni egy római állampolgárt, amíg el nem ítélik?”*

²⁶Erre a százados elment a parancsnokhoz, és azt mondta neki: „Vigyázz, mit csinálsz, mert ez az ember római állampolgár!”

²⁷A parancsnok ekkor Pálhoz sietett, és megkérdezte: „Mondd, te igazán római állampolgár vagy?”

„Az vagyok”—mondta Pál.

²⁸A parancsnok erre így felelt: „Én sokat fizettem azért, hogy római polgár lehessenek.”

„Én pedig már római polgárnak születtem”—felelte Pál.

²⁹Erre azok, akik meg akarták verni, azonnal elmentek. A parancsnok is megijedt, amikor megtudta, hogy Pál római állampolgár, és ő mégis megkötöztette.

Pál beszéde a zsidó vezetők előtt

³⁰A parancsnok pontosan meg akarta tudni, mivel vádolják Pált a zsidók. Ezért másnap összehívta a főpapokat[†] és az egész Főtanácsot[†]. Pált pedig eléjük állította, miután levette róla a láncokat.

23 ¹Pál a Főtanácsra[†] nézett és beszélni kezdett: „Testvéreim, én mind e mai napig tiszta lelkiismerettel éltem Isten előtt.” ²Erre Anániás* főpap[†] megparancsolta azoknak, akik Pál mellett álltak, hogy üssék szájon. ³Pál erre így szólt Anániáshoz: „Isten fog téged megverni, te fehérre festett pizkos fal! Azért ülsz ott, hogy a Törvény szerint ítélezz fölöttem, és a Törvény ellenére mégis megparancsolod, hogy engem üssenek meg?!”

⁴Akik mellette álltak, így szóltak Pálhoz: „Hogy mersz így beszélni Isten főpapjával[†]?!”

⁵Pál így felelt: „Testvéreim, nem tudtam, hogy ő a főpap[†]. Mert meg van írva: 'Ne mondj rosszat néped vezetőjéről!'³”

22:23 Felsőruháikat ... levegőbe Így fejezték ki, mennyire haragszanak Pálra. **22:25** Szabad-e ... ítélik A Római Jog szerint római állampolgárt nem volt szabad a tárgyalás előtt megkorbácsolni. **23:2** Ananias Nem azonos azzal, akit az ApCsel 22:12 említ. **23:5** idézet: 2Móz 22:28.

⁶Amikor Pál látta, hogy a Főtanács[†] egy része szadduceusokból[†], a másik része farizeusokból[†] áll, felkiáltott: „Testvérek, én is farizeus vagyok, sőt már apám is az volt! Most is azért állok a bíróság előtt, mert hiszek abban, hogy a halottak fel fognak támadni.”

⁷Amikor ezt mondta, a farizeusok[†] és a szadduceusok[†] vitatkozni kezdtek egymással, és a gyűlés két csoportra szakadt. ⁸A szadduceusok ugyanis nem hiszik, hogy a halottak fel fognak támadni. Nem hiszik, hogy vannak angyalok, vagy szellemek. A farizeusok azonban hisznek ezekben. ⁹Erre nagy zűrzavar és kiabálás támadt. Majd a farizeusok csoportjából felállt néhány törvény-tanító, és szenvedélyesen így érveltek: „Semmi rosszat nem látunk ebben az emberben. Lehet, hogy egy angyal vagy szellem szólott hozzá.”

¹⁰A vitatkozás annyira elvadult, hogy a parancsnok már attól félt, hogy Pált széttépik. Ezért megparancsolta a katonáknak, hogy menjenek le, Pált szabadítsák ki a vitatkozók közül, és vigyék vissza a várba.

¹¹Azon az éjszakán az Úr megállt Pál előtt, és azt mondta neki: „Légy bátor! Mert ahogyan Jeruzsálemben beszéltél, úgy kell Rómában is beszélned rólam.”

Pál a zsidók meg akarják ölni

^{12–13}Másnap a zsidók közül negyvenen összegyűltek, és azt tervezték, hogy meggyilkolják Pált. Megfogadták, hogy addig sem nem esznek, sem nem isznak, amíg ez nem sikerül. ¹⁴Elmentek a főpapokhoz[†] és a nép idős vezetőihez, és azt mondták: „Megfogadtuk, hogy addig nem eszünk semmit, amíg Pál meg nem öljük. ¹⁵Ezért most a Főtanácssal[†] együtt kérjétek meg a parancsnokot, hogy küldje le hozzátok Pált, mintha még kérdezni szeretnétek tőle valamit. Mi pedig várni fogunk rá, és megöljük, mielőtt ideérne.”

¹⁶Pál unokaöccse azonban meghallotta ezt a tervet, elment a várba, és elmondta Pálnak. ¹⁷Pál ekkor magához hívta az egyik századost, és azt mondta neki: „Vidd el ezt a fiatalembert a parancsnokhoz, mert valami üzenetet hozott!” ¹⁸A százados el is vitte a fiút a parancsnokhoz, és így szólt hozzá: „Az a Pál nevű fogoly hívatott, és megkért, hogy hozzam ide ezt a fiatalembert, mert mondani akar neked valamit.”

¹⁹A parancsnok ekkor kézen fogta a fiút, különvonult vele, és megkérdezte tőle: „Mit akarsz nekem mondani?”

²⁰A fiú így válaszolt: „A zsidók megegyeztek, hogy megkérnek, küldd le Pált holnap a Főtanács[†] elé, mintha még valamit kérdezni akarnának tőle. ²¹De te ne higgy nekik, mert több, mint negyvenen állnak lesben, hogy útközben meggyilkolják Pált. Ezek megfogadták, hogy addig nem esznek, nem isznak, amíg meg nem ölik. Már készen állnak, és csak a te engedélyedet várják.”

²²A parancsnok ekkor elküldte a fiút. Azt mondta neki: „Senkinek se szólj, hogy ezt elmondtad nekem!”

Pál Cézareába viszik

²³Azután magához hívatott két századost, és azt mondta nekik: „Készítsetek fel kétszáz katonát, hetven lovas és kétszáz lándzsást, és ma este kilenc órakor induljatok útnak Cézareába. ²⁴Adjatok lovakat Pálnak, hogy ő is lovagoljon, és juttassátok el épségben Félix kormányzóhoz!” ²⁵A parancsnok levelet is írt Félixnek, amely így szólt:

²⁶„Klaudiusz Liziász üdvözlettel a nagyra becsült Félix kormányzónak.

²⁷Ezt az embert a zsidók elfogták, és meg akarták ölni, de én katonáimmal kiszabadítottam, mert megtudtam, hogy római állampolgár. ²⁸Tudni akartam, mivel vádolják, ezért levittem őt a Főtanácsuk[†] elé. ²⁹Kiderült, hogy csak a saját törvényükkel kapcsolatban vádolják, és nincs ellene semmi olyan vád, amely alapján halált, vagy börtönt érdemelne. ³⁰Amikor megtudtam, hogy titokban meg akarják ölni, azonnal elküldtem őt hozzád. Vádlóinak pedig megparancsoltam, hogy mondják el neked, amivel ezt az embert vádolni akarják.”

³¹A katonák a parancs szerint még azon az éjszakán elvitték Pált Antipatriszba. ³²Másnap a lovas katonák továbbmentek vele, a többiek pedig visszatértek Jeruzsálembe. ³³Amikor a lovas csapat megérkezett Cézáréába, átadták a levelet a kormányzónak, és Pált is elébe vezették. ³⁴A helytartó elolvasta a levelet, és megkérdezte Páltól, hogy melyik tartományból való. Amikor megtudta, hogy Ciliciából, ³⁵azt mondta neki: „Majd meghallgatlak, amikor a vádlóid is megérkeznek.” Megparancsolta, hogy Pált a Heródes palotájában őrizzék.

Pál Félix helytartó előtt

24¹Öt nappal később Anániás főpap[†] néhány idős zsidó vezetővel együtt lement Cézáréába. Magukkal vittek egy Tertullusz nevű ügyvédet, hogy ő mondja el a kormányzó előtt, mivel vádolják Pált. ²Amikor Pált elővezették, Tertullusz elkezdte vádbeszédét:

„Nagyra becsült Félix, neked köszönjük, hogy hosszú ideje békében élünk. Bölcsességeddel sok fontos változást hoztál országunkban. ³Ezt minden körülmények között és mindenhol nagy hálával ismerjük el. ⁴De hogy ne raboljuk tovább az idődet, most arra kérünk, hallgasd meg rövid beszédünket! ⁵Ez az ember (Pál) nagy bajkeverő, aki az egész világon zűrzavart kelt a zsidók között. Ő a názáretiek csoportjának vezetője. ^{6–8}Még a Templomot[†] is be akarta mocskolni, de ebben megakadályoztuk*. Ha kikérdezed, te is meggyőződhetsz azokról a dolgokról, amelyekkel vádoljuk.” ⁹A többi zsidó vezető is bizonygatta, hogy Tertullusz mindenben igazat mondott.

Pál védőbeszéde Félix előtt

¹⁰Amikor a helytartó intett, hogy most Pál következik, ő így válaszolt: „Félix kormányzó! Tudom, hogy hosszú évek óta vagy már ennek a népnek a bírója, ezért örömmel védekezem előtted a magam dolgában. ¹¹Megtudhatod, hogy csak tizenkét nappal ezelőtt mentem fel Jeruzsálembe, hogy ott Istent imádjam. ¹²Ezalatt nem láttak engem sem a Templomban[†], sem a zsinagógában[†], vagy bárhol a városban, hogy vitatkoztam volna, vagy zűrzavart keltettem volna a nép között. ¹³Azt sem tudják bebizonyítani, amivel most vádolnak. ¹⁴Azt elismerem, hogy atyáink Istenét olyan módon tisztetem, ahogyan Jézus útjának[†] követői. Akik engem

24:6–8 megakadályoztuk Néhány kéziratban ezután következik: „és meg akartuk ítélni a saját Törvényünk szerint, ⁷de Liziász parancsnok közbelépett, és erőszakkal kivette a kezünkből. ⁸Liziász azt parancsolta, hogy akik vádolni akarják, jöjjenek eléd.”

vádolnak, azt gondolják, hogy ez nem helyes. Én azonban hiszek mindabban, ami Mózes Törvényében és a próféták könyveiben[†] meg van írva. ¹⁵Ugyanazt várom és remélem, mint az én vádolóim, hogy Isten egy napon feltámasztja majd mind az igazakat, mind a gonoszokat. ¹⁶Ezért teljes erővel arra törekszem, hogy a lelkiismeretem mindig tiszta legyen Isten és az emberek előtt.

¹⁷Sok évig távol voltam Jeruzsálemtől, de most visszajöttem népemhez, hogy pénzadományt hozzak a szegényeknek, és áldozatokat mutassak be. ¹⁸A tisztulási szertartás* közben talált rám a Templomban[†] néhány ázsiai zsidó, de nem volt körülöttem sok ember, és nem okoztam semmi zűrzavart. ¹⁹Ezeknek az ázsiai zsidóknak kellett volna ide jönniük, és Félix, előtted kellett volna elmondaniuk, hogy mivel vádolnak engem. ²⁰Vagy mondják el ezek, akik Jeruzsálemből jöttek, hogy mi rosszat találtak bennem, amikor a Főtanács[†] előtt álltam. ²¹Csak azért az egy dologért vádolhatnak, amit akkor kiáltottam, amikor előttük álltam: „azért vádoltok ma, mert hiszek a halottak feltámadásában.”

²²Ekkor Félix kormányzó, aki már korábban is jól ismerte a Jézus Útjának[†] követőit, így szólt: „Majd amikor eljön Liziász, a parancsnok, akkor döntök az ügyedben.” Ezzel befejezte a vádlók és Pál meghallgatását. ²³A századosnak megparancsolta, hogy őrizze Pált, de ne túl szigorúan, a barátainak pedig engedjék meg, hogy behozzák a börtönbe, amire Pálnak szüksége van.

²⁴Néhány nap múlva Félix kormányzó újra eljött a feleségével, Druzillával együtt, aki zsidó volt. Félix parancsolta, hogy hozzák elé Pált, és meghallgatta, amit a Krisztus Jézusban való hitről mondott. ²⁵De amikor Pál az Isten akarata szerint való életről, a magunk megfegyvelzéséről, és a közeledő ítéletről kezdett beszélni, Félix megijedt, és azt mondta: „Most menj el, de ha ráérek, majd újra hívlak.” ²⁶Félix remélte, hogy titokban pénzt kap Páltól, hogy engedje őt szabadon. Ezért gyakran hívatta, és beszélgetett vele.

²⁷Két év telt el így. Azután Porcius Fesztusz lett az új kormányzó Félix helyett. Pált azonban Félix nem engedte szabadon, mert a zsidóknak akart a kedvében járni.

Pál az új kormányzó előtt

25 ¹Az új kormányzó, Fesztusz meg is érkezett az országba. Három nap múlva felment Cézáréából Jeruzsálembe. ²Itt a főpapok[†] és a többi zsidó vezetők elmondták neki, hogy mivel vádolják Pált. ³Arra is megkérték Fesztuszt, hogy a kedvükért küldje el Pált Jeruzsálembe. Azt tervezték ugyanis, hogy útközben majd megölik. ⁴Fesztusz erre azt felelte, hogy Pált Cézáréában tartják fogva, és hamarosan ő maga is odautazik. ⁵Azt javasolta a zsidó vezetőknek, hogy vele együtt menjenek Cezáréába, és ott mondják el, mivel vádolják Pált.

⁶Miután nyolc-tíz napot Jeruzsálemben töltött, Fesztusz visszament Cézáréába. A megérkezése utáni napon beült a bírói székbe, és maga elé hívatta Pált. ⁷Amikor Pál megjött, a jeruzsálemi zsidók körülállták, és sok mindennel vádolták, de egyiket sem tudták bizonyítani. ⁸Pál így védekezett: „Semmi rosszat nem tettem, sem a zsidók Törvénye, sem a Templom[†], sem a császár[†] ellen.”

24:18 szertartás Különleges szertartás, amit a nazíreusi fogadalom befejezésekor kellett elvégezni.

⁹Fesztusz azonban a zsidók kedvében akart járni, ezért megkérdezte Pált: „Akarsz-e Jeruzsálembé menni, hogy ott mondjak ítéletet ezekben a dolgokban?”

¹⁰Pál így válaszolt: „A császár[†] bírósága előtt állok, és itt kellene ítélni fölöttem! Semmi rosszat nem tettem a zsidók ellen. Ezt te is tudod, Fesztusz! ¹¹Ha valami rosszat tettem, és a törvény szerint ezért meg kell halnom, akkor nem akarom elkerülni a halálbüntetést. De ha nem igaz, amivel ezek az emberek vádolnak, akkor engem senki nem adhat oda nekik. Azt akarom, hogy a császár ítéljen az ügyemben. Ehhez jogom van!”

¹²Miután Fesztusz megbeszélte a tanácsadóival a dolgot, így válaszolt: „Mivel azt akarod, hogy a császár[†] ítéljen az ügyedben, ezért hozzá foglak küldeni.”

Pált Agrippa király elé állítják

¹³Néhány nappal később Cézaréába érkezett Agrippa[†] király és Berenike[†], hogy üdvözöljék Fesztuszt. ¹⁴Amikor már több napja ott voltak, Fesztusz így beszélt a királynak Pálról: „Van itt egy fogoly, akit még Félix hagyott a börtönben. ¹⁵Amikor Jeruzsálembé mentem, a főpapok[†] és a zsidó vezetők azt mondták erről az emberről, hogy sok rosszat tett, és azt akarták, hogy ítéljem halálra. ¹⁶Mondtam nekik, hogy a rómaiak addig nem adnak át egy vádlottat másoknak, hogy elítéljék, amíg a vádló és a vádlott nem állnak szemtől szemben a bíróság előtt. A vádlottnak, meg kell engedni, hogy védekezzen a vád ellen.

¹⁷Amikor idejöttek velem a jeruzsálemi zsidó vezetők, nem vártam sokáig, hanem már másnap a bírói székbe ültem, és behívtam a vádlottat, ezt a Pált. ¹⁸Azután a jeruzsálemiek elmondták, mivel vádolják. De semmi olyat nem mondtak, amire gondoltam. ¹⁹Csak a saját vallásukról vitatkoztak Pállal, meg egy bizonyos Jézus nevű emberről, aki már meghalt. Pál viszont azt állította, hogy ez a Jézus él. ²⁰Mivel nem tudtam, eldönteni ezt a vitát, megkérdeztem Pált, a vádlottat, hogy akar-e Jeruzsálembé menni, hogy ott tárgyaljuk meg az ügyét. ²¹De ő nem akart, hanem azt kérte, hogy a császár[†] legyen a bíró ebben az ügyben. Ezért úgy döntöttem, hogy továbbra is itt őrizzék, amíg majd Rómába küldöm a császárhoz.”

²²Agrippa[†] király ezt válaszolta: „Fesztusz, én is szeretném meghallgatni azt az embert.”

Fesztusz így felelt: „Holnap meghallgathatod.”

²³Másnap Agrippa és Berenike[†] díszes ruhába öltözve újra eljöttek. A katonai és városi vezetőkkel együtt bevonultak egy nagy terembe. Fesztusz parancsára Pált is előhozták. ²⁴Ekkor Fesztusz így kezdte: „Agrippa király és ti mindannyian! Itt látjátok azt az embert (*Pált*), akit a zsidók vezetői vádoltak előttem Jeruzsálemben is, meg itt is. Azt kiabálták, hogy Pálnak meg kell halnia. ²⁵Én viszont megállapítottam, hogy semmi olyat nem tett, amiért halálbüntetést érdemelne. Mivel azonban Pál a császárhoz[†] akart menni, hogy ő ítéljen felette, elhatároztam, hogy el is küldöm hozzá. ²⁶Azonban nem tudom, hogy mit írjak róla a császárnak. Ezért elétek állítom, elsősorban pedig eléd, Agrippa király. Azt remélem, hogy kikérdezitek, és ezután a vizsgálat után meg tudom írni, miért is kell a császárhoz küldenem. ²⁷Hiszen nincs értelme odaküldeni ezt az embert, ha nem tudjuk megírni, mivel vádolják.”

Pál védőbeszéde Agrippa király előtt

26¹Agrippa ekkor így szólt Pálhoz: „Most elmondhatod, mivel védekezel.”
²Pál ekkor kinyújtotta a karját*, és belekezdett védőbeszédébe:
²„Agrippa király, szerencsésnek tartom magamat, amiért ma előtted védekezhetek. Válaszolni fogok azokra, amikkel a zsidók vezetői vádolnak.
³Tudom, hogy te jól ismered a zsidó szokásokat, és a vitás kérdéseket. Ezért kérlek, hallgass meg türelemmel!

⁴Minden zsidó tudja, hogyan éltem gyermekkoromtól fogva a saját városomban és Jeruzsálemben. ⁵Régóta ismernek, ezért ha akarják, bizonyíthatják, hogy én a zsidó vallás legszigorúbb csoportjának voltam a tagja. A farizeusok†közé tartoztam. ⁶Most is azért állok itt, és azért vádolnak engem, mert hiszek abban, amit Isten ígért őseinknek, és várom annak beteljesülését. ⁷Ugyanezt várja népünk tizenkét törzse is. Azt remélik, hogy el is érik ezt, azzal, hogy éjjel-nappal buzgón szolgálják Istent. Ezért a reménységért vádolnak engem a zsidók, ó, király! ⁸Miért nem tudjátok elhinni, hogy Isten feltámasztja a halottakat?

⁹Amikor még farizeus† voltam, én is azt gondoltam, hogy amit csak tudok, mindent meg kell tennem a názáreti Jézus neve ellen. ¹⁰Jeruzsálemben valóban sok mindent tettem a Jézusban hívő zsidók ellen. A főpapoktól† engedélyt kaptam, hogy ezek közül sokat börtönbe zárjak, és arra szavaztam, hogy ítéljék halálra őket. ¹¹A zsinagógákban† is gyakran megbüntettem ezeket a hívőket, és próbáltam őket arra kényszeríteni, hogy gonosz dolgokat mondjanak* Jézusról. Annyira haragudtam rájuk, hogy más városokba is elmentem, hogy ott is üldözsem† őket.”

¹²„Egy ilyen alkalommal éppen úton voltam Damaszkusz felé, ahová a jeruzsálemi főpapok† küldtek. ¹³Egyszer csak dél tájban, a mennyből a napnál is fényesebb világosság ragyogott rám, és körülvett engem meg a kísérőimet. ¹⁴Mindannyian leestünk a földre, én pedig hallottam, hogy valaki így szólt hozzám héber nyelven: ‘Saul, Saul, miért üldözöl engem? Ezzel csak magadnak okozol fájdalmat!’ ¹⁵Erre én megkérdeztem: ‘Ki vagy te, Uram?’ Az Úr így válaszolt: ‘Én vagyok Jézus, akit üldözöl. ¹⁶De most állj fel! Azért jöttem hozzád, mert kiválasztottalak, hogy a szolgálóm legyél. Azt akarom, hogy mondd el az embereknek, amit ma láttál, és amit majd ezután mutatok meg neked. ¹⁷Megvédelek téged a saját népedtől és a nem zsidóktól is, akikhez küldelek. ¹⁸Azért küldelek hozzájuk, hogy nyisd meg a szemüket, hozd ki őket a sötétségből a világosságra, a Sátán hatalmából Istenhez. Akkor Isten megbocsátja a bűneiket, és megkapják a helyüket azok között, akik a bennem való hitük által Isten szent népévé lettek.’”

¹⁹„Agrippa király, miután láttam ezt a mennyei látomást, engedelmeskedtem. ²⁰Először Damaszkuszban, majd Jeruzsálemben és egész Júdeában mindenhol hirdettem a zsidóknak és nem zsidóknak egyaránt, hogy változtassák meg a gondolkodásukat és az életüket. Sürgettem őket, hogy forduljanak Istenhez. Bízattam őket, hogy éljenek úgy, hogy a tetteik bizonyítsák a szívük megváltozását. ²¹Ezért fogtak el engem a zsidók, amikor a Templomban† voltam, és ezért akartak megölni. ²²Isten azonban mind a

26:1 kinyújtotta karját Így jelezte, hogy beszélni akar. **26:11** gonosz dolgokat mondjanak Szó szerint: „káromkodjanak, vagy átkozzák”, vagyis tagadják meg Jézust, ne higgyenek benne többé.

mai napig megsegített. Ezért állok itt ma is előttetek, és tanúskodom ezekről a dolgokról mindenkinek, közönséges embereknek és hatalmasoknak egyaránt. Csak ugyanazt mondom, amit már Mózes és a próféták[†] is előre megmondtak, hogy meg fog történni. ²³Megmondták, hogy a Krisztusnak[†] szenvednie kell, és ő lesz az első, aki feltámad a halottak közül. Azt is megmondták, hogy a Krisztus hoz majd világosságot a zsidóknak és a nem zsidóknak is.”

²⁴Amikor Pál ezt mondta a saját védelmében, Fesztusz hangosan felkiáltott: „Pál, te megőrültél! A sok tanulás megzavarta az eszedet.”

²⁵„Nem vagyok örült, tisztelt Fesztusz, hiszen amit mondok, igaz, és mindezt komolyan gondolom” — válaszolta Pál. ²⁶„Agrippa király tudja, miről van szó, előtte nyíltan beszélhetek. Biztos vagyok benne, hogy ő mindezeket ismeri, hiszen nem titokban történtek ezek a dolgok. ²⁷Agrippa király, hiszel-e abban, amit a próféták[†] írtak? Tudom, hogy hiszel.”

²⁸Ekkor Agrippa így szólt Pálhoz: „még egy kis erőfeszítés, és engem is rábeszélés, hogy keresztény legyek.”

²⁹Pál így felelt: „Nem az számít, hogy kis, vagy nagy erőfeszítéssel, de arra kérem Istent, hogy te is, Agrippa király, meg mind a többiek is, akik ma hallgattok engem legyetek hozzám hasonlóak, ezeket a láncokat kivéve.”

³⁰Ekkor Agrippa király, Fesztusz, a helytartó, Bereniké és a többiek is mind felálltak, és kimentek a teremből. ³¹Közben beszélgettek maguk között: „Ez az ember semmi olyat nem tett, amivel halálbüntetést vagy börtönt érdemelne.” ³²Agrippa így szólt Fesztuszhoz: „Akár szabadon is engedhetnék ezt a Pált, ha nem mondta volna, hogy a császárhoz[†] akar menni.”

A fogoly Pál tengeri utazása

27¹Miután úgy határoztak, hogy hajón küldenek bennünket Itáliába (*Rómába*), Pált a többi fogollyal együtt átadták egy Juliusz nevű századosnak, aki a császári hadseregben szolgált. ²Adramittiumban felszálltunk egy hajóra, és elindultunk. Ez a hajó Ázsia[†] kikötői felé tartott. Velünk utazott a macedón Arisztarkhosz is, aki Thesszalonikából jött. ³Másnap kikötöttünk Szidónban. Juliusz nagyon jóindulatú volt Pálhoz, és megengedte neki, hogy meglátogassa Szidónban lakó barátait. Azok pedig ellátták Pált mindennel, amire szüksége volt. ⁴Szidónból továbbindultunk, és mivel a szél szembe fújt, Ciprus partjai mentén hajóztunk el. ⁵Ezután Cilicia és Pamfilia mellett haladtunk el, majd a líciai Mira kikötőjébe érkeztünk. ⁶Itt a százados talált egy Itáliába tartó alexandriai hajót, amelyre átszállított bennünket.

⁷Több napig tartó lassú hajózás után nagy nehezen eljutottunk Knidoszig, de olyan erős szél fújt velünk szemben, hogy abba az irányba nem mehettünk tovább. Ezért Kréta szigete felé fordultunk. Szalmóné mellett elmentünk, és Kréta déli partja mentén hajóztunk, ahol nem ért bennünket az erős szél. ⁸Nehezen haladtunk, majd befutottunk egy Szépkikötő nevű helyre, amely nem volt messze Lázea városától.

⁹Itt sokáig horgonyoztunk. Ezzel időt veszítettünk, és már veszélyes volt továbbmenni, hiszen a zsidó böjt* ideje is elmúlt. Ezért Pál figyelmeztette a

27:9 zsidó böjt Ez a nap az Engesztelés napja, amikor a zsidók böjtöltek. Ősszel volt az ideje. Ilyenkor ezen a vidéken nagy viharok dúltak.

hajósokat: ¹⁰„Emberek, úgy látom, hogy ez az utazás sok bajjal fog járni! Az egész hajó, és mindaz, ami rajta van, el fog veszni. Sőt, az életünk is veszélyben van.” ¹¹De a hajó tulajdonosa és a kapitány tovább akartak menni, és nem hittek Pálnak. Juliusz, a százados pedig inkább hallgatott a kapitányra és a hajó tulajdonosára, mint Pálra. ¹²Mivel ez a kikötő nem volt alkalmas arra, hogy ott töltsük el az egész telet, a többség úgy döntött, hogy hajózzunk tovább, próbáljunk meg elérni Főnixbe, és ott várjuk ki a tél végét. Főnix városa Kréta szigetén van, és a kikötője délnyugatra és északnyugatra is nyitott.

A vihar

¹³Amikor enyhe déli szél támadt, úgy gondolták, hogy ez az a szél, amire számítottak. Ezért felhúzták a horgonyt, és Kréta partja mellett hajóztunk tovább. ¹⁴De hamarosan viharos szél támadt a sziget felől, ¹⁵és elsodorta a hajót. Ezt a szelet „Északkeleti”-nek nevezik. Mivel a széllel szemben a hajó nem tudott tovább haladni, engedték, hogy a vihar vigye, amerre akarja. ¹⁶Azután egy kis sziget, Kauda partja mellett hajóztunk, ahol nem ért bennünket a szél. Ekkor nagy nehezen biztonságba helyeztük a mentőcsónakot: ¹⁷az emberek felhúzták a hajó fedélzetére, majd kötelekkel átkötötték a hajót. Azután, mivel attól féltek, hogy Szirtisz homokpadjaiba ütközünk, behúzták a vitorlát, és hagyták, hogy a vihar sodorja a hajót. ¹⁸A viharos tenger olyan erősen dobálta a hajót, hogy másnap elkezdtek a vízbe szórni a rakományt*, amit szállított. ¹⁹A következő napon a saját kezükkel dobálták ki a hajó felszerelését. ²⁰Mivel több napon keresztül nem láttuk sem a Napot, sem a csillagokat, és a vihar egyre erősebb lett, már nem is reméltük, hogy megmenekülünk.

²¹Akkor már hosszú ideje senki nem evett semmit, Pál felállt, és azt mondta: „Emberek, mondtam nektek, hogy ne induljunk el Kréta szigetéről. Jobb lett volna, ha hallgattok rám, és akkor elkerülhettük volna ezt a bajt és veszteséget. ²²De most arra biztatlak benneteket, hogy ne féljete, mert senki nem hal meg közülünk, csak a hajó fog elpusztulni. ²³Mert az elmúlt éjjel mellém állt egy angyal, akit Isten küldött hozzám. Ez az Isten az, akit én tisztetek, hozzá tartozom. ²⁴Az angyal azt mondta: ‘Ne félj, Pál! Mert neked a császár† elé kell állnod, és a te kedvedért Isten megmenti azoknak az életét is, akik veled együtt hajóznak.’ ²⁵Ezért szedjétek össze a bátorságotokat, férfiak! Mert én bízom Istenben, és tudom, hogy minden pontosan úgy lesz, ahogy megmondta. ²⁶Egy szigeten fogunk partot érni.”

²⁷Már a tizennegyedik éjszakát töltöttük az Adriai-tengeren, egyre csak hánykolódva, céltalanul. Éjfél körül a matrózok gyanították, hogy valamilyen szárazföld van a közelben. ²⁸Megmérték a víz mélységét, és látták, hogy körülbelül harminchét méter. Kis idő múlva újra megmérték, és ekkor már csak huszonnyolc méter volt. ²⁹Mivel attól féltek, hogy a sziklás parton zátonyra futunk, a matrózok négy horgonyt vetettek ki a hajó hátsó részéből, majd imádkoztak, hogy jöjjön a reggel. ³⁰Azután a matrózok leeresztették a tengerre a mentőcsónakot. Úgy tettek, mintha a hajó orrából akarnák a horgonyt kivetni, de igazában el akartak szökni a hajóról. ³¹Pál figyelmeztette a századost és a többi katonákat: „Ha a matrózok nem

27:18 rakományt Ezt azért tették, hogy a hajó könnyebb legyen, és ne süllyedjen el.

maradnak a hajón, nem menekülhettek meg.”³²Ezért a katonák elvágták a mentőcsónak köteleit, és hagyták, hogy a vízbe essen.

³³Mielőtt hajnalodni kezdett, Pál biztatott mindenkit, hogy egyen valamit. Azt mondta: „Ez már a tizennegyedik nap, hogy éhesen várakoztok, és semmit nem esztek. ³⁴Most kérlek benneteket, egyetek valamit, mert ez is kell az életben maradáshoz. Mind meg fogunk menekülni, senkinek nem lesz semmi baja.” ³⁵Miután ezt mondta, kenyeret vett elő, és mindannyiuk előtt hálát adott Istennek, azután megtörte, és enni kezdett. ³⁶Erre mindenki felbátorodott, és evett. ³⁷Összesen kétszázhetvenhatan voltunk a hajón. ³⁸Miután eleget ettünk, a tengerbe szórtuk a gabonát, hogy ezzel is könnyítsünk a hajón.

Hajótörés és megmenekülés

³⁹Amikor megvirradt, a matrózok látták a partot, de nem tudták, hová jutottunk. Észrevettek egy homokos partú öblöt, és elhatározták, hogy ha lehet, itt viszik partra a hajót. ⁴⁰Ezért elvágták a horgonyok köteleit, és a horgonyokat a tengerben hagyták. Meglazították a kormánylapátok tartóköteleit, és az első vitorlát a szél felé fordították. Így a hajó elindult a part felé, de ⁴¹hamarosan ráfutott egy víz alatti homokpadra, és megfeneklett. A hajó orra belefúródott a homokba és meg se mozdult, a hátsó részét pedig darabokra tördelték a hullámok.

⁴²A katonák elhatározták, hogy minden rabot megölnek, nehogy valaki kiússzon, és megszökjön. ⁴³De Juliusz százados meg akarta menteni Pál életét, ezért nem engedte, hogy a katonák megöljék a foglyokat. Megparancsolta, hogy először azok ugorjanak a hajóból a tengerbe, akik tudnak úszni és igyekezzenek a partra. ⁴⁴A többiek meg deszkákba, vagy a szétört hajó darabjaiba kapaszkodjanak. Így azután a hajóról mindenki baj nélkül elérte a partot. Senki nem veszett el.

Pál Málta szigetén

28¹Miután mindannyian kimenekültünk a vízből, megtudtuk, hogy Málta szigetén vagyunk. ²Az ott lakó emberek nagyon kedvesek voltak hozzánk. Tüzet raktak, és mindannyiunkat befogadtak, mert esni kezdett az eső, és hideg volt. ³Pál is fölszedett egy csomó ágat, és a tűzre dobta. Az ágak közül előbújt egy mérges kígyó és a kezébe harapott. ⁴Amikor a szigeten lakók látták, hogy Pál kezén ott csüng a kígyó, azt mondták egymás között: „Ez az ember biztosan gyilkos lehet. A tengerből ugyan megmenekült, de az isteni igazság* nem engedte, hogy éljen.” ⁵Pál azonban lerázta magáról a kígyót a tűzbe, és semmi baja nem lett. ⁶Az emberek arra számítottak, hogy Pál teste feldagad, vagy pedig hirtelen holtan esik össze. Hosszú ideig vártak, de semmi baja nem történt. Ezért mást gondoltak, és azt mondták, hogy Pál biztosan valami isten lehet.

⁷Nem messze ettől a helytől volt a birtoka a sziget vezetőjének, Publiusznak, aki meghívott bennünket a házába. Ott három napon át nagy szeretettel látott bennünket vendégül. ⁸Publiusz apja betegen feküdt, mert lázban és vérhasban szenvedett. Pál bement hozzá, imádkozott, rátette a

28:4 igazság Az emberek azt gondolták, hogy van egy „Igazság” nevű isten, aki a gonosz embereket megbünteti.

kezét*, és meggyógyította. ⁹Miután ez történt, a szigetről a többi betegek is eljöttek Pálhoz, és meggyógyultak. ^{10–11}Sok ajándékot kaptunk tőlük. Így fejezték ki a tiszteletüket irántunk. Amikor ismét hajóra szálltunk, mindenfélét adtak, amire szükségünk volt.

Három hónappal később felszálltunk egy alexandriai hajóra, amely a szigeten várta, hogy elmúljon a tél. A hajó címere az alexandriai iker-isteneket* ábrázolta. ¹²Megérkeztünk Szirakuzába, és ott töltöttünk három napot. ¹³Onnan továbbhajóztunk, és Régiumban kötöttünk ki. Másnap déli szél fúj, így tovább indultunk. Két nap alatt eljutottunk Puteoliba. ¹⁴Itt találkoztunk néhány testvérrel, akik megkértek, hogy maradjunk velük hét napig.

Pál megérkezik Rómába

Végül megérkeztünk Rómába. ¹⁵A római testvérek már hallottak rólunk, és elénk jöttek egészen az Appiusz piacáig* és a Három Vendégfogadóig*. Amikor Pál meglátta őket, hálát adott Istennek, és sokkal bátrabb lett.

¹⁶Amikor megérkeztünk Rómába, Pálnak megengedték, hogy egyedül lakjon. Csak az a katona lakott vele, aki őrizte.

Pál találkozik a római zsidó vezetőkkel

¹⁷Három nappal később Pál magához hívta a Rómában lakó zsidók vezetőit. Amikor összegyűltek, így szólt hozzájuk: „Testvéreim, annak ellenére, hogy semmi rosszat nem tettem népünk vagy atyáink szokásai ellen, Jeruzsálemben mégis fogolyként adtak át a rómaiaknak. ¹⁸Miután a rómaiak kihallgattak, szabadon akartak engedni, mert semmi halálbüntetést érdemlő bűnt nem találtak bennem. ¹⁹De a zsidók nem akarták, hogy a rómaiak elengedjenek. Emiatt kénytelen voltam azt kérni, hogy a császár† ítéljen az ügyemben. De nem azért tettem ezt, mintha valamivel vádolni akarnám népemet. ²⁰Ezért kértem, hogy jöjjetek hozzám, és beszélhessek veletek. Mert Izrael reményége miatt viselem ezeket a láncokat.”

²¹A zsidó vezetők erre azt mondták Pálnak: „Mi nem kaptunk rólad semmiféle levelet Júdeából, és az onnan jött testvérek sem hoztak híreket, és nem mondtak rosszat rólad. ²²Ezért szeretnénk most tőled hallani, hogyan gondolkozol, és mit hiszel. De azt tudjuk, hogy ezzel a csoporttal (Jézus tanítványaival) mindenhol ellenkeznek.”

²³Meg is egyeztek, hogy egy bizonyos napon újra visszajönnék. Azon a napon még többen eljöttek Pálhoz, ő pedig reggeltől estig magyarázott nekik, és tanította őket Isten királyi uralmáról. Mózes Törvénye és a próféták† írásai alapján próbálta meggyőzni őket Jézusról. ²⁴Néhányan közülük elfogadták, hogy amit Pál mond, az igaz. A többiek azonban nem hittek. ²⁵Egymás között vitatkozva éppen el akartak menni, amikor Pál még valamit mondott nekik: „Milyen igaza volt a Szent Szellemnek†, amikor Ézsaiás prófétán keresztül így szólt őseinkhez:

28:8 rátette a kezét Ilyen módon kérte Istent, hogy különlegesen áldja meg ezt az embert. Ebben az esetben a gyógyulását kérte. **28:10–11** iker-isteneket Kasztort és Polluxot, a görög mitológia két bálvány-istenét. **28:15** Appiusz piaca Kisváros, Rómától 69 km-re. **28:15** Három Vendégfogadó Kisváros, Rómától 48 km-re.

- ²⁶ ‘Menj el ehhez a néphez, és mondd meg nekik:
csak figyeltek, és figyeltek,
de nem fogtok megérteni semmit,
csak néztek, és néztek,
de nem láttok meg semmit.
- ²⁷ Mert kemény lett ennek a népnek a szíve,
nehezen hallanak a fülükkel, és becsukták a szemüket.
Azért történt így, hogy ne lássanak szemükkel, ne halljanak fülükkel,
ne értsenek szívükkel,
és így ne forduljanak hozzám, hogy meggyógyítsam őket. *Ézs 6:9–10*

²⁸Ezért tudjátok meg, hogy Isten a nem zsidóknak küldte el a szabadulás üzenetét, és ők bizony majd meg is hallgatják” ^{29*}

³⁰Ezután Pál még két éven keresztül ott maradt abban a lakásban, aminek ő fizette a lakbérét, és szívesen látta mindazokat, akik meglátogatták.

³¹Bátran beszélt nekik Isten királyi uralmáról, és tanított az Úr Jézusról. Senki nem akadályozta őt ebben.

28:29 Néhány görög nyelvű kézirat tartalmazza a 29. verset: „Miután Pál ezt mondta, a zsidók elmentek, és nagy vita támadt közöttük.”

Pál levele a rómaiakhoz

1 ¹Üdvözlét Páltól, aki a Krisztus Jézus szolgája és elhívott apostol[†]. Isten arra választott ki engem, hogy örömhírét[†] elmondjam minden embernek.

²Prófétái[†] által Isten már előre megígérte azt, amiről az örömhír[†] szól. Ez az ígélet a szent Írásokban[†] található. Az örömhír Isten Fiáról szól, Jézus Krisztusról, a mi Urunkról. ³Ő, az emberi természetét tekintve, Dávid[†] családjából született, ⁴de a Szent Szellem* csodálatosan bebizonyította, hogy Jézus az Isten Fia, amikor őt a halálból feltámasztotta.

⁵A mi Urunk, Jézus Krisztus által kaptam kegyelmet és apostoli[†] megbízást, hogy az ő nevéért az összes nem zsidó népből származókat elvezessem a hitre és az engedelmességre. ⁶Ti is ezek közül valók vagytok, akiket Isten arra hívott, hogy Jézus Krisztushoz tartozatok.

⁷Nektek írom ezt a levelet, akik Rómában laktok, akiket Isten szeret, és elhívott, hogy saját népévé legyetek.

Isten, a mi Atyánk és az Úr Jézus Krisztus adjon nektek kegyelmet[†] és békességet!

Hálaadó imádság

⁸Először is hálát adok értetek Istenemnek Jézus Krisztus által, mert a ti hitetekről már az egész világon beszélnek. ⁹Tanúm az Isten, hogy amikor csak imádkozom, mindig értetek is könyörgök. Én Istent szolgálom szellemben azzal, hogy a Fiáról szóló örömmüzenetet[†] mindenkinek elmondom. ¹⁰Egyre csak azt kérem Istentől, hogy végre sikerüljön meglátogatni benneteket, ha ezt ő is akarja. ¹¹Nagyon szeretnék már találkozni veletek, hogy néhány szellemi ajándékot átadjak, és ezzel megerősítsek benneteket. ¹²Helyesebben szólva, hogy ti is meg én is felbátorodjunk egymás hite által.

¹³Testvéreim, szeretném ha tudnátok, hogy már sokszor meg akartalak látogatni benneteket, de mindeddig akadályokba ütköztem. Azért akartam hozzátok menni, hogy a munkámnak közöttetek is legyen valami eredménye, akár csak a többi nem zsidó népek között.

¹⁴Nem számít, hogy valaki kulturált vagy primitív, művelt vagy tanulatlan: én mindenkinek adósa vagyok. ¹⁵Ezért hát kész vagyok nektek is, akik Rómában vagytok elmondani az örömhírt[†].

¹⁶Nem szégyellem az örömhírt[†], mert az az Istennek hatalma, amellyel megmenti mindazokat, akik őbenne hisznek. Ezt az örömhírt Isten először a zsidóknak, azután a nem zsidó népeknek ajánlotta fel. ¹⁷Az örömhír mutatja

meg, hogyan teszi Isten a maga számára elfogadhatóvá az embert. Ez pedig kezdettől mindvégig az Istenben való hit által történik. Ahogyan az Írás[†] mondja: „Akit a hite alapján Isten elfogad, az örökké élni fog.”*

Minden ember bűnös

¹⁸Megmutatkozik azonban Isten haragja a Mennyből azok miatt a gonosz és igazságtalan dolgok miatt, amiket az emberek elkövetnek, amikor gonosz-ságukkal letapossák az igazságot. ¹⁹Igen, Isten megmutatja haragját, mert mindaz, amit Istenből megismerhetünk, világos, hiszen maga Isten mutatta meg mindenkinek.

²⁰Isten örök hatalmát és isteni természetét emberi szem nem láthatja. Ezeket mégis érzékelheti és megértheti mindenki, a világ teremtése óta, amikor Isten teremtményeit látja. Így tehát, nincs mentség azok számára, ²¹akik felismerték Istent, de mégsem tisztelték őt Istenként, sem nem voltak hálások iránta. Ezért gondolkodásuk értelmetlen lett, és ostoba szívük egyre jobban elsötétült. ²²Bár magukat bölcseneknek tartották, bolondok lettek. ²³Az örökké élő Isten dicsőségét elhagyták, és helyette bálványokat[†] imádtak, amik halandó emberekre, madarakra, négylábú állatokra és hullókre hasonlítottak.

²⁴Ezért Isten elhagyta őket, és engedte, hogy szívük gonosz vágyait kövessék: szexuális bűnökben[†] éljenek, és egymás testével gonosz dolgokat műveljenek. ²⁵Az Istenről szóló igazságot hazugsággal cserélték fel. A Teremtő Isten helyett azokat imádták és szolgálták, amiket Isten teremtett. Pedig az imádat egyedül Istent illeti, aki örökké áldott legyen! Ámen.

²⁶Mivel az emberek ezt tették, Isten is átadta őket a saját szégyenletes kívánságaiknak. Az asszonyok felcserélték a férfiakkal való természetes szexuális kapcsolatot más nőkkel való természetellenes szexuális kapcsolatra. ²⁷Hasonlóképpen a férfiak is elhagyták az asszonyokkal való természetes szexuális kapcsolatot, és más férfiakat kívántak meg égető vágyakozással. Így azután a homoszexuális férfiak egymással követtek el szégyenletes dolgokat. Ezek az emberek a saját testükben kapták meg a büntetést, amit ezzel a természetellenes életmóddal megérdemeltek.

²⁸Ezek az emberek Istent nem tartották méltónak arra, hogy ismeretét megőrizték. Ezért Isten is magukra hagyta őket. Engedte, hogy megromlott gondolkodásuk szerint olyan dolgokat tegyenek, amiket nem lenne szabad. ²⁹Mindenféle igazságtalanság, gonoszság, kapzsiság és rosszakarat tölti be őket. Tele vannak irigységgel, gyilkos szándékkal, veszekedéssel, alattomos-sággal, és mindig rosszat gondolnak a másikról, ³⁰pletykálnak és vádolják a másikat, Istent gyűlölik, gúnyolódnak, erőszakosak, dicsekvők, gonosz dolgokat találnak ki, szüleik iránt engedetlenek, ³¹ostobák, nem tartják meg ígéreteiket, szeretet nélkül és könyörtelenül bánnak az emberekkel. ³²Jól ismerik Isten igazságos törvényét, és tudják, hogy akik ilyen dolgokat tesznek, méltók a halálra. Mégis folytatják ezeket a gonosz dolgokat, sőt helyeslésükkel bátorítják azokat, akik hasonlóan élnek.

2¹Ezért nincs mentség számodra, akárki is legyél, ha magadat bírónak képezed, és mások felett ítélsz. Mert ha másokat elítélsz, azzal magadra is ítéletet mondasz. Hiszen te magad is ugyanazokat a dolgokat

teszed, amik miatt a másikat elítéled! ²Igen, Isten valóban elítéli azokat, akik ilyen gonosz dolgokat tesznek, és tudjuk, hogy ez az ítélet igazságos. ³De hogyan képzeled, hogy elkerülheted Isten ítéletét, ha elítéled azokat, akik ilyeneket tesznek, miközben te magad is ugyanúgy élsz? ⁴Vagy talán semmibe veszed Isten gazdagon áradó jóságát, elnézését és nagy türelmét? Nem veszed észre, hogy jóságával arra az elhatározásra akar vezetni, hogy megváltoztasd a gondolkodásodat és az egész életed?!

⁵Mivel azonban megmakacsoltad magad, és szíved nem akar megváltozni, Isten haragját gyűjtöd a magad számára. Ez pedig majd a Harag Napján mutatkozik meg, amikor Isten igazságos ítéleteit mindenki meglátja. ⁶Isten ugyanis mindenkit a tettei szerint jutalmaz, vagy büntet meg. ⁷Örök életet ad azoknak, akik kitartóan törekednek jót tenni, és ezzel a dicsőséget, tisztességet és a romolhatatlan életet keresik. ⁸Akik viszont önző módon nem engedelmeskednek az igazságnak, sőt az igazságtalanságot szolgálják, azok Isten haragjával és búsulásával fognak találkozni. ⁹Nyomorúság és szenvedés lesz a sorsa mindenkinek, aki gonosz dolgokat tesz. Ez lesz a sorsa először a zsidóknak, azután a többieknek is. ¹⁰Akik viszont jót tesznek, azok dicsőséget, tisztességet és békességet nyernek. Ez lesz a sorsa először a zsidóknak, azután a többieknek is. ¹¹Isten ugyanis senkivel sem kivételez.

¹²Akik nem ismerték Isten Törvényét, és úgy követtek el bűnt, azok úgy pusztulnak majd el, mint Törvényen kívüliek. Akik viszont a Törvény alatt éltek, és úgy vétkeztek, azokat maga a Törvény ítéli el. ¹³Pusztán attól, hogy ismeri a Törvényt, még senki sem válik Isten számára elfogadhatóvá. Isten csak azt az embert tekinti elfogadhatónak, aki meg is teszi, amit a Törvény követel.

¹⁴A nem zsidó népek, akik nem ismerik a Törvényt, ösztönösen mégis azt teszik, amit a Törvény megkövetel. Így, bár Törvényük nincs, ők maguk lesznek törvényre saját maguknak. ¹⁵Ezzel azt mutatják, hogy a Törvény követeléseit szívükbe vannak írva. Hasonlóképpen van ez az érzéseikkel is. Néha úgy gondolják, hogy rossz, amit tettek, és emiatt büntudatuk van. Máskor úgy gondolják, helyesen cselekedtek, és nem érzik magukat bűnösnek.

¹⁶Mindezek a dolgok nyilvánvalóvá lesznek azon a Napon, amikor Isten meg fogja ítélni az emberek titkait Jézus Krisztus által. Ezt mondja az örömhír[†], amelyet én hirdetek ki az embereknek.

A zsidók és a Törvény

¹⁷Mi a helyzet veled, aki zsidónak mondod magad? A Törvényben[†] bízol, és Istennel dicsekszel, ¹⁸hogy ismered akaratát, és képes vagy mindig a legjobbat választani, hiszen a Törvény megtanított rá. ¹⁹Azt gondold, hogy te vagy a vakok útmutatója, a sötétségben élők világossága, ²⁰a tudatlanok vezetője és a szellemileg kiskorúak tanítója, mivel a Törvényben tiéd a formába öntött ismeret és igazság. ²¹Ha ezt gondold, akkor miért nem tanulod meg magad is azt, amit másoknak tanítasz? Azt hirdeted: „ne lopj!”—és te magad mégis lopsz?! ²²Azt mondod: „ne légy házasságtörő!”[†], és közben mégis házasságtörést követsz el?! Utálsz ugyan a bálványokat, és mégis lopsz a templomokból*?! ²³Te, aki a Törvénnyel dicsekszel, miért

2:22 templomokból A hamis istenek, bálványok tiszteletére épített templomokról van szó.

hozol szégyent Istenre azzal, hogy nem engedelmeskedsz a Törvénynek?!
 24Ezért mondja az Írás†: „Miattatok, a zsidók miatt szidják Isten nevét a nem zsidó népek.”*

25Az, hogy körül vagy metélve†, az is csak akkor ér valamit, ha engedelmeskedsz a Törvénynek†. De ha nem engedelmeskedsz, akkor hiába vagy körülmetélt, mégsem különbözel semmiben azoktól, akik nincsenek körülmetélve. 26A nem zsidó emberek nincsenek körülmetélve, de ha a Törvény igazságos rendelkezései szerint élnek, akkor Isten mégis úgy tekinti őket, mintha körülmetéltek lennének. 27Te, miután zsidó vagy, ismered az írott Törvényt, és körül is vagy metélve. De ha vétkezel a Törvény ellen, akkor azok ítélnék el, akik ugyan nincsenek körülmetélve, mégis teljesítik a Törvényt.

28Mert nem az az igazi zsidó, aki kívülről annak látszik. Nem az az igazi körülmetelés*, ami a férfi testén történik. 29Aki titokban, a szívében zsidó, az az igazi. A valódi körülmetelés pedig a szívben történik, a Szent Szellem† által, nem pedig az írott Törvény† parancsai szerint. Akinek a szíve van körülmetélve, az Istentől kap dicséretet, nem emberektől.

3 Akkor mi az előnye a zsidóknak a többi népekkel szemben? Van-e valami értelme a körülmetélkedésnek†? 2Igen, a zsidók sok tekintetben különlegeseek! A legfontosabb az, hogy Isten rájuk bízta a beszédeit. 3És mi a helyzet, ha néhányan a zsidók közül hűtlenek lettek hozzá? Vajon emiatt Isten már nem fogja megtenni, amit ígért? 4Dehogynem! Hiszen Isten még akkor is meg fogja tenni, amit mondott, ha az összes ember mind hazudik. Mert ezt mondja az Írás† Istenről:

„Igaznak bizonyulsz, abban amit mondasz,
 és győztes leszel, mikor vádolnak téged.”

Zsolt 51:6

5De mit válaszoljunk arra az ellenvetésre, hogy ezek szerint, ha valami rosszat teszünk, az még világosabban megmutatja, hogy Istennek igaza van? Vajon nem igazságtalan Isten, hogy mégis megbüntet? — kérdezhetné valaki, az emberi okoskodás szerint. 6Nem, Isten semmi esetre sem igazságtalan! Hiszen akkor hogyan ítélezhet az egész világ felett?

7Erre azt mondhatná valaki: „Amikor hazudok, az tulajdonképpen Isten igazságát mutatja meg, és dicsőségét növeli. Akkor viszont miért ítél el engem?” 8Ha ez igaz volna, akkor már azt is mondhatnánk: „Vétkezzünk csak nyugodtan, úgymint jó származik belőle!”—és valóban vannak, akik hamisan azzal vádolnak engem, hogy ezt tanítom. De akik ilyesmit mondanak, hazudnak. Az ilyen rágalmozók megérdemlik, hogy Isten elítélje őket!

Zsidók, és nem zsidók egyaránt vétkeztek

9Mi következik ebből? Talán mi, zsidók különbek vagyunk, mint a nem zsidók? Dehogysis! Hiszen éppen az előbb bizonyítottam be, hogy zsidók és nem zsidók egyformán a bűn hatalma alatt vannak. 10Mert ezt mondja az Írás†:

2:24 idézet: Ézs 52:5; Ez 36:20–23. **2:28** körülmetélés Lásd a szójegyzékben. Pál itt szellemi értelemben használja a „körülmetélés” hasonlatát. Olyan hívő emberekre alkalmazza, akik Jézus Krisztus által az Új Szövetséghez tartoznak.

- „Nincs büntelen ember, egyetlenegy sem.
 11 Nincs senki, aki megértené, nincs, aki keresné Istent,
 12 hiszen mindannyian elfordultak Istentől, és megromlottak.
 Nincs aki jót tenne, egyetlenegy sem!” *Zsolt 14:1–3*
- 13 „Nyitott sírhoz hasonlít a torkuk,
 nyelvük megtévesztő hazugságot szól.” *Zsolt 5:10*
- „Kígyóméreg van ajkukon.” *Zsolt 140:4*
- 14 „Szájuk átkozódással és keserűséggel van tele.” *Zsolt 10:7*
- 15 „Sietnek, hogy gyilkolhassanak.
 16 Amerre csak mennek, mindenütt pusztulást
 és nyomorúságot okoznak.
 17 A békeség útját nem ismerik.” *Ézs 59:7–8*
- 18 „Nincs bennük istenfélelem és Isten iránti tisztelet.” *Zsolt 36:2*

¹⁹Ezeket a dolgokat a Törvény[†] azoknak mondja, akik a Törvény hatalma alatt élnek. Ezért a zsidók sem mentegőzhetnek. Így azután kivétel nélkül mindenki, zsidó és nem zsidó egyaránt Isten ítélete alá kerül. ²⁰Miért? Mert senki sem képes arra, hogy a Törvény parancsainak teljesítésével Isten számára elfogadhatóvá legyen.

Hiszen a Törvény csak rávilágít a bűneinkre, hogy világosan meglássuk és felismerjük azokat.

Hogyan tesz Isten elfogadhatóvá bennünket?

²¹Isten azonban mégis képes arra, hogy a maga számára elfogadhatóvá tegye az embert a Törvény[†] nélkül is. Nekünk meg is mutatta ezt az új utat, amelyről már a Törvény és a próféták[†] is beszéltek. ²²Isten ugyanis mindenkit elfogad, aki Jézus Krisztusban hisz, attól függetlenül, hogy az az ember zsidó, vagy nem zsidó. ²³Hiszen minden ember vétkezett, és emiatt nem méltó arra, hogy Isten dicsőségében részesüljön. ²⁴Isten azonban kegyelemből[†] teszi a maga számára elfogadhatóvá az embert. Ez Isten ajándéka, amit Jézus Krisztusban kaphatunk meg. Ezt jelenti a megmenekülés! ²⁵Isten azért küldte Jézust, hogy akik benne hisznek, azoknak a bűneit megbocsássa. Ez Jézus vére, vagyis a halála által lehetséges. Így mutatta meg Isten, hogy ő mindig igazságos. Igazságosságát mutatja az, hogy türelmes volt, és a múltban nem büntette meg az embereket bűneikért. ²⁶De az is igazságosságát bizonyítja, hogy a mi időnkben azokat, akik Jézus Krisztusban hisznek, elfogadja.

²⁷Ezek után dicsekedhetünk-e valamivel? Egyáltalán nem! És miért nem? Vajon az a törvény teszi lehetetlenné, amely a tetteken alapul? Nem, hanem a hit törvénye! ²⁸Miért? Mert Isten az embert az Istenben való hite által teszi elfogadhatóvá. Azok által a tettek által, amiket a Törvény[†] megkövetel, ez egyáltalán nem lehetséges! Erről meg vagyok győződve! ²⁹Vagy talán Isten csak a zsidók Istene? Nem lehet egyúttal más népeké is? Bizony, ő a nem zsidó népeknek is Istene! ³⁰Hiszen csak egy Isten van. Ő az, aki a zsidókat* a

3:30 zsidókat Szó szerint: „akik körül vannak metélve.” Lásd a Szójegyzékben.

hitük által teszi elfogadhatóvá, a nem zsidókat* pedig ugyancsak a hitükön keresztül. ³Vajon érvénytelenné akarom-e tenni a Törvényt, amikor a hitet hangsúlyozom? Egyáltalán nem! Sőt, inkább megerősítem a Törvény érvényességét a hit által.

Ábrahám példája

4 ¹Mit mondjunk arról, amit Ábrahám[†] tapasztalt a hittel kapcsolatban? *(Származásunk szerint ő volt a mi ősapánk.)* ²Ha Ábrahám a tettei alapján lett volna elfogadható Isten számára, akkor dicsekedhetne. De Isten előtt nincs mivel dicsekedjen! ³Nézzük csak, mit mond erről az Írás[†]: „Ábrahám hitt Istenben, Isten pedig elfogadta Ábrahám hitét. Így lett Ábrahám Isten számára elfogadható.”*

⁴Aki dolgozik, annak nem ajándékot adnak, hanem jogos fizetést kap a munkájáért. ⁵De a tettei alapján senki nem lesz elfogadható Isten számára. Bíznia és hinnie kell Istenben, aki a bűnös embert a hite alapján fogadja el. ⁶Ugyanerről beszélt már Dávid[†] is, amikor boldognak mondja azt az embert, akit Isten a tetteitől függetlenül, a hite alapján fogad el:

⁷ „Boldogok azok, akiknek Isten megbocsátotta,
amikor a Törvény[†] ellen vétkeztek, akiknek bűneit eltakarta!

⁸ Boldog ember, akinek bűneit nem tartja számon az Úr!” *Zsolt 32:1–2*

⁹Vajon csak a körülmélték[†] juthatnak el erre a boldog állapotra, vagy a körülméletlenek is? Ezt mondja erről az Írás[†]: „Ábrahám[†] hitt Istenben, aki ezért elfogadta Ábrahámot.” ¹⁰De mikor történt ez? Körülméltékése előtt, vagy után? Bizony, még az előtt! ¹¹A körülméltelés jelét Ábrahám éppen annak bizonyítékaul kapta, hogy őt körülméletlen állapotában, hite alapján Isten elfogadhatónak tekintette. Így ősapjává lett minden olyan hívőnek is, aki nincs körülméltelve, és így Isten ezeket is elfogadja. ¹²Ugyanakkor Ábrahám azoknak a hívőknek is ősapja, akik körül vannak metélve. Azonban nem a körülméltelés miatt számít ősapjuknak, hanem csak akkor, ha ezek az emberek is ugyanúgy hisznek Istenben, mint ahogy Ábrahám hitt, amikor még nem volt körülméltelve.

Amit Isten ígért, azt csak hit által kaphatjuk meg

¹³Ábrahám[†] és utódai azt az ígéretet kapták, hogy az egész világot örökölni fogják. De ezt nem a Törvény[†] alapján ígérték Ábrahámnak, hanem azért, mert a hite alapján Isten elfogadta őt. ¹⁴Ha ugyanis azok lennének az örökösök, akik a Törvény alatt élnek, akkor a hitnek nincs semmi értelme, és az előbbi ígéret semmit sem ér. ¹⁵Mert a Törvény Isten haragját kelti fel azok ellen, akik nem engedelmeskednek neki. Ahol viszont nincs semmiféle törvény, ott nem is lehet ellene vétkezni.

¹⁶Amit Isten megígért, azt csak hit által kaphatjuk meg. Ez azért van így, hogy ajándékba kapjuk, kegyelemből[†]. Így tehát, az ígéret Ábrahám[†] minden utódja számára biztosítva van. Nemcsak azoknak, akik a Törvény alatt élnek, hanem azoknak is, akiknek ugyanolyan hitük van, mint Ábrahámnak. Ő tehát mindannyiunk ősapja. ¹⁷Ahogy az Írás[†] is mondja: „Sok nép

3:30 *nem zsidókat* Szó szerint: „akik nincsenek körülméltelve”. **4:3** idézet: IMóz 15:6.

ősapjává tettelek téged.”* Ezt az ígéretet Ábrahám azért kapta, mert hitt Istenben, aki életre kelti a holtakat, és megteremti azokat, akik most még nem léteznek.

¹⁸Nem volt már semmi remény arra, hogy gyermeke szülessen, Ábrahám† mégis hitt Istenben, és kitartott ebben a hitében. Ezért lett sok népnek ősapjává, ahogy ezt Isten megígérte neki: „Sok-sok utódod lesz.”* ¹⁹Ábrahám akkor majdnem száz éves volt, ezért a testét tekintve már nagyon megöregedett. Hasonlóképpen, Sára is meddő és nagyon idős volt. Ábrahám azonban nem ezekre tekintett, és a hite sem ingadozott. ²⁰Ellenkezőleg, Isten ígéretét tartotta szeme előtt. Nem kételkedett abban, hogy amit Isten megígért neki, azt meg is fogja tenni. Hite megerősödött, és dicsőséget adott Istennek. ²¹Teljesen meg volt győződve arról, hogy Isten meg is tudja tenni, amit megígért. ²²Ezért mondja az Írás†: „Isten elfogadta Ábrahám hitét, és ő ez által lett Isten számára elfogadhatóvá.”* ²³Azonban nem csak Ábrahámra vonatkozik, amikor ezt mondja: „Isten elfogadta Ábrahám hitét”, ²⁴hanem ránk is, mert mi is hiszünk, és a hitünk alapján fogadott el bennünket Isten. Igen, hiszünk abban, aki feltámasztotta Urunkat, Jézust a halálból. ²⁵Neki ugyanis a bűneink miatt kellett meghalnia, és azért támadt fel a halálból, hogy mi Isten számára elfogadhatók legyünk.

Békességben Istennel

5 ¹Most tehát Isten elfogad bennünket a hitünk alapján. Ezért Urunk, Jézus Krisztus által békességben élünk vele. ²Hitünk által Jézus bevitt bennünket Isten kegyelmébe, amelyben élünk, és amit élvezünk. Nagyon örülünk annak, hogy reménységünk szerint részt fogunk venni Isten dicsőségében. ³De nemcsak ennek örülünk, hanem a megpróbáltatásoknak is, amelyeket ki kell állnunk. Miért? Mert tudjuk, hogy ezek türelmes kitartást fejlesztenek ki bennünk. ⁴A türelmesség eredménye a kipróbált jellem, abból pedig reménység származik. ⁵Ez a reménység pedig soha nem fog csalódást okozni. Hiszen Isten szeretete betöltötte szívünket a Szent Szellem† által, aki Isten ajándéka a számunkra.

⁶Amikor eljött a megszabott ideje, Krisztus meghalt értünk, bűnösökért. Mi akkor még gyengék voltunk. ⁷Nehéz volna olyan embert találni, aki hajlandó lenne meghalni, hogy valaki mást megmentsen, még akkor is, ha az a másik igaz ember. Egy jó emberért talán még vállalná a halált valaki. ⁸Isten azonban azzal mutatta meg, mennyire szeret bennünket, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor még a bűneinkben éltünk.

⁹Akkor most mennyivel inkább megmenekülünk Isten haragjától Krisztus által! Hiszen Isten már elfogadott bennünket Krisztus vére (*halála*) által. ¹⁰Amikor még ellenségei voltunk, Isten békét kötött velünk a saját Fia halála árán. Mennyivel inkább megment bennünket Krisztus élete most, miután már békességben élünk Istennel. ¹¹Sőt, ami még több, örülünk és dicsekedünk is Istennel, Urunk, Jézus Krisztus által. Ő a mi Urunk, aki békét teremtett köztünk és Isten között.

Ádám és Krisztus

¹²A bűn egy ember (*Ádám*) által lépett be a világba. A bűn által pedig a halál, amely minden embert elérte. Minden embernek meg kell halnia, mert mindenki vétkezett. ¹³Bűn már a Mózesi Törvény[†] előtt is volt a világban. De amíg nincs Törvény, addig a bűnt sem lehet senkinek felszámítani. ¹⁴Ádám[†]ól Mózesig[†] mégis mindenki felett a halál uralkodott. Még azok felett is, akik nem úgy vétkeztek, ahogyan Ádám engedetlen volt Isten parancsának.

Ádám sokkal előbb élt, mint Krisztus, mégis hasonlított rá. ¹⁵Isten ajándéka, a kegyelem[†] azonban másképpen működik, mint Ádám bűne! Igaz, Ádám bűne sok ember halálát okozta, de Isten kegyelme és ajándéka sokkal hatásosabb és bőségesebben árad ki sok emberre. Ezt a kegyelem-áradást egy másik ember, Jézus Krisztus kegyelme tette lehetővé. ¹⁶Ez a kegyelem-ajándék azonban nem olyan, mint Ádám bűnének következménye. Hiszen az ítélet már egyetlen bűnt is halállal büntetett. Ezzel szemben, a kegyelem ajándéka sok-sok bűn elkövetése után is elfogadhatóvá teszi a bűnösöket Isten számára. ¹⁷Egyetlen ember bűne miatt a halál valóban uralomra jutott azon az egy emberen keresztül. De ha ez így van, mennyivel inkább uralkodnak az életben a másik ember, Jézus Krisztus által azok, akikre bőségesen árad Isten kegyelme. Ezek az emberek ajándékba kapták, hogy Isten elfogadhatónak tekintse őket.

¹⁸Egy ember bűne minden ember számára ítéletet eredményezett. Ugyanígy, amit az a másik ember — Jézus Krisztus — Isten akarata szerint elvégzett, az minden ember számára lehetővé tette, hogy Isten elfogadja, és örökké éljen. ¹⁹Ahogy egyetlen ember engedetlensége következtében sok ember bűnössé lett, úgy egyetlen ember engedelmsége által sokan elfogadhatóvá válnak Isten számára. ²⁰Isten adta a Törvényt[†], és ez csak tovább szaporította a bűnöket. De ahol elszaporodott a bűn, ott Isten még több kegyelmet[†] ad. ²¹Azért tette ezt Isten, hogy ahhoz hasonlóan, ahogy a bűn uralkodott a halál által, a kegyelem is uralkodjon azáltal, hogy Isten az embereket elfogadhatónak tekintse. Ez pedig az örök életre vezet, Urunk, Jézus Krisztus segítségével.

Haljatok meg a bűn számára, és támadjatok fel Krisztusban!

6 ¹Mi következik mindebből? Élünk továbbra is a bűnben, hogy annál több kegyelmet[†] kapjunk Istentől? ²Szó sem lehet róla! Hogyan élhetnénk tovább is bűnben, ha egyszer már meghaltunk a bűn számára? ³Vagy talán elfelejtettétek, hogy mi, akik bemeztünk[†] Krisztus Jézusba, az ő halálába merültünk bele? ⁴Amikor belemerültünk Jézus halálába, akkor el is temettek bennünket vele együtt. Ez pedig azért történt, hogy mi is új életben induljunk el, ugyanúgy, mint ahogy Krisztust az Atya-Isten dicsőséges hatalma feltámasztotta a halálból.

⁵Mert ha egyé váltunk Krisztussal a halálában, akkor egyesülni fogunk vele a feltámasztásban is. ⁶Tudjuk, hogy régi emberi természetünket vele együtt keresztre feszítették. Ez azért történt, hogy a bűnnek ne legyen hatalma felettünk, és többé ne legyünk a bűn rabszolgái. ⁷Aki ugyanis meghalt, az felszabadult a bűn hatalma alól.

⁸Mivel Krisztussal együtt meghaltunk, hisszük, hogy vele együtt fogunk élni is. ⁹Hiszen tudjuk, hogy mivel Krisztus feltámadt a halálból, többé nem

hal meg soha. A Halálnak nincs többé hatalma felette. ¹⁰Mert Krisztus azért halt meg, hogy egyszer és mindenkorra legyőzze a bűn hatalmát. Mióta viszont feltámadt és él, Istennek él. ¹¹Hasonlóképpen, ti is tekintsétek magatokat halottnak a bűn számára. Ugyanakkor, tekintsétek magatokat élőknak is, mint akik Istenért éltek, Jézus Krisztusban.

¹²Ne uralkodjon tehát a bűn bennetek, amíg ezen a földön éltek, és soha ne engedjétek gonosz kívánságainak! ¹³Ne adjátok oda testeteket, se annak részeit a bűn szolgálatára! Ne legyenek a gonoszság eszközei! Ellenkezőleg, álljatok mindenben Isten rendelkezésére, mint akik feltámadtatok a halálból, hogy a testetek és annak részei a jó célokat szolgálják. ¹⁴A bűn nem fog uralkodni többé rajtatok, hiszen nem a Törvény[†], hanem a kegyelem[†] uralma alatt éltek.

Az igazság szolgálói

¹⁵Mit tegyünk hát? Vétkezzünk, mivel már nem a Törvény[†], hanem a kegyelem[†] uralma alatt élünk? Semmiképpen! ¹⁶Nem tudjátok, hogy akinek a szolgálatára odaszánjátok magatokat, annak szolgaként kell majd engedelmeskednetek? Igen, ha a bűnt szolgáljátok, akkor az ő rabszolgái vagytok — ennek pedig halál az eredménye! Ha viszont Istennek engedelmeskedtek, annak az lesz az eredménye, hogy Isten elfogad benneteket. ¹⁷Régebben ti is a bűn rabszolgái voltatok. De hála Istennek, hogy teljes szívvel engedelmeskedtetek annak a tanításnak, amit megismertetek. ¹⁸Igy felszabadultatok a bűn uralma alól, és igaz célokat szolgáltok. ¹⁹(Azért használok ilyen hétköznapi példákat, hogy meg tudjátok érteni, amit mondani akarok.) Régen a bűnnek és a gonosz dolgoknak szántátok oda magatokat, és valóban ezeket szolgáltátok. Ugyanúgy, most határozzátok el, hogy Istennek tetsző életet fogtok élni! Minden erőttökkel erre törekedjétek, és akkor csak Istennek fogtok élni.

²⁰Mert amikor még a bűn szolgálói voltatok, nem is törődtetek a jó célokkal. ²¹Mi volt ennek az eredménye? Olyan dolgok, amiket ma szégyelltek, mert végül a halálhoz vezetnek. ²²Most azonban felszabadultatok a bűn uralma alól, és Isten rabszolgái lettetek. Ez olyan életre vezet, amelyet csakis Istenért éltek, s ennek a végeredménye az örök élet. ²³A bűn szolgálatáért a jogos fizetség a halál. Isten kegyelmének ajándéka ellenben az örök élet, ezt pedig a Krisztus Jézusban, a mi Urunkban kaphatjuk meg.

A házasság példája és a Törvény

7¹Testvéreim, ti mind ismeritek Mózes Törvényét[†]. Tudjátok azt is, hogy a Törvénynek csak addig van hatalma valaki felett, amíg él. ²Például, egy férjes asszonyt mindaddig a férjéhez köti a Törvény, amíg a férje él. De ha meghal a férje, az asszony felszabadul a házasságra vonatkozó törvény alól. ³Ezért ha más férfi felesége lesz, amíg az első férje él, akkor a Törvény szerint a házasságtörés bűnét követi el. De ha meghal a férje, az asszony felszabadul a házassági törvény alól. Ekkor már nem követ el házasságtörést, ha más férfi felesége lesz.

⁴Hasonlóan van ez veletek is, testvéreim. Ti is meghaltatok a Törvény[†] számára Krisztussal együtt, amikor ő testileg meghalt. Így most már Krisztushoz tartoztok, aki azért támadt fel a halálból, hogy ezentúl Istennek szolgáljunk. ⁵Az elmúlt időkben még régi emberi természetünk uralkodott

rajtunk. A Törvény bűnös kívánságokat keltett életre bennünk, ezért követtük el a bűnöket. Ennek pedig olyan következményei voltak, amelyek a halál felé vezettek bennünket. ⁶Akkor a Törvény foglyai voltunk, most azonban felszabadultunk ebből a rabságból, mert a régi emberi természetünk meghalt. Most már új módon szolgáljuk Istent, a Szent Szellem[†] által, nem pedig a régi, írott szabályok szerint.

A Törvény és a bűn

⁷Mi következik tehát mindebből? Vajon a Törvény[†] és a bűn ugyanaz a dolog? Semmi esetre sem! Az viszont igaz, hogy a Törvény nélkül nem tudtam volna, mi a bűn. Például, nem tudnám, mit jelent a bűnre csábító kívánság, ha a Törvény nem mondaná: „Ne kívánd!”* ⁸Ez a parancs tehát lehetőséget teremtett a bűnnek, hogy különféle, bűnre csábító kívánságokat ébresszen bennem. A Törvény nélkül ugyanis a bűnnek nincs ereje. ⁹Korábban úgy éltem, hogy nem ismertem a Törvényt. Később azonban, amikor megismertem a parancsokat, meglevenedtem bennem a bűn, ¹⁰én pedig meghaltam. Így az a parancs okozta halálomat, amelynek életet kellett volna adnia. ¹¹A bűn számára ugyanis lehetőség nyílt a parancs által, hogy becsapjon és megöljön engem.

¹²A Törvény[†] és a parancs tehát szent, igazságos és jó. ¹³Ezek szerint az okozta halálomat, ami jó? Nem, dehogyis! A bűn azonban felhasználta valamit, ami egyébként jó, hogy megöljön engem. Ez azért történt, hogy tisztán megláthassam a bűn valódi természetét. A parancs arra volt jó, hogy lássam: mennyire gonosz dolog a bűn!

Az ember belső vívódása

¹⁴Tudjuk, hogy a Törvény[†] szellemi természetű, én azonban nem vagyok szellemi, hanem testi természetemet követve élek, és a bűn rabszolgája vagyok. ¹⁵Nem értem saját tetteimet: nem a jó dolgokat teszem, amit akarok, hanem a rossz dolgokat, amiket nem akarok. ¹⁶Mivel valójában nem akarom elkövetni azokat a rossz dolgokat, amiket mégis megteszek, ezzel igazat adok a Törvénynek. Igen, a Törvény jó! ¹⁷Valójában nem is én vagyok, aki ezeket a rossz dolgokat teszem, hanem a bűn, ami bennem lakik. ¹⁸Jól tudom, hogy semmi jó nem lakik bennem, vagyis a régi emberi természetemben, hiszen a jót akarom tenni, mégis képtelen vagyok rá. ¹⁹Mert nem a jót teszem, amit annyira szeretnék, hanem a rosszat, amit nem akarok. ²⁰De ha azt teszem, amit nem akarok, akkor már nem is én teszem azt, hanem a bennem lakó bűn.

²¹Tehát, ez érvényes rám nézve: a jót szeretném tenni, mégis mindig a rosszat találom magamban. ²²Ami az értelmemet illeti, szeretem Isten törvényét. ²³Azonban látok egy másik törvényt, amely a testemben működik. Ez a bűn törvénye, amely az értelmem által elfogadott törvény ellen harcol. Emiatt vagyok fogoly, a bűn törvényének börtönébe zárva. ²⁴Milyen szörnyű helyzetben vagyok! Ki szabadít meg engem ebből a testből, amely a halál felé halad? ²⁵Isten az, aki megszabadít! Hálát adok Istennek, hogy valóban megszabadít, Urunk, Jézus Krisztus által!

Tehát, ami engem illet, értelmemmel ugyan Isten törvényét szolgálom, ugyanakkor a régi emberi természetem a bűn törvényének rabszolgája.

7:7 idézet: 2Móz 20:17; 5Móz 5:21.

Élet a Szent Szellem által

8¹Így azután, senki sem ítéli el azokat, akik a Krisztus Jézusban élnek. ²Miért? Mert a Krisztus Jézusban az Élet Szellemének[†] törvénye felszabadított a bűn törvénye alól, amely a halálba vezet. ³Így oldotta meg Isten azt, amire a Mózesi Törvény[†] képtelen volt, mivel a régi emberi természet miatt nem volt rá ereje. Isten azonban saját Fiát küldte el hozzánk, hogy általa elbánjon a bűnnel. Igen, a Fiú (Jézus) ugyanolyan testben élt a földön, mint amilyenben most mi élünk. Isten ezt az emberi testet, Jézus testét használta fel arra, hogy általa elítélje a bűnt. ⁴Így érte el azt, hogy a Törvény jogos követeléseinek meg tudjunk felelni. Mi ugyanis nem a régi emberi természetünket követjük, hanem a Szent Szellem[†] szerint élünk.

⁵Akik régi emberi természetük szerint élnek, azok egyre csak arra törekednek, amit ez a régi természet kíván. Akik azonban a Szent Szellem[†] szerint élnek, azok arra törekednek, és azzal foglalkoznak, amit a Szent Szellem kíván. ⁶Régi emberi természetünk igyekezete végül is a halálhoz vezet. A Szent Szellem azonban mindig az életre és a békességre törekszik. ⁷Régi emberi természetünk törekvése tehát ellentétes Isten törekvésével, mivel nem akar, de nem is tud engedelmeskedni Isten törvényének. ⁸Ezért, akik a régi emberi természetük uralma alatt élnek, azok nem tetszenek Istennek.

⁹Ti azonban már nem a régi emberi természet irányítása alatt éltek, hanem a Szent Szellem[†] uralma alatt. De csak akkor, ha valóban bennetek él Isten Szelleme[†], mert ha nem, akkor nem is tartoztok Krisztushoz. ¹⁰Ha viszont Krisztus valóban bennetek él, akkor a Szent Szellem életet ad nektek, mert Krisztus elfogadhatóvá tett benneteket Isten számára. Testetek ellenben mindig halott marad a bűn miatt. ¹¹A Szent Szellem, aki feltámasztotta Jézust a halálból, bennetek lakik. Ezért az, aki Krisztust feltámasztotta a halálból, a ti halandó testeteket is meg fogja eleveníteni, a bennetek lakó Szent Szellem által.

¹²Így tehát, testvéreim, nem vagyunk a régi emberi természetünk uralma alatt. Nem kell, hogy annak a kívánságai szerint éljünk. ¹³Ha ugyanis a régi emberi természet szerint éltek, meg fogtok halni. Ha viszont a Szent Szellem[†] segítségével abba hagyjátok a rossz dolgokat, akkor fogtok igazán élni.

¹⁴Mert azok az Isten fiai, akiket Isten Szelleme[†] irányít. ¹⁵Hiszen a Szent Szellem[†], akit befogadtatok, nem tesz újra rabszolgává, hogy féljete. Ellenkezőleg! A Szent Szellem Isten fiaivá tesz bennünket, és az ő segítségével így kiálthatunk Istenhez: „Abba!”* ¹⁶Maga a Szent Szellem a mi szellemünkkel együtt megerősíti, hogy Isten gyermekei vagyunk. ¹⁷Ha viszont gyermekek, akkor örökösök is. Valóban, mi Krisztussal együtt kapunk örökséget Istentől! De csak akkor, ha együtt is szenvedünk Krisztussal. Akkor pedig vele együtt veszünk részt a dicsőségben is.

Eljövendő dicsőségünk

¹⁸Úgy gondolom, jelenlegi szenvedésünk szóra sem érdemes, ahhoz a dicsőséghez képest, amelyben részünk lesz. ¹⁹Mert az egész teremtett világ feszült figyelemmel várja, hogy Isten végre mindenkinek

8:15 Abba „Édesapám!” Abban a korban a gyerekek így szólították az édesapjukat.

megmutassa, kik az ő fiai. ²⁰Azért várja ennyire, mert a teremtett világ az elmúlás hatalma alá van kényszerítve. Nem önként, hanem Isten akarata szerint, aki így rendelkezett. Ugyanakkor, a teremtett világ is abban a reményben él, ²¹hogy a romlás rabszolgaságából fel fog szabadulni, és ugyanazt a dicsőséges szabadságot fogja élvezni, amit az Isten gyermekei.

²²Jól tudjuk, hogy mind a mai napig az egész teremtett világ úgy sóhajtozik és szenved, mint a terhes asszony a szüléskor. ²³De nem csak a teremtett világ, hanem még mi magunk is ugyanígy sóhajtozunk. Pedig mi előleget kaptunk a Szent Szellemből†! Mégis sóhajtozva várjuk, a testünk megszabadítását, hogy ezzel teljesen Isten fiaivá váljunk. ²⁴A teljes megszabadulásunk ugyanis magában foglalja ezt a reménységet: a testünk megszabadulását is. Ez azonban még nem történt meg. Ha már látható lenne, akkor nem kellene remélni. Miért is remélné valaki azt, amit már lát? ²⁵Mivel azonban olyan valamit várunk, amit még nem kaptunk meg, türelmesen és kitartással várjunk rá!

²⁶Hasonlóképpen, a Szent Szellem† is segítségünkre siet abban, amiben gyengék vagyunk. Hiszen sokszor még azt sem tudjuk, hogy miért és hogyan imádkozzunk. A Szent Szellem azonban maga könyörög értünk, szavakkal ki sem fejezhető sóhajtásokkal. ²⁷Isten ugyanis jól tudja, mi van a szívünkben, és azt is, mi a Szent Szellem szándéka. Mert ő Isten akarata szerint könyörög Isten népéért.

²⁸Egészen biztosak vagyunk benne, hogy minden összedolgozik azoknak a javára, akik Istent szeretik, és akiket ő a saját terve szerint elhívott. ²⁹Hiszen ezeket az embereket Isten már a világ teremtése előtt ismerte. Sőt, külön is választotta őket, hogy a Fiához hasonlóvá váljanak. Igen, azt akarta, hogy Fia legyen az elsőszülött* a sok testvér között Isten nagy családjában. ³⁰Azt tervezte, hogy ezek az emberek a Fiához hasonlítsanak. Ezeket előre különválasztotta a maga számára, azután el is hívta őket, majd elfogadhatóvá tette, és dicsőséget is adott nekik.

Isten szeretete Krisztus Jézusban

³¹Mi következik mindebből? Mivel Isten velünk van, ki lehet ellenünk? ³²Hiszen még a saját Fiát sem kímélte meg, hanem odaadta értünk, mindnyájunkért! Hogyne adna akkor minden egyebet is a Fiával együtt nekünk?! ³³Ki vádolhatja azokat az embereket, akiket Isten kiválasztott? Senki! Isten felmentette őket minden vád alól! ³⁴Akkor ki ítélné el őket? Talán a Krisztus Jézus? Hiszen ő nemcsak meghalt, de fel is támadt értünk! Most pedig az Atya jobb oldalán ül, és képvisel bennünket az Atya-Isten előtt! ³⁵Mi választhat el bennünket Krisztus szeretetétől? Elnyomás, szenvedés, nyomor, nehézségek, üldözés, éhínség, ruhátlanság, életveszély, vagy akár, ha meg is ölnek bennünket? Nem, egyik sem! ³⁶De hiszen az Írás† is ezt mondja:

„Érted gyilkolnak bennünket állandóan,
és olyannak tekintenek, mint a levágni való juhokat.”

Zsolt 44:23

8:29 elsőszülött Abban a korban a családban született első fiút jelentette. Itt valószínűleg azt jelenti, hogy Isten családjában Jézus Krisztus volt az első, aki Isten dicsőségében részesült.

³⁷Ennek ellenére, minden ilyen nehéz helyzetben mi vagyunk a győztesek! Sőt, még annál is többek, ő általa, aki szeretett bennünket. ^{38–39}Mert Isten szeretetétől semmi, de semmi nem tud minket elválasztani — ebben egészen biztos vagyok! Sem halál, sem élet, sem angyalok, sem az uralkodó szellemek, sem ami most van, vagy ami ezután következik, sem azok, akiknek hatalmuk van, sem semmi, ami a magasságban, vagy a mélységben van, sem semmiféle más teremtmény nem választhat el bennünket Isten irántunk való szeretetétől, amely Urunkban, Jézus Krisztusban mutatkozott meg.

Isten és a zsidó nép

9¹Igazat mondok, nem hazudok, hiszen Krisztusban élek. Tanúskodik erről a Szent Szellem[†] által megvilágított lelkiismeretem is. ²Nagy szomorúság és állandó fájdalom gyötri szívemet Izrael népe miatt, ³mert ők a testvéreim, a rokonaim. Bárcsak tudnék rajtuk segíteni! Inkább lennék én magam átkozott, és Krisztustól elszakított, ha ezzel segíthetnék rajtuk! ⁴Igen, őket választotta ki Isten: Izrael népét, akiket fiaivá is fogadott. Övék a dicsőség, és velük kötötte Isten a szövetségeket. Ők kapták Istentől a Mózesi Törvényt[†], az Isten tiszteletének és imádásának rendjét, és az ígéreteket. ⁵Ők a mi ősapáink leszármazottai, és emberi természete szerint közülük származik a Krisztus, aki Isten minden és mindenki felett, aki legyen örökké áldott*! Ámen.

⁶Igen, szomorú vagyok Izrael népe miatt, de nem azért, mintha Isten nem teljesítette volna ígéreteit, amiket nekik adott. Hiszen nem mindenki számít igazán Izrael népéhez tartozónak, aki származása szerint Izrael, vagyis Jákób utódja. ⁷Ugyanígy, nem számítanak mindannyian Ábrahám[†] igazi gyermekeinek, akik testileg tőle származtak. Hanem ahogyan Isten megígérte Ábrahámnak: „Utódaid Izsáktól[†] származnak majd.”* ⁸Tehát, Ábrahámnak nem az összes utódai számítanak Isten gyermekeinek, hanem csak azok, akik Isten ígérete szerint születtek. ⁹Mert így hangzott az ígélet: „A megfelelő időben visszajövök, és akkor Sárának fia születik.”*

¹⁰Igy volt ez Rebeka esetében is, akinek két fia volt. Mindkettőnek Izsák[†] volt az apja, a mi ősapánk. ^{11–12}Mielőtt azonban ez a két fiú megszületett volna, Isten azt mondta Rebekának: „Az idősebb fiú szolgálni fog a fiatalabbnak”*. Ez a születésük előtt történt, ezért a két fiú még semmi jót, vagy rosszat nem tehetett. Azért történt így, hogy Isten megmutassa: választása nem attól függ, hogy az emberek mit tesznek, hanem egyedül tőle, magától. ¹³Ezért mondja az Írás[†]: „Jákóbot szerettem, Ézsaut ellenben gyűlöltem.”*

¹⁴Hogyan értsük ezt? Vajon igazságtalanság ez Isten részéről? Nem, dehogyis! ¹⁵Hiszen Isten már Mózesnek[†] is megmondta: „Annak adok kegyelmet, akinek akarok, és azon könyörülök, akin könyörülni akarok.”* ¹⁶Tehát, Isten dönti el, hogy kin könyörül, és kinek ad kegyelmet! Ez a döntés pedig nem függ attól, hogy az emberek mit akarnak, vagy mit tesznek. Kizárólag a könyörületes Istentől függ! ¹⁷Az Írás[†] szerint ugyanis ezt mondta Isten a fáraónak: „Azért tettelek királlyá, hogy hatalmamot

9:5 *Krisztus ... áldott* Azt is jelentheti: „Isten legyen áldott örökké, aki mindenek felett uralkodik!”

9:7 idézet: 1Móz 21:12. **9:9** idézet: 1Móz 18:10. 14. **9:11–12** idézet: 1Móz 25:23.

9:13 idézet: Mal 1:2–3. **9:15** idézet: 2Móz 33:19.

megmutassam rajtad, és mindenki megismerje nevet az egész Földön.”*
 18Isten tehát azon könyörül, akin akar. Viszont makacssá és keményszívűvé tesz akit akar.

19Erre talán azt kérdezed: „Ha Isten irányítja, amit mi — emberek — teszünk, akkor miért vádol bennünket a bűneinkért? Hiszen senki sem állhat ellen Isten akaratának!” 20De hát kicsoda vagy te, hogy vitába mersz szállni Istennel? Felelősségre vonhatja-e a cserépedény a fazekas mestert: „Miért formáltál engem ilyené?” 21Vagy talán nincs hatalma a fazekasnak az agyag felett? Ugyanabból az agyagból az egyik cserépedényt díszessé, a másikat pedig közönségessé formálja.

22Hasonló ehhez, amit Isten tett. Meg akarta mutatni haragját és hatalmát. Mégis türelmesen és sokáig elviselte azokat az embereket, akikre haragudott, pedig már megérdemelték volna, hogy elpusztítsa őket. 23Igen, türelmesen várt arra is, hogy megmutassa kegyelmének nagy dicsőségét. Mégpedig azokon az embereken, akik elfogadták Isten kegyelmét, és akiket arra teremtett, hogy részesüljenek dicsőségéből. 24Ilyenek vagyunk mi is, akiket erre hívott meg, akár a zsidók, akár a nem zsidók közül. 25Ahogyan ezt az Írás† is mondja Hóseás könyvében:

„Népemnek hívom majd azokat,
 akik nem voltak az én népem,
 és szeretni fogom azt a népet,
 akit eddig nem szerettem.”

Hós 2:23

26Ugyanazon a helyen, ahol azt mondta nekik Isten:

„Ti nem vagytok az én népem!” — azon a helyen az „Élő Isten fiainak”
 fogják majd hívni őket.

Hós 1:10

27Izráelről† szólva így kiáltott fel Ézsaiás† próféta†:

„Ha Izráel gyermekei olyan sokan vannak is, mint a tenger homokja,
 akkor is csak a nép maradéka szabadul meg,

28 mert az Úr hirtelen és teljesen végrehajtja ítéletét a földön.” *Ézs 10:22–23*

29Ahogyan előre megmondta Ézsaiás próféta†:

„Ha a Seregek Ura meg nem mentett volna egy keveset népe közül,
 olyanná lettünk volna,
 mint Sodoma†, vagy Gomora†.”

Ézs 1:9

30Mi következik ebből? Azt látjuk, hogy a nem zsidók közül sokan elfogadhatóvá váltak Isten számára, pedig korábban nem is törekedtek erre. Igen, a hitük által érték el ezt. 31Izrael népe azonban arra igyekezett, hogy a Törvény† követeléseinek megfeleljen, és így elfogadhatóvá legyen Isten számára. De nem tudtak a Törvénynek megfelelően élni, ezért kudarcot vallottak. 32Miért? Azért, mert megpróbálták a saját erejükből és a tetteik alapján elfogadhatóvá válni Isten számára. Nem a hitük által, és Istenben bízva törekedtek erre. Beleütköztek abba a kőbe, amelyről 33az Írás† ezt mondja:

„Figyeljete rám! Elhelyezek egy követ Sionban†,
amelyben az emberek megbotlanak,
egy sziklát, amely miatt elesnek.

De aki bízik és hisz őbenne, az nem fog csalódní.”

Ézs 28:16

10¹Testvéreim, szívből kívánom, hogy Izrael† népe megmeneküljön. Istenhez könyörgök értük, hogy ezt elérjük. ²Azt elmondhatom róluk, hogy teljes erővel igyekeznek Istenhez. De nem ismerik az utat, amely hozzá vezet. ³Hiszen nem értették meg, milyen módon teszi Isten az embert elfogadhatóvá a maga számára. Megpróbálták saját magukat elfogadhatóvá tenni. Isten ugyan elkészítette az útját, hogy lehet valaki a számára elfogadható, de Izrael ezt elutasította. ⁴Mert a Törvény† Krisztusban érte el a végső célját: aki bízik és hisz Jézus Krisztusban, azt Isten elfogadja.

⁵Mert Mózes† azt írja az Istennel való helyes viszonyról, ami a Törvény† követelésein alapul: „Aki mindezeket megteszi, az élni fog ezáltal.”* ⁶Arról viszont, hogy a hit által hogyan válhatunk Isten számára elfogadhatóvá, így ír: „Ne mondd magadban: ‘Ugyan ki megy fel a Mennybe?’—vagyis, hogy a Krisztust lehozza onnan. ⁷De ne mondd azt sem: ‘Ki megy le a mélységbe?’—vagyis, hogy a Krisztust felhozza a halottak közül. ⁸Hanem mit mond az Írás†? „Egészen közel van hozzád az Isten üzenete. Ott van az a szádban és a szívedben.”* Ez pedig a hit üzenete, amit mi mondunk: ⁹Ha tehát kimondod és elismered, hogy Jézus az Úr, és szívedben hiszed, hogy Isten feltámasztotta őt a halálból, akkor megmenekülsz. ¹⁰Mert a szívünkkel hiszünk, hogy Isten számára elfogadhatók legyünk, és a szánkval mondjuk el másoknak, amit hiszünk, hogy megmeneküljünk. ¹¹Azt mondja ugyanis az Írás: „Senki sem fog csalódní, aki benne (*Krisztusban*) hisz.”* ¹²Nincs különbség tehát zsidók és nem zsidók között. Mert ugyanaz az Úr uralkodik minden ember felett. Ő pedig bőkezűen osztja áldásait mindenkinek, aki őt hívja segítségül. ¹³Ugyanis „mindenki megmenekül, aki segítségül hívja az Úr nevét.”*

¹⁴De hogyan hívják segítségül azt, akiben nem hisznek? Hogyan higgyenek abban, akiről még nem is hallottak? De hogyan hallhatnának róla, ha senki nem mondja el nekik az üzenetet? ¹⁵Viszont hogyan vihetné el valaki az üzenetet, ha nem küldik ki? Hiszen ezt mondja az Írás†: „Milyen szép és jó, amikor jönnek, akik az örömhírt† hozzák!”*

¹⁶Mégsem engedelmeskedett mindenki az örömhírnek†. Hiszen Ézsaiás† próféta† is ezt mondta: „Uram, ki hitte el, amit mondtunk?”* ¹⁷A hit tehát az üzenet meghallásából származik. Az üzenetet pedig akkor hallják meg az emberek, ha valaki beszél nekik Krisztusról.

¹⁸De hadd kérdezzem meg: Vajon nem hallotta a mi üzenetünket mindenki? De bizony hallotta! Hiszen az Írás† is azt mondja:

„Az egész földkerekségen mindenhol hallatszott a hangjuk,
és a lakott föld széléig mindenhol hallották szavukat.”

Zsolt 19:5

¹⁹Újra kérdezem: talán Izrael† nem értette meg? De bizony, megértette! Először is, már Mózes† azt mondja, amikor Isten szavait adja tovább:

10:5 idézet: 3Móz 18:5. **10:8** A 6–8. versek idézet: 5Móz 30:12–14. **10:11** idézet: Ézs 28:16.
10:13 idézet: Jól 2:32. **10:15** idézet: Ézs 52:7. **10:16** idézet: Ézs 53:1.

„Féltékennyé teszlek benneteket egy olyan nép által,
akik nem az én népem,
egy értelmetlen nemzettel bosszantalak fel titeket.” 5Móz 32:21

²⁰Majd Ézsaiás próféta[†] nagy bátran így szól, amikor Isten szavait mondja:

„Megtaláltak azok, akik nem is kerestek.
Megmutattam magamat azoknak,
akik soha nem kérdezősködtek utánam.” Ézs 65:1

²¹Isten ezt a nem zsidókról mondta. Izrael[†] népéről viszont így szól:

„Egész nap kitárt karokkal vártam erre az engedetlen népre,
amely ellenkezik velem, és nem akar engem követni.” Ézs 65:2

Isten nem feledkezett meg népéről

11 ¹Azt kérdezem tehát: vajon ellökte magától Isten a saját népét? Nem, dehogyis! Hiszen én magam is Izrael[†] népéhez tartozom, Ábrahám[†] utódja vagyok, Benjámín törzséből származom. ²Nem, Isten nem dobta félre Izrael népét! Hiszen már akkor előre kiválasztotta Izraelt, hogy a saját népe legyen, amikor még meg se születtek! Vagy talán nem tudjátok, mit mond az Írás[†] arról, amikor Illés[†] próféta[†] Izrael miatt panaszkodott Istennek? ³Azt mondta: „Uram, prófétáidat megölték, oltáraidat lerombolták, már csak egyedül én maradtam meg, és most engem is meg akarnak ölni.”* ⁴De mit felelt neki Isten? Ezt: „Mehagytam magamnak hétezer férfit, akik nem imádták Baált[†].”*

⁵Ugyanígy, a mostani időben is van egy „maradék”, akiket Isten a kegyelme[†] alapján választott ki. ⁶Ez azt jelenti, hogy nem annak alapján választotta ki őket, amit ezek az emberek tettek. Ha ez nem így volna, hanem az emberek a saját tetteik alapján tartoznának Isten népéhez, akkor Isten kegyelmének ajándéka már nem is lenne igazán ajándék.

⁷Hogyan is van hát ez? Izrael[†] népe arra törekedett, hogy Isten számára elfogadható legyen, de nem érték el a céljukat. Akiket azonban Isten kiválasztott, annak a „maradéknak” ez mégis sikerült. A többiek szíve pedig megkeményedett, és nem akartak Isten szavára hallgatni. ⁸Amint az Írás[†] mondja:

„Isten a kábultság szellemét adta nekik;” Ézs 29:10

„olyan szemet, amely nem lát és fület, amely nem hall,
és ez így van mind a mai napig.” 5Móz 29:3

⁹Dávid[†] is ezt mondja:

„Legyen a saját ünnepi asztaluk csapda a számukra,
és az fogja meg őket!
Ez lesz a vesztük és büntetésük.

¹⁰ Homályosodjon el a szemük, hogy ne lássák az igazságot,
és örökre görbítsd meg a hátukat!” Zsolt 69:23–24

¹¹Izrael† népe elbotlott — ez igaz. De vajon végleg elestek emiatt? Egyáltalán nem! Éppen ellenkezőleg: botlásuk következtében jutott el a megmenekülés üzenete a nem zsidó népekhez. Ez pedig azért történt, hogy Isten Izrael népét féltékennyé tegye. ¹²Valóban, Izrael népének botlása milyen bőséges áldást hozott az egész világnak! Amit ők elveszítettek, azzal a nem zsidó népek lettek gazdagabbak. De ha ez így van, akkor képzeljétek el, milyen hatalmas nyereséget fog jelenteni a világnak, amikor Izrael népét Isten teljes egészében helyreállítja!

¹³Most pedig hozzátok szólok, akik nem vagytok zsidók. Mivel Isten engem a nem zsidó népekhez küldött, teljes erőmmel arra törekszem, hogy ezt a szolgálatomat minél sikeresebben végezzem. ¹⁴Közben állandóan abban reménykedem, hogy így féltékennyé tudom tenni saját népemet, és néhányat közülük is elvezethetek a megmenekülésre. ¹⁵Isten valóban elfordult népemtől, de ennek következtében kibékült a többi népekkel. Ha viszont Isten visszafogadja Izraelt magához, az olyan lesz, mint mikor valaki a halálból támad fel! ¹⁶Ha a kenyérből az első kis darabot Istennek szánjuk, akkor a kenyér többi része is ugyanúgy Istené. Hasonlóképpen, ha a fa gyökere Istené, akkor az ágak is hozzá tartoznak.

¹⁷Olyan ez, mintha a nemes olajfa ágai közül néhányat letörnek, titeket pedig, akik a nem zsidó népek közül jöttetek, és így a „vad olajfa ágai” vagytok, beoltanak a letört ágak helyére. Így most már ti is részesültök mindabból a jóból, amit a nemes fa gyökere nyújt. ¹⁸De ne gondoljátok, hogy különbek vagytok, mint a letört ágak. Ha pedig jobbnak képzelitek magatokat, jusson eszetekbe: nem ti tápláljátok a gyökeret, hanem a gyökér titeket! ¹⁹Lehet, hogy így gondoltok: „Azért törtek le az ágak, hogy bennünket beoltsanak a szelíd olajfába.” ²⁰Ez igaz, de gondoljátok meg, hogy azokat a hitetlenségük miatt törték le, és ti is csak a hitetek által maradhattok meg. Ezért, ne legyetek büszkék, hanem féljetek! ²¹Mert ha az olajfa saját ágait nem kímélte Isten, akkor titeket sem fog kímélni, ha nem hisztek.

²²Ismerd fel azért, hogy Isten nemcsak jóságos, hanem szigorú is! Szigorú azokhoz, akik elestek, hozzátok viszont mindaddig jó, amíg megmaradtok Isten jóságában. Ha nem, akkor titeket is letör arról a fáról, mint azokat az előző ágakat. ²³Ugyanakkor Izrael népét ismét beolthatja a saját fájukba, kivéve, ha makacsul kitartanak a hitetlenségben. Igen, Isten meg tudja tenni, hogy újra beoltsa őket. ²⁴Nem természetes, hogy a vad olajfa ágát beoltsák a szelíd olajfába. Ti, akik a nem zsidó népek közül származtok, valóban olyanok vagytok, mint a vad olajfa ágai. Isten mégis beoltott benneteket a szelíd olajfába. Gondoljátok meg, mennyivel inkább természetes, ha a szelíd olajfa letört ágait ismét beoltják a saját fájukba! Hiszen ezeknek az ágaknak a természet rendje szerint ott a helyük!

²⁵Testvéreim, ne a saját gondolkodásotokra támaszkodjatok! Szeretném, ha megértenétek ezt a titkos igazságot: Izrael† népe csak részben makacsolta meg magát. És még ez is csak addig tart, amíg a nem zsidó népek közül elhívott emberek teljes számban Istenhez jönnek. ²⁶Akkor majd Izrael népe teljes egészében meg fog szabadulni. Amint az Írás† is mondja:

„Szabadító érkezik majd Sionból, aki minden istentelenséget
kitisztít Jákób† családjából,

²⁷ és szövetséget† kötök velük, amikor megbocsátom bűneiket.”

Ézs 59:20–21; 27:9

²⁸Igaz, hogy Izrael[†] népe az örömhír ellenségévé lett, de még ez is a ti javatokat szolgálja. Ennek ellenére Izrael még mindig Isten kiválasztott népe, és ő még mindig nagyon szereti őket! Hiszen ezt megígérte Izrael ősapáinak. ²⁹Isten ugyanis soha nem veszi vissza az ajándékait, és nem vonja vissza, ha egyszer valakit elhív. ³⁰Gondoljátok csak meg! Régebben ti sem engedelmesskedtetek Istennek. Most azonban, Isten könyörült rajtatok, mivel Izrael engedetlené vált. ³¹Hasonlóképpen, most Izrael engedetlen, végül azonban Isten mégis megkönyörül rajtuk is! Igen, éppen rajtatok keresztül jut el Izrael népéhez is ugyanaz a kegyelem, amelyet ti most élveztek. ³²Mert kivétel nélkül minden ember engedetlen Isten iránt. Ő pedig mindenkit bezárt az engedetlenség börtönébe, hogy azután mindenkin könyörülhessen.

Dicsőség Istennek!

³³Ó, milyen hatalmas Isten gazdagsága, milyen mélységes a bölcsessége és végtelen a tudása! Milyen nehéz megérteni döntéseit! Ki képes követni, hogy Isten mit miért tesz? ³⁴Amint az Írás[†] is mondja:

„Ugyan ki értheti az Úr gondolatait,
és ki adhat neki tanácsot?”

Ézs 40:13

³⁵ „Ki adott valaha is elsőként az Úrnak,
hogy most annak visszafizetését várja?”

Jób 41:11

³⁶Mert mindent Isten teremtett, mindent ő tart fenn, és minden őérte létezik. Övé legyen a dicsőség örökké! Ámen.

Add át az életedet Istennek

12¹Isten irgalmára hivatkozva kérlek benneteket testvéreim, hogy adjátok oda magatokat Istennek! Ez olyan, mintha élő áldozatot[†] vinnétek Istennek, amely kedves a számára, és egyedül csak az övé. Ez az, amivel méltóan, igazán és szellemi módon tisztelitek Istent. ²Ne alkalmazkodjatok a jelenlegi korszak életformájához! Ellenkezőleg, újítsátok meg az egész gondolkodásotokat, és így gyökeresen változzatok meg! Akkor lesztek képesek megérteni és elfogadni, amit Isten akar: ami jó, ami neki tetszik, és ami tökéletes. Ezekre igyekezzetek!

³Isten különleges ajándékot adott nekem. Ezért figyelmeztetlek benneteket: senki ne tartsa magát többre, mint ami indokolt! Józanul lássátok magatokat, a hiteteknek megfelelően. Hiszen mindenki kapott bizonyos mértékű hitet Istentől. ⁴Mert gondoljátok csak meg: az ember teste egységes egész, de sok részből épül fel! Az egyes részeknek mind megvan a maguk különböző feladata. ⁵Ugyanígy van ez velünk is, akik Krisztusban vagyunk: sokan vagyunk ugyan, de együttesen alkotunk egyetlen „testet”. Ennek a testnek külön-külön a részei vagyunk, és kölcsönösen kapcsolódunk egymáshoz.

⁶Különböző ajándékokat kaptunk, aszerint, hogy Isten mire adott nekünk kegyelmet[†]. Használjuk hát ezeket! Ha például valaki a prófétálás[†] ajándékát kapta, akkor a hite mértéke szerint használja ezt az ajándékot! ⁷Aki a gyakorlati dolgokban való szolgálat ajándékát kapta, azzal szolgáljon! Aki a tanítás ajándékát, az tanítson! ⁸Aki a biztatás, bátorítás és figyelmeztetés

ajándékát kapta, az bízassa, bátorítsa és figyelmeztesse a többieket! Aki az adakozás ajándékát kapta, az adjon a többieknek egyszerűen és tiszta szívvel! Aki azt az ajándékot kapta, hogy vezető legyen, az szorgalmasan végezze ezt a feladatot! Aki azt kapta, hogy a szenvedőkkel jól tegyen, az tegye ezt jókedvűen és barátságosan!

⁹A bennetek működő szeretet legyen valódi, ne képmutató! Gyűlöljétek minden gonoszsgót! Viszont ragaszkodjatok ahhoz, ami jó! ¹⁰Szeressétek egymást, ahogy a testvérek között ez természetes! A másik testvért mindig részesítsétek előnyben magatokkal szemben! ¹¹Ha dolgozni kell, ne lustálkodjatok, a Szent Szellem[†] tüze lobogjon bennetek, hiszen az Urat szolgáljátok! ¹²A reménység töltsön be örömmel! Legyetek türelmesek és kitartók, ha nehézségek vesznek körül! Állandóan imádkozzatok! ¹³Isten népét segítsétek meg adományaitokkal, ha szükségük van rá! Gyakoroljátok a vendéglátást!

¹⁴Még azokat is áldjátok meg, akik rosszat mondanak rólatok, vagy rosszat tesznek veletek! Ne kívánjatok nekik semmi rosszat, hanem áldjátok őket! ¹⁵Örüljétek együtt azokkal, akik örülnek, és sírjátok azokkal, akik sírnak! ¹⁶Éljétek egyetértésben és összhangban egymással! Ne legyetek büszkék, hanem az egyszerű emberekkel vállaljatok közösséget! Ne becsüljétek túl nagyra magatokat!

¹⁷Ha valaki rosszat tesz veletek, ne álljatok bosszút érte! Arra törekedjétek, amit minden ember jónak tart! ¹⁸Tegyetek meg mindent, ami tőletek telik, hogy mindenkivel békességben éljétek! ¹⁹Szeretett testvéreim, ne álljatok bosszút magatokért! Inkább bízzátok ezt Isten haragjára, mert meg van írva: „A bosszúállás az én dolgom, én majd megfizetek, ezt mondja az Úr.”* ²⁰Sőt,

„ha ellenséged éhezik, adj neki enni,
és ha szomjazik, adj neki inni!

Mert ez olyan, mintha izzó parazsat tennél a fejére.”

Péld 25:21–22

²¹Ne engeddd, hogy a gonosz legyőzzön téged! Ellenkezőleg: tedd azt, ami jó és helyes — és ezzel te fogod őt legyőzni!

Engedelmeskedjétek azoknak, akik kormányoznak

13 ¹Szükséges, hogy mindenki fogadja el azokat az embereket és hatóságokat, akik kormányoznak, és engedelmeskedjen nekik. Mert mindazokat, akik most gyakorolják a hatalmat, Isten jelölte ki. Bizony, mindenki Istentől kapja a hatalmat a kormányzásra! ²Így tehát aki nem engedelmeskedik a hatóságoknak, az valójában Isten rendelkezésével fordul szembe. Akik viszont ellenkeznek Isten parancsaival, azok ítélet alá kerülnek. ³A hatalmon lévők nem azért vannak, hogy azok féljenek tőlük, akik rendesen élnek és jó dolgokat tesznek. Félfjenek azok, akik valami rosszat tesznek! Ha nem akarsz félni a hatóságoktól, akkor élj tisztességesen és tedd azt, ami jó — és dicséretet kapsz tőlük!

⁴Mert ők valójában Isten szolgálói a te érdekedben. De ha valami rosszat teszel, akkor joggal félhetsz tőlük, mert hatalmuk van arra, hogy megbüntessenek, és élni is fognak veled! Isten szolgálói ők, hogy Isten haragja szerint álljanak bosszút azokon, akik valami gonosz dolgot tettek. ⁵Tehát, szükséges,

hogy fogadd el őket és engedelmeskedj nekik! De nem csak a büntetéstől való félelem miatt, hanem azért is, mert tudod, hogy ez a helyes.

⁶Ezért kell adót is fizetnetek. Hiszen a hatalom emberei Isten szolgálói mindenkinek a javára, és erre a szolgálatra szánják az idejüket. ⁷Adjátok meg tehát mindenkinek, amivel tartoztok: akinek adóval, annak fizessétek meg az adót, akinek a vámmal, annak a vámot! Akinek tisztelettel tartoztok, annak adjátok meg az illő tiszteletet! Akit megbecsülés illet, azt pedig becsüljétek meg!

Az egyetlen törvény: szeresd az embereket!

⁸Senkinek semmivel ne tartozzatok! De a szeretettel bizony tartoztok egymásnak! Mert aki szereti a másik embert, az engedelmeskedik a Törvénynek[†]. ⁹Miért mondom ezt? Mert a Törvény azt mondja: „Ne légy házasságtörő[†], ne gyilkolj meg senkit, ne lopj, és ne kívánd, ami a másé!”*. Mindezek, és az összes többi parancsolat összefoglalható ebben az egyben: „Úgy szeresd a másik embert*, mint saját magadat!”* ¹⁰A szeretet nem tesz semmit, ami a másik embernek rossz lenne. Ezért ha valaki szeret, akkor egyúttal engedelmeskedik a Törvénynek is.

¹¹Mindezt annál inkább tegyétek meg, mert jól tudjátok, milyen idöket élünk! Itt az ideje, hogy végre felébredjétek az álomból! Hiszen most már sokkal közelebb van hozzánk a szabadulás, mint amikor hívökké lettünk. ¹²Az „éjszaka[†]” már majdnem elmúlt, és közeleg a „nappal”. Dobjuk hát félre mindazokat a dolgokat, amik a „sötétséghez[†]” tartoznak! Készüljünk fel a harcra, és vegyük fel a „világosság fegyvereit”! ¹³Éljünk úgy, ahogy a teljes nappali világosságban illik! Ne vegyünk részt vad mulatozásokban, se részegeskedésben, se szexuális bűnökben[†]! Ne vétkezzünk a testünkkel! Hagyjuk abba a veszekedést, és ne irigykedjünk többé! ¹⁴Ehelyett „öltözzetek az Úr Jézus Krisztusba”! A régi emberi természetet pedig ne tápláljátok, se ne teljesítsétek a kívánságait!

Ne kritizálj másokat!

14 ¹Fogadjátok be magatok közé azokat, akiknek a hite még gyenge! De ne vitatkozzatok velük, se ne kritizáljátok őket! ²Van, akinek az a meggyöződése, hogy mindenféle ételt szabadon megehet.* Akinek meg gyenge a hite, azt hiszi, hogy csak zöldségfélét ehet. ³Aki tehát mindent megeszik, ne nézze le azt, aki bizonyos dolgokat nem eszik! De aki nem eszik meg mindent, az se ítélje el a másikat, aki mindenfélét szabadon elfogyaszt! Hiszen Isten mindkettőt magához fogadta! ⁴Különben is, ki vagy te, hogy más szolgáját elítéld?! Hiszen csak a saját ura döntheti el, hogy jót, vagy rosszat tett. De az Úr szolgája nem fog kudarcot vallani, mert a saját Ura képes arra, hogy megsegítse!

⁵Az egyik ember bizonyos napokat fontosabbnak tart, mint a többit. Mások viszont mindet egyformának gondolják. De mind a kettő legyen

13:9 „Ne légy... másé” idézet: 2Móz 20:13–15. 17. **13:9** másik embert Jézus tanítása a Lk 10:25–37-ben világosan megmutatja, hogy ez mindenkire vonatkozik, akinek valamilyen segítségre van szüksége. **13:9** „Úgy ... magadat!” idézet: 3Móz 19:18. **14:2** mindenféle ... megehet Mózes Törvénye szerint Izrael népének bizonyos ételeket nem volt szabad megennie. Amikor a zsidók közül sokan Jézus követői lettek, egyesek nem értették meg, hogy ezentúl már mindent megehetnek.

meggyőződve a saját felfogásának helyességéről. ⁶Aki különbséget tesz a napok között, az Úr tiszteletére teszi. Aki megeszik mindenféle ételt, az is az Úrért teszi, hiszen hálát ad Istennek, amikor eszik. Aki viszont bizonyos ételeket soha nem eszik, az is az Úrért teszi, és ő is hálát ad Istennek.

⁷Igen, mi mind az Úrért élünk! Közülünk senki sem él önmagának, és senki sem hal meg a maga akaratából. ⁸Mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha pedig meghalunk, az Úrnak halunk meg. Tehát akár élünk, akár meghalunk, az Úrhoz tartozunk. ⁹Hiszen Krisztus azért halt meg, és azért támadt fel, hogy uralkodjon mind a halottak, mind az élők felett.

¹⁰Te viszont hogy mered elítélni vagy megvetni a testvéredet? Hiszen mindannyian oda fogunk állni az ítélő Isten elé! ¹¹Ahogy az Írás[†] mondja:

„Mindenki térdet fog hajtani előttem,
és mindenki nyilvánosan ki fogja mondani, hogy én vagyok az Isten,
ez olyan biztos, mint ahogy élek, mondja az Úr.” Ézs 45:23

¹²Tehát mindenki külön-külön fog saját magáról felelni Istennek.

Ne rombold a testvéred hitét!

¹³Tehát, ne kritizáljuk, se ne ítéljük el többé egymást! Inkább határozzuk el, hogy nem teszünk semmi olyat, amivel a testvéreink hitét lerombolnánk! ¹⁴Tudom, sőt meg vagyok győződve az Úr Jézusban, hogy önmagában véve nincs abban semmi rossz, ha valaki minden ételt megehetőnek tart. Csak akkor árt neki, ha úgy gondolja, hogy nem szabad megennie, és mégis megeszi. ¹⁵Ha megbántod a testvéredet azzal, hogy valamit megeszel, akkor nem a szeretet útját követed. Vigyázz, hogy ne rombold le a másik testvér hitét azzal, hogy olyan ételt eszel, amit szerinte nem lenne szabad! Hiszen Krisztus őerte is meghalt! ¹⁶Ne engedjétek, hogy mások rossznak tartsák, amit ti helyesnek gondoltok! ¹⁷Mert Isten uralma alatt nem az számít, hogy mit eszel, vagy iszol. Csak az számít, hogy Isten elfogad-e, hogy a békesség uralkodik-e benned és a Szent Szellem[†] öröme. ¹⁸Aki tehát így szolgálja Krisztust, annak valóban örül majd Isten, és az ilyen embert a többiek is elismerik.

¹⁹Ezért teljes erővel törekedjünk azokra a dolgokra, amik a közöttünk lévő békességet, összhangot, egymás épülését és megerősítését szolgálják! ²⁰Ne romboljátok le Isten munkáját valamiféle ételek miatt! Mert igaz ugyan, hogy önmagában véve minden étel megehető, de mégis rosszul teszed, ha olyat eszel, amivel a testvéred hitét rombold. ²¹Inkább ne egyél húst, vagy ne igyál bort, ha ezzel a testvéred hitének ártasz! Ne tegyél semmi olyat, amivel akadályt gördítenél az útjába!

²²Ezekben a dolgokban a meggyőződésed legyen a te titkod, amit csak Isten ismer! Boldog és áldott, aki azt teszi, amit helyesnek tart, és emiatt nem kell utólag magát elítélnie. ²³Aki viszont úgy eszik meg valamit, hogy nem biztos benne, hogy ez helyes, az ítéletet von magára, mert nem a hite és meggyőződése szerint cselekedett. Mert minden, amit nem a hitünk alapján teszünk, az bűn.

15 ¹Mi, akik erősek vagyunk, türelmesen el kell viseljünk azoknak a gyengeségeit, akik még gyengék. Ne éljünk tehát a magunk kénye-kedve szerint! ²Sőt, inkább igyekezzünk mindenben a testvéreink kedvét keresni, és

erősítsük őket! ³Gondoljátok meg, hogy Krisztus sem a saját érdekeit nézte! Hiszen ez van megírva róla az Írásokban†: „Mindaz a rossz, amit rólad mondtak, Istenem, engem ért.”* ⁴Mindaz, amit az Írásokban régebben megírtak, a mi tanulságunkra szolgál. Azért írták le, hogy az Írások felbátorítsanak, türelmes kitartásra buzdítsanak bennünket, és ezáltal reménységet kapjunk. ⁵Isten, akitől a kitartást és a bátorítást kapjátok, adja meg nektek, hogy Krisztus Jézus akarata szerint egyetértésben éljete egymással, ⁶és mindnyájan egy szívvel-lélekkel dicsőítsétek Istent, a mi Urunk, Jézus Krisztus Atyját! ⁷Fogadjátok el egymást, ahogyan Krisztus is elfogadott benneteket, és szolgálja ez is Isten dicsőségét! ⁸Mert azt mondom, hogy Krisztus azért lett Izrael népének szolgája, hogy megmutassa Isten hűségét. Igen, Isten valóban megtartja az ősapáinknak tett ígéreteit. ⁹De Krisztus nemcsak ezért jött, hanem azért is, hogy a nem zsidó népek dicsőítsék Istent nagy irgalmasságáért. Mint ahogy meg van írva az Írásokban:

„Dicsérlek téged, Istenem, a nem zsidó népek között,
és nevednek zengnek éneket.” Zsolt 18:50

¹⁰Majd ismét ezt mondja:

„Örüljön minden nem zsidó nép is, Isten saját népével együtt!” 5Móz 32:43

¹¹És megint:

„Dicsőítsétek az Urat, ti nem zsidó népek mindnyájan,
és dicsérjék őt az összes nemzetek!” Zsolt 117:1

¹²És ismét, amint Ézsaiás† próféta† mondja:

„Megjelenik majd Jesse egyik utóda,* aki azért jut hatalomra,
hogy uralkodjon a nem zsidó népek felett.
Benne reménykednek majd a nem zsidó nemzetek.” Ézs 11:10

¹³Isten, aki minden reménység forrása, egészen csordultig töltsön be titeket örömmel és békességgel — a benne való hitetek által. S így a Szent Szellem† ereje által a reménységetek is túláradoan bőséges legyen!

Pál munkája a nem zsidó nemzetek között

¹⁴Testvéreim, meg vagyok győződve róla, hogy telve vagytok mindenféle jóssággal és tudással. Sőt, még egymást is képesek vagytok helyreigazítani. ¹⁵Mégis őszintén írtam nektek néhány dologról, hogy emlékeztesselek benneteket. Hiszen Isten maga adott nekem kegyelmet, ¹⁶hogy Krisztus Jézus szolgája legyek a nem zsidó népek között. Miközben az örömhírt† mondom az embereknek, papi szolgálatot végzek. Az a célom, hogy a nem zsidó népek Isten számára elfogadható istentiszteleti áldozattá legyenek. Igen, hogy a Szent Szellem† tegye őket egyedül Isten számára elválasztott és kedves áldozattá.

¹⁷Tehát van okom rá, hogy dicsekedjek a munkámmal, amit Istenért végzek. De kizárólag azért merek dicsekedni vele, mert Krisztus Jézus által

15:3 idézet: Zsolt 69:10. **15:12** Jesse egyik utóda Jézus Krisztusról van szó. Jesse Dávid király apja volt, így Jézus az ő családjából származik.

végzem. ¹⁸Hiszen még említeni se mernék olyan dolgokat, amiket a magam erejéből tettem. Csakis olyanokról beszélek, amiket Krisztus maga tett általam, akár a beszédem, akár a tetteim által. Mégpedig azért, hogy a nem zsidó népeket így az Isten iránti engedelmességre vezessem. ¹⁹Jelek és csodák által, a Szent Szellem[†] erejével végeztem mindezt. Jeruzsálem környékétől kezdve egészen Illíriáig[†] mindenhol elmondtam az embereknek a Krisztusról szóló örömhírt[†]. Így a munkámnak ezt a részét befejeztem. ²⁰Azonban mindig arra törekedtem, hogy ne ott hirdessem az örömhírt, ahol Krisztus neve már ismert volt. Nem akartam olyan alapra építeni, amelyet valaki más rakott le. ²¹Hanem ahogyan meg van írva az Írásokban[†]:

„Akiknek eddig nem beszéltek még róla, azok is meglátják majd őt,
és azok is megértik majd, akik még nem hallottak róla.” Ézs 52:15

Pál római látogatásának terve

²²Emiatt nem tudtam eddig eljutni hozzátok, pedig már sokszor szerettelek volna meglátogatni benneteket.

^{23–24}De most már befejeztem a munkámat ezekben az országokban. Így az a tervem, hogy amikor Hispániába utazok, akkor titeket is meglátogatlak. Hiszen már évek óta szeretnélek látni benneteket. Bizonyára segíteni fogtok nekem, hogy tovább utazhassak, ha már egy kis időt eltöltöttem nálatok. ²⁵Most azonban előbb Jeruzsálembe kell mennem, hogy ott Isten népét megsegítsem. ²⁶Ugyanis néhányan a jeruzsálemi testvéreink közül nagyon szegények. A macedóniai[†] és görögországi gyülekezetek pedig elhatározták, hogy gyűjtést rendeznek a szegény jeruzsálemi testvérek számára. ²⁷Szívesen tették, de ugyanakkor tartoznak is ezzel. Hiszen ezek a nem zsidó népek sok szellemi áldást kaptak a zsidó testvéreken keresztül. Illő tehát, hogy adományainkkal viszonzózzák a szellemi áldásokat. ²⁸Most tehát magam viszem el az összegyűjtött pénzt Jeruzsálembe, hogy biztosan megkapják az ottani testvérek. Ha ezt a feladatomat elvégeztem, utána már indulhatok is Hispániába. Útközben megállok Rómában, és meglátogatlak benneteket. ²⁹Biztos vagyok benne, hogy mikor hozzátok érkezem, Krisztus áldásának teljességét viszem hozzátok.

³⁰Arra kérlek benneteket, testvéreim, segítsetek nekem azzal, hogy erőteljesen imádkoztok értem Istenhez! Tegyétek meg ezt, Urunk, Jézus Krisztusért, és a Szent Szellem[†] szeretete által! ³¹Imádkozzatok értem, hogy megszabaduljak a hitetlen júdeai emberektől! Imádkozzatok, hogy az ajándékot, amit viszek, szívesen fogadják a jeruzsálemi testvérek! ³²És azért is, hogy nagy örömmel elmehessek hozzátok, és veletek együtt én is megpihenjek, ha valóban Isten is ezt akarja! ³³Isten, aki békességünk forrása, legyen veletek! Ámen.

Búcsúzás

16 ¹Ajánlom nektek testvérnőnket, Fébét, aki a kenkreai gyülekezet munkatársa, mert megbízhattok benne. ²Fogadjátok őt szeretettel az Úrban, úgy, ahogyan Isten népéhez illik! Segítsétek mindenben, amire csak szüksége van, mert ő is sokat segített nekem, és másoknak is!

³Köszöntsétek Priskát és Akvilát, akik munkatársaim Krisztus Jézusban!
⁴Ők életük kockáztatásával mentettek meg engem, amiért hálás vagyok nekik. De nemcsak én, hanem a nem zsidó népek között lévő összes gyülekezetek is. ⁵Köszöntsétek a gyülekezetet, amely a házuknál szokott összejönni.

Köszöntsétek az én kedves Epainetosz barátomat is! Ő volt az első, aki Ázsia[†] tartományában Krisztus követője lett. ⁶Köszöntsétek Máriát, aki olyan sokat dolgozott közöttetek! ⁷Köszöntsétek Andronikoszt és Juniászt, a rokonaimat, akik régebben velem együtt raboskodtak a börtönben! Előbb lettek hívők, mint én, és nagyra becsülik őket az apostolok között.*

⁸Köszöntsétek Ampliátuszt, akit nagyon szeretek az Úrban!
⁹Köszöntsétek Urbánuszt, munkatársunkat az Úrban, és szeretett barátomat, Sztakhüsz is! ¹⁰Köszöntsétek Apellészt, aki kiállta a próbát, és bebizonyította, hogy igazán szereti Jézust! ¹¹Köszöntsétek Arisztobuloszt és a családját, meg Heródiónt, a rokonomat, és azokat, akik Narcisszus családjából az Urat követik! ¹²Köszöntsétek Trüfainát és Trüfószát! Ez a két asszony sokat dolgozott az Úrért. Köszöntsétek kedves barátomat, Persziszt, aki szintén sokat tett az Úrért! ¹³Köszöntsétek Rufuszt, az Úr kiválasztott szolgáját, és Rufusz anyját, akit én is úgy szeretek, mintha édesanyám lenne! ¹⁴Köszöntsétek Aszünkritoszt, Flegónt, Hermészt, Pátrobászt, Hermászt és a velük levő többi testvért! ¹⁵Köszöntsétek Filologoszt és Júliát, Néreuszt és a nőtestvérét, meg Olümpászt és a velük levő többi testvért is! ¹⁶Köszöntsétek egymást szent csókkal! Krisztus összes gyülekezetei köszöntenek benneteket.

¹⁷Figyelmeztetek benneteket testvéreim, hogy legyetek nagyon óvatosak és vigyázzatok, mert vannak, akik széthúzást és viszályt okoznak, és az embereket egymás ellen fordítják. Ezek összezavarják a többiek hitét, és ellenkeznek azzal az igaz tanítással, amit hallottatok. Kerüljétek el őket! ¹⁸Az ilyenek nem Krisztus Urunknak szolgálnak, hanem a saját étvágyukat és emberi kívánságaikat akarják kielégíteni. Hízélgéssel és mézes-mázos szavakkal becsapják az egyszerű és ártatlan embereket. ¹⁹A ti engedelmessegetek híre már mindenhová eljutott, ezért nagyon örülök nektek! Azt akarom, hogy bölcsök legyetek abban, ami jó, és ne legyen semmi közötök a gonoszhoz.

²⁰A békesség Istene hamarosan összetapossa a Sátánt[†] a lábatok alatt.

Urunknak, Jézusnak kegyelme[†] legyen veletek!

²¹Köszönt még benneteket Timóteus, a munkatársam, és rokonaim: Luciusz, Jázon és Szószipatrosz is.

²²Én is köszöntelek benneteket az Úrban, aki ezt a levelet Pál szavai szerint leírom: Terciusz.

²³Köszönt benneteket Gájusz, aki nemcsak az én házigazdám, hanem az egész gyülekezeté is. Köszönt benneteket Erásztosz, a városi kincstárnok, és Kvártusz testvér. ²⁴*

16:7 nagyra ... között Jelentheti ezt is: „nagyon fontosak az apostolok számára.” **16:24** Néhány görög kézirat tartalmazza a 24. verset: „Urunk, Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek! Ámen.” Egyes kéziratokban a 25–27. versek nem szerepelnek.

²⁵Dicsőség Istennek! Mert ő az, aki meg tud titeket erősíteni az örömhír[†] által, amit én hirdetek, és amely Jézus Krisztusról szól. Ez az a titok, amely kezdettől fogva el volt rejtve, ²⁶most azonban nyilvánosságra került a próféták[†] írásai által. De az örökké élő Isten parancsa szerint nemcsak nekünk, hanem minden nem zsidó népnek is kihirdették ezt a titkot, hogy ők is eljussanak a hitből származó engedelmességre. ²⁷Az egyedül bölcs Istené legyen minden dicsőség Jézus Krisztus által mindörökké! Amen.

Pál első levele

a korinthusiakhoz

1 ¹Üdvözlét Páltól és Szószthenésztől, aki Krisztusban a testvérünk. Engem, Pált, Jézus Krisztus arra hívott el, hogy apostola[†] legyek. Igen, ezt Isten így akarta.

²Szól ez a levél Isten Korinthus városában élő gyülekezetének. Nektek, akik Krisztus Jézus által szentek[†] lettetek. Nektek, akiket arra hívott el, hogy Isten szent népévé legyetek. De más helyeken lévő gyülekezeteknek is szól: mindazoknak, akik segítségül hívják Jézus Krisztus nevét, aki a mi Urunk és az ő Uruk is.

³Atyánk, az Isten, és Urunk Jézus Krisztus adjon nektek kegyelmet[†]!

Pál hálát ad Istennek

⁴Mindig hálát adok Istenemnek értetek! Hálát adok azért a kegyelemért[†], amit Krisztus Jézussal együtt ajándékozott nektek. ⁵Mert Jézus által Isten mindennel megáldott benneteket: a beszéd és ismeret minden fajtájával. ⁶Annyira megáldott, hogy ezáltal Isten minden kétséget kizáróan megerősítette mindazt, amit nektek a Krisztusról mondtam. ⁷Így tehát minden kegyelmi ajándék megvan közöttetek, és örömmel várjátok Urunk, Jézus Krisztus megjelenését. ⁸Isten mindvégig megerősít majd titeket, hogy Urunk, Jézus Krisztus Napján senki ne vádolhasson benneteket. ⁹Isten teljesen megbízható, és ígéreteit megtartja! Ő hívott el bennünket arra, hogy teljes életközösségben éljünk Fiával, Jézus Krisztussal, aki a mi Urunk.

A korinthusi gyülekezet gondjai

¹⁰Testvéreim, Urunk Jézus Krisztus nevében arra kérlek benneteket, és azt tanácsolom, hogy összhang és egyetértés uralkodjon közöttetek, amikor beszéltek! Ne legyen köztetek széthúzás, se pártoskodás, hanem tökéletesen kapcsolódjatok egymáshoz, mind a gondolkodásban, mind a céljaitokban! ¹¹Ugyanis Khloé családjából jöttek néhányan, és tőlük hallottam, hogy veszekedtek egymás közt. ¹²Azokra gondolok, akik ezt mondják: „Én Pált követem”, mások meg: „Én Apollós csoportjába tartozom”, mások ezt mondják: „Én Kéfáshoz* tartozom”, megint mások: „Én pedig közvetlenül Krisztushoz.” ¹³Mit gondoltok, részekre lehet szaggatni Krisztust? Vagy talán Pált feszítették keresztre, hogy meghaljon értetek? Vagy azért merítkeztek be[†], hogy Pál tanítványai legyetek? ¹⁴Hálát adok Istennek azért, hogy közületek senkit sem merítettem be, csak Kriszpuszt és Gájuszt, ¹⁵hogy senki se mondhassa, hogy az én nevemre merítkezett be. ¹⁶Igaz, még Sztefanász

1:12 Kéfás Péter apostol neve arám nyelven.

családját is bemelegítettem, de rajtuk kívül tényleg nem emlékszem másra, akit bemelegítettem volna. ¹⁷Krisztus ugyanis nem azért küldött engem, hogy bemelegítsek, hanem azért, hogy az örömhírt[†] elmondjam mindenkinek. De azt se okoskodó szónoklatokkal, nehogy a Krisztus keresztről*, vagyis a haláláról szóló üzenet elveszítse az erejét.

Isten hatalma és bölcsessége Krisztusban rejlik

¹⁸Mert akik a vesztükbe rohannak, azok a keresztről[†] szóló üzenetet bolondságnak tartják. Számunkra azonban, akiket az Úr megment, ez az üzenet az Isten erejét jelenti. ¹⁹Ugyanis ezt mondja az Írás[†]:

„A bölcsök bölcsességét semmivé teszem majd,
az értelmesekek értelmét pedig félredobom.”

Ézs 29:14

²⁰Mire jut itt a „bölcsek”? Mit akar az írástudó, vagy a divatos filozófus[†]? Hiszen Isten már e korszak minden bölcsességéről bebizonyította, hogy bolondság! ²¹A bölcs Isten úgy határozott, hogy a világ a maga bölcsessége által ne legyen képes őt megismerni. Ezért Isten abban leli örömét, hogy a bolondságnak látszó örömhír[†] üzenetével menti meg azokat, akik ezt hittel elfogadják. ²²A zsidók csodás jeleket[†] kívánnak, a görögök meg a bölcsességet keresik. ²³Mi azonban egyedül Krisztusról beszélünk, akit keresztre feszítettek és meghalt. Ő a zsidók számára botrány, a nem zsidók számára pedig ez az egész bolondságnak tűnik. ²⁴Krisztus azonban minden meghívott számára — akár zsidók, akár nem zsidók — Istentől származó erő és bölcsesség. ²⁵Mert Isten tettei, amiket az emberek bolondságnak tartanak, bölcsőbbek minden emberi bölcsességnél! Még ha Isten gyengének látszik is, akkor is erősebb minden emberi erőnél!

²⁶Testvéreim, amikor Isten elhívott benneteket, nem sokan voltak köztetek bölcsök, hatalmasok, vagy előkelő származásúak az emberek megítélése szerint. Gondolkozzatok el ezen! ²⁷Mert Isten azokat a dolgokat választotta, amiket ez a világ bolondságnak tart, hogy ezáltal megszégyenítse a bölcsöket. Azokat választotta, amiket a világ gyengének tekint, hogy megszégyenítse mindazt, amit erősnek tartanak. ²⁸Bizony, a világ értéktelen dolgait választotta, olyanokat, amiket mások megvetnek, és semmibe vesznek, hogy semmivé tegye azokat, amiket mások sokra tartanak. ²⁹Mindezt pedig azért tette, hogy Isten előtt senki ne dicsekedhessen! ³⁰Isten tett benneteket Krisztus részeivé. Így lett Krisztus a mi bölcsességünk, Isten őbenne fogadott el minket. Krisztusban választott külön minket Isten a maga számára, és Krisztus szabadított meg a bűn uralmától. ³¹Amint az Írás[†] mondja: „Aki dicsekszik, az csakis az Úrral dicsekedjék!”*

A megfeszített Krisztus

2Így tehát testvéreim, azzal az elhatározással mentem hozzátok, hogy az Istentől származó igazságokat egyszerűen fogom elmondani, nem pedig emberi bölcsességgel, vagy szónoki fogásokkal. ²Elhatároztam, hogy csakis Jézus Krisztusról fogok nektek beszélni, és róla is csak úgy, mint aki meghalt

1:17 *Krisztus keresztre* Jelképes értelemben az Örömhír, amely Jézus Krisztus haláláról és feltámadásáról szól, és amely által Isten megmentette az embereket. **1:31** idézet: Jer 9:24.

a kereszten. ³Amikor hozzátok érkeztem, gyenge voltam, féltém és reszkettem. ⁴Beszédemet és tanításomat azonban nem bölcs szavak tették meggyőzővé. A Szent Szellem[†] ereje mutatkozott meg, amikor beszéltem — ez volt a bizonyítéka annak, hogy igazat mondok! ⁵Ez pedig azért történt így, hogy hitetek alapja az Isten erejének megtapasztalása legyen.

Isten bölcsessége

⁶Igaz, a szellemileg érett hívőket mégis tanítjuk a bölcsességre. Azonban ez egészen más, mint a jelenlegi világ bölcsessége. Más, mint azoknak a bölcsessége, akik most uralkodnak a világ felett. Hiszen ezek a vezetők el fogják veszíteni a hatalmukat. ⁷Mi Isten bölcsességét tanítjuk, amelyet ő mindeddig titokban tartott. Ezt a bölcsességet már az idők kezdete előtt arra rendelte, hogy a mi dicsőségünkre legyen. ⁸A világ felett uralkodó hatalmasok közül senki nem ismerte fel ezt a bölcsességet. Hiszen, ha felismerték volna, nem feszítették (ölték) volna meg a Dicsőség Urát (Jézust) a kereszten. ⁹Mert azt mondja az Írás[†]:

„Amit szem még nem látott,
fül soha nem hallott,
amit emberi képzelet még soha ki nem talált,
olyan dolgokat készített Isten azoknak az embereknek,
akik szeretik őt.”

Ézs 64:4

¹⁰Nekünk azonban Isten mégis megmutatta ezeket a dolgokat a Szent Szellem[†] által! Hiszen a Szent Szellem mindent kikutat, még magának Istennek a mélységes titkait és gondolatait is. ¹¹Hiszen egy bizonyos ember gondolatait is csak annak az embernek a szelleme ismeri igazán. Az emberek közül senki más nem ismerheti annak az embernek a belső dolgait. Ugyanígy, Isten gondolatait sem ismeri senki, egyedül Isten Szelleme[†]. ¹²Mi azonban nem ennek a világnak a szellemét kaptuk, hanem az Istentől származó Szent Szellemet. Őt Isten azért adta nekünk, hogy általa megismerhessük, amiket Isten — ingyen kegyelemből[†] — nekünk ajándékozott. ¹³Amikor ezekről a dolgokról beszélünk, nem az emberek bölcsessége szerint szólunk, hanem úgy, ahogy a Szent Szellem tanít: szellemi dolgokat szellemi módon magyarázunk. ¹⁴De az az ember, aki nem szellemi, nem tudja felfogni az Isten Szellemétől származó dolgokat. Számára mindez csak bolondság. Egyszerűen képtelen megérteni a szellemi dolgokat. De ez nem is csoda, hiszen a szellemi dolgokat csak a Szent Szellem által lehet megérteni. ¹⁵A szellemi ember viszont mindent meg tud vizsgálni és érteni, és képes mindent helyesen mérlegelni és értékelni. Őt magát azonban senki sem tudja igazán megérteni. Mert, ahogyan az Írás[†] mondja:

¹⁶ „Ki ismeri és érti az Úr gondolatait?
és ki adhat tanácsot neki?”

Ézs 40:13 (Szeptuaginta[†])

Bennünk azonban a Krisztus gondolatai és szándékai élnek, és az ő gondolkozásmódja szerint gondolkozunk.

Ne embereket kövessetek!

3 ¹Veletek azonban, testvéreim, eddig nem beszélhettem úgy, mint szellemi emberekkel. Csak úgy, mint akik a Krisztus követésében még kisgyermekek vagytok, és nem szellemiek, hanem testiek. ²Úgy tanítottalak benneteket,

ahogy az anya tejjel itatja gyermekét. Igen, tejjel és nem felnőtteknek való étellel, hiszen azt még nem tudtátok volna megenni. Sőt, még most sem tudnátok, ³hiszen még mindig a régi emberi természet uralkodik rajtatok. A köztetek lévő féltékenység és veszekedések ezt bizonyítják! Úgy viselkedtek, mint a hitetlenek. ⁴Hiszen, amikor egyikőtök azt mondja: „Pált követem”, a másik meg így szól: „Én Apollós embere vagyok”, vajon nem úgy beszéltek-e, ahogy a hitetlenek szoktak?

⁵Mert ugyan ki az az Apollós? Kicsoda Pál? Csak Isten szolgálói, akik elvezettek benneteket a hitre, ahogyan az Úr erre képessé tette őket. ⁶Igen, én ültettem el benneteket az Isten beszédét, mint egy kis fiatal növényt a földbe. Később Apollós öntözte, de mégis Isten az, aki felnevelte. ⁷Tehát nem az a fontos, aki elülteti, sem nem az, aki öntözi, hanem egyedül Isten, mert ő neveli fel. ⁸Aki elülteti, meg aki öntözgeti, egy célért dolgoznak, és mindketten jutalmat kapnak érte. ⁹Hiszen mi Isten munkatársai vagyunk, ti pedig az ő birtoka és szántóföldje vagytok.

Milyen anyagból építed a házadat?

Vagy másik hasonlattal, olyanok vagytok, mint egy ház, amelynek Isten a tulajdonosa. ¹⁰Mint bölcs építőmester, én alapoztam meg ezt a házat, ahogy Isten erre képessé tett. A további építést azonban már mindenkinek magának kell végeznie! Jól vigyázzatok, hogyan és mit fogtok erre az alapra építeni! ¹¹Igen, a ház alapja már készen van: Jézus Krisztus ez az alap! Más alapot senki sem készíthet. ¹²Erre az alapra azután mindenki ráépítheti a maga házát, amihez különböző anyagokat használhat fel: aranyat, ezüstöt, drágaköveket, fát, szénát, vagy szalmát. ¹³Hogy milyen anyagból épített, az az Ítélet Napján* fog kiderülni. Mert az a Nap tűzzel jön el, és próbára teszi, hogy ki milyen anyagból építkezett. ¹⁴Ha valakinek a háza kiállja a tűz próbáját, akkor az az ember jutalmat kap. ¹⁵De ha elég a háza, veszteséget szenved. Ő maga ugyan megmenekül, de csak úgy, mint akit az égő házból a tűzön keresztül mentenek ki.

¹⁶Nem tudjátok, hogy ti Isten Temploma* vagytok, és Isten Szelleme† lakik bennetek? ¹⁷Ha valaki rombolja és pusztítja Isten Templomát, azt Isten is el fogja pusztítani. Mert Isten Temploma szent — és ti vagytok ez a Templom.

¹⁸Senki ne csapja be magát! Ha valaki közületek azt gondolja, hogy a jelenlegi világ szerint bölcsnek számít, inkább legyen „bolonddá”, hogy valóban bölcs lehessen. ¹⁹Miért? Mert ennek a világnak a bölcsessége Isten szemében bolondság. Ahogyan az Írás† is mondja: „Isten a saját ravaszságukkal ejti csapdába a bölcsüket.”* ²⁰Másutt: „Az Úr tudja, hogy a bölcsék gondolatai semmit sem érnek.”* ²¹Azért senki ne dicsekedjék emberekkel, hiszen minden a tiétek: ²²Pál is, Apollós is, Kéfás* is, a világ is, az élet is, a halál is, a jelen meg a jövő is. Minden a tiétek, ²³ti Krisztusé vagytok, Krisztus pedig Istené.

Krisztus apostolai

4 ¹Mi Krisztus szolgálói vagyunk, és Isten ránk bízta titkait — így tekintsen ránk mindenki! ²Akire pedig rábíztak valamit, attól elvárják, hogy hűséges

3:13 *Ítélet Napján* Szó szerint: „azon a napon” — vagyis, amikor Jézus Krisztus visszajön, és ítéletet tart. **3:16** *Isten Temploma* Szó szerint: „Isten háza” — Itt szellemi értelemben jelenti a Jézus Krisztusban hívők közösségét, akikben Isten él a Szent Szellem által. **3:19** idézet: Jób 5:13.

3:20 idézet: Zsolt 94:11. **3:22** *Kéfás* Péter apostol neve arám nyelven.

és megbízható legyen. ³Én azonban nem törődöm vele, mi a véleményetek rólam, és hogyan ítélték meg engem. Az sem érdekelné, ha a bíróság ítélné felettem. Sőt, még én sem mondom ítéletet magamról. ⁴Bár lelkiismeretem tiszta, ez még nem bizonyítja, hogy ártatlan vagyok. Maga az Úr fog felettem ítélni! ⁵Azért ne mondjatok ítéletet senkiről idő előtt, vagyis mielőtt az Úr eljön! Várjátok meg őt! Ő majd rávilágít arra, amit ma még a sötétség takar el a szemünk elől. Napvilágra hozza még a szív legrejtettebb szándékait is. Akkor majd Istentől kapja meg mindenki az őt megillető dicséretet.

⁶Testvéreim, mindezt tiértetek mondtam, és Apollóst, meg magamat csak a példa kedvéért említettem. Tanuljátok meg, mit jelent ez: „Ne menj túl azon, amit az Írás[†] mond!” Ne legyetek büszkék, és ne dicsekedjete az egyik emberrel a másik ellenében. ⁷Ki mondta, hogy te jobb vagy, mint a másik? Amid van, azt mind Istentől kaptad! De ha így van, akkor hogy mersz valamivel dicsekedni, mintha nem ajándékba kaptad volna?

⁸Azt gondoljátok, hogy már mindenetek megvan, ami szükséges. Azt hiszitek, már gazdagok vagytok. Már királynak érzitek magatokat, de nélkülünk. Bárcsak valóban királyok lennétek! Hiszen akkor mi is veletek együtt uralkodhatnánk. ⁹Úgy gondolom, Isten nekünk, apostoloknak[†] az utolsó helyet adta. Mindenki szeme láttára odaállított bennünket, mint akiket már halálra ítélték. Így az egész világ bennünket néz — az angyalok is, meg az emberek is. ¹⁰Mi bolondok vagyunk Krisztusért, ti pedig bölcsenek tartjátok magatokat Krisztusban. Mi gyengék vagyunk, ti pedig azt hiszitek, hogy erősek vagytok. Benneteket tisztelnek, bennünket pedig lenéznek. ¹¹Mindeddig a pillanatig ilyen az életünk: éhezünk és szomjazunk, ruhánk sincs elegendő, sokszor megvernek bennünket, hajléktalanok és hontalanok vagyunk, ¹²saját kezünkkel keressük a kenyerünket. Akik átkoznak, azokat megáldjuk, és kitartással tűrjük, ha üldöznek[†] bennünket. ¹³Akik rosszat mondanak rólunk, azokról jót mondunk. Mind a mai napig úgy bánnak velünk az emberek, mintha a világ szemetje lennénk, a föld szégyene.

¹⁴De nem azért írom ezeket, hogy megszégyenítsélek, inkább figyelmeztetni akarlak benneteket, mint kedves gyermekeimet. ¹⁵Mert lehetne akár tízezer tanítómesteretek is a Krisztusban, de édesapátok csak egy van. Mert a Krisztus Jézusban én lettem a szellemi édesapátok, hiszen az örömhírt[†] tőlem hallottátok. ¹⁶Ezért, kérlek, kövessetek engem! ¹⁷Éppen ezért küldtem el hozzátok Timóteust, akit szeretek, és aki hűséges szellemi gyermekem az Úrban. Ő majd eszetekbe juttatja, hogyan élek a Krisztus Jézus uralma alatt. Ezt az életmódot tanítom mindenhol, minden gyülekezetben.

¹⁸Néhányan közületek büszkék és önteltek lettek. Azt gondolják, hogy úgysem jutok el hozzátok. ¹⁹Azonban, ha az Úr is úgy akarja, bizony meglátogatlak benneteket, mégpedig hamarosan! Akkor majd kiderül, hogy ezek a büszke emberek valóban olyan erősek, vagy csak a hangjuk nagy. ²⁰Mert Isten Királysága[†] nem üres beszéd, hanem hatékony erő. ²¹Mit akartok? Azért menjek hozzátok, hogy megbüntesselek benneteket, vagy szeretettel és szelíden?

Erkölcstelenség a gyülekezetben

5 ¹Azt a hírt hallottam, hogy szexuális bűnök[†] is előfordulnak köztetek. Sőt, olyan bűn is, amire még azok között sincs példa, akik nem ismerik Istent: hogy valaki a mostoha-anyjával él együtt. ²Ti meg annyira büszkék vagytok,

hogy nem is bánkódtok ezen?! Miért nem külditek el magatok közül az ilyen embert? ³Bár én fizikailag távol vagyok, szellemben mégis ott vagyok köztetek. Már el is határoztam, hogy mit kell az ilyen emberrel tenni. Úgy hoztam ezt az ítéletet, mintha ott lennék köztötök. ⁴Gyűljetek össze az Úr Jézus nevében, és én szellemben ott leszek veletek. Akkor Urunk, Jézus hatalmával ⁵adjuk át a Sátánnak† azt a férfit. Ez ugyan most a teste romlását, vagy pusztulását jelenti, azonban szelleme mégis megmenekülhet az Úr Napján.

⁶Nem helyes, hogy dicsekedtek! Nem ismeritek a mondást: „Egy kevés kovásztól† is megkel az egész tészta”? ⁷Tisztítsátok hát ki magatok közül azt a régi „kovászt”, hogy teljesen új „tésztává” legyetek. Hiszen ti olyanok vagytok, mint a kovásztalan kenyér*! Mert Krisztust, a mi Pászkabárányunkat* már feláldozták! ⁸Azért a tisztaságnak és az igazságnak kovásztalan kenyérével ünnepeljünk! Ne pedig a rosszaságnak és gonoszságnak régi kovászával!

⁹Előző levelemben írtam már nektek, hogy ne legyen semmi közöttök a szexuális bűnökben† élő emberekhez. ¹⁰De ezt nem úgy értettem, hogy ne barátkozzatok ennek a jelenlegi világnak az embereivel, akik szexuális bűnökben élnek, pénzimádók, becsapják egymást, és bálványokat† imádnak. Hiszen, ha ezektől az emberektől távol akarnátok élni, ki kellene mennetek a világból. ¹¹Azt írtam nektek, hogy ne vállaljatok közösséget az olyan emberrel, aki magát Krisztusban a testvéreteknek mondja, de mégis szexuális bűnökben él, vagy a pénz a mindene, vagy bálványokat imád, vagy káromkodik, vagy részeges, vagy csaló. Az ilyennel még csak ne is egyetek együtt!

^{12–13}Mert nem az én dolgom, hogy ítéletet mondjak azokról, akik a gyülekezeten kívül élnek. Ti is csak azok felett bíraskodhattok, akik a gyülekezethez tartoznak. A többieket majd Isten fogja megítélni. Ahogy az Írás† mondja: „űzzétek ki magatok közül a gonosz embert!”*

A hívők közötti igazságtétel

6 ¹Ha közületek valakinek a testvérével vitás ügye van, hogyan merészel a bíróságra menni? Hiszen azok, ott a bíróságon nem ismerik Istent! Nem szégyellitek magatokat?! Miért nem Isten népe elé viszitek az ügyet, hogy ők döntsenek róla?! ²Nem tudjátok, hogy Isten népe fogja a világot megítélni?! Ha a világ felett fogtok ítéletet mondani, nem vagytok képesek közönséges dolgokban ítélni? ³Nem tudjátok, hogy mi angyalokat fogunk megítélni? Tehát, nyugodtan ítéelhetünk egyszerű és közönséges ügyekben is! ⁴Amikor mindennapi dolgokban vannak vitáitok, miért fogadtok el bírónak olyanokat, akiknek semmi közük a gyülekezethez? ⁵Szégyelljétek magatokat! Hát nincs köztetek egyetlen bölcs ember sem, aki a testvérek közötti vitában igazságos ítéletet tudna hozni?! ⁶Inkább hitetlenek bírósága elé mentek, hogy előttük egyik testvér a másikkal vitatkozzon?!

5:7 kovásztalan kenyér Kovász (élesztő) nélkül készült különleges kenyér. A Pászká ünnepen csak ilyen kenyeret ettek. Jellepes értelemben azt jelenti, hogy a hívőknek bűn nélkül kell élniük, mint ahogy ez a kenyér kovász nélkül készült. A 8. versben is. **5:7** Pászkabárány A Pászká ünnepen a Törvény szerint megölt és feláldozott bárány. Jellepes értelemben Jézusra utal, akit úgy és akkor öltek meg, mint a Pászkabárányt szokták a Pászká ünnepen. **5:12–13** idézet: 5Móz 22:21. 24.

⁷Egyáltalán, már az is szégyen és vereség, hogy az egyik testvér a másik ellen a bírósághoz fordul! Miért nem tűritek el inkább az igazságtalanságot? Miért nem viselitek el, ha valaki kárt okoz nektek? ⁸Ehelyett ti magatok vagytok igazságtalanok, és kárt okoztok a másoknak, aki ráadásul a testvéretek.

^{9–10}Vagy talán nem tudjátok, hogy a gonosz és igazságtalan emberek nem vehetnek részt Isten Királyságában[†]? Ne csapjátok be magatokat! Sem a szexuális bűnökben[†] élők, sem akik bálványokat[†] imádnak, sem akik házasságtörők[†], prostituáltak, sem homoszexuálisok, sem tolvajok, sem pénzimádók, sem részegesek, sem káromkodók, sem csalók nem vehetnek részt Isten Királyságában. ¹¹Pedig néhányan ilyenek voltak közületek is. Isten azonban megtisztított, a maga számára elkülönített, és elfogadott benneteket az Úr Jézus Krisztus nevében és Isten Szelleme[†] által.

Testetek a Szent Szellem temploma

¹²„Semmi sem tilos” — írtátok a leveletekben. Erre azt válaszolom: igen, de nem minden hasznos! Azt mondjátok: „Bármit megtehetek”. Igen, de nem engedem, hogy bármi is uralkodjon rajtam” — válaszolom erre. ¹³„Az étel a gyomromnak való, a gyomrom meg az ételnek” — mondjátok. Ez igaz ugyan, de Isten ezt is, azt is félre fogja tenni, és nem lesz szükség többé rájuk. Testetek azonban nem arra való, hogy a szexuális bűnöket[†] szolgálja, hanem, hogy az Urat szolgáljátok vele. Az Úr pedig gondot visel a testetekre is. ¹⁴Ereje által Isten nemcsak Urunkat, Jézust támasztotta fel a halálból, hanem minket is fel fog támasztani. ¹⁵Nem tudjátok, hogy testetek olyan szorosán hozzá tartozik Krisztushoz, mint az emberhez a testrészei? Ezért hát soha ne szakítsátok el testeteket Krisztustól, hogy egy prostituálttal kapcsoljátok össze! Ez soha ne forduljon elő! ¹⁶Vagy talán nem tudjátok, hogy ha valaki egy prostituálttal szexuálisan egyesül, akkor a kettőjük teste eggyé lesz?! Mert ahogyan az Írás[†] mondja: „a kettő egy testté lesz”.* ¹⁷Aki azonban az Úrral egyesül és örökre Hozzá kapcsolódik, annak a szelleme egyesül az Úr szellemével.

¹⁸Fussatok el a szexuális bűnök[†] közeléből is! Minden más bűn, amit csak elkövet az ember, a testén kívül van; aki azonban szexuális bűnt követ el, az a saját teste ellen vétkezik. ¹⁹Tudjátok meg, hogy a testetek a bennetek lakó Szent Szellem[†] temploma*! Hiszen a Szent Szellemet Istentől kaptátok, ezért többé már nem a magatok urai vagytok. ²⁰Isten nagyon drága váltságdíjat fizetett értetek! Ezért dicsőítsétek őt a testetekkel is!

A házasságról

7¹Most pedig a leveletekben feltett kérdésekre felelek. Azt írtátok: „Jobb, ha a férfi nem is házasodik meg”. ²Én meg azt válaszolom: a szexuális bűnök[†] veszélye miatt minden férfi házasodjon meg, és minden leány menjen férjhez. ³A férj adja meg a feleségének, amivel tartozik neki, és ugyanígy a feleség is a férjének. ⁴Nem a feleség rendelkezik a maga testével, hanem a férje.

6:16 idézet: 1Móz 2:24; Mt 19:5. **6:19** *temploma* Itt szellemi értelemben utal arra, hogy a hívőkben hasonló módon él Isten, mint ahogy a Jeruzsálemi Templomban is jelen volt.

Hasonlóképpen a férj sem ura a maga testének, hanem a feleségét szolgálja vele. ⁵Ne tagadjátok meg a másiktól, hogy a testetekkel szolgáljatok neki! Kivéve, ha ebben előre megegyeztek, és akkor is csak egy ideig, hogy teljesen az imádkozással foglalkozzatok. Azután ismét legyetek együtt. Ezt azért tanácsolom, hogy a Sátán[†] ne tudjon benneteket szexuális kívánságokkal kísérteni. ⁶De mindezzel kedvezni akarok nektek, nem pedig parancsolni. ⁷Szeretném, ha mindenki úgy élne, mint én! De Isten mindegyikünknek más-más ajándékot adott: az egyiknek ilyet, a másiknak másfélét.

⁸Akik még nem élnek házasságban, vagy már özvegyek[†] lettek, azoknak azt üzenem: jobban teszik, ha továbbra is egyedül maradnak, mint ahogyan én is élek. ⁹De ha nem tudják magukat visszatartani, inkább házasodjanak meg, illetve menjenek férjhez. Mert jobb házasságban élni, mint a szexuális kívánság tüzeiben égni.

¹⁰Azoknak, akik megházasodtak, üzenem — és ezek valójában az Úr parancsai: Az asszony ne hagyja el a férjét, se ne váljon el tőle! ¹¹Ha pedig mégis elválik, utána ne menjen máshoz férjhez! Inkább béküljön ki a férjével! Parancsolom a férjeknek is, hogy feleségüktől ne váljanak el, se el ne hagyják őket!

¹²A többieknek pedig én mondom, nem az Úr: Ha valamelyik hívő férfinak hitetlen felesége van, aki együtt akar vele élni, a férj ne váljon el tőle! ¹³Ha valamelyik hívő asszonynak hitetlen férje van, aki együtt akar vele élni, az asszony ne váljon el tőle! ¹⁴Mert a hitetlen férj meg van szentelve hívő felesége által, és a hitetlen feleség meg van szentelve hívő férje által. Ha nem így lenne, akkor a közös gyermekeik nem tartoznának Isten népéhez, így azonban ezek a gyermekek is szentek[†].

¹⁵Ha azonban a hitetlen férj, vagy feleség el akar válni hívő házastársától, ám váljon el! Ilyen esetben a hívő férj, vagy a hívő feleség nincs hozzákötve hitetlen házastársához, hanem szabad. Isten azonban arra hívott el benneteket, hogy egymással békességben éljete. ¹⁶Te hívő feleség, talán még megmentheted a hitetlen férjedet! Te hívő férj, talán még megmentheted a hitetlen feleségedet!

Maradj meg abban, amiben Isten elhívott!

¹⁷Mindenki továbbra is élje úgy az életét, ahogyan Isten azt megadta a számára. Vagyis éljen úgy, ahogyan akkor élt, amikor Isten megszólította. Így rendelkezem az összes gyülekezetben. ¹⁸Ha például valaki már körül volt metélve, amikor Isten megszólította, ne akarjon ezen változtatni! Akit viszont körülmetéletlen állapotban hívott el az Úr, az ne akarjon körülmetéledni[†]! ¹⁹Mert nem az a fontos, hogy valaki körül van metélve, vagy nincs! Csak egy dolog számít: az Isten parancsainak való engedelmesség. ²⁰Mindenki maradjon meg abban az állapotában, ahogyan elhívta az Úr! ²¹Rabszolgaként kaptad az elhívást? Ne törődj vele! Ha azonban szabaddá lehetsz, akkor használd ki az alkalmat arra, hogy felszabadulj! ²²Mert az Úrban elhívott rabszolga az Úr felszabadított embere. Hasonlóképpen, aki szabad emberként kapta az elhívást, az meg Krisztus rabszolgája. ²³Drága váltságdíjat fizetett értetek Isten, ezért ne embereket szolgáljatok! ²⁴Testvéreim, az új életben, amit Isten előtt éltek, maradjatok meg abban az állapotban, amelyben az elhívást kaptátok!

A megházasodás kérdései

²⁵Most szeretnék azokról írni, akik még nem házasodtak meg, illetve nem mentek férjhez.* Erről ugyan nem kaptam az Úrtól parancsot, mégis szeretnék tanácsot adni nektek. Úgy mondom ezt, mint akiben meg lehet bízni, mert az Úr kegyelmet adott nekem. ²⁶Az a véleményem, hogy a mostani nehéz időkben az a helyes, ha mindenki abban az állapotban marad, ahogyan éppen most van. ²⁷Ha megnősültél, akkor ne akarj elválni! Ha nincs feleséged, ne is keress magadnak! ²⁸De ha mégis megnősülsz, nem vétkezel; és ha a leány férjhez megy, ő sem vétkezik. Az ilyeneknek azonban gondjaik lesznek a mindennapi életükben; én pedig szeretnék benneteket megkímélni.

²⁹Ezt pedig azért mondom, testvéreim, mert a kijelölt idő hamarosan letelik. Ezért mostantól fogva akinek van felesége, úgy éljen, mintha nem is lenne. ³⁰Aki szomorú, úgy éljen, mintha nem is lenne szomorú, aki örül, mintha nem is örülne, aki vásárol valamit, mintha semmije se lenne! ³¹Aki ennek a világnak a dolgait használja, úgy éljen, hogy ezek a dolgok nem fontosak. Igen, így éljetez, mert ez a világ és az egész jelenlegi formája el fog múlni.

³²Azt szeretném, hogy gondok és aggodalom nélkül éljetez. Az a férfi, aki nem házasodik meg, az Úr tetszését keresi, és az Úr munkájára van gondja. ³³Aki azonban megnősült, az a világi dolgokkal törődik, és a felesége kedvét keresi. ³⁴Így kétfelé oszlik a figyelme: kedvét keresi az Úrnak is, meg a feleségének is. Hasonlóan: az asszony, akinek nincs férje, vagy a leány, aki még nem ment férjhez, az Úr dolgaira visel gondot, és egyedül az Urat szolgálja testével és szellemével egyaránt. Az az asszony azonban, aki férjnél van, a mindennapi dolgokkal törődik, és a férje kedvét keresi. ³⁵Mindezt azonban a ti érdeketekben mondom, nem azért, hogy korlátozzalak benneteket. Abban szeretnék segíteni, hogy helyesen és jó rendben éljetez, teljes odaadással szolgáltatók az Urat, és ebben ne akadályozzon benneteket semmi.

³⁶Ha egy férfi úgy gondolja, hogy múlik az idő, és már nem tud magán tovább uralkodni, és ezért helyesebb, ha feleségül veszi a menyasszonyát, akkor házasodjanak össze! Ezzel nem vétkeznek. ³⁷Aki ellenben szilárd meggyőződésre jutott, úgy érzi, hogy nincs semmilyen kötelezettsége, és úgy dönt, hogy a menyasszonya maradjon továbbra is leány, az is helyesen cselekszik. ³⁸Tehát az is helyesen cselekszik, aki a menyasszonyával összeházasodik. Aki azonban nem házasodik meg, az még helyesebben fog cselekedni.*

³⁹A férjes asszony maradjon a férjével, amíg a férje él. De ha a férje meghal, szabadon férjhez mehet, akihez akar, csak hogy az új férj is az Úr követője legyen. ⁴⁰Azonban boldogabb lesz, ha nem megy újra férjhez. Ez a véleményem, de hiszem, hogy bennem is Isten Szelleme[†] van.

7:25 akik ... férjhez Szó szerint: „szűzek”. **7:38** Másik lehetséges fordítás: ³⁶„Lehet, hogy egy férfi úgy gondolja, hogy nem helyes, ha szűz leányát visszatartja a házasságtól, amikor a leány már túlhaladta a házasságra érett kort, ezért jobb lenne, ha a leánya férjhez menne. Ilyen esetben tegye, amit jónak lát, adja férjhez a lányát. Ezzel nem vétkezik. ³⁷Ugyanakkor egy másik férfi meg biztos abban, hogy nincs szükség arra, hogy a lányát férjhez adja. Ő is tegye, amit jónak lát. Ha ez az apa elhatározta, hogy szűz lányát nem adja férjhez, helyesen teszi. ³⁸Tehát, az az apa is helyesen teszi, aki férjhez adja a lányát, és aki nem adja férjhez, az még jobban teszi.”

A bálványoknak áldozott ételekről

8¹Most pedig a bálványoknak[†] felajánlott étel-áldozatokról[†] írok nektek. Természetesen, mindnyájan ismerjük ezeket a dolgokat. Azonban a pusztá ismeret, vagy tudás még nem elég, mert büszkévé tesz. A szeretet az, ami segít a többieknek, hogy megerősödjenek. ²Ha valaki azt gondolja magáról, hogy ő már „tud valamit”, az az ember igazában még semmit sem tud úgy, ahogy kellene. ³De ha valaki szereti Istent, azt az embert Isten is ismeri.

⁴A bálványoknak[†] felajánlott étel-áldozatokról[†] tehát azt mondom: tudjuk, hogy a bálványok nem valódiak, és semmit sem számítanak. Viszont azt is tudjuk, hogy csak egyetlen igazi Isten van. ⁵Vannak ugyan olyanok, akiket az emberek „isteneknek” neveznek — akár az égben, akár a földön legyenek is — és valóban sok ilyen „isten” és „úr” van. ⁶Nekünk azonban csak egyetlen Istenünk van: ő a mi mennyei Édesapánk, aki a Világmindenséget teremtette. Mi őérte élünk. Hasonlóképpen, egyetlen Urunk van, Jézus Krisztus, aki által van minden, és mi is általa élünk.

⁷Ezt azonban nem mindenki tudja! Vannak emberek, akik nemrég még tisztelték a bálványokat. Ha az ilyen ember továbbra is eszik a bálványoknak[†] áldozott[†] ételből, akkor úgy érzi, hogy még mindig a bálványokhoz tartozik. Nem biztos benne, hogy helyesen teszi, és bűnösnek érzi magát. ⁸Nem az tesz bennünket Isten számára elfogadhatóvá, hogy mit eszünk, vagy mit nem. Attól nem leszünk rosszabbak, ha nem eszünk valamit, és attól sem leszünk jobbak, ha igen.

⁹De vigyázzatok, hogy a viselkedésetek szabadsága nehogya bűnre vigye azokat, akik még gyengék a hitben! ¹⁰Mert lehet, hogy neked helyes a felfogásod, és úgy érzed, hogy szabadon együtt ehetsz a többiekkel a hamis istenek templomában*. Ha ezt látja egy testvéred, akinek még gyenge a hite, akkor ő is felbátorodik, és megeszi a bálványoknak[†] áldozott[†] ételeket. Mivel azonban ezt rossz lelkiismerettel teszi, ¹¹szellemileg tönkremegy — mégpedig te miattad! Így a te szabad gondolkozásoddal vesztét okozod a testvérednek, akiért Krisztus meghalt. ¹²Amikor ilyen módon vétkeztek a testvéretek ellen, és megbántjátok őket, akkor valójában Krisztus ellen is vétkeztek. Igen, kárt okoztok a testvérek lelkében azzal, hogy miattatok valami olyat tesznek, amit rossznak tartanak. ¹³Ezért, ha az, hogy én megeszek valamit, bűnbe ejti a testvéretem, akkor inkább soha többé nem eszem húst, csak ne okozzak bajt neki!

Mi nem élünk a jogainkkal

9¹Talán nem vagyok szabad ember? Nem vagyok apostol[†]? Saját szememmel láttam Urunkat, Jézust! Vagy talán nem az én munkám eredménye az, hogy ti az Úrban vagytok? ²Ha mások nem is fogadnak el apostolnak, ti biztos elfogadtok! Igen, ti magatok vagytok rá a bizonyíték, hogy az vagyok!

³Így védekezem azokkal szemben, akik megkérdőjelezik szolgálatomat. Nekik ezt válaszolom: ⁴Talán nincs jogunk hozzá, hogy együnk és igyunk? ⁵Vagy nincs jogunk arra, hogy magunkkal vigyük hívó feleségünket, mint a

8:10 *templomában* Az ókorban sok hamis istent imádtak. Ezeknek díszes templomokat építettek.

többi apostolok†, az Úr testvérei és Kéfás* teszik? ⁶Vagy csupán nekem és Barnabásnak kell a magunk kezével dolgoznunk, hogy legyen mit ennünk? ⁷Ugyan ki katonáskodik a maga költségén? Ki ültet szőlőt úgy, hogy nem eszik annak gyümölcséből? Vagy ki legelteti a nyáját úgy, hogy semmit nem iszik a birkák tejéből?

⁸Vajon amit mondok, csupán emberi vélemény? Hát nem ugyanezt mondja a Mózesi Törvény† is? ⁹Ott ugyanis ez van megírva: „Ne kösd be a száját a nyomtató ökröknek!”* Talán Istennek csak az ökrökre van gondja? ¹⁰Nem értünk parancsolta ezt? Bizony, értünk van megírva, hogy aki a földet műveli, azzal a reménységgel szánt, hogy ő is részt kap majd a termésből. Hasonlóképpen van megírva ugyanez arról a munkásról is, aki csépel. ¹¹Mi szellemi „magokat” vetettünk el köztetek, a ti érdeketekben. Vajon nagy dolog-e, ha úgy „aratunk”, hogy anyagi dolgokat kapunk tőletek cserébe? ¹²Ha másoknak joguk van ehhez, nekünk sokkal inkább jogunk lenne rá! De mi nem élünk ezzel a jogunkkal, és nem fogadtunk el tőletek semmit. Inkább mindent eltűrünk, hogy ne akadályozzuk Krisztus örömhírének† terjedését. ¹³Nem tudjátok, hogy akik Jeruzsálemben a templomi szolgálatot végzik, onnan kapják az élelmüket is?! Akik pedig az oltár körül szolgálnak, azok részt kapnak az oltárra vitt adományokból. ¹⁴Ehhez hasonlóan rendelte az Úr is, hogy akik az örömhírt mondják az embereknek, azok abból éljenek meg.

¹⁵Én azonban ezekkel a jogokkal nem éltem. Nem is azért írom mindezt, hogy engem is tartsatok el. Inkább meghalnék, mintsem rászoruljak arra, hogy másoknak terhére legyek. ¹⁶Mert ha mindenkinek elmondom az örömhírt†, azzal nincs mit dicsekednem. Hiszen számomra ez kötelesség. Jaj lenne nekem, ha nem végezném ezt a munkát! ¹⁷Ha a magam jószántából tenném, jutalmat érdemelnék. De nincs más választásom. Köteles vagyok mindenkinek elmondani az örömhírt, hiszen ezzel vagyok megbízva. ¹⁸Így tehát, mi az én jutalmam? Az, hogy mindezt ingyen teszem! Nem élek azzal a jogommal, hogy fizetést kérhetnék érte. Pedig erre jogom lenne az örömhír szerint!

¹⁹Bár én minden embertől független vagyok, mégis mindenki szolgájává tettem magamat, hogy közülük a többséget megnyerjem. ²⁰A zsidóknak olyanná lettem, mint egy zsidó, hogy zsidókat nyerjek meg. A Mózesi Törvény† alatt élő embereknek olyanná lettem, mint egy Törvény alatt élő, hogy megnyerjem a Törvény alatt élőket. Pedig én magam nem élek a Törvény uralma alatt. ²¹A Törvény nélkül élőknek pedig olyanná lettem, mint egy Törvény nélkül élő, hogy megnyerjem őket is. Bár Isten törvényét egyáltalán nem utasítom el, hanem Krisztus törvénye szerint élek. ²²A gyengéknek olyanná lettem, mint aki gyenge, hogy megnyerjem a gyengéket. Mindenkinek mindenné lettem, hogy minden lehetséges módon megmentssek közülük néhányat. ²³Mindezt az örömhírért† teszem, hogy részt vegyek az evangélium ügyében és áldásaiban.

²⁴Ugye, tudjátok, hogy a versenypályán sok versenyző fut, de csak egyikük lesz a győztes, és ő kapja a díjat? Úgy fussatok, hogy győztesek legyetek! ²⁵Minden sportoló, aki a versenyre készül, nagy önuralommal végzi az edzéseket, és minden tekintetben fegyelmezetten él. Azért teszi ezt, hogy megnyerje a versenyt, és megkapja a győztesnek járó babéroszorút. Ez azonban egy idő múlva elszárad és elpusztul. Mi olyan

jutalmat fogunk kapni, amely örökké megmarad. ²⁶Én tehát nem céltalanul futok, hanem egy határozott cél felé. Úgy küzdök, mint egy ökölvívó, aki eltalálja az ellenfelét, és nem a levegőbe csapkod. ²⁷Keményen megfegyvermezem tehát a testemet, mint egy sportoló, és szolgálommá teszem. Mert nem akarom, hogy miközben másokat erre tanítok, engem meg kizárjanak a versenyből.

Tanuljatok Izrael népe példájából!

10 ¹Testvéreim, akarom, hogy tudjátok, mi történt a mi őseinkkel, akiket Mózes[†] vezetett. Mind a felhő* alatt voltok, és átmentek a tengeren. ²Mind bemerítkeztek* a felhőbe és a tengerbe, mint Mózes követői. ³Mindannyian ugyanazt a szellemi eredetű ételt ették, ⁴és ugyanazt a szellemi eredetű vizet itták. Ugyanis abból a szellemi kősziklából ittak, amely követte őket: az a kőszikla pedig Krisztus volt. ⁵Ennek a népnek a nagy többségével Isten mégis elégedetlen volt. Ezért nagy többségük meg is halt pusztai vándorlásuk során.

⁶Ami velük történt, intő példa számunkra, hogy ne kívánjunk gonosz dolgokat, amint ők. ⁷A hamis isteneket és bálványait[†] se imádjátok, amint közülük sokan. Ahogy meg van írva a Szentírásban[†]: „Leült a nép, hogy egyen és igyon, és fölkelte táncolni.”* ⁸Szexuális bűnöket[†] se kövessünk el, mint ahogyan közülük némelyek, és ezért egyetlen napon huszonhárom ezren pusztultak el. ⁹Krisztus* türelmét se tegyük próbára, mint azok közül némelyek, és ezért kígyók pusztították el őket. ¹⁰Ne elégedetlenkedjete, ahogyan azok közül némelyek, akiket ezért megölt a pusztító angyal.

¹¹Mindezek azért történtek, hogy tanuljunk a példájukból! Azért írták le, hogy figyelmeztessenek bennünket, akik ennek a korszaknak a végén élünk. ¹²Azért aki azt gondolja, hogy ő biztosan áll, vigyázzon, nehogy elessen! ¹³Eddig még csak olyan próbatétel ért benneteket, ami minden más embert is előbb-utóbb elér. Isten azonban hűséges, nem fogja megengedni, hogy túl nehéz megpróbáltatás érjen benneteket. Sőt, amikor a próbatétel kellős közepén vagytok, utat nyit nektek, hogy kiszabaduljatok belőle. Így ki fogjátok bírni a megpróbáltatást.

¹⁴Ezért, kedveseim, mindenképpen kerüljétek el a hamis istenek imádatát és a nekik szentelt bálványok[†] tiszteletét! ¹⁵Úgy szólok hozzátok, mint értelmes emberekhez, gondoljátok meg jól, amit mondok! ¹⁶Az „áldás-pohár”*, amelynél áldást mondunk, vajon nem azt jelenti-e, hogy közösségben vagyunk Krisztussal és az Ő vérével, vagyis a halálával? A kenyér pedig, amelyből együtt eszünk, vajon nem azt jelenti-e, hogy a Krisztus „Testének” részei vagyunk? ¹⁷Csak egyetlen kenyér van előttünk ilyenkor, mi pedig sokan vagyunk. Mégis egyetlen „Testet” alkotunk sokan, mert valamennyien abból az egyetlen kenyérből veszünk egy-egy darabot.

10:1 *felhő* Az a felhő-oszlop, amely kivezette Izrael népet Egyiptomból, a Vörös-tengeren keresztül. Lásd 2Móz 13:20–22 és 14:19–20. **10:2** *bemerítkeztek* Itt valószínűleg azt jelenti, hogy ami Izrael népével történt, amikor Mózes vezetésével kijöttek Egyiptomból, az hasonló ahhoz, amikor egy hívő bemerítkezik Jézus Krisztusba. Lásd a Szójegyzékben. **10:7** idézet: 2Móz 32:6. **10:9** *Krisztus* Egyes kéziratokban ehelyett az „Úr” szerepel. **10:16** *áldás-pohár* Azt a pohár bort jelenti, amelyből isznak a Jézus Krisztusban hívők az Úrvacsora során, amikor hálát adnak Istennek.

¹⁸Gondoljatok csak Izrael népére! Amikor ők az áldozati állatok* húsából esznek, közösségben vannak az áldozati oltárral, igaz? ¹⁹Ezzel nem azt akarom mondani, hogy a hamis isteneknek és a bálványoknak† áldozott hús valami fontos dolog lenne. Azt sem gondolom, hogy a bálványok egyáltalán fontosak lennének. ²⁰Dehogyan! Azt mondom, hogy amit az emberek a bálványoknak áldoznak, azt valójában gonosz szellemeknek† adják, és nem Istennek. Én azonban nem akarom, hogy a gonosz szellemekhez bármi közötök legyen. ²¹Nem tehetitek meg, hogy az Úr poharából is isztok, meg a gonosz szellemek poharából is. Nem ehettek az Úr asztalának ételéből is, meg a gonosz szellemek asztalának ételéből is. ²²Vagy magunkra akarjuk haragítani az Urat*? Erősebbek vagyunk, mint ő?

Isten dicsőségére élj a szabadságoddal!

²³„Mindent szabad nekem” — mondjátok. „De nem minden használ” — válaszolom erre. Igen, minden szabad, de nem minden segít a többieknek, vagy erősíti meg őket. ²⁴Ne a saját érdekeiteket tartsátok szem előtt! Inkább egymásnak segítetek, és a másik javát keressétek!

²⁵Minden fajta húst megehettek, amit a boltokban árulnak. Ne kérdezzétek, honnan származik! Nyugodtan megehetitek, nem kell aggódnotok, ²⁶„mert az Úré az egész Föld és minden, ami rajta van.”*

²⁷Ha tehát egy hitetlen ember vendégségbe hív benneteket, és el akartok hozzá menni, mindent megehettek, amivel megkínál. Ne kérdezzétek, honnan származik, és ne aggódjatok amiatt, hogy szabad-e megennetek. ²⁸De ha valaki azt mondja a vendégségben: „Ezt az ételt egy bálványnak†, vagyis egy hamis istennek áldozták†”, akkor ne egyetek belőle! Miért ne? Hogy ne okozzatok kárt annak a hitében, aki figyelmeztetett, hogy azt az ételt bálványoknak áldozták. Hiszen az az ember úgy gondolhatja, hogy az ilyen ételt nem szabad megenni. ²⁹Nem arról beszélek, hogy te mit tartasz jónak, vagy rossznak, hanem arról, hogy az a másik ember rossznak tartja, ha mégis megeszed. Csak emiatt mondom, hogy ne edd meg. Mert egyébként nem kellene törődni vele, hogy az a másik mit gondol. ³⁰Hiszen én mindig hálát adok Istennek, amikor eszem. Ha pedig hálaadással eszem valamit, akkor ne hibáztasson érte senki!

³¹Tehát akár esztek, akár isztok, vagy bármit tesztek, mindent Isten dicsőségére tegyetek! ³²De ne tegyetek semmi olyat, ami akár a zsidókat, akár a nem zsidókat, vagy az Isten gyülekezetét bűnre vinné! ³³Én is erre törekszem. Mindenkinek igyekszem a tetszését megnyerni, és nem azzal törődök, ami nekem, hanem azzal, ami másoknak jó. Mert azt akarom, hogy mindannyian megmeneküljenek.

11 ¹Kövessétek tehát a példámat, amint én is a Krisztust követem!

Hatalom alatt

²Dicsérlek benneteket, hogy minden dologban emlékeztek rám, és hűségesen követtetek mindazt, amire tanítottalak benneteket. ³Azt akarom azonban, hogy értsétek meg: Krisztus a „feje”, vagyis a hatalommal

10:18 *áldozati állatok* Olyan állatok, amelyeket levágtak, és az oltáron Istennek áldoztak fel.

10:22 *magunkra... Urat* Lásd 5Móz 32:16. 17. **10:26** idézet: Zsolt 24:1; 50:12; 89:12.

felruházott felettése minden férfinak. Hasonlóképpen a nő „feje” a férfi*. Krisztusnak pedig az Atya-Isten a „feje”. ⁴Ezért minden férfi, aki befedett fejjel imádkozik vagy prófétál†, szégyent hoz arra, aki az ő „feje”. ⁵De ha egy nő imádkozik vagy prófétál, akkor be kell takarnia a fejét valamivel, különben szégyent hoz arra, aki a „feje”. Hiszen, ha nem fedi be a fejét, az olyan, mintha kopaszra nyírták volna! ⁶Mert ha valamelyik nő nem takarja be a fejét, akkor akár le is nyírathatja a haját. De ha szégyen lenne a számára kopaszra nyírt fejjel járnai, akkor inkább takarja be a fejét! ⁷A férfinak azonban nem illő, hogy befedje a fejét (*a gyülekezetben*). Miért? Mert a férfit Isten úgy teremtette, hogy őrá hasonlítson, és dicsőségét tükrözze. Ehhez hasonlóan a feleség is a férje dicsőségét tükrözi. ⁸Mert nem a férfi származik az asszonyból, hanem az asszony a férfiből. ⁹Nem a férfit teremtette Isten az asszonyért, hanem az asszonyt a férfiért. ¹⁰Ezért szükséges, hogy a nő takarja be a fejét valamivel, és így jelezze, hogy valakinek a hatalma és védelme alatt áll.* Ez szükséges az angyalok miatt is.

¹¹Az Úr uralma alatt azonban az asszony is fontos a férfi számára, és a férfi is az asszony számára. Egyik sem független a másiktól. ¹²Mert igaz, hogy az (*első*) asszony az (*első*) férfiből származik, de a férfiakat meg az asszonyok szülik. Végső soron azonban minden Istentől származik.

¹³Döntsétek el magatok, illik-e, hogy egy nő úgy imádkozzon Istenhez, hogy a feje nincs betakarva semmivel? ¹⁴Vagy nem arra tanít benneteket a természet is, hogy szégyen az, ha egy férfi hosszú haját visel, ¹⁵ugyanakkor pedig a nőnek dísz a hosszú haja? Hiszen ez a természet-adta fátyol a fején! ¹⁶Ha valaki ebben a dologban vitatkozni akar, tudja meg, hogy a vitatkozás sem nekünk, sem az Isten gyülekezeteinek nem szokásunk.

Az Új Szövetség megerősítése

¹⁷A következő dologban, amiben most rendelkezem, nem tudlak benneteket megdicsérni. Mert amikor összejöttök, annak több a kára, mint a haszna! ¹⁸Először is, úgy hallom, hogy még ilyenkor is csoportokra váltok szét. Azt hiszem, ez valóban így is van. ¹⁹Az ugyanis elkerülhetetlen, hogy csoportok és véleménykülönbségek legyenek köztetek. Ez azért is szükséges, hogy mindenki előtt megmutatkozzon, kik azok, akik nem vesznek részt a pártoskodásban. ²⁰Amikor tehát összegyűltök, valójában nem is az Úrvacsorában* vesztek részt, ²¹hiszen amikor leültök enni, mindegyikőtök a saját ételét eszi, amit otthonról hozott. Így azután az egyik éhes marad, a másik pedig lerészegedik. ²²Hát nincs saját otthonotok, hogy ott egyetek és igyatok? Vagy talán nem becsülitek semmire Isten gyülekezetét, és meg akarjátok szégyeníteni a szegényeket? Mit mondjak erre? Megdicsérjelek benneteket? Ezért biztosan nem!

²³Mert én közvetlenül magától az Úrtól kaptam erről tanítást, és titeket is erre tanítottalak! Ez pedig a következő: az Úr Jézus azon az éjszakán, amikor elárulták, kezébe vette a kenyeret, ²⁴áldást mondott, szétosztotta, majd ezt

11:3 a nő „feje” a férfi Azt is jelentheti: az asszony „feje” a férje. **11:10** a nő ... alatt áll Szó szerint: „a nő feje legyen fennhatóság alatt”. Ez úgy is fordítható, hogy „tegye meg, ami ahhoz kell, hogy az embereket ne vezesse félre azzal, hogy a fejét nem fedi be semmivel.” **11:20** Úrvacsora Különleges jelentőségű étkezés. Jézus maga mondta a tanítványainak, hogy ilyen módon emlékezzenek az ő halálára. Lásd Lk 22:14–20.

mondta: „Ez a testem, amelyet értetek adok. Ti is ugyanezt tegyétek, és így emlékezzetek rám!”²⁵ Ugyanígy, a vacsora után felemelte a borral teli poharat, és ezt mondta: „Ez a pohár bor az Új Szövetség[†] Isten és népe között. Ez az Új Szövetség az én vérem (*halálom*) által lesz érvényes. Amikor ebből isztok, mindig rám emlékezzetek!”²⁶ Így tehát, amikor ezt teszitek — esztek ebből a kenyérből és isztok ebből a borból — akkor valójában kihirdetitek, hogy az Úr Jézus meghalt. Ezt pedig mindaddig tegyétek, amíg az Úr vissza nem jön!

²⁷Aki tehát nem úgy eszik a kenyérből, vagy iszik az Úr poharából, ahogy az méltó az Úrhoz, az vétkezik az Úr teste és vére (*halála*) ellen.²⁸ Ezért mindenki vizsgálja meg magát, csak azután egyen abból a kenyérből és igyon abból a pohár borból.²⁹ Mert aki úgy eszi és issza, hogy nem becsüli meg az Úr testét és annak jelentőségét, az ítéletet hoz magára.³⁰ Ezért van köztetek sok gyengélkedő és beteg, és sokan ezért haltak meg.³¹ Ha alaposan megvizsgálánánk magunkat, akkor nem kellene ítélet alá kerülnünk, és büntetést kapnunk.³² Amikor azonban az Úr ítél meg, akkor azért fegyelmez bennünket, hogy megmutassa a helyes utat. Azért teszi ezt, hogy ne kelljen véglegesen elítélnie bennünket a hitetlen emberekkel együtt.

³³Ezért testvéreim, ha összejöttök, hogy az Úrvacsorában részt vegyetek, várjátok meg egymást!³⁴ Ha valaki olyan éhes, hogy nem tud a többiekre várni, az előbb egyen otthon, hogy ne ítélet származzon abból, ha összejöttök! A többi kérdéseket majd akkor beszéljük meg, amikor meglátogatlak titeket.

A Szent Szellem ajándékai

12¹Testvéreim, ami a szellemi ajándékokat illeti, nem akarom, hogy tudatlanságban maradjatok.² Emlékezzetek vissza! Mielőtt hívőkké[†] lettetek, a néma bálványok[†] befolyásoltak és vezettek benneteket. Ti pedig imádtátok azokat.³ Ezért, tudjátok meg, hogy aki Isten Szelleme által szól, az soha nem mondja, hogy „Jézus legyen átkozott”. Ugyanakkor, senki sem mondhatja: „Jézus az Úr”, csakis a Szent Szellem[†] segítségével.

⁴A szellemi ajándékok sokfélék, de mind ugyanattól a Szent Szellemtől[†] származnak.⁵ A szolgálatok is különfélék, de ugyanazt az Urat szolgáljuk.⁶ Az Isten ereje is sok különböző módon nyilvánul meg az emberekben és az emberek által. Mégis egy és ugyanaz az Isten, aki mindezeket a dolgokat bennünk és közöttünk véghez viszi.

⁷Azonban, a Szent Szellem[†] mindenfajta működését azért kaptuk, hogy ezzel a többieket szolgáljuk és segítsük.⁸ Az egyik embernek például a Szent Szellem azt adja, hogy képes legyen bölcsen beszélni. A másiknak ugyanaz a Szent Szellem természetfeletti ismeretet ad, amikor beszél.⁹ Megint másiknak ugyanaz a Szent Szellem hitet ad, másnak meg a gyógyítás ajándékait.¹⁰ A másik olyan erőt kap, amellyel csodákat tud tenni, megint másik a prófétálás[†] képességét kapja, megint másik arra kap képességet, hogy felismerje, és azonosítani tudja a szellemeket. Másik a nyelveken szólás különféle fajtáit kapja, megint másik azt a képességet, hogy a nyelveken szólást megértse és meg tudja magyarázni.¹¹ Mindezeket azonban ugyanaz a Szent Szellem cselekszi az embereken keresztül. Azonban a Szent Szellem a saját belátása szerint adja az embereknek ezt, vagy azt a képességet.

Krisztus „Teste”

¹²Az emberi test egységes egész, de sok részből áll. Ez a sok és sokféle testrészt együttesen mégis egyetlen test. Így van ez Krisztussal is. ¹³Mert vannak közöttünk zsidók és nem zsidók, rabszolgák és szabad emberek is. De ugyanaz a Szent Szellem[†] merített be[†] bennünket, hogy ezáltal egyetlen „testté” egyesítsen. Ugyanazt a Szent Szellemet kaptuk, hogy igyunk belőle.

¹⁴Az emberi test sem egyetlen testrészből, hanem sokból áll. ¹⁵Ha például a láb azt mondaná: „Mivel nem kéz vagyok, tehát nem is tartozom a testhez”, attól még valójában a test része a láb is, igaz? ¹⁶Vagy, ha a fül azt mondaná: „Mivel nem szem vagyok, nem is vagyok a test része” — akkor tényleg nem tartozna a testhez? ¹⁷Ha az egész test csak egyetlen szem volna, akkor semmit sem hallana! Ha az egész test csak a fülből állna, egyáltalán nem érezné az illatokat! ¹⁸Isten azonban minden egyes testrészt beillesztett a maga helyére a testben, és az egészet jól elrendezte — úgy, ahogyan neki tetszett. ¹⁹Ha csak egyetlen testrészt lenne, hol lenne akkor a test? ²⁰Az azonban nem egy testrésztünk van, hanem sok — a test mégis egyetlen egységes egész.

²¹Így hát nem mondhatja a szem a kéznek: „Nincs rád szükségem!”, de a fej sem mondhatja a lábnak: „Nem kellesz!”. ²²Sőt, ellenkezőleg, éppen azokra a részekre van a legnagyobb szükségünk, amelyeket gyengének és kevésbé fontosnak tartunk. ²³Testünknek azokat a részeit gondozzuk nagyobb odafigyeléssel, amiket kevésbé értékeseknek tartunk. Különleges figyelemmel törődünk azokkal a tagjainkkal, amiket mások nem látnak. ²⁴Hiszen azoknak a testrészeknek, amik szem előtt vannak, nincs erre szükségük. Isten úgy építette fel a testet, hogy a kevésre becsült tagnak nagyobb megbecsülést adott. ²⁵Azért tette ezt, hogy a test részei között ne legyen ellenségeskedés, hanem a tagok kölcsönösen gondoskodjanak egymásról. ²⁶Ha valamelyik rész szenved, vele együtt szenved a test többi része is. Ha valamelyik tag megbecsülésben részesül, a többi tag is vele együtt örül.

²⁷Tehát ti együttesen a Krisztus „Testét” alkotjátok. Egyenként pedig ennek a „Testnek” tagjai vagytok: mindegyikötöknek megvan a maga helye és feladata ebben a „Testben”. ²⁸Ennek megfelelően Isten elhelyezett és beépített a gyülekezetbe[†] először apostolokat[†], másodsor prófétákat[†], harmadszor tanítókat, azután olyanokat, akik Isten csodatévő erejével szolgálnak, azután, akik a gyógyítás ajándékait kapták, meg azokat, akik a többieket segítik, meg olyanokat, akik a vezetés ajándékával szolgálnak, és olyanokat, akik a nyelveken szólás különféle fajtáit kapták ajándékkul. ²⁹De mindannyian apostolok-e? Mindannyian próféták[†]? Vagy mind tanítók? Van mindegyiknek csodatévő ereje? ³⁰Mindenkiben működnek a gyógyítás ajándékai? Beszélnek-e mindannyian nyelveken? Mind meg tudják magyarázni a nyelveken szólást? ³¹Törekedjetez tehát a Szent Szellem[†] értékesebb ajándékaira!

Az isteni szeretet

Most pedig megmutatom nektek a legjobb utat, az isteni szeretet útját.

13 ¹Ha képes vagyok emberek vagy angyalok nyelvén beszélni, de isteni szeretet nincs bennem, olyan leszek mint egy csendülő cintányér vagy zörgő cimbalom. ²Ha megkaptam a prófétálás[†] ajándékát, ha értek minden

titkos igazságot, ha minden tudás a birtokomban van, ha olyan erős hitem van is, hogy hegyeket mozdítok el vele — de nincs bennem isteni szeretet, az egész nem ér semmit! ³Ha minden vagyonomat elosztom a szegények között, ha a testemet feláldozom, hogy elégessék — de isteni szeretet nincs bennem, semmit nem érek el vele.

⁴Az isteni szeretet türelmes és jóságos. Ez a szeretet nem féltékeny, nem irigy, nem dicsekszik, nem büszke, ⁵nem viselkedik gorombán, nem önző, nem gurul méregbe, nem tartja számon, ha valaki rosszat tesz, ⁶nem örül a gonoszságnak, de együtt örül a többiekkel az igazságnak. ⁷Az isteni szeretet mindent eltűr, mindig hisz, mindig remél, mindenben kitart.

⁸Ez a szeretet soha nem múlik el. Elmúlik a prófétálás[†], elmúlik a nyelveken szólás, elmúlik minden tudás. ⁹Mert töredékesek az ismereteink és a prófétálásunk is. ¹⁰Amikor azonban eljön a tökéletes, a töredékes dolgok elmúlnak.

¹¹Amikor gyerek voltam, úgy beszéltem, mint a gyerekek, úgy gondolkodtam, mint a gyerekek. De mikor felnőttem, elhagytam a gyerekes dolgokat. ¹²Mi is hasonlóképpen vagyunk: most csak úgy látjuk a valóságot, mintha egy homályos tükörben néznénk. De amikor a teljesség eljön, mindent szemtől-szembe fogunk látni. Most mindent csak töredékesen ismerek és értek, de akkor majd olyan tökéletesen fogok ismerni és érteni mindent, ahogy Isten engem ismer. ¹³Addig pedig megmarad ez a három: a hit, a remény, és a szeretet. Ezek közül azonban az isteni szeretet a legnagyobb.

A szellemi ajándékokat a gyülekezet építésére használjátok!

14 ¹Minden erőttökkel azon igyekezzetek, hogy ez az isteni szeretet éljen és működjön bennetek! Teljes szívvel kívánjátok a Szent Szellem[†] ajándékait, leginkább azt, hogy prófétáljatok! ²Mert aki a nyelveken szólás ajándékát használja, nem emberekhez beszél, hanem Istenhez. Hiszen senki sem érti, mit mond, amikor a Szent Szellem által titkokról beszél. ³De aki prófétál[†], az emberekhez szól: olyan dolgokat mond, amik az ő épülésükre, bátorításukra és megerősítésükre szolgálnak. ⁴Aki a nyelveken szólás ajándékát használja, szellemileg erősíti és építi saját magát. Aki azonban a prófétálás ajándékával szolgál, az a gyülekezetet építi. ⁵Szeretném, ha mindegyikőtöknél működne a nyelveken szólás ajándéka. De még jobb lenne, ha prófétálnátok[†]. Hasznosabb annak a szolgálata, aki prófétál, mint aki nyelveken szól. Kivéve, ha az, aki a nyelveken szólás ajándékával szolgál, egyúttal meg is tudja magyarázni, amit mondott, hogy ezáltal az egész gyülekezetnek hasznára legyen.

⁶Így tehát testvéreim, ha elmegyek hozzátok, és nyelveken szólok, használ-e az nektek valamit? Nyilván nem! Csak azzal használhatok nektek, ha isteni kijelentéssel, ismerettel, prófétálással[†], vagy tanítással szólok hozzátok. ⁷Hiszen így van ez még az élettelen hangszerekkel is. Mondjuk fuvolán, vagy valamilyen húros hangszeren játszik valaki. De ha a hangszerek nem adnak tiszta és érthető hangokat, akkor senki nem fogja felismerni, milyen éneket akarnak kíséreni vele. ⁸Vagy gondoljatok a csatára: ha a trombita nem ad jól hallható és világosan felismerhető jelet, akkor a katonák nem értik meg, hogy itt az ideje felkészülni a harcra. ⁹Így van ez veletek is: ha a nyelveken szólás ajándékát használva beszéltek, hogyan fogják a hallgatók

megérteni, mit mondotok? Csak a levegőbe fogtok beszélni. ¹⁰Milyen sokféle nyelv van a világon, és mindegyik érthető jelentést hordoz. ¹¹Mégis, ha éppen azt a bizonyos nyelvet nem ismerem, idegen leszek annak a számára, aki azon a nyelven szól hozzám. Ugyanígy, ő is idegen lesz a számomra. ¹²Ugyanez érvényes rátok is. Nagyon akarjátok a Szent Szellem[†] ajándékait. Akkor viszont azon igyekezzetek, hogy elsősorban a gyülekezet építésére, megerősítésére szolgáló ajándékok működjenek közöttetek!

¹³Ebből következik, hogy aki a nyelveken szólás ajándékát használja, imádkozzon érte, hogy meg is tudja magyarázni, amit mondott! ¹⁴Ha ugyanis nyelveken imádkozom, a szellemem ugyan imádkozik, de az értelmem nem vesz részt benne. ¹⁵Akkor mit tegyek? Imádkozom a szellemmel is, de az értelmemmel is. Dicséretet énekelek a szellemmel is, de énekelni fogok az értelmemmel is. ¹⁶Máskülönben, ha te csak szellemeddel mondasz áldást, vagyis a nyelveken szólás ajándékát használod, hogyan mondhatja rá a másik ember, hogy „Ámen”[†]? Hiszen egyáltalán nem is érti, mit mondasz! ¹⁷Te ugyan szépen adsz hálát, de ez a másoknak szellemileg nem használ semmit.

¹⁸Hálát adok Istennek, hogy a nyelveken szólás ajándéka bennem jobban működik, mint bárkinél közületek. ¹⁹Mégis, ha a gyülekezetben vagyok, inkább akarok valamelyik érthető nyelven öt szót mondani, hogy ezáltal is tanítsalak benneteket, mint tízezer szót a nyelveken szólás ajándékával, amit senki nem ért.

²⁰Testvéreim, a gondolkodásotok ne legyen gyerekes, hanem felnőttöz méltó. Csak a gonoszságban legyetek olyanok, mint a csecsemők! ²¹Mert ez van az Írásban*:

„Olyan emberek által fogok ehhez a néphez szólani,
akik más nyelveken beszélnek,
és idegenek szájával fogok beszélni népemhez,
de még úgy sem hallgatnak rám.”

Ézs 28:11–12

Mondja az Úr.

²²Ezért a nyelveken szólás ajándéka a hitetlenek számára bizonyíték, nem a hívőknek[†] szól. A prófétálás[†] azonban nem a hitetleneknek szól, hanem a hívőknek. ²³Gondoljátok meg: az egész gyülekezet összejön, és ti mind egyszerre beszéltek a nyelveken szólás ajándékát használva. Ha ekkor valaki bejön közétek, aki nem tartozik hozzátok, vagy hitetlen, biztosan azt fogja hinni, hogy mind örültek vagytok. ²⁴De képzeljétek csak el: a gyülekezetben mind prófétáltok, és akkor jön be közétek egy idegen, vagy hitetlen ember. Az ott elhangzó próféciaik megmutatják a bűneit, és meggyőzik azt az idegent, hogy bűnös. ²⁵Így azután, mivel a szíve titkai kiderülnek, az az idegen leesik a földre, imádja Istent, és azt fogja mondani: „Bizony, Isten itt van közöttetek!”

Összejöveteleitek célja: a gyülekezet épülése

²⁶Összefoglalva tehát ezeket javasolom, testvéreim: amikor összejöttök, mindegyikőtök hozzon valamit. Az egyik énekeljen egy zsoltárt, a másik

14:21 *Írásban* Szó szerint: „Törvényben” — itt ugyanaz az értelme, mint általában az „Írás” szónak — vagyis a Biblia első részét, az Ó-Testamentumot jelenti.

tanítson, a harmadik mondja el, amit Isten kijelentett neki, más valaki szolgáljon a nyelvek ajándékával, a másik magyarázza meg — de mindenkinek az legyen a célja, hogy szellemileg erősítse és építse a gyülekezetet! ²⁷Ha a nyelvek ajándékával akarnak szólni a testvérek, ketten vagy legfeljebb hárman beszéljenek. De csak egyik a másik után, valaki pedig magyarázza meg! ²⁸Ha nincs senki, aki meg tudná magyarázni, akkor a nyelveken szóló ne beszéljen a gyülekezet előtt, hanem hallgasson: csak magában és Istennek mondja el!

²⁹Két, vagy három testvér beszélhet a prófétálás[†] ajándékával. De amit egyikük mond, azt a többi vizsgálja és ítélje meg! ³⁰Lehet, hogy miközben az egyikük beszél, valaki más is kap Istentől üzenetet. Ekkor az, aki éppen beszél, hallgasson el, és engedje szólni a másikat! ³¹Mert valamennyien prófétálhattok, de csak egyik a másik után. Így mindenki tanulhat, és bátorítást kaphat belőle. ³²A próféták szellemei ugyanis engedelmeskednek a prófétáknak. ³³Hiszen Isten nem a rendetlenség, hanem a békesség Istene.

³⁴Mint Isten népének minden gyülekezetében, úgy nálatok is, az összejöveteleken az asszonyok maradjanak csendben, és ne beszéljenek! Maradjanak meg az engedelmisségben, amint azt a Mózes Törvénye[†] is mondja. ³⁵Ha pedig valamit meg akarnak érteni, azt otthon kérdezzék meg a férjüktől, mert szégyenletes dolog, ha az asszony a gyülekezet összejövetelén beszél. ³⁶Vajon, Isten üzenete tőletek eredt, vagy egyedül csak hozzátok jutott el? ³⁷Ha valaki azt gondolja magáról, hogy ő próféta[†], vagy szellemi ember, akkor fel kell ismernie, hogy amit nektek írok, az az Úr parancsa! ³⁸Ha ezt nem ismeri el, akkor őt sem fogja az Úr elismerni.

³⁹Tehát, testvéreim, teljes szívvel kívánjátok, hogy a prófétálás[†] ajándéka működjön bennetek, de ne tiltsátok el a nyelveken szólás ajándékát se! ⁴⁰Azonban minden a megfelelő módon és szép rendben történjen közöttetek!

Örömhír Krisztusról

15¹Emlékeztetek benneteket testvéreim arra az örömhírré[†], amelyet tőlem hallottatok, és amelyet ti is elfogadtatok. Ez a hitetek alapja, ²és ezen keresztül fogtok megmenekülni. De csak, ha hűségesek maradtok ahhoz az üzenethez, amit én mondtam nektek. Ha nem, akkor hiába lettetek hívőkké.

³Elsősorban azt az üzenetet adtam át nektek, amit én is kaptam. Elmondtam nektek a legfontosabbat: hogy Krisztus a mi bűneink miatt halt meg, pontosan úgy, ahogy meg van írva[†]. ⁴Ezután eltemették, de a harmadik napon feltámadt, pontosan az Írások szerint. ⁵Feltámadása után láthatóan megjelent Kéfásnak*, azután a tizenkét apostolnak[†], ⁶azután egy alkalommal több, mint ötszáz testvér szeme láttára, amikor ők együtt voltak. Közülük a legtöbben még most is élnek, bár néhányan már meghaltak. ⁷Megjelent Jakabnak is, majd ismét az apostoloknak. ⁸Végül nekem is láthatóan megjelent Jézus — nekem, aki olyan vagyok, mint aki túl későn született.

⁹Mert én vagyok a legkisebb az apostolok[†] között. Sőt, nem is vagyok méltó, hogy apostolnak nevezzenek, mert üldöztem[†] Isten gyülekezetét.

15:5 Kéfás Péter apostol neve arám nyelven.

¹⁰Isten kegyelme[†] által mégis azzá lettem, aki vagyok. Elmondhatom, hogy irántam való kegyelmét nem pocskoltam el, sőt, sokkal többet dolgoztam, mint a többi apostolok. Valójában nem is én tettem mindezt, hanem Istennek velem lévő kegyelme. ¹¹De nem is az a fontos, hogy tőlem, vagy más apostoloktól hallottátok az örömhírt[†] — hiszen mindannyian ugyanazt az örömhírt mondjuk — és ez az, amit ti hittel befogadtatok.

Fel fogunk támadni!

¹²Krisztust úgy mutattuk be nektek, mint aki feltámadt a halottak közül. Akkor hogyan mondhatják közületek néhányan, hogy a halottak soha nem fognak feltámadni?! ¹³Hiszen ha a halottak valóban nem támadnak fel, akkor Krisztus sem támadt volna fel. ¹⁴De ha Krisztus tényleg nem támadt volna fel, akkor nincs semmi értelme annak az üzenetnek sem, amit nektek mondtunk. Sőt, akkor a ti hiteteknek se lenne semmi értelme! ¹⁵Ráadásul, Istennel kapcsolatban is hazudtunk volna. Miért? Mert azt mondtuk, hogy feltámasztotta Krisztust. Pedig, ha úgy van, ahogy egyesek mondják, hogy a halottak soha nem támadnak fel, akkor mi is hazugok lennénk. ¹⁶Mert ha a halottak tényleg soha nem támadnak fel, akkor Krisztus sem támadt fel. ¹⁷Ha pedig Krisztus valóban nem támadt fel, akkor semmit sem ér a hitetek, és még mindig a bűneitekben éltek. ¹⁸Ezen felül még azok a testvérek is végleg elvesztek volna, akik eddig a Krisztusban való hitben haltak meg. ¹⁹Ha Krisztusban való reménységünk csak erre a földi életre lenne érvényes, akkor minden embernél szájalmasabbak vagyunk.

²⁰De az igazság az, hogy Krisztus valóban feltámadt a halottak közül! Ő támadt fel legelőször azok közül, akik hitben haltak meg. ²¹A halál amiatt éri el az embereket, amit egy ember (*Ádám*) tett. De a halálból való feltámadás is egy ember (*Jézus Krisztus*) miatt történik. ²²Mert ahogyan Ádám után minden ember meghal, amiatt, amit Ádám tett — ugyanúgy Krisztus által is minden ember fel fog támadni, amiatt, amit Krisztus tett. ²³Mindenki a maga idejében támad fel. Legelsőként Krisztus, azután az ő visszajövetelek következnek azok, akik hozzá tartoznak. ²⁴Végül a befejezés, amikor Krisztus minden más uralkodót megfoszt a hatalmától: mindenkit, akinek hatalma és ereje van, és véget vet az uralmuknak. Azután átadja az uralkodást az Atya-Istennek.

²⁵Mert Krisztusnak addig kell uralkodnia, míg az Atya-Isten az összes ellenséget Krisztus uralma alá* nem kényszeríti. ²⁶A Halál lesz az utolsó ellenség, aki erre a sorsra jut. ²⁷Mert az Írás[†] azt mondja: „Isten mindent az ő lába alá vetett”*. Amikor azt mondja, hogy „mindent a lába alá vetett”, ez természetesen azt jelenti, hogy az Atya-Isten kivételével. Hiszen az Atya-Isten maga viszi ezt véghez! ²⁸Amikor már minden és mindenki Krisztus uralma alatt lesz, akkor maga a Fiú (*Jézus Krisztus*) is aláveti magát az Atya-Isten uralmának. Igen, az Atya mindent a Fiú uralma alá helyez. Végül pedig maga a Fiú is az Atya uralma alá kerül — így azután az Atya-Isten tökéletesen uralkodni fog minden és mindenki felett.

²⁹Egyébként pedig, mit csinálnak azok, akik a halottakért merítkeznek be[†]? Ha a halottak egyáltalán nem támadnak fel, akkor ezek az emberek miért merítkeztek be értük?

³⁰Mi is miért nézünk szembe állandóan a veszélyekkel? ³¹Naponta halálos veszélyben élek, és kész vagyok a halálra. Esküszöm, testvéreim, ez olyan igaz, mint a veletek való dicsekvésem Urunk, a Krisztus Jézus által. ³²Ha csak emberi módon küzdöttem a „vadállatokkal” Efezusban, annak mi értelme lett volna? Ha a halottak soha nem támadnak fel, akkor igaza van annak, aki azt mondja: „együnk és igyunk, mert holnap úgyis meghalunk!”*

³³Ne engedjétek magatokat becsapni! „A rossz társaság elrontja a jellemes embert is!” ³⁴Térjetez észre végre, és ne vétkezzetek többé! Mert vannak közöttetek, akik nem is ismerik Istent igazán — azért mondom ezt, hogy elszégyelljék magukat!

Milyen lesz a testünk?

³⁵De azt kérdezhetné valaki: „Hogyan támadnak fel a halottak? Milyen testben jönnek vissza az életbe?” ³⁶Ezek ostoba kérdések! Gondolj arra, mikor elveted a vetőmagot: csak akkor fog kihajtani, ha előbb már „meghalt” a földben. ³⁷Az a mag, amit elvetsz, nem is hasonlít a kifejlett növényre (például búzára, vagy valami másra). ³⁸Isten azonban felnöveszti, és arra a mintára formálja, amelyet annak a bizonyos növénynek tervezett. Minden egyes fajnak a saját alakját adja. ³⁹Az élőlények különböző csoportjainak a teste és formája is különböző. Más az emberi test, más a négy lábú állatok teste, megint más a madaraké, vagy a halaké. ⁴⁰Azután, ott vannak az égitegek: egészen mások, mint a földi élőlények. Bizony, nagy különbség van az égitegek szépsége és a földi élőlények szépsége között! ⁴¹Még az égitegek sem egyformák: más a Nap ragyogása, és a Hold fényessége, megint másféle a csillagok fénye. Sőt, még a csillagok fénye sem egyforma.

⁴²Így van ez a halottak feltámadásával is. Az emberi test, amit „elvetünk” a földbe, romlandó, és el is pusztul. Az a test, viszont, ami feltámad, nem romlik meg soha: elpusztíthatatlan! ⁴³Amikor eltemetjük a holttestet, az egyáltalán nem szép látvány. De mikor feltámad, dicsőséges lesz! Amikor eltemetjük, semmi erő nincs benne már. Amikor feltámad, telve lesz erővel! ⁴⁴Amikor eltemetjük, közönséges emberi testet temetünk el. Amikor feltámad, az már szellemi test lesz!

Igen, ahogyan van hús-vér emberi test, van szellemi test is. ⁴⁵Erről beszél az Írás†: „Az első ember, Ádám, élő lélekké lett”*. Az utolsó „Ádám” (Jézus Krisztus) azonban életet adó szellem. ⁴⁶De nem ez a szellemi ember jött először, hanem a lelki, vagyis a természetes ember. Csak azután jött a szellemi ember. ⁴⁷Az első ember (Ádám) a földből származik, hiszen Isten a földből formálta. A második ember (Jézus Krisztus) a Mennyből jött. ⁴⁸Amilyen volt az első, a földből való ember, olyanok a többi földi emberek is. Viszont, amilyen az a Mennyből való ember, olyanok a többiek is, akik szintén a Mennyből származnak. ⁴⁹Ahogyan hasonlítunk az első földi emberre, úgy fogunk hasonlítani arra a mennyei emberre is.

⁵⁰Ezt azért mondom, testvéreim, mert ezzel a földi hús-vér testünkkel nem vehetünk részt Isten Királyságában†. Hiszen az, ami el fog pusztulni, nem vehet részt abban, ami örökkévaló. ⁵¹De figyeljetez, elárulok nektez egy titkot: nem fogunk mindannyian meghalni, de mindannyian át fogunk

változni. ⁵²Ez nagyon hirtelen fog történni, egy szempillantás alatt, az utolsó trombita hangjára. Igen, felhangzik a trombitaszó, és azok, akik hitben haltak meg, feltámadnak a romlástól mentes örök életre. Mi pedig, akik akkor még élünk, át fogunk változni. ⁵³Ez a mostani testünk romlandó, ezért feltétlenül szükséges, hogy átváltozzon olyan testté, amely már mentes a romlástól. Mostani testünk halandó, ezért át kell változzon halhatatlan testté. ⁵⁴Amikor ez majd megtörténik: a romlandó és halandó test átváltozik romlástól mentes és halhatatlan testté, akkor teljeseedik be, amit az Írás[†] mond:

„A halál teljes és végleges vereséget szenvedett” Ézs 25:8

⁵⁵ „Halál, hová lett a győzelmed?
Halál, hová lett a fegyvered?” Hós 13:14

⁵⁶Ugyanis a halál fegyvere a bűn, a bűn erejét pedig a Törvény[†] adja. ⁵⁷De halál adunk Istennek, hogy Urunk, Jézus Krisztus által győztesekké tesz bennünket!

⁵⁸Mivel ez így van, kedves testvéreim, legyetek szilárdak, hogy senki ne tudjon kimozdítani benneteket a helyetektől! Mindig teljes erővel és odaadással végezzétek az Úr munkáját! Hiszen jól tudjátok, hogy ez a munka nem céltalan és eredménytelen.

Gyűjtés

16 ¹Most arról akarok nektek írni, hogyan gyűjtsetek pénzt az Isten népének megsegítésére. Ti is úgy gyűjtsetek, mint ahogy a Galáciában élő gyülekezeteknek mondtam! ²Minden hét első napján otthon tegyetek félre annyi pénzt, amennyit erre tudtok szánni. Így gyűjtsetek össze, amit tudtok, annak megfelelően, hogy mennyi a jövedelmetek. Tehát, ne akkor kezdjétek gyűjteni, amikor hozzátok érkezem! ³Akkor majd kiválasztok közületek néhány embert, hogy vigyék el az összegyűlt pénzt Jeruzsálembe. Olyanokat fogok választani, akiket ti javasoltok, és ajánlólevelet is küldök velük. ⁴Ha pedig olyan sok pénzt fogtok összegyűjteni, akkor magam is elmegyek, és ezek az emberek elkísérnek.

Pál tervei

⁵Az a tervem, hogy előbb átutazom Macedónián[†], és utána megyek hozzátok. Mert az biztos, hogy Macedónián átutazom. ⁶Nálatok azonban ott is szeretnék maradni egy ideig. Lehet, hogy a telet is nálatok töltöm. Azután majd elkísérhettek a további utamon. ⁷Most azért nem megyek hozzátok, mert akkor átutazóban és csak rövid ideig láthatnálak benneteket. Azt remélem ugyanis, hogy nálatok hosszabb időt tölthetek, ha az Úr is úgy akarja. ⁸Azután Efezusba megyek, ahol Pünkösdig[†] maradok. ⁹Ott ugyanis, nagy lehetőség nyílt meg a számomra, hogy az Úr munkáját hatékonyan végezzem. Ugyanakkor sokan ellene vannak ennek.

¹⁰Ha Timóteus megérkezik hozzátok, legyen gondotok rá, hogy jól érezze magát nálatok, mert az Úr munkáját végzi ő is, akárcsak én! ¹¹Timóteust senki se becsülje le, hanem segítsétek, és békességgel küldjétek hozzám, mert várom őt a többi testvérekkel együtt!

¹²Ami testvérünket, Apollóst illeti, nagyon kértem, hogy menjen el hozzátok a testvérekkel együtt. Ő azonban most nem akart, de más alkalommal el fog menni hozzátok.

Pál búcsúszavai

¹³Ébereden őrkdjete, szilárdan álljatek meg a hitben, viselkedjetek úgy, mint bátor férfiakhoz illi k, legyeteke erőseke! ¹⁴Bármit teszete, maradjatek meg az isteni szeretetben! Mindent az isteni szeretet által tegyeteke!

¹⁵Tudjatek, hogy Sztefanász és családja voltak az első hívők Akhájában†, és hogy ők Isten népének szolgálatára szánták magukat. Ezért, kérlek titeket, hogy ¹⁶ti is fogadjatek el az ilyen emberek vezetését, és engedelmeskedjeteke nekik — meg mindazoknak, akik velük együtt szolgálnak és dolgoznak az Úr munkájában!

¹⁷Örülök, hogy Sztefanász, Fortunátusz és Akhaikosz megérkezett hozzám, és kárpótoltak azért, hogy ti messze vagytok! ¹⁸Felüdítették a szellememet, és a tiéteke is. Becsüljeteke meg az ilyen embereke!

¹⁹Köszönteneke benneteke Ázsia tartományának† gyülekezeete! Sok szeretettel köszönt benneteke az Úrban Akvila és Priszka, meg a gyülekezet, amely az ő házuknál szokott összejönni. ²⁰Köszönteneke benneteke a testvéreke mindannyian. Köszönteke egymást szent csókkal!

²¹Ezt a köszönteke én írom, a saját kezemmel: PÁL.

²²Ha valaki nem szereti az Urat, legyen átkozott!

Marana tha!*

²³Az Úr Jézus kegyelme† legyen veleteke!

²⁴Istentől származó szeretetem legyen veleteke a Krisztus Jézusban!

Pál második levele a korinthusiakhoz

1 ¹Páltól és Timóteustól, aki testvérünk a Krisztusban. Én, Pál, a Krisztus Jézus apostola[†] vagyok, mert Isten ezt így akarta.

Szól ez a levél Isten Korinthus városában élő gyülekezetének és Isten népének egész Akhájában[†].

²Atyánk, az Isten és Urunk, Jézus Krisztus adjon nektek kegyelmet[†] és békességet!

Pál hálát ad Istennek

³Áldott legyen az Isten, Aki Urunknak, Jézus Krisztusnak Édesapja. Ő olyan édesapa, aki tele van irgalommal. Olyan Isten, aki minden vigasztalás forrása. ⁴Igen, ő vigasztal meg bennünket minden helyzetben, amikor bajok vesznek körül, hogy mi is meg tudjunk vigasztalni másokat, amikor ők vannak bajban, és nekik van rá szükségük. Ugyanazzal a vigasztalással segítünk nekik, amivel Isten is megvigasztal bennünket. ⁵Mert amilyen bőségesen kijut nekünk Krisztus szenvedéseiből, ugyanolyan bőséges vigasztalást is kapunk Krisztus által. ⁶Ha bajok vesznek körül bennünket, az is a ti vigasztalásotokat és megmeneküléseket szolgálja. Ha pedig vigasztalást kapunk, az is a ti javatokra szolgál, és nektek is vigasztalást jelent. Azért van ez így, hogy legyen erőtök türelmesen elviselni ugyanazokat a szenvedéseket, amelyek minket is érnek. ⁷Biztosak vagyunk benne, hogy mivel társaink vagytok szenvedéseinkben, társaink lesztek a vigasztalásunkban is.

⁸Testvéreim, tudjatok róla, hogy Ázsiában[†] igen nagy bajokat és szenvedéseket kellett elviselnünk, amelyeket saját erőnkől nem tudtunk volna kibírni. Akkora teher nehezedett ránk, hogy már teljesen feladtuk a reményt, hogy ezt túléljük. ⁹Már felkészültünk rá, hogy meg kell halnunk. De ez is csak azért történt, hogy többé ne magunkban bízunk, hanem Istenben, aki még a halottakat is feltámasztja. ¹⁰Ő pedig valóban megszabadított bennünket a halálos veszedelemből! Sőt, újra és újra meg fog szabadítani. Őbenne reménykedünk, hogy a jövőben is megszabadít bennünket, ¹¹ha ti is segíteni fogtok azzal, hogy imádkoztok értünk. Akkor azután sokan és sokféleképpen fognak hálát adni Istennek értünk, és azért a kegyelemért, amit nekünk adott.

Pál tervének változása

¹²Mert mi azzal dicsekszünk, hogy minden dologban tiszta szívvel, isteni egyszerűséggel és őszinteséggel jártunk el. Nem emberi bölcsességgel, hanem Isten kegyelmével[†] végeztük el, ami ránk volt bízva. A saját lelkiismeretünk is bizonyítja, hogy ez így igaz. Különösképpen érvényes ez arra,

ahogyan közöttetek viselkedtünk. ¹³Mert amit nektek írtunk, abban nincs semmi hátsó szándék. Ezért, ha elolvassátok, meg is érthetitek — és valóban remélem, hogy teljesen meg is fogtok engem és a leveleimet érteni! ¹⁴Hiszen vannak közöttetek, akik már meg is értettek minket, és felismerték, hogy büszkék lehetnek ránk. Hasonlóan ahhoz, ahogyan mi is dicsekedni fogunk veletek az Úr Jézus Napján.

¹⁵Ami engem illet, én mindig is biztos voltam ebben. Ezért határoztam el, hogy először titeket látogatlak meg, hogy kétszeres áldást kapjatok. ¹⁶Azt terveztem ugyanis, hogy tőletek Macedóniába[†], onnan visszatérőben pedig újra hozzátok megyek. Azután ti segítettetek volna továbbutazni Júdeába[†]. ¹⁷Ezt a tervemet azonban meg kellett változtatnom. Azt hiszitek, hogy megdöbbenve tettem? Vagy, hogy amit tervezek, emberi módon tervezem, vagyis azt mondom „igen, igen”, de közben azt gondolom „nem, nem”?

¹⁸Amilyen biztos, hogy Isten megbízható, és amit mond, azt komolyan is gondolja, olyan biztos, hogy amit nektek mondunk, az is megbízható. Ha azt mondjuk, hogy „igen”, akkor az soha nem jelentheti azt, hogy „nem”! ¹⁹Mert Isten Fia, Jézus Krisztus, akit nektek Szilvánusz, Timóteus és én bemutatunk, ő sem olyan, hogy egyszerre jelentene „igen”-t és „nem”-et. Jézus maga az isteni „IGEN!” ²⁰Mert valahány ígérete van Istennek, az mind Jézus Krisztus által vált „igen”-né! Ezért a végső „Ámen” is őáltala lesz meg. Ez pedig rajtunk keresztül valósul meg, és Isten dicsőségére fog szolgálni. ²¹Mert Isten az, aki megerősít bennünket veletek együtt a Krisztusban. Ő az, aki különleges módon megáldott*, ²²és megjelölt bennünket, hogy látható legyen: az övéi vagyunk. Ő adta szívünkbe a Szent Szellemet[†] is, aki maga a biztosíték arra, hogy amit Isten megígért, azt mind meg is fogjuk kapni.

²³Isten a tanúm rá, hogy csak azért nem mentem még vissza hozzátok Korinthusba, hogy nehogyan megbántsalak benneteket. ²⁴Ez nem azt jelenti, hogy uralkodni akarnánk rajtatok, vagy a hiteteken, amely valóban erős. Ellenkezőleg, munkatársaitok vagyunk, és azon fáradozunk, hogy boldogok legyetek.

2¹Elhatároztam tehát, hogy amikor ismét meglátogatlak benneteket, nem okozok nektek újabb fájdalmat és szomorúságot. ²Mert ha megszorítalak benneteket, akkor engem ki vidámít meg? De ti fel tudtok engem vidítani — éppen ti, akiket én szomorítottam meg! ³Azért is írtam nektek erről, hogy amikor megérkezem, ne kelljen miattatok szomorkodnom. Hiszen éppen azt várnám, hogy ti szereztek nekem örömet! Mert meg vagyok győződve róla, hogy az én örömöm a ti örömetek is. ⁴Amikor előző leveletem írtam, sokat aggódtam miattatok. Igen, azt a levelet sírva írtam nektek, sok-sok szomorúsággal és fájdalommal. De nem azért, hogy nektek okozzak szomorúságot, hanem azért, hogy megtudjátok, mennyire szeretlek benneteket.

Bocsássatok meg egymásnak!

⁵Ha pedig valaki közületek szomorúságot okozott, az nem engem bántott meg, hanem titeket, mindnyájatokat. Ezt túlzás nélkül mondhatom. ⁶Így tehát elég ennek az embernek az a büntetés, amit a többiektől kapott. ⁷Most már inkább bocsássatok meg neki, és vigasztaljátok meg! Nehogy túlságosan bánkódjon, és a nagy szomorúság megártson neki! ⁸Kérlek benneteket, most

1:21 megáldott Szó szerint: szent olajjal „felkent”, vagy „megkent”.

inkább éreztessétek velem, hogy mégis szeretitek! ⁹Ezért írok most, hogy lássam, vajon mindenben engedelmeskedtek-e? ¹⁰Akinek pedig ti megbocsátotok, annak én is. Mert ha volt egyáltalán mit megbocsátanom, akkor is a ti érdeketekben bocsátottam meg, Krisztussal együtt. ¹¹Igen, feltétlenül szükséges, hogy így bocsássunk meg egymásnak, különben becsaphat bennünket a Sátán[†]. Hiszen jól tudjuk, hogy mik a szándékai.

Pál tróászi aggodalmai

¹²Azért mentem Tróászba, hogy mindenkinek elmondjam a Krisztus örömhírét[†]. Ott az Úr jó lehetőséget adott erre. ¹³Mégsem volt nyugalma a szellememnek, mivel nem találkoztam Titusszal, aki a Krisztusban testvérem. Ezért elbúcsúztam az ottani testvérektől, és továbbmentem Macedóniába[†].

Győzelem Krisztusban

¹⁴Hálás vagyok Istennek, Aki Krisztus uralma alatt mindig diadalmenetében vezet bennünket! Isten az, aki rajtunk keresztül mindenhol érzékelhetővé teszi az emberek számára, hogy ő kicsoda és milyen. Ez a felismerés pedig úgy terjed, mint egy drága parfüm édes illata. ¹⁵Mert mi valóban olyanok vagyunk, mint a Krisztustól Istenhez felszálló füstölőszer jó illata. Ezt pedig azok is érzik, akik a megmenekülés felé haladnak, és azok is, akik el fognak veszni. ¹⁶Az utóbbiak ezt az illatot olyannak érzik, mint a halál bűzös leheletét, amely a halál közelségét jelzi. Akik pedig a megmenekülés felé sietnek, megelevenítő, felüdítő illatnak érzik, amely az életre vezet. De vajon ki alkalmas erre a feladatra? ¹⁷Mi azonban nem „üzletelünk” Isten üzenetével, és nem arra használjuk, hogy a magunk hasznát keressük vele, mint sokan mások teszik. Nem! Mi Krisztus uralma alatt és Isten jelenlétében tiszta szívből mondjuk az igazságot mindenkinek. Hiszen bennünket maga Isten bízott meg ezzel a feladattal.

Isten Új Szövetségének szolgálói

3 ¹Azt gondoljátok, hogy ismét dicsekedni akarunk? Szükséges-e, hogy ajánlóleveleket kérjünk valakitől hozzátok, vagy töletek másokhoz? ²Nem! A mi „ajánlólevelünk” a szívünkbe van írva, és ezt minden ember ismeri és olvassa. Bizony, ti magatok vagytok a mi ajánlólevelünk! ³Mert nyilvánvaló, hogy a Krisztustól származó „levél” vagytok, amelyet általunk küldött. De ezt a levelet nem tintával írták, hanem az élő Isten Szellemével[†], és nem kőtáblára*, hanem az emberek szívébe.

⁴Azért merjük ezt mondani, mert Krisztus által teljes bizalmunk van Istenben. ⁵Nem úgy értem ezt, hogy önmagunkban, a saját erőnkben képesek lennénk bármi jót tenni. Ellenkezőleg, Isten az, aki képessé tesz bennünket erre. ⁶Igen, ő tett alkalmassá minket arra, hogy az Új Szövetség[†] szolgálói legyünk. Az Új Szövetség nem írott Törvény[†], hanem a Szent Szellemtől[†] származik. Az írott Törvény ugyanis a halálba vezet, a Szent Szellem pedig megelevenít.

3:3 kőtáblára Utalás a Törvényre, amelyet Isten adott Mózesnek, kőtáblákra írva. A 7. versben is. Lásd 2Móz 24:12 és 25:16.

Az Új Szövetség nagyobb dicsőséget hoz

⁷A Törvényt[†] kőbe vésett betűkkel rögzítették, és a halálba vezetett. Mégis olyan dicsőséges volt a Törvény szolgálata, hogy Izrael népe rá se tudott tekinteni Mózesre[†], annyira ragyogott az arca Isten dicsőségétől! Pedig ez a dicsőség hamarosan elmúlt! ⁸Akkor mennyivel dicsőségesebb a Szent Szellem[†] szolgálata?! ⁹Dicsőséges dolog a Törvényt szolgálni, vagyis rábizonyítani az emberekre bűneiket, és elítélni őket. De sokkal dicsőségesebb az a szolgálat, amely Isten számára elfogadhatóvá teszi az embereket! ¹⁰Annak a régi szolgálatnak is volt bizonyos dicsősége. Ez azonban elhalványul, ha összehasonlítjuk az új szolgálattal, amely sokkal dicsőségesebb. ¹¹Az a régi elmúlt, mégis dicsőséges volt. Mennyivel dicsőségesebb tehát az, ami örökké megmarad!

¹²Mivel mi ebben reménykedünk, teljesen nyíltan és félelem nélkül beszélünk. ¹³Nem olyanok vagyunk, mint Mózes[†], aki eltakarta az arcát, hogy Izrael népe ne láthassa. Nem akarta, hogy lássák, amikor az arcán ragyogó dicsőség elhalványul, és végleg eltűnik. ¹⁴Izrael népének gondolkodásmódja valóban elsötétült, ezért nem értenek meg sok mindent. Ráborult az a bizonyos „takaró” a szívükre, és ott is maradt mind a mai napig. Ezért nem értik meg a zsidók az Írást[†], amikor olvassák. Nem is csoda, hiszen az a „takaró” csak akkor tűnik el, ha az Úrhoz fordulnak. ¹⁵Igen, mindmáig, amikor csak a zsidók Mózes Törvényét[†] olvassák, ez a „takaró” fedi be a szívüket, hogy ne érthessék meg. ¹⁶De amikor valaki megváltozik, és az Úrhoz fordul, az a „takaró” eltűnik. ¹⁷Az Úr a Szellem. Ahol pedig az Úr Szelleme[†], ott szabadság van. ¹⁸A mi tekintetünk azonban nincsen eltakarva. Ezért állandóan az Úr dicsőségét tükrözzük vissza. Eközben pedig fokozatosan átváltozunk, és egyre jobban hasonlítunk őhozzá. Igen, a dicsőségnek egyre magasabb szintjére jutunk, mert ezt az Úr viszi véghez, aki maga a Szellem.

Kincs a cserépedényben

4 ¹Isten, aki kegyelmet adott nekünk, ilyen szolgálatot bízott ránk. Ezért nem veszítjük el a bátorságunkat, és nem adjuk fel! ²Elutasítjuk azokat a szégyellnivaló dolgokat, amiket az emberek titkolnak. Nem ravaszkodunk, és nem hamisítjuk meg Isten üzenetét. Ellenkezőleg, az igazságot mondjuk és tesszük, mindenki előtt nyilvánvaló módon. Így mutatjuk meg az embereknek, hogy kik vagyunk mi valójában Isten szemében. ³Az az örömhír[†], amit hirdetünk, mégis el van takarva, és érthetetlen egyes emberek számára. De csak azoknak, akik a teljes pusztulás felé mennek. ⁴Ezek a hitetlen emberek nem képesek megérteni, mert ennek a világnak az „istene”, azaz a Sátán[†] elsötétítette a gondolkodásukat. Azért tette ezt, hogy azok ne láthassák az örömhír fényét. Az örömhír pedig Krisztus dicsőségéről szól, aki minden tekintetben olyan, mint maga Isten. ⁵Mert mi nem magunkról, hanem Jézus Krisztusról beszélünk, és azt bizonyítjuk, hogy ő az Úr. Magunkat pedig úgy tekintjük, mint a ti szolgáitokat, Jézus kedvéért. ⁶Isten egyszer régen azt mondta: „Ragyogjon fel a fény a sötétségből!”* Ő gyújtott világosságot a mi szívünkben is. Emiatt tudtuk felismerni és megismerni az Isten dicsőségét Jézus Krisztusban, az ő személyében és jellemében.

4:6 idézet: 1Móz 1:3.

⁷Az, hogy Jézust ismerjük, igen nagy kincs! Mégis „cserépkorsóban”, vagyis emberi testünkben hordozzuk. Így azután teljesen nyilvánvaló, hogy ez a rendkívül nagy erő Istentől származik, nem pedig tőlünk. ⁸Mindenfelől bajok és nehézségek vesznek körül bennünket, mégsem szenvedünk vereséget! Sokszor nem tudjuk, mit tegyünk, de mégsem esünk végleg kétségbe! ⁹Üldöznek[†], de Isten nem hagy el bennünket. Néha földre tipornak, de nem tudnak egészen elpusztítani. ¹⁰Mindig testünkben hordozzuk Jézus halálát, hogy az élete is láthatóvá legyen bennünk. ¹¹Életünk folyamán állandóan halálos veszélyeknek vagyunk kitéve Jézusért, hogy Jézus élete látható legyen halandó testünkben. ¹²Ezért a halál bennünk végzi a munkáját, az élet pedig bennetek.

¹³Az Írás[†] azt mondja: „Hittem, azért szóltam.”* Bennünk is a hitnek ugyanaz a szelleme van. Mi is azért szólunk, mert hiszünk. ¹⁴Mert tudjuk, hogy Isten, aki feltámasztotta az Úr Jézust a halálból, ugyanúgy bennünket is fel fog támasztani, és veletek együtt maga elé állít. ¹⁵Mindez értetek történik. A célja pedig az, hogy egyre több és több ember fogadja el és adja tovább Isten kegyelmét[†], és egyre többen adjanak hálát Isten dicsőségéért.

Hitben élünk

¹⁶Ez az oka, hogy nem adjuk fel, és nem fáradunk bele a szolgálatba. Igaz, testünk egyre idősebb és gyengébb, a „belső emberünk” mégis napról-napra megújul. ¹⁷Mert a mostani, könnyen elviselhető szenvedéseink csak rövid ideig tartanak, mégis örök dicsőséget szereznek számunkra! Ez a dicsőség pedig olyan csodálatos, hogy össze se lehet hasonlítani a szenvedéseinkkel. ¹⁸Nem a látható dolgokat tartjuk szem előtt, hanem a láthatatlanokra figyelünk. Ugyanis, ami látható, az hamar elmúlik, ami pedig láthatatlan, az örökké megmarad.

5 ¹Tudjuk, hogy ez a „sátor”, amelyben itt a földön élünk, vagyis a testünk, egyszer el fog pusztulni. De Isten készített a számunkra a Mennyben örökké tartó lakóhelyet, amit nem emberek építettek. ²Ezért, amíg ebben a földi testben élünk, sóhajtozunk, mert nagyon szeretnénk már beköltözni mennyei otthonunkba. ³Amikor majd beköltözhetünk oda, az olyan lesz, mintha felöltöztetnének bennünket, és akkor tényleg nem leszünk meztelenek! ⁴Most, amíg ebben a földi testben élünk, sok teher nehezedik ránk, s ezért sokszor sóhajtozunk. Mégsem kívánjuk „levetni” ezt a testet. Inkább azt szeretnénk, ha erre a földi testre „rávehetnénk” azt a mennyei testet. Akkor majd ezt a halandó testet teljesen beborítja az örök élet. ⁵Aki pedig bennünket éppen erre készített fel, az maga Isten! Ő adta nekünk a Szent Szellemet[†], aki annak a biztosítéka, hogy mindazt, amit Isten megígért, valóban meg is fogjuk kapni.

⁶Ezért minden körülmények között bátran tekintünk előre. Hiszen tudjuk, hogy amíg ebben a földi testben élünk, távol vagyunk az Úrtól. ⁷Ezért annak alapján élünk, amit hiszünk, és nem aszerint, amit látunk. ⁸De bátrak vagyunk és bízunk Istenben. Jobban szeretnénk kiköltözni ebből a földi testből, és hazaköltözni az Úrhoz. ⁹De akár ebben a testben élünk, akár hazaköltözünk hozzá, arra törekszünk, hogy kedvében járjunk. ¹⁰Mert nekünk kivétel nélkül mind oda kell állnunk a Krisztus Ítélszéke elé! Ott fogja

mindenki megkapni, amit megérdemel, aszerint, hogy ebben a földi testben jót, vagy rosszat tett.

A segítőkész emberek Isten barátai

¹¹Mi tudjuk, mit jelent az Urat tisztelni és félni! Ezért igyekszünk meggyőzni az embereket az igazságról. Isten pedig jól ismer bennünket. Reméljük, azonban, hogy ti is meg tudjátok ítélni, és felismeritek, hogy kik vagyunk! ¹²Nem is akarjuk magunkat újra igazolni. Inkább lehetőséget adunk nektek arra, hogy büszkék legyetek ránk. Így majd tudtok válaszolni azoknak, akik képmutató módon látszólagos dolgokkal dicsekednek. ¹³Ha úgy tűnik, hogy elment az eszünk, Istenért van így, ha bölcsek vagyunk, az meg értetek van. ¹⁴Mert bennünket Krisztus szeretete irányít és sürget. Meg vagyunk győződve róla, hogy ha egy ember (*Jézus*) meghalt mindenkiért, akkor valójában minden ember meghalt. ¹⁵Jézus azért halt meg mindenkiért, hogy akik élnek, azontúl ne önmaguknak éljenek. Igen, ő meghalt és feltámadt, hogy az emberek pedig érte éljenek.

¹⁶Ezért mostantól fogva nem úgy gondolkodunk az emberekről, ahogyan a hitetlenek. Igaz, régen mi is úgy gondolkoztunk Krisztusról, mint a hitetlenek, de most már ez teljesen megváltozott. ¹⁷Így hát, ha valaki Krisztusban van, az az ember már az Új Teremtéshez tartozik! Ami benne régi volt, az elmúlt, és minden tekintetben újjá (*új teremtéssé*) lett! ¹⁸Mindez Istentől származik, aki Krisztus által kibékített és újra egyesített saját magával bennünket. Sőt, ránk bízta, hogy mi is segítsünk más embereknek abban, hogy kibéküljenek vele. ¹⁹Isten ugyanis maga volt jelen Krisztusban, amikor kibékítette az embereket önmagával, és nem hibáztatta őket a bűneik miatt. Ezt az üzenetet pedig, amely az Istennel való kibékülésről szól, ránk bízta. ²⁰Ezért úgy élünk az emberek között, mint Krisztus követői. Úgy kérünk, és biztatunk benneteket, mintha Isten szólna általunk: „Krisztus helyett kérünk, béküljete ki Istennel!” ²¹Mert Isten értünk azonosította a bűnnel* Jézust, pedig ő nem követett el semmi bűnt. Azért tette ezt, hogy mi viszont Krisztus által elfogadhatóvá váljunk Isten számára.

6 ¹Mint Isten munkatársai, kérünk és biztatunk benneteket, úgy éljete, mint akik nem hiába kapták Isten kegyelmét! ²Mert ő mondja:

„A kegyelem idején meghallgattalak,
és a megmenekülés napján megsegítettelek.”

Ézs 49:8

Bizony, most van a kegyelem ideje! Most van a megmenekülés napja!

³Mi azon igyekezünk, hogy az emberek ne mondhassanak semmi rosszat a szolgálatunkról. Ezért nem teszünk semmi olyat, ami másoknak bajt okozhat. ⁴Minden dologban úgy ajánljuk magunkat, mint akik Isten szolgálói. Türelmesen elviseljük a nehéz körülményeket, a szorult helyzeteket, a bajokat, és amikor hiányt szenvedünk valamiben. ⁵Sokszor megvernek bennünket, börtönbe zárnak, és a tömeg ellenünk támad. Van, amikor keményen kell dolgoznunk, néha nincs mit ennünk, vagy nem alhatunk éjjel. ⁶Mi valóban Isten szolgálói vagyunk! Ezt bizonyítja, hogy senki sem vádolhat bennünket bűnnel, ezt bizonyítja a tudásunk, a türelmünk, jóságunk, a

5:21 bűnnel Másképp: „bűnért való áldozattá tette”.

bennünk élő Szent Szellem[†]. Ezt bizonyítja a képmutatás nélküli szeretetünk, ⁷az igazság üzenete, amit hirdetünk, és Isten ereje, amely megmutatkozik rajtunk keresztül. Ezt bizonyítja, hogy Istennel összhangban élünk, és teljesen fel vagyunk fegyverkezve a szellemi támadó és védekező fegyverekkel.

⁸Ezekkel harcolunk, amikor az emberek dicsérnek, vagy szidnak bennünket, amikor rosszat, vagy jót mondanak rólunk. Néha csalóknak tartanak minket, pedig csak igazat mondunk. ⁹Sokan egyáltalán nem törődnek velünk, mások pedig jól ismernek. Néha úgy látszik, már közel vagyunk a halálhoz, mégis élünk! A szenvedések sokszor megkínóznak, de mégsem ölnek meg bennünket! ¹⁰Sok szomorúság ér bennünket, de ugyanakkor tele vagyunk örömmel is. Igaz, hogy a pénztárcánk majdnem üres, mégis sok embert mi tettünk gazdaggá. Valóban nincs semmi vagyonunk, mégis minden a miénk!

¹¹Korinthusi testvéreink, mi mindent őszintén elmondtunk nektek! Kinyitottuk előttetek a szívünket. ¹²Értsétek meg, a mi szívünkben bőven van számotokra hely! Azonban ti ezt nem viszonzátok: nem akartok a szívetekbe fogadni bennünket. ¹³Úgy beszélek veletek, mint a saját gyermekeimmel: nyissátok meg a szíveteket előttünk, és fogadjatok be minket!

A nem-keresztényekkel való kapcsolatokról

¹⁴Ti nem olyanok vagytok, mint a hitetlenek, ezért ne kapcsolódjatok hozzájuk! Mi köze lehet egymáshoz két embernek, ha az egyik Istennel összhangban akar élni, a másik meg nem tiszteli Isten törvényeit? Milyen közös dolga lehet a világosságnak a sötétséggel[†]? ¹⁵Miben egyezhet meg egymással Krisztus és a Sátán*? Lehet-e valamilyen közösség hívő és hitetlen ember között? ¹⁶Mi köze van Isten templomának* a bálványokhoz[†]? Mert mi az élő Isten temploma vagyunk, ahogyan Isten maga mondta:

„Velük együtt fogok lakni, és közöttük járok,
Istenük leszek, ők pedig népemmé lesznek.” 3Móz 26:11–12

¹⁷ „Ezért tehát jöjjetek ki közülük,
és váljatok külön tőlük, így szól az Úr,
hozzá se érjete ahhoz, ami nem tiszta,
és én magamhoz fogadlak titeket.” Ézs 52:11

¹⁸ „Édesapátok leszek,
ti pedig fiaim és lányaim lesztek,
így szól a Mindenható Úr.” 2Sám 7:14

7¹Kedveseim, micsoda ígéretetek ezek — és éppen nekünk szólnak! Ezért hát tisztítsuk meg magunkat minden olyan dologtól, ami akár a testünket, akár a szellemünket bepiszkolja. Kitartóan és teljesen szánjuk oda magunkat és egész életünket Istennek, hiszen mi tiszteljük Istent!

Pál öröme

²Kérlek, fogadjatok be a szívetekbe! Senkit nem bántottunk meg, senkit nem károsítottunk meg, senkit nem használtunk ki. ³Nem azért mondom ezt,

6:15 *Sátán* Szó szerint: „Beliar”, vagy „Belial”. Héber szó, azt jelenti: „értéktelenség” — itt a Sátánt jelenti, vagy az Antikrisztust. **6:16** *Isten temploma* Az a hely, ahol Isten népe imádja Istent. Itt szellemi értelemben a hívőket jelenti, akik Istent imádják — ők az Isten szellemi temploma.

hogy hibáztassalak benneteket. Hiszen a szívembe zártalak, és annyira szeretlek titeket, hogy veletek együtt akarok élni is, meghalni is. ⁴Őszintén beszélek veletek, és nagyon büszke vagyok rátok. Minden gondom ellenére tele vagyok örömmel és vigasztalással.

⁵Amikor megérkeztünk Macedóniába[†], nem találtunk nyugalmat. Mindenféle gondok és bajok gyötörtek: kívülről támadások értek, belül félelem támadott bennünket. ⁶Isten azonban megvigasztalja azokat, akiket a földre tapostak. Igen, ő vigasztalt meg minket azzal, hogy Titusz megérkezett. ⁷De nem csak ezzel, hanem azzal a bátorítással is, amit tőletek kapott. Mert jó híreket hozott tőletek: hogy mennyire szeretnétek már találkozni velünk, hogy mennyire szomorúak vagytok amiatt, amit rosszul tettetek, és hogy mennyire ragaszkodtok hozzánk. Ennek azután nagyon megörültem.

⁸Mert lehet, hogy szomorúságot okoztam nektek az előző levelemmel, de már nem bánom. Igaz, korábban azt hittem, hogy rosszul tettem, de most már látom, hogy az a levél csak egy kis időre szomorított el benneteket. ⁹Most már örülök, hogy megírtam azt a levelet. Persze, nem annak, hogy szomorúságot okoztam vele, hanem annak, hogy ezáltal megváltoztattátok a gondolkodásotokat és szíveteket. Az ilyen fajta szomorúság Isten akarata szerint változtat meg benneteket, és így semmi bajt nem okozott nektek a levelem. ¹⁰Mert az a fajta szomorúság, ami Isten akarata szerint változtatja meg a gondolkodásotokat és a szíveteket, végül a megmeneküléshez vezet — az ilyet utólag soha nem kell megbánni. Ezzel szemben az a fajta szomorúság, ami a hitetlen emberekre jellemző, a halálhoz vezet. ¹¹A ti szomorúságotok nyilván Isten akarata szerinti változásokat okozott bennetek: nagy igyekezetet, védekezést, bosszankodást, félelmet és ragaszkodást. Felkeltette bennetek a kívánságot, hogy újra találkozhassunk. Sőt, meg is akartátok büntetni, aki vétkezett. Ezek a dolgok mind azt bizonyítják, hogy ártatlanok vagytok. ¹²Ha tehát írtam is nektek, nem amiatt az ember miatt írtam, aki valami rosszat tett. Sem nem amiatt, akit megbántottak. Azért írtam, hogy ti magatok is lássátok meg Isten szemével, milyen nagy igyekezet van bennetek irántunk. ¹³Így azután megvigasztalódtunk és felbátorodtunk.

Igen, mi magunk is felbátorodtunk, de még jobban megörültünk annak, hogy Titusznak örömet okoztatok, és a szellemét felvidítőtátok. ¹⁴Ugyanis előzőleg sok jót mondtam Titusznak rólatok, sőt, dicsekedtem veletek. Nagyon örülök, hogy ezzel nem vallottam szégyent, mert ő úgy tapasztalta, hogy amit rólatok mondtam, az mind igaz. ¹⁵Így azután Titusz még jobban szeret benneteket. Örömmel emlékezik arra az engedelmességre, tiszteletre, sőt félelemre, amellyel fogadtátok. ¹⁶Szívből örülök, hogy minden tekintetben megbízhatok bennetek.

Az adakozásról

8 ¹Hadd mondjam el nektek, milyen kegyelmet[†] adott Isten Macedónia[†] gyülekezeteinek. ²Ezek a testvéreink nagyon szegények, sok szenvedést és megpróbáltatást kellett elviselniük. Ennek ellenére, olyan nagy öröm lakik bennük, hogy sokat adakoztak másoknak. ³Elmondhatom, hogy annyit adtak, amennyit csak tudtak. Sőt, talán még annál is többet! Mindezt pedig

önként tették, senki sem mondta nekik. ⁴Újra meg újra könyörögve kérték, hogy adakozásukkal Isten (*Jeruzsálemben élő*) népét szolgálhassák. ⁵De nem csak azt tették, amit reméltünk, hanem még annál is többet: először önmagukat adták oda az Úrnak, azután nekünk is, azután adták az ajándékaikat. Ez az, amit Isten akar!

⁶Ezért kértük meg Tituszt, hogy fejezze be köztetek az isteni kegyelemnek[†] ezt a munkáját: a jótékonyági gyűjtést. Hiszen ő volt az, aki ezt elkezdte. ⁷Minden dologban meggazdagodtatok: hitben, beszédben, tudásban, mindenféle igyekezetben, és a szeretetben, amit tőlünk tanultatok. Most hát legyetek bőkezűek az adakozásban is!

⁸Nem parancsként mondom, hogy adakozzatok, de szeretném kipróbálni, hogy igazi szeretet van-e bennetek. Ezért mondtam el nektek, hogy mások milyen bőségesen adakoznak. ⁹Mert tudjátok, hogy Urunk, Jézus Krisztus mennyire gazdag volt, mégis teljesen szegénnyé lett értetek. Ezzel mutatta meg, mennyire szeret benneteket. Az ő szegénysége által gazdagodtatok meg.

^{10–11}Hadd adjak nektek tanácsot. Tavaly ti voltatok az elsők, akik adni akartak — és adtatok is. Most pedig jó lenne, ha befejeznétek, amit tavaly elkezdtetek. Ne csak a jó szándék legyen bennetek, hanem tegyétek is meg, amit elhatároztatok! Tehát gyűjtsétek össze, amit adni akartok — mindenki annak megfelelően, amennyi pénze van. ¹²Mert ha valóban adni akartok, akkor ajándékokot kedves és elfogadható lesz. Mégpedig ahhoz mérten lesz kedves, amitek van. Hiszen senkitől nem kérnek többet, mint amit képes adni. ¹³Nem arról van szó, hogy amiatt, hogy másokon segítetek, nektek meg hiányotok támadjon. ¹⁴Inkább a kiegyenlítésre törekedjétek. Hiszen most a ti adományotok fogja kipótolni, ami a testvéreiteknek hiányzik. Máskor meg éppen fordítva: ők fogják a bőségükből kipótolni a ti hiányotokat. Így lesz egyenlőség, ¹⁵ahogyan az Írás[†] mondja:

„Aki sokat szedett, az sem tudott túl sokat összegyűjteni,
és aki keveset szedett, annak sem lett túl kevés, amit összegyűjtött.”

2Móz 16:18

Titusz és társai

¹⁶Hálát adok Istennek, hogy ugyanazt a szeretetet adta Titusz szívébe, mint ami bennünk is van. ¹⁷Nem csupán szívesen fogadta kérésünket, de önként ment el, hogy meglátogasson titeket, mivel valóban nagyon szeretne segíteni. ¹⁸Elküldtük vele együtt azt a testvért is, akinek az összes gyülekezetekben jó híre van. Azért dicsérik, mert az örömhír[†] terjesztését szolgálja. ¹⁹Sőt, a gyülekezetek azzal is megbízták, hogy útitársunk legyen, és segítsen a pénzadományok gyűjtésében. Ezt a szolgálatot azért végezzük, hogy dicsőséget szerezzünk az Úrnak, és megmutassuk, hogy valóban segíteni akarunk a testvéreinknek.

²⁰Ezzel akarjuk biztosítani, hogy senki se bírálhasson bennünket amiatt, ahogyan ezt a nagy összegű pénzt kezeljük. ²¹Mert nemcsak az Úr előtt, hanem az emberek előtt is gondunk van arra, hogy jó hírünk legyen.

²²Elküldtük velük együtt még azt a testvérünket is, aki mindig készséges volt, hogy segítsen. Ő már többször is bebizonyította, hogy megbízható segítőtárs. Most még sokkal lelkesebb, mert nagyon bízunk bennetek.

²³Titusz az én munkatársam a közöttetek végzett munkámban. A többi testvérek pedig, akik vele utaznak, a gyülekezetek küldöttei. Mindannyian

Krisztus dicsőségére végzik a munkájukat. ²⁴Fogadjátok hát őket szeretettel! Mutassátok meg nekik, hogy nem hiába dicsekszünk veletek a többi gyülekezetek előtt!

A testvérek megsegítése

9¹Azt hiszem, felesleges is arról írnom, hogy Isten Jeruzsálemben élő népét segítsétek meg. ²Hiszen tudom, hogy valóban akarjátok segíteni őket. El is dicsekedtem veletek a macedón[†] testvéreknek. Mondtam nekik, hogy tavaly óta már ti, ott Akhájában[†] készen álltok arra, hogy segítsetek. Erre azután a macedón testvérek is elhatározták, hogy ők is fognak a jeruzsálemi-eknek adakozni. ³Most mégis elküldöm hozzátok ezeket a testvéreket. Nem akarom ugyanis, hogy a veletek való dicsekedésemmel szégyent valljak. Azért is küldtem őket, hogy ti időben felkészülhessetek, mint ahogy korábban mondtam. ⁴Ha azután a macedón testvérek megérkeznek velem együtt hozzátok, remélem, nem találnak benneteket felkészületlenül! Nehogy szégyent valljunk, azaz, hogy nehogy ti megszegyenüljete, ha kiderül, hogy mégis hiába bíztam benneteket. ⁵Ezért kértem a testvéreket, hogy menjenek előre hozzátok, és készítsék elő adományaitokat, amit korábban megígértetek. Azt szeretném, ha adományotok úgy lenne elkészítve, mint önként adott nagylelkű ajándék. Nem akarom, hogy kényszerből és kelletlenül adjatok akár egy fillért is.

⁶Vegyétek figyelembe, hogy aki kevés magot vet a földbe, az kevés termést is fog aratni. Aki pedig bőven veti a magokat, annak az aratása is bőséges lesz. ⁷Mindenki annyit adjon bele a gyűjtésbe, amennyit előre elhatározott. Ne adjon senki kényszerből, se úgy, hogy később megbánja. Azt az embert szereti Isten, aki szívesen és jókedvűen ad. ⁸Mert ő is szívesen rátoz zúdítja minden kegyelmét, és eláraszt jóságával. Annyira meg tud áldani benneteket, hogy minden körülmények között mindent megkapjatok, amire csak szükségetek van. Sőt, még azon felül is, hogy bőségesen adakozhassatok a rászorulóknak. ⁹Amint meg van írva[†]:

„Bőkezűen adott a szegényeknek,
jótettei soha nem merülnek feledésbe.”

Zsolt 112:9

¹⁰Isten vetőmagot ad annak, aki a vetést végzi, az éhezőnek meg kenyeret. Ő fog nektek is szellemi vetőmagokat adni, és megszorítja a magokat, amit a földbe vetettetek. Így lesz bőséges, amit arattok. Ez is tőle származik: így viszonzza nektek, amit másoknak adtatok. ¹¹Ilyen módon fogtok mindenben meggazdagodni, hogy mindig bőkezűen tudjatok adakozni a rászorulóknak. Ez pedig — rajtunk keresztül — azt fogja eredményezni, hogy akik kapják, hálát adnak érte Istennek. ¹²Mert ez a szolgálat, amit ti az adakozással végeztetek, kettős haszonnal jár. Egyrészt Isten népének segítetek vele. Másrészt azok, akik az adományokat kapják, hálásan megköszönik Istennek. ¹³Az adakozásnak ez a szolgálata bizonyítja, hogy a hitetek valódi. A testvérek pedig dicsőítik Istent, mert példát mutattok nekik. Látják, hogy ti hűségesek vagytok a Krisztus örömhíréhez[†], és bőkezűen adakoztok nemcsak nekik, hanem másoknak is. ¹⁴Amikor pedig viszonzásul imádkoznak majd értetek, kívánnak majd látni titeket, mivel Isten jósága olyan bőségesen kiáradt rátok. ¹⁵Istenem, hálásan köszönöm ajándékodat, amely kimondhatatlanul csodálatos!

Pál védi szolgálatát

10¹Krisztus szelídségével és gyöngédségével kérlek titeket én, Pál. Egyes emberek ugyan azt mondják, hogy mikor közöttetek vagyok, félénken viselkedek, és csak a távolból vagyok ilyen határozott. ²Szóval, el fogok menni hozzátok. De kérlek benneteket, ne kényszerítsetek rá, hogy keményen bánjak azokkal, akik úgy gondolják, hogy mi csak emberi módon viselkedünk! ³Mert igaz, hogy ebben a világban élünk, de nem úgy harcolunk, ahogyan az emberek szoktak. ⁴⁻⁵A mi fegyvereink különböznek a közönséges fegyverektől! Ezekben Isten ereje működik! Le tudunk rombolni velük minden büszke erődítményt, amit az ellenség azért épített, hogy Isten megismerését akadályozza. Igen, lerombolunk minden emberi okoskodást és vitatkozást, és foglyul ejtünk minden gondolatot, hogy engedelmességedjen a Krisztusnak. ⁶Felkészültünk arra is, hogy ezekkel a fegyverekkel minden engedetlenséget megbüntessünk, de csak akkor, ha a ti engedelmisségetek már tökéletes lesz.

⁷Gondoljátok meg ezeket a nyilvánvaló tényeket: ha valaki meg van győződve arról, hogy ő Krisztusé, akkor vegye észre, hogy ugyanúgy mi is Krisztushoz tartozunk! ⁸Lehet, hogy valaki azt gondolja, túlságosan sokat dicsekszem azzal a hatalommal, amelyet az Úr építésekre adott (nem arra, hogy ártsak vele). De gondolja meg, hogy én nem fogok ezzel a hatalommal szégyent vallani! ⁹Nem akarom azt a látszatot kelteni, mintha csak a leveleimmel ijesztgetnélek benneteket. ¹⁰Mert vannak közöttetek, akik azt mondják, „Pál levelei szigorúak és kemények, de ő maga gyenge, és beszéde semmit nem ér”. ¹¹Az ilyen emberek gondolják meg, hogy pontosan olyanok leszünk személyesen is, amikor meglátogatunk benneteket, mint amilyenek vagyunk a távolból írt levelünk által!

¹²Mert mi nem vagyunk olyan vakmerőek, mint akik magukat nagyra tartják. Nem, mi nem hasonlítjuk össze magunkat ilyenekkel! Nem veszik észre, hogy milyen értelmetlen dolog, amikor saját magukhoz mérik magukat. Milyen ostobák!

¹³Mi azonban nem fogunk túlságosan dicsekedni. Csak azzal a munkával, amit Isten ránk bízott. Ebben azonban ti is benne vagytok, hiszen hozzátok is eljutottunk. ¹⁴Mert mi nem ok nélkül dicsekszünk! Ez lenne a helyzet, ha soha nem mentünk volna el hozzátok. De bizony elmentünk! Sőt, mi voltunk az elsők, akik a Krisztus örömhírét[†] elvitték nektek! ¹⁵Csak arról beszélünk, amit magunk végeztünk. Nem dicsekszünk mások eredményeivel. Viszont abban reménykedünk, hogy hitetek megerősödésével ti is egyre jobban segíteni fogtok, hogy a szolgálatunk kiterjesszék. ¹⁶Mert az a szándékunk, hogy a Korinthus városán túli vidékeken is elmondjuk az örömhírt az embereknek. De semmiképpen nem akarunk olyan munkával dicsekedni, amit valaki más végzett a maga területén. ¹⁷Mert: „Aki dicsekszik, azzal dicsekedjen, amit az Úr tett”!* ¹⁸Mert nem az a megbízható, aki önmagát annak tartja, hanem az, akit az Úr tart megbízhatónak.

Pál és a hamis apostolok

11¹Bárcsak elviselnétek tőlem egy kis „bolondságot” — sőt, kérlek, viseljete el engem is! ²Isten féltő szeretetével féltetek titeket, mivel

Jézus számára akarlak felkészíteni, ahogyan a menyasszonyt* eljegyzik a vőlegény számára. Igen, én „eljegyeztelek” benneteket Jézus számára, és arra törekszem, hogy úgy vigyelek hozzá, mint tökéletes menyasszonyát. ³Attól félek azonban, hogy a gondolataitok eltávolodnak a Krisztus iránti őszinte egyenességtől és tiszta hűségtől. Ez történt akkor régen Évával is, amikor a Kígyó (*Sátán*) becsapta, és ez megtörténhet veletek is! ⁴Mert azt türelmesen elviselitek, ha egy idegen elmegy hozzátok, és más dolgokat mond Jézusról, mint amit mi. Készek vagytok arra is, hogy más szellemet, vagy más örömhírt fogadjatok be, mint amit már befogadtatok. Akkor talán engem is türelmesen elviselhetnétek!

⁵Úgy gondolom, semmivel sem vagyok kisebb azoknál a „híres apostoloknál”! ⁶Lehet, hogy nem tudok olyan szépen szónokolni, mint ők, de tudás dolgában nem maradok el tőlük — ezt már megmutattam nektek sokszor.

⁷Ingyen hirdettem nektek Isten örömhírét†. Megaláztam magam, hogy ti legyetek fontosak. Talán rosszul tettem? ⁸Más gyülekezetektől elfogadtam a pénzbeli támogatást, hogy titeket ingyen szolgálhassalak. ⁹Amikor pedig nálatok voltam, és szükségem volt valamire, nem szóltam róla senkinek. A Macedóniából† jött testvérek azonban támogattak az adományaikkal. Így nem voltam a terhetekre, de nem is leszek ezután se. ¹⁰Akhája† egész tartományában senki nem veheti el tőlem ezt a dicsekedést! Ezt úgy mondom, mint akiben Krisztus igazsága lakik. ¹¹Mit gondoltok, miért nem akartam elfogadni tőletek semmit? Talán azért, mert nem szeretlek benneteket?! Dehogyan! Isten jól tudja, mennyire szeretlek titeket.

¹²De továbbra is ezt fogom tenni, hogy azok az „apostolok” ne dicsekedhesse- nek. Mert azt akarják elhíttetni veletek, hogy az ő munkájuk is ugyanaz, mint a miénk. ¹³Mert ezek hamis apostolok. Becsapják az embereket, és elhítetik velük, hogy ők valóban Krisztus apostolai†. ¹⁴De ez nem is csoda, hiszen maga a Sátán† is elhítteti az emberekkel, hogy ő a világosság angyala*. ¹⁵Nem meglepő tehát, ha a Sátán szolgálai olyan álarcot vesznek fel, hogy az igazság szolgálainak látsszanak. Végül azonban megkapják, amit a tetteikkel megérdemeltek.

Pál szenvedései

¹⁶Megint csak azt mondom, hogy senki se tartson engem bolondnak! De ha mégis annak gondoltok, akkor fogadjatok el így, hogy egy kicsit én is dicsekedhessem! ¹⁷Ezt most nem úgy mondom, mintha az Úr szólna, hanem úgy, mintha a dicsekedés miatt valóban ostoba lennék. ¹⁸Sokan dicsekednek emberi módon, hadd dicsekedjek én is! ¹⁹Hiszen ti olyan „bölcsek” vagytok, hogy eltűritek a „bolondokat”. ²⁰Igen, eltűritek, ha valaki szolgájává tesz benneteket. Eltűritek, ha kihasznál, élösködik, vagy uralkodik rajtatok, ha azt hiszi, hogy sokkal különb nálatok. Eltűritek még azt is, ha pofon üt titeket. ²¹Szégyenkezve mondom, hogy mi „túl gyengék” voltunk, hogy ilyen dolgokat tegyünk veletek!

De ha valaki merészel dicsekedni, akkor én is dicsekedni fogok! (Úgy mondom ezt, mintha bolond lennék.) ²²Ha ezek a hamis apostolok héberek* —

11:2 menyasszony Szó szerint: „szűz”. **11:14** világosság angyala A Sátán néha olyan formában jelenik meg, hogy az emberek azt hiszik, Isten egyik angyalát látják. **11:22** héberek Más szóval: Izrael népéhez tartoznak.

hát, én is az vagyok! Izrael népéhez tartoznak? — én is! Ábrahám[†] utódai? — Én is az vagyok! ²³Ha ők Krisztus szolgái, akkor én még inkább az vagyok! — Milyen bolond dolog így dicsekedni! — Hiszen többet dolgoztam, mint ők! Többször börtönbe zártak, többször megkorbácsoltak, többször forogtam halálos veszedelemben, mint ők.

²⁴A zsidóktól ötször kaptam 39 korbácsütést, ²⁵háromszor bottal vertek meg, egyszer megköveztek, háromszor szenvedtem hajótörést, egy éjszakát és egy napot hányódtam a tenger hullámain. ²⁶Gyakran utaztam, sokszor voltam veszedelemben a folyókon, veszedelemben rablók között, veszedelemben a saját népem között, veszedelemben a nem zsidók között, veszedelemben városban, veszedelemben vidéken, veszedelemben a tengeren, veszedelemben hamis testvérek között.

²⁷Sokat fáradoztam és vesződtem, gyakran ébren töltöttem az éjszakát, éheztem és szomjaztam, gyakran nem volt mit ennem, sokszor fáztam, vagy nem volt ruhám. ²⁸Ezek mellett a külső bajok és nehézségek mellett állandóan hordozom az összes gyülekezetek gondját-baját. ²⁹Ha valaki a testvérek között erőtlén, én is viselem a gyengeségét! Ha valaki vétkezik, én is szenvedek vele együtt!

³⁰Ha már dicsekednem kell, akkor a gyengeségeimmel dicsekszem. ³¹Az Úr Jézus Istene és Atyja, aki örökké áldott, tudja, hogy igazat mondok. ³²Amikor Damaszkusz városában voltam, el akartak fogni. Ezért Aretász király helytartója őriztette a várost. ³³Akkor az ablakon keresztül egy kosárban leeresztettek a városfalon kívülre, és így menekültem meg a kezéből.

Látomások és kijelentések

12 ¹Bár semmi haszna sincs a dicsekedésnek, mégis hadd beszéljek az Úrtól kapott látomásokról[†] és kijelentésekről*! ²Ismerek egy embert* a Krisztusban, akit tizennégy évvel ezelőtt felvittek egy időre a harmadik Mennybe. Hogy ezt testében élte át, vagy a teste nélkül, azt csak Isten tudja. ³Csak azt tudom, hogy azt az embert (akár a testével együtt, akár anélkül volt ott, azt csak Isten tudná megmondani), ⁴felvitték a Paradicsomba[†], és ott olyan dolgokat mondtak neki, amiket nem lehet, de nem is szabad elmondania. ⁵Ilyen dolgokkal dicsekszem, nem saját magammal. Vagy, ha mégis magammal, akkor is csak a gyengeségeimmel.

⁶Pedig ha dicsekedni akarnék, nem lennék ostoba, mert igazat mondanék. De nem akarom, hogy bárki is többnek tartson, mint amilyennek lát, vagy amilyennek annak alapján gondol, amit tőlem hallott.

⁷Hogy el ne bízzam magam az Úrtól kapott különleges kijelentések miatt, egy „tövist” kaptam a testembe, a Sátán[†] egyik angyalát. Azért kaptam, hogy állandóan verjen engem, hogy el ne bizakodjam. ⁸Emiatt háromszor kértem az Urat, hogy szabadítson meg ettől a „tövistől”. ⁹Ő azonban ezt válaszolta: „Elég az a kegyelem, amit kaptál, mert erőm a te erőtlenséged által éri el a célját.” Ezért boldogan dicsekszem gyengeségeimmel, hogy Krisztus ereje lakjon bennem. ¹⁰Ezért örömmel elviselem a gyengeségeimet, amikor az emberek bántanak, vagy rosszat mondanak rólam, amikor különböző

12:1 *kijelentés* Istentől kapott megértés, betekintés olyan igazságokba, amelyeket eddig senki sem láthatott, mert el voltak takarva. **12:2** *egy ember* Pál valószínűleg önmagáról beszél (12:2–5).

nehézségek és bajok vesznek körül, amikor az emberek üldöznek[†] és rosszul bánnak velem. Mindezekben a dolgokban örömet lelem, mert amikor gyenge vagyok, akkor vagyok igazán erős.

Pál szeretete a korinthusi testvérek iránt

¹¹Úgy beszélek, mint egy bolond, de ti kényszerítettetek rá. Igazában nektek kellett volna jót mondanotok rólam. Hiszen semmivel sem vagyok kisebb, mint azok a ti „híres apostolaitok” — még akkor sem, ha közöttetek nincs sok becsületem. ¹²Amikor nálatok voltam, olyan dolgokat tettem, amik teljes mértékben bizonyítják, hogy valóban apostol[†] vagyok! Láttátok a jeleket, csodákat és hatalmas erőket, amik a szolgálatomban megmutatkoztak. ¹³Így hát ti is megkaptatok mindent, amit a többi gyülekezetek. Talán csak egy valamit nem: hogy tőletek nem fogadtam el semmiféle anyagi támogatást. Bocsássátok meg nekem ezt az „igazságtalanságot”!

¹⁴Most azért kész vagyok harmadszor is elmenni hozzátok. De most sem fogok tőletek semmit sem kérni vagy elfogadni. Engem nem az érdekel, amitek van, hanem titeket magatokat szeretnélek látni. Hiszen nem a gyerekek kell vagyont gyűjtsenek a szülőknek, hanem fordítva! ¹⁵Én pedig szívesen költöm rátok minden pénzemet, amim csak van. Sőt, saját magamat is szívesen odaadom a lelketekért. Ha én ennyire szeretlek benneteket, ti vajon kevésbé szerettek engem?

¹⁶Igen, az világos, hogy én magam nem használtalak ki benneteket. Azt gondoljátok, hogy ez csak egy ügyes csel volt, hogy becsapjalak titeket?! ¹⁷Vajon valamelyik testvér, akit hozzátok küldtem, becsapott benneteket, és elfogadott pénzt, vagy ajándékot tőletek? Nem! ¹⁸Valóban, Tituszt én kértem, hogy látogasson meg titeket, és vele együtt küldtem el azt a másik testvért is. Vajon Titusz kihasználta benneteket, és elfogadott valamit tőletek? Ugye, hogy nem! Ti magatok láttátok, hogy Titusz és én ugyanúgy viselkedtünk közöttetek. Igen, mi ugyanabban a Szellemben[†] teszünk mindent, és ugyanazon az úton járunk!

¹⁹Most lehet, hogy azt gondoljátok: ez az ember egyre csak magát próbálja védeni és mentegeni. De egészen másról van szó! Amit írtam, azt Isten trónja előtt, Krisztusban mondom, és a ti érdeketekben! Benneteket szeretnélek mindezzel megerősíteni, akiket annyira szeretek! ²⁰Mert félek, hogy amikor megérkezem hozzátok, nem olyannak találalak benneteket, mint szeretnélek, és ti is olyannak találtok engem, amilyenek nem szeretnétek. Félek, hogy veszekedést, irigységet, haragot, önzést, rágalmazást, vádaskodást, büszkeséget és rendetlenséget találok közöttetek. ²¹Félek, hogy amikor odamegyek, ismét megaláz engem az én Istenem közöttetek: szomorkodni és szégyenkezni fogok miattatok. Sírni fogok azok miatt, akik vétkeztek, és nem akarták megváltoztatni az életüket. Igen, azok miatt, akik nem fordítottak hátat a szexuális és egyéb szégyenletes bűneiknek.

Záró figyelmeztetések és üdvözetek

13 ¹Ez lesz a harmadik látogatásom nálatok. Emlékezzetek rá, hogy megvan írva: „Minden vádat két vagy három embernek kell megerősíteni,

akik bizonyítják, hogy igaz!* ²Legutóbb, a második látogatásom alkalmával, személyesen figyelmeztettem azokat, akik korábban vétkeztek. Most, hogy távol vagyok, ismét figyelmeztetek mindenkit, aki vétkezik: amikor ismét hozzátok jövök, nem leszek elnéző a bűnösökhöz! ³Szeretnétek biztosan tudni, hogy általam valóban a Krisztus szól? Meg fogjátok látni, hogy ő egyáltalán nem gyenge, hanem nagyon is erőteljes közöttetek. ⁴Igaz ugyan, hogy amikor megfeszítették (*megölték*), akkor gyenge volt, de most már Isten ereje által él. Az is igaz, hogy Krisztusban mi is gyengék vagyunk, de az is igaz, hogy őbenne mi is Isten ereje által élünk — értetek!

⁵Vizsgáljátok meg magatokat, hogy valóban hitben éltek-e! Tegyétek próbára magatokat! Vagy talán nem tudjátok, hogy Jézus Krisztus bennetek él? Természetesen ez csak akkor igaz, ha valóban hitben éltek! ⁶De remélem, hogy felismeritek: mibennünk igazán Krisztus él! ⁷Azért imádkozunk Istenhez, hogy semmi rosszat ne tegyetek. Nem az a fontos, hogy rajtunk lássátok és elismerjétek, hogy bennünk Krisztus él. Fontosabb, hogy valóban azt tegyétek, ami jó és helyes. Még akkor is, ha rólunk azt gondoljátok, hogy bennünk nem él a Krisztus. ⁸A valósággal szemben úgysem tehetünk semmit, csak a valóságért. ⁹Mert ha mi gyengék vagyunk is, mégis örülünk, ha ti erősek vagytok! Azért imádkozunk, hogy ti egyre erősebbek és tökéletesebbek legyetek. ¹⁰Ezeket a dolgokat azért írom most, amikor távol vagyok, hogy amikor megérkezem, ne kelljen szigorúan bánnom veletek. Mert az Úr hatalmat adott nekem, de nem arra, hogy romboljalak benneteket, hanem a szellemi felépítésetekre és megerősítésetekre.

¹¹Testvéreim, most búcsúzó: törekedjete a tökéletességre, vegyétek komolyan a figyelmeztetésünket, és tegyétek meg, amire kértelek benneteket! Legyetek egyetértésben, és éljete békességben egymással, akkor Isten, aki a szeretet és a békesség forrása, veletek lesz! ¹²Köszöntsétek egymást szent csókkal! ¹³Köszöntenek titeket az itteni testvérek.

¹⁴Az Úr Jézus Krisztus kegyelme†, Isten szeretete és a Szent Szellem† közössége* legyen veletek!

13:1 idézet: 5Móz 19:15. **13:14** közössége Jelentheti a Szent Szellemben való közös részvételt, vagy a hívők szeretet-közösségét és egységét, amit a Szent Szellem teremt meg közöttük.

Pál levele a galatákhoz

1 ¹Üdvözet Páltól. Engem nem emberek választottak apostollá[†], és nem is ők küldtek a szolgálatba. Jézus Krisztus hívott el, és az Atya Isten, aki feltámasztotta Jézust a halálból.

²Ezt a levelet a velem levő testvéreim nevében is küldöm Galácia* tartományába a gyülekezeteknek.

³Azért imádkozom, hogy Isten, a mi Atyánk, és az Úr Jézus Krisztus adjon nektek kegyelmet[†] és békességet. ⁴Jézus önmagát áldozta fel a mi bűneinkért, hogy kiszabadítson bennünket ennek a mostani világnak a gonoszságából. Ez a mi Atyánk, az Isten akarata volt. ⁵Övé a dicsőség mindörökké. Ámen[†]!

Csak egyetlen igazi evangélium létezik

⁶Meglep, hogy ilyen gyorsan elfordultatok Istentől, aki Krisztus kegyelmére[†] hívott meg titeket, és átpártoltatok egy másik örömhírhez. ⁷De hiszen más örömhír[†] nincs. Csak néhány ember megzavar titeket, és el akarja ferdíteni a Krisztusról szóló örömhírt. ⁸Az igazi örömhírt mi adtuk át nektek. De még ha mi magunk, vagy egy Mennyből jött angyal hirdetne is nektek valami másfajta örömhírt, legyen átkozott! ⁹Amint korábban már elmondtam, most megismétlem, ha valaki más örömhírt hirdetne nektek, mint amit elfogadtatok tőlünk, átkozott legyen!

¹⁰A kérdés az, hogy embereknek akarok-e tetszeni vagy Istennek? Vagy talán azt hiszitek, hogy az embereknek igyekszem kedveskedni? Ha még mindig emberek tetszését keresném, nem lennék Krisztus szolgálója.

Pál közvetlenül Jézustól kapta az örömhírt

¹¹Testvéreim, szeretném, ha tudnátok, hogy az örömhír[†], amit tanítottam nektek, nem emberektől származó üzenet volt. ¹²Hiszen nem emberektől kaptam, és senki sem tanította ezt nekem, hanem maga Jézus Krisztus ismertette meg velem.

¹³Hallottátok ugye, hogy életem korábbi szakaszában hogyan viselkedtem, amikor a zsidó vallás szerint éltem. Akkor könyörtelenül üldöztem[†], sőt megpróbáltam elpusztítani Isten gyülekezetét[†]. ¹⁴A zsidó vallás gyakorlásában sok kortársamat is megelőzve, minden erőmmel igyekeztem követni őseim tanításait.

¹⁵Istennek azonban már születésem előtt különleges terve volt velem. Ezért kegyelme[†] által szolgálatába hívott, ¹⁶hogy Fiát rajtam keresztül

1:2 Galácia Valószínűleg azt a területet hívták így, ahol Pál apostol az első útja során (Lásd ApCsel 13. és 14. fej.) gyülekezeteket alapított. Ma Törökország középső része.

ismerjék meg. Elküldött, hogy hirdessem a Krisztusról szóló örömhírt[†] a nem zsidó népeknek. Attól kezdve senkitől sem kértem tanácsot, vagy segítséget. ¹⁷Még azokat sem látogattam meg Jeruzsálemben, akik előbb voltak apostolok[†], mint én, hanem azonnal elmentem Arábiába, majd később visszatértem Damaszkuszba.

¹⁸Három évvel később Jeruzsálembé mentem, hogy megismerkedjem Péterrel*, és nála is maradtam tizenöt napig. ¹⁹De a többi apostollal[†] nem találkoztam, csak Jakabbal, az Úr testvérével. ²⁰Isten előtt mondom, hogy amit itt írok nektek, az nem hazugság! ²¹Később Szíria és Cilicia vidékére mentem.

²²Júdea Krisztushoz tartozó gyülekezeteiben[†] azonban még személyesen nem ismertek engem. ²³Csak ennyit hallottak rólam: „Ez az ember egykor üldözött minket, de most ugyanazt a hitet tanítja, amelyet valamikor el akart pusztítani.” ²⁴Ezek a hívők[†] azután Istent magasztalták értem.

A többi apostol befogadta Pált

2¹Tizennégy évvel később Barnabás kíséretében újból felmentem Jeruzsálembé, és magammal vittem Tituszt is. ²Azért indultam el, mert Isten mutatta, hogy így kell tennem. Ez alkalommal külön a vezetőknek mondtam el azt az örömhírt[†], amit a nem zsidóknak tanítok. Azt akartam elérni, hogy ezek a vezetők megértsék a munkámat, hogy az eddigi és a mostani munkám kárba ne vesszen. ³És bár a velem levő Titusz görög származású volt, mégsem kényszerítették arra, hogy körülmetélkedjen[†]. ⁴Szükséges volt, hogy beszéljünk ezekről a kérdésekről, mivel néhány olyan ember furakodott közénk, akik magukat testvéreinknek mutatták. Ezek titokban akarták megismerni azt a szabadságot, amit Krisztus Jézusban kaptunk, hogy szolgálva tegyenek bennünket. ⁵Mi azonban egy pillanatra sem léptünk vissza, és semmiben sem adtunk igazat nekik, hogy az örömhírt[†] igazságát megőrizzük számotokra.

⁶A fontos vezetők pedig — hogy azelőtt milyenek voltak, az nem érdekel, hiszen Isten előtt mindenki egyforma — semmiben sem változtatták meg tanításomat. ⁷Sőt ellenkezőleg, belátták, hogy Isten nekem különleges feladatot adott: azt, hogy a nem zsidó népeknek hirdessem az örömhírt[†], ugyanúgy, ahogy Péter szolgált a zsidóknak. ⁸Mert Isten, akitől az erőt kaptuk, Pétert a körülmetéltek[†] (*zsidók*) közé küldte apostolnak[†], de engem is ő küldött apostolnak a körülmetéletlenek (*nem zsidók*) közé. ⁹Jakab, Kéfás* és János, akiket a gyülekezet tekintélyes vezetőinek tartanak, felismerték az Istentől kapott különleges ajándékomat, és annak jeleként, hogy elfogadnak bennünket szolgatársuknak, barátságosan kezét fogtak velem és Barnabással. Abban egyeztünk meg, hogy mi a nem zsidók közé megyünk az örömhírt terjeszteni, ők pedig a zsidók között teszik ugyanezt. ¹⁰Csak arra kértek bennünket, hogy soha ne fel-edkezzünk meg a szegényekről. Ezt magam is mindig fontosnak tartottam.

Pál felelősségre vonja Pétert

¹¹Amikor Péter Antiókhiaiba érkezett, nyíltan szembeszálltam vele, mivel helytelenül viselkedett. ¹²Ez úgy történt, hogy amikor Péter először jött

1:18 Péter Az eredetiben: „Kéfás” — a „Péter” arám megfelelője. Jézus 12 apostolának egyike. Lásd 2:7 is. **2:9** Kéfás a „Péter” arám megfelelője. Jézus 12 apostolának egyike.

Antiókiába, együtt evett a nem zsidókkal. De amikor megérkezett az a néhány ember, akiket Jakab küldött, azonnal visszahúzódott, és megszakított a nem zsidókkal minden kapcsolatot. Ugyanis félt azoktól a zsidóktól, akik azt gondolták, hogy minden nem zsidót körül kell metélni[†]. ¹³Péter képmutató[†] viselkedéséhez csatlakoztak a jelenlevő hívő zsidók is. Még Barnabást is rávették a képmutatásra. ¹⁴Mikor tehát láttam, hogy nem az örömhír[†] igazsága szerint viselkednek, mindnyájuk előtt felelősségre vontam Pétert: „Ha te zsidó létedre magad se tartod meg a zsidó szokásokat, akkor miért kényszeríted a nem zsidókat, hogy zsidó módra éljenek?”

¹⁵Mi ugyan zsidónak születünk — nem „bűnösnek”, mint a nem zsidók — ¹⁶mégis jól tudjuk, hogy az ember nem a Törvény[†] szerinti tettei alapján lesz Isten számára elfogadható. Egyedül a Jézus Krisztusban való hit által fogad el bennünket Isten. Mi ugyanis, azért hittünk a Krisztus Jézusban, hogy Isten számára elfogadhatóvá váljunk. Isten el is fogadott bennünket, azért, mert hittünk Krisztusban, nem pedig a Törvény szerinti tettek alapján. Ezek által ugyanis, soha, senki sem válhat Isten számára elfogadhatóvá.

¹⁷Mi, zsidók azért jöttünk Krisztushoz, hogy Isten számára elfogadhatók legyünk. És ekkor ismertük fel, hogy mi is bűnösök vagyunk. Talán ez azt jelenti, hogy Krisztus tesz minket bűnössé? Semmi esetre sem! ¹⁸Valóban helytelen lenne, ha újból azt tanítanám, amit már egyszer elhagytam. ¹⁹Többé nem élek már a Törvénynek[†]. Engem ugyanis maga a Törvény ölt meg. Így azután a Törvény számára halott vagyok, hogy Istennek éljek. Krisztussal együtt ugyanis engem is keresztre feszítettek, és meghaltam. ²⁰Ezért többé ez már nem is az én életem, hanem Krisztusé, aki bennem él. Ezt az életet ugyanis, amelyet most testben élek, az Isten Fiába vetett hit által élem, aki annyira szeretett engem, hogy önmagát adta értem. ²¹Ezt az ajándékot nem utasíthatom vissza, mert számomra nagyon fontos. Miért? Mert ha a Törvény megtartása tenne elfogadhatóvá Isten előtt, akkor Krisztus halála értelmetlen lenne.

Isten áldása hit által nyerhető el

3 ¹Ó, ti ostoba galaták! Ki tudott ennyire becsapni titeket?! Hiszen úgy írtuk le Jézus Krisztus kereszthalálát, mintha a szemetek előtt feszítették volna meg őt! ²Csak azt szeretném megtudni tőletek: Vajon azért kaptátok a Szent Szellemet[†], mert megtartottátok a Törvény[†] előírásait, vagy pedig azért, mert amikor meghallottátok az örömhírt[†], hittetek benne? ³Hogyan lehettek ennyire ostobák, hogy a Szent Szellemben elkezdett új életeteket most emberi erővel akarjátok folytatni?! ⁴Olyan sok minden történt veletek! Talán minden hiába volt? Remélem, hogy nem! ⁵Mit gondoltok, Isten azért adja Szent Szellemét[†] nektek, vagy azért munkálkodik hatalmas csodákkal köztetek, mert megtartottátok a Törvény előírásait? Nem! Azért teszi mindezt, mert amikor meghallottátok az örömhírt, hittetek benne.

⁶Isten beszéde ezt mondja: „Ábrahám[†] hitt Istenben, Isten pedig elfogadta a hitét. Ezért lett Ábrahám Isten szemében elfogadható.”* ⁷Értsétek meg tehát, hogy akik hisznek Istenben, azok Ábrahám igazi gyermekei. ⁸A Szentírás — előre látva Isten tervét — így beszélt a jövőről: Isten a nem zsidókat hitük által fogja elfogadhatónak tekinteni. Ábrahámnak is előre

elmondta az örömhírt[†]: „Rajtad keresztül áldom meg a Föld minden nemzetségét.”* ⁹Isten ugyanis a hívő Ábrahámval együtt mindazokat megáldja, akik hisznek Istenben. ¹⁰Azok viszont, akik abban bíznak, hogy a Törvény[†] előírásainak betartása teszi őket Isten számára elfogadhatóvá, azokra átok nehezedik, amint meg van írva: „Átok sújt minden embert, aki nem marad a hitben, és nem engedelmeskedik mindenben a Törvény előírásainak.”* ¹¹Ebből világosan érthető, hogy a Törvény megtartásáért senki sem lesz Isten szemében elfogadható, mert „aki hit által elfogadható lett Isten számára, az élni fog.”* ¹²A Törvény alapja azonban nem a hit. Éppen ellenkezőleg! Az Írás[†] azt mondja, hogy: „csak az élhet a Törvény által, aki megtartja azt.”* ¹³Krisztus azonban kiváltott bennünket a Törvény átka alól, amikor helyettünk vette magára az átkot. Az Írás ezt így magyarázza: „átok sújt mindenkit, akit fára függesztve végeznek ki.”* ¹⁴Így az Ábrahámval ígért áldás Krisztus Jézusban a nem zsidókra is érvényes, hogy hitük által megkapják a megígért Szent Szellemet[†].

A Törvény és az ígélet

¹⁵Testvéreim, hadd mondjak most egy példát a mindennapi életből: egy érvényes szerződést senki sem érvényteleníthet, és nem is egészíthet ki. ¹⁶Isten ígéletet tett Ábrahámval és utódjának. Nem azt olvassuk, hogy ‘a te utódaidnak’ többes számban, mintha sok emberről lenne szó, hanem egyes számban: ‘a te utódodnak’*, aki maga Jézus Krisztus. ¹⁷Ezzel azt szeretném megértetni veletek, hogy az Istennel kötött Szövetséget[†] — amely már korábban is érvényes volt — a négyszázharminc évvel később adott Törvény[†] nem tehetette érvénytelenné. Így azután az Ábrahámval tett ígélet érvényben maradt. ¹⁸Ha ugyanis a Törvény megtartása miatt kapnánk örökséget, akkor az nem függne az ígélettől. Ábrahámot viszont Isten az ígérete alapján áldotta meg.

¹⁹Akkor tehát mi a Törvény[†] célja? Azért kaptuk, hogy rámutasson a rossz dolgokra, amiket az emberek elkövetnek. A Törvény addig működött, amíg el nem jött Ábrahám utóda (*Jézus*), akinek az ígélet szólt. A Törvényt Isten adta az angyaloknak, akik elhozták Mózesnek[†]. Ő volt a közvetítő az angyalok és az emberek között. ²⁰Közvetítőre azonban nincs szükség ott, ahol nincs két fél, Isten ugyanis egyetlen Egy.

A Mózesi Törvény célja Krisztus

²¹Ez azt jelentené, hogy a Törvény[†] Isten ígéretei ellen van? Szó sincs róla! Mert, ha olyan törvényt kaptunk volna, amely képes életet adni az embereknek, akkor ezáltal válhatnánk Isten számára elfogadhatóvá. ²²Az Írás[†] azonban azt mondja, hogy az egész emberiség a bűn rabságában él, és csakis a hit alapján kaphatják meg az ígéletet azok, akik Jézus Krisztusban hisznek.

²³Mielőtt azonban érkezett ez a hit, a Törvény[†] őrzött bennünket, és egészen addig raboskodtunk, amíg Isten meg nem ismertette velünk az

3:8 idézet: 1Móz 12:3. **3:10** idézet: 5Móz 27:26. **3:11** idézet: Hab 2:4 és Róm 1:17.

3:12 „csak az ... megtartja azt.” Lásd 3Móz 18:5. **3:13** „átok ... végeznek ki” 5Móz 21: 22–23 szerint amikor valakit ki kell végezni, akkor az az ember átkozott, és a holttestét fel kell akasztani egy fára, hogy mindenki lássa ezt a szégyent. Pál azt mondja, hogy Jézus kivégzése is így történt.

3:16 „a te utódodnak” Szó szerint: „magodnak”. Lásd 1Móz 12:7.

eljövendő hitet. ²⁴Így tehát Krisztus megérkezése előtt a Törvény volt a Krisztushoz vezető nevelőnk, hiszen azóta már hit által válhatunk Isten számára elfogadhatóvá. ²⁵De miután ez a hit megérkezett, többé már nincs szükség arra, hogy a nevelőnk felügyeljen ránk.

²⁶Ti mindnyájan Isten gyermekei vagytok Krisztus Jézusban, és ez a hitetek által valósult meg. ²⁷Mivel mindenki, aki Krisztusba merítkezett be†, az Krisztust öltötte magára. ²⁸Ezért nincs többé különbség zsidó és görög, rabszolga és szabad ember, vagy férfi és nő között, mert Krisztus Jézusban mindannyian egyek vagytok. ²⁹És mióta Krisztushoz tartoztok, azóta Ábrahám† utódai vagytok. Isten ígérete szerint így örökösökké lettetek.

Örökségünk

4 ¹Ezzel azt szeretném mondani, hogy amíg az örökös kiskorú, addig semmiben sem különbözik a rabszolgától, pedig már akkor is minden az övé. ²Mégis nevelőszülők és gondviselők felügyelete alatt él az apja által meghatározott ideig. ³Ugyanígy mi is, amikor még olyanok voltunk, mint a gyermekek, haszontalan emberi szabályok* szolgálai voltunk. ⁴De amikor eljött a megfelelő idő, Isten elküldte Fiát, aki asszonytól született. A Törvény† ideje alatt élt, ⁵hogy felszabadítsa a Törvény uralma alatt élő embereket, és így bennünket Isten a maga fiaivá fogadhasson.

⁶Mivel tehát gyermekei vagytok, Isten elküldte Fiának Szellemét† a szívünkbe, aki így kiált: „Abbá!”*, azaz: „Édesapám!” ⁷Így azután többé már nem vagy szolga, hanem fiú. Ha pedig fiú, akkor örökös is, akit maga Isten tett azzá.

Pál szeretete a galaták iránt

⁸Régen, amikor még nem ismertétek Istent, olyan istenek rabjai voltatok, akik valójában nem is istenek. ⁹De most már ismeritek Istent — vagy sokkal inkább: Isten ismert meg benneteket. De akkor miért tértetek vissza azokhoz a gyenge és értelmetlen szabályokhoz*?! Talán újra azok rabjai akartok lenni?! ¹⁰Gondosan betartjátok a különleges napokat, hónapokat, évszakokat, és éveket. ¹¹Aggódok miattatok! Lehet, hogy hiába volt minden értetek végzett munkám?!

¹²Testvéreim, kérlek benneteket, legyetek olyanok, mint én! Hiszen, korábban én is olyan voltam, mint ti. Egészen mostanáig nem adtatok okot arra, hogy panaszom legyen rátok. ¹³Hiszen jól tudjátok, hogy először testi betegségem miatt maradtam tovább, és hirdettem nektek az örömhírt†. ¹⁴És bár testi betegségem terhet jelentett számotokra, ti mégsem néztetek le, és nem utasítottatok vissza, hanem úgy fogadtatok, mint Isten angyalát, vagy mint magát Krisztus Jézust. ¹⁵Hova tűnt a korábbi lelkesedésetek? Emlékszem, hogy megtettetek volna bármit, hogy segítsetek rajtam. Állítom, hogy ha rajtatok múlik, még a saját szemeteket is kivettétek volna, hogy nekem adjátok. ¹⁶Csak nem azért váltam ellenségekké, mert megmondom nektek az igazságot?!

4:3 szabályok vagy: hatalmak. A 9. versben is. **4:6 Abbá** Arám szó, jelentése: „apuka”, „apuci”. Jézus korában az izraeli gyerekek így szólították az édesapjukat. **4:9 szabályok** vagy: hatalmak. A 3. versben is.

¹⁷Azok az emberek* nagy érdeklődést mutatnak irántatok, és minden áron azon mesterkednek, hogy elszakítsanak titeket tőlem. A szándékuk azonban nem tiszta. Azt akarják elérni, hogy csak őket kövessétek. ¹⁸Az jó dolog, ha igyekeztek mindig a jót tenni. De nem csak olyankor, amikor én is veletek vagyok. ¹⁹Drága gyermekeim! Most ismét olyan fájdalmakon megyek keresztül, mint egy édesanya, amikor a gyermekét megszüli. Ez addig tart majd, amíg igazán hasonlónak nem váltok Krisztushoz. ²⁰Szeretnék most ott lenni nálatok, és egészen más hangnemben beszélgetni veletek, mert tanácstalan vagyok miattatok.

Hágár és Sára példája

²¹Ti, akik még mindig a Törvény[†] uralma alatt akartok élni, mondjátok csak, nem halljátok a Törvény szavait? ²²Az Írásban[†] ugyanis azt olvassuk, hogy Ábrahámnak[†] két fia volt: az egyik a rabszolga-nő fia, a másik pedig a szabad asszonytól született fiú. ²³A rabszolga-nő fia természetes módon jött a világra, de a szabad asszony fia Isten ígérete alapján született.

²⁴Ennek az igaz történetnek másik jelentése is van. A két asszony ugyanis a két szövetséget[†] jelképezi. Az egyik szövetséget Isten a Sinai-hegyen[†] kötötte a népével, amikor a Törvényt[†] adta nekik. Akikre ez érvényes, azok szolgák. Hágár, aki maga is szolga volt, ²⁵az Arábiában levő Sinai-hegyet jelképezi, és ugyanakkor a mostani Jeruzsálemet is, hiszen ez a város népével együtt a Törvény rabszolgája. ²⁶Sára, a szabad asszony a Mennyei Jeruzsálemet jelképezi, ő a mi anyánk. ²⁷Mert az Írás[†] így beszél róla:

„Örülj, te asszony, akinek nem lehet gyermeke,
 aki még sohasem szültél gyermeket!
 Légy vidám, és ujjongva kiálts, te, akinek nem lehetnek
 szülési fájdalmai!
 Mert több gyermeke lesz az elüldözött asszonynak*,
 mint annak, akinek férje van.”

Ézs 54:1

²⁸Ti is, testvéreim, ugyanannak az ígéretnek az alapján születettek, mint Izsák[†]. ²⁹De, ahogyan annak idején a természetes módon született gyermek üldözte azt, aki a Szent Szellem[†] ereje által született, ma is ugyanez történik. ³⁰Mit mond erről az Írás[†]? „Kergesd el a rabszolganőt a fiával együtt, mert az ő fia nem fog együtt örökölni a szabad asszony fiával.”* ³¹Tehát, testvéreim, mi nem a rabszolganő gyermekei vagyunk, hanem a szabad asszonyéi.

Ragaskodj a szabadságodhoz!

5¹Krisztus azért szabadított fel bennünket, hogy éljünk is ebben a szabadságban. Ezért ne engedjétek magatokat újra rabszolgává tenni! ²Figyeljete! Én, Pál mondom nektek, hogy ha körülmetélkedtek[†], akkor Krisztus nem jelent semmi áldást számotokra. ³Most megismétlem, hogy aki hagyja magát körülmetélni, annak az egész Törvényt[†] be kell tartania! ⁴Ti,

4:17 azok az emberek Azokról a hamis tanítókról van szó, akik félrevezették a galáciai hívőket. Lásd Gal 1:7. **4:27** elüldözött asszony Olyan asszony, akit a férje elhagyott, vagy elküldött magától. **4:30** idézet: 1Móz 21:10.

akik Mózes Törvénye[†] által akartok Isten számára elfogadhatók lenni, elszakítottátok magatokat Krisztustól, és így kiléptetek a kegyelemből[†]. ⁵Mi ugyanis azt reméljük, hogy a hit erejével leszünk Isten számára elfogadhatók. Ezért türelmetlenül várjuk, hogy a Szent Szellem[†] segítségével ez meg is történjen. ⁶Krisztus Jézusban ugyanis sem a körülmetélkedés, sem a körülmetéletlenség nem ér semmit, sokkal inkább a szeretet által munkálkodó hit.

⁷A futásotok igazán szépen indult. Ki akadályozott meg titeket abban, hogy az igazságnak engedelmesskedjete? ⁸Ez a félrevezetés nem Istentől való, aki elhívott titeket. ⁹Egy kevés kovász[†] is elég, hogy az egész tészta megkeljen tőle.* ¹⁰Bízom az Úrban, hogy ti sem fogtok eltérni attól a gondolkodástól, ahogyan tanítottalak benneteket. De aki állandóan összezavar titeket — bárki is legyen az — megkapja méltó büntetését.

¹¹Testvéreim! Ha én még mindig a körülmetélkedést[†] terjesztem, amint azt egyesek állítják, akkor miért üldöznek[†] engem továbbra is? Ebben az esetben a Kereszt[†] egyáltalán nem okozna botrányt. ¹²Bárcsak azok, akik titeket lázítanak, a körülmetélkedésük mellett még kasztrálnák* is magukat!

¹³Testvéreim! Isten benneteket szabadságra hívott el! Csak ne használjátok ezt a szabadságot a bűnös természetetek kívánságaira! Inkább szeretettel szolgáljatok egymásnak! ¹⁴Az egész Törvény ugyanis ebben az egy mondatban foglalható össze: „Szeresd a másik embert,* mint saját magadat!” ¹⁵De ha tovább is marakodtok, végül még elpusztítjátok egymást!

A Szent Szellem és az emberi természet

¹⁶Ezért azt javaslom, engedjétek, hogy a Szent Szellem[†] irányítsa a viselkedéseteket. Akkor bűnös természetetek kívánságai nem fognak érvényesülni. ¹⁷Mert a bűnös természet a Szent Szellem ellen támad, a Szent Szellem pedig a bűnös természetünk ellen. Ezek tehát állandó harcban állnak egymással. Ebből következik, hogy nem azt teszitek, amit szeretnétek. ¹⁸Ha azonban engeditek, hogy a Szent Szellem vezessen benneteket, akkor nem vagytok a Mózes Törvényének[†] uralma alatt.

¹⁹Nyilvánvaló, hogy bűnös természetünkből ilyen dolgok származnak: paráznaság, erkölcstelenség, szexuális bűnök[†], ²⁰bálványimádás[†], varázslás[†], ellenségeskedés, civakodás, féltékenység, harag, önzés, széthúzás, megosztottság, ²¹irigykedés, részegeskedés, vad mulatozás és ezekhez hasonlók. Figyelmeztetek benneteket, ahogy azt már korábban is tettem, hogy akik így élnek, nem öröklik Isten Királyságát![†] ²²A Szent Szellem[†] pedig ezeket teremti meg bennünk: szeretet, öröm, békesség, türelem, szívesség, jóság, hűség, ²³szelidség és önuralom. Nincs olyan törvény, amely ezeket dolgokat elítélné. ²⁴Akik pedig Krisztus Jézushoz tartoznak, azok már megfeszítették bűnös természetüket szenvedélyeikkel és vágyaikkal együtt. ²⁵Mivel a Szent Szellem által kaptunk új életet, ezért a Szent Szellem vezetését kell követnünk! ²⁶Ne legyünk büszkék, ne ingereljük egymást, és ne irigykedjünk egymásra!

5:9 Egy kevés ... tőle A közmondás szerint egy kis dologból (pl. rossz tanításból) is lehet óriási baj. Egyetlen ember rossz hatása is tönkretelheti az egész csoportot. **5:12** kasztrálni A férfi ivarszervet kivágni. Pál itt olyan szót használ, amely hasonlít a „körülmetelés”-re. Így fejezi ki, mennyire fel van háborodva amiatt, hogy a hamis tanítók a nem zsidókat is körülmetélkedésre akarják kényszeríteni. **5:14** a másik embert idézet: 3Móz 19:18. Jézus tanítása a Lk 10:25–37-ben világossá teszi, hogy ez mindenkire vonatkozik, akinek segítségre van szüksége.

Segítsünk egymásnak!

6¹Testvéreim! Lehet, hogy közületek valaki valami rosszat tesz. Az ilyen testvért gyengéden és szelíden azok igazítsák helyre, akik a Szent Szellem[†] szerint élnek! De ők is vigyázzanak magukra, nehogy ugyanabba a kísértésbe essenek! ²Segítsetek egymásnak, amikor valakit gondok és bajok vesznek körül. Így engedelmeskedtek igazán a Krisztus törvényének. ³Ha valaki nem akar másoknak segíteni, mert olyan fontosnak tartja magát, akkor valójában senki, csupán magát csapja be. ⁴Mindenki a saját munkáját értékelje! Akkor csakis a maga munkájával dicsekedhet, és nem a máséval! ⁵Hiszen mindenkinek saját magáért kell felelősséget vállalnia.

⁶Akit pedig az Isten beszédére tanítanak, az viszonozza ezt a tanítójának: adjon neki abból, amije van.

A vetés és aratás törvénye

⁷Ne áltassátok magatokat! Istent nem lehet becsapni! Azt fogja az ember aratni, amit vetett*. ⁸Aki azért vet, hogy kielégítse bűnös természetének kívánságait, annak a bűnös természete örök halált terem, és ezt fogja learatni. Aki viszont a Szent Szellem[†] tetszésére vet, az a Szent Szellemből arat örök életet. ⁹Ne fáradjatok bele, hogy jót tegyetek! Ha kitartóan végezzük munkánkat, akkor időben aratunk majd! ¹⁰Rajta hát! Amíg van lehetőségünk, addig tegyünk jót mindenkivel, de leginkább azokkal, akik hitünk családjához tartoznak!

Befejezés

¹¹Nézzétek csak, milyen óriási betűkkel írok most a saját kezemmel! ¹²Akik embereknek akarnak tetszeni, azok megpróbálják rátok eröltetni, hogy körülmetélkedjétek[†]. Ezt azonban csak azért teszik, hogy Krisztus keresztyéért* ne üldözzék[†] őket. ¹³Ők körül vannak metélve ugyan, de maguk sem tartják be a Törvény[†] előírásait. Csak azért akarják, hogy körülmetélkedjétek, hogy majd ezzel a testi formasággal dicsekedhessenek. ¹⁴Engem azonban Isten őrizzen attól, hogy mással dicsekedjem, mint a mi Urunk Jézus Krisztus keresztyével! A kereszten a világ meghalt a számomra, és én is meghaltam a világnak.* ¹⁵Mert sem a körülmetélkedés, sem a körülmetéletlenség nem számít. Kizárólag az új teremtménynek* van értéke. ¹⁶Békesség és irgalom mindazoknak, akik ezen igazság szerint élnek, Isten egész népének*!

¹⁷Ezentúl senki ne okozzon kellemetlenséget nekem, mert én olyan sebhelyeket* hordozok a testemen, amelyek világosan mutatják, hogy Jézusé vagyok.

¹⁸Testvéreim! Imádkozom, hogy Urunk, Jézus Krisztusnak kegyelme[†] legyen veletek! Ámen.

6:7 amit vetett Hasonlat: azt jelenti, hogy az életünk hasonló a föld megműveléséhez. A gazdálkodó is annak a termését aratja le, aminek a magját elvetette. **6:12** Krisztus keresztye Jelképesen: az örömhír, amely Jézus Krisztusról, haláláról és feltámadásáról szól. A „kereszt” Isten megoldása az ember számára, az üdvösségre vezető egyetlen út. A 14. versben is. **6:14** A kereszten ... a világnak Szó szerint: „számomra a világot keresztre feszítették (kivégezték), és engem is a világ számára.” **6:15** új teremtmény Vagy új teremtés, újjáteremtés: azok, akiket Isten újjáteremt. **6:16** népének Szó szerint: „Isten Izraelének” **6:17** sebhelyeket Pál apostolt, Jézusról való tanúszkodása és tanításai miatt sokszor súlyosan megverték, megkorbácsolták — ezeknek a nyomát mutatták a sebhelyek.

Pál levele az efezusiakhoz

1 ¹Üdvözlét Páltól, aki Isten akaratából Jézus Krisztus apostola,
1 Isten szent népének, akik Efezusban* laknak, és hisznek a Krisztus Jézusban.

²Atyánk, az Isten és Urunk, Jézus Krisztus adjon nektek kegyelmet[†] és békességet!

Szellemi áldások Krisztusban

³Áldott legyen az Isten, a mi Urunknak, Jézus Krisztusnak Atyja! ⁴Ő megáldott bennünket a Krisztus által a mennyei birodalomban minden szellemi áldással. ⁵Isten annyira szeretett bennünket, hogy a Krisztusban már a világ teremtése előtt kiválogatott minket. Azért tette ezt, hogy szent népévé legyünk, akik az ő szemében tökéletesek. ⁶Előre elhatározta, hogy minket saját gyermekeivé fogad Jézus Krisztus által. Így akarta, és így tetszett ez neki. ⁷Azért tette ezt, hogy dicséretet szerezzen dicsőséges kegyelmének[†], amellyel megajándékozott bennünket szeretett Fia, Jézus Krisztus által.

⁸A Fiú által kaptuk a megváltásunkat is, az ő vére (*halála*) által. ⁹Őrajta keresztül kaptuk meg bűneinkre is a bocsánatot, Isten kegyelmének[†] gazdagsága szerint. ¹⁰Isten elárasztott bennünket kegyelmével, mindenféle bölcsességgel és megértéssel. ¹¹Megmutatta nekünk titkos tervét, amelyet tetszése szerint készített, és a Krisztus által akar elvégezni. ¹²E terv szerint, amikor erre megérkeik az idő, Isten a Krisztusban mindent egybeszerkeszt: mindazt, ami a Mennyben és a Földön van, és őt teszi mindennek fejévé.

¹³Isten a Krisztusban kiválasztott bennünket. Ezt már előre elhatározta, mert így felelt meg céljának. Isten ugyanis mindent a saját elhatározása és akarata szerint cselekszik. ¹⁴Bennünket, akik elsőként reménykedtünk a Krisztusban, Isten arra választott ki, hogy dicséretet szerezzünk dicsőségének. ¹⁵Ez rátok is vonatkozik. Ti is hallottátok az igazság üzenetét, a megszabadulás örömhírét[†], és hittetek a Krisztusban. Isten pedig a Krisztusban megjelölt benneteket egy különleges jellel, a megígért Szent Szellemmel[†]. ¹⁶A Szent Szellem a biztosítéka annak, hogy meg fogjuk kapni, amit Isten a népének ígért. Ez a biztosíték addig érvényes, amíg eljön az ideje, hogy örökségünket valóban meg is kapjuk. Mindennek a célja Isten dicsőségének dicsérete.

Pál imádsága

¹⁵⁻¹⁶Hallottam, hogy hisztek az Úr Jézus Krisztusban, és szeretitek mindazokat, akik Istenhez tartoznak. Ezért állandóan hálát adok értetek

I:1 *Efezusban* Néhány régi kéziratban nem szerepel az „Efezusban” szó.

Istennek, amikor imádkozás közben eszembe juttok. ¹⁷Azért imádkozom, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus Istene, a dicsőséges Atya, adja nektek a Szent Szellemet[†], aki bölccsé tesz benneteket, és igazán megismerteti veletek Istent. ¹⁸Azt kérem Istentől, hogy nyissa meg szívetek szemét, hogy valóban megértsétek, milyen reménységre hívott meg titeket. Így fogjátok megérteni, milyen gazdag és nagy az az örökség, amit Isten a népének akar adni. ¹⁹Imádkozom, hogy megtudjátok, milyen mérhetetlenül nagy Isten ereje, amely értünk működik, akik hiszünk. Istennek ez az ereje mutatkozott meg akkor is, ²⁰amikor a Krisztust feltámasztotta a halálból, és a mennyei helyekre, a jobbára ültette. ²¹Ezzel a Krisztus hatalmasabb lett, mint az összes uralkodó, hatalmasság, erő vagy király, vagy bármilyen más hatalom; de nemcsak ebben, hanem a következő korokban is. ²²Isten tehát mindent a Krisztus lába (*hatalma*) alá helyezett. Ugyanakkor a Gyülekezetnek[†] pedig mindenek felett a Krisztust tette a „fejévé”. ²³A Gyülekezet ugyanis a Krisztus „Teste”, amely telve van a Krisztussal, aki mindent, minden tekintetben teljessé tesz.

A halálból az életre

2¹Régen halottak voltatok vétkeitek és bűneitek miatt. ²Ezekben a bűnökben éltetek, mint ahogy a mostani emberek élnek. Igen, ezek által azt a föld felett uralkodó szellemet követtétek, aki a levegőbeli hatalmasságok felett is uralkodik. Ez a szellem működik mindazokon keresztül, akik nem engedelmeskednek Istennek. ³Valamikor mi is mindnyájan középük tartoztunk, és bűnös természetünk kívánságait követtük. Igyekeztünk kielégíteni, amit bűnös természetünk kívánt, és a saját elgondolásainkat akartuk megvalósítani. Így tehát ránk is, mint mindenki másra, Isten jogos haragja következett volna.

⁴⁻⁵Isten azonban tele van irgalommal, és nagyon szeret bennünket! Ezért, amikor még halottak voltunk a bűneink miatt, a Krisztussal együtt új életet adott nekünk. Bizony, Isten kegyelme[†] mentett meg benneteket! ⁶Sőt, Krisztussal együtt fel is támasztott a halálból, és vele együtt ültetett bennünket a mennyei helyekre. Mindez a miénk, akik a Krisztus uralma alatt vagyunk. ⁷Isten azért tette ezt, hogy megmutassa a jövő korszakoknak is kegyelme határtalan gazdagságát. A Krisztus Jézusban adta nekünk ezt a kegyelmet. ⁸Mert a kegyelem tette lehetővé, hogy a hit által megmeneküljétek. Ezt pedig nem ti vittétek véghez, hanem Isten ajándékozta nektek. ⁹De nem is a jócselekedetek eredménye, hogy senki ne dicsekedhessen. ¹⁰Hiszen minket Isten a saját kezével alkotott: arra teremtett bennünket a Krisztus Jézusban, hogy jó dolgokat vigyünk véghez. Ezeket a dolgokat Isten már előre elkészítette, hogy ez legyen az élet útja a számunkra.

Egység Krisztusban

¹¹Ezért emlékezzetek rá, hogy régen emberi származásotok szerint ti a nem zsidó népek közé tartoztatok. Ezért benneteket „körülmetéletlen”-nek* hívtak azok, akik magukat „körülmetélteknek[†]” nevezik. Ezt a körülmetélést, a zsidók maguk végzik el a testükön. ¹²Emlékezzetek rá, hogy akkor

2:11 körülmetéletlen A zsidók így nevezték azokat, akik nem voltak körülmetélve. Sokszor egyszerűen „nem zsidó embert” jelent. Lásd a Szójegyzékben.

még a Krisztus nélkül éltetek, és nem tartoztatok Izrael népének közösségébe. Ezért semmi közöttök nem volt Istennek a saját népével kötött szövetségeihez*, amikhez ígéretek is kapcsolódnak. Reménység nélkül éltetek ebben a világban, és nem ismertétek az Istent. ¹³Igen, valamikor Istentől távol éltetek. De most, a Krisztus Jézusban közel kerültetek hozzá. Valóban, a Krisztus vére (*halála*) által jöttetek közel Istenhez.

¹⁴Mert a Krisztus Jézus a mi békességünk. Ő tette eggyé a zsidókat és a nem zsidókat. Ez a két csoport kölcsönösen gyűlölte egymást. El voltak választva, mintha fal lett volna közöttük. A Krisztus azonban ledöntötte a gyűlöletnek ezt a falát, amikor a saját testét feláldozta. ¹⁵Ugyanakkor, félretolta az útból a Törvény† szabályait és rendelkezéseit is, hogy a saját uralma alatt ebből a két csoportból egyetlen új embert teremtsen, és így békesség legyen közöttük. ¹⁶Azt akarta, hogy ebből a két csoportból egy Test legyen, és kibékítse őket Istennel, a saját halála árán. Amikor a Krisztus meghalt a kereszten, akkor ezzel a két csoport közötti gyűlölködésnek is véget vetett. ¹⁷Eljött, és a békesség örömhírét hozta a nem zsidó népeknek, akik távol voltak Istentől. De ugyanígy a zsidóknak is békességet hirdetett, akik közel voltak Istenhez. ¹⁸Mert a Krisztuson keresztül ugyanaz a Szent Szellem† nyitott szabad utat az Atyához mindkettőnknek.

¹⁹Ezért most már ti sem vagytok többé idegenek, akik a nem zsidó népek közül jöttetek. Polgártársai lettetek Isten népének, és tagjai Isten nagy családjának. ²⁰Isten szellemi értelemben beleépített benneteket abba a templomba*, amelynek alapját az apostolok† és próféták† alkotják. Az épület legfontosabb sarokköve* azonban maga a Krisztus Jézus. ²¹Ő tartja össze az egész épületet, és ő építi fel, hogy az Úrban szent templommá legyen. ²²Az ő uralma alatt a többiekkel együtt ti is folyamatosan beleépültök ebbe a templomba, amely azért készül, hogy Isten maga lakjon abban a Szent Szellem† által.

Pál munkája a nem zsidó népek között

3 ¹Mindezek miatt vagyok én, Pál, most fogságban. Igen, a Krisztus Jézus foglya vagyok tiértetek, akik a nem zsidók közül valók vagytok. ²Biztosan hallottatok már arról, hogy Isten milyen munkát bízott rám: hogy kegyelmével gazdálkodjak a ti érdeketekben. ³Talán arról is hallottatok, hogy Isten közvetlenül megmutatta nekem azt a titkos tervét, amelyről az előbb röviden írtam már. ⁴Ha ezt elolvassátok, megértitek belőle, hogyan gondolkodom én a Krisztus titkáról. ⁵Isten mostanáig nem mutatta meg ezt a titkot az embereknek. Most azonban a Szent Szellem† által a szent apostoloknak† és prófétáknak† kijelentette. ⁶Ez a titok pedig a következő: az örömhír† által a nem zsidók is örökölhettek ugyanazokat a dolgokat, amiket Isten a zsidóknak ígért, és ők is ugyanakkor a Testnek a részei lehetnek. Igen, a Krisztus Jézusban ők is ugyanúgy megkaphatják, amiket Isten ígért, mint a zsidók.

⁷Ennek az örömhírnek† az elterjesztésével bízott meg Isten engem, a szolgálóját. Irántam való jóindulatából adta nekem ezt az ajándékot, amit

2:12 szövetségek Azok a szövetségek, amiket Isten kötött népével a Jézus előtti időkben. Lásd a Szójegyzékben. **2:20** templom Az a hely, ahol Isten népe imádja Istent. Itt szellemi értelemben a hívőket jelenti, akik Istent imádják — ők az Isten szellemi temploma. **2:20** sarokkő Az épület legelső és legfontosabb alapköve.

meg sem érdemeltem. Így mutatta meg bennem a hatalmát. ⁸Én vagyok a legeslegkisebb Isten népe között. Mégis nekem adta Isten azt az ajándékot, hogy a Krisztus gazdagságát hirdessem a nem zsidóknak. Ez a gazdagság olyan hatalmas, hogy az egészet senki nem tudja megérteni. ⁹Isten azt is rám bízta, hogy mindenkinek mondjam el ezt a titkos tervét. Isten, aki a mindenséget teremtette, örök idők óta mindeddig titokban tartotta ezt. ¹⁰Ennek a tervnek az a célja, hogy a mennyei helyeken lévő hatalmasoknak és fejedelmeknek Isten megmutassa a maga sokféle bölcsességét a Gyülekezet[†] által. ¹¹Ez így felel meg Isten örök tervének, amelyet a mi Urunkban, a Krisztus Jézusban teljesített be. ¹²Így hát Krisztus uralma alatt, és a Krisztusban való hitünk által bátran és bizalommal odamehetünk Istenhez. ¹³Ezért arra kérlek benneteket, hogy ne szomorkodjatok az én szenvedéseim miatt. Mert ezeket a szenvedéseket értetek vállaltam, és nektek szereznek dicsőséget.

Pál imádkozik az efezusiakért

¹⁴Mindezeket látva, letérdelek az Atya-Isten előtt, és imádom őt, ¹⁵akitől minden mennyei és földi család a nevének kapja. ¹⁶Arra kérem az Atyát, hogy dicsőséges gazdagsága szerint és a Szent Szellem[†] által erősítse meg a belső embert bennetek, ¹⁷hogy a Krisztusban való hitetek által ő lakjon a szívetekben. Kérem, hogy mélyen belegyökerezettek az isteni szeretetbe, és egész életetek erre épüljön. ¹⁸Hogy ilyen módon képesek legyetek Isten egész népével együtt megérteni, milyen széles, mennyire hosszú, milyen magas és mennyire mély a Krisztus szeretete. ¹⁹Ezt emberi értelemmel fel sem lehet fogni. Én mégis azért imádkozom, hogy tapasztaljátok meg szeretetét, és hogy Isten maga töltsön be titeket teljesen.

²⁰A bennünk működő ereje által Isten mérhetetlenül többet tud tenni, mint amire kérjük, vagy amit el tudunk képzelni. ²¹Dicsőség Istennek mindezt a Gyülekezetben[†] és a Krisztus Jézusban, minden nemzedékben örök időkre! Ámen[†]!

A Test egysége

4 ¹Ezért én, aki fogságban vagyok az Úrért, arra kérlek benneteket, hogy éljétek méltóan az Istentől kapott meghívásotokhoz! ²Legyetek mindig alázatosak, szelídek és türelmesek, és isteni szeretettel viseljétek el egymást! ³A Szent Szellem[†] a békesség kötelével vesz körül, és így köt össze benneteket. Minden igyekezettel arra törekedjétek, hogy ezt az egységet őrizzék meg! ⁴Csak egy Test van és egy Szent Szellem, mint ahogy ugyanarra az egy reménységre hívott meg Isten benneteket. ⁵Csak egy Úr van, egy hit és egy bemerítkezés[†]. ⁶Csak egy Isten van — mindenek Atyja— aki uralkodik minden felett, mindenben keresztül cselekszik, és mindenhol jelen van.

⁷Közülünk mindenki kapott valamilyen kegyelmet, annak megfelelően, amilyen ajándékot adott neki a Krisztus. ⁸Ezért mondja az Írás[†]

„Amikor felment a magasságba,
fogyokat vitt magával,
és ajándékokat adott az embereknek.”

Zsolt 68:19

⁹Amikor azt mondja, hogy „felment”, az azt jelenti, hogy előzőleg Krisztus lejött a Földre. ¹⁰Jézus Krisztus az, aki alászállt, majd felemelkedett az egek fölé, hogy azután betöltse a világmindenséget. ¹¹Igen, ő az, aki apostolokat†, prófétákat†, evangélistákat, pásztorokat és tanítókat adott ajándékkul az embereknek. ¹²Azért adta őket, hogy felkészítsék és kiképezzék Isten népét feladatukra, a szolgálatra — hogy ezáltal felépítsék és megerősítsék a Krisztus „Testét”. ¹³Meddig fog tartani ez az építés? Addig, amíg mindannyian ugyanúgy fogunk hinni, amíg ugyanúgy megismerjük az Isten Fiát, amíg mindannyian egészen felnötteé válunk, és minden tekintetben Krisztusra fogunk hasonlítani.

¹⁴Akkor majd nem leszünk többé olyanok, mint a kisgyermek. A különböző tanítások nem fognak ide-oda dobálni és elsodorni bennünket, mint a szél és a hullámok a csónakot. Akkor majd nem fog többé befolyásolni bennünket az emberek tévútra vezető ravaszsága. ¹⁵Nem! Mi az igazságot mondjuk, de isteni szeretettel. Növekedjünk fel, hogy egyre jobban és minden tekintetben hasonlítsunk Krisztusra! Mert Krisztus a „fej”, és mi vagyunk az ő „Teste”. ¹⁶A „Test” pedig egészen Krisztustól függ. Ő kapcsolja, és tartja össze annak részeit. Ahogyan minden egyes „testrészt” a saját feladatát végzi, úgy növekszik, épül és erősödik az isteni szeretet által az egész „Test”.

Gyakorlati tanácsok

¹⁷Ezért mondom nektek — sőt figyelmeztetek benneteket az Úr nevében — hogy többé már ne éljetez úgy, mint a hitetlen nem zsidó emberek. Őket hiábavaló gondolatok vezérelik, ¹⁸gondolkozásuk elsötétült. Istentől, aki az élet forrása, elszakadtak, mert tudatlanok és a szívük megkeményedett. ¹⁹Mindenféle gonosz és rossz dolgot tesznek, de már nem is szégyellik magukat, annyira elmerültek ezekben.

²⁰Ti azonban a Krisztust egészen másmilyennek ismertétek meg! ²¹Tudom, hogy már hallottatok róla, és őbenne meg is tanítottak titeket az igazságra. Igen, az igazság Jézusban található meg. ²²Megtanítottak benneteket rá, hogy a korábbi gonosz életmódokat hagyjátok el, és vessétek le a „régibb embert”. Ez ugyanis teljesen megromlott a saját vágyai miatt, amelyek rossz irányba vezették. ²³Megtanítottak benneteket arra is, hogy gondolkodásotokat teljesen meg kell újítanotok, ²⁴és hogy fel kell öltözzétek az „új embert”, akit Isten úgy teremtett, hogy hozzá hasonlítson, igazságosságban és szentségben éljen.

²⁵Ezért ne hazudjatok soha többé! „Minden ember igazat mondjon a másikkal”*, hiszen mindannyian ugyanahhoz a „Testhez” tartozunk! ²⁶„Még ha haragudtok is, de ne vétkezzetek!”* Mielőtt a nap véget ér, szabaduljatok meg a haragtól! ²⁷Ne adjatok helyet magatokban a Sátánnak†, ne adjatok neki semmi lehetőséget! ²⁸Aki eddig lopott, többé ne lopjon, hanem dolgozzon, és végezzen hasznos munkát, hogy még a szegényeknek is adhasson valamit!

²⁹Soha többé ne káromkodjatok, se ne használjatok csúnya szavakat. Csak olyat mondjatok, ami a javát szolgálja annak, aki hallja! Legyen a beszédetek kedves és építő! ³⁰Isten Szent Szellemét† ne szomorítsátok el! Hiszen Isten a Szent Szellem által előre megjelölt benneteket arra az

időre, amikor elnyeritek a teljes megváltást! Ez a megjelölés mutatja, hogy ti Istenhez tartoztok, és az övéi vagytok. ³¹Tisztítsátok ki magatokból és közületek a keserúséget, haragot, indulatosságot és mindenféle egyéb gonoszságot. Soha ne kiabáljatok mérgesen a másokra, ne kívánjatok rosszat senkinek, se ne átkozódjatok! ³²Ellenkezőleg, legyetek mindig kedvesek és együttérzők egymás iránt. Mindig bocsássatok meg egymásnak, amiként Isten is megbocsátott nektek a Krisztusban.

5 Isten szeretett gyermekei vagytok, ezért őt utánozzátok. ²Akármit csináltok, isteni szeretetben tegyétek! Éljetek úgy, ahogyan a Krisztus szeretett bennünket, és feláldozta magát értünk! Ez kedves volt Istennek, mint az illatos füstölő-áldozat.

³Nyoma se legyen köztetek semmiféle szexuális bűnnek[†], vagy romlottságnak, se kapzsiságnak. Hiszen ezek a dolgok nem illenek Isten népéhez! ⁴Ocsmány szavak, káromkodás, bolond beszéd vagy mocskos viccelődés sem illenek hozzátok. Sokkal inkább, hogy hálát adjatok Istennek. ⁵Tudjátok meg hogy, aki szexuális bűnben él, tisztátalan, vagy pénzimádó (mert az ilyen valójában bálványt[†] imád), az egy sem kaphat helyet a Krisztus és Isten Királyságában[†].

⁶Nehogy valaki becsapjon benneteket üres hazugságokkal, mert ezek miatt fog Isten haragja rázúdulni az engedetlen emberekre. ⁷Ne legyen hát többé semmi közötök az ilyen dolgokhoz! ⁸Igaz, hogy valamikor ti is sötétségben[†] éltetek, most azonban világossággal vagytok telve, mert közösségben vagytok az Úrral. Éljetek ezért úgy, ahogyan az a világosság gyermekeihez illik! ⁹Hiszen a világosság mindenféle jóságot, igazságosságot és igazságot eredményez. ¹⁰Mindig igyekezzetek kitalálni, mi tetszik az Úrnak! ¹¹Többé ne vegyetek részt azokban a hiábavaló dolgokban, amiket a sötétségben élő emberek szoktak tenni. Sőt, inkább leplezzétek le, és mutassátok meg, hogy ezek a dolgok rosszak! ¹²Mert még beszélni is szégyen azokról a gonoszságokról, amiket ők titokban elkövetnek. ¹³Ám minden cselekedet nyilvánvalóvá lesz, amikor fény derül rá, ¹⁴és minden, ami napvilágra kerül, az maga is világosság. Ezért mondjuk:

„Ébredj fel, te alvó,
és támadj fel a halálból,
s majd a Krisztus fénye ragyog rád!”

¹⁵Ezért nagyon ügyeljete arra, hogyan éltek! Ne legyetek ostobák, hanem okosak. ¹⁶Aki okos, minden lehetőséget kihasznál, mert gonosz időkben élünk! ¹⁷Ne legyetek tehát ostobák, hanem értsétek meg, és ismerjétek fel az Úr akaratát! ¹⁸Többé már ne részegeskedjete, mert az megvadít, és bolondságra vezet. Ellenkezőleg, inkább a Szent Szellem[†] töltsön be újra meg újra benneteket! ¹⁹Zsoltárokkal, himnuszokkal és a Szent Szellemtől kapott énekekkel bátorítsátok egymást. Énekeljete az Úrnak teljes szívvel! Énekeljete neki új éneket! ²⁰Urunk, Jézus Krisztus nevében adjatok hálát mindig, mindenért Istennek, az Atyának!

Tanácsok a házaspároknak

²¹Legyetek készségesek az egymás iránti engedelmességre a Krisztus iránti tiszteletből!

²²Minden feleség úgy engedelmeskedjen férjének, mint az Úrnak! ²³Mert az asszony „feje” a férje, ahogyan a Gyülekezet „feje” a Krisztus. A Gyülekezet a Krisztus „Teste”—és Krisztus ennek a „Testnek” a Megmentője. ²⁴Ahogyan a Gyülekezet engedelmeskedik a Krisztusnak, ugyanúgy az asszonyok is minden dologban engedelmeskedjenek a férjüknek!

²⁵Férjek, ti pedig úgy szeressétek feleségeteket, ahogyan a Krisztus szerette a Gyülekezetet. Odaadta érte a saját életét, ²⁶hogy felkészítse, és megtisztítsa az övét az Isten élő beszéde által. Hasonlóan ahhoz, ahogy valaki megfürdik a vízben, hogy tiszta legyen. ²⁷Krisztus azért halt meg, hogy a Gyülekezetet felkészítse a maga számára, mint dicsőséges, szent és tökéletes szépségű menyasszonyát. ²⁸Ugyanígy szeresse minden férj is a saját feleségét! Ahogyan a saját testét szereti, úgy szeresse a feleségét minden férj! Mert aki a feleségét szereti, az egyúttal önmagát is szereti. ²⁹A saját testét senki sem gyűlöli, hanem táplálja és gondozza. Ugyanígy táplálja és gondozza Krisztus is a Gyülekezetet. ³⁰Hiszen mi a Krisztus „Testének” részei vagyunk. ³¹Ahogy meg van írva: „Ezért a férfi elhagyja apját és anyját, ragaszkodik a feleségéhez, és a kettő eggyé lesz.”* ³²Mélységes titok ez! Én azonban most a Krisztusra és a Gyülekezetre gondolok. ³³Ugyanakkor azonban minden férfi úgy szeresse a feleségét, mint sajátmagát. Az asszonyok pedig tiszteljék férjüket!

Tanácsok a gyerekeknek és szüleiknek

6¹Gyermekek, engedelmeskedjétek szüleiteknek az Úr akarata szerint, mert ez így helyes! ²Meg van írva: „Tiszteld apádat és anyádat!”* Ez az első parancsolat, amelyhez ígéret is kapcsolódik: ³„Akkor majd jó dolgod lesz, és sokáig élsz itt a földön.”*

⁴Apák, ne ingereljétek haragra gyermekeiteket, hanem az Úr útmutatása szerint neveljétek és fegyelmezzétek őket!

Rabszolgák és uraik

⁵Szolgák, engedelmeskedjétek földi uratoknak! Ezt félelemmel, tisztelettel és igaz szívvel tegyétek, mintha közvetlenül Krisztusnak engedelmeskednétek! ⁶Ne csak akkor dolgozzatok, amikor szem előtt vagytok! Ne csak az emberek tetszését keressétek! Szívvel-lélekkel végezzétek a munkátokat, mint akik Istennek dolgoznak, és a Krisztusnak szolgálnak! ⁷Örömteli szívvel dolgozzatok, mintha nem is embereket szolgálnátok, hanem közvetlenül az Urat. ⁸Jusson eszetekbe, hogy ha valaki — akár szolga, akár szabad ember— valami jót tesz, az Úrtól kap jutalmat!

⁹Hasonlóképpen, ti is, akiknek szolgálítok vannak, bánjatok jól velük, és többé ne fenyegetétek őket! Jusson eszetekbe, hogy a ti Uratok, Jézus a Mennyben van! Ő azonban a ti szolgálítóknak is Ura, aki mindenkit igazságosan ítél.

Vegyétek fel Isten teljes fegyverzetét!

¹⁰Végül pedig, erősödjétek meg az Úrban, az ő hatalmas ereje által! ¹¹Öltözzétek fel abba a teljes fegyverzetbe, amit Isten ad, hogy képesek legyetek ellenállni a Sátán† minden cselének és ravaszságának! ¹²Hiszen mi

5:31 idézet: 1Móz 2:24. **6:2** idézet: 2Móz 20:12 és 5Móz 5:16. **6:3** idézet: 2Móz 20:12 és 5Móz 5:16.

nem emberek ellen harcolunk, hanem szellemi természetű uralkodók és fejedelmek ellen, a jelenlegi sötét világot irányító hatalmas és gonosz szellemek ellen, akik a magasságban vannak. ¹³Ezért szükséges, hogy vegyétek fel, és használjátok mindazokat a fegyvereket, amiket Isten ad nektek. Így lesztek képesek ellenállni, azon a gonosz napon. Így tudtok majd mindvégig harcolni, és megállni a gonosszal szemben. ¹⁴Tehát álljatok erősen és vegyétek fel derekatokra az igazság övét! Melletekre az igazságosság páncélját kössétek fel! ¹⁵Legyetek állandóan készen rá, hogy a békeség örömhírét[†] mindenkinek elmondjátok, ez legyen a saru a lábatokon! ¹⁶Mindezek fölé vegyétek a hitet, ez legyen a pajzsotok, amellyel elolthatjátok a gonosz minden tüzes nyilát! ¹⁷Vegyétek fel az Isten szabadítását, ez legyen a sisak a fejeteken! Vegyétek kezetekbe a kardot, amelyet a Szent Szellem[†] ad! Ez a kard az Isten beszéde. ¹⁸Minden helyzetben imádkozzatok a Szent Szellem által. Gyakoroljátok az imádkozás és kérés minden fajtáját! Erre mindig legyetek készen, maradjatok éberek, és tartsatok ki az imádkozásban!

¹⁹Ne hagyjátok abba az imádkozást Isten embereiért és népéért! Állhatatosan imádkozzatok értem is, hogy amikor megszólalok, tudjam, mit kell mondanom, és bátran mondhattam mindenkinek az örömhír[†] titkát! ²⁰Ezt az örömhírt képviselem itt, a rabságban is. Imádkozzatok értem, hogy bátran szólhassak, ahogyan kell!

Búcsúzás

²¹Hogy ti is megtudjátok, miként megy a sorom, és jelenleg mit csinálok, Tükhikosz, aki szeretett testvérünk és az Úr hűséges szolgája, mindent elmond majd nektek. ²²Azért küldöm hozzátok, hogy megtudjátok, mi van velem, és megvigasztaljon benneteket.

²³Adjon az Atya Isten és az Úr Jézus Krisztus minden testvéremnek békeséget és isteni szeretetet a hittel együtt! ²⁴Isten kegyelme[†] nyugodjon mindazokon, akik el nem múló szeretettel szeretik Urunkat, Jézus Krisztust!

Pál levele a filippiekhez

1 ¹Üdvözet Páltól és Timóteustól, akik a Krisztus Jézus szolgálói, ²mindazoknak, akik Jézus Krisztus által Isten népéhez tartoznak Filippi városában, az idős gyülekezeti vezetőknek[†] és diakónusoknak[†].

²Atyánk, az Isten és az Úr, Jézus Krisztus adjon nektek kegyelmet és békességet!

³Hálát adok Istenemnek valahányszor rátok gondolok. ⁴Mindig örömmel imádkozom értetek, ⁵és hálás vagyok Istennek azért a segítségért, amit tőletek kaptam az örömhír[†] terjesztésében. Ti valóban segítettetek nekem ebben az első naptól kezdve mindmáig. ⁶Igen, Isten kezdte el veletek és közöttetek ezt a jó dolgot. Ő folytatja is mindaddig, amíg Krisztus Jézus vissza nem jön. És addig a napig tökéletesen be is fogja fejezni. Ebben egészen biztos vagyok.

⁷Tudom, hogy igazam van, amikor így gondolkozom rólatok, hiszen szívembe zártalak benneteket. Mindnyájan társaim vagytok Isten kegyelmében. Most is, amikor fogságban vagyok, meg akkor is, amikor az örömhírt[†] védem, és annak igazságát bizonyítom. ⁸Isten a tanúm, mennyire szeretnélek már látni benneteket, mert a Krisztus Jézus szeretetével szeretlek titeket.

Pál imádsága

⁹Amikor értetek imádkozom, azt kérem,

- hogy egyre jobban növekedjen bennetek az isteni szeretet,
 - meg ezzel együtt az igazság ismerete és mindenféle megértés,
- ¹⁰ hogy ezáltal minden helyzetben képesek legyetek felismerni,
 - ami a legjobb, és azt is válasszátok,
 - hogy ilyen módon tiszták és ártatlanok legyetek a Krisztus eljövételének napjára,
- ¹¹ hogy Jézus Krisztus segítségével sok olyan dolgot vigyetek véghez, ami tetszik Istennek, és ezzel dicsőséget és dicséretet szereztek Istennek.

Az örömhír terjedése a császár udvarában

¹²Testvéreim, szeretném, ha tudnátok, hogy minden, ami eddig velem történt, segítette az örömhír[†] terjedését. ¹³Az egész császári palota őrsege, sőt mindenki más is megtudta, hogy engem azért tartanak rabságban, mert Krisztust szolgálom. ¹⁴Ezért sokan, akik testvéreink az Úrban felbátorodtak, és félelem nélkül hirdetik Isten üzenetét.

¹⁵Igaz, vannak olyan testvérek is, akik ezt irigységből és ellenségeskedésből teszik. Mások azonban jó szívvel és szeretetből beszélnek az embereknek

Krisztusról. ¹⁶Hiszen tudják, hogy Isten azért küldött engem, hogy megvédjem az örömhírt. ¹⁷Vannak, akik nem őszinte szívvel, hanem önző szándékkal beszélnek Krisztusról. Azt hiszik, hogy ezzel még nehezebbé teszik számomra a fogságot.

¹⁸De mit számít ez? Akár jó, akár rossz szándékkal teszik, mégis csak Krisztust ismertetik meg az emberekkel. Ez a fontos! Ennek szívből örülök, és mindig is örülni fogok, ¹⁹mert tudom, hogy ez a börtönből való kiszabadulásomhoz vezet. Ebben ti is segítetek azzal, hogy imádkoztok értem, és segít Jézus Krisztus Szelleme† is. ²⁰Mindennél jobban kívánom és akarom, hogy semmiben se szégyenüljek meg. Sőt, azt várom, hogy bennem bátran megmutatkozzon, hogy Krisztus mindenkinél hatalmasabb. Azt várom, hogy ez most is így lesz, mint ahogy eddig is így volt. Azt várom, hogy ez így lesz, akár élek, akár meghalok. Ebben állhatatosan bízom, és ezt akarom. ²¹Hiszen számomra az élet Krisztust jelenti. Ha pedig meg kell halnom, az tiszta nyereség*. ²²Igaz viszont, hogy ha tovább élhetek ebben a testben, akkor tovább örülhetek munkám eredményének. Ezért nem is tudom, melyiket válasszam. ²³Egyszerre kétféle kívánság van bennem. Szeretnék már kilépni ebből a földi életből, és Krisztushoz költözni, mert az számomra sokkal-sokkal jobb. ²⁴A ti számotokra azonban az a jobb, ha továbbra is közöttetek élek, mert szükségetek van rám. ²⁵Mivel ebben biztos vagyok, tudom, hogy itt maradok még veletek. Segíteni fogok nektek, hogy felnőjete a hitben, és sok örömötök legyen ebben. ²⁶Ezért, amikor újból meglátogatlak benneteket, még több okotok lesz arra, hogy Krisztus Jézusban dicsekedjete velem.

²⁷Mindenesetre, ügyeljete arra, hogy a Krisztusról szóló örömhírhez† méltóan éljete. Akkor, akár meg tudlak látogatni titeket, akár nem, jó híreket fogok hallani felőletek. Azt szeretném hallani, hogy erősek vagytok, és egy szívvel-lélekkal küzdötök azért, amit az örömhírből származó hit jelent. ²⁸Azt szeretném, ha semmiképpen nem ijednéte meg az ellenfeilektől. Ha bátrak vagytok, ez az ő számukra annak a bizonyítéka, hogy el fognak pusztulni. Számotokra pedig azt bizonyítja, hogy győzni fogtok, és ez Istentől van. ²⁹Isten megadta nektek, hogy Krisztusban higgyete. De ez még nem minden! Azzal is megajándékozott benneteket, hogy szenvedjete Krisztusért. ³⁰Amikor nálatok voltam, láttátok, hogyan harcoltam azokkal, akik az örömhír ellenségei. Halljátok, hogy most is ilyen harcaim vannak. De most nektek magatoknak is ugyanilyen küzdelmeket kell átélnetek.

Egység és szeretet

2¹Kérhetek-e tőletek valami vigasztalást a Krisztusban? Van-e bennetek szeretetteljes vigasztalás? Valóban közösségünk van egymással a Szent Szellemben†? Van bennetek gyengéd együttérzés a számomra? ²Ha igen, akkor, tegyéte meg, amire kérlek titeket! Ezzel nagy örömet fogtok szerezni. Legyen a gondolkozásotok összhangban egymással, legyen bennetek ugyanaz az isteni szeretet egymás iránt, éljete teljes egyetértésben, és ugyanarra a célra törekedjete! ³Ne irányítson benneteket az önzés, irigység, vagy büszkeség! Ellenkezőleg, aláztosak legyete, és adjate a másíknak

1:21 nyereség Vagyis, ha meg kell halnom, közelebb jutok Jézushoz.

több tiszteletet, mint amit magatoknak kívántok! ⁴Ne csak a magatok érdekeit nézzétek, hanem mindenki törődjön a testvérei érdekeivel is!

Jézus példája

⁵Az a gondolkodásmód és szándék uralkodjon bennetek, amely a Krisztus Jézust jellemezte.

⁶Ő ugyanis, minden tekintetben Istenhez volt hasonló, sőt, egyenrangú volt Istennel. Ehhez azonban nem ragaszkodott mindenáron, mint jogos tulajdonához, hanem ⁷mindenről önként lemondott, és beleegyezett abba, hogy szolga legyen. Amikor a Földön megszületett és emberré lett, valóban olyan is volt, mint egy szolga. ⁸Amikor külsejét tekintve úgy élt, mint ember, megalázkodott, és tökéletesen engedelmeskedett Istennek. Még akkor is engedelmes volt, amikor emiatt meg kellett halnia. Igen, a kereszten történt halála pillanatáig engedelmes maradt, ⁹ezért azután Isten a legmagasabb méltóságra emelte. Olyan nevet és hatalmat adott neki, amely minden más név és hatalom fölött áll. ¹⁰Isten azért tette ezt, mert azt akarja, hogy a Jézus nevére mindenki hajoljon meg. Igen, Jézus előtt minden személy hódolattal meg fog hajolni a Mennyben, a Földön és a föld alatt is. ¹¹Mindenki el fogja ismerni, és ki fogja mondani: „Jézus Krisztus az Úr”. Ez pedig dicsőségére lesz az Atya Istennek.

Isten iránti engedelmesség

¹²Szeretett testvéreim, ti mindig engedelmesek voltatok, amikor közöttetek éltem. Most, hogy távol vagyok tőletek, még fontosabb, hogy engedelmeskedjétek. Tegyétek teljessé, és biztossá a megmeneküléseteket! Mindezt pedig Isten iránti teljes tisztelettel, sőt istenfélelemmel vigyétek véghez! ¹³Hiszen maga Isten az, aki bennetek munkálkodik. Segít benneteket, hogy akarjátok azt tenni, ami Istennek örömet okoz. Ő ad hozzá erőt is, hogy valóban meg is tudjátok tenni ezeket.

¹⁴Mindent elégedetlenség és panaszkodás nélkül tegyétek! ¹⁵Akkor Isten ártatlan és tiszta gyermekei lesztek, akikben senki sem talál hibát. A gonosz és romlott emberek között úgy ragyogtok, mint a csillagok a sötét éjszakában. ¹⁶Igen, így fényletek közöttük, amikor Isten életet adó üzenetét mondjátok nekik. Ezért azután büszke leszek rátok a Krisztus Napján, amikor ő visszajön. Akkor látni fogom, hogy nem hiába dolgoztam közöttetek. Akkor látszik meg, hogy a versenypályát végig futottam, és győztem.

¹⁷Hitetek által egész életetek olyan, mint Isten oltárán[†] az áldozat[†]. Lehet, hogy ehhez az áldozathoz a saját halálomat is hozzá kell adnom. De még ha így is történik, akkor is boldog vagyok, és együtt örülök veletek. ¹⁸Ti is örüljétek ennek velem együtt!

Hírek Timóteusról és Epafroditoszról

¹⁹Remélem, hogy az Úr Jézus segítségével hamarosan elküldhetem hozzátok Timóteust, hogy a jó hírek, amiket rólatok fog hozni, felvidítsanak. ²⁰Nincs senki más, aki ennyire hasonló lenne hozzám a gondolkodásában. Ő igazán szívén viseli a sorsotokat. ²¹A többiek ugyanis csak a saját érdekeikkel törődnek, nem a Jézus Krisztus dolgaival. ²²Ismeritek Timóteust, hogy milyen ember. Tudjátok, hogy úgy szolgált velem együtt az örömhír[†] terjesztésében, ahogy a fiú az apjának segít. ²³Az a tervem, hogy hamarosan

elküldöm hozzátok, de előbb meg kell várnom, hogyan alakul az én sorsom. ²⁴Sőt, bízom az Úrban, hogy hamarosan én magam is meglátogatlak benneteket.

²⁵Úgy gondoltam, itt az ideje, hogy Epafroditoszt visszaküldjem hozzátok. Ő kedves testvérem, munkatársam és harcostársam is. Azért küldtétok hozzám, hogy ebben a helyzetben segítsen és szolgáljon nekem. ²⁶De most visszaküldöm, mert már nagyon hiányoztatok neki. Epafroditoszt az is nyugtalanította, hogy ti közben megtudtátok, hogy ő beteg volt. ²⁷Igaz, valóban beteg volt, sőt majdnem meg is halt. Isten azonban könyörült rajta. De nemcsak rajta, hanem rajtam is, hogy egyéb szomorúságaimra ne jöjjön újabb bánat. ²⁸Ezért még inkább haza akartam küldeni, hogy mikor találkoztok, újra együtt örülhessetek. Így én is megnyugodhatok. ²⁹Fogadjátok hát nagy örömmel az Úrban. Az ilyen ember megérdemli, hogy tiszteljétek! ³⁰Ő ugyanis Krisztus munkája miatt került oly közel a halálhoz. Életét kockáztatta, hogy engem szolgálhasson helyettetek is.

Krisztus megismerése mindennél többet ér!

3 ¹Most pedig örüljétek az Úrban, testvéreim! Számomra nem fárasztó, ha újra ezt írom, titeket viszont megerősít.

²Vigyázzatok, maradjatok távol a gonosz emberektől, akik olyanok, mint a kutyák! Legyetek óvatosak, és maradjatok távol azoktól, akik gonosz ügyet szolgálnak, és azoktól is, akik körülmetélnek*! ³Az igazi körülmetéltek* ugyanis mi vagyunk, akik Istent az ő Szelleme† által imádjuk*. Mi Krisztus Jézusban dicsekszünk. Nem bízunk magunkban, sem abban, amit magunktól meg tudunk tenni. ⁴Én ugyan bízhattam volna a származásomban, mégsem teszem. Ha valaki ilyen előnyökben bíz, akkor én még sokkal inkább bízhatnék. ⁵Én ugyanis Izrael népéhez tartozom, mert Benjámintörzsből származom. Születésem után a nyolcadik napon körülmetéltek. Héber (zsidó) vagyok, és minden ősöm is az volt. Úgy követtem a Törvényt†, mint farizeus†. ⁶Lelkes és elszánt voltam, ami abból is látszik, ahogyan Jézus követőit üldöztem†. Senki sem találhatott hibát abban, ahogyan a Törvényt követtem.

⁷Régen ezek a dolgok nagyon fontosak voltak a számomra. De most úgy látom, hogy Krisztussal összehasonlítva semmit nem érnek. ⁸De nemcsak ezeket, hanem az összes többi dolgot is teljesen értéktelennek tartom ahhoz képest, hogy egyre jobban megismerhetem Krisztus Jézust, az én Uramat. Mert őt megismerni mindennél sokkal jobb és értékesebb. Krisztus kedvéért mindezekről lemondtam, pedig valamikor értékesek voltak nekem. Most már tudom, hogy mindez csak értéktelen szemét! Azért mondtam le ezekről, hogy Krisztust megnyerjem, ⁹és benne élhessek. Mivel hiszek Krisztusban, Isten elfogad engem. Ez azonban nem amiatt van, mert igyekeztem a Törvényt betartani. Isten ugyanis a hitem miatt fogad el. ¹⁰Az a célom, hogy egyre jobban megismerjem Krisztust, és megtapasztaljam azt az erőt, amellyel Isten feltámasztotta őt a halálból. Közösséget akarok vállalni

3:2 körülmetélnek Az eredetiben szójáték, mert a „körülmetélni” szó a görögben azt is jelenti, hogy „teljesen levágni”. **3:3 igazi körülmetéltek** Szó szerint: „mi vagyunk a körülmetélkedés”. Lásd a Szójegyzékben. Szellemi értelemben azokat jelenti, akik Jézusban hisznek, és az Új Szövetség részesei. **3:3 Istent ... imádjuk** Jelentheti azt is: „Isten Szelleme által imádjuk Istent, és szolgálunk.”

Krisztussal a szenvedéseiben is. Egyre jobban hasonlítani szeretnék hozzá, még a halálomban is. ¹¹Mindezt pedig abban a reményben, hogy én is részt fogok venni a halottak közül való feltámadásban.

A győztesnek járó jutalomért futok

¹²Igaz, még nem értem el ezt a célt. Még nem vagyok olyan, mint amilyennek Isten akarja, hogy legyek. De állandóan azon igyekezem, hogy ezt a célt elérjem, és erősen megragadjam, ahogy Krisztus is erősen megragadott engem. ¹³Testvéreim, tudom, hogy most még nem értem el ezt a célt. De erre az egy dologra figyelek: elfelejtem azt, ami már mögöttem van, és teljes erővel igyekszem előre. ¹⁴Azért küzdök, hogy elérjem ezt a célt, és megkapjam a győztesnek járó mennyei jutalmat. Isten maga hívott el bennünket arra Krisztus Jézus által, hogy ezt a díjat megkapjuk.

¹⁵Akik szellemileg érettek vagyunk, mind így kellene gondolkozzunk. De ha valamiben más lenne a véleményetek, Isten majd azt is megmutatja nektek. ¹⁶Amit viszont már megértettünk, azt az igazságot követnünk is kell.

¹⁷Testvéreim, ti is mindannyian kövessétek az én példám! Azokra figyeljétek, akik úgy élnek, ahogyan mi példát mutattunk nektek! ¹⁸Mert sokan vannak, akik úgy élnek, mint a Krisztus Keresztjének[†] ellenségei. Ezekről az emberekről már sokszor beszéltem nektek, és most sírva mondom ezt ismét. ¹⁹Mert ezeknek pusztulás lesz a sorsa. Nem Istent imádják, hanem a saját testi kívánságaikat szolgálják ki. Szégyellni való dolgokat tesznek, és még büszkéek is rá! Csak földi dolgokon jár az eszük. ²⁰A mi igazi hazánk azonban a Menny. Szabadítónkat, az Úr Jézus Krisztust is a Mennyből várjuk: onnan fog visszajönni. ²¹Ő fogja megváltoztatni jelenlegi földi testünket, hogy hasonló legyen az ő dicsőséges testéhez. Jézus ereje fogja ezt a változást véghezvinni. Ugyanezzel az erővel fog uralkodni minden és mindenki fölött.

Mindig örüljétek!

4 ¹Testvéreim, úgy szeretnék már találkozni veletek! Hiszen nagyon szeretlek benneteket: ti vagytok az én örömöm és győzelmi jutalmam! Továbbra is kövessétek az Urat, aki szeret titeket, és maradjatok benne!

²Evódiát és Szüntükhét kérem, hogy egyezzenek meg, és legyenek összhangban egymással az Úrban! ³Téged pedig, hűséges munkatársam, arra kérlek, hogy segíts ennek a két asszonynak. Hiszen ők is együtt küzdöttek velem az örömhír[†] terjesztésében, akárcsak Kelemen és a többi munkatársaim, akiknek nevét beírták az Élet Könyvébe*.

⁴Mindig örüljétek az Úrban!

⁵Újra mondom: örüljétek! Mindenki lássa meg, hogy szelídek és kedvesek vagytok! Közel van már az Úr! ⁶Ne aggódjatok semmi miatt! Bármilyen helyzetben vagytok is, imádkozzatok! Kérjétek Istentől, amire szükségetek van. De amikor imádkoztok, mindig adjatok hálát Istennek! ⁷Isten békessége megőrzi majd szíveteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban. Ez a békesség olyan hatalmas, hogy minden képzeletet felülmúl.

4:3 az Élet Könyve Isten könyve a Menniben, amelyben fel van írva mindazoknak a neve, akik Istenhez tartoznak. Lásd Jel 3:5 és 21:27.

⁸Végül, testvéreim, azokon a dolgokon gondolkodjatok, amik igazak, dicséretre méltók, igazságosak, tisztességesek, szépek, tiszteletre méltók, kiválók és dicséretesek. ⁹Amit megtanultatok, elfogadtatok, hallottatok és láttatok tőlem, azt továbbra is tegyétek meg, és veletek lesz a békesség Istene.

Köszönet a segítségért

¹⁰Nagyon boldog voltam az Úrban, mert hosszú idő után ismét gondoskodtatok rólam. Tudom, hogy már korábban is gondoltatok rám, de nem volt rá lehetőségetek, hogy ezt megmutassátok. ¹¹Ezt azonban nem azért mondom, mintha valamiben hiányt szenvednék. Mert megtanultam, hogy mindig elégedett legyek azzal, amim éppen van. ¹²Tudom, hogyan éljek, amikor szegény vagyok, és azt is, hogyan éljek a gazdagsággal. Ismerem a jóllakást és az éhezést, a szükségét és a bőséget is. Megtanultam, hogyan néztek szembe bármikor, bármilyen helyzettel. ¹³Mert mindenre van erőm a Krisztus által, aki megerősít.

¹⁴Mégis jól tettétek, hogy segítettetek, amikor szükségem volt rá! ¹⁵Ti, fillippiek, magatok is emlékeztek rá, mikor az örömhír[†] terjesztését elkezdtem. Amikor Macedóniából elindultam, egyetlen más gyülekezettel sem volt ilyen kölcsönös segítségére épülő kapcsolatom, csak veletek. ¹⁶Ti már akkor is többször küldtetek ajándékot nekem, amikor Thesszalonikában jártam. Valóban szükségem is volt a segítségetekre. ¹⁷Ezt nem azért mondom, mintha ajándékokat várnék. Inkább arra vágyom, hogy áldást kapjatok. Mert aki ad, az áldást nyer. ¹⁸Mindenem megvan, ami csak szükséges, sőt még azon felül is. Amióta ajándékokat Epafroditosz elhozta, több is van, mint ami szükséges. Ez az ajándék olyan volt, mint az Istennek felajánlott jó illatú és kedves áldozat[†]. Ezt Isten szívesen fogadja. ¹⁹Isten dicsőséges gazdagsága mind a Krisztus Jézusban található. Ehhez a gazdagsághoz mértén fog az én Istenem gondoskodni mindenről, amire szükségetek van. ²⁰Dicsőség a mi Atyánknak és Istenünknek örökké!

²¹Köszöntetek mindenkit, aki Isten népéhez tartozik: mindenkit, aki a Krisztus Jézusban van! A velem lévő testvérek is köszöntenek benneteket. ²²Köszöntésüket küldik nektek mindazok, akik itt Isten népéhez tartoznak. Külön is köszöntenek benneteket a császár[†] udvarából való testvérek.

²³Urunk, Jézus Krisztus kegyelme legyen veletek!

Pál levele a kolosséiakhoz

1 ¹Üdvözet Páltól, aki Isten akaratából Jézus Krisztus apostola[†], és Timóteus testvértől,

²Isten Kolossében élő népének, akik hűséges testvéreink Krisztusban. Atyánk, az Isten, adjon nektek kegyelmet[†] és békességet!

³Hálát adunk Istennek, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyjának minden egyes alkalommal, amikor értetek imádkozunk. ⁴Hálát adunk, mert hallottuk, hogy hisztek Krisztus Jézusban, és igazán szeretitek Isten minden gyermekét. ⁵Ez a hit és szeretet pedig abból a reménységetekből fakad, amely a Mennyben van féltreve a számotokra. Erről a reménységről akkor hallottatok először, amikor az igazság üzenetét, az örömhírt[†] megismertétek. ⁶Ez az üzenet hozzátok is eljutott, akárcsak a többi néphez szerte a világon. Igen, az örömhír egyre jobban terjed, és mindenhol jó eredményeket hoz. Nálatok is így van ez, amióta csak hallottátok, és igazán megismertétek Isten kegyelmét[†]. ⁷Ezt az örömhírt Epafrásztól, szeretett szolgatársunktól hallottátok először. Ő hűségesen szolgálja Krisztust a ti javatokra. ⁸Tőle hallottuk, milyen erős isteni szeretet van bennetek a Szent Szellem[†] által.

⁹Ezért, amióta csak hallottuk felőletek ezt a sok jó hírt, szüntelen imádkozunk értetek. Azt kérjük Istentől, hogy akaratának teljes megértése által töltsön be titeket mindenféle szellemi bölcsességgel és megismeréssel. ¹⁰Akkor az életetek méltó lesz az Úrhoz, sok örömet szerez neki, mindig sokféle jó dolgot visztek véghez, és egyre jobban és mélyebben megismeritek az Istent. ¹¹Azt kérjük, hogy Isten, a saját dicsőségének hatalma szerint erősítsen meg benneteket minden tekintetben, hogy állhatatosan és türelmesen ki tudjatok tartani minden körülmények között, sőt, mindezt örömmel és hálaadással tegyétek. ¹²Igen, adjatok hálát az Atyának, aki alkalmassá tett benneteket arra, hogy részt vegyetek abban az örökségben, amit Isten készített el a világosságban élő népe számára. ¹³Az Atya mentett ki bennünket a sötétség[†] hatalmából, és ő vitt át szeretett Fia királyságába. ¹⁴Ő általa, a Fiú által szabadultunk meg, és kaptunk a bűneinkre bocsánatot.

Krisztus által ismerhetjük meg Istent

¹⁵Istent nem láthatja egyetlen ember sem. Jézus, azonban pontosan megmutatja, hogy Isten milyen. Jézus feljebbvaló minden teremtettnél. ¹⁶Azért van ez így, mert Isten Jézus által teremtett meg mindent a Mennyben és a Földön: minden látható és láthatatlan lényt, még a trónokat, urakat, uralkodókat és fejedelmeket is. Isten mindezeket a Fia közreműködésével és Fia számára teremtette. ¹⁷A Fiú minden teremtménynél előbb létezett, és hatalmával ő tartja fenn az egész világmindenséget.

¹⁸Ő a „feje” a „testnek”, vagyis a Gyülekezetnek[†]. Ő a forrása mindennek. Ő a legelső, aki a halálból feltámadt,* ezért mindenben és minden tekintetben övé az első hely. ¹⁹Mert Isten úgy látta jónak, hogy az ő teljessége éljen a Fiúban, ²⁰és a Fiú által kössön békét mindenkivel, aki a Földön, vagy a Mennyben lakik. Isten ezt a békét Jézus vére által kötötte meg, amikor Jézus meghalt a kereszten.

²¹Ti régebben távol éltetek Istentől. Gondolkodásotok szerint és gonosz tetteitek miatt Isten ellenségei voltatok. ²²De Jézus most mégis kibékített benneteket Istennel. Ez Jézus Krisztus halála által történt, amikor Jézus itt élt a földön, emberi testben. Isten ezt azért tette, hogy szentek[†], hibátlanok és ártatlanok legyetek, amikor majd maga elé állít benneteket. ²³Jézus Krisztus ezt valóban meg is fogja tenni, ha mindvégig kételkedés nélkül és szilárdan bíztok benne, és belekapaszkodtok abba a reménybe, amit az örömhír[†] adott nektek. Ezt az örömhírt, amelynek én, Pál, a szolgája lettem, már szerte az egész világon mindenkinek hirdetik.

Isten titkos igazsága

²⁴Annak ellenére, hogy most értetek testi szenvedéseket kell elviselnem, mégis örülök. Ugyanis még sok olyan dolog van, amit Krisztusnak el kell szenvednie a „testében”, vagyis a Gyülekezetben. Én pedig elfogadom azt, ami ebből nekem jutott, és elszenvedem ezeket a dolgokat az én testemben az ő „testéért”. ²⁵Ezt a „testet”, a Gyülekezetet szolgálom Isten megbízása alapján, amelyet a ti érdekekben adott nekem. Igen, Isten rám bízta, hogy üzenetét teljesen megismertessem veletek. ²⁶Ez az üzenet pedig az a titkos igazság, amely a korábbi korszakokban és nemzedékek elől el volt rejtve. Most azonban Isten megmutatta az övéinek. ²⁷Ugyanis azt akarta, hogy népe világosan megértse, milyen nagy és dicsőséges ez a titkos igazság a nem zsidó emberek között. Ez a titkos igazság pedig maga Krisztus, aki bennetek lakik. Ő a mi egyedüli reménységünk arra nézve, hogy majd részt vehetünk Isten dicsőségében. ²⁸Mi Krisztust ismertetjük meg mindenkivel. Mindenféle bölcsességgel tanítunk, biztatunk és figyelmeztetünk minden embert, hogy amikor majd Isten színe elé kerül, addigra már elérje Krisztusban a teljességet. ²⁹Ez a célja minden fáradozásomnak, és ezért küzdök Krisztus erejével, amely erőteljesen működik bennem.

2¹Testvéreim, akarom, hogy tudjatok róla, milyen sokat küzdök értetek, meg mindazokért a Laodicea városában és máshol élőkért, akik személyesen nem ismernek engem. ²Azért küzdök, hogy mindannyian felbátorodjanak, és az isteni szeretet kösse össze őket. Azt akarom, hogy megtapasztalják a valódi megértésből származó bizonyosságot. Azért küzdök, hogy egyre mélyebben megértsék az Isten titkos igazságát, ami nem más, mint maga Krisztus. ³Benne rejtette el Isten a bölcsesség és tudás minden kincsét.

⁴Mindezt azért mondom, hogy senki se tudjon benneteket becsapni olyan tanításokkal, amik jónak látszanak, de valójában hamisak. ⁵Testben ugyan most távol vagyok, szellemben azonban ott vagyok veletek, és örülök, mert látom, hogy rend van köztetek, és rendíthetetlenül bíztok Krisztusban.

1:18 legelső ... feltámadt Szó szerint: „elsőszülött a halottak közül.”

Krisztusban éljete!

⁶Éppen ezért, mivel befogadtátok Jézust, mint Krisztust és Urat, egész életmódokat igazítsátok hozzá! ⁷Mélyen gyökereztetek bele Krisztusba, és ő legyen az a szilárd alap, amelyre életetek felépül. Erősödjön meg a benne való hitetek, és mindenben szüntelen adjatok hálát Istennek — ahogyan azt tanították nektek.

⁸Vigyázzatok, nehogy valaki félrevezessen benneteket okoskodással, csalóka és értelmetlen elméletekkel, amelyeket emberek találnak ki. Ezek a dolgok csupán a hitetlenek haszontalan gondolatai, és nem Krisztustól származnak.

⁹Mert Jézus Krisztusban él az Isten egész teljessége testi alakban. ¹⁰Ti is Krisztusban teljeseztetek be, aki az összes uralkodó és fejedelem felett uralkodik.

¹¹A benne való hit által benneteket is „körülmetéltek”*, de ezt nem emberek tették veletek, hanem maga Krisztus. Ezzel a „körülmetéléssel” levetettétek a régi emberi természetet. ¹²Ez akkor történt, amikor bemerítkeztetek†, és ezzel Krisztussal együtt eltemettek benneteket. Ugyanakkor azonban Krisztussal együtt fel is támasztott benneteket Isten, mert hittetek hatalmában, amelyet akkor mutatott meg, amikor feltámasztotta Krisztust a halottak közül. ¹³Ti ugyanis szellemileg halottak voltatok a bűneitek miatt, és azért, mert a régi emberi természet uralkodott rajtatok. Isten azonban Krisztussal együtt nektek is új életet adott, miután megbocsátotta minden bűnünket. ¹⁴Az adósságlistát, amely felsorolta azokat a dolgokat, amiket Isten törvényei ellen tettünk, Isten odaszegezte a Keresztre†. Így ez az adósság-lista többé már nem érvényes, mert Isten végérvényesen áthúzta. ¹⁵Isten a szellemi fejedelmeket és uralkodókat Krisztus Keresztje† által megfosztotta hatalmuktól. Megmutatta az egész világnak, hogy most már erőtlenek, amikor felvonultatta őket diadalmenetében, mint győztes hadvezér a foglyait.

A valóságos dolgok Jézus Krisztusban vannak!

¹⁶Ezért ne engedjétek, hogy bárki is elítéljen benneteket amiatt, hogy mit esztek, vagy isztok, vagy a zsidó vallási ünnepekkel kapcsolatban. Ilyenek például az Újhold ünnepe*, vagy a Szombat ünnepe. ¹⁷Mindezek a vallási ünnepek és szokások csak árnyékai a közeledő valódi dolgoknak. De a valóságos dolgok Jézus Krisztusban vannak. ¹⁸Ne vesztétek el a győztesnek járó jutalmakat olyan emberek miatt, akik élvezik az alázatoskodást, az angyalokat imádják*, és mindig a látomásaikról beszélnek. Ezek minden ok nélkül többnek mutatják magukat, mint amik, mert régi emberi természetük szerint gondolkodnak. ¹⁹Az ilyenek nem ragaszkodnak a „fejhez”, vagyis Krisztushoz. Pedig Krisztus kapcsolja és tartja össze a „test” részeit az izületek és inak által. Így növekszik a „test”, amelyet Isten nevel fel.

²⁰Mivel Krisztussal együtt ti is meghaltatok, ezért felszabadultatok ennek a világnak a haszontalan tanításai alól. Akkor miért viselkedtek úgy, mintha

2:11 *körülmetéltek* Lásd a Szójegyzetben. Itt különleges szellemi értelemben használja Pál. Azokra a hívőkre vonatkozik, akik az Új Szövetségbe tartoznak Jézus Krisztus által. **2:16** *Újhold ünnepe* Zsidó vallásos ünnep. Minden hónap első napján tartották. **2:18** *angyalokat imádják* Lehet, hogy azokat az angyalokat, akiket a látomásaikban láttak.

még mindig ehhez a világhoz tartoznátok? Miért követtek olyan szabályokat, ²¹amelyek ezt mondják: „Ne vedd a kezedbe!” „Ne egyél ilyet!” „Még csak hozzá se érh!” ²²Hiszen ezek olyan dolgokra vonatkoznak, amik elhasználásra valók és nem maradnak meg sokáig. Ha ilyen szabályokat akartok betartani, akkor csak emberek tanításait és parancsait követitek, és nem Isten gondolatait. ²³Ezek a szabályok bölcs dolgoknak látszanak, de csak a vallásoskodásra valók, amit emberek találtak ki, amire jellemző a hamis alázatosság és a test gyötrése. De igazában semmi hasznuk nincs, mert a régi emberi természet kívánságainak kielégítését szolgálják.

Új élet Krisztusban

3 ¹Mivel Krisztussal együtt ti is feltámadtatok a halálból, a mennyei dolgokra törekedjétek, hiszen Krisztus is ott ül most Isten jobb oldalán. ²A mennyei dolgokon gondolkozzatok, ne a földieken járjon az eszetek! ³Hiszen meghaltatok, az új életetek pedig Krisztussal együtt Istenben van elrejtve. ⁴Krisztus a mi életünk. Amikor ő majd megjelenik mindenki előtt, akkor vele együtt ti is dicsőségesen megjelentek.

⁵Ezért öljétek meg magatokban a régi emberi természetet, és annak minden megnyilvánulását: a szexuális bűnöket[†], minden gonosz kívánságot és szenvedélyt, meg a gazdagság után való vágyakozást, hiszen az a bálványimádás egyik fajtája. ⁶Ilyen bűnök miatt sújt le Isten haragja az engedetlen emberekre.* ⁷Régen ti is így éltetek, és ilyen gonosz dolgokat tettetek.

⁸Most azonban már ne haragudjatok többé senkire, ne dühöngjétek, ne mondjátok vagy tegyetek semmi olyat, amivel valakit megbántanátok, ne mondjátok rosszat a másikról, se ne káromkodjatok! ⁹Többé ne hazudjatok egymásnak, hiszen mindez a „rég ember” szokása volt. Ti azonban már letetkőztétek azt a régi természetet, és annak szokásait. ¹⁰Viszont felöltöztétek az „új embert”, aki állandóan megújul. Így egyre inkább hasonlít Teremtőjéhez, Istenhez, és egyre jobban megismeri őt. ¹¹Ebben az új állapotban már nem fontos, hogy valaki eredetileg zsidó, vagy nem zsidó, körülmetélt[†] vagy körülmetéletlen, külföldi idegen, tanulatlan*, rabszolga vagy szabad ember volt. Csak maga Krisztus a fontos, csak ő a lényeges a hívőkben, bárhonnan származnak is.

¹²Ezért legyetek mindenki iránt együttérzők, kedvesek, alázatosak, türelmesek! Hiszen Isten kiválasztott benneteket a maga számára, és szeret titeket! ¹³Viseljétek hát el egymást, és bocsássatok meg egymásnak, ha valami panaszotok van a másakra! Ahogyan az Úr megbocsátott nektek, ti is úgy bocsássatok meg egymásnak! ¹⁴Legfőképpen pedig szeressétek egymást, mert az isteni szeretet teszi az egységeteket teljessé. ¹⁵Isten arra hívott el benneteket, hogy Krisztustól származó békesség uralkodjon a szívetekben, és mindig hálásak legyetek Istennek, hiszen mindnyájan Krisztus „testének”* tagjai vagytok! ¹⁶Krisztus beszéde és tanítása teljes gazdagságában éljen bennetek, és lakjon veletek együtt! Tanítsátok és tanácsoljátok egymást

3:6 az engedetlen emberekre Néhány régi kéziratban ez nem szerepel. **3:11** tanulatlan Szó szerint: „szkíta”. Az ókorban a görög-római műveltségen kívüli ázsiai barbár népeket nevezték így. **3:15** Krisztus „teste” Jézus Krisztus szellemi értelemben vett „teste”: a benne hívő tanítványok teljes közösségét jelenti, mindazokat, akiket Jézus a magáénak tekint.

mindenféle bölcsességgel! Isten iránti őszinte hálával énekeljétek zsoltárokat, himnuszokat, és a Szent Szellemtől[†] származó énekeket! ¹⁷Mindent, amit csak tesztek, vagy mondotok, az Úr Jézus nevében tegyétek és mondjátok! Így adjatok általa szüntelenül hálát Istennek, az Atyának!

Új élet az emberi kapcsolatokban

¹⁸Asszonyok, éljétek a férjetek fennhatósága és védelme alatt, mert ez illik azokhoz, akik az Úr hatalma alatt vannak!

¹⁹Férfiak, isteni szeretettel szeressétek feleségeket, és ne viselkedjétek durván velük!

²⁰Gyermekek, mindenben fogadjatok szót a szüleiteknek, mert ez így illik azokhoz, akik az Úrhoz tartoznak.

²¹Apák, ne követeljétek túl sokat a gyermekeitektől, nehogy elkeseredjenek!

²²Rabszolgák, minden helyzetben engedelmeskedjétek földi uratoknak, még akkor is, mikor nem látnak benneteket! Őszinte szívvel engedelmeskedjétek nekik, az Úr iránti tiszteletből! ²³Minden munkátokat szívvel-lélekkel végezzétek, mint akik nem embereknek, hanem az Úrnak dolgoznak.

²⁴Gondoljátok arra, hogy az Úr majd megjutalmaz benneteket: mennyei örökséget kaptok tőle! Krisztust szolgáljátok, mert ő a ti igazi Uratok! ²⁵Ha pedig valaki valami rosszat tesz, az Úr is rosszal fizet neki, mert ő mindenkivel igazságosan bánik.

4 ¹Ti pedig, akiknek rabszolgáitok vannak, bánjátok jól és igazságosan velük, hiszen nektek is van uratok a Mennyben.

Pál tanácsai

²Az Isten imádásában és az imádkozásban legyetek mindig kitartóak, éberek és hálás szívűek. ³Imádkozzatok értünk is, hogy Isten adjon nekünk alkalmat, hogy üzenetét elmondhassuk. Imádkozzatok, hogy elmondhassuk a titkos igazságot magáról Jézus Krisztusról. Emiatt a titkos igazság miatt vagyok most börtönben. ⁴Kérlek, imádkozzatok értem, hogy ezt a titkot úgy tudjam elmondani az embereknek, ahogyan kell.

⁵Bölcsen viselkedjétek azok között, akik még nem hisznek Jézusban, és jól használjátok ki az időtöket! ⁶Amikor velük beszéltek, legyetek mindig bölcssek és kedvesek hozzájuk! Akkor majd mindig tudni fogjátok, kinek mit válaszoljatok.

Hírek Pál munkatársairól

⁷Tükhikosz majd elmondja nektek, mi történt velem, és hogy vagyok. Ő az én szeretett testvérem, aki az Úrnak hűségesen szolgál velem együtt. ⁸Éppen azért küldöm most őt hozzátok, hogy megtudjátok, mi van velünk, és így megvigasztaljon benneteket. ⁹Vele megy hűséges és szeretett testvérünk, Onézimosz is, aki közétek tartozik. Ők majd elmondanak nektek mindent, ami velünk történt.

¹⁰Köszönt benneteket Arisztarkhosz, aki velem együtt raboskodik, és Márk, Barnabás unokatestvére is. Márkról már írtam nektek: fogadjátok őt szeretettel, amikor hozzátok érkezik. ¹¹Köszönt titeket Jusztusz, akinek a másik neve Jézus. A zsidók közül csak ők dolgoznak velem együtt Isten királyi uralmának kiterjesztésében. Ők viszont valóban nagy vigasztalást jelentenek a számomra.

¹²Epafrász, aki közétek tartozik, szintén köszöntését küldi. Ő is Krisztus Jézus szolgálója, aki imádságaiban állandóan küzd értetek. Azért imádkozik, hogy szellemileg érettek legyetek, és minden helyzetben egészen biztosan tudjátok, hogy mi az Isten akarata. ¹³Bizony, nagyon sokat fáradozik értetek, és azokért, akik Laodiceában és Hierápolisban laknak. ¹⁴Köszönt még benneteket Lukács doktor, a mi kedves barátunk és Démász.

¹⁵Köszöntsétek a Laodiceában élő testvéreket, valamint Nimfát és a házánál levő gyülekezetet is. ¹⁶Miután felolvastátok ezt a levelet, gondoskodjatok róla, hogy olvassák fel a laodiceai gyülekezetben is. Ti pedig vegyétek át, és olvassátok fel azt a levelet, amit a Laodiceai gyülekezetnek írtam! ¹⁷Mondjátok meg Arkhipposznak: „Legyen gondod arra a szolgálatra, amit az Úr bízott rád, és azt gondosan végezd!”

¹⁸Ezt a köszöntést én, Pál írom, saját kezemmel. Emlékezzetek rám, mert most börtönben vagyok! Az Úr kegyelme† maradjon veletek.

Pál első levele a thesszalonikaiakhoz

1 ¹Üdvözet Páltól, Szilvánusztól és Timóteustól, a Thesszalonika városában élő gyülekezetnek, amely Istené, az Atyáé és Urunké, Krisztus Jézusé. Kegyelem[†] nektek és békeség!

A thesszalonikaiak élete és hite

²Mindig hálát adunk Istennek miattatok, amikor csak értetek imádkozunk. ³Ilyenkor mindig megköszönjük Istennek a munkátokat, amelyhez az energiát a hitetek adja. Hálát adunk Istennek munkátokért, amelyre az isteni szeretet indít benneteket. Hálát adunk, hogy kitartóan reménykedtek Urunkban, Jézus Krisztusban.

⁴Jól tudjuk, testvéreim, hogy Isten szeret és kiválasztott benneteket. ⁵Hiszen, amikor az örömhírt[†] elvittük hozzátok, az nem csak üres beszéd volt. Bizony, az örömhír nagy erővel és a Szent Szellem[†] által érkezett meg hozzátok, és annak a teljes bizonyosságával, hogy ez az igazság! Emlékeztek rá, hogy éltünk közöttetek, és hogy mindent értetek tettünk. ⁶Ti pedig követtétek a mi példánkat és az Úr példáját. Nagy örömmel befogadtátok a tanításunkat, pedig sok szenvedést kellett elviselnetek. Azt az örömet pedig a Szent Szellem keltette bennetek.

⁷Így azután egész Macedóniában[†] és Akhájában[†] ti lettetek a példaképei mindazoknak, kik később hívők[†] lettek. ⁸Igen, az Úr üzenete, az örömhír[†] valóban töletek kiindulva terjedt el. De nem csak Macedóniában és Achájában, hanem még azon túl is. Mindenfelé híre ment, hogy ti Istenben hiszték. Ezért nekünk erről nem is kell beszélnünk, ⁹mert az emberek maguk újságolják nekünk, hogyan történt mindez. Hogyan fogadtatok minket, hogyan fordultatok el a bálványoktól[†] az élő és igazi Istenhez, hogy ezután csak őt szolgáljátok. ¹⁰Hogyan várjátok vissza Fiát, Jézust, a Mennyből. Az Atya feltámasztotta a halottak közül Jézust, aki megment bennünket Isten közelgő haragjától.

Pál munkája Thesszalonikában

2 ¹Testvéreim, magatok is jól tudjátok, hogy amikor nálatok jártunk, az nem volt eredménytelen. ²Mielőtt hozzátok érkeztünk, Filippiben megverték és bántalmaztak bennünket — amint tudjátok. Isten azonban mégis felbátorított bennünket, hogy a ti városotokban is mindenkinek elmondjuk az Istentől származó örömhírt[†]. Valóban el is mondtuk, pedig Thesszalonikában is sokan ellenünk voltak. ³A mi üzenetünk és tanításunk igaz, a szándékaink tiszták, viselkedésünk teljesen egyenes és őszinte. ⁴Olyan emberek vagyunk, akiket maga Isten tett próbára. Ő talált alkalmasnak arra, hogy ránk bizza az

örömhírt. Ezért úgy beszélünk, hogy nem az emberek tetszését keressük, hanem Istenét. Mert ő vizsgálja meg a szívünket és szándékainkat.

⁵Jól tudjátok, hogy soha nem hízelegtünk nektek. Nem próbáltuk senkitől kicsalni a pénzét. Isten tudja, hogy ez igaz. ⁶Nem igyekeztünk az emberek elismerését megszerezni, se a tiéteket, sem másokét.

⁷Pedig Krisztus apostolai[†] vagyunk, és használhattuk volna ezt a tekintélyünket. Mi azonban olyan gyengéden bántunk veletek, ahogy az anya dajkálja gyermekét. ⁸Annyira megszerettünk titeket, hogy nemcsak az örömhírt[†] adtuk át nektek, hanem még saját lelkünket is odaadtuk volna értetek. Bizony, ti valóban nagyon kedvesek vagytok nekünk! ⁹Emlékezzetek csak vissza, testvéreim, milyen keményen dolgoztunk, amikor nálatok voltunk! Éjjel-nappal saját kezünkkel dolgoztunk, hogy ne legyünk terhetekre, és ne nektek kelljen gondoskodnotok rólunk. Így adtuk át nektek az Istentől származó örömhírt.

¹⁰Ti vagytok a tanúink, és Isten is, hogy milyen becsületesen, igazságosan és ártatlanul éltünk közöttetek, hívők között. ¹¹Úgy bántunk veletek, mint édesapa a gyermekeivel: ¹²vigasztaltunk és bátorítottunk benneteket. Kértük, hogy Isten tetszésére éljete, hiszen ő királyi uralmába és dicsőségébe hív benneteket.

¹³Azért is mindig hálát adunk Istennek, hogy befogadtátok üzenetét, amit elmondtunk nektek. De nem úgy fogadtátok, mintha csak emberek beszéde lenne, hanem úgy, mint Isten szavát — mint ahogy valóban az is. Isten beszéde pedig hatékonyan működik bennetek, akik hisztek benne. ¹⁴Testvéreim, ti is olyanok lettetek, mint Isten gyülekezetei[†], akik a Jézus Krisztusba vetett hit által élnek Júdea* tartományában. Hiszen ti is ugyanúgy szenvedtetek a saját országotok hitetlen népétől, ahogyan ők szenvedtek a júdeai hitetlenektől. ¹⁵Ezek a hitetlen júdeaiak ölték meg az Úr Jézust és a prófétákat[†], és ők kényszerítették minket, hogy Júdeát sietve elhagyjuk. Ezek nem tetszenek Istennek, és minden ember ellenségei. ¹⁶Hiszen próbálnak megakadályozni minket abban, hogy a nem zsidóknak is elmondjuk az örömhírt[†]. Pedig szükséges, hogy a nem zsidó népek is hallják az örömhírt, hogy ők is megmenekülhessenek. Ezek a hitetlen júdeaiak mindig csak újabb és újabb bűnökkel gyarapítják vétkeiket, amíg végleg betelik a pohár. És valóban: Isten haragja utolérte őket.

Igyekeztünk meglátogatni titeket

¹⁷Testvéreim, egy kis ideig el kellett válnunk tőletek, bár gondolatban mindig is veletek maradtunk. Az utóbbi időben azonban már nagyon-nagyon szerettünk volna látni benneteket. ¹⁸Ezért minden erőnkkel igyekeztünk eljutni hozzátok. Különösen én, Pál, aki többször is megpróbáltam hozzátok utazni, a Sátán azonban mindeddig megakadályozott ebben. ¹⁹Ugyan ki más lehetne a mi reménységünk, örömünk és győzelmi koronánk, ha majd megállunk Urunk, Jézus előtt, amikor visszajön?! ²⁰Bizony, ti vagytok a mi dicsőségünk és örömünk!

3 ¹Mi magunk nem tudtunk hozzátok menni, de várni sem tudtunk tovább. ²Ezért elhatároztuk, hogy inkább egyedül maradunk Athénben, de ²Timóteust elküldjük hozzátok. Ő testvérünk és társunk Isten munkájában, és a Krisztusról szóló örömhír[†] terjesztésében. Azért küldtük hozzátok, hogy

2:14 Júdea A Római Birodalom egyik tartománya, ahol Jézus élt és tanított, és ahol az első tanítványai éltek.

megerősítse hiteteket, bátorítson benneteket, ³és hogy senkit se tudjanak megfélemlíteni azok a bajok és nehézségek, amik most körülvesznek benneteket. Hiszen jól tudjátok, hogy ezeket nem kerülhetjük el! ⁴Emlékezzetek rá, hogy amikor nálatok jártunk, már akkor figyelmeztettünk titeket, hogy számíthatok ilyen bajokra és nehézségekre! Látjátok, pontosan úgy is történt! ⁵Így hát elküldtem hozzátok Timóteust, mert nem tudtam tovább várni. Tudni akartam, erős-e a hitetek. Aggódtam miattatok, vajon nem győzött-e le benneteket a Kísértő (*Sátán*[†]) valamilyen túl erős kísértéssel. Vajon nem veszett-e kárba a közöttetek végzett munkánk?

⁶Timóteus éppen most érkezett vissza tőletek. Örömmel számolt be arról, hogy hitben és szeretetben éltek, jó szívvel emlékeztek ránk, és nagyon szeretnétek már találkozni velünk, mint ahogy mi is veletek. ⁷Ezzel nagyon megörvendeztetett, és felbátorított bennünket, mert láttuk, hogy erős a hitetek. Sok baj és nehézség közepette is megvigasztalódtunk. ⁸Szinte újjáéledünk, amikor halljuk, hogy ti milyen szilárdan megmaradtok az Úrban. ⁹Hogyan is tudnánk Istennek illendően megköszönni, hogy ennyi örömet szereztek nekünk?! Mennyire hálásak vagyunk értetek! Isten előtt éjjel-nappal örömmel ¹⁰és teljes szívvel-lélekkel imádkozunk értetek, hogy végre szemtől-szembe láthassunk benneteket. Mert ha eljutunk hozzátok, szeretnénk kipótolni hitetek hiányosságait.

¹¹Azért imádkozunk, hogy Istenünk, Mennyei Édesapánk, és Urunk, Jézus segítsen meg minket, és végre valóban eljussunk hozzátok! ¹²Azért imádkozunk, hogy isteni szeretettel szeressétek egymást, és ez a szeretet egyre erősebben működjön bennetek. De ne csak egymást szeressétek, hanem mindenki mást is — ugyanúgy, ahogy mi szeretünk benneteket. ¹³Azért imádkozunk, hogy az Úr erősítse meg a szíveteket; és azért is, hogy amikor Urunk, Jézus összes szentjeivel együtt visszajön a Földre, addigra Istenünk, Édesapánk tegyen benneteket tökéletesen tisztává és szentté.

Az Istennek tetsző élet

4 ¹Testvéreim, most szeretnék valami másról írni. Tanítottunk titeket arra, hogyan éljete Istennek tetsző módon, és valóban úgy is éltek. Ezért most kérünk és biztatunk benneteket az Úr Jézus nevében, hogy ebben jussatok még előbbre! ²Hiszen jól tudjátok, mit parancsoltunk nektek Jézus Krisztus nevében. ³Isten azt akarja, hogy váljatok szentekké[†], és távolodjatok el minden szexuális bűntől[†]. ⁴Azt akarja, hogy mindegyikötök tanulja meg, hogyan kell a saját teste felett uralkodnia. Olyan tisztességes módon bánjatok a testetekkel, hogy az valóban csak Istennek szolgáljon.* ⁵Ne adjátok át testeteket a szenvedélyes kívánságoknak, vagy szexuális bűnöknek, mint a hitetlenek, akik nem ismerik Istent. ⁶A testvéreiteknek ne okozzatok kárt, és ne csapjátok be egymást, mert ezt megbünteti az Úr! Erre már régebben figyelmeztettünk benneteket. ⁷Az Úr szent életre hívott el bennünket, és nem arra, hogy bűnben éljünk! ⁸Ezért aki nem akar engedelmeskedni ennek a tanításnak, az nem emberek tanácsát utasítja el, hanem Istennel szemben engedetlen. Pedig Isten a saját Szellemét[†] adta nekünk!

4:4 Azt akarja ... szolgáljon vagy: Isten azt akarja, hogy mindannyian tanuljátok meg, hogy kell a feleségetekkel szentül együtt élnetek, és olyan módon, hogy azzal Istennek dicsőséget szereztek.

⁹A testvéri szeretetről nem is kell nektek írnom, hiszen titeket már maga Isten megtanított arra, hogyan szeressétek egymást. ¹⁰Valóban, ti minden testvéreteket igazán szeretitek egész Macedóniában†. Csak arra bízatlak, hogy ezt folytassátok!

¹¹Tartsátok becsületbeli dolognak, hogy csendesen és békésen éljete! Mindenki gondosan végezze a maga dolgát, és saját kezével keresse meg a kenyerét! Ezt már korábban is parancsoltuk nektek! ¹²Ha ezt megfogadjátok, még a hitetlenek is tisztelni fognak, és nem szorultok mások segítségére.

Amikor az Úr visszajön

¹³Tudjátok, hogy a hitetlenek, akiknek nincs miben reménykedniük, gyászolnak és szomorkodnak azok miatt, akik már meghaltak. Azt akarjuk, hogy ti ne bánkódjatok, hanem tudjátok, hogy mi lesz a sorsa azoknak a testvéreinknek, akik már meghaltak. ¹⁴Mert ha hisszük, hogy Jézus meghalt, azután pedig feltámadt a halálból, akkor azt is hisszük, hogy Isten visszahozza azokat a testvéreinket is Jézussal együtt, akik benne bízva haltak meg.

¹⁵Ezt pedig úgy mondjuk nektek, mintha maga az Úr mondaná: mi, akik még akkor is élni fogunk, amikor az Úr visszajön, nem fogjuk megelőzni azokat a testvéreinket, akik már korábban meghaltak. ¹⁶Akkor maga az Úr fog leszállni a Mennyből! Felhangzik egy hangos parancsszó, az angyalok fejedelmének hangja, és Isten trombitajele. Erre azok fognak feltámadni, akik úgy haltak meg, hogy hittek Krisztusban. Ők lesznek az elsők. ¹⁷Ezután mi következünk, akik akkor életben leszünk. Feltámadott testvéreinkkel együtt az Úr felemel magához bennünket a felhőkön a magasba. Együtt fogunk mindannyian szemtől-szembe találkozni az Úrral fent, a levegőben. Ettől a pillanattól fogva pedig mindörökké együtt fogunk lakni Urunkkal! ¹⁸Ezzel vigasztaljátok és bátorítsátok egymást!

Légy kész az Úr eljövetelére!

5¹Úgy gondolom, a kijelölt időszakokról és időpontokról, nem kell külön írnom nektek, testvéreim. ²Hiszen jól tudjátok, hogy az Úr Napja olyan váratlanul fog megérkezni, mint az éjjeli tolvaj. ³Amikor majd mindenki azt mondja: „Most teljes béke és biztonság uralkodik!”, hirtelen rájuk tör a pusztulás. Olyan váratlanul fog ez bekövetkezni, ahogy a szülési fájdalmak rátörnek a terhes asszonyra. Ezek elől semmiképpen nem tudnak elmenekülni!

⁴Ti azonban, testvéreim, nem a sötétségben† (*hitetlenségben*) éltek. Ezért számotokra az Úr Napja nem váratlanul fog megérkezni, mint a tolvaj. ⁵Hiszen ti mindannyian a világosságban éltek, és a nappalhoz tartoztok. Nincs semmi közünk az éjszakához és a sötétséghez (*gonoszsághoz*). ⁶Ne legyünk hát olyanok, mint a hitetlen emberek! Ne aludjunk, hanem éberen őrkdjünk és legyünk elővigyázatosak! ⁷Mert aki aludni akar, éjszaka alszik, és a részegesek is éjszaka részegednek le. ⁸Mi azonban, akik a nappalhoz tartozunk, legyünk józanok és elővigyázatosak! Vegyük fel magunkra a hit és az isteni szeretet páncélját, amely a mellünket védi! Fejünkre vegyük fel a „sisakot”: vagyis bizakodva várjuk teljes megszabadulásunkat!

⁹Istennek nem az a terve velünk, hogy haragja elpusztítson, hanem hogy elérjük a teljes megszabadulást Urunk, Jézus Krisztus által. ¹⁰Hiszen Jézus

azért halt meg értünk, hogy mi vele élhessünk! Nem számít, hogy életben leszünk-e még amikor visszajön, vagy addigra már meghalunk, mindenképpen vele együtt fogunk élni. ¹¹Ezzel bátorítsátok és erősítsétek egymást, ahogy azt teszitek is!

Utasítások és üdvözlések

¹²Arra kérünk titeket, testvéreim, hogy becsüljétek meg, és tiszteljétek azokat, akik az Úrban a vezetőitek! Ők sokat dolgoznak értetek, tanítanak és tanácsolnak benneteket! ¹³Kérlek, hogy ezért a munkájukért becsüljétek meg és nagyon szeressétek őket!

Egymással békességben éljétek! ¹⁴Nagyon kérünk benneteket, testvéreim, hogy figyelmeztessétek azokat, akik nem akarnak dolgozni és rendesen élni. Viszont biztassátok azokat, akik bátortalanok és segítsétek a gyengéket! Mindenkiel szemben legyetek türelmesek! ¹⁵Senki a gonosz dolgokat ne viszonzza gonossággal, hanem mindig a jóra törekedjétek! De ne csak egymás között, hanem mindenkiel szemben így viselkedjétek!

¹⁶Mindig örüljétek! ¹⁷Szüntelen imádkozzatok! ¹⁸Minden helyzetben adjatok hálát Istennek — mert ez az Isten akarata a Krisztus Jézusban.

¹⁹A Szent Szellemet[†] ne akadályozzátok abban, hogy a munkáját végezhesse! ²⁰A prófétái[†] üzeneteket ne becsüljétek le! ²¹Viszont mindent gondosan vizsgáljatok meg, hogy valóban Istentől származik-e! Ami igen, ahhoz ragaszkodjatok! ²²De maradjatok távol mindentől, ami gonosznak látszik!

²³Azért imádkozunk, hogy Istenünk, a Békesség Istene, tegyen benneteket tisztává, hogy csak hozzá tartozzatok. Azért imádkozunk, hogy Isten őrizzen meg benneteket teljesen: szellemeteket, lelketeket és testeteket egyaránt, amíg Urunk, Jézus Krisztus visszajön! ²⁴Isten, aki hív benneteket, hűséges és megbízható, ezért mindezt meg is fogja tenni.

²⁵Testvéreim, imádkozzatok értünk is! ²⁶Szent csókkal köszöntsetek minden testvért! ²⁷Meg kell ígéretetek, hogy ezt a levelet az összes testvér előtt felolvassátok! ²⁸Urunk, Jézus Krisztus kegyelme[†] legyen veletek!

Pál második levele a thesszalonikaiakhoz

1 ¹Üdvözet Páltól, Szilvánusztól és Timóteustól, a thesszalonikai gyülekezetnek, amely az Atya-Istené és Urunké, Jézus Krisztusé.

²Isten, a mi Édesapánk és Urunk, Jézus Krisztus adjon nektek kegyelmet[†] és békességet!

³Testvéreim, értetek mindig hálát kell adnunk Istennek! Igen, erre minden okunk meg is van, mert a hitetek olyan csodálatosan erősödik, és az egymás iránti isteni szeretet is folyton növekszik bennetek. ⁴Ezért dicsekszünk is veletek az Isten gyülekezeteiben[†]. Elmondjuk, hogy ti milyen türelmes kitartással és hittel viselitek el az üldözést[†], a sokféle bajt és nehézséget, amely körülvesz benneteket.

Az Úr visszajövele és ítélete

⁵Ez is azt bizonyítja, hogy Isten igazságos, és ítéletei helyesek. Hiszen azt akarja, hogy bemehessetek Királyságába[†], ezért kell most elviselnetek ezeket a szenvedéseket. ⁶Isten igazságossága viszont megköveteli, hogy szenvedéssel fizessen majd azoknak, akik nektek most szenvedést okoznak. ⁷Nektek pedig, akik most szenvedtek, velünk együtt megpihenést és nyugalmat fog adni. Mikor? Amikor az Úr Jézus tüzes lángok között megjelenik a Mennyből, hatalmas angyalaival együtt. ⁸Akkor fogja megbüntetni azokat, akik nem ismerik Istent, és nem akarnak engedelmeskedni az örömhírnek[†], amely Urunkról, Jézus Krisztusról szól. ⁹Ezeknek az engedetlenségük örökké tartó pusztulás lesz a büntetésük. Örökre távol maradnak az Úrtól és dicsőséges hatalmától. ¹⁰Mindez akkor történik meg, amikor az Úr eljön. Akkor mindenki dicsőíteni fogja őt, mert meg fogják látni dicsőségét azokban, akik teljesen az övéi. Igen, mindenki csodálni fogja őt azok miatt, akik benne hisznek. Ezek közé tartoztok ti is, hiszen hittel elfogadtátok, amit Jézusról mondtunk.

¹¹Ez az, amiért szüntelenül imádkozom értetek. Azt kérem Istentől, hogy tegyen titeket méltóvá arra, hogy ezt el is éri, hiszen erre hívott el benneteket. Azt kérem, hogy Isten hatalma által teljesen véghez tudjátok vinni mindazt, amit jósága meg akar tenni rajtatok keresztül. Igen, mindazt, amire a hitetek indít benneteket. ¹²Azért imádkozom, hogy Urunk, Jézus legyen még dicsőségesebb bennetek és általatok. Ti pedig szintén dicsőséget kapjatok Jézusban és általa. Mindez pedig Istenünk és Urunk, Jézus Krisztus kegyelme[†] által valósul meg.

A Bűn Emberének megjelenése és pusztulása

2 ¹Most pedig, testvéreim, Urunk, Jézus Krisztus visszajöveteléről szeretnék írni nektek, és arról, hogyan fog bennünket összegyűjteni, és

hogyan találkozunk vele. ²Kérünk, hogy ne féljete, se ne zavarodjatok össze, ha azt mondja valaki, hogy az Úr Napja már itt is van! Mert vannak, akik ezt állítják, és bizonyos szellemek üzenetére, vagy tanításokra hivatkoznak. Még az is lehet, hogy olyan hamis levelet mutatnak nektek, amelyről azt állítják, hogy mi írtuk. ³Semmiképpen ne engedjétek, hogy valaki becsapjon benneteket! Mert mielőtt az Úr Napja eljönne, még más dolgoknak is meg kell történniük. Előbb az Istentől való elfordulás ideje következik, és megjelenik a Bűn Embere, aki pusztulásra van ítélve.* ⁴Ő az, aki szembeszáll majd mindennel, és mindenkivel amit, vagy akit „Isten”-nek neveznek, és imádnak az emberek. Saját magát mindezek fölé akarja emelni, egészen addig, hogy a saját trónját Isten templomába* helyezi, és azt mondja, hogy ő maga az Isten.

⁵Nem emlékeztek, hányszor beszéltem erről, amikor nálatok voltam? ⁶Azt is tudjátok, mi tartja vissza most még a Bűn Emberét, hogy csak akkor fog megjelenni, amikor annak eljön az ideje. ⁷Igaz ugyan, hogy a törvénytelen ereje titokban már működik, de valaki most még féken tartja. Amikor majd ezt félreteszik az útból, akkor fog megjelenni a Bűn Embere. ⁸Őt azonban az Úr Jézus a leheletével meg fogja ölni, és megjelenésének ragyogó dicsőségével teljesen el fogja pusztítani.

⁹A Bűn Emberének megjelenése a Sátán† munkájának eredménye lesz. Ennek az embernek a működését nagy erők, hamis jelek és csodák* fogják kísérni. ¹⁰Mindenféle gonosz trükkel igyekszik becsapni azokat, akik a pusztulás felé haladnak, mert visszautasították az igazságot. Pedig, ha szerették volna, megmenekülhettek volna. ¹¹Mivel azonban nem az igazságot szerették, Isten megengedte, hogy a megtévesztés és hazugság ereje uralkodjon rajtuk, és hogy elhiggyék a hazugságot. ¹²Mindez pedig azért történik, hogy akik nem hittek az igazságban, hanem a gonoszságban lelték örömeiket, ítélet alá kerüljenek.

Isten kiválasztott benneteket

¹³Értetek azonban, testvéreim, mindig hálát adunk Istennek, mert titeket szeret az Úr. Hálát adunk, mert benneteket Isten már kezdettől fogva arra választott ki, hogy megmeneküljete. Igen, ezt a Szent Szellem† által éritek el, aki szentté† tesz benneteket, és az igazságban való hit által. ¹⁴Mert Isten erre hívott el titeket az örömhír† által, amit tőlünk hallottatok. Arra hívott, hogy ti is részesüljete Urunk, Jézus Krisztus dicsőségében. ¹⁵S mivel ez így van, kérlek, hogy minden tekintetben álljatek meg a helyeteket! Kitartóan ragaszkodjatek a tanításhoz, amit tőlünk élőszóban, vagy levélben kaptatok!

¹⁶⁻¹⁷Azért imádkozunk, hogy Urunk, Jézus Krisztus és mennyei Édesapánk, az Isten bátorítsa szíveteket, és erősítsen meg benneteket minden jóra, amit csak mondotok, vagy tesztek. Hiszen Isten megmutatta, hogy szeret bennünket, és irántunk való jóindulatából örökké tartó vigasztalást, bátorítást és biztos reményt adott nekünk.

2:3 *pusztulásra van ítélve* Szó szerint: „A pusztulás fia.” **2:4** *templomába* Lehet, hogy a Jeruzsálemi Templomról van szó, amelyben a zsidók a Törvény szerint Istent imádták. **2:9** *hamis jelek és csodák* a Sátán ereje által véghezvitt csodálatos dolgok.

Imádkozzatok értünk!

3¹Végül pedig arra kérünk, testvérek, hogy imádkozzatok értünk! Imádkozzatok azért, hogy az Úr üzenete mindenhol gyorsan és akadálytalanul terjedjen és győzzön, ahogy nálatok is történt. ²Imádkozzatok, hogy Isten szabadítson és védjen meg bennünket minden rossz és gonosz embertől! Mert sajnós, nem mindenki hisz Jézusban.

³Az Úr azonban hűséges, megerősít és megvéd titeket a gonosztól! ⁴Az Úrra való tekintettel bízunk bennetek, hogy megtartjátok mindazt, amit tanácsoltunk és parancsoltunk nektek, de nemcsak most, hanem a jövőben is. ⁵Az Úr irányítsa szíveteket Isten szeretetére és Krisztus mellett való állhatatos kitartásra!

Aki nem akar dolgozni, ne is egyen!

⁶Most pedig az Úr Jézus Krisztus nevében parancsoljuk nektek, testvérek, hogy vonuljatok vissza, és maradjatok távol minden olyan hívő embertől, aki rendetlenül él, és nem akar dolgozni! Mert az ilyen ember nem aszerint a tanítás szerint él, amit tőlünk kaptatok! ⁷Hiszen jól tudjátok, milyen példát mutattunk nektek. Amikor köztetek éltünk, soha nem lustálkodtunk. ⁸Nem ettük ingyen senkinek a kenyerét, hanem mindig fizettünk érte. Éjjel-nappal keményen dolgoztunk, hogy ne nektek kelljen gondoskodnotok rólunk. ⁹Pedig jogunk lett volna rá, de mi nem éltünk ezzel a jogunkkal, hanem saját munkánkkal tartottuk el magunkat. Ezzel akartunk példát mutatni nektek, hogy kövessetek bennünket. ¹⁰Ezért is parancsoltuk nektek, amikor nálatok voltunk: „Aki nem akar dolgozni, ne is egyen!”

¹¹Mindezt azért mondjuk, mert hallottuk, hogy vannak közöttetek, akik rendetlenül élnek, és nem akarnak dolgozni. Sőt, ahelyett, hogy a saját dolgukat végeznék, beleavatkoznak mások dolgaiba. ¹²Az ilyen embereknek megparancsoljuk, és sürgetjük őket az Úr Jézus Krisztus nevében, hogy ne másokkal foglalkozzanak, hanem maradjanak nyugton, dolgozzanak, és a maguk keresetéből éljenek! ¹³Ti azonban, testvérek, ne fáradjatok bele, hogy tisztességesen dolgozzatok!

¹⁴Ha valaki közületek nem akar engedelmeskedni annak, amit ebben a levélben írtunk, jegyezzétek meg azt az embert, és ne tartsatok vele kapcsolatot, hogy szégyellje el magát! ¹⁵De azért ne tekintsétek ellenségnek, csak figyelmeztessétek, ahogyan testvéreinket szoktuk!

Búcsúzás

¹⁶Maga a Békesség Ura adjon nektek mindig és minden körülmények között békességet! Az Úr legyen veletek!

¹⁷Ezt a köszöntést én, Pál, írtam a saját kezemmel. Minden leveletem így szoktam befejezni, s ebből tudhatjátok, hogy valóban én küldöm. Így írok.

¹⁸A mi Urunk, Jézus Krisztus kegyelme[†] legyen veletek!

Pál első levele
Timóteushoz

1 ¹Pál, Jézus Krisztus apostola[†] üdvözetét küldi. Én, Pál, azért lettem apostol, mert megmentő Istenünk és Krisztus Jézus, aki a mi reménységünk, így parancsolta.

²A levél Timóteusnak szól, aki az én igazi fiam a hit által.

Az Atya-Isten és Urunk, Krisztus Jézus adjon neked kegyelmet[†], könyörületet és békességet!

Óvakodj a hamis Törvény-magyarázóktól!

³Amikor Macedóniába[†] utaztam, kértelek, hogy maradj Efezusban. Most is erre kérlek, mert vannak ott bizonyos emberek, akik téves dolgokat tanítanak. Parancsold meg nekik, hogy ezt hagyják abba, ⁴ne foglalkozzanak emberek által kitalált történetekkel és a családjuk bizonytalan eredetével. Ezek a dolgok csak arra jók, hogy vitatkozzanak rajtuk, és nem Isten munkáját viszik előre. Isten tervei ugyanis hit által valósulnak meg. ⁵Azért parancsolom ezt, hogy a hívőkben felébredjen Isten szeretete, amelyhez tiszta szív, jó lelkiismeret és őszinte hit szükséges.

⁶Néhányan azonban letértek erről az útról, és haszontalan dolgokról beszélnek. ⁷Ezek az emberek másokat akarnak a Törvényre* tanítani, de valójában maguk sem értik, amiről beszélnek. Sőt, még azt sem értik, amiről állítják, hogy abban egészen biztosak.

⁸Tudjuk, hogy a Törvény jó, ha megfelelő módon élnek vele. ⁹Azt is tudjuk, hogy a Törvény nem azok ellen készült, akik jót tesznek. Olyan emberek miatt adták, akik a Törvényt semmibe veszik, lázadók, Istent nem tisztelik, bűnösök, istentelenek, hitetlenek, apa-gyilkosok, anya-gyilkosok, gyilkosok, ¹⁰paráznák, homoszexuálisok, rabszolgakereskedők, hazugok, hamisan tanúskodók. Szóval, olyan emberek miatt, akik ellenkeznek az egészséges tanítással. ¹¹Ez a tanítás pedig része a dicsőséges örömuzenetnek[†], amely áldott Istenünktől származik. Ezt az örömuzenetet Isten rám bízta.

Hálaadás Isten kegyelméért

¹²Hálát adok Urunknak, Krisztus Jézusnak, aki engem megerősített, hogy megbízhatónak tartott, és rám bízta ezt a szolgálatot. ¹³Igen, megbízott bennem, annak ellenére, hogy régebben gonosz dolgokat mondtam Jézusról, üldöztem[†] Jézus tanítványait, és erőszakos voltam. Ennek ellenére Isten mégis könyörült rajtam, mert nem tudtam, hogy amit teszek, az rossz.

1:7 Törvényre Valószínűleg a Mózesi Törvényről van szó. Lásd a Szójegyzékben. A 8. versben is.

Ugyanis, akkor még nem ismertem Jézust. ¹⁴Urunk bőségesen öntötte rám kegyelmét[†], és megajándékozott azzal a hittel és szeretettel, amely Krisztus Jézusban található.

¹⁵Amit most mondok, az igaz. Bárcsak mindenki felismerné és elfogadná: Krisztus Jézus azért jött a világra, hogy a bűnösöket megmentse! Ezek közül pedig én vagyok a legbűnösebb. ¹⁶De Krisztus Jézus éppen azért könyörült meg rajtam, a legnagyobb bűnösön, hogy így mutassa meg mindenkinek, milyen határtalan a türelme. Azt akarta, hogy példa legyek azok számára, akik majd utánam fognak Jézusban hinni, és így eljutnak az örök életre. ¹⁷Minden tisztelet és dicsőség az örökkévaló, halhatatlan és láthatatlan Királyé, az egyetlen Istené örökké. Ámen[†]!

¹⁸Timóteus fiam, kérlek, hogy azok szerint járj el, amiket neked parancsolok. Ez megegyezik azokkal a próféciákkal*, amiket még régen kaptál. Használd azokat a próféciákat, mint fegyvereket, és harcold végig ezt a küzdelmet. ¹⁹Közben pedig folyamatosan tartsd meg a hitet, és mindig azt tedd, amit helyesnek tartasz. Vannak, akik nem őrizték meg tisztán a lelkiismeretüket, ezért a hitük hajótörést szenvedett. ²⁰Ezek közül való Hümenaiosz és Alexandrosz is. Ezért átadtam őket a Sátánnak[†], így megtanulhatják, hogy többé ne mondjanak gonosz dolgokat Isten ellen.

Imádkozzatok másokért!

2 Mindenekelőtt arra kérlek benneteket, imádkozzatok minden emberért! **2** Könyörögjétek Istenhez, kérjétek, hogy adja meg, amire szükségük van, és adjatok hálát érte, amikor megadja! **2** Imádkozzatok a császárokért[†] és mindazokért, akik hatalmat kaptak, hogy nyugodt és békés életet élhessünk, teljes istenfélelemmel és tisztességgel. **3** Ez jó dolog, és tetszik Istennek, a mi Megmentőnknek.

4 Ő ugyanis azt akarja, hogy mindenki megmeneküljön, és megismerje az igazságot. **5** Csak egyetlen Isten van, és egyetlen híd Isten és az emberek között: az emberré lett Krisztus Jézus. **6** Igen, Jézus odaadta magát, hogy kifizesse a váltságdíjat minden emberért. A legalkalmasabb időben jött, és bebizonyította mindenkinek, hogy Isten valóban azt akarja, hogy minden ember megmeneküljön. **7** Ugyanebből a célból küldött engem is Isten, hogy ezt az örömhírt[†] kihirdessem az embereknek. Ezért választott ki, hogy apostola[†] legyek, hogy tanítsam a nem zsidó népeket a hitre és az igazságra. Ez a színtiszta igazság, nem hazudok!

8 Tehát azt akarom, hogy imádkozzanak a férfiak mindenhol! De amikor imádkoznak, és felemelik a kezüket, szentek[†] legyenek, ne legyen a szívükben harag, vagy kételkedés.

9 Az asszonyok és lányok pedig szerényen és ne feltűnő módon öltözködjének, tisztességes ruhákat viseljenek. Ne hordjanak különleges frizurát, aranyat, gyöngyöket, vagy drága ruhákat. **10** Inkább azzal díszítsék magukat, hogy Istennek tetsző dolgokat tesznek, mert ez illik azokhoz, akik azt mondják, hogy Istent imádják. **11** Viselkedjenek csendesen, de tanuljanak, meghallgatva a tanítást, és készségesen engedelmesskedjenek.

1:18 *próféciákkal* Azok a dolgok, amiket a próféták mondtak Timóteusról és az életéről, mielőtt még megtörténtek volna.

¹²Azt viszont nem engedem, hogy a tanítás szolgálatát nők végezzék, vagy uralkodjanak a férfiakon, inkább viselkedjenek csendesen. ¹³Miért mondom ezt? Mert Isten Ádámot teremtette először, és csak azután Évát. ¹⁴Nem Ádámot csapta be a Kísértő, hanem az asszonyt,* aki emiatt vétkezett. ¹⁵Mégis megmenekül a gyermekei felnevelése közben. Igen, meg fognak menekülni, ha józanul kitartanak a hitben, a szeretetben, és az Istennek odaszánt életben.

A gyülekezet vezetőiről

3 ¹Igaz ez a mondás: „Ha valaki gyülekezeti vezető* szeretne lenni, jó dolgot kíván.” ²Ezeknek a vezetőknek azonban úgy kell élniük, hogy senki ne kritizálhassa őket jogosan! Az ilyen ember legyen hűséges a feleségéhez. Bölcs, fegyelmeztet, tiszteletreméltó, vendégszerető és jó tanító legyen. ³Nem lehet olyan ember, aki részeges, kötekedő, verekedő, vagy aki a pénzt szereti, hanem legyen szelíd és békés természetű! ⁴Legyen igazi családfő: nevelje a gyermekeit engedelmességre, és szülei iránti tiszteletre! ⁵Hiszen, ha valaki a saját családját sem tudja kormányozni, hogyan lenne képes akkor az Isten gyülekezetére gondot viselni? ⁶Ne legyen gyülekezeti vezető olyan, aki még csak nem régen kezdte el Jézust követni. Az ilyen ember ugyanis könnyen beképzelt és büszke lesz, és ugyanolyan ítélet alá kerül, mint a Sátán†. ⁷Fontos, hogy a gyülekezeti vezetőnek a nem-hívők között is jó híre legyen. Ha megfelel ezeknek a követelményeknek, akkor nem fogják kritizálni, és nem esik a Sátán csapdájába.

A diakónusokról

⁸Hasonlóképpen a diakónusok† olyan férfiak legyenek, akiknek tekintélyük van mások előtt. Ne legyenek kétszínűek, részegesek, ne akarjanak csalással meggazdagodni. ⁹Kövessék a hitet, amit Isten megismertetett velünk, és mindig azt tegyék, amiről meg vannak győződve, hogy helyes. ¹⁰Előbb ki kell próbálni őket, és csak akkor végezzék ezt a szolgálatot, ha megbízhatónak bizonyultak. ¹¹Hasonlóképpen, a nők* esetében is követelmény, hogy mások szemében tiszteletreméltóak legyenek, ne beszéljenek gonosz módon senkiről, legyenek józan gondolkodásúak, és minden tekintetben megbízhatók.

¹²A diakónusok† is legyenek hűségesek a feleségükhöz, gyermekeiket és családjukat jól irányítsák. ¹³Akik folyamatosan jól végzik diakónusi szolgálatukat, megbecsülést szereznek maguknak, és a Krisztus Jézusban való hitük megerősödik.

Az istenfélő élet titka

¹⁴Mindezeket abban a reményben írom neked, Timóteus, hogy hamarosan eljutok hozzád. ¹⁵Ha mégis késnék, ebből a levelemből megértheted, hogyan

2:14 Nem ... asszonyt A Sátán először Évát csapta be, azután Éva vette rá Ádámot, hogy vétkezzen. Lásd 1Móz 3:1–13. **3:1** gyülekezeti vezető Szó szerint: „felvigyázó”. Lásd a Szójegyzékben: „idős gyülekezeti vezető”-nél. **3:11** nők Valószínűleg a diakónusok feleségeiről, vagy női diakónusokról van szó, vagyis olyan asszonyokról, akiket különleges segítő szolgálatra választottak ki (Róm 16:1).

kell viselkedni Isten családjában*. Ez a család pedig az Élő Isten gyülekezete†, amely támasza és szilárd alapja az igazságnak. ¹⁶Kétségtelenül nagy a titka az istenfélő életnek, amelyet Isten kijelentett nekünk:

Jézus Krisztus* emberi formában jelent meg közöttünk,
 a Szent Szellem† bizonyította, hogy igaz volt,
 és látták őt az angyalok.
 Hirdették a népeknek, szerte a világon hittek benne,
 és felment dicsőségben a Mennybe.

A hamis tanítások veszélyesek!

4¹A Szent Szellem† világosan mondja, hogy az utolsó időkben lesznek, akik letérnek a hit útjáról, megtévesztő gonosz szellemeket† és azok tanításait követik. ²Ezeket a hamis tanításokat olyan emberek terjesztik, akik képmutatók† és hazugok, becsapják a többieket, érzéketlenek az igazság iránt, és nem tudnak különbséget tenni a jó és rossz között. Olyanok, mintha az értelmüket már tönkretették volna. ³Ezek azt tanítják, hogy ne házasodjanak meg az emberek, és bizonyos ételeket ne egyenek. Pedig mindezt Isten teremtette. Ezért a hívők†, akik megismerték az igazságot, hálaadással és nyugodtan megehetik ezeket. ⁴Hiszen minden, amit Isten teremtett, az jó! Amit ő teremtett, azt nem kell visszautasítani, ha hálaadással esszük meg. ⁵Minden, amit Isten teremtett, az szentté† válik az Isten beszéde és a hívő ember imádsága által.

Jézus Krisztus igazi szolgálója

⁶Ezekre tanítsd a testvéreket! Így leszel Krisztus Jézus jó szolgálója, akin látszik, hogy a hit igazságain és a helyes tanításon nőtt fel. Te hűségesen követted ezt a jó tanítást. ⁷Az emberek — főleg az öregasszonyok — mindenféle ostoba és közönséges történeteket mesélnek, amelyek nem egyeznek Isten igazságaival. Ezeket kerüld el és utasítsd el! Vizsgáld az igyekezz, hogy az istenfélelemben és Isten helyes módon való szolgálatában gyakorold magad! ⁸Igaz, a testünk edzésének is van valami haszna, de sokkal hasznosabb az istenfélelem és az Isten helyes szolgálatának gyakorlása, mert ez mind a jelenlegi, mind a jövő örök életben áldásokat eredményez. ⁹Ez így igaz, fogadd el, amit mondok! ¹⁰Hiszen azért dolgozunk és küzdünk teljes erőnkkel, mert az Élő Istenben reménykedünk és bízunk, aki minden embernek Megmentője. De különösképpen Megmentője azoknak, akik benne hisznek!

¹¹Parancsold meg, és tanítsd ezeket a dolgokat! ¹²Igaz, hogy még fiatal vagy, de emiatt senki se becsüljön le téged! Éppen ellenkezőleg, te legyél a példa a testvéreknek! Mutasd meg nekik, hogyan éljenek. Légy példa a számukra abban, amit mondasz, ahogyan élsz, a benned élő isteni szeretettel, a hiteddel, és életed tisztaságával!

¹³Addig is, míg megérkezem hozzád, olvass fel a többieknek az Írásokból†, bátorítsd, biztasd és tanítsd őket! ¹⁴Ne hanyagold el a benned levő szellemi ajándékot, hanem használd! Ezt az ajándékot prófétai

3:15 Isten családjában Szó szerint: „Isten házában”. Jelentheti azt is, hogy Isten népe valójában olyan, mint Isten temploma. **3:16** Jézus Krisztus Szó szerint: „ő, aki”.

üzenet* által kaptad, amikor a gyülekezet idős vezetői† rád tették a kezüket.* ¹⁵Ezekkel a dolgokkal foglalkozz minden erőddel! Ezekben élj, teljes odaszánással! Akkor majd mindenki látni fogja, hogyan fejlődsz ezekben. ¹⁶Viselj gondot magadra, és figyelj arra, amit tanítasz! Légy kitartó ezekben! Ezzel magadat is megmented, és azokat is, akik rád hallgatnak.

A gyülekezet belső rendje

5 ¹Idősebb férfival soha ne bánj, vagy beszélj gorombán! Még ha helyre kell igazítanod, akkor is úgy kérleld, mintha az édesapád lenne! A fiatalabb férfiakkal bánj úgy, mintha öcséddel vagy bátyáddal beszélnél! ²Idősebb asszonnyal úgy bánj, mint édesanyáddal, a fiatalabbakkal, mint húgoddal vagy nővéreddel! De mindig tiszta szándék legyen benned!

³Gondoskodj azokról az özvegyasszonyokról, akik teljesen egyedül élnek! ⁴De ha egy özvegyasszonynak vannak gyermekei, vagy unokái, akkor elsősorban azoknak kell megtanulniuk, hogy gondoskodjanak a saját családtagjaikról. Így viszonzozzák szüleiknek vagy nagyszüleiknek a gondoskodást! ⁵Az az özvegyasszony, aki teljesen egyedül él, Istenben bíz, hogy gondot visel róla. Az ilyen özvegy éjjel-nappal kitartóan imádkozik, és könyörög Istenhez. ⁶Az olyan özvegyasszony azonban, aki csak az élvezeteket hajszolja, már életében halottnak számít. ⁷Parancsold meg a hívőknek†, hogy ezek szerint éljenek, és viseljenek gondot a saját családjukra. Ne adjanak alkalmat senkinek, hogy vádolhassa őket. ⁸Ha egy hívő mégsem gondoskodik a rokonairól, különösen pedig a saját családjáról, az az ember megtagadta a hitet, és rosszabb még a hitetlennél is.

⁹Csak az olyan özvegyasszonyt lehet felírni az özvegyek listájára, aki legalább hatvan éves és hűséges volt a férjéhez, ¹⁰akiről mindenki tudja, hogy mennyi jót tett: felnevelte gyermekeit, szívesen fogadta házában a vendégeket, szolgálta* a testvéreket, a bajba jutott embereken segített, és mindig készen állt arra, hogy valami jót tegyen.

¹¹Hatvan évnél fiatalabb özvegyasszonyokat ne írd fel az özvegyek listájára. Mert amikor testi kívánságaik erősebbek lesznek, mint az a kívánságuk, hogy Krisztust szolgálják, újra férjhez akarnak menni. ¹²Ezzel nem tartják meg korábbi ígéretüket, és ítélet alá kerülnek. ¹³Ráadásul az ilyen fiatalabb özvegyasszonyok megszokják, hogy kerüljék a munkát, és házról-házra járnak. De nemcsak munkakerülők lesznek, hanem pletykákat terjesztenek, beleavatkoznak mások ügyeibe, és olyan dolgokat mondanak, amit nem kellene. ¹⁴Éppen ezért azt akarom, hogy a fiatalabb özvegyasszonyok inkább menjenek férjhez, neveljenek gyermekeket, viseljék gondját a saját családjuknak és a háztartásuknak! Így az ellenségünknek nem fognak semmi okot adni a vádolásra. ¹⁵Azért mondom ezt, mert vannak olyan fiatalabb özvegyasszonyok, akik már le is tértek a jó útról, és a Sátánt† követik.

4:14 prófétai üzenet Azok a dolgok, amiket a próféták mondtak Timóteusról és az életéről, mielőtt még megtörténtek volna. **4:14** rád tették a kezüket Ilyen módon kértek Istentől különleges áldást Timóteus számára, ahhoz a munkához, amire Isten elhívta. **5:10** szolgálta Szó szerint: „megmosta a lábukat”. Abban az időben szokás volt a vendégek lábát megmosni, mivel mindenki nyitott sarut viselt, és az utak nagyon porosak voltak.

¹⁶Ha egy hívő asszony rokonai között vannak özvegyasszonyok, akkor ez a hívő asszony maga tartsa el őket.* Ne a gyülekezetre† nehezedjen ez a teher. Így csak a teljesen egyedül élő özvegyeket kell támogatnia a gyülekezetnek.

¹⁷Azok az idősebb gyülekezeti vezetők†, akik jól végzik a gyülekezetben a munkájukat, kétszeres anyagi támogatást és megbecsülést érdemelnek. Különösen azok, akik az Isten üzenetével és a tanítással foglalkoznak. ¹⁸Miért? Mert az Írás† azt mondja: „a cséplést végző ökörnek ne kösd be a száját, és engedd, hogy egyen is, miközben tapossa a gabonát!”*, és: „a munkásnak add meg a maga fizetését!”*

¹⁹Ne hallgass arra, aki idősebb gyülekezeti vezető† vádol, csak akkor, ha két, vagy három másik ember is bizonyítja, hogy igazat mond! ²⁰Akik folyamatosan vétkeznek, azoknak határozottan mondd meg, hogy amit tesznek, az rossz! De ezt az egész gyülekezet előtt kell megtened. Így a többieket is figyelmezteted, hogy ne vétkezzenek.

²¹Megparancsolom neked, Timóteus, hogy kövesd ezeket az utasításaimat! Úgy mondom ezt, mint aki tudom, hogy Isten, Krisztus Jézus és a kiválasztott angyalok előtt állok. Senkivel ne kivételezz!

²²Gondold meg jól, mielőtt kijelölsz valakit gyülekezeti vezetőnek†, és ráteszed a kezed,* hogy megerősítsd a kijelölését! Ne siess ezzel! Vigyázz, hogy téged ne terheljen a felelősség mások bűnei miatt! Őrizd meg tisztán magadat ettől!

²³Timóteus, te eddig kizárólag vizet ittál. Ezentúl igyál egy kevés bort is, mert jót fog tenni a gyomrodnak, és nem fogsz olyan gyakran gyengélkedni!

²⁴Vannak, akiknek a bűnei jól láthatók. Ezek a nyilvánvaló bűnök mutatják, hogy ezekre az emberekre ítélet vár. De vannak olyanok is, akiknek a bűnei csak később derülnek ki. ²⁵Hasonló a helyzet a jótettekkel is: vannak, amiket jól lehet látni. Mások jótettei nincsenek szem előtt — de ezek sem maradnak rejtve örökké!

6¹Akik rabszolgák, és keményen dolgozniuk kell, őszintén tiszteljék és becsüeljék a gazdájukat, hogy Isten nevét és a mi tanításunkat senki ne szidja. ²Vannak olyan hívő rabszolgák, akiknek a gazdájuk is hívő, tehát testvérek. Ez azonban nem jelenti azt, hogy gazdájuk kevesebb tiszteletet érdemel. Éppen ellenkezőleg, még jobban kell szolgálniuk a gazdájukat, hiszen szeretett hívő testvérüket szolgálják!

Timóteus, tanítsd ezeket a testvéreknek, és biztasd őket, hogy eszerint éljenek!

A hamis tanítók és az igazi gazdagság

³Azonban vannak, kik másképpen tanítanak. Olyan dolgokat mondanak, amik nincsenek összhangban Urunk, Jézus Krisztus egészséges tanításával. Ezek a hamis tanítók nem fogadják el azt a tanítást, aminek az igazi istenfélelem és Isten helyes szolgálata az alapja. ⁴Ezek a hamis tanítók nagyra tartják magukat, de semmihez sem értenek igazán. Valójában az a betegségük, hogy szeretnek vitatkozni, és bizonyos szavak miatt huzakodni.

5:16 Néhány görög kézirat ezt írja: „Ha egy hívőnek (akár férfi, akár nő) özvegy rokonai vannak, akkor ez a hívő viseljen gondot rájuk.” **5:18** idézet: 5Móz 25:4. **5:18** idézet: Lk 10:7. **5:22** ráteszed a kezed Ilyen módon kértek Istentől különleges áldást valaki számára. Ebben az esetben a vezető számára kérték azt a különleges erőt, ami ehhez a feladathoz szükséges.

Ebből azonban csak irigység, veszekedés, egymás sértegetése és gonosz gyanúsítás származik. ⁵Ezek az emberek állandóan viszálykodnak, megromlott a gondolkozásuk, és nem ismerik az igazságot. Úgy gondolják, Isten szolgálata arra való, hogy ezzel sok pénzt szerezzenek.

⁶Természetesen, az istenfélelem és Isten helyes szolgálata valóban nagy haszonnal jár, de csak akkor, ha őszintén elégedett vagy azzal, amid van. ⁷Gondold meg: amikor világra jöttünk, semmit sem hoztunk magunkkal. Világos, hogy el sem vihetünk semmit, amikor meghalunk. ⁸Ha tehát van ennivalónk és ruhánk, elégedjünk meg vele! ⁹Akik arra vágyakoznak, hogy meggazdagodjanak, csapdába kerülnek, és kísértések veszik körül őket. Ostoba vágyaikat követik, és maguknak ártanak vele. A vesztükbe rohannak, s végül elpusztulnak. ¹⁰Pénzimádatukból sokféle baj és gonoszság származik. Ez a pénzimádat már le is térített egyes embereket a hit útjáról. Ráadásul ezzel rengeteg szenvedést okoznak saját maguknak.

Figyelmeztetések

¹¹Te azonban, Timóteus, Isten embere vagy! Tehát fuss el és maradj távol ezektől a dolgoktól! Teljes erővel azon igyekezz, hogy Isten kedve szerint élj, és őt szolgálj! Küzdj a hitért, az isteni szeretetért, a türelmes kitartásért, szelídségért — hogy ezek uralkodjanak benned! ¹²Folytasd a küzdelmet a hit szép harcában! Ragadd meg, és ne engedd ki a kezedből az örök életet — hiszen Isten erre hívott el, amikor sok ember előtt megvallottad a Jézusban való hitedet. ¹³Isten előtt, aki életet ad mindenkinek, és Krisztus Jézus előtt parancsolom neked ezeket. Krisztus Jézus az, aki ugyanerről a nagyszerű igazságról tanúskodott Poncius Pilátus[†] előtt. ¹⁴Tehát, azt parancsolom, hogy mindent annak megfelelően tegyél, ahogy mondtam neked! Kövesd ezeket az utasításokat hibátlanul és véték nélkül egészen addig, amíg Urunk, Jézus Krisztus vissza nem jön! ¹⁵Mert ő vissza fog jönni! Mikor? A legalkalmasabb időpontban! Áldott Istenünk fogja elküldeni Krisztust. Igen, ő az egyetlen uralkodó, a királyok Királya és az urak Ura! ¹⁶Egyedül övé a halhatatlanság, aki az emberek számára megközelíthetetlen világosságban lakik, és akit ember még nem látott, és nem is láthat. Egyedül őt illeti a tisztelet, és övé az örök hatalom örökké! Ámen!

¹⁷A gazdagoknak, akik a mostani világban sok vagyonra tettek szert, mondd meg, hogy ne hordják fenn az orrukat! Mondd meg, hogy ne olyan bizonytalan dolgokban bízzanak, mint a gazdagság! Inkább Istenben bízzanak, aki bőségesen megad mindent, amire szükségünk van, és ami örömünket szolgálja. ¹⁸Parancsold meg nekik, hogy a jó tettekben legyenek gazdagok! Legyenek nagylelkű adakozók, szívesen osszák meg másokkal, amijük van! ¹⁹Ha ezt teszik, kincset gyűjtenek maguknak a Mennyben. Ez lesz a jövőjük biztos alapja, és képessé teszi őket, hogy megragadják az igazi életet.

²⁰Timóteus, Isten sok dolgot bízott rád. Őrizd meg ezeket! Tartsd magad távol azoktól az emberektől, akik ostoba dolgokat beszélnek, amik nem Istentől valók! Kerüld el azokat, akik az igazság ellen érvelnek! Ezek azt mondják, hogy ők ismerik, mi az igazi „tudás” — amely azonban csak üres fecsegés. ²¹Egyes emberek, akik azt állítják, hogy bennük megvan ez a „tudás”, már el is fordultak a hittől.

Isten kegyelme[†] legyen mindnyájatokkal!

Pál második levele

Timóteushoz

1 ¹Üdvözlét Páltól, Jézus Krisztus apostolától[†]. Isten akarta, hogy apostol legyek, és nyilvánosan kihirdessem mindenkinek azt az életet, amelyet Isten megígért, és amely Jézus Krisztusban található.

²Timóteusnak, szeretett fiamnak szól ez a levél. Az Atya-Isten és Urunk, Jézus Krisztus adjon neked kegyelmet[†], irgalmat és békeséget.

Hálaadás és bátorítás

³Amikor imádkozom, éjjel és nappal, mindig érted is könyörgök, és hálát adok Istennek. Akárcsak őseim, én is tiszta lelkiismerettel szolgálom Istent. ⁴Eszembe jut, hogyan sírtál, és már nagyon szeretnék újra találkozni veled! Hogy fogunk örülni, ha megint láthatjuk egymást! ⁵Eszembe jut milyen igazi és őszinte hit lakik benned. Ugyanez a hit élt előbb nagyanyádban, Lóiszbán, majd édesanyádban, Eunikében. Meg vagyok róla győződve, hogy benned is ugyanez az igazi hit lakik. ⁶Éppen ezért, emlékeztetek arra az ajándékra, amit Isten neked adott. Tudom, hogy ez benned él, mert én tettem rád a kezemet* — így kaptad meg. Tehát, azt akarom, hogy használd is ezt az ajándékot: eközben fog megerősödni, és egyre jobban működni benned, mint ahogy a kis lángocskából nagy tűz lesz. ⁷Hiszen a Szent Szellem[†], akit Isten adott nekünk, nem a gyávaság szelleme, hanem az erőnek, isteni szeretnek, kiegyensúlyozottságnak és fegyelmezettségnek Szelleme.

⁸Tehát ne legyél gyáva, hanem bátran beszélj az embereknek Urunkról! Ne szégyellj engem se, aki az Úrért vagyok fogságban! Vállald velem együtt a szenvedést az örömhírért[†]! Isten megadja hozzá az erőt, ⁹hisz ő az, aki megmentett, és elhívott, hogy szent[†] népévé tegyen bennünket. De nem azért, mintha bármivel kiérdemeltük volna. Egyáltalán nem! Azért tette, mert így látta helyesnek, és mert kegyelme[†] erre indította. Hiszen Isten már a világ kezdete előtt elhatározta, hogy Jézus Krisztus által megkegyelmez nekünk. ¹⁰Ez a kegyelem eddig nem mutatkozott meg láthatóan. Most azonban, amikor Megváltónk, Jézus Krisztus eljött, már mindenki láthatja, hiszen ő még a halált is legyőzte! Az örömhír által pedig megmutatta az örök és elpusztíthatatlan életre vezető utat.

¹¹Ennek az örömhírnek a kihirdetésére választott ki engem Isten. Ő tett apostollá[†] és tanítóvá. ¹²Emiatt kell most elszenvednem a fogságot, de nem szégyellem, mert ismerem őt (*Jézust*), akiben hiszek. Meg vagyok győződve,

1:6 én tettem rád a kezemet Pál úgy imádkozott Timóteusért, hogy közben a fejére tette a kezét. Így kérte Istent, hogy Timóteust különlegesen áldja meg, és adjon neki erőt a szolgálatához.

hogy meg tudja őrizni azt a kincset, amit rám bízott, amíg elérkezik az a Nap.* ¹³Soha ne téveszd szem elől azt az egészséges tanítást, amit tőlem hallottál! Ragaszkodj hozzá, ezt tanítsd, és ezt kövesd, azzal a hittel és szeretettel, amelynek a Krisztus Jézus a forrása. ¹⁴A bennünk élő Szent Szellem† segítségével őrizd meg ezt a drága kincset, amit Isten rád bízott!

¹⁵Amint te is tudod, az Ázsia† tartományaiból valók mind elfordultak tőlem, még Fügelosz és Hermogenész is. ¹⁶Az Úr könyörüljön meg Onéziforosz családján, mert ő sokszor meglátogatott és felüdített engem! Soha nem szégyellte, hogy börtönben vagyok. ¹⁷Sőt, amikor Rómába jött, addig keresett, amíg meg nem talált. ¹⁸Az Úr könyörüljön rajta, amikor az a Nap elérkezik! Te is jól tudod, hogy Onéziforosz milyen sokféle módon segített nekem, amikor Efezusban voltam.

Krisztus Jézus hűséges katonája

2 ¹Timóteus, te olyan vagy, mintha a saját fiam lennél! Erősödj meg a kegyelemben†, amit élvezünk, mivel Krisztus Jézushoz tartozunk. ²Másokkal együtt te is hallottad a tanításaimat. Te is ugyanezt tanítsd! Add át, és bízd rá ezeket az igazságokat olyanokra, akik hűségesek, és akikben megbízol! De olyanok legyenek, akik majd másokat is meg tudnak ezekre tanítani! ³Vállald velem együtt a közös szenvedéseket és nehézségeket, mint Krisztus Jézus jó katonája. ⁴Aki katonai szolgálatot teljesít, nem foglalkozik az élet közönséges dolgaival. Csak azon igyekszik, hogy a parancsnoka meg legyen vele elégedve! ⁵Aki atlétikai versenyen indul, be kell tartsa a szabályokat, különben nem kaphatja meg a győztesnek járó aranyérmet! ⁶A földjén keményen dolgozó gazda kell hogy elsőként kapjon a föld terméséből! ⁷Gondolkozz el ezeken a dolgokon! Az Úr segít majd megérteni, mit akarok mondani ezekkel.

⁸Soha ne felejtse el egy pillanatra sem, hogy Jézus Krisztus, aki Dávid† király családjából származik, feltámadt a halálból! Az én örömhírem† Jézus Krisztusról szól! ⁹Ezt az örömhírt mondom mindenkinek, és emiatt kell szenvednem: láncra vertek, mint egy bűnözőt. Isten beszéde azonban nincs megbilincselve! ¹⁰De mindent szívesen elviselek Isten kiválasztottainak kedvéért, hogy Jézus Krisztus által megmeneküljenek, és részesüljenek az örökkévaló dicsőségben.

¹¹Bizony, igaz tanítás ez:

Ha Vele (*Jézussal*) együtt meghaltunk,
Vele együtt fogunk élni is.

¹² Ha türelmesen kitartunk,
Vele együtt fogunk uralkodni.

De ha megtagadjuk őt,
Akkor ő is megtagad bennünket.

¹³ Ha hűtlenek vagyunk,
Ő még akkor is hű marad,
Mert magát nem tagadhatja meg.

1:12 az a Nap Valószínűleg az a bizonyos nap, amikor Jézus Krisztus eljön, és az övéit magával viszi. A 18. versben is.

Az Úr jól tudja, ki tartozik hozzá

¹⁴Emlékeztess az embereidet ezekre! Figyelmeztess őket Isten jelenlétében, hogy ne vitatkozzanak bizonyos szavakon, mert ennek semmi értelme! Sőt, az ilyen vitatkozás kárt okoz azokban, akik hallgatják! ¹⁵Tegyél meg mindent, hogy Isten tetszését elnyerjed! Legyél Istennek olyan szolgája, akinek nem kell szégyenkeznie Ura előtt semmiért, és aki helyesen tanítja és alkalmazza Isten igazságait! ¹⁶Kerüld el az értelmetlen vitatkozásokat, mert ezek csak eltávolítják az embereket Istentől. ¹⁷Az ilyen beszédek úgy terjednek, mint a veszélyes fertőzés a testben. Hümenaiosz és Filétosz is azok közé tartoznak, akik ilyen dolgokat mondanak. ¹⁸Hiszen azt tanítják, hogy a halottak feltámadása már meg is történt, s ezzel lerombolják egyesekben a hitet. Bizony, ezzel a tévedéssel nagyot hibáztak!

¹⁹Isten azonban olyan erős alapot épített, amit senki sem tud lerombolni. Erre ez a két dolog van felírva: „Az Úr jól tudja, ki tartozik hozzá!” és „Aki azt mondja magáról, hogy az Úrhoz tartozik, az távolodjon el minden hamisságtól és gonoszságtól!”*

²⁰Egy nagy házban nemcsak aranyból és ezüsből, hanem fából és cserépből készült edények is vannak. Egyiket különleges és ünnepi alkalmakon használják, a másikat meg piszkos munkára. ²¹Így tehát, ha valaki megtisztítja magát minden hamisságtól és gonoszságtól, akkor olyan edény lesz belőle, akit dicsőséges feladatokra fognak használni. Igen, akkor az az ember szent[†] lesz, hasznos eszköz a Mester kezében, és minden jó munkára alkalmas.

²²Fuss el a fiatal kor kívánságai elől, és maradj távol tőlük! Viszont teljes erővel törekedj arra, hogy Isten tetszése szerint élj! Törekedj a hitre, isteni szeretetre és békességre! Fuss ezek után, mindazokkal együtt, akik tiszta szívvel bíznak az Úrban! ²³Kerüld el az ostoba és értelmetlen vitatkozásokat! Ezekből csak veszekedés lesz, te is jól tudod. ²⁴Az Úr szolgája pedig ne veszekedjen senkivel! Legyen kedves és türelmes mindenkihez, és gyakorlott a tanításban! ²⁵Szelíden és udvariasan igazítsa helyre azokat, akik ellenkeznek vele! Abban a reményben foglalkozzon velük, hogy Isten talán mégis megváltoztatja ezeknek az ellenkezőknek a szívét és gondolkodását, és akkor felismerik az igazságot. ²⁶A Sátán[†] ezeket csapdába ejtette, hogy azt tegyék, amit ő akar. De még ezek az emberek is észhez térhetnek, és kimenekülhetnek a csapdából.

Az utolsó időkben nehéz helytállni

3 ¹Értsd meg, hogy az utolsó időkben nehéz lesz helytállni. ²Mert az emberek önzők lesznek, pénzimádók, dicsekvők és büszkék, gonosz dolgokat fognak mondani másokról, szüleiknek nem engedelmességek; hálátlanok lesznek és gonoszok. ³Hiányozni fog belőlük a mások iránti szeretet, nem akarnak megbocsátani, szívesen mondanak rosszat másokról, önuralom nélküliek és vadak lesznek, gyűlölik a jót. ⁴Elárulják a barátaikat, gondolkodás nélkül vakmerően cselekszenek, büszkék lesznek, és nem Istent szeretik, hanem inkább az élvezeteket hajszolják. ⁵Eközben megtartják ugyan a vallásosság külső látszatát, de a valódi istenfélelem erejét elutasítják. Maradj távol az ilyen emberektől, Timóteus!

⁶Közülük valók, akik ravaszul behálózna és elcsábítanak olyan asszonyokat, akik gyenge akaratúak. Ezek az asszonyok tele vannak bűnökkel, és mindenféle kívánságok vonzzák őket, ⁷mindig igyekeznek új tanításokat hallani, de sohasem tudják az igazságot valóban megismerni. ⁸Emlékezz Jannészra és Jambrészra*, akik Mózes† ellenfelei voltak! Ugyanígy van ezekkel a zavaros gondolkodású emberekkel is, akiknek hite nem állta ki a próbát: ellenkeznek az igazsággal. ⁹De ők is kudarcot fognak vallani, mint Jannész és Jambrész: mindenki látni fogja, hogy milyen ostobák.

Végső rendelkezések

¹⁰Timóteus, te ismersz engem. Ismered és szorgalmasan követted tanításaimat. Közelről láttad, hogyan élek. Tudod, mi az életcélom, megismerted a hitemet, türelmemet, kitartásomat és a bennem lévő isteni szeretetet. ¹¹Tudod, hogyan üldöztek† és mit kellett elszenvednem. Tudod, mi történt velem Antióchiában, Ikóniumban és Lisztrában. Micsoda üldözéseket éltem át! De az Úr mindegyikből kiszabadított! ¹²Bizony, akik Isten akarata szerint akarnak élni Krisztus Jézusban, azokat mind üldözni fogják! ¹³A gonoszok és csalók egyre mélyebbre süllyednek a gonoszságban. Miközben másokat becsapnak, saját magukat is becsapják.

¹⁴Te azonban, Timóteus, tarts ki amellet, amit tanultál, és amiről meggyőződted, hogy igaz! Hiszen jól ismered azokat, akik ezekre az igazságokra tanítottak téged. ¹⁵Már gyermekkorod óta ismered a szent Írásokat* is, amelyek bölcsé tehetnek. Ez a bölcsesség pedig megmenthet téged a Krisztus Jézusban való hit által. ¹⁶Az egész Írás† Istentől származik, és hatékonyan használható a tanításra. Alkalmas arra, hogy meggyőzően rávilágítson a bűneinkre, helyreigazítson bennünket, és megmutassa, hogyan éljünk Isten útja szerint. ¹⁷Mindez azt a célt szolgálja, hogy az Isten embere felkészüljön, és minden tekintetben alkalmas legyen mindenféle jó munkára.

4 ¹Timóteus, ezt a parancsot úgy adom neked, mintha Isten és Krisztus Jézus előtt állnánk. Mert Krisztus Jézus vissza fog jönni a Földre, ítélni fog élők és halottak felett, és uralkodni fog, mint király. ²Isten üzenetét hirdesd az embereknek! Végezd ezt a munkát akkor is, mikor kedvező, és akkor is, mikor kedvezőtlen a helyzet! Győzd meg, igazítsd helyre, bátorítsd, figyelmeztess és tanítsd őket, és mindezt nagy türelemmel!

³Azért írom ezt, mert eljön majd az idő, amikor az emberek hallani sem akarják többé az egészséges tanítást. Inkább olyan tanítókat keresnek maguknak, akik azt fogják mondani, amit az emberek hallani szeretnének. ⁴Akkor az emberek elfordulnak az igazságtól, és inkább a kitalált, misztikus történetek érdeklik őket. ⁵Te azonban őrizd meg a józanságodat, és bármilyen nehézséggel kell szembenézned, viseld el! Kitartóan végezd azt a szolgálatot, amit Isten rád bízott, hirdesd ki és mondd el az embereknek mindenhol az örömhírt†!

⁶Ami engem illet, életem a befejezéséhez közeledik, és hamarosan elköltözöm innen. Életem az Isten oltárára† kerül, mint ahogy az italáldozatot

3:8 Jannészra és Jambrészra Valószínűleg azokról a varázslókról van szó, akik Mózes ellenfelei voltak a Fáraó udvarában. Lásd 2Móz 7:11–12 és 22. **3:15** szent Írásokat Amikor Timóteus élt, így nevezték a Régi (Ó) Szövetség idejében keletkezett szent iratokat. Ezek ma a teljes Szentírás (Biblia) első részét, az Ószövetséget (Ó-Testamentumot) alkotják.

kiöntik. ⁷Végigküzdöttem a szép harcot, végigfutottam a versenypályán, a hitet mindvégig megőriztem. ⁸Vár a koronám, a győztesnek járó jutalom. Ezt azok kapják, akik Isten tetszésére éltek a földön. Maga az Úr, az Igazságos Bíró fogja átnyújtani nekem azon a Napon*. De nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik szeretettel és vágyakozva várják őt vissza.

Személyes üzenetek

⁹Siess! Amilyen gyorsan csak tudsz, gyere hozzám! ¹⁰Démász ugyanis elhagyott engem, mert jobban szerette ezt a mostani világot, és Thesszalonikába ment. Kreszcensz Galáciába utazott, Titusz pedig Dalmáciába. ¹¹Egyedül Lukács maradt mellettem. Amikor eljössz, hozd magaddal Márkot, mert hasznos lenne a segítsége! ¹²Tükhikoszt elküldtem Efezusba.

¹³A kabátomat Karposz házában felejtettem, Troászban. Kérlek, hozd magaddal azt is, amikor jössz, meg a könyveimet is. Különösen a pergamentekercsekre† van szükségem!

¹⁴Alexander, az ötvös mester sok bajt okozott nekem. Az Úr majd megbünteti a tettei szerint. ¹⁵Figyeld oda erre az emberre, és kerüld el, mert nagyon erősen ellenkezett azzal, amit tanítottunk!

¹⁶Amikor sor került az első bírósági tárgyalásomra, senki nem támogatót, hanem mindenki magamra hagyott. Isten bocsásson meg nekik! ¹⁷De az Úr nem hagyott el, hanem mellém állt, és megerősített, hogy az igazság üzenetét a nem zsidó embereknek elmondhassam. Mert Isten azt akarja, hogy a nem zsidók is mindannyian hallják az örömhírt†. Azután megmenekültem az oroszlán fogai közül. ¹⁸De az Úr meg fog védeni engem minden más gonosztól is, és biztos kézzel elvezet Mennyei Királyságába. Dicsőség neki örökkön-örökké! Ámen.

Üdvözetek

¹⁹Add át köszöntésemet Priszkának és Akvilának, meg Onéziforosz családjának! ²⁰Erasztosz Korinthusban maradt. Trofimoszt Milétoszban hagytam, mert beteg volt. ²¹Siess, próbáld meg ideérni még a tél előtt!

Köszöntését küldi Eubulosz, Pudensz, Linosz, Klaudia és az összes többi testvér is.

²²Az Úr legyen szellemeddel, és kegyelme† mindnyájatokkal!

4:8 *Napon* Valószínűleg azt a bizonyos napot jelenti, amikor Jézus Krisztus eljön, és az övét magával viszi.

Pál levele *Tituszhoz*

1 ¹Üdvözet Páltól, aki Isten szolgája és Jézus Krisztus apostola[†]. Isten engem azért küldött el, hogy választott népének hitét erősítsem, és segítsek nekik, hogy igazán megismerjék az igazságot, amely az Isten szolgálatára vezet. ²Ez a hit és ez a megismerés abból a reménységből származik, hogy örök életünk lesz. Ezt az örök életet Isten már az idők kezdete előtt megígérte nekünk, és ő nem hazudik. ³A legalkalmasabb időben mindenkivel megismertette ezt az örök életet, üzenetének kihirdetésén keresztül. Megmentő Istenünk rám bízta, hogy üzenetét mindenkinek mondjam el. Igen, nekem Isten parancsolta, hogy ezt a munkát végezzem.

⁴Titusznak szól ez a levél, aki olyan, mintha a fiam lenne, mivel mindkétünkben ugyanaz a hit él.

Isten, a mi Atyánk és Krisztus Jézus, a Megmentőnk adjon neked kegyelmet[†] és békességet!

Kik alkalmasak vezetőknek?

⁵Azért hagytalak téged egy időre még Kréta szigetén, hogy fejezd be azokat a dolgokat, amik elintézetlenül maradtak, és jelölj ki minden városban idős gyülekezeti vezetőket[†], ahogyan meghagytam neked. ⁶Gyülekezeti vezetőknek olyan emberek alkalmasak, akiket nem lehet jogosan vádolni semmilyen bűnnel, akik hűségesek a feleségükhöz, akiknek a gyermekei engedelmesek, hisznek Jézusban és rendes életet élnek. ⁷Mert a gyülekezeti vezető Isten népére visel gondot, ezért szükséges, hogy kifogástalan életet éljen, és ne lehessen jogosan vádolni. Szükséges, hogy ne legyen önfejű, vagy beképzelt, ne legyen hirtelen haragú, vagy részeges, se kötekedő, verekedő, vagy olyan ember, aki mások kárára próbál meggazdagodni. ⁸Legyen vendégszerető, a jóra hajlandó, szélsőségektől mentes, józan gondolkodású és igazságos. Isten tetszésére éljen és uralkodjon önmagán. ⁹Ragaszkodjon azokhoz az igazságokhoz, amiket tanítunk, és éljen azok szerint. Legyen képes rá, hogy az embereket az egészséges tanítással bátorítsa, az ellenkezőket pedig meggyőzze.

¹⁰Ez azért is fontos, mert sok az engedetlen és lázadó természetű ember, akik haszontalan dolgokról beszélnek, és másokat rossz útra vezetnek. Főként azokra gondolok, akik a zsidók közül jöttek. ¹¹A gyülekezeti vezetőnek[†] képesnek kell lennie arra, hogy az ilyeneket meg tudja győzni, és el tudja hallgattatni. Ezek az engedetlenek egész családokat tönkretesznek azzal, hogy hamis dolgokat tanítanak, amiket nem lenne szabad. Mindezt azért teszik, hogy ilyen aljas módon szerezzenek pénzt. ¹²Az egyik krétai próféta ezt mondta: „A krétaiak folyton hazudnak, gonosz vadállatok, lusta

népség, mindig csak a hasukkal törődnek.”¹³Ez a mondás igaz. Éppen ezért, szigorúan figyelmeztessd őket, hogy kövessék az egészséges tanítást!¹⁴Mondd meg nekik, hogy ne foglalkozzanak többé kitalált zsidó történetekkel, se ne kövessék azokat, amiket az igazságnak hátat fordító emberek találtak ki.

¹⁵A tiszta embernek minden tiszta. Annak azonban, aki hitetlen, és bűnök nyomják a lelkét, semmi sem tiszta, mivel a gondolkodásmódja megromlott, és már nem tudja megkülönböztetni a jót a rossztól. ¹⁶Az ilyenek azt állítják, hogy ismerik Istent, de amit tesznek, az ennek éppen az ellenkezőjét bizonyítja. Ezek az emberek utálatosak, engedetlenek, és már képtelenek bármiféle jóra.

Tanácsok időseknek, fiataloknak és szolgáknak

2¹Te azonban, Titusz, tanítsd meg az embereknek, mit kell tenniük, hogy az egészséges tanítást kövessék. ²Az idősebb férfiakat arra tanítsd, hogy legyenek józanok és mértéktartók, tiszteletre méltóak és bölcssek, hogy kövessék az egészséges tanítást, legyenek szeretetteljesek és türelmesek!

³Hasonlóképpen, tanítsd az idősebb asszonyokat, hogy tiszteletre méltóan viselkedjenek, ahogy ez Isten népéhez illik. Tanítsd őket, hogy ne mondjanak senkiről rosszat, és ne legyenek részegesek! Inkább másokat is tanítsanak a jóra. ⁴Arra neveljék a fiatal asszonyokat, hogy szeressék a férjüket és gyermekeiket, ⁵legyenek megfontoltak, tiszták, otthonukat tartsák szép rendben, legyenek kedvesek, és engedelmeskedjenek a férjüknek, hogy ne hozzanak szégyent arra a tanításra, amit Istentől kaptunk.

⁶Hasonlóképpen, a fiatalabb férfiakat is biztasd, hogy legyenek mértékletesek és bölcssek! ⁷Úgy élj, hogy légy a fiatalok példaképe! Amikor tanítasz, mutass példát nekik a tisztaságra, becsületességre és tisztességre! ⁸Minden, amit mondasz, legyen egészséges és igaz, hogy senki se kritizálhasson érte! Így még az sem mondhat semmi rosszat rólad, aki ellenkezik veled: kénytelen lesz elhallgatni.

⁹A rabszolgákat arra tanítsd, hogy mindenben engedelmeskedjenek a gazdájuknak, és igyekezzenek a kedvükben járni. Ne beszéljenek vissza a gazdájuknak, ¹⁰ne lopjanak tőlük, legyenek hűségesek és teljesen megbízhatók! Mert ha így szolgálnak, akkor a mi megmentő Istenünk tanítását mások számára is vonzóvá teszik.

¹¹Mert Isten megmentő kegyelme[†] már eljött és látható lett minden ember számára. ¹²Ez a kegyelem arra nevel bennünket, hogy forduljunk el az istentelenségtől és a gonosz kívánságoktól, és hogy mértékletesen, bölcsen, igazságosan és istenfélelemmel éljünk ebben a jelenlegi világban. ¹³Így várjuk azt a napot, amikor megláthatjuk a mi nagy Istenünknek és Megmentőnknek, Jézus Krisztusnak dicsőségét. Ő a mi áldott reménységünk, aki dicsőségesen fog visszajönni. ¹⁴Önmagát adta oda értünk, hogy megszabadítson minden gonoszástól, és megtisztítson bennünket, hogy egyedül az ő népe legyünk: olyan nép, amely mindig arra igyekszik, hogy helyesen cselekedjen.

¹⁵Ezeket tanítsd az embereknek, bátorítsd, figyelmeztessd és igazítsd helyre őket — mindezt teljes határozottsággal, és úgy, hogy senki ne tudja figyelmen kívül hagyni, amit mondasz.

Isten megmentő kegyelme

3 Figyelmeztess az embereket, hogy ne felejtsek el ezeket: rendeljék alá magukat azoknak, akik hatalmat kaptak és uralkodnak felettük, és engedelmeskedjenek nekik! Legyenek hajlandók mindig jót tenni! ²Ne mondjanak rosszat senkiről, éljenek békességben mindenkivel, legyenek udvariasak! Viselkedjenek mindenkivel kedvesen és szelíden!

³Azért mondom ezt, mert régen mi is ostobák és engedetlenek voltunk, és rossz úton jártunk. Különböző szenvedélyek és élvezetek rabjai voltunk. Gonoszságban és irigységben éltünk. Az emberek gyűlöltek bennünket, és mi is gyűlöltük őket. ⁴De amikor Isten megmentő kegyelme[†] eljött és látható lett minden ember számára, ⁵akkor minket is megmentett. De nem azért, amit mi tettünk, hogy Isten számára elfogadhatók legyünk, hanem mert megkönyörült rajtunk. Megmentett bennünket az újjászületés „fürdője” által, és megújított a Szent Szellem[†] által. ⁶Isten bőségesen ránk árasztotta a Szent Szellemet Jézus Krisztuson keresztül, aki a mi Megmentőnk. ⁷Isten most már a kegyelmén keresztül néz ránk, és ezért elfogadhatók vagyunk a számára. Azért adta a Szent Szellemet, aki bennünk él, hogy örökösei lehessünk. Ez felel meg annak a reménységnek, hogy örök életet ad nekünk. ⁸Igen, ez a tanítás mind igaz!

Azt akarom, hogy erősítsd meg a testvéreket, hogy ezekben a dolgokban mindnyájan egészen biztosak legyenek! Igyekezzenek a jó és hasznos dolgokban elől járni! Ezek a dolgok jók, és hasznára válnak mindenkinek.

⁹Kerüld el a származással kapcsolatos ostoba vitatkozásokat és a Mózes Törvénye[†] körüli veszekedéseket! Ezek értelmetlen és haszontalan dolgok. ¹⁰Ha valaki vitatkozásokat és viszálykodást okoz, akkor figyelmeztess! Ha mégis folytatja, újból figyelmeztess. De ha akkor sem hagyja abba, akkor ne állj vele szóba többé! ¹¹Hiszen te is jól tudod, hogy az ilyen ember letért a helyes útról, eltévesztette a célt, és magában hordja az ítéletét.

Néhány személyes üzenet

¹²Amikor Artemászt vagy Tükhikoszt elküldöm hozzád, igyekezz hozzám jönni Nikopoliszba, mert úgy határoztam, hogy ott töltöm a telet! ¹³Zénászt, a törvénytudót és Apollóست segítsd, és lásd el mindennel, amire csak szükségük van az utazás során! Gondoskodj róla, hogy semmi ne hiányozzon nekik! ¹⁴A mi embereinknek is meg kell tanulniuk, hogy igyekezzenek jót tenni, és segítsenek, ha másoknak szüksége van rá. Így lesznek hasznosak.

¹⁵Köszöntésüket küldik mindazok, akik itt vannak velem. Te is add át köszöntésünket mindenkinek, akik szeretnek bennünket, és ugyanabban az igaz hitben élnek!

Isten kegyelme[†] legyen mindnyájatokkal!

Pál levele

Filemonhoz

¹Pál, Jézus Krisztus foglya és Timóteus testvér üdvözetét küldi Filemonnak, kedves barátunknak és munkatársunknak. ²Üdvözljük Appiát, nővérünket, Arkhipposzt, a harcostársunkat, és az egész gyülekezetet[†], amely Filemon házában szokott összejönni.

³Isten, a mi Atyánk, és az Úr Jézus Krisztus adjon nektek kegyelmet[†] és békességet!

Filemon szeretete és hite

⁴Mindig hálát adok Istenemnek, amikor érted imádkozom, Filemon. ⁵Mert hallom, hogy milyen hűséges vagy az Úr Jézushoz, és mennyire szereted azokat, akik Istenhez tartoznak. ⁶Azért imádkozom, hogy a benned élő hit közössége vezessen el téged azoknak a jó dolgoknak a teljes felismerésére, amiket Krisztusért megtehetünk. ⁷Testvérem, sokszor megmutattad, hogy isteni szeretettel szereted a testvéreket, és ezzel felvidítottad őket. De még engem is megvigasztaltál, és nagy örömet szereztél.

Fogadd vissza Onézimoszt testvéreként!

⁸Filemon, valamit meg kellene tenned. Igaz, meg is parancsolhatnám ezt neked, hiszen lenne rá hatalmam. ⁹Mégis, inkább kérlek téged. Én kérlek, Pál, aki már megöregedett, és aki most Krisztus Jézusért vagyok fogságban. ¹⁰Onézimoszért szeretnék megkérni valamire, aki olyan, mintha a fiam lenne, és aki itt a fogságban lett a fiam. ¹¹Régebben ő haszontalan szolgád volt, de most már neked is, nekem is hasznos^{*} lett.

¹²Most visszaküldöm Onézimoszt hozzád, és vele a szívemet is. ¹³Szerettem volna magam mellett tartani, amíg fogságban vagyok az örömhírért[†]. Ha itt maradt volna, helyetted is segített volna nekem. ¹⁴De beleegyezésed nélkül nem akartam semmit tenni, hogy ne kényszerből tegyél jót, hanem saját elhatározásodból.

¹⁵Onézimosz talán azért hagyott el téged rövid időre, hogy azután örökre visszakapd. ¹⁶De most már nem úgy, mint rabszolgát, hanem annál jóval többet: kedves testvéredet! Nagyon megszerettem őt, de te még jobban fogod szeretni. Nemcsak úgy, mint akármelyik embert, hanem mint az Úrban testvéredet.

¹⁷Ha tehát igazán barátodnak tartasz, akkor úgy fogadd vissza Onézimoszt, mintha engem fogadnál. ¹⁸Ha bármivel megkárosított téged, vagy tartozna neked, én megfizetem helyette. ¹⁹Én, Pál, saját kezemmel írom

|| „haszontalan ... hasznos” Pál szójátéka Onézimosz nevével, amelynek jelentése: „hasznos”.

ezt: mindent visszafizetek, amivel Onézimosz tartozik neked, Filemon. Igaz, te magad is tartozol nekem: az életeddel — de ezt nem is kell mondanom. ²⁰Testvérem, kérlek, tedd meg nekem ezt a szívességet* az Úrért! Vidámíts fel engem Krisztusban! ²¹Úgy írom ezt a levelet, hogy biztos vagyok benne, megteszed, amire kérlek, sőt, még annál is többet.

²²Egyúttal kérlek, készíts elő egy szobát nekem a házában! Remélem, hogy Isten válaszolni fog az imádságaitokra, és hamarosan meglátogatlak benneteket.

Üdvözetek

²³Köszöntését küldi Epafrász, aki velem együtt raboskodik Jézus Krisztusért. ²⁴Munkatársaim: Márk, Arisztarkhosz, Démász és Lukács is köszöntenek.

²⁵Az Úr Jézus Krisztus kegyelme† legyen a szellemetekkel!

A zsidókhöz írt levél

Isten a Fia által szolt hozzánk

1 Régen a próféták[†] által beszélt Isten őseinkkel. Sokszor és sokféleképpen szolt hozzájuk. ²De most, ezekben az utolsó napokban a saját Fián keresztül beszélt velünk. A Fia által teremtette Isten a világot, és mindent neki adott örökségül. ³A Fiú az Isten dicsőségének kisugárzása, és benne mutatkozik meg igazán, hogy Isten kicsoda és milyen. Hatalmas szavával a Fiú tartja össze és irányítja az egész Világmindenséget. Ő az, aki az embereket megtisztította bűneiktől, azután a Felséges Isten jobb oldalára* ült a Mennyben. ⁴Isten a Fiának sokkal nagyobb rangot és hatalmat adott, mint az angyaloknak. Ezért a Fiú maga is sokkal hatalmasabb az angyaloknál.

⁵Mert Isten soha egyetlen angyalnak sem mondott ilyet:

„Te az én fiam vagy, ma lettem az Édesapád”, Zsolt 2:7

vagy ezt:

„Apja leszek neki, Ő meg a fiam lesz.” 2Sám 7:14

⁶Viszont, amikor Isten elsőszülött* Fiát behozza ebbe a világba, így szól róla:

„Imádva boruljanak a Fiú elé Isten összes angyalai!”* 5Móz 32:43

⁷Az angyalokról ezt mondja Isten:

„Angyalait szelekké* teszi, szolgálait pedig tűz lángjaivá.” Zsolt 104:4

⁸De a Fiúról így beszél:

„Trónod, ó Isten, örökre megmarad,
igazságos ítéletek által uralkodsz királyságod fölött.

⁹ Te mindig az igazságot szeretted,
és gyűlölted a gonoszt,
ezért öntötte Isten az öröm olaját a te fejedre, inkább,
mint a társaidra.” Zsolt 45:7–8

¹⁰Ezt is a Fiúról mondja Isten:

„Kezdetben te alapoztad meg a Földet, Uram,
és a Menny is kezed munkája.

1:3 jobb oldalára Ez a megtiszteltetés és hatalom helye. A 13. versben is. **1:6 elsőszülött** Aki elsőként született a családban. Itt azt jelenti, hogy Jézus Krisztus az első és a legfontosabb Isten gyermekei közül. **1:6** Idézet az 5Móz 32:43 ókori görög fordításából (Septuaginta). Ugyanez megtalálható a Holt-tengeri tekercsek egyik héber nyelvű kéziratában is. **1:7 szelekké** Ez a szó azt is jelenti: „szellemekké”.

- ¹¹ Azok el fognak tűnni, de te örökre megmaradsz.
Azok elhasználódnak, ahogy a ruhák elkopnak,
¹² és összehajtod őket, mint egy köpenyt.
Újakra fogod őket cserélni, mint az elkopott ruhákat,
de te mindig ugyanaz maradsz,
és életed évei soha nem érnek véget.”

Zsolt 102:26–28

¹³Isten soha nem mondta ezt egyik angyalnak sem:

„Ülj mellém, a jobb oldalamba,
amíg ellenségeidet lábad (*uralmad*) alá vetem!”*

Zsolt 110:1

¹⁴Az angyalok mindannyian szellemek, akik Istent szolgálják. Isten küldi őket, hogy segítsenek azoknak az embereknek, akik megmenekülnek.

Isten megmentő kegyelme erősebb a Törvénynél

2¹Ha pedig ez így van, még gondosabban kell követnünk azokat az igazságokat, amelyekre megtanítottak bennünket. ²Vigyázzunk, hogy senki el ne térítsen ezektől!

Amit Isten az angyalokon keresztül mondott (*a Törvény*), az érvényesnek és igaznak bizonyult. Ezért amikor Izrael népe nem engedelmeskedett a Törvénynek[†], és ellene szólt, vagy tett valamit, megkapta méltó büntetését. ³De Isten megmentő kegyelme[†], amit nekünk felkínált, még sokkal hatalmasabb! Ezért még kevésbé kerülhetjük el a büntetést, ha nem törődünk vele! Hiszen maga az Úr (*Jézus*) beszélt az embereknek először Isten megmentő kegyelméről! Akik pedig személyesen hallották őt beszélni, bizonyítják, hogy mindez igaz. ⁴De maga Isten is bizonyította, hogy ez az üzenet igaz: jelekkel, csodákkal, sokféle természetfeletti jelenséggel és a Szent Szellem[†] ajándékaival. Ezeket az ajándékokat Isten úgy osztja szét az emberek között, ahogy akarja.

Krisztus emberré lett, hogy megmentse az embereket

⁵Isten nem angyalokat választott ki arra, hogy a következő világ-korszakban uralkodjanak. Erről a következő korszakról beszélünk most. ⁶Az Írásban[†] ez található:

- „Micsoda az ember, hogy törödsz vele, Istenem,
vagy az ember fia*, hogy gondolsz rá?
⁷ Rövid időre alacsonyabb rangúvá tetted az angyaloknál,
Istenem, te koronáztad[†] meg őt dicsőséggel, méltósággal,
⁸ és mindent uralma* alá helyeztél.”

Zsolt 8:4–6

Amikor Isten mindent Jézus Krisztus uralma alá helyezett, nem hagyott ki semmit. Igaz, most még nem látjuk, hogy minden az ő uralma alatt van. ⁹Azt

1:13 Szó szerint: „amíg ellenségeidet lábaid alá kényszerítem, és olyanok lesznek, mint a királyi trón lábtartó számolya”. **2:6** *ember fia* Ez jelentheti általában az embereket, és Jézust is, aki megmutatta, hogy Isten milyen jövőt tervezett az emberek számára. Az „Emberfia” kifejezést gyakran Jézusra alkalmazza a Szentírás (lásd a Szójegyzékben). **2:8** *uralma* Szó szerint: „lába”.

azonban látjuk, hogy Isten dicsőséggel és méltósággal koronázta meg Jézust, aki rövid ideig valóban alacsonyabb rangú volt az angyaloknál. Azért kapta Jézus ezt a dicsőséget, mert szenvedett és meghalt. Isten kegyelme[†] miatt kellett Jézusnak meghalnia minden emberért.

¹⁰Isten teremtett mindent a világon, és minden az ő dicsőségére szolgál. Mivel Isten sok fiát akarja bevezetni a dicsőségébe, ezért Jézust a szenvedései által tette tökéletessé. Ez így volt helyes, mert Jézus az, aki Isten fiait bevezeti a dicsőségbe.

¹¹Így mind Jézus, aki az embereket Isten számára különválasztja, mind pedig ezek az emberek ugyanabból a családból származnak. Ezért nem is szégyelli őket Jézus a testvéreinek nevezni, ¹²hanem azt mondja:

„Istenem, rólad beszélek testvéreimnek,
és dicséretedet éneklek összegyűlt testvéreimmal együtt.” *Zsolt 22:23*

¹³Azt is mondja:

„Istenben bízom én”, *Ézs 8:17*

meg ezt is:

„Itt vagyok, és velem együtt itt vannak a gyermekek is,
akiket Istentől kaptam.” *Ézs 8:18*

¹⁴Ezek a „gyermekek” közönséges emberek, akiknek emberi testük van. Ezért Jézus is ugyanilyen emberi testben járt a Földön. Azért kellett ennek így lennie, hogy Jézus a saját halálával legyőzze azt, aki a Halál felett uralkodik, a Sátánt[†]. ¹⁵Igen, Jézus emberré lett, és meghalt, hogy az embereket megszabadítsa a halálfélelemtől. Mert az embereket a haláltól való félelem egész életükben rabszolgaságban tartotta. ¹⁶Világos, hogy Jézus nem az angyaloknak nyújtott segítő kezét, hanem Ábrahám[†] utódainak. ¹⁷Ezért kellett Jézusnak minden tekintetben hasonlónak válnia a testvéreihez. Csak így lehetett könyörületes és hűséges Főpap[†], aki Istent szolgálja. Csak így szerezhette meg Isten bocsánatát a nép bűneire. ¹⁸Jézus megtapasztalt minden kísértést és szenvedést. Ezért most valóban tud segíteni azoknak, akiket kísértések tesznek próbára.

Jézus nagyobb Mózesnél

3 ¹Ezért mindnyájan figyeljete Jézusra! Őrá gondoljatok, aki hitünk Apostola[†] és Főpapja[†]. Nektek mondom ezt, szent[†] testvéreim, akiket Isten elhívott. ²Jézus hűséges volt Istenhez, aki apostollá és főpappá tette. Ugyanúgy, ahogy Mózes[†] is hűséges volt Isten családjában. ³Amikor valaki házat épít, az emberek jobban dicsérik az építőt, mint az épületet. Ugyanez a helyzet Jézussal is: sokkal nagyobb tiszteletet érdemel, mint Mózes. ⁴Mert minden házat felépített valaki, aki pedig mindent felépített, az az Isten. ⁵Mózes hűségesen szolgált Isten egész családjában, de mégis csak szolgálta volt. Az volt a dolga, hogy tanúskodjon azokról, amiket Isten később akart mondani. ⁶Krisztus azonban úgy uralkodik Isten családjában felett, mint a FIÚ. Isten családjának tagjai pedig mi vagyunk, de csak akkor, ha mindvégig megőrizzük Istenbe vetett reménységünket, mint dicsőséges és bizonyos dolgot.

Kik mehetnek be a nyugalom helyére?

⁷Ezért, ahogyan a Szent Szellem[†] mondja:

- „Ma, ha meghalljátok Isten hangját,
⁸ ne makacskodjatok,
 mint amikor Isten ellen fellázdattok
 a próbatétel napján a pusztában, ahol
⁹ őseitek próbára tették türelmemet,
 pedig negyven éven keresztül látták tetteimet.
¹⁰ Ezért megharagudtam arra a népre, és azt mondtam:
 ezek az emberek mindig rosszul gondolkoznak,
 és soha nem értették meg, hogy mit akarok.
¹¹ Ezért haragomban megesküdtem:
 soha nem fognak bemenni az én nyugalmamba.”* *Zsolt 95:7–11*

¹²Vigyázzatok testvérek! Ne legyen közöttetek senki, akinek a szíve gonoszul és hitetlenül elfordul az élő Istentől! ¹³Inkább bátorítsátok egymást minden nap. Biztassátok egymást, amíg még tart a „mai nap”*, hogy közületek senki ne legyen makacs és keményszívű a bűn hamissága miatt! ¹⁴Mert mi mindannyian Krisztus társaivá lettünk. De csak akkor, ha mindvégig szilárdan megtartjuk azt a bizalmat, amely kezdetben bennünk élt. ¹⁵Ahogyan az Írás[†] mondja:

„Ma, ha meghalljátok Isten hangját, ne makacskodjatok,
 mint amikor Isten ellen fellázdattok! *Zsolt 95:7–8*

¹⁶Kik voltak ezek az emberek, akik hallották Isten hangját, és mégis fellázdáltak ellene? Azok, akiket Mózes[†] kivezetett Egyiptomból! ¹⁷Kikre haragudott Isten negyven éven keresztül? Azokra, akik vétkeztek, és a pusztában haltak meg. ¹⁸Kiknek esküdt meg, hogy soha nem léphetnek be Isten nyugalmába? Azoknak, akik engedetlenek voltak. ¹⁹Látjuk tehát, hogy ezek az emberek a hitelenségük miatt nem mehettek be Isten nyugalmába.

4 ¹Istennek az az ígérete, hogy bemehetünk a nyugalmába, még ma is érvényes. Nagyon vigyázzunk tehát, nehogy elmulasszuk ezt a lehetőséget! ²Hiszen nekünk is ugyanúgy hirdették az örömhírt[†], mint azoknak (*Izrael népének*). De nekik nem használt az üzenet, mert amikor hallották, nem fogadták el, és nem hittek neki. ³Mi azonban, akik hiszünk, beléphetünk Isten nyugalmába, ahogyan ő megmondta:

„Ezért haragomban megesküdtem:
 Ezek az emberek soha nem fognak bemenni nyugalmamba.” *Zsolt 95:11*

Ezt Isten mondta, pedig ő a világ teremtése óta minden munkáját befejezte. ⁴Mert valahol az Írásban[†] ezt mondta a hetedik napról: „A hetedik napon Isten abbahagyta minden munkáját és megpihent.”* ⁵De az előbbi helyen mégis azt mondja: „Azok az emberek soha nem fognak bemenni nyugalmamba!”*

3:11 *nyugalmamba* A nyugalomnak az a helye, amit Isten megígért népének. Előfordul még a 3:18; 4:3. 6. és 8. versekben is. **3:13** *mai nap* idézet a 7. versből. Azt jelenti, hogy „most tegyétek meg, amíg még lehetőségetek van rá!” A 15. versben is. **4:4** idézet: 1Móz 2:2. **4:5** idézet: Zsolt 95:11.

⁶Máig is érvényes tehát, hogy egyesek be fognak menni Isten nyugalmaiba, ugyanakkor azok, akik akkor régen hallották az örömhírt[†], nem léptek be, mert engedetlenek voltak. ⁷Ezért Isten újra ad egy lehetőséget, és ezt így nevezi: „ma”. Sok évvel később Isten mondta Dávidon[†] keresztül erről a napról azt, amit már az előbb is mondtunk:

„Ma, ha meghalljátok Isten hangját, ne makacskodjatok!” *Zsolt 95:7–8*

⁸Mert ha Józsué bevezette volna Izráel népét Isten nyugalma helyére, Isten nem beszélt volna később egy másik napról. ⁹Ebből láthatjuk, hogy Isten népét még mindig várja a szombat-napi nyugalom. ¹⁰A teremtéskor Isten befejezte a munkáját és utána megpihent. Ezért aki belép Isten nyugalmaiba, az is abbahagyja a saját munkáját, és megpihen utána. ¹¹Tegyünk meg mindent, ami tőlünk telik, hogy beléphessünk abba a nyugalomba! Ne kövessük azok példáját, akik nem engedelmeskedtek Istennek!

Isten beszéde élő és hatékony

¹²Mert amit Isten kimond*, az élő beszéd, erőteljes és hatékony. Isten szava élesebb, mint a legélesebb kétélű kard. Mélyen belénk hatol, egészen addig, ahol a szellem és a lélek találkozik. Igen, Isten beszéde behatol a csontjaink találkozásáig, sőt a csontjaink belsejébe is: megítéli szívünk gondolatait és szándékait. ¹³Semmi és senki nem rejtőzhet el Isten elől! Ő mindent tisztán és világosan lát, minden nyitva van előtte. És ő az, akinek mind elszámolással tartozunk.

Jézus a Főpapunk, aki által Istenhez jöhetünk

¹⁴A mi hatalmas Főpapunk[†] maga Jézus, az Isten Fia, aki felment a Mennybe. Ezért erősen ragaszkodjunk hozzá, és bátran mondjuk el az embereknek, hogy hiszünk Jézusban! ¹⁵Főpapunk megérti gyengeségeinket, hiszen ő is megtapasztalta mindazokat a kísértéseket és próbákat, amik az embereket érik. Mindenféle próbán győzelmesen keresztülment, és soha nem vétkezett. ¹⁶Ha pedig Jézus a Főpapunk, akkor bátran és bizalommal menjünk az Atya-Isten kegyelmének[†] Trónjához! Őnála bőségesen megtaláljuk azt a megbocsátást, segítséget és kedvességet, amire éppen most van szükségünk.

5¹A régi Izraelben a főpap[†] a nép közül származott — Isten a nép közül választotta ki. Az volt a feladata, hogy népe nevében ajándékokat és bűnért való áldozatokat* vigyen Istennek. Így segített az embereknek az Istennel való kapcsolatukban. ²Ezért azok a régi főpapok is együtt éreztek a tudatlan és bűnös emberekkel, és megértők voltak irántuk. Hiszen ők is ugyanolyan emberek voltak, mint a többiek: hajlamosak minden vétekre. ³Éppen ezért a főpapok nemcsak a nép bűneiért, hanem a saját bűneikért is kötelesek voltak áldozatot vinni Istennek.

⁴Főpapnak[†] lenni nagy megtiszteltetés volt. De ezt a tisztséget senki sem szerezhette meg magának. Csak az lehetett főpap, akit Isten maga választott ki

4:12 kimond Szó szerint: „Isten szava”, vagy „igéje”, azaz beszéde, tanítása, üzenete, parancsa.

5:1 áldozat Amit, vagy akit Istennek ajánlottak fel, vagy ajándékoztak. A Régi Szövetség idején a jeruzsálemi templomban a papok állatokat öltek le, és áldoztak fel Istennek. Jézus Krisztus saját magát áldozta fel Istennek az emberek bűnei miatti áldozatul.

erre, mint például Áront[†] is. ⁵Ugyanígy, Krisztus sem maga szerezte azt a dicsőséget, hogy Főpap legyen. Isten tette őt Főpappá, amikor azt mondta neki:

„Te az én Fiam vagy, ma lettem az Édesapád.” Zsolt 2:7

⁶Egy másik helyen az Írásban[†] pedig ezt mondja Krisztusnak:

„Örökké pap leszel,
úgy, mint Melkisédek[†] volt.” Zsolt 110:4

⁷Amikor Jézus itt élt a Földön emberi testben, hangos kiáltásokkal, sírva imádkozott és könyörgött az Atya-Istennek, aki meg tudta őt szabadítani a halál hatalmából. És mivel Jézus tisztelettel és valódi istenfélelemmel közeledett hozzá, az Atya teljesítette is, amit Jézus kért. ⁸Bár Jézus Isten Fia volt, mégis a szenvedéseiből tanulta meg az engedelmességet. ⁹Azután, mikor már tökéletes lett, ő lett az örök élet forrása azoknak a számára, akik engedelmeskednek neki, ¹⁰és őt tette Isten Melkisédekhez[†] hasonló Főpappá[†].

Figyelmeztetés a visszaesés ellen

¹¹Még sokat kellene beszélnünk erről, de alig tudnám elmagyarázni, mert a szellemi igazságokat még nehezen értitek meg. ¹²Ilyen hosszú idő után már nektek kellene másokat tanítanotok! Most mégis arra van szükségetek, hogy valaki Isten tanításának ABC-jét ismétlje át veletek. Olyan tanításra van szükségetek, mint a kis gyerekeknek való tej, mert nem bírjátok a felnőtteknek való ételt. ¹³Aki csak tejet iszik, az még csecsemő. Az ilyen ember még nem ismeri a helyes tanítást. ¹⁴Az igazi ételek a szellemi értelemben felnőtteknek valók. Az ilyenek a tapasztalataikból már megtanulták, hogyan kell a jót a rossztól megkülönböztetni.

6 ¹Ezért fejezzük be a Krisztusról szóló alapvető tanításokat, és igyekezzünk szellemileg felnőtté válni! Ne kezdjük újra előlről az ABC-t: a kezdőknek való tanítást az Istenben való hitről és a gonosz dolgok elhagyásáról, ²a beme-
rítésekről*, a kézrátételről*, a halottak feltámadásáról és az örök ítéletről!
³Tovább kell mennünk, és komolyabb tanításokkal kell foglalkoznunk. A to-
vábbiakban ezt is fogjuk tenni, ha Isten megengedi.

⁴⁻⁶Ha valaki elhagyja Krisztus útját, vajon visszatérhet-e hozzá megint? Olyanokról beszélek, akiket az igazság egyszer már megvilágosított, meg is kóstolták Isten ajándékát, megkapták a Szent Szellemet[†], hallották Isten beszédét, és megtapasztalták a következő korszak erejét, mégis elhagyták Krisztus útját. Mert ezek az emberek szinte újra megfeszítik Isten Fiát, és szégyent hoznak rá az emberek előtt. Vajon ezek az emberek ismét megváltoztatják a szívüket és életüket? Nem, ez lehetetlen!

⁷Úgy van ez, mint a termőföld, amely gyakran kap esőt, és bőséges termést hoz a gazdának, aki dolgozik vele. Az ilyen földet Isten megáldja. ⁸De az a föld, amely csak töviseket és gazt terem, haszontalan. Az ilyen földet az a veszély fenyegeti, hogy Isten megátkozza, és tűzzel pusztítja el.

6:2 beme-
rítés A szó itt vonatkozhat a keresztyén beme-
rítési szertartásra, de a zsidók tisztálkodási
szertartására is. **6:2** kézrátétel Az egyik ember a kezét a másik fejére téve imádkozik, és ilyen
módon kéri Istent, hogy különlegesen áldja meg a másikat.

⁹Ezzel figyelmeztetni szeretnék benneteket, kedves testvéreim, de biztos vagyok benne, hogy rátok jobb dolgok várnak, amelyek által meg fogtok menekülni. ¹⁰Mert Isten nem igazságtalan, hogy elfelejtkezzen munkátokról. Nem felejt el a szeretetet sem, amellyel segítettétek, és ma is segítitek népét. ¹¹Azt kívánjuk, hogy mindannyian szorgalmasan végezzétek ezt a munkát egész életetekben. Így azután meg is fogjátok kapni, amiben most reménykedtek. ¹²Ne legyetek lusták! Azokat kövessétek, akik hittel és türelemmel végül megkapták, amit Isten nekik ígért.

Isten ígéretei és esküje

¹³Ábrahámnak[†] is megígért Isten valamit. De mivel Istennél senki sincs nagyobb, ezért sajátmagára esküdött, hogy amit ígért, azt meg is fogja tenni. ¹⁴Azt mondta Ábrahámnak: „Bőségesen megáldalak, és rengeteg sok utódod adok neked.”* ¹⁵Ábrahámnak sokáig és türelmesen várnia kellett, de végül mégis megkapta, amit Isten ígért.

¹⁶Az emberek között az a szokás, hogy olyan valakire esküsznek, aki nagyobb náluk. Így erősítik meg ígéretüket, és ezzel vetnek véget a vitának. ¹⁷Hasonlóképpen, amikor Isten egész világosan meg akarta mutatni, hogy ígéreteit biztosan be fogja teljesíteni, ő is megesküdött. Azoknak akarta ezt megmutatni, akik meg is fogják kapni, amit Isten ígért. Tehát, Isten egyrészt megígért valamit, másrészt ezt az esküjével erősítette meg. ¹⁸Ez a két dolog soha nem változik meg! Isten nem hazudhat, amikor ígér valamit, és nem hazudhat, amikor megesküszik. Ez erős biztatást jelent, és reménységet ad nekünk. Hiszen odamenekültünk Istenhez, és belekapaszkodtunk abba a reménységbe, amit ő adott nekünk. ¹⁹Ez a reménység olyan a lelkünk számára, mint a csónak számára az erős és biztonságos horgony. Ez a „remény-horgony” a mennyei Templomban, a függöny[†] mögött, a mennyei Szentek Szentjében* kapaszkodik meg, ²⁰ott, ahová Jézus bement. Értünk ment be oda, hogy utat készítson a számunkra. Hiszen mindörökké Jézus lett a Főpap[†], Melkisédekhez[†] hasonlóan.

Melkisédek és Ábrahám

7¹Ez a Melkisédek[†] Sálem királya és a Magasságos Isten papja volt. Ábrahám[†] éppen hazafelé tartott a csatából, ahol több királyt is legyőzött. Ekkor találkozott Melkisédekkel, aki megáldotta. ²Ábrahám pedig neki adta a teljes hadizsákmány tizedrészét. Melkisédek neve kettős jelentésű. Először is: „igazságosság királya”, azután „Sálem királya”, vagyis „békesség királya”. ³Apjáról, anyjáról, vagy őseiről semmit sem tudunk.* Életének sem a kezdete, sem a vége nem ismert. Isten Fiához hasonlít: örökké pap marad.

⁴Látjátok hát, milyen hatalmas ez az ember, hogy még Ábrahám[†] ősapánk is neki adta a zsákmánya tizedrészét! ⁵A Törvény[†] azt parancsolja, hogy Izraelben a papok (akik Lévi utódai) szedjenek tizedet a néptől, vagyis saját testvéreiktől. Pedig azok is Ábrahám utódai. ⁶Melkisédek[†] nem volt Lévi utóda, mégis tizedet kapott Ábrahámtól! Meg is áldotta Ábrahámot, aki Istentől ígéreteket kapott. ⁷Az pedig nyilvánvaló, hogy aki áld, az

6:14 idézet: 1Móz 22:17. **6:19** mennyei Szentek Szentje. Az a szellemi hely a Mennyben, ahol Isten lakik, és ahol az övéi imádják és szolgálják őt. **7:3** Apjáról, ... tudunk. Szó szerinti: „Melkisédeknek nem volt sem apja, sem anyja, és ősei sem voltak.”

hatalmasabb, mint az, akit megáld. ⁸A régi Izraelben a papok, akik a tizedet kapták a többiektől, maguk is halandó emberek voltak. Melkisédekről viszont azt mondja az Írás[†], hogy még ma is él. ⁹Úgy is mondhatnánk, hogy a tizedet szedő Lévi Ábrahámön keresztül adott tizedet Melkisédeknek. ¹⁰Hiszen Lévi akkor még meg sem született: Ábrahám testében volt, amikor Ábrahám Melkisédekkel találkozott.

¹¹A Törvényt[†] Isten a lévita papsággal* együtt adta a népnek. De ezen az úton a szellemi tökéletességet nem lehet elérni. Ezért volt szükség arra, hogy egy teljesen másféle pap jöjjön. Ez az új pap Melkisédekre hasonlít, és nem Áron[†] családjából való! ¹²Ha pedig a papság rendszere megváltozik, akkor vele együtt a Törvénynek a papságra vonatkozó része is meg kell változzon. ¹³Jézus Krisztus, akiről beszélünk, nem Lévi törzséből származott, hanem egy másiktól. Abból a másik törzsből pedig senki sem végzett papi szolgálatot az oltárnál[†]. ¹⁴Mert nyilvánvaló, hogy a mi Urunk, Jézus, Júda[†] törzséből származott. Mózes[†] pedig semmit nem mondott Júda törzsével kapcsolatban a papokról.

Jézus is főpap, Melkisédekhez hasonlóan

¹⁵Még világosabb, hogy milyen nagy változást jelent ez, amikor Jézus, ez a Melkisédekhez[†] hasonló másfajta pap megjelenik. ¹⁶Ő ugyanis nem emberekre vonatkozó rend alapján lett pap, hanem a benne lévő elpusztíthatatlan élet hatalma által. ¹⁷Mert Jézus Krisztusról ezt mondja az Írás[†]: „Örökké pap vagy, Melkisédekhez hasonlóan.”*

¹⁸A régi rend (Törvény[†]) már félre van állítva, mert gyengének és eredménytelennek bizonyult, ¹⁹hiszen senkit sem tudott tökéletessé tenni. De most Isten ennél sokkal jobb reménységet adott nekünk, és így közel jöhetünk hozzá.

²⁰Az is fontos, hogy Isten az esküjével tette Jézust főpappá[†]. A régi Izraelben pedig eskü nélkül léptek szolgálatba a papok. ²¹Jézus úgy lett főpap, hogy Isten megesküdött, és ezt mondta neki:

„Az Úr megesküdött,
és soha nem vonja vissza:
‘Te mindörökké pap leszel.’”

Zsolt 110:4

²²Ez az azt is jelenti, hogy Jézus maga a biztosíték a szövetségre[†] Isten és a népe között. Ez az új szövetség pedig jobb, mint a régi.

²³A régi Izraelben sok főpap[†] következett egymás után. Mivel halandó emberek voltak, nem maradhattak örökké a szolgálatban. ²⁴Jézus azonban örökké él, így örökké pap marad. ²⁵Ezért mindig meg tudja menteni azokat, akik az ő segítségével jönnek Istenhez. Hiszen Jézus örökké él, mindig segít nekünk, ha Istenhez jövünk, és a mi érdekünkben szól Isten előtt.

²⁶Ilyen Főpapra[†] van szükségünk! Aki szent*, tiszta, hibátlan, akit nem befolyásolnak a bűnösök, és akit Isten a Menny fölé emelt. ²⁷Nem olyan, mint azok a régi főpapok, akiknek naponta kellett áldozatokat* vinni

7:11 *lévita papság* A lévita papság a Mózesi Törvény alapja. **7:17** idézet: Zsolt 110:4.

7:26 *szent* Vagyis Isten tetszése szerint él. **7:27** *áldozat* Amit, vagy akit Istennek ajánlottak fel, vagy ajándékoztak. A Régi Szövetség idején a jeruzsálemi templomban a papok állatokat öltek le, és áldoztak fel Istennek.

Istennek: először a saját bűneikért, azután a nép bűneiért. Jézusnak ezt nem kell már végeznie. Ő csak egyetlen áldozatot vitt Istennek, de az mindörökké érvényes: sajátmagát áldozta fel! ²⁸Mert a Törvény[†] embereket tesz főpappá, akikben megvannak az emberi gyengeségek. A Törvény után azonban Isten szava és esküje következik. Ez tette főpappá a Fiút, aki örökre tökéletes.

Jézus a mennyei Főpapunk

8 ¹Látjátok, nekünk ilyen Főpapunk[†] van! Ez a lényege annak, amit eddig mondtunk. Igen, Jézus a Mennyben a Felséges Isten trónjának jobb oldalán* ül, ²és főpapként szolgál a mennyei Szentek Szentjében*. De nem az emberek által épített, hanem az igazi, vagyis a mennyei Templomban, amelyet az Úr épített.

³Minden főpapnak[†] az a dolga, hogy ajándékokat és áldozatokat* vigyen Isten elé. A mi Főpapunk, Jézus sem kivétel. ⁴De ha még mindig földön élő ember lenne, nem is lehetne pap, hiszen már megvannak azok, akik a Törvény[†] szerint ajándékokat mutatnak be. ⁵Az a szolgálat azonban, amit a földi papok végeznek, csak másolata és árnyéka a valódi, mennyei dolgoknak! Ez abból is látható, hogy mikor Mózes[†] a Szent Sátor[†] felállításához készült, Isten így figyelmeztette: „Vigyázz, hogy mindent annak a mintájára készíts, amit a hegyen mutattam neked!”* ⁶Az a szolgálat, amit Isten Jézusra bízott, sokkal magasabb rendű, mint a földi papoké.

Az Új Szövetség

Ugyanígy, az Új Szövetség[†], amelyet Jézus hozott létre, sokkal magasabb rendű, mint a Régi Szövetség, mert sokkal jobb ígéretekre épült.

⁷Ha a Régi Szövetség tökéletes lett volna, nem lett volna szükség helyette másikra. ⁸De Isten nem volt meglegedve, ezért így szólt a népéhez:

„Eljön az idő — mondja az Úr —,
amikor új szövetséget kötök Izrael népével
és Júda népével,*

⁹ de ez az új nem olyan lesz,
mint a régi, amit őseikkel kötöttem azon a napon,
amikor kézen fogva kiveztem őket Egyiptom földjéről.
Mivel nem maradtak hűségesek ahhoz a régi szövetséghez,
én is elfordultam tőlük — mondja az Úr.

¹⁰ Azok után a napok után majd új szövetséget kötök Izrael népével —
mondja az Úr —
és az ilyen lesz: törvényeimet beírom az értelmükbe,
és a szívükbe vésem,
Istenükké leszek, ők pedig népemé lesznek.

8:1 *jobb oldalán* Ez a megtiszteltetés és hatalom helye. **8:2** *mennyei Szentek Szentje* Az a szellemi hely a Mennyben, ahol Isten lakik, és ahol az övéi imádják és szolgálják őt. **8:3** *áldozat* Amit, vagy akit Istennek ajánlottak fel, vagy ajándékoztak. A Régi Szövetség idején a jeruzsálemi templomban a papok állatokat öltek le, és áldoztak fel Istennek. **8:5** idézet: 2Móz 25:40. **8:8** *Izrael népével és Júda népével* Ezt az Új Szövetséget Isten valóban Izrael és Júda népével kötötte, de kezdettől fogva az volt a szándéka, hogy belefoglalja az összes nem zsidó nemzetekből is a Jézusban hívőket, akik egyre többen részt is vettek benne. A 10. versben is.

- ¹¹ Nem lesz többé szükség rá,
 hogy valaki a testvérét, vagy társát tanítsa.
 Nem fogja ezt mondani neki: 'Ismerd meg az Urat!',
 mert mind ismerni fognak engem,
 a legkisebbektől a legnagyobbakig.
- ¹² Mert megbocsátom gonoszságait,
 és bűneikre többé nem gondolok vissza."

Jer 31:31–34

¹³Isten „újnak” nevezte ezt a Szövetséget[†], ami azt jelenti, hogy a Régi Szövetség már nem használható. Ami pedig régi és használhatatlan, az hamarosan el is fog tűnni.

A Szent Sátor rendje

9¹A Régi Szövetségben[†] sok parancs volt az istentiszteletről és annak helyéről, ²a Szent Sátorról[†], amelyet emberek építettek. Ennek első részében volt a hétágú mécses-tartó, és az Istennek felajánlott szent kenyerek asztala. Ezt a helyet Szentélynek nevezték. ³A második függöny mögött volt a Szentek Szentje*. ⁴Ebben volt az arany Füstölő-oltár, és a Szövetség Ládája*, amelyet mindenhol arany borított. A ládában volt egy aranykorsó, ebben manna[†]; meg Áron[†] botja, amely egyszer leveleket hajtott; és a Szövetség[†] kötáblái. ⁵A láda fölött pedig a dicsőséges kérubok, akik beárnyékolják a kegyelem helyét*. De most nincs idő arra, hogy ezekről részletesen beszéljünk.

⁶A Szent Sátorban[†] úgy volt minden elrendezve, ahogy az előbb elmondtam. A papok naponta bementek az első sátorba, hogy ott imádják Istent, és papi szolgálatukat elvégezzék. ⁷A második sátorba azonban egyedül a főpap[†] mehetett be, ő is csak évente egyszer. Akkor is csak úgy, ha vért vitt magával. Ezt a vért a saját bűneiért és a nép bűneiért kellett bevinnie, hogy felajánlja Istennek. De csak azokért a bűnökért, amiket az emberek úgy követtek el, hogy nem tudták, hogy bűn az, amit tesznek. ⁸Ezzel pedig azt mutatja meg a Szent Szellem[†], hogy amíg az első sátor áll, addig nem lehet a Szentek Szentjébe bemenni. ⁹Ez a példa a mi korunkra is vonatkozik. Azt jelenti, hogy az Istennek felajánlott ajándékok és áldozatok* nem tudták szellemileg tökéletessé tenni azt az embert, aki az áldozatot bemutatta. ¹⁰Hiszen ezekben a szertartásokban csak ételek, italok, különböző mosakodások, meg egyéb külső dolgok szerepeltek. Ezek csak kívülről érintik az ember testét, de nem változtatnak a szívén-lelkén. Isten arra az időre adta ezeket az embereknek, amíg el nem jött a helyreállítás ideje.

9:3 Szentek Szentje A Szent Sátornak, illetve a Jeruzsálemi Templomnak az a legfelső része, ahová csak a főpap mehetett be évente egyszer, hogy Istennel találkozzon. Itt volt a Szövetség Ládája, és itt kellett bemutatni a Nagy Engesztelő Áldozatot (a vért). A 8. versben is. **9:4 Szövetség Ládája** Fából készült láda, amely arannyal volt beborítva. Ebben volt a Törvény két kötáblája. Nevezik Frigyládának is. **9:5 kegyelem helye** A Szövetség Ládájának fedelét nevezték így, ahová a főpap évente egyszer az áldozati bárányi vérével fröcskölte a nép bűneiért. **9:9 áldozat** Amit, vagy akit Istennek ajánlottak fel, vagy ajándékoztak. A Régi Szövetség idején a jeruzsálemi templomban a papok állatokat öltek le, és áldoztak fel Istennek. Jézus Krisztus saját magát áldozta fel Istennek az emberek bűnei miatti áldozatul. A 14, 23. és 26. versekben is.

Az Új Szövetség Jézus halálával lépett érvénybe

¹¹Ez az idő pedig most van, hiszen Krisztus a mi Főpapunk[†] már eljött. Ő azoknak a jó dolgoknak a Főpapja, amik már érkeztek hozzánk, és amik még csak ezután fognak eljönni. De nem földi sátorban végzi a papi szolgálatot, mint azok a régi papok. Jobb és tökéletesebb sátorban szolgál, amit nem emberek építettek, és nem tartozik a teremtett világhoz.

¹²Krisztus nem a kecskék, vagy borjak vérének vitte, hanem a saját vérének, amikor a Mennyben bement a Szentek Szentjébe. Csak egyszer ment be, de örökre bement — és ezzel örökre biztosította számunkra a megmenekülést.

¹³A régi időkben a kecskék és a borjak vérének és a tehén hamuját rászórták az emberekre. Így tették őket „tisztává”, de csak külsőleg. ¹⁴Krisztus vére azonban sokkal-sokkal többre képes! Megtisztítja a lelkiismeretünket a halott dolgoktól, hogy azután az élő Istent szolgálhassuk. Hiszen Jézus Krisztus tökéletes áldozatként ajánlotta fel magát Istennek az örökkévaló Szellem* által.

¹⁵Krisztus Új Szövetséget[†] kötött velünk. Mert azért halt meg, hogy az embereket megszabadítsa a bűnöktől, amiket a Régi Szövetség idején követtek el. És azért is, hogy azok, akiket Isten elhívott, megkapják örökkévaló örökségüket, amit Isten ígért nekik.

^{16–17}Mielőtt valaki meghal, végrendeletet* készít, amely csak akkor érvényes, ha ez az ember már meghalt. Ha még él, akkor nem ér semmit a végrendelet. Ezért meg kell bizonyosodni arról, hogy az illető valóban meghalt-e. ¹⁸Hasonló a helyzet itt is. Ezért nem volt érvényes a Régi Szövetség[†] sem a vér, vagyis halál nélkül. ¹⁹Mózes[†] előbb az egész népnek elmondta a Törvény[†] minden rendelkezését. Azután vette a borjak és kecskék vérének, meg vizet, vörös gyapjút és izsópot[†], és ráfröcskölte a vért a Törvény könyvére és az egész népre. ²⁰Azt mondta: „Ez a vér teszi érvényessé a Szövetséget, amit Isten parancsolt nektek.”* ²¹Ugyanígy vérrel fröcskölte be a Szent Sátorat[†], és azokat az dolgokat, amiket a papok használtak. ²²A Törvény parancsai szerint szinte mindent vérrel kell „megtisztítani”, és a vér használata nélkül nincs lehetőség a bűnök megbocsátására sem.

Jézus Krisztus véglegesen leszámolt a bűnnel

²³A Szent Sátor[†] és a régi szertartások csupán hasonlítanak azokra a valódi dolgokra, amik a Mennyben vannak. A földön olyan áldozatokra volt szükség, amelyenkről az előbb beszéltünk, hogy megtisztítsák a földi dolgokat. De a valóságos mennyei dolgok ennél különbséget kívánnak. ²⁴Ezért Krisztus nem a földi, emberek által készített Szent Sátorba ment be, hanem egyenesen a Mennybe. A földi Szent Sátor ugyanis csak a másolata az igazinak, amely a Mennyben van. Jézus Krisztus azért ment fel a Mennybe, hogy ott most a mi érdekünkben jelenjen meg Isten előtt. ²⁵De nem azért ment be, hogy újra meg újra feláldozza[†] magát. A földi főpapnak[†] valóban minden évben újra meg újra be kellett vinnie a vért a Szentek Szentjébe[†].

9:14 *Szellem* Valószínűleg a Szent Szellemet jelenti. Lásd a Szójegyzékben. **9:16** *végrendelet* Az a hivatalos irat, amelyben valaki meghatározza, hogy a halála után ki örökli a vagyonát. A görög szó, amelyet „végrendelet”-tel fordítottunk, jelent „szövetség”-et is. **9:20** idézet: 2Móz 24:8.

Nem a saját vérét vitte, hanem az áldozati állatokét. ²⁶Ha Krisztus is földi főpap lenne, neki is már sokszor fel kellett volna magát áldoznia a világ teremtése óta. De csak egyetlen egyszer jelent meg, amikor az idő már a vége felé közeledik, hogy önmagát feláldozza. Ez az egyetlen áldozat egyszer és mindenkorra elegendő. Azzal, hogy Jézus Krisztus feláldozta sajátmagát, véglegesen leszámolt a bűnnel. ²⁷Minden embernek meg kell halnia egyszer, azután pedig ítéletre kerül. Ez egészen biztos. ²⁸Ugyanígy egészen biztos, hogy Jézus Krisztus is csak egyszer áldozta fel magát, hogy sok ember bűnét elvegye. Amikor pedig majd másodszor is megjelenik, akkor már nem azért jön, hogy a bűnnel elbánjon, hanem hogy szabadulást hozzon azoknak, akik várva-várják őt.

Jézus Krisztus áldozata tökéletessé tesz

10¹A Törvényben[†] csak az árnyéka van meg azoknak a jó dolgoknak, amik majd el fognak jönni. Ezért a Törvény nem is adhat tiszta képet ezekről a valóságos dolgokról. Így vannak azok az áldozatok* is, amiket a Törvény szerint évről évre újra be kell mutatni Istennek. Ezek az áldozatok soha nem tudják tökéletessé tenni azokat, akik ilyen módon közelednek Istenhez. ²Hiszen ha a Törvény tökéletessé tette volna őket, már régen abbahagyták volna az áldozatokat! Akkor ugyanis akik az áldozatokat bemutatták, egyszer s mindenkorra megtisztultak volna, és nem lenne többé bűntudatuk. De nem ez a helyzet! ³Az áldozatokat minden évben be kell mutatni, és ezek állandóan a bűnre emlékeztetnek. ⁴Mert a borjak és a kecskék vére nem képes végérvényesen eltörölni a bűnöket.

⁵Ezért mondta Krisztus, amikor bejött a világba:

„Istenem, nem kívántad a bűnért való áldozatokat,
sem a hálaáldozatokat,
hanem testet alkottál nekem.

⁶ Nem lelted örömet a teljesen elégetett áldozatokban
és a vétekért való áldozatokban.

⁷ Ezért azt mondtam: Itt vagyok én, Istenem!
Azért jöttem, hogy véghezvigyem, amit te akarsz,
Pontosan úgy, ahogy a könyvtekericsben[†] meg van írva rólam”

Zsolt 40:7–9

⁸Tehát először azt mondja: „Nem akard a bűnért való áldozatokat, a hálaáldozatokat, a teljesen elégetett és a vétekért való áldozatokat.”* Pedig ezek olyan áldozatok, amiket a Törvény[†] szerint kell bemutatni. ⁹Azután pedig így szól: „Itt vagyok, eljöttem, hogy teljesítsem akaratodat.”* Ez azt jelenti, hogy Isten megszünteti az áldozatok régi rendjét, és ugyanakkor új rendet vezet be. ¹⁰Jézus Krisztus valóban véghezvitte mindazt, amit Isten akart. Bennünket pedig Istennek ez az akarata tett az ő számára különválasztott néppé. Igen, ez Jézus testének egyetlen feláldozása által történt meg, amely mindörökké érvényes.

10:1 *áldozat* Amit, vagy akit Istennek ajánlottak fel, vagy ajándékoztak. A Régi Szövetség idején a jeruzsálemi templomban a papok állatokat öltek le, és áldoztak fel Istennek. Jézus Krisztus saját magát áldozta fel Istennek az emberek bűnei miatti áldozatul. Az 5, 6, 8, 11. és 26. versekben is.

10:8 idézet: Zsolt 40:6. Ezeket e Törvény írja elő. **10:9** idézet: Zsolt 40:7.

¹¹A régi időkben az izraeli papok minden nap szolgálatban álltak és elvégezték a Törvény[†] által előírt kötelességüket. Újra és újra bemutatták ugyanazokat az áldozatokat, amelyek soha nem tudták eltörölni a bűnöket. ¹²Ezzel ellentétben Krisztus csak egyetlen egy áldozatot mutatott be a bűnökért. Az az egy viszont örökre érvényes. Miután Krisztus ezt befejezte, leült Isten jobb oldalán*. ¹³Most már csak arra vár, hogy Isten minden ellenségét Krisztus hatalma alá kényszerítse.* ¹⁴Mert Krisztus ezzel az egyetlen egy áldozatával örök időkre tökéletessé tette azokat az embereket, akiket Isten számára különválaszt, és szolgálatára felkészít.

¹⁵Ugyanezt mondja nekünk a Szent Szellem[†] is. Azt mondja először:

¹⁶ „Ilyen Szövetséget* fogok velük kötni
azok után a napok után
— mondja az Úr —
törvényeimet a szívükbe vésem,
és beírom az értelmükbe.”

Jer 31:33; Zsid 8:10

¹⁷Azután pedig ezt mondja:

„És nem fogok soha visszaemlékezni
bűneikre és gonoszágaikra.”

Jer 31:34; Zsid 8:11–12

¹⁸Ha pedig Isten megbocsátja a bűnöket, akkor többé nincs szükség a bűnért való áldozatra!

Bátran közeledj Istenhez!

¹⁹Ezért, testvéreim, félelem nélkül, bizalommal és teljesen szabadon bemehetünk a mennyei Szentek Szentjébe*. Ez Jézus vére (*halála*) miatt lehetséges, ²⁰hiszen megnyitotta az utat, amely oda vezet. Ez új és élő út, amely bevezet a függönyön* keresztül a Szentek Szentjébe. A függöny pedig nem más, mint Jézus teste. ²¹Hatalmas Főpapunk[†] van, aki Isten családját kormányozza! ²²Ezért őszinte szívvel és a hit bizonyosságával közeledjünk Istenhez! Hiszen a szívünket Jézus vére (*halála*) megtisztította a rossz lelkiismerettől, ahhoz hasonlóan, ahogy a tiszta víz lemossa testünkről a piszkot. ²³Kapaszkodjunk bele erősen a reménységbe, és bátran beszéljünk az embereknek arról, amit remélünk, mert Isten, akitől az ígéreteket kaptuk, meg is fogja adni, amit megígért nekünk.

Segítsetek egymásnak!

²⁴Figyeljünk oda egymásra is! Azon gondolkozzunk, hogyan tudnánk egymást segíteni és bátorítani, hogy jobban szeressük egymást, és jó dolgokat

10:12 jobb oldalán Ez a megtiszteltetés és hatalom helye. **10:13 hatalma alá kényszerítse** Szó szerint: „lábai alá kényszerítse, hogy olyanok legyenek, mint a királyi trón lábtartó számolya”. Lásd Zsolt 110:1. **10:16 Szövetség** Az Új Szövetséget jelenti, amelyet Isten Jézus által kötött a népével, és amely jobb, mint a Régi Szövetség. Lásd a Szójegyzékben. **10:19 mennyei Szentek Szentje** Az a szellemi hely a Mennyben, ahol Isten lakik, és ahol az övéi imádják és szolgálják őt. **10:20 függöny** A Szent Sátorban és a Jeruzsálemi Templomban is ez választotta el a Szentélyt a Szentek Szentjétől. Azt a szellemi gátat jelképezte, amely megakadályozta az embereket abban, hogy bemehessenek Isten jelenlétébe. Amikor Jézus meghalt, ez a függöny kettéhasadt (Mt 27:51), ami azt jelképezte, hogy a Mennyben megnyílt az Isten jelenlétébe vezető út. Nevezik „kárpit”-nak is.

tegyünk. ²⁵Ne hagyjuk abba azt a törekvésünket, hogy egyre inkább összegyűljünk, bár vannak olyanok, akik elhanyagolják ezt. Bátorítsuk egymást, és folytassuk az összegyülekezést, mert látjuk, hogy közeledik az a bizonyos Nap!*

Ne fordulj el Krisztustól!

²⁶Mert ha szándékosan továbbra is vétkezünk, miután megismertük az igazságot, akkor nincs többé bűnért való áldozat, amely eltörölhetné bűneinket. ²⁷Nem marad más hátra, mint rettegve várni Isten ítéletére és haragjának pusztító tüzére, amely mindenkit elpusztít, aki ellenkezik vele. ²⁸Ha valaki Mózes Törvényének[†] nem engedelmeskedett — és ezt két vagy három ember bizonyította — akkor a bűnöst meg kellett ölni. Nem volt szabad megkönyörülni rajta. ²⁹Akkor vajon mit érdemel az az ember, aki az Isten Fiát „megtapossa”? Bizony, az ilyen ember még sokkal súlyosabb büntetést kap! Igen, mert nem tisztelte Jézus véré[†] (halálát), amellyel az Új Szövetséget[†] megkötötte. Pedig ez az a vér, amely azt az embert egyszer már megtisztította! Az ilyen ember súlyos büntetést érdemel, mert a Kegyelem Szellemét[†] megbántotta! ³⁰Mert ismerjük azt, aki ezt mondta: „Enyém a bosszúállás, én megfizetek!”* És ezt is mondta: „Az Úr fogja megítélni népét.”* ³¹Bizony, rettenetes dolog, az élő Isten kezébe kerülni!

Ne veszítsd el a bátorságod és örömed!

³²Emlékezzetek azokra az időkre, amikor először megismertétek az igazságot! Milyen sok szenvedést kellett elviselnetek, mégis kitartottatok. ³³Volt, hogy sok ember előtt megszegyenítettek, és gonoszul bántak veletek. Ti pedig segítettétek azokat, akik így szenvedtek. ³⁴Igen, segítettétek azokat, akiket börtönbe zártak, és együtt szenvedtetek velük. Még azt is jókedvvel viseltétek, amikor a vagyontokat erőszakkal elvették tőletek. Hiszen tudtátok, hogy sokkal értékesebb és örökkévaló kincsetek van.

³⁵Ezért hát őrizzétek meg ezt a bátorságot és hitet, mert nagy jutalom vár rátok! ³⁶Legyetek türelmesek és kitartók! Miután mindent véghez vittetek, amit Isten akar, meg fogjátok tőle kapni, amit ígért! ³⁷Ő mondja:

„Hamarosan megérkezik, akit várunk,
nem fog elkésni.

³⁸ *(Isten azt mondja:)* igazságos szolgám akit elfogadtam, aki bízik és hisz bennem, örökké élni fog.

De ha fél és visszafordul, az nincs kedvemre.”

Hab 2:3–4

³⁹Mi azonban nem azok közé tartozunk, akik visszafordulnak és elvesznek, hanem azokhoz, akik hisznek, hogy megmentsék a lelküket.

A hit és a hit hősei

11 ¹Hinni pedig azt jelenti, hogy bizonyosak vagyunk abban, amit remélünk. Aki hisz valamiben, az meg van győződve arról, hogy az a dolog valóságosan létezik, annak ellenére, hogy nem látja. ²Hitük miatt voltak olyan kedvesek Isten számára azok a régi emberek.

10:25 az a bizonyos Nap Valószínűleg Krisztus visszajövetelét jelenti. **10:30** idézet: 5Móz 32:35.
10:30 idézet: Zsolt 135:14.

³Hitünk által értjük meg, hogy a Világmindenséget Isten a kimondott szava által teremtette, és hogy a láthatókat a láthatatlan dolgokból hozta elő.

⁴A hite által vitt Istennek Ábel[†] jobb áldozatot*, mint Kain[†]. Ábel a hite miatt vált Isten számára elfogadhatóvá. Ezt Isten azzal mutatta meg, hogy elfogadta az ajándékait. Bár Ábel már meghalt, a hite által még ma is „beszél”.

⁵Hite miatt vitte fel Isten a Földről Énókot, aki soha nem találkozott a Halállal. Nem találták sehol Énókot, mert Isten magához emelte. Az Írások[†] azt mondják róla, hogy mielőtt Isten felvitte magához, Istennek tetsző életet élt. ⁶Mert hit nélkül nem lehet Isten tetszését elnyerni. Aki Istenhez közeledni akar, annak hinnie kell abban, hogy Isten létezik. Sőt, abban is, hogy Isten megjutalmazza azokat, akik keresik őt.

⁷Nóét Isten a hite által előre figyelmeztette azokról a dolgokról, amiket még nem lehetett látni. Így Nőé tisztelettudó engedelmességgel felépítette a Bárnát, hogy megmentse a családját. Ezzel, és a hite által bizonyította, hogy a világ méltó az ítéletre. Őt magát pedig a hite alapján tekintette Isten elfogadhatónak.

⁸Hite által engedelmeskedett Ábrahám[†], amikor Isten hívta, hogy költözzön más helyre. Ábrahámnak fogalma sem volt róla, hol van az a hely, csak azt tudta, hogy Isten neki ígérte, és egyszer majd az övé lesz. ⁹Hite által lakott Ábrahám azon a földön, amit Isten neki ígért. Pedig úgy élt ott, mintha menekült lett volna egy idegen országban. Sátorban lakott, akárcsak Izsák[†] és Jákób[†], akiknek Isten ugyanazt az ígéretet tette. ¹⁰Azért tudott így élni, mert hittel várta azt a várost,* amelynek alapja szilárd, és amelyet maga Isten tervezett és épített.

¹¹Sárának addig még nem született gyermeke, és már túl öreg volt ahhoz, hogy szüljön. Ábrahám[†] hite által Sára mégis képessé vált arra, hogy gyermeket foganjon és szüljön. Ez azért történt, mert Ábrahám megbízhatónak tartotta Istent, aki gyermeket ígért neki. ¹²Így történt, hogy ettől az egyetlen embertől, Ábrahám[†]tól — aki már közel volt a halálhoz — olyan sokan származtak, mint égen a csillagok, vagy mint a tenger partján a homok-szemek.

¹³Ezek az emberek mind hitben éltek és haltak meg. De életükben nem kapták meg, amit Isten ígért nekik. Csak távolról látták azokat, és már előre örültek az ígérek beteljesülésének. Nyíltan elismerték, hogy idegenek, akik csak látogatóban vannak a Földön. ¹⁴Ezzel azt is kifejezték, hogy várják és keresik a saját hazájukat. ¹⁵Mert ha abba az országba kíváncsok voltak volna vissza, ahonnan eljöttek, bőven lett volna idejük, hogy visszatérjenek. ¹⁶De ők sokkal jobbat kívántak: olyan ország után vágyakoztak, amely a Mennyben van. Ezért Isten sem szégyelli, hogy az ő Istenüknek nevezzék. Ezeknek az embereknek Isten valóban elkészítette azt a Mennyei Várost!

^{17–18}Ábrahámot[†] a hite tette képessé arra, hogy feláldozza a fiát, Izsákot[†]. Isten ezzel tette próbára Ábrahámot, hiszen azt mondta neki, hogy: „Izsákon keresztül fognak származni az utódaid.”* Isten valóban ezt ígérte

11:4 áldozat Amit, vagy akit Istennek ajánlottak fel, vagy ajándékoztak. A Régi Szövetség idején a jeruzsálemi templomban a papok állatokat öltek le, és áldoztak fel Istennek. Jézus Krisztus saját magát áldozta fel Istennek az emberek bűnei miatti áldozatul. **11:10** azt a várost A Mennyei Jeruzsálemről van szó, ahol Isten él az övéivel. Lásd Zsid 12:22–24. a 16. versben is. **11:17–18** idézet: 1Móz 21:12.

Ábrahámnak, aki ennek ellenére mégis kész volt rá, hogy egyetlen fiát feláldozza, ¹⁹mivel hitte, hogy Isten még a halálból is fel tud támasztani valakit. Amikor Isten megfogta Ábrahám kezét, és nem engedte, hogy a fiát feláldozza, az valóban olyan volt, mintha Izsák feltámadt volna.

²⁰Izsák[†] is a hite által nézett a messze jövőbe, és áldotta meg a fiait, Jákóbot[†] és Ézsaut. ²¹A haldokló Jákób is hittel áldotta meg József mindkét fiát, és botja végére támaszkodva imádkozott.

²²Élete végén József is hittel beszélt arról, hogy Izráel népe majd egyszer ki fog menni Egyiptomból, és arról is rendelkezett, hogy akkor majd hová temessék el a csontjait.

²³Hitük által bátorodtak fel Mózes[†] szülei, hogy újszülött fiukat három hónapos koráig rejtgegensék. Hiszen látták, milyen gyönyörű a kis Mózes, és nem félték a király parancsának ellene szegülni.

²⁴Amikor Mózes felnőtt, hite által utasította vissza, hogy a fáraó lánya fiának tekintsék. ²⁵Inkább akart együtt szenvedni Isten népével, mint a bűnös élet pillanatnyi örömeit élvezni. ²⁶Azt gondolta, hogy a Krisztusért szenvedni többet ér, mint Egyiptom összes kincse. Mert Mózes hit által arra a jutalomra tekintett, amit Istentől várt. ²⁷Hitére támaszkodva otthagyta Egyiptomot, és nem félt a király haragjától. Ingadozás nélkül kitarzott, mert Istenre nézett, aki láthatatlan. ²⁸Mózes hittel készítette el a pászkabarányt[†], és kente be az ajtófélfákat vérrel. Azért tette ezt, hogy a Pusztító* hozzá ne nyúlhasson Izrael elsőszülött fiaihoz*.

²⁹Hit által tudott az egész nép átmenni a Vörös-tengeren, amikor Mózes[†] vezette őket. Úgy mentek át a tengeren, mintha csak a szárazföldön jártak volna! Amikor pedig az egyiptomiak is megpróbálták ugyanezt, mind belefulladtak a tengerbe.

³⁰Izrael népének hite által dőlt le Jerikó városának fala, miután hét napon keresztül körüljárták.

³¹Hite miatt menekült meg Ráháb, a prostituált: nem ölték meg, mint a többi engedetlen. Ráháb ugyanis jó szívvel befogadta a házába az izraeli kémeket.

³²Szükség van-e még további példákra? Nincs elég idő, hogy Gedeonról, Bárákról, Sámsonról, Jeftéről, Dávidról[†], Sámuelről és a prófétákról[†] is beszéljek. ³³Ezeknek az embereknek erős hitük volt! Hitük által országokat hódítottak meg, hit által igazságosan uralkodtak, hit által megkapták Isten ígéreteit, hit által bezárták az oroszlánok száját, ³⁴hit által eloltották a dühöngő tüzet, hit által megmenekültek a kard általi haláltól, hit által felerősödtek a gyengeségből, hit által hőskékké lettek a csatában és megfutamították az ellenséges seregeket. ³⁵Asszonyok hit által visszakapták halottaikat, akik újra életre keltek. Másokat megkínóztak, mégis visszautasították a szabadulást, hogy majd jobb feltámadásban legyen részük. ³⁶Egyeseket kigúnyoltak és megkorbácsoltak, másokat megbilincseltek és börtönbe zártak. ³⁷Voltak, akiket kövekkel dobáltak agyon, másokat kettéfűrészeltek, vagy karddal ölték meg. Egyesek közülük csupán báránybőr, vagy kecskebőr ruhát viseltek, bujdosnak, szegénységben éltek. A többiek

11:28 Pusztító Ez az angyal minden egyiptomi családban megölte a legidősebb fiút. Isten így büntette meg Egyiptomot. Lásd 2Móz 12:29–32. **11:28 elsőszülött fiaihoz** Ugyanekkor az izraeli családokban nem halt meg senki.

gonoszul bántak velük és elnyomták őket. ³⁸Pusztákon és a hegyek között bujdostak, barlangokban és földbe vájt odúkban rejtőztek. Ezeket az embereket nem érdekelte meg a világ.

³⁹Bár ezek az emberek mind híresek voltak a hitük miatt, mégsem kapták meg a ígéretet. ⁴⁰Nem kapták meg, mert Isten valami jobbat tervezett a számunkra. Csak velünk együtt fogják elérni a tökéletességet.

Kövesd Jézus példáját!

12 ¹A hit embereinek ez a nagy serege körülvesz bennünket! Az ő életük mutatja meg igazán, mit jelent a hit. Ezért hát, mi is dobjunk le magunkról mindent, ami akadályoz bennünket! Még azt a bűnt is, amely annyira tapad ránk, és el akar gáncsolni! Kitartással fussuk meg a versenyt, ami előttünk van! ²Közben le ne vegyük szemünket Jézusról, aki hitünk elkezdője és befejezője. Ő elszenvedte a kereszten a halált. De mivel arra az örömmre gondolt, ami rá várt, nem törődött a szégyennel, amit a kereszten való kivégzés jelentett. Most pedig elfoglalta a helyét Isten trónjának jobb oldalán*. ³Gondoljatok Jézusra! Türelmesen elviselte, amikor a bűnös emberek gonoszul bántak és makacsul ellenkeztek vele. Ha erre gondoltok, nem fogtok belefáradni a munkátokba, sem nem veszítitek el a kedveteket.

Isten úgy bánik velünk, mint a fiaival

⁴A bűn elleni harcokban még nem kellett szembenéznetek a halállal. ⁵Isten fiai vagytok, és ő bátorít benneteket. De ezt a bátorítást elfelejtettétek:

„Fiam, vedd komolyan, ha az Úr nevel téged
és ne veszítsd el a kedved, amikor megfegyvelmez!

⁶ Mert az Úr megneveli azokat, akiket szeret,
és megfenyít mindenkit, akit a fiává fogad.”

Péld 3:11–12

⁷Fogadjátok el, és vessétek alá magatokat az ilyen nevelésnek! Tekintsétek ezt az Édesapátoktól jövő megfegyvelmezésnek! Mert ez azt bizonyítja, hogy Isten úgy bánik veletek, mint a fiaival. Hiszen minden fiút megnevel az apja. ⁸Mindenkinek szüksége van a fegyvelmezésre. De ha soha nem kaptok fegyvelmezést, akkor nem is vagytok igazi fiúk, hanem csak törvénytelen gyerekek. ⁹Ezen kívül mindegyikünket fegyvelmezett és fenytett a földi édesapánk, akit tisztelünk. Mennyivel inkább kell engedelmeskednünk a szellemi Édesapánknak, hogy élhessünk?! ¹⁰Földi apánk csak rövid ideig fegyvelmezett bennünket, ahogy neki tetszett. Isten azonban a mi érdekünkben fegyvelmez és nevel. Abból a célból teszi ezt, hogy szentek[†] lehessünk, olyanok, mint ő. ¹¹A fegyvelmezés, meg a fenytés ugyan nem tűnik kellemesnek, amikor kapjuk. Sőt, inkább keserves, és szomorúságot okoz! Később mégis igazságosságot és békességet eredményez annak az életében, aki a fegyvelmezés által megedződött.

Gyakorlati tanácsok

¹²Ezért ne szomorkodjatok, hanem emeljétek fel a fejeteket! Ne legyetek gyengék, erősítsétek meg magatokat! ¹³Egyenes utakon járjatok, és helyesen éljétek, hogy megmeneküljétek, és gyengeségeitek miatt el ne vesszettek!

12:2 jobb oldalon Ez a megtiszteltetés és hatalom helye.

¹⁴Igyekeztek minden emberrel békeességben élni! Törekedjete arra, hogy bűn nélkül éljete, mert aki nem szent†, az soha nem fogja meglátni az Urat! ¹⁵Vigyázzatek, hogy Isten kegyelmétől† senki el ne forduljon! Vigyázzatek, hogy senkiben ne növekedjen fel a keserűség, mint egy mérgező növény, mert ez sok más embert is megmérgezhet! ¹⁶Közöttete senki ne éljen szexuális bűnben†! Senki ne legyen istentelen, mint Ézsau, aki egy tál ételért eladta elsőszülöttségi jogát! ¹⁷Tudjátok, hogy amikor később örökölni akarta az áldást, már nem kapta meg. Nem tudott többé változtatni azon, amit tett, pedig sírva igyekezett megszerezni az apja áldását.

A Sinai hegye és a Sion hegye

¹⁸*Ti már új helyre érkezete. Nem úgy, mint Izrael népe akkor régen, amikor megérkezete a Sinai hegyhez†. Ti most nem kézzelfogható hegyhez jöttete, amely tűzben ég. Nem sötétséghez, homályhoz, viharhoz, ¹⁹a trombita harsogó hangjához, sem a hanghoz, amely rettenetes volt. Olyan félelmetes volt, hogy akik hallották, könyörögte, hogy ne szóljon hozzájuk többé. ²⁰Mert nem tudták elviselni a parancsot, amit kaptak: „Ha csak egy állat is megérinti a hegyet, meg kell ölni: agyon kell dobálni kövekkel.”* ²¹Olyan rémületes volt a látvány, hogy még Mózes is azt mondta: „Reszketete a félelemtől.”*

²²Nem, ti nem ilyen helyre jöttete! Az az új hely, ahová érkezete, a Sion hegye†! Az Élő Isten városához érkezete, a Mennyei Jeruzsálemhez*. Ezer és ezer angyalhoz, akik összegyűlte, hogy együtt örvendezzenek. ²³Az elsőszülöttek* összegyűlt seregéhez jöttete. Igen, azokhoz csatlakoztatek, kiknek a neve fel van írva a Mennyben. Magához Istenhez jöttete, aki minden ember bírāja, és az igazságos emberek szellemeihez, akik tökéletessé váltak. ²⁴Jézushoz jöttete, aki az Új Szövetséget† megkötötte. Jézus véréhez* jöttete, amely megtisztít, és sokkal jobb dolgot jelent, mint Ábel† vére.

²⁵Vigyázzatek, nehogy visszautasítsatek, amit Isten mond! Azok az emberek sem menekülte meg, akik visszautasították, amikor figyelmeztette őket itt a földön. Akkor mi hogyan menekülhetnénk meg, ha elfordulunk Istentől, aki a Mennyből szól hozzánk?! ²⁶Akkor régen, mikor Isten szólt, a hangja megrázta a földet. Most pedig azt ígéri: „Még egyszer megrázom, de nemcsak a földet, hanem a Mennyet is.”* ²⁷Ez a „még egyszer” azt jelenti, hogy minden teremtett dolgot megráz, és ezek el fognak tűnni. Akkor csak az marad meg, ami (*aki*) kibírja ezt a megrázást.

²⁸Mi pedig olyan királyságot kapunk, amit semmi sem rendíthet meg. Ezért hát legyünk hálásak Istennek, és szolgáljuk olyan módon, ahogy neki tetszik: tisztelettel és félelemmel. ²⁹Mert a mi Istenünk olyan, mint a pusztító tűz.

Biztatások és tanácsok

13 ¹Szeresséte egymást továbbra is, hiszen a Krisztusban testvérek vagytok! ²Fogadjatek be a vendégeket házatokba! Voltak, akik ilyen

12:18-21 Ezek a versek olyan dolgokra utalnak, amik Izrael népével törtétek Mózes idejében. Lásd 2Móz 19. **12:20** idézet: 2Móz 19:12–13. **12:21** idézet: 5Móz 9:19. **12:22** *Mennyei Jeruzsálem* Az a szellemi hely a Mennyben, ahol Isten és az övéi laknek örökké. **12:23** *elsőszülött* Az izraeli családokban a legidősebb fiú örökölt az apja után, és ő kapta a legnagyobb áldást. Isten családjában Jézus az elsőszülött, és rajta keresztül Isten minden gyermeke megkaphatja azt az áldást, ami az elsőszülött jogos része. **12:24** *Jézus véréhez* Jézus vére a halálát is jelenti. **12:26** idézet: Hag 2:6.

módon angyalokat vendégeltek meg, anélkül, hogy észrevették volna.
³Gondoljatok azokra, akik börtönben vannak, mintha ti is velük együtt szenvednétek! Ne felejtsetek el azokat, akik szenvednek, hiszen ti is testben éltek.

⁴Mindannyian tartsátok tiszteletben a házasságot! A férj és feleség közötti szexuális kapcsolatot tartsátok tisztán, mert Isten elítéli a szexuális bűnbűnt[†] élőket és a házasságtörőket[†]! ⁵Tartsátok távol magatoktól a pénz utáni vágyakozást, és elégedjete meg azzal, amitek van! Mert Isten azt mondta:

„Soha nem hagylak cserben,
 sem nem hagylak magadra.”

5Móz 31:6

⁶Ezért bizalommal mondhatjuk:

„Az Úr megsegít engem, nem félek.
 Ember mit árthat nekem?”

Zsolt 118:6

⁷Emlékezzetek a vezetőitekre! Ők tanítottak benneteket Isten szavára. Figyeljete rá, hogyan élnek és hogyan halnak meg, és kövessétek a hitüket!

⁸Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz!

⁹Ne engedjétek, hogy különféle furcsa tanításokkal félrevezessenek benneteket! Isten kegyelmével[†] erősítsétek meg a szíveteket, ne különböző ételekre vonatkozó szabályok betartásával, mert azoknak semmi értelme nincs! ¹⁰Nekünk olyan oltárunk* van, amelyről nem ehetnek azok, akik a Szent Sátorban[†] szolgálnak. ¹¹Mert a főpap[†] az állatok véré[†]t beviszi a Szentek Szentjébe* bűnért való áldozatul*, de azoknak az állatoknak a testét a táboron kívül el kell égetni. ¹²Ugyanígy, Jézus is a város kapuján kívül szenvedett. Azért halt meg, hogy a saját vére (*halála*) által tegye a népét szentté[†]. ¹³Ezért menjünk ki a táborból Jézushoz, és fogadjuk el ugyanazt a megaláztatást, ami őt érte! ¹⁴Mert itt a földön nincs örökkévaló városunk, hanem azt a várost várjuk, amely majd egyszer eljön. ¹⁵Ezért Jézuson keresztül szüntelenül vigyünk Isten elé áldozatunkat: dicsérjük őt szívvel-lélekkel, és hirdessük dicsőségét! ¹⁶Ne feledkezzetek meg a jó cselekedetekről, és adjatok másoknak is abból, amitek van! Az ilyen áldozatok kedvesek Istennek.

¹⁷Engedelmeskedjete vezetőiteknek, és maradjatok az ő fennhatóságuk alatt! Hiszen ők felelősek értetek, és figyelmesen vigyáznak rátok és a lelketekre. Erről majd el kell számolniuk Isten előtt! Engedelmeskedjete tehát nekik, hogy a munkájukban örömük teljen, és ne okozzon szomorúságot nekik. Ha megnehezítete a dolgukat, az nem válik a javatokra.

¹⁸Továbbra is imádkozzate értünk! Lelkiismeretünk tiszta Isten előtt, mert mindig arra törekszünk, ami helyes. ¹⁹Különösen azért kérlek, hogy imádkozzate, hogy hamarosan visszatérhessek hozzátok!

^{20–21}A Békesség Istene feltámasztotta a halálból nyája nagy Pásztorát, a mi Urunkat, Jézust. Igen, az Örökkévaló Szövetség[†] vére által támasztotta fel!

13:10 oltár Itt szellemi értelemben Jézus halálát (áldozatát) jelenti. Ő azért áldozta fel az életét, hogy ezzel fizesse ki az emberek bűnei miatti büntetését. **13:11 Szentek Szentje** A Szent Sátornak, illetve a Jeruzsálemi Templomnak az a legbelső része, ahová csak a főpap mehetett be évente egyszer, hogy Istennel találkozzon. Itt volt a Szövetség Ládája, és itt kellett bemutatni a Nagy Engesztelő Áldozatot (a vért). **13:11 áldozat** Amit, vagy akit Istennek ajánlottak fel, vagy ajándékoztak. A Régi Szövetség idején a jeruzsálemi templomban a papok állatokat öltek le, és áldoztak fel Istennek. Jézus Krisztus saját magát áldozta fel Istennek az emberek bűnei miatti áldozatul.

Most pedig a Békesség Istene adja meg nektek mindazt a jót, amire szükségetek van ahhoz, hogy akaratát véghez vigyétek. Azért imádkozom, hogy Isten maga tegye meg bennetek mindazt, ami neki tetszik Jézus Krisztus segítségével, akinek dicsőség legyen örökké. Ámen.

²²Testvérek, kérlek benneteket, fogadjátok el ezt a tanítást, hiszen igen röviden írtam nektek! ²³Tudjátok meg, hogy Timóteus testvérünket kiengedték a börtönből. Ha idejében megérkezik, akkor együtt megyünk hozzátok.

²⁴Üdvözetünket küldjük minden vezetőtöknek, és minden testvérnek. Az Itáliában élő testvérek is köszöntenek benneteket!

²⁵Isten kegyelme[†] legyen veletek!

Jakab

levele

1 ¹Jakab, Isten és az Úr Jézus Krisztus szolgája, üdvözlétét küldi Izrael tizenkét törzsének*, akik a világon mindenfelé szétszóródtak.

Hit, próbatétel és bölcsesség

²Testvéreim, örüljete, amikor különböző megpróbáltatásokat kell elviselnetek. ³Miért? Mert ezek a nehézségek a hiteteket teszik próbára. Ha pedig hitetek kiállja a próbát, az kitartóvá tesz benneteket. ⁴De a türelemmel való kitartásban jussatok el egészen a tökéletes tettekig! Így lesztek tökéletesek és teljesek, akikben nincs semmi hiányosság. ⁵Ha valakinek nincs elég bölcsessége, egyszerűen csak kérje Istentől, és meg fogja kapni! Hiszen Isten mindenkinek örömmel és nagylelkűen ad, és nem néz le senkit. ⁶De aki kér, az bizalommal kérjen, ne kételkedve! Mert aki kételkedik, hasonlít a tenger hullámaihoz, amiket a szél ide-oda dobál. ⁷A kételkedő ember ne remélje, hogy kaphat valamit az Úrtól. ⁸Az ilyen ember lelke kétfelé ingadozik, és állhatatlan minden dolgában.

Szegények és gazdagok

⁹A szegénységben élő testvér azzal a szellemi gazdagsággal dicsekedjen, amit Istentől kapott. ¹⁰A gazdag pedig megalázottságával dicsekedhet, hiszen ő is éppúgy elmúlik, mint a mezőn a virágok. ¹¹Mert felkel a nap, és égető sugaraival elszáritja a növényeket, lehullnak a virágok, és szépségük elmúlik. Ugyanígy múlik el a gazdag ember is. Egyik nap még üzleti terveket készít, a másik nap már halott.

Kísértés és kívánság

¹²Boldog az az ember, aki kiállja a próbát, mert megkapja az örök élet koronáját†. Ezt ígérte meg Isten azoknak, akik szeretik őt. ¹³Amikor kísértések érnek valakit, ne mondja, hogy Isten akarja rávenni a gonoszságra! Mert Isten nem kísérhető semmi gonosszal, és ő maga senkit nem kísért. ¹⁴Ha valakiben feltámad a gonosz dolgok iránti kívánság, akkor valójában a saját szívének kívánsága csalogatja a rossz irányba. ¹⁵Ez a gonosz kívánság azután gyökeret ver benne, majd bűnös tetteket eredményez. Amikor pedig a bűn eluralkodik valakiben, az halálhoz vezet.

¹⁶Drága testvéreim, ne hagyjátok magatokat becsapni! ¹⁷Minden jó dolog és tökéletes ajándék felülről jön, attól, aki az égitetek (*Nap, Hold, csillagok*)

I: I törzsének A Jézus Krisztusban hívők nagy családjá hasonló Izraelhez, Isten választott népéhez, amely 12 törzsből áll.

Teremtője. Ő mindig ugyanaz, és nem változik, mint az égitestek fénye.
¹⁸Isten azt akarta, hogy a gyermekei legyünk. Ezért „megszült” bennünket az igazság üzenete által. Így lettünk a teremtményei között a legfontosabbak.

Engedelmesség

¹⁹Tanuljátok meg, szeretett testvéreim: mindenki készségesen hallgassa meg a másikat, de jól gondolja meg, mit beszél, és ne legyen hirtelen haragú.
²⁰Mert az ember haragja nem vezet az Isten szerint való igaz élethez. ²¹Ezért takarítsatok ki magatokból minden gonoszszágot és aljas szándékot! Szelíden és alázattal fogadjátok szívetekbe Isten beszédét és tanítását. Mert ez tudja megmenteni a lelketeket.

²²De amit Isten mond, azt tegyétek is meg, ne csak hallgassátok! Ha csak hallgatjátok, de nem teszitek meg, becsapjátok magatokat. ²³Van aki csak hallgatja Isten tanítását, de nem engedelmeskedik neki. Az ilyen ember úgy jár, mint aki megnézi arcát a tükörben, ²⁴azután elmegy, és azonnal el is felejt, amit látott. ²⁵Isten Törvénye tökéletes, és a szabadságra vezet. Ha valaki ezt szorgalmasan tanulmányozza, nem tér el tőle, hanem aszerint él és cselekszik, az ilyen ember nem feledékeny hallgatója a tanításnak, és minden dolgában áldott lesz.

Isten igazi tisztelete

²⁶Ha valaki istenfélő embernek tartja magát, de nem fegyelmezi meg a nyelvét, akkor becsapja magát. Az ilyen vallásosság semmit sem ér!
²⁷Ellenben az Atya-Isten azt az istentiszteletet tekinti tisztának és tökéletesnek, ha gondoskodunk az árvákról és özvegyekről, és tisztán tartjuk magunkat a világ gonosz hatásától.

Egyformán bánjatok szegénnyel és gazdaggal!

2¹Testvéreim, ti hisztek dicsőséges Urunkban, Jézus Krisztusban. Ezért hát ne kivételezzetek senkivel! ²Képzeljétek el, hogy bejön a gyülekezetbe egy jól öltözött, aranygyűrűs ember, és bejön egy szegény is, piszkos ruhában. ³Ha a jól öltözött emberhez különleges figyelemmel fordultok, és azt mondjátok neki: „Ülj le erre a kényelmes helyre!”, a szegénynek meg azt mondjátok: „Te csak állj meg ott!”, vagy „Ülj le ide, a lábam elé!” ⁴— akkor különbséget tesztek közöttük, és gonosz módon azt gondoljátok, hogy az egyik ember fontosabb, mint a másik.

⁵Figyeljetez ide, kedves testvéreim! Isten kiválasztotta azokat az embereket, akiket a világ szegénynek tart, hogy a hitük által gazdagok legyenek. Kiválasztotta őket, hogy övék legyen a Királyság, amit Isten azoknak ígért, akik szeretik őt. ⁶Ti pedig ilyen megalázó módon bántok a szegényekkel?! Pedig a gazdagok azok, akik mindig uralkodni akarnak rajtatok. Ők visznek benneteket a bíróság elé. ⁷Ők azok, akik gonosz dolgokat mondanak Jézus szép nevééről, amelyről titeket is elneveztek.

⁸Ez a királyi törvény az Írásokban[†] található: „Úgy szeresd a másik embert is, mint saját magadat!”* Ha ennek a parancsnak engedelmeskedtek, jól

2:8 idézet: 3Móz 19:18. Jézus tanításából nyilvánvaló, hogy a „másik ember” mindazokat jelentheti, akiknek segítségre van szükségük. Lk 10:25–37.

teszitek! ⁹De ha az egyik embert fontosabbnak tartjátok a másíknál, akkor bűnt követtek el, és Isten Törvénye[†] ellen vétkeztek. ¹⁰Hiszen ha valaki csak egy dologban bűnös, különben pedig az összes többi parancsot megtartja, mégis az egész Törvény ellen vétkezik. ¹¹Isten azt mondta: „Ne csald meg a feleségedet, vagy férjedet!”* De ugyanaz az Isten ezt is mondta: „Ne kövess el gyilkosságot!”* Így ha nem csald meg a házastársadat, de meggyilkolsz valakit, akkor is az egész Törvény ellen vétkezel. ¹²Titeket a szabadság törvénye alapján fognak megítélni. Erre mindig emlékezzetek, ha mondtok, vagy tesztek valamit! ¹³Ha valaki nem bánik irgalommal másokkal, őt is irgalmatlanul fogják elítélni. Az irgalom azonban erősebb, mint az ítéletet, és legyőzi azt.

Tettek nélkül a hit halott

¹⁴Testvéreim, ha valaki azt mondja, hogy hisz, de ez a tetteiből nem látszik meg, akkor annak az embernek a „hite” nem ér semmit! Vajon az ilyen „hit” által megmenekülhet-e? ¹⁵Ha például egy testvérnek — akár férfinak, akár nőnek — nincs rendes ruhája, és nincs mit ennie, ¹⁶akkor hiába mondjátok neki: „Isten veled, remélem, nem fogsz fázni, és lesz mit enned.” Ha nem adtok neki ruhát és ennivalót, ugyan mit érnek a szavak? Bizony, nem érnek semmit! ¹⁷Ugyanígy van a hit is: ha nem követik a tettek, akkor halott. Nem ér semmit, mert nincs benne élet.

¹⁸De azt mondhatja valaki: „Neked hited van, nekem meg tetteim.” Jó, akkor próbáld megmutatni a „tettek nélküli hitedet”, én pedig azzal mutatom meg hogy hiszek, amit a hitem alapján teszek! ¹⁹Hiszitek, hogy csak egyetlen Isten van? Helyes! De gondoljátok meg, hogy ezt a gonosz szellemek[†] is hiszik — és reszketnek a félelemtől.

²⁰Ó, ti ostoba emberek! Bebizonyítsam nektek, hogy az a hit, amelyből nem következnek tettek, nem ér semmit? ²¹Ábrahám[†], ősapánk[†] is azzal vált Isten számára elfogadhatóvá, amit tett: amikor az oltáron[†] felajánlotta Istennek a fiát, Izsákot[†]! ²²Ebből láthatjátok, hogy Ábrahám hite és a tettei összhangban voltak. A hite azzal vált tökéletessé, amit a hite alapján tett. ²³Így teljesedett be, amit a Írás[†] mond: „Ábrahám hitt Istennek, és bízott benne. Isten pedig elfogadta Ábrahám hitét, és elfogadta őt magát is”*. Ezért nevezte Isten a „barátjának Ábrahámot”*. ²⁴Látjátok tehát, hogy az embert a tettei teszik valóban elfogadhatóvá Isten számára. Pusztán a hite által ez nem lehetséges.

²⁵Ugyanerre példa a prostituált Ráháb* esete is. Ő is a tettei alapján lett Isten számára elfogadhatóvá, amikor házába fogadta az izraeli kémeket, és segített nekik, hogy másik úton meneküljenek el az üldözők elől.

²⁶Ahogy az ember teste halott a szellem nélkül, ugyanúgy a hit is halott, ha nem tesz semmit.

Aki beszédében nem vétkezik, az már tökéletes

3 ¹Testvéreim, ne akarjatok túl sokan tanítók lenni! Tudjátok, hogy bennünket, tanítókat szigorúbban fognak megítélni. ²Azért figyelmeztetek benneteket, mert mindannyian sokszor vétkezünk. Aki a beszédében

2:11 idézet: 2Móz 20:14; 5Móz 5:18. **2:11** idézet: 2Móz 20:13; 5Móz 5:17. **2:23** idézet: 1Móz 15:6. **2:23** idézet: 2Krón 20:7 és Ézs 41:8. **2:25** Ráháb Története a Józsué 2:1–21-ben található.

nem vétkezik, az már tökéletes! Hiszen, ha a beszédén tud uralkodni, akkor az egész testét is uralma alatt tartja. ³A lovak szájába zablát teszünk, hogy engedelmeskedjenek akaratumknak. Így a zablával a ló egész testét irányítani tudjuk. ⁴Vagy gondoljatok a hajókra! Lehetnek bármilyen nagyok, és bármilyen erős szelek hajtják is őket, az irányításukhoz elég egy kis kormány: arra fordulnak, amerre a kormányos akarja. ⁵Ugyanígy van a nyelv is: bár csak kis része a testnek, mégis azzal dicsekedhet, hogy igen nagy hatása van!

Gondoljatok arra, milyen nagy erdőt tűzbe boríthat egyetlen lángnyelvecske! ⁶Bizony, a nyelv is olyan veszélyes, mint a tűz! Testrészeink közül a nyelvünkkel, vagyis a beszédünkkel tudjuk a legnagyobb bajt okozni, és a legsúlyosabb gonoszságokat elkövetni. Beszédünkkel tönkre tehetjük egész testünket és életünket. Olyan tüzet gyűjthetünk vele, amely elpusztíthat bennünket. Miért? Mert a nyelv tüzét a pokol lángjai gyújtják meg. ⁷Mindenféle vadállatot meg lehet szelídíteni: a madarakat, szárazföldi és tengeri állatokat is. Sőt, az emberek meg is szelídítették őket. ⁸De a nyelvet senki ember nem tudja megszelídíteni, mert az maga a nyughatatlan gonoszság, és tele van halálos méreggel. ⁹Nyelvünkkel áldjuk és dicsérjük Urunkat és Atyánkat. De ugyanazzal a nyelvvel átkozzuk az embereket, akiket Isten a saját képére teremtett! ¹⁰Ugyanabból a szájból származik áldás és átok! Testvéreim, nem lenne szabad, hogy ilyesmi megtörténjen! ¹¹Láttatok már olyan forrást, amelyből hol jóízű, hol meg keserű víz folyik? ¹²Vagy gondoljátok meg, testvéreim, teremhet-e a fügefafa olajbogyót, vagy a szőlő fügét? Ugyanígy, édes víz sem eredhet sós forrásból.

Az igazi bölcsesség

¹³Van közöttetek bölcs és értelmes ember? Mutassa meg a bölcsességét egész életével és olyan jótettekkel, amiket szelídséggel vitt végbe. ¹⁴Ha ellenben keserű irigység és önzés van a szívetekben, ne dicsekedjétek a „bölcsességetekkel”! Az ilyen dicsekedés hazugság lenne, amely eltakarja az igazságot. ¹⁵Az ilyen „bölcsesség” nem a Mennyből jön, nem Istentől származik, nem a Szent Szellemtől†, hanem a földről, sőt a gonosz szellemektől†. ¹⁶Mert ahol irigység, féltékenység és önző törekvések uralkodnak, ott zűrzavar és mindenféle gonosz dolog is megtalálható. ¹⁷A Mennyből, vagyis Istentől származó bölcsesség elsősorban tiszta, azután békeszerető, figyelmes, kíméletes, megértő, és nagyon irgalmas. Az ilyen bölcsesség sok jó „gyümölcsöt” terem, azon kívül igazságos, nem kivételez senkivel és őszinte. ¹⁸Akik békességet teremtenek, békességben vetnek el olyan magokat, amikből idővel az igazságosság „gyümölcse” terem, vagyis olyan dolgok, amelyek Isten számára kedvesek.

Adjátok át magatokat Istennek!

4 ¹Miért harcoltok, vitatkoztok és veszekedtek egymással? Mert folyton ²önző kívánságok dúlnak a szívetekben! ²Nagyon kívántok megszerezni bizonyos dolgokat, de nem kapjátok meg. Ezért gyilkoltok, irigykedtek másokra, és mégsem tudjátok megszerezni, amit szeretnétek. Veszekedtek és harcoltok, mégsem kapjátok meg, amit akartok, mert nem kéritek. ³Vagy ha kéritek is, mégsem kapjátok meg, mert nem helyes indulattal kéritek. Hiszen csak arra kellene, hogy önző módon magatok élvezzétek.

⁴Olyanok vagytok Istenhez, mint a férjéhez hűtlen, házasságtörő[†] asszony! Hát nem tudjátok, hogy a világot szeretni annyi, mint Istent gyűlölni? Ha valaki a világ barátja akar lenni, az Isten ellensége lesz. ⁵Vagy azt gondoljátok, az Írás[†] csak üres beszéd? Pedig az Írás azt mondja, hogy a Szent Szellem[†] féltékeny és erős szeretettel kíván bennünket, hogy csakis az övéi legyünk. Isten maga adta a Szent Szellemet, hogy bennünk éljen.* ⁶Isten azonban egyre nagyobb kegyelmet[†] ad nekünk. Ezért mondja az Írás: „Isten ellenáll a büszke embernek, de az alázatosnak kegyelmet ad.”* ⁷Adjátok hát oda magatokat Istennek, és engedelmeskedjetez neki! Ugyanakkor álljatok ellen a Sátánnak[†], és ő el fog szaladni tőletek. ⁸Jöjjetek közel Istenhez, és ő is közeledni fog hozzátok! Ti bűnösök, takarítsátok ki a bűnöket az életeketekből!* Tisztítsátok meg a szíveteket, és ne próbáljátok többé Istent is, meg a világot is követni! ⁹Ahogyan Istenhez közeledtek, szomorkodjatok, bánjátok meg a bűneiteket, és sírjatok! Nevetés helyett sírjatok, öröm helyett szomorkodjatok! ¹⁰Alázzátok meg magatokat Isten előtt, és ő majd felemel benneteket!

Nem te vagy a bíró!

¹¹Testvéreim, ne kritizáljátok egymást! Mert aki testvérét vádolja, vagy elítéli, az a Törvényt[†] kritizálja és ítéli el. Ha pedig a Törvényt elítéled, akkor nem engedelmeskedsz neki, és bíróvá teszed magadat. ¹²Pedig csak egyetlen Törvényhozó és Bíró van: Isten! Ő az, aki meg tud menteni, vagy el tud pusztítani. De ki vagy te, hogy a másik ember felett bíráskodsz?

Isten terveit szerint éljetez!

¹³Vannak, akik azt mondják: „Ma, vagy holnap elmegyünk abba a városba. Ott maradunk egy évig, üzleteket kötünk, és sok pénzt keresünk”. Jól figyeljetez! ¹⁴Azt sem tudjátok, mit hoz a holnap! Hiszen az egész életez olyan, mint a pára, amely csak kevés ideig látszik, azután szétfoszlik. ¹⁵Ehelyett azt kellene mondanotok: „Ha az Úr akarja, és élünk, ezt meg ezt fogjuk tenni.” ¹⁶Ti pedig magabiztosak és büszkék vagytok — minden ilyen büszkeség gonosz dolog!

¹⁷Ha valaki elmulasztja a lehetőséget, hogy valami jót tegyen, bűnt követ el.

A gazdagok figyelmeztetése

5 ¹Ti, gazdagok, figyeljetez rám! Jajgassatok, és hangosan sírjatez, mert nyomorúság következik rátok! ²Gazdagságotok elpusztult, szép ruháitok a moly rágta szét, ³aranyotokat és ezüstötöket pedig a rozsdá emésztette meg. Éppen ez a rozsdá lesz a bizonyíték ellenetez. Sőt, ez a rozsdá még a testetez is megemészti, mint a tűz! Képesek voltatez még az utolsó napokban is vagyont gyűjteni! ⁴Figyeljetez, gazdagok! A földjeiteken dolgozó aratómunkások fizetéséből elloptatez. De az a rész, amit nem fizettetez ki nekik, vádol bennetez Isten előtt! Isten, a Seregek Ura pedig meghallotta a becsapott aratómunkások kiáltását. ⁵Ti, gazdagok! Bőségben és pazarlóan élettez. Amit csak megkívántatez magatoknak, megszereztetez. Meghízaltatez magatokat, mint az állatokat szoktatez a levágás napjára.*

4:5 a Szent Szellem ... éljen Másképp is fordítható: „A Szellem, akit Isten nekünk adott, hogy bennünk éljen, telve van féltékeny kívánsággal”. Lásd 2Móz 20:5. **4:6** idézet: Péld 3:34.

4:8 takarítsátok ... életezetezéből Szó szerint: „Mossátok meg a kezetezetez!” **5:5** Meghízaltatez ... napjára Szó szerint: „Meghízaltatez a szívetetezetez a levágás napjára”.

⁶Elítéltétek és meggyilkoltátok az ártatlan embereket, akik nem álltak ellen nektek.

Az Úr hamarosan visszajön!

⁷Testvéreim, az Úr vissza fog jönni. Addig pedig várjatok türelmesen! Gondoljatok a földművesre, aki türelmesen várja, hogy szántóföldje gazdag termést hozzon! Igen, türelmesen várja, amíg az őszi és a tavaszi eső* megöntözi a földet. ⁸Ti is várjatok türelemmel! Erősítsétek meg a szíveteket, mert az Úr hamarosan visszajön! ⁹Testvéreim, többé ne panaszkodjatok egymásra, nehogy elítéljenek benneteket! Nézzétek, a Bíró már az ajtó előtt áll! ¹⁰Emlékezzetek a prófétákra†, akik az Úr nevében szóltak! Kövessétek a példájukat: sok gonosz dolgot szenvedtek el, mégis türelmesek maradtak. ¹¹Gondoljatok arra, hogy áldottnak mondjuk azokat, akik a szenvedésben kitartottak. Hallottatok Jóbról*, aki türelmesen viselte a szenvedést. Tudjátok, mennyire bőségesen megáldotta végül az Úr — így mutatta meg jóságát és irgalmát!

¹²Testvéreim, a legfontosabb, hogy ezentúl ne esküdözzetek égre-földre, se semmi másra, amikor megígértek valamit! Amikor „igen”-t mondotok, az legyen valóban „igen”. Ha pedig „nem”-et, az legyen valóban „nem”! Különben ítélet alá kerülhettek.

Az igazi imádság hatalma

¹³Ha közületek valaki bajban van, imádkozzon! Ha örül, énekeljen! ¹⁴Aki beteg, hívja magához a gyülekezet† vezetőit! Azok pedig imádkozzanak érte, és kenjék meg olajjal a beteget az Úr nevében! ¹⁵Mert a hitből való imádság hatására a beteg meg fog gyógyulni: az Úr helyreállítja az egészségét. Ha pedig a beteg valami bűnt követett el, az Úr megbocsát neki. ¹⁶Ezért mondjátok el egymásnak a bűneiteket, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok! Mert az igazságos ember erőteljes imádsága hatalmas dolgokra képes. ¹⁷Illés† próféta is ugyanolyan ember volt, mint mi. Amikor erősen imádkozott, hogy ne legyen eső az országban, nem is esett három és fél évig. ¹⁸Amikor pedig újra imádkozott, az ég ismét esőt adott, és a föld is termést hozott.

Mentsd meg a testvéredet, aki eltévedt!

¹⁹Testvéreim, előfordulhat, hogy közületek valaki letér az igaz útról. Ekkor valaki más segíthet neki, hogy visszataláljon Istenhez. ²⁰Aki segít neki, tudja meg, hogy a haláltól menti meg annak a bűnösnek a lelkét, egyúttal pedig sok bűnt segít eltakarni.

5:7 őszi ... eső Szó szerint: „korai és késői eső”. A korai eső ősszel, a késői tavasszal esett Izraelben. **5:11** Jó Lásd Jób könyvét a Biblia ószövetségi részében.

Péter

első levele

1 ¹Péter, Jézus Krisztus apostola[†] üdvözlétét küldi Isten kiválasztott népének. Azoknak, akik szétszóródva élnek Pontuszban, Galáciában, Kappadóciában, Ázsiában[†] és Bitiniában. ²Az Atya-Isten réges-régen elhatározta, hogy kiválaszt, és szent[†] népévé tesz benneteket a Szent Szellem[†] által. Isten arra választott ki benneteket, hogy engedelmeskedjetez neki, és hogy megtisztítson titeket a Jézus Krisztus vére (*halála*) által. Isten adjon nektek egyre több kegyelmet[†] és békességet!

Élő reménység

³Áldott legyen az Isten, Urunknak, Jézus Krisztusnak Atyja, mert nagy irgalma által újra megszült bennünket. Így lett új életünk. Ez pedig élő reménységet jelent a számunkra, mivel Jézus Krisztus feltámadt a halálból! ⁴Most tehát reménységgel várjuk azokat az áldásokat, amiket Isten készített nekünk, a gyermekeinek. Ezeket az áldásokat semmi sem teheti tönkre, soha meg nem fakulnak, sem nem veszítenek az értékükből, mert a Mennyben őrzik őket a számotokra. ⁵Mindez a tiétek, akiket Isten hatalmasa védelmez a hitetek által, ameddig Isten megmentő kegyelmét[†] teljesen megtapasztaljátok majd. Ez a teljes megmenekülés már el van készítve, de csak az idők végén válik jól láthatóvá. ⁶Ezért nagy öröm tölt el benneteket, annak ellenére, hogy most még egy kis ideig különböző megpróbáltatások szomorúságot okoznak nektek.

A valódi hit

⁷Miért van ez így? Mert szükséges, hogy ezek a nehézségek próbára tegyék a hiteteket, vajon valódi-e. Az igazi hit ugyanis értékesebb a színtiszta aranynál. Az aranyat tűzzel tisztítják meg, mégsem marad meg örökké. Hitetek viszont, miután kipróbálták, és valódinak bizonyult, dicséretet, elismerést és dicsőséget szerez nektek, amikor Jézus Krisztus megjelenik. ⁸Igaz, hogy ti nem ismertétek Jézust személyesen, de mégis szeretitek őt. Bár most sem látjátok, mégis hisztek benne, és dicsőséges öröm tölt el benneteket, amit lehetetlen szavakkal kifejezni. ⁹Így éritek el a hitetek célját: lelketek megmenekülését és teljes átformalódását.

A régi próféták üzenete

¹⁰Ezt a megmenekülést próbálták megérteni, ezt kutatták nagy szorgalommal a régi időkben a próféták[†] is, akik Isten megmentő kegyeleméről[†] prófétáltak, amely most megérkezett hozzátok. ¹¹Ezek a régi próféták azt szerették volna tudni, hogy mikor és hogyan fog megtörténni az, amit a Krisztus Szelleme[†] mutatott nekik. A Szent Szellem a prófétákban élt, és

előre megmutatta Krisztus szenvedéseit és az utána következő dicsőségét. ¹²Azt is megmagyarázta a prófétáknak, hogy a munkájukkal nem saját maguknak, hanem az utánuk következő nemzedékeknek szolgálnak.

Igen, ti vagytok ezek, és a ti javatokra szolgál mindaz, amit a próféták mondtak. Mert ugyanezekről beszéltek azok az emberek is, akik mostanában az örömhírt[†] elhozták hozzátok. Isten azért küldte a Mennyből a Szent Szellemet, hogy segítsen ezeknek az embereknek az örömhírt elterjeszteni. Ezeket a dolgokat még az angyalok is nagyon szeretnék jobban érteni.

Szentek legyetek!

¹³Ezért készüljete fel a szolgálatra! Legyetek józan gondolkodásúak! Amikor Jézus Krisztus megjelenik, Isten kegyelmét[†] hozza magával a számotokra. Ebben a kegyelemben reménykedjete teljes erővel! ¹⁴Régebben, amikor még nem ismertétek Jézus Krisztust, a bennetek lévő gonosz kívánságok szerint éltete. De most Isten engedelmes gyermekei lettete. Ezért ne éljete tovább úgy, mint régen, ¹⁵hanem élettek minden területén szentek[†] legyetek, mivel Isten is szent, aki elhívott benneteket. ¹⁶Mert ezt mondja az Írás[†]: „Szentek legyetek, mert én is szent vagyok.”* — mondja Isten.

¹⁷Amikor imádkoztok, édesapának hívjátok Istent. Tudjátok, hogy ő kivételezés nélkül és igazságosan fog megítélni minden embert. Ezért Isten iránti tisztelettel és istenfélelemmel éljete, mint akik csak átutazóban vannak a földön.

Jézus Krisztus vére

¹⁸Tudjátok, hogy régen számotokra sem volt az életnek igazi értelme. Ezt az életet őseitektől örököltéte. Isten kiszabadított benneteket ebből a céltalan életből, de ez neki is sokba került. Nem pénzzel, arannyal, vagy ezüsttel fizetett értete, ami elveszti az értékét, ¹⁹hanem Krisztus vérével (halálával), ami mindennél értékesebb. Ez a vér olyan, mint a hibátlan áldozati[†] bárány vére. ²⁰Isten már a világ teremtése előtt kiválasztotta Krisztust, aki csak most, ezekben az utolsó napokban jelent meg értete. ²¹Sőt, a halálból is feltámasztotta Krisztust, és dicsőséget adott neki. Krisztus által hisztek Istenben ti is, ezért nemcsak bíztok, hanem reménykedte is őbenne.

Újra születete

²²Mivel engedelmeskedete az igazságnak, ezzel megtisztítottátok lelketete. Most tehát éljete képmutatás nélkül, őszinte testvéri szeretetben! Isten szeretetével, buzgón és tiszta szívvel* szeresséte egymást! ²³Újból születete, ezért most már új élettek van. De ez nem halandó forrásból származik, mint a földi élet, hanem halhatatlanból. Ez a forrás pedig Isten beszéde, amely eleven és örökké érvényes. ²⁴Ahogy az Írás[†] is mondja:

1:16 idézet: 3Móz 11:44–45; 19:2; 20:7. **1:22** tiszta szívvel Néhány görög kézirat szerint: „teljes szívvel”.

„Minden ember olyan, mint a fű,
és minden emberi dicsőség, mint a mező virága.

A fű kiszárad, lehull a virág,
25 de az Úr beszéde örökké érvényes marad.” Ézs 40:6–8

Ezt a beszédet hallottátok ti is, amikor az örömhírt[†] megismertétek.

A sarokkő és az élő kövek

2¹Most azért takarítsatok ki a lelketekből minden gonoszszágot és képmutatást! Ne hazudjatok, ne csapjatok be senkit, ne irigykedjétek, és ne mondjatok senkiről rosszat! ²Olyanok vagytok, mint az újszülött csecsemők. Tehát kívánjátok a tiszta szellemi „tejet”, amely segít, hogy felnőjétek, és elérjétek a teljes megmenekülést. ³Igen, nagyon kívánnotok kell ezt, mivel megízleltétek az Úr jóságát.*

⁴Az Úr Jézus az „Élő Kő”*, akit az emberek visszautasítottak. Isten számára azonban nagyon értékes, mert Isten őt választotta ki. Ezért jöjjetek Jézushoz! ⁵Hiszen ti is olyanok vagytok, mint az élő kövek, akikből a szellemi templom* épül fel. Ebben a templomban ti vagytok a szent papok. Ti vizitek Istennek a szellemi áldozatokat[†]. Ezeket Isten azért fogadja szívesen, mert Jézus Krisztus által vizitek elé. ⁶A Szentírás is azt mondja:

„Nézzétek, én választottam ki egy értékes sarokkövet[†],
és leteszem Sionban.

Aki benne bízik, nem fog csalódní soha.” Ézs 28:16

⁷Ez a kő (Jézus) értékes kincs a számotokra, akik hisztek benne. De a hitetlenekre ez vonatkozik:

„Az a kő lett az épület sarokköve[†], amit az építők félredobtak.” *Zsolt 118:22*

⁸Igen, a hitetleneknek (Jézus)

„az a kő, amelyben az emberek megbotlanak,
és a szikla, amely miatt elesnek.”

Ézs 8:14

Az emberek azért botlanak meg benne, mert nem akarnak engedelmeskedni Isten beszédének. Az ilyen embereket Isten erre ítélte.

⁹Ti azonban kiválasztott nép vagytok, papok királysága és szent nemzet. Olyan nép, amely csak Isten tulajdona. Titeket azért választott ki, hogy mindenkinek hirdessétek Isten csodálatos tetteit. Mert ő hívott ki bennünket a sötétségből[†] abba a csodálatos világosságba, ahol ő maga lakik. ¹⁰Régen ti nem tartoztatok Isten népéhez. Most azonban Isten népévé[†] váltatok. Régen nem ismertétek, most azonban már ti is megtapasztaltátok Isten kegyelmét.*

Csak átutazóban vagytok a Földön

¹¹Szeretett testvéreim, kérlek benneteket, ne engedjétek a régi emberi természet gonosz kívánságainak, mert ezek a lelketek ellen harcolnak.

2:3 mivel ... jóságát Lásd Zsolt 34:9. **2:4** Élő Kő Itt Jézus Krisztust jelenti, aki a legfontosabb abban a szellemi „Templomban”, ahol Isten lakik. **2:5** templom Isten szellemi háza, vagyis temploma, ahol ő lakik, és ahol az övéi imádják őt. Jelképesen azoknak a közösségét jelenti, akik Jézus Krisztusban hisznek. **2:10** Régen ... kegyelmét Lásd Hózs 2:22.

Hiszen csak átutazóban vagytok ezen a földön, és valódi otthonotok nem itt van. ¹²Itt körül vagytok véve olyan emberekkel, akik nem hisznek Istenben. Ezek sokszor azzal vádolnak titeket, hogy gonosztevők vagytok. Tehát éljetez úgy, hogy mindenki lássa, milyen jó dolgokat tesztek, milyen jól és békességben éltek! Azon a napon pedig, mikor Isten megjelenik, még a hitetlenek is dicsőíteni fogják Istent ezek miatt a jó dolgok miatt.

Engedelmeskedjetez azoknak, akik hatalmat kaptak

¹³Az Úr iránti tiszteletből engedelmeskedjetez mindenkinek, aki ezen a világon valamilyen hatalmat kapott!* Igen, engedelmeskedjetez a császárnak, akié a legfőbb hatalom, ¹⁴és azoknak a kisebb vezetőknek is, akiket a császár nevezett ki. Hiszen ezek azért kapták a hatalmukat, hogy megbüntessék a gonosztevőket, és megjutalmazzák azokat, akik jót tesznek. ¹⁵Mert az az Isten akarata, hogy jó dolgokat tegyetez, és így senki ne tudjon ostoba módon vádolni bennetez. ¹⁶Éljetez szabadságban, és legyetez Isten rabszolgái! De a szabadságotokkal ne éljetez vissza! Ne használjátok arra, hogy valami gonosztságot kimagyarázzatez vele. ¹⁷Tiszteljetez minden embert! Isten családjában minden testvéretez szeressétez! Méltó módon tiszteljetez Istent! A királyt is tiszteljetez! ¹⁸Ti rabszolgák, fogadjatez el uraitok hatalmát, engedelmeskedjetez nekik, és tiszteljetez őket! De ne csak azokat, akik jók és emberségesek, hanem azokat is, akik igazságtalanok!

Krisztus szenvedésének példája

¹⁹Mert az dicséretre méltó és jó dolog, ha valakinek istenfélő magatartása miatt kell igazságtalanul szenvednie. ²⁰Ha viszont azért szenved, mert vétkezett, akkor nem nagy dicsőség, ha megérdemelt büntetését eltúri. Ellenben ha jót teszetez, és amiatt kell szenvednetek, és mégis türelemmel viseletez, az tetszik Istennek. ²¹Hiszen éppen erre hívott el bennetez! Gondoljátok meg, hogy Krisztus is szenvedett értünk! Ezzel példát adott a nekünk, hogy ebben is kövessük. Ahogyan meg van írva:

²² „Ő nem követett el semmi bűnt,
és soha semmi gonosztságot nem mondott.” Ézs 53:9

²³Mikor rosszat mondtak róla, nem beszélt vissza. Mikor bántották és verték, nem fenyegetőzött, hanem teljesen rábízta magát Istenre, aki igazságosan ítél. ²⁴Krisztus a mi bűneinket magára vette, sőt, a saját testében felvitte a keresztfára, amikor megölték. Azért tette ezt, hogy többé ne a bűnöknek, hanem Isten számára elfogadható módon éljünk. Krisztus sebei által meggyógyultatok betegségeitekből. ²⁵Olyanok voltatok, mint a nyájtól elkószált és eltévedt juhok. De most visszatértetez a Pásztorhoz: ő vigyáz a lelketekre, védelmez, és őriz bennetez.

Férjek és feleségek

3 ¹Asszonyok, ti is ugyanígy fogadjatez el a férjetez fennhatóságát, és engedelmeskedjetez nekik! Így még azokat a férjetez is megnyerhetetez

2:13 aki ... hatalmat kapott Szó szerint: „minden emberi teremtésnek” — vagyis: uralkodóknak, kormányzóknak, elnököknek, vagy másféle vezetőknek.

Isten számára, akik az Isten beszédének nem akarnak engedelmessé válni. Nem kell semmit sem mondanotok, az fogja meggyőzni a férjeteget, ha látják, ²milyen tiszta és istenfélő életet éltek. ³Ne a frizurátokkal, arany ékszerekkel, vagy drága ruhákkal akarjátok külsőleg szépségesnek látszani. ⁴A szépségetek belülről, a szívetekből sugározzon, kedves és nyugodt szellemetekből. Mert ez a szépség örökkévaló, és ez az, amit Isten igazán értékeli. ⁵Ez tette széppé a régi idők szent asszonyait. Ők is Istenben reménykedtek, és engedelmessé váltak a férjüknek. ⁶Ilyen asszony volt Sára is, aki engedelmessé vált a férjének, Ábrahámnak[†], és urának hívta őt. Ti is Sára példáját követitek, ha azt teszitek, ami helyes, és nem féltek semmitől.

⁷Ugyanígy, férjek, ti is megértően bánjatok a feleségetekkel. Úgy tiszteljétek őket, mint a gyengébbeket illik! De tiszteljétek őket úgy is, mint akikkel együtt kaptátok Isten életet adó kegyelmét[†]! Így bánjatok velük! Ellenkező esetben hiába imádkoztok, nem lesz semmi eredménye!

Ha ártatlanul szenvedtek

⁸Végül pedig, éljétek egyetértésben, harmóniában, ugyanaz a gondolkodásmód és törekvés legyen bennetek! Igyekeztek egymást megérteni! Szeressétek egymást, mint igazi jó testvérek! Legyetek együttérzők és alázatosak! ⁹Soha ne bánjatok rosszul azzal, aki veletek rosszul bánik! Se ne mondjátok rosszat annak, aki nektek rosszat mond! Ellenkezőleg: áldással viszonozzátok a rosszat! Hiszen Isten erre hívott el benneteket, és így kapjátok meg az ő áldását. ¹⁰Ahogy az Írás[†] mondja:

„Aki szereti az életét, és jó napokat akar látni,
az ne mondjon semmi gonoszságot, se ne hazudjon!

¹¹ Forduljon el a gonosztól, és tegyen jót,
keresse a békességet, és őrizze meg!

¹² Mert az Úr figyelni az igaz embereket,
és meghallgatja imádságukat;

De szembeszáll azokkal, akik gonoszságot művelnek.” *Zsolt 34:13–17*

¹³Ugyan ki bánt benneteket, ha igazán a jóra törekedtek? ¹⁴De ha jót tesztek, és mégis szenvednetek kell, akkor is örüljétek! Tehát „ne féljétek tőlük, és ne hagyjátok magatokat megijeszteni!”* ¹⁵Szívetekben Krisztust tiszteljétek, mint Uratokat! Mindig legyetek készek, hogy meg tudjátok felelni azoknak, akik azt kérdezik, miben reménykedtek! ¹⁶De szelíden és tisztelettel válaszoljatok nekik! Legyen tiszta a lelkiismeretetek! Így akik Krisztus követése miatt kritizálnak benneteket, szégyent fognak vallani. ¹⁷Lehet, hogy jót tesztek, és igazságosan éltek, mégis szenvednetek kell. De ha Istennek ez az akarata, ez még mindig sokkal jobb, mintha valami rosszat tesztek, és amiatt szenvedtek. ¹⁸Hiszen maga Krisztus is meghalt egyszer a bűnök miatt. Az Ártatlan halt meg a bűnösökért, hogy Istenhez vezessen benneteket. Testileg ugyan meghalt, de a Szent Szellem[†] életre keltette.

Noé és az Özönvíz példája

¹⁹A Szent Szellem[†] által elment és beszélt azoknak a szellemeknek, akik a börtönben voltak. ²⁰Ezek azok, akik nem engedelmeskedtek Istennek Nőé idejében. Pedig Isten türelmesen várt rájuk, amíg Nőé a Bárkát építette. Kevesen, mindössze nyolcan mentek be a Bárkába. Csak ezek az emberek menekültek meg az Özönvízből és a víz által. ²¹A mostani vízbe való bemerítés[†] arra az Özönvízre és annak a nyolc embernek a megmenekülésére emlékeztet. Ez a bemerítés most titeket ment meg, de nem azzal, hogy testetekről a piszkot lemossa, hanem arra való, hogy Istentől tiszta szívet kérjete. Ez pedig azért lehetséges, mert Jézus Krisztus feltámadt a halálból, ²²felment a Mennybe, és Isten jobb oldalán ül. Minden angyal, minden hatalmasság és minden erő felett ő uralkodik.

A régi és az új élet

4 ¹Krisztus is szenvedett, amikor ebben a testben élt. Ezért erősítétek meg magatokat a Krisztuséhoz hasonló gondolkodással! Mert aki testi szenvedést visel el, az eltávolodik a bűntől, ²hogy földi életének hátralevő idejét ne emberi vágyak, hanem Isten akaratának teljesítésére szánja. ³Hiszen éppen elég időt pocsékoltatok már el olyan dolgokkal, amiket a hitetlen emberek szeretnek csinálni. Szexuális bűnökben[†] éltetek, szenvedélyeiteket követtétek, részegeskedtetek, vad mulatságokba jártatok, és utálatos bálványokat[†] imádtatok. ⁴De most a hitetlenek csodálkozva nézik, hogy már nem folytatjátok velük együtt ezt a romlott és vad életmódot, és emiatt gonosz dolgokat mondanak rólatok. ⁵Egyszer azonban felelniük kell annak, aki készen áll, hogy minden embert megítéljen: élőket és holtakat egyaránt. ⁶Mert az örömhírt[†] még azoknak is kihirdették, akik már régen meghaltak, hogy a Szent Szellem[†] által élhessenek, ahogyan Isten is él. Ezeket a régi embereket is meg fogja Isten ítélni annak megfelelően, amit életükben tettek, akárcsak a többieket.

Jól gazdálkodjatok Isten ajándékaival!

⁷Közeledik már az idő, amikor minden a csúcspontjára jut, és befejeződik! Ennek megfelelően legyetek józanok, éberek és mértékletesek, hogy imádkozni tudjatok! ⁸Az a legfontosabb, hogy ápoljátok és őrizzétek meg az egymás iránti isteni szeretetet, mert ez a szeretet rengeteg bűnt eltakar. ⁹Legyetek vendégszeretők, és ne panaszkodjatok! ¹⁰Mindegyikötök kapott valamilyen szellemi ajándékot Istentől. Ezzel az ajándékkal szolgáljátok egymást, mint hűséges szolgák, akik Isten sokféle kegyelmével jól gazdálkodnak. ¹¹Aki beszél, Isten szavait mondja, aki pedig szolgál, azzal az erővel szolgáljon, amit Isten ad, hogy ezáltal mindig Istené legyen a dicsőség Jézus Krisztus által. Mert övé a dicsőség és a hatalom örökké. Amen[†]!

A szenvedés és az ítélet

¹²Kedves barátaim, ne érjenek benneteket meglepetésként ezek a mostani szenvedések! Ezeknek az a célja, hogy kipróbálják a hiteteket. Ne gondoljátok, hogy valami szokatlan dolog történik veletek! ¹³Inkább örüljete, hogy részt vehettek Krisztus szenvedéseiben. Így azután teljes szívvel örülhettek akkor is, amikor dicsősége megjelenik. ¹⁴Ha az emberek

azért bántanak benneteket, mert Krisztust követitek, akkor boldogok és áldottak vagytok, mert Isten Szelleme†, a Dicsőség Szelleme megnyugszik rajtatok. ¹⁵Közületek senki se szenvedjen amiatt, hogy gyilkos, tolvaj, bűnöző, vagy akár más dolgába avatkozik. ¹⁶De ha azért szenved, mert keresztény, akkor ne szégyellje, hanem adjon hálát Istennek, hogy a Krisztus nevét viseli! ¹⁷Mert itt az ideje, hogy az Isten családján kezdve elinduljon az ítélet. Ha pedig velünk kezdődik, mi lesz a vége azok számára, akik nem engedelmeskednek az Istentől jövő örömhírnék†? ¹⁸Ha „nehéz az igaznak megmenekülni”,* mi lesz az istentelenek és a bűnösök sorsa? ¹⁹Ezért akik jót cselekedve és Isten akarata szerint szenvednek, bízzák rá magukat hűséges Teremtőjükre!

A vezetők és Isten népe

5 ¹Most pedig a köztetek lévő gyülekezeti† vezetőknek szeretnék tanácsokat adni. Magam is ilyen vezető, és így a társatok is vagyok. Láttam Krisztus szenvedéseit, és veletek együtt fogok részt venni a dicsőségben, amely majd mindenki számára látható lesz. ²Kérlek benneteket, legyetek olyanok, mint a jó pásztor: gondozzátok, védjétek és vezessétek a rátok bízott emberek csoportját. Olyan ez a csoport, mintha Isten nyája* lenne. Vigyázzatok rájuk, és törődjétek velük, de ne kényszerből, hanem önként, mert ez Isten akarata. Boldogan és vidámsággal végezzétek ezt a munkát, ne a pénz utáni kívánságtól hajtva! ³Ne zsarnokoskodjatok a rátok bízott embereken, hanem mutassatok nekik példát! ⁴Azután, amikor a Főpásztor (Jézus) majd megjelenik, dicsőséges koronát† kaptok, amely soha nem veszti el a szépségét.

⁵Fiatalok, ti is ugyanígy engedelmeskedjétek a gyülekezet† vezetőinek! Mindannyian legyetek alázatosak egymás iránt, mert:

„Isten ellenáll a büszkéknek,
de az alázatosokkal kegyelemmel bánik.”

Péld 3:34

⁶Ezért alázzátok meg magatokat Isten hatalmas keze alatt, hogy amikor eljön az ideje, ő meg felemeljen benneteket! ⁷Bízzátok rá minden gondotokat, mert ő gondot visel rátok!

Legyetek józanok!

⁸Legyetek józanok, kiegyensúlyozottak, és vigyázzatok, mert ellenségeitek, a Sátán†, kerülget benneteket. Úgy járkal körbe-körbe, mint az éhes oroszlán: ordítva keresi a zsákmányát, akit megehetne. ⁹Szilárd hittel álljatok meg vele szemben! Hiszen tudjátok, hogy ehhez hasonló szenvedést állnak ki testvéreitek is mindenhol az egész világon.

¹⁰Igen, szenvedni fogtok egy kis ideig. De azután Isten maga fog helyreállítani, megerősíteni, felépíteni, megalapozni benneteket. Meg fogja tenni, mert ő a forrása minden kegyelemnek†, és arra hívott el benneteket, hogy örökké tartó dicsőségében részesüljétek. Ez a dicsőség pedig Jézus Krisztusban érhető el. ¹¹Ővé a hatalom mindörökké! Ámen†!

4:18 idézet: Péld 11:31. **5:2** Isten nyája Isten népe, akik valóban olyanok, mint a juhnyáj, amelyre a pásztornak gondot kell viselnie.

Üdvözlések

¹²Ezt a rövid levelet Szilvánusz segítségével írtam, aki hűséges testvérünk Krisztusban. Azért írtam nektek, hogy bátorítsalak és megerősítselek benneteket. Meg akarom mondani nektek, hogy ez az Istennek igazi kegyelme†. Maradjatok is meg ebben szilárdan!

¹³Üdvözöl benneteket a Babilonban lévő gyülekezet,* amelyet Isten ugyanúgy kiválasztott, mint benneteket. Üdvözlését küldi nektek Márk, aki Krisztusban a fiam.

¹⁴Köszöntsétek egymást a szeretet csókjával!

Békesség legyen bennetek és közöttetek, akik Krisztusban vagytok!

5:13 a Babilonban lévő gyülekezet Szó szerint: „az, aki (nőnemű névmás) Babilonban van”.

Péter

második levele

1 ¹Simon Péter, Jézus Krisztus szolgája és apostola[†], üdvözetemet küldöm nektek, akik ugyanolyan értékes hitet kaptatok, mint mi. Ezt a hitet azért kaptuk, mert Istenünk és Megmentőnk, Jézus Krisztus igazságos.

²Mind több és több kegyelem[†] és békeség töltsön be titeket azáltal, hogy Istent és Jézust, a mi Urunkat személyesen és egyre mélyebben megismeritek.

Isten mindent megadott nekünk

³Az ő isteni hatalma mindennel megajándékozott bennünket, ami az élethez és Isten szolgálatához szükséges. Úgy kapjuk meg ezeket, hogy egyre jobban és jobban megismerjük őt, aki a saját dicsőségével és csodálatos tetteivel hívott el bennünket. ⁴Ezek által igen nagy és értékes áldásokkal ajándékozott meg bennünket, ahogyan megígérte. Ezeket az áldásokat pedig azért adta, hogy saját isteni természetének részesei lehessünk, és a világban lévő romlottságtól elmenekülhessünk. A romlottság gyökere az olyan kívánság, amely gonosz dolgokra irányul.

⁵Mivel ilyen nagy áldásokat kaptatok, teljes erővel törekedjete arra, hogy a hitetek mellett fejlődjön ki bennetek a jóság, tudás, ⁶mértéktartás, türelem, ⁷istenfélő magatartás, a testvéreitek iránti kedvesség, és az isteni szeretet is. ⁸Ha mindezek a tulajdonságok megvannak, és egyre erősödnek bennetek, akkor segíteni fognak abban, hogy eredményesek és hatékonyak legyetek. Ugyanakkor elvezetnek benneteket Urunk, Jézus Krisztus teljes megismerésére is. ⁹Akiből viszont hiányoznak ezek a tulajdonságok, az olyan, mintha vak lenne, vagy rövidlátó, mert elfelejtette, hogy régi bűneit Isten megbocsátotta.

¹⁰Ezért, testvéreim, még inkább törekedjete arra, hogy megerősítsétek: Isten elhívott és kiválasztott benneteket. Mert ha ezt teszitek, nem fogtok megbotlani, vagy elesni soha, ¹¹és nagyszerű fogadtatásban lesz részetek Urunk és Megmentőnk, Jézus Krisztus örökké tartó Királyságában.

¹²Ti ugyan jól tudjátok ezeket a dolgokat, és kitartóan ragaszkodtok az igazsághoz, amelyet elfogadtatok, mégis, segíteni akarok nektek, hogy soha ne felejtsetek el ezeket. ¹³Igen, helyesnek tartom, hogy amíg ebben a földi testben élek, emlékeztesselek benneteket. ¹⁴Ugyanis tudom, hogy nem sokára el kell hagynom ezt a világot, amint azt Urunk, Jézus Krisztus kijelentette nekem. ¹⁵Ezért minden igyekezetemmel azon leszek, hogy segítsek nektek emlékezni ezekre a dolgokra, még akkor is, amikor már elköltöztem.

Láttuk Krisztus dicsőségét

¹⁶Beszéltünk nektek arról, hogy Urunk, Jézus Krisztus teljes hatalommal fog visszajönni. De nem ravaszul kitalált történeteket meséltünk el nektek.

Nem! Mi a saját szemünkkel láttuk Jézus fenséges nagyságát! ^{17–18}Hiszen mi ott voltunk Jézussal együtt a szent hegyen*, amikor az Atya-Istentől dicsőséget és megtiszteltetést kapott. Ugyanis, a Fenséges Dicsőség (az Atya-Isten) hangja így szólt hozzá: „Ez az én Fiam, akit nagyon szeretek. Őbenne gyönyörködöm.” Mi valóban hallottuk ezt a Mennyből jövő hangot!

Figyeljete a prófétai szóra!

¹⁹Ezért teljesen megbízhatónak tartjuk a próféták[†] üzenetét. Ti is jól teszitek, ha hallgattok a prófétákra, mert az ő szavuk olyan, mint a fény a sötétségben. Figyeljete is rá, amíg eljön a hajnal, és a hajnalcsillag felkel a szívetekben! ²⁰Mindenekelőtt meg kell értenetek, hogy az Írásban[†] található próféciák közül egyik sem származott a próféta saját gondolataiból. ²¹Mert soha egyetlen prófécia sem született emberek akaratából, hanem úgy, hogy bizonyos embereket a Szent Szellem[†] indított, és arra biztatott, hogy beszéljenek. Így valójában Isten szólt általuk.

Óvakodjatok a hamis tanítóktól!

2¹Voltak azonban hamis próféták[†] is az Isten népe között. Ez ma is így van. Ugyanígy, közöttetek is lesznek hamis tanítók. Ezek észrevétlenül ártalmas és hamis tanításokat csempésznek közétek, amivel sok kárt okoznak. Úgy tanítanak, hogy nehéz észrevenni, milyen téves a felfogásuk. Egészen addig elmennek, hogy megtagadják a Mestert (Jézust), aki pedig megmentette őket. Ezzel hirtelen és gyors pusztulást hoznak magukra. ²Sokan követik majd őket ezekben a gonosz dolgokban. Mások pedig miattuk fognak sok rosszat mondani az igazság útjáról. ³Ezek a hamis tanítók mindenféle hazugságot kitalálnak, hogy kihasználjanak benneteket, mert csak a pénzetek kell nekik. Azonban Isten már régóta ítéletet hirdetett felettük, és biztos pusztulás vár rájuk.

⁴Amikor az angyalok követtek el bűnt, Isten nem hagyta őket sem büntetés nélkül. Az alvilág sötét mélyére zárva őrzik őket az ítélet napjáig. ⁵Isten megbüntette azokat a régi embereket is, akik gonoszak voltak: az Özönvízzel pusztította el őket. Csak Nőét mentette meg, aki figyelmeztette a többieket Isten igazságos ítéletére. Igen, az Özönvízből csak Nőé menekült meg hét másik emberrel együtt.

⁶Hasonlóképpen pusztulásra ítélte Isten Sodomát[†] és Gomorát[†], azokat a gonosz városokat. Úgy megégette őket, hogy csak hamu maradt belőlük. Példájuk figyelmeztetésül szolgál az istentelen embereknek, hogy lássák, mi vár rájuk. ^{7–8}Ugyanakkor Isten kimentette Sodomából Lót, akit elfogadott. Lót jó ember volt, és szenvedett a körülötte élő istentelen emberek gonoszsága miatt. Nap mint nap látta és hallotta, milyen gonosz dolgokat csinálnak a többiek, és ez gyötörte az igaz lelkét.

⁹Mindebből láthatjátok, hogy az Úr ki tudja menteni a megpróbáltatásokból azokat, akik őt szolgálják. Ugyanakkor fogva tartja a gonoszokat az Ítélet Napjáig, amikor majd megkapják a büntetésüket. ¹⁰Ez a büntetés különösen azokra vonatkozik, akik bűnös emberi természetük romlott kívánságai szerint élnek, meg azokra, akik semmibe veszik Isten fennhatóságát.

Ezek a hamis tanítók vakmerők, elbizakodottak, és a saját fejük után mennek. Még attól sem riadnak vissza, hogy dicsőséges lényekről* gonoszul és káromkodva beszéljenek. ¹¹Az angyalok nem mondanak azokra a lényekre rossz dolgokat, sem nem vádolják őket az Úr előtt. Pedig az angyalok erősebbek és hatalmasabbak náluk! ¹²Ezek a hamis tanítók viszont gonosz dolgokat mondanak azokról, amiket nem is ismernek. Úgy viselkednek, mint értelmetlen vadállatok, akik gondolkodás nélkül követik ösztöneiket, és csak arra valók, hogy megfogják és levágják őket. Igen, ezek a hamis tanítók is hasonló módon fognak elpusztulni.

¹³Most sok ember szenved miattuk, de egyszer majd ők is szenvedni fognak! Ez lesz a büntetésük mindazért, amit tettek. Élvezik, ha mindenki szeme láttára gonoszságot követhetnek el. Olyanok, mint a piszkos folt a ruhán!

Szégyent hoznak rátok, amikor együtt esztek velük. ¹⁴Ha ránéznek egy asszonyra, máris megkívánják, és azon jár az eszük, hogyan követhetnének el házasságtörést† vele. Folytonosan vétkeznek ilyen módon. A bizonytalanok embereket bűnre csábítják. Szívüket hozzászoktatták a kapzsisághoz, és átok ül rajtuk.

¹⁵Ezek a hamis tanítók letértek a jó útról, és eltévedtek. Úgy jártak, mint Bálám† próféta†, aki Bozor* fia volt. Szerette volna megkapni a pénzt, amit a gonoszságáért ígértek. ¹⁶De egy számár mondta meg neki, hogy amit tesz, ellenkezik Isten törvényével. Igen, valóban egy közönséges, teherhordó számár szól hozzá, emberi szóval! Pedig egy számár általában nem tud beszélni, így azonban mégis megakadályozta, hogy a próféta ostobaságot csináljon.

¹⁷Ezek a hamis tanítók olyanok, mint a kiszáradt források, és mint a felhők, amiket a vihar kerges. A legsűrűbb sötétség vár rájuk. ¹⁸Olyan dolgokkal dicsekednek, amiknek semmi értelme sincs. Rossz útra vezetik az embereket: főleg azokat, akik csak nem régen távolodtak el a bűnben élőkől. A hamis tanítók ezt azzal érik el, hogy kihasználják az emberek gonosz kívánságait. ¹⁹Szabadságot ígérnek nekik, pedig ők maguk is a romlottság rabszolgái. Ugyanis az ember annak a szolgája, aki őt legyőzte.

²⁰Ezek az emberek egyszer már megismerték Urunkat és Megmentőnket, Jézus Krisztust, és így kimenekültek a világ romlott dolgaiból. De ha ezek után megint belekeverednek ugyanazokba a gonosz dolgokba, és megint a régi bűnök uralkodnak rajtuk, akkor még mélyebbre süllyednek, mint ahonnan indultak. ²¹Bizony, az ilyen embernek jobb lett volna, ha egyáltalán meg sem ismerte volna az igazság útját! Valóban, jobb lett volna, mint megismerni az igaz utat és azután elfordulni a szent tanítástól, amelyet kaptak. ²²Az ilyen emberekre ráillik a mondás: „A kutya visszamegy ahhoz, amit kihányt”, és „a megfürdetett disznó újra a sárban hempereg.”*

2:10 dicsőséges lények Szó szerint: „dicsőségek”. Valószínűleg angyali lényekről van szó, feltehetőleg gonosz angyalokról. **2:15** Bozor Néhány görög kéziratban a „Beór” név szerepel.

2:22 idézet: Péld 26:11.

Az Úr Napja közel van!

3¹Szeretteim, ez már a második levem, amit nektek írok. Mindkettőt azért írtam, hogy emlékeztesselek titeket ezekre a dolgokra. Ezzel a helyes gondolkodásokat akarom felébreszteni. ²Emlékezzetek arra, amit régen a szent próféták† mondtak! Jusson eszetekbe Urunk és Megváltónk parancsa, amit apostolaitok† mondtak nektek. ³Mindenekelőtt értsétek meg, hogy az utolsó napokban lesznek olyan emberek, akik csúfolódnak, és csak a saját kívánságukat követik. ⁴Ezek azt mondják: „Jézus megígérte, hogy vissza fog jönni, igaz? De hol van? Mióta őseink meghaltak, minden ugyanúgy történik, mint a világ teremtésétől kezdve.” ⁵Mivel szándékosan nem akarnak emlékezni, ezért el van takarva előlük, hogy az egek már régóta léteztek, és a Földet a vízből és a víz által formálta ki Isten — mindezt pedig a szava által tette. ⁶Azután azt a régi világot vízzel árasztotta és pusztította el. ⁷A mostani egeket és Földet pedig ugyanez a isteni szó őrzi meg addig, amíg egy napon tűz fogja elpusztítani. Ez ugyanazon a napon fog megtörténni, amikor az istentelen embereket Isten megítéli és elpusztítja.

⁸Csak azt az egyet ne felejtsetek el, szeretett testvéreim, hogy az Úrnál egy nap annyi, mint ezer év, és ezer év, mint egy nap.* ⁹Az Úr nem késik el ígérete teljesítésével, bár vannak, akik ezt gondolják róla. Nem késik, hanem türelmesen vár ránk. Azért vár, mert nem akarja, hogy akár csak egyetlen ember is elveszen. Ellenkezőleg, azt akarja, hogy mindenki megváltoztassa gondolkozását és életét.

¹⁰Bizony, eljön az Úr Napja! Úgy fog megérkezni, mint a tolvaj. Akkor az egek recsegve-ropogva elmúlnak*, az égitegek pedig elégnak és elpusztulnak. Tűzben ég majd el a Föld, és minden, ami rajta van. ¹¹Ha pedig mindezek így elpusztulnak, gondoljátok meg, hogyan éljete! Szánjátok oda magatokat Istennek, és őt szolgáljátok!

Új Ég és Új Föld

¹²Várva várjátok, sőt sietessétek Isten Napjának eljövetelét! Azon a Napon lángokban pusztulnak el az egek, és az égitegek szétolvadnak a hőségben. ¹³Isten ígérete szerint azonban Új Eget és Új Földet várunk, ahol jóság, békesség és igazság fog uralkodni.

¹⁴Szeretett testvéreim, mivel vágyva várjátok ezeket, minden erőttökkel azon igyekezzetek, hogy tisztán, büntelenül és békességben találjon benneteket az Úr!

Pál leveleiről

¹⁵Urunk türelmesen vár még — értsétek meg, hogy ez sokak számára a megmenekülés lehetőségét jelenti! Ugyanerről írt nektek szeretett testvérünk, Pál is, Istentől kapott bölcsességgel. ¹⁶Ő minden levelében szokott írni ezekről a dolgokról. A leveleiben néha előfordulnak nehezen érthető dogok. Akadnak olyan tanulatlan és bizonytalan emberek, akik ezeket félremagyarázzák és kiforgatják. De nem csak Pál leveleit, hanem az Írások† egyéb részeit is kiforgatják az eredeti értelmükből, és ezzel a saját pusztulásukat okozzák.

3:8 „ezer év, mint egy nap” Lásd Zsolt 90:4. **3:10** *elmúlnak* Néhány görög kézirat szerint: „elégnak” vagy „eltűnnek”.

Befejezés

¹⁷De ti, szeretett testvéreim, mindezeket már előre tudjátok. Vigyázzatok tehát, hogy titeket ne tudjanak félrevezetni ezek a gonosz emberek, és szilárd meggyőződésedet ne tudják megingatni! ¹⁸Inkább erősödjetek meg Jézus Krisztus kegyelmében†! Ő a mi Urunk és Megmentőnk — igyekezzetek minél mélyebben megismerni őt! Ővé legyen a dicsőség most és örökké! Ámen!

János

első levele

1 ¹Arról írunk nektek, ami kezdettől fogva volt. Arról,

akit mi magunk hallottunk, és
saját szemünkkel láttunk,
akit egészen közelről figyeltünk,
sőt, meg is érintettünk a kezünkkel.

Ő az Isten élő és életet adó beszéde* (*Jézus Krisztus*). ²Ő az Élet, aki nyilvánvaló módon megjelent. Mi magunk is láttuk, és bizonyítjuk, hogy ez igaz. Igen, róla beszélünk, az Örök Életről. Ő mindig az Atya-Istennél volt, most azonban látható módon megjelent nekünk. ³Láttuk és hallottuk őt, és most nektek is elmondjuk ezeket, mert azt akarjuk, hogy ti is közösségben* legyetek velünk. Ez pedig azt jelenti, hogy mi mindannyian az Atyával és az ő Fiával, Jézus Krisztussal vagyunk közösségben. ⁴Azért írunk most nektek erről, hogy a mi örömünk* teljes legyen.

Jézus vére megtisztít minden bűntől

⁵Az üzenet, amelyet Jézus Krisztustól hallottunk, és amelyet most nektek kihirdetünk, így szól: Isten világosság*, és benne nincs semmi sötétség†. ⁶Ezért, ha azt mondjuk, hogy közösségben vagyunk Istennel, közben pedig továbbra is a sötétségben élünk, akkor hazudunk, és nem követjük az igazságot. ⁷De ha valóban abban a világosságban élünk, amelyben maga Isten is él, akkor mi, akik hiszünk, közösségben vagyunk egymással. Akkor Jézusnak, Isten Fiának vére (*halála*) megtisztít, és tisztán tart bennünket minden bűntől.

⁸Ha nem akarjuk elismerni, hogy bűnösök vagyunk, akkor magunkat csapjuk be, és nincs bennünk az igazság. ⁹De ha elismerjük bűneinket, akkor megtapasztaljuk, hogy Isten hűséges és igazságos: megbocsátja bűneinket, és teljesen megtisztít minden gonoszságtól. ¹⁰Ha azt mondjuk, hogy nem követtünk el semmi bűnt, akkor valójában azt állítjuk, hogy Isten hazudik. Akkor Isten üzenetének nincs helye a szívünkben.

1:1 beszéde A görög kéziratokban: „logosz”. Jelentése: valamilyen fajta kommunikáció. Itt Jézus Krisztust jelenti, akin keresztül Isten saját magát megismertette az emberekkel. **1:3 közösség** Egymást szerető személyek közötti kapcsolat. Akik közösségben vannak, megosztják egymással, amijük csak van: tulajdonukat, szeretetüket, örömeiket, szomorúságukat, hitüket és minden mást is. A 6. és 7. versben is. **1:4 a mi örömünk** Néhány görög kéziratban „a ti örömotök” szerepel. **1:5 világosság** Itt Isten természetét fejezi ki, hogy ő milyen jó és igazságos.

Jézus a mi pártfogónk

2¹Kedves gyermekeim, azért írtam ezt nektek, hogy ne vétkezzetek. De ha valaki mégis bűnt követ el, van aki segít nekünk, és szót emel az érdekünkben az Atya-Istennél: az igazságos Jézus Krisztus! ²Ő maga volt az áldozat a bűneinkért. De nemcsak a mi bűneinkért, hanem minden ember összes bűnéért is.

³Ha engedelmeskedünk annak, amit Isten mondott nekünk, akkor biztosak lehetünk benne, hogy valóban megismertük őt. ⁴Aki azt mondja: „ismerem Istent”, de nem engedelmeskedik Isten szavának, az hazudik, és az igazságnak nincs helye a szívében. ⁵Aki viszont engedelmeskedik Isten beszédének, abban az emberben Isten szeretete elérte a célját. ⁶Aki azt mondja, hogy ő Istenben él, annak úgy kell élnie, ahogyan Jézus élt.

Isten régi-új parancsa

⁷Kedves testvéreim, amit nektek írok, az egyáltalán nem új dolog, hanem ugyanaz a régi parancs, amit még kezdetben kaptatok. Ez az a tanítás, amit már hallottatok. ⁸Mégis, újra mondom nektek, mintha új parancs lenne. Ez az igazság, amely megmutatkozott Jézus életében, és érvényes a ti életetekben is. Igen, mert a sötétség[†] múlik, és már ragyog az igazi világosság.

⁹Aki azt mondja, hogy a világosságban* él, mégis gyűlöli a testvérét, az valójában még mindig a sötétségben[†] van. ¹⁰Aki Isten szeretetével szereti a testvérét, az megmarad a világosságban, és semmi nincs benne, ami miatt rosszat tenne. ¹¹De aki gyűlöli testvérét, az a sötétségben van. A sötétségben él, és nem tudja, hová megy, mert a sötétség megvakította.

- ¹² Azért írok nektek, kedves gyermekeim,
mert Jézus Krisztusért Isten megbocsátotta a bűneiteket.
- ¹³ Azért írok nektek, apák,
mert ti már megismertétek azt, aki öröktől fogva él.
Azért írok, fiatalok,
mert legyőztétek a Gonoszt.
- ¹⁴ Azért írok nektek, gyermekek,
mert már megismertétek az Atya-Istent,
azért írok nektek, apák,
mert megismertétek azt, aki kezdettől fogva él.
Azért írok nektek, fiatalok,
mert erősek vagytok,
Isten beszéde bennetek él, és legyőztétek a Gonoszt.

Ne szeressétek ezt a világot!

¹⁵Ne szeressétek ezt a világot, se a világ dolgait! Aki ezt a világot szereti, az nem szereti az Atya-Istent. ¹⁶Ezek azok a gonosz dolgok, amik a világban vannak:

olyan dolgokat kívánunk, amik bűnös természetünknek tetszenek,
megkívánjuk azokat a bűnös dolgokat, amiket megláttunk,
büszkék vagyunk arra, amink van.

2:9 világosság Itt Isten természetét fejezi ki, hogy ő milyen jó és igazságos.

Mindezek nem az Atya-Istentől, hanem a világból származnak. ¹⁷Ez a mostani világ elmúlik, és vele együtt az is, amit a hitetlen emberek kívánnak. De aki Isten akaratát és terveit viszi véghez, az örökké él.

Isten ajándéka és Krisztus ellenségei

¹⁸Gyermekeim, az utolsó óra érkezett. Ahogyan már hallottatok róla, a Krisztus Ellensége el fog jönni. Valóban, Krisztusnak sok ellensége már itt is van. Ebből is láthatjuk, hogy csakugyan az utolsó órában élünk. ¹⁹Krisztusnak ezek az ellenségei egy ideig közöttünk voltak, azután elhagytak bennünket. De valójában soha nem tartoztak közénk. Hiszen ha igazán közénk tartoztak volna, itt is maradtak volna. Ők azonban elmentek, s ebből látszik, hogy valójában sohasem tartoztak közénk.

²⁰Ti viszont mindannyian kaptatok Istentől* egy különleges ajándékot*, ezért ismeritek az igazságot. ²¹Nem azért írtam nektek ezeket, mintha nem ismernétek az igazságot, hanem éppen azért, mert ismeritek. Azért írtam, mert tudjátok, hogy az igazságból nem származik hazugság.

²²Mi a legnagyobb hazugság? Ha valaki azt mondja, hogy Jézus nem a Krisztus. Aki ezt mondja, az Krisztus ellensége, mert nem akarja elismerni az Atya-Isten, és a Fiú hatalmát. ²³Mert aki nem hisz a Fiúban, az nem ismeri az Atya-Istent sem. Aki azonban elismeri a Fiú hatalmát, az elismeri az Atya-Istent is.

²⁴Kövessétek továbbra is azt a tanítást, amit kezdettől fogva hallottatok! Ha ez bennetek marad, akkor ti is közösségben* maradtok a Fiúval és az Atya-Istennel. ²⁵Mert ez az, amit nekünk megígért: az örök élet.

²⁶Mindezt azért írom nektek, mert vannak, akik megpróbálnak rossz útra vezetni és becsapni benneteket. ²⁷Ti azonban kaptatok Krisztustól egy különleges ajándékot, amely megmarad bennetek, ezért nincs rá szükségetek, hogy az emberek tanítsanak titeket. Az ő ajándéka megtanít benneteket mindenre, és amit mond, az mind igaz! Nincs benne semmi hazugság. Tehát ahogy ő tanított benneteket, úgy éljete Krisztusban továbbra is. ²⁸Drága gyermekeim, éljete továbbra is Krisztusban! Ha megmaradunk benne, akkor nem kell félnünk majd azon a napon sem, amikor visszajön. Bízhatunk benne, hogy nem fogunk szégyent vallani előtte. ²⁹Tudjuk, hogy Krisztus igazságos. Ugyanígy biztosak lehettek benne, hogy mindazok, akik igazságosan élnek, Isten gyermekei.

Isten gyermekei vagyunk

3 ¹Gondoljátok csak meg, az Atya-Isten annyira szeret minket, hogy Isten gyermekeinek neveznek bennünket! De nemcsak így hívnak, valóban azok is vagyunk! A hitetlen emberek nem értik meg, hogy mi Isten gyermekei vagyunk, mert nem ismerték meg Istent. ²Kedveseim, igaz, hogy most Isten gyermekei vagyunk, de még nem tudjuk, mi lesz majd belőlünk később. Csak azt tudjuk, hogy amikor Krisztus visszajön, akkor már olyanok

2:20 Istentől Szó szerint: „Attól, aki szent”. Jelentheti az Atya-Istent, vagy Jézus Krisztust.

2:20 ajándékot Szó szerint: „felkenetést”, vagy: „szent olajat”. Itt a Szent Szellemet jelenti, aki az igazságra tanít. A 27. versben is. **2:24 közösség** Egymást szerető személyek közötti kapcsolat. Akik közösségben vannak, megosztják egymással, amijük csak van: tulajdonukat, szeretetüket, örömeiket, szomorúságukat, hitüket és minden mást is.

leszünk, mint ő. Hiszen meg fogjuk látni őt, amint van! ³Mindenki, aki reménykedik abban, hogy meglátja őt, tisztán tartja magát a bűntől, ahogyan Krisztus maga is tiszta.

⁴Aki bűnt követ el, az Isten törvénye ellen vétkezik. Mert a bűn nem más, mint az Isten törvényével szembeni engedetlenség. ⁵Tudjátok, hogy Krisztus azért lett emberré, hogy a bűnt félretegye az útból, és őbenne egyáltalán nincs bűn. ⁶Aki Jézus Krisztusban él, és benne is marad, az nem fog továbbra is bűnben élni. Ha valaki folyamatosan bűnben él, az valójában nem is látta meg Jézust, sem nem ismerte meg őt igazán.

⁷Kedves gyermekeim, nehogy valaki becsapjon benneteket! Aki Istennek tetsző életet él, az az ember maga is igazságos és jó, amint Krisztus is igazságos és jó. ⁸De aki bűnben él, a Sátánhoz[†] tartozik. A Sátán ugyanis kezdettől fogva állandóan vétkezik. Isten Fia azonban éppen azért jött a Földre, hogy lerombolja és megsemmisítse mindazt, amit a Sátán épít.

⁹Aki Isten gyermeke lett, az nem marad továbbra is a bűnben. Miért? Mert új életet kapott Istentől, amely állandóan benne marad.* Isten gyermeke viszont nem maradhat a bűnben, hiszen az ilyen ember Istentől született. ¹⁰Az, hogy ki az Isten gyermeke, és ki tartozik a Sátánhoz[†], ebből látszik meg: aki nem Istennek tetsző életet él, az nem Isten gyermeke. Ugyanígy, aki nem szereti a testvérét, az sem Isten gyermeke.

Szeretnünk kell egymást

¹¹Hiszen a régi parancs — amit jól ismertek — az, hogy szeretnünk kell egymást Isten szeretetével. ¹²Ne legyünk olyanok, mint Kain[†], aki a Gonoszhoz tartozott, és meggyilkolta testvérét. Miért ölte meg? Mert Kain gonosz dolgokat, a testvére pedig Istennek tetsző dolgokat tett.

¹³Testvéreim, ne csodálkozzatok, ha a hitetlen emberek gyűlölnek benneteket! ¹⁴Mi átmentünk a halálból az életre. Honnan tudjuk ezt? Onnan, hogy Isten szeretetével szeretjük a testvéreinket. Aki nem szereti a testvérét, azon még mindig a halál uralkodik. ¹⁵Aki pedig gyűlöli a testvérét, az valójában gyilkos*. De jól tudjátok, hogy egyetlen gyilkosnak sem lehet örök élete. ¹⁶Abból értettük meg, hogy valójában mit jelent az Isten irántunk való szeretete, hogy Krisztus a saját életét adta értünk. Ezért mi is kötelesek vagyunk odaadni életünket a testvéreinkért. ¹⁷Gondoljátok meg például, hogy van egy gazdag hívő[†], akinek mindene megvan. Látja a testvérét, aki szegény, mégsem segít rajta. Mit gondoltok, Isten szeretete megmaradhat abban a gazdag testvérben? Bizony, nem! ¹⁸Kedves gyermekeim, ne csak szavakkal szeressük egymást! Az isteni szeretet abban mutatkozik meg, amit teszünk.

^{19–20}Így lehetünk benne biztosak, hogy az igazsághoz tartozunk! Így nyugtathatjuk meg a szívünket Isten előtt, akkor is, amikor vádol bennünket a lelkiismeretünk. Hiszen Isten sokkal hatalmasabb, mint a lelkiismeretünk, és mindent jól lát.

²¹Kedveseim, ha a szívünk nem vádol bennünket, akkor bizalommal mehetünk Istenhez. ²²Ő pedig megadja, amit kérünk, akármi legyen is az,

3:9 új élet ... marad Szó szerint: „Isten magja marad benne”. **3:15** gyilkos Aki gyűlöl valakit, abban ugyanaz az indulat dolgozik, mint abban, aki meg akar ölni valakit. Ezért a kettő szorosán összefügg. Jézus tanított erről a bűnről. Lásd Mt 5:21–26.

mert engedelmeskedünk a parancsainak, és azt tesszük, amit ő szeret. ²³Isten pedig azt parancsolja, hogy Fiában, Jézus Krisztusban higgyünk, és szeressük egymást. Ezt parancsolta nekünk maga Jézus is, amikor velünk volt. ²⁴Aki engedelmeskedik Isten parancsainak, az Istenben él, és az Isten is él őbenne. Honnan tudjuk, hogy Isten bennünk él? Onnan, hogy a saját Szellemét† adta nekünk!

Óvakodjatok a hamis prófétáktól!

4 ¹Kedves gyermekeim, ne higgyetek akármelyik szellemnek. Előbb gondosan vizsgáljátok meg őket, hogy valóban Istentől jöttök-e! Azért mondom ezt, mert sok hamis próféta† jön-megy szerte a világon. ²Így tudjátok eldönteni, hogy egy szellem Istentől jött-e: ha elismeri, és ő is azt mondja, hogy Jézus a Krisztus, aki emberi testben jelent meg a Földön — akkor az a szellem Istentől jött. ³De ha ezt nem ismeri el, és nem akarja kimondani, akkor nem Istentől jött. Ez a Krisztus Ellenségének szelleme, akiről hallottátok, hogy el fog jönni a világra, és már itt is van.

⁴Ti azonban, gyermekeim, Istenhez tartoztok, ezért legyőztétek őket, mert aki bennetek él, hatalmasabb, mint az, aki a világban van. ⁵Azok a világhoz tartoznak, és amit mondanak, azt is a világból veszik, ezért hallgat rájuk a világ. ⁶Ezzel szemben, mi Istenhez tartozunk, és aki Istent ismeri, hallgat ránk. Aki pedig nem Istenhez tartozik, az nem fogadja el, amit mondunk. Így tudjuk megkülönböztetni az igazság Szellemét† attól a szellemtől, amely félrevezeti és becsapja az embereket.

Isten maga a szeretet

⁷Kedveseim, Isten szeretetével kell szeretnünk egymást, mert ez a szeretet Istentől származik. Aki így szeret, az mind Istentől született, és ismeri Istent. ⁸Aki nem szeret, az nem ismerte meg Istent, mert Isten maga a szeretet. ⁹Isten pedig úgy mutatta meg nekünk, mennyire szeret bennünket, hogy elküldte a Földre egyetlen Fiát! Azért küldte, hogy rajta keresztül örök életet kapjunk. ¹⁰Ez az isteni szeretet! Nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem ahogy ő szeret bennünket. Ezt pedig azzal mutatta meg, hogy a saját Fiát küldte a Földre, hogy általa félretolja az útból bűneinket.

¹¹Kedveseim, ha Isten így szeretett bennünket, akkor nekünk is ezzel az isteni szeretettel kell szeretnünk egymást. ¹²Istent még soha senki nem látta. De ha isteni szeretettel szeretjük egymást, Isten bennünk él, és ez a szeretet kiteljesedik bennünk.

¹³Tudjuk, hogy Istenben élünk, és Isten bennünk él. Honnan tudjuk? Abból, hogy a saját Szelleméből† adott nekünk. ¹⁴Az Atya-Isten elküldte Fiát a Földre, hogy az egész emberiséget megmentse. Ezt a saját szemünkkel láttuk, és bizonyítjuk, hogy így igaz. ¹⁵Aki elismeri, és az emberek előtt kimondja: „hiszem, hogy Jézus az Isten Fia” — abban Isten benne él, és ő is Istenben él. ¹⁶Így ismerjük és tapasztaljuk meg Isten irántunk való szeretetét, és így bízunk ebben a szeretetben.

Mert Isten maga a szeretet. Aki ebben az isteni szeretetben éli az életét, az valójában Istenben él, és Isten is él őbenne. ¹⁷Így növekszik bennünk Isten szeretete, amíg teljessé nem lesz. Ezért hát nem kell félnünk az Ítélet

Napjától, hiszen mi is ugyanúgy vagyunk ebben a világban, ahogyan ő.*
¹⁸Ahol Isten szeretete uralkodik, ott nem marad hely a félelem számára. Sőt, amikor ez a szeretet egészen kiteljesedik, minden félelmet kiszorít belőlünk. Ha valaki fél, igazában attól fél, hogy Isten meg fogja büntetni. Az ilyen ember azért fél, mert Isten szeretete még nem töltötte be teljesen.

¹⁹Isten előbb szeretett bennünket, ezért tudunk mi is másokat szeretni Isten szeretetével. ²⁰Aki azt mondja: „Szeretem Istent”, a testvérét viszont gyűlöli, az hazudik. Hiszen hogyan szerethetné Istent, akit soha nem látott, ha nem szereti a testvérét, akit lát? ²¹Mert Krisztus azt parancsolta, hogy aki Istent szereti, az szeresse a testvérét is Isten szeretetével.

Hitünk legyőzi a világot

5 ¹Aki valóban hiszi, hogy Jézus a Krisztus, az Istentől született. Aki az Atya-Istent szereti, az természetesen szereti az Isten gyermekeit is. ²Hogyan lehetünk biztosak benne, hogy valóban isteni módon szeretjük az ő gyermekeit? Úgy, hogy valóban szeretjük Istent, és engedelmeskedünk a parancsainak! ³Mert Istent szeretni annyit jelent, mint engedelmeskedni neki. Ez pedig egyáltalán nem nehéz! ⁴Hiszen aki Istentől származik, az legyőzi a világot. Ami pedig a világot legyőzte, az a hitünk. ⁵Mert ugyan ki más győzhetné le a világot, mint az, aki hiszi, hogy Jézus az Isten Fia?

Az örök élet a Fiúban van

⁶Ő az a Jézus Krisztus, aki vízzel* és vérrrel* jött. Tehát nemcsak vízzel, hanem vízzel és vérrrel. A Szent Szellem bizonyítja, hogy ez igaz, mert a Szent Szellem az igazság. ⁷Ez a három, aki bizonyítja az igazságot: ⁸a Szent Szellem†, a víz és a vér. Ez a három ugyanazt mondja. ⁹Amikor az emberek mondanak valamit, elfogadjuk, hogy igaz, és elhisszük, amit mondanak. Akkor mennyivel megbízhatóbb, amit Isten maga mond! Hiszen ő az igazságot mondja a saját Fiáról. ¹⁰Aki hisz az Isten Fiában, abban ott él ez az igazság. De aki nem hiszi el, amit Isten mondott, az hazugnak tekinti őt. Miért? Mert nem hitte el Istennek, amit a Fiáról mondott. ¹¹Ez pedig a következő: Isten örök életet adott nekünk — és ez az élet Isten Fiában van. ¹²Ebből következik, hogy akiben él a Fiú, annak örök élete van. De akiben nem él az Isten Fia, annak nincs örök élete.

Imádkozz a testvéredért

¹³Ezeket nektek írom, akik már hisztek Isten Fiának nevében. Azért írom, hogy egészen biztosak legyetek benne: nektek már most örök életetek van! ¹⁴Ezért teljes bizalommal fordulhatunk Istenhez: ha az ő akarata szerint kérünk valamit, biztos, hogy meghallgat bennünket! ¹⁵Ha pedig biztosak vagyunk benne, hogy meghallgat, bármit is kérünk tőle, akkor azt is tudjuk, hogy amit kértünk, azt meg is adta.

¹⁶Ha valaki látja, hogy testvére vétkezett, de nem halálos bűnt követett el, imádkozzon érte! Kérése szerint Isten életet fog adni annak, aki vétkezett. Van halálos bűn is, arra nem vonatkozik, hogy imádkozzatok azért, aki ilyet elkövet. ¹⁷Minden, ami rossz, az bűn, de nem mindegyik bűn vezet a halálba.

4:17 ... *ahogyan ő* Ez vonatkozhat az Atya-Istenre is, meg Jézus Krisztusra is. **5:6** *vízzel* Valószínűleg Jézus bemerítkezésére utal. **5:6** *vérrrel* Valószínűleg Jézus halálára utal.

¹⁸Tudjuk, hogy akik Istentől születtek, nem maradnak benne a bűnben. Isten Fia megőrzi az Isten gyermekeit teljes biztonságban,* hogy a gonosz ne árthasson nekik. ¹⁹Tudjuk, hogy mi Istenhez tartozunk, de a világ a gonosz hatalmában van. ²⁰De azt is tudjuk, hogy Isten Fia eljött a Földre, és ő tett bennünket képessé arra, hogy az igaz Istent megismerjük. Most pedig az igaz Istenben élünk, fia, Jézus Krisztus által. Igen, ő az igaz Isten és az örök élet. ²¹Gyermekeim, maradjatok távol a hamis istenektől!

5:18 *Isten Fia ... biztonságban* Szó szerint: „aki Istentől született, az megőrzi őt teljes biztonságban ...”, vagy: „megőrzi magát teljes biztonságban.”

János

második levele

¹Az idős gyülekezeti vezető* üdvözetét küldi az asszonynak*, akit Isten kiválasztott, és az ő gyermekeinek.

Isten szeretetével igazán* szeretlek benneteket! De nem csak én, hanem mindazok is, akik megismerték az igazságot. ²Emiatt az igazság miatt szeretünk így benneteket. Igen, az igazság miatt, amely bennünk él, és örökké velünk is marad.

³Kegyelem†, irgalom és békeség legyen velünk az Atya-Istentől és Fiától, Jézus Krisztustól. Ezeket az áldásokat az igazság és az isteni szeretet által kaphatjuk meg.

⁴Nagyon megörültem, amikor gyermekeid között olyanokat találtam, akik az igazság útján járnak, ahogy az Atya-Isten megparancsolta. ⁵Kedves asszonyom, arra kérlek benneteket, hogy isteni szeretettel szeressük egymást mindannyian! Ez a parancs nem új a számotokra, ezt már régóta tudjátok. ⁶Az isteni szeretet azt jelenti, hogy Isten parancsai szerint élünk. A parancs, amint azt kezdettől hallottátok, így szól: az isteni szeretetnek megfelelően éljete!

⁷Mert sokan vannak szerte a világon, akik becsapják az embereket: letagadják, hogy Jézus Krisztus emberi testben jött el a világra. Aki ezt tagadja, az hamis tanító és Krisztus ellensége. ⁸Vigyázzatok, nehogy elveszítsetek, amiért mi dolgoztunk! Igyekeztek, hogy teljes jutalmatokat megkapjátok!

⁹Továbbra is kövessétek a Krisztusról szóló igazi tanítást. Aki eltér ettől, és nem egyedül az ő tanításait követi, abban nem él Isten. Aki pedig Krisztus tanításait követi, abban benne él az Atya-Isten és a Fiú is. ¹⁰Ha valaki hozzátok érkezik, de nem ezt tanítja, azt be se engedjétek az otthonotokba, sőt, még csak ne is köszönjete nekik! ¹¹Mert ha befogadjátok az ilyen embert, akkor valójában részt vesztek abban a gonosz munkában, amit végez.

¹²Bár sok mindent szeretnék még mondani nektek, most mégsem folytatom az írást tollal és tintával. Inkább — majd ha meglátogatlak benneteket — szemtől szemben beszélgetünk, hogy örömünk teljes legyen. ¹³Üdvözlök benneteket kiválasztott nővéretek* gyermekei.

I vezető Valószínűleg maga János apostol. Lásd a Szójegyzékben az „idős gyülekezeti vezető”-nél.
 I asszony Jelenthet egy asszonyt is, meg egy helyi gyülekezetet is. Az utóbbi esetben a „gyermekek” a gyülekezet tagjai. Az 5. versben is. I igazán vagy: „az igazságban”. Ez jelentheti az örömhírt is, ami minden hívőt összekapcsol. I3 nővéretek Az 1. versben említett „asszony” nővére. Jelentheti annak az asszonynak a testvérét, vagy egy másik helyi gyülekezetet.

János

harmadik levele

¹Az idős gyülekezeti vezető* köszönti kedves barátját, Gájuszt, akit igazán szeret.

²Szeretett barátom, tudom, hogy a lelkednek jó dolga van. Imádkozom, hogy minden tekintetben jó dolgod legyen, és testileg is épp olyan jó egészségnek örvendj, mint amilyen jól vagy lélekedben. ³Nagyon megörültem, amikor néhány hozzánk látogató testvérünk elmondta, hogy milyen hűséges vagy az igazsághoz*, és hogyan követed az igazság útját. ⁴Nekem semmi nem okozhat nagyobb örömet, mint ha azt hallom, hogy gyermekeim az igazság útját követik.

⁵Szeretett barátom, hűségesen cselekszel, amikor segítesz testvéreidnek, még akkor is, ha nem ismered őket. ⁶A hozzánk látogató testvérek elmondták a gyülekezet[†] előtt, hogy milyen szeretettel voltál irántuk. Kérlek, hogy Istennek tetsző módon segítsd a testvéreket útjuk folytatásában! ⁷Mert ők a Krisztus szolgálatára indultak útnak, és a hitetlenektől semmit nem fogadtak el. ⁸Ezért nekünk, hívőknek[†] kell őket segítenünk, hogy munkatársaik legyünk az igazságban.

⁹Írtam egy levelet a gyülekezetnek[†], de Diotrefész, aki ott vezető szeretne lenni, nem fogadja el, amit írtam. ¹⁰Ezért ha elmegyek hozzátok, el fogom mondani, milyen dolgokat csinál. Mert hazudik, és rossz dolgokat mond rólam. Sőt, még azokat a testvéreket sem fogadja vendégszeretettel, akik Krisztust szolgálják. Ráadásul, még másokat is megakadályoz ebben, és kizárja őket a gyülekezetből.

¹¹Szeretett barátom, ne a rosszat utánozd, hanem a jót! Aki jót tesz, az Istené, aki pedig rosszat, az nem látta Istent.

¹²Demetrioszról mindenki jót mond, az igazság is mellette tanúskodik, de mellette tanúskodunk mi is, és tudod, hogy a mi tanúságtételünk igaz.

¹³Sok mondanivalóm van még a számodra, de nem akarom folytatni tollal és tintával, ¹⁴mert remélem, hogy hamarosan találkozunk, és akkor majd beszélgetünk. ¹⁵Békesség veled! Üdvözet a barátaidtól! Köszönts te is minden barátunkat személyesen!

¹ vezető Valószínűleg maga János apostol. Lásd a Szójegyzékben az „idős gyülekezeti vezető”-nél.
³ igazsághoz vagy: „az igazságban”. Ez jelentheti az örömhírt is, ami minden hívőt összekapcsol.
A 8. és 12. versben is.

Júdás

levele

¹Üdvözet Júdástól, aki Jézus Krisztus szolgája és Jakab testvére, azoknak akiket az Atya-Isten elhívott, szeret és megőriz Jézus Krisztus számára.

²Egyre jobban töltsön be titeket Isten irgalmassága, békessége és szeretete!

Az istentelen emberek büntetése

³Szeretett testvéreim, a mi közös megmenekülésünkről szerettem volna írni nektek. Most mégis szükséges, hogy valami másról írjak. Arra biztatlak benneteket, hogy tovább küzdjete a hitért, amit Isten egyszer és mindenkorra átadott népének! ⁴Azért kell erről írnom, mert titokban istentelen emberek férköztek be közéték. A próféták[†] már régen megírták, hogy ezeket Isten el fogja ítélni. Ezek az istentelenek visszaélnék Isten kegyelmével[†], és megtagadják Jézus Krisztust, egyedüli Mesterünket és Urunkat.

⁵Néhány dologra újból szeretnék emlékeztetni, bár ezeket jól tudjátok. Gondoljatok arra, hogy az Úr kiszabadította népét Egyiptomból, később mégis elpusztította közülük azokat, akik nem hittek! ⁶Emlékezzetek azokra az angyalokra, akik nem őrizték meg a rangjukat, hanem elhagyták a saját lakóhelyüket! Isten ezért örökre megkötözte, és a sötétségben tartja őket az Ítélet nagy Napjáig. ⁷Gondoljatok Sodomára[†], Gomorára[†] és a környező városokra! E városok lakói ezekhez az angyalokhoz hasonlóan természetellenes szexuális bűnököt[†] követték el. Ezért most a büntetésüket szenvedik az örök tűzben. Példájuk bennünket is fgyelmeztet.

⁸Ugyanez a helyzet azokkal az emberekkel is, akik befurakodtak közéték. Ők a saját álmaikat követik, bűnökkel szennyezik be a testüket, elutasítják az Úr hatalmát, és a dicsőséges lényeket* szidalmazták. ⁹Pedig még Mihály, az angyalok fejedelme sem mert ilyet tenni! Amikor Mózes[†] teste miatt vitatkozott a Sátánnal[†], nem merte őt vádolni, vagy elítélni, hanem azt mondta: „Büntessen meg téged az Úr!” ¹⁰Ezek az emberek viszont azokat szidalmazták, akiket nem is ismernek! Vannak dolgok, amiket ösztönösen ismernek, mint az oktan állatok. De még ezek a dolgok is a veszedelemben vezeték őket. ¹¹Szerencsétlenek! Kain[†] példáját követték. Mivel kívánták a pénzt, Bálám[†] rossz útját választották. Lázadó természetük miatt úgy fognak elpusztulni, mint Kóré*. ¹²Olyanok ezek az emberek, mint a piszkos folt a ruhán, amikor veletek együtt vacsoráznak a gyülekezetben. Szemtelenül együtt esznek veletek, de csak magukat hizlalják. Olyanok, mint a szél kergette felhők, amikből nem esik egy csöpp eső sem. Mint a terméketlen

⁸ dicsőséges lények Szó szerint: „dicsőségek”. Valószínűleg angyali lényekről van szó, feltehetőleg gonosz angyalokról. ¹¹ Kóré fellázadt Mózes ellen. Lásd 4Móz 16:1–40.

gyümölcsfák, amiket késő ősszel gyökerestül kivágnak — így kétszeresen is elpusztulnak. ¹³Ahogy a tenger vad hullámai fehér habot hánynak, úgy vannak ezek az emberek is a saját szégyenletes dolgaikkal. Olyanok, mint eltévedt csillagok, akikre a legsűrűbb örök sötétség vár.

Énók próféciája

¹⁴Róluk is prófétált[†] Énók, aki Ádámtól számítva a hetedik nemzedékben élt, amikor azt mondta: „Nézzétek, az Úr eljön, ezer és ezer szentjével együtt! ¹⁵Eljön, hogy ítéletet tartson mindenki felett, és megbüntessen minden istentelen embert. Elítéli őket minden tettükért, amit Isten ellen követtek el, és minden gonosz beszédért, amit az istentelen bűnösök Isten ellen mondtak.”

¹⁶Ezek az emberek mindenben hibát keresnek, mindig panaszkodnak, a saját kívánságaikat követik, és szeretnek nagyokat mondani. Csak akkor mondanak jót valakiról, ha valamit kapni akarnak tőle.

Óvakodjatok az istentelen csúfolkodóktól!

¹⁷De ti, szeretett testvéreim, emlékezzetek azokra a dolgokra, amiket Urunk, Jézus Krisztus apostolai[†] előre megmondtak! ¹⁸Mert így figyelmeztettek titeket: „Az utolsó időben olyan emberek jönnek, akik még Istent is kicsúfolják, és a saját istentelen kívánságaikat követik”. ¹⁹Ezek azok, akik viszálykodást okoznak közöttetek. Saját bűnös természetük kívánságai uralkodnak rajtuk, és nem lakik bennük a Szent Szellem[†].

Imádkozzatok a Szent Szellem által

²⁰De ti, szeretett testvéreim, építsétek fel magatokat hitetek alapjára, amely a legszentebb dolog a világon. Imádkozzatok a Szent Szellem[†] által! ²¹Maradjatok meg Isten szeretetében! Várva várjátok Urunkat, Jézus Krisztust és kegyelmét[†], mert ő hozza nektek az örök életet.

²²Bánjatok könnyörületességgel azokkal, akik kételkednek! ²³Másokat pedig a tűzből is ragadjatok ki, hogy megmentsetek őket! Legyetek óvatosak, amikor bizonyos embereken könnyörültök! Még a régi bűnös természet által bemocskolt ruhát is gyűlöljétek!*

Dicsőség Istennek

²⁴Isten meg tud őrizni benneteket az elbukástól, és képes benneteket hibátlanul maga elé állítani a dicsőségben. Micsoda öröm lesz ez mindannyiunk számára! ²⁵Ő az egyetlen Isten, és egyedül ő tud megmenteni bennünket. Az övé legyen minden dicsőség, nagyság, uralom és hatalom Jézus Krisztus, a mi Urunk által a múltban is, most is, és örökké!

23 még a régi ... gyűlöljétek Szó szerint: „Még az alsóruhájukat is gyűlöljétek, amit a testük bepiszkolt!”

A jelenések könyve

A könyv eredete

1 ¹Ez a Jézus Krisztus kijelentése*, amelyet ő Istentől kapott, hogy megmutassa a szolgálóinak. Azokat a dolgokat mutatta meg, amiknek hamarosan és gyorsan meg kell történniük. Jézus a szolgálójához, Jánoshoz küldte angyalát, hogy megmutassa neki ezeket. ²János pedig mindazt elmondta, amit látott. Ez az, amit Isten üzent. Ez az, amit Jézus Krisztus mondott Jánosnak, aki tanúsítja, hogy mindez igaz. ³Áldott, aki felolvassa, és áldottak, akik meghallgatják ennek a próféciónak az üzeneteit, és engedelmeskednek azoknak, mert már közeledik az idő.

Jézus üzenete a hét gyülekezetnek

⁴Jánostól az Ázsiában[†] lévő hét gyülekezetnek[†]:

kegyelem[†] és békesség szálljon rátok attól, aki van, aki mindig is volt, és aki el fog jönni; és a trón előtt lévő hét Szellemtől[†], és ⁵Jézus Krisztustól. Ő a hűséges tanú[†], aki elsőként támadt fel a halottak közül, és aki a Föld összes királyának fejedelme.

Jézus mindig szeretett bennünket, és a saját vére árán véglegesen megszabadított a bűneinktől. ⁶Ő tett bennünket királysággá. Ő tett minket papokká, akik Istent, az ő Atyját szolgáljuk. Övé legyen a dicsőség és a hatalom örökké! Ámen!

⁷Nézzétek! Jézus jön a felhőkkel körülvéve! Mindenki meg fogja látni, még azok is, akik átszúrták* a lándzsával, és az egész világon mindenki sírni fog miatta. Igen, így lesz, ámen!

⁸Azt mondja az Úr Isten: „Én vagyok az Alfa és az Ómega*, aki vagyok, aki mindig is voltam, és aki el fogok jönni, a Mindenható.”

⁹Én, János, a testvéretek vagyok Jézus által. Társatok vagyok a szenvedésben, a türelmes kitartásban, és a Jézussal való együtt-uralkodásban is. Patmosz* szigetén voltam, mert Isten beszédét és a Jézusról szóló igazságot hirdettem az embereknek.

János találkozik Jézussal

¹⁰Ekkor magával ragadott a Szent Szellem[†], és elvitt az Úr Napjára. A hátam mögül erős hangot hallottam. Olyan volt, mint a trombita hangja. ¹¹Ezt mondta: „Írd meg egy könyvben mindazt, amit látsz, és küldd el annak

1:1 *kijelentés* Olyan igazságok megmutatása, amik eddig el voltak takarva. **1:7** *átszúrták* Amikor Jézust megölték, egy katona a lándzsájával Jézus oldalába szúrt. Lásd Jn 19:34. **1:8** *Alfa és az Ómega* A görög ABC első és utolsó betűi. Jelentése: Isten a kezdete és a befejezése mindennek. **1:9** *Patmosz* Kis sziget a Földközi-tengerben, a mai Törökország nyugati partjánál.

a hét gyülekezetnek[†], amely Efezusban, Szmirnában, Pergamonban, Thiatirában, Szárdiszban, Filadelfiában és Laodiceában van!”

¹²Akkor megfordultam, hogy lássam, ki szól hozzám. Hét színarany olajmécs-tartót láttam, ¹³közöttük pedig valakit, aki az Emberfiához[†] hasonlított. Ott állt, hosszú ruhában, a melle körül aranyövvel. ¹⁴A feje és haja olyan volt, mint a tiszta fehér gyapjú, vagy a hó. A szeme a tűz lángjához, ¹⁵lábfeje a kemencében megolvasztott izzó rézhez, a hangja pedig hatalmas vízesés zúgásához hasonlított. ¹⁶A jobb kezében hét csillagot tartott. Szájából kétélű éles kard jött ki. Arca úgy ragyogott, mint a Nap, amikor a legfényesebben süt.

¹⁷Amikor megláttam, a lába elé estem, mint egy halott, ő pedig rám tette jobb kezét, és azt mondta: „Ne félj! Én vagyok az Első és az Utolsó, ¹⁸Én vagyok az Örökké Élő. Halott voltam, de nézd, élek örökké, és kezemben vannak a Halál és a Hádész[†] kulcsai. ¹⁹Ezért írd le amiket láatsz, amik vannak, és amik ezek után fognak megtörténni! ²⁰A jobb kezemben levő hét csillag és a hét arany olajmécs-tartó titka pedig ez: a hét csillag a hét gyülekezet[†] angyala, a hét olajmécs-tartó pedig maga a hét gyülekezet.”

Jézus az efezusi gyülekezetnek üzen

2¹„Az efezusi gyülekezet[†] angyalának ezt írd:

Ezt üzeni, aki jobb kezében tartja a hét csillagot, és aki a hét arany olajmécs-tartó között jár: ²Ismerem mindazt, amit teszel. Tudom, hogy szorgalmasan dolgozol, türelmes és kitartó vagy. Tudom, hogy nem tűröd a gonoszokat. Próbára tetted azokat, akik apostoloknak[†] mondják magukat, pedig nem azok, és bebizonyítottad, hogy hazudnak. ³Tudom, hogy az én nevemért türelmesen elszenvedted a megpróbáltatásokat, és nem fáradtál bele.

⁴De van valami, ami nem tetszik nekem: a szereteted már nem olyan, mint a kezdetben. ⁵Emlékezz vissza, hol voltál, és honnan estél le! Változtasd meg a szívedet és életedet! Térj vissza azokhoz, amiket kezdetben tettél! Mert ha nem változol meg, eljövök hozzád, és a olajmécs-tartódat elveszem. ⁶Az viszont melletted szól, hogy gyűlölöd, amit a nikolaiták* tesznek, mert azt én is gyűlölöm.

⁷Akinek van füle, hallja és értse meg, amit a Szellem[†] mond a gyülekezeteknek[†]! Aki győz, annak megengedem, hogy egyen az Élet Fájáról, amely Isten Kertjében van.”

Jézus üzenete a szmirnai gyülekezetnek

⁸„A szmirnai gyülekezet[†] angyalának írd meg:

Ezt üzeni az Első és az Utolsó, aki meghalt és feltámadt: ⁹Ismerem szenvedésedet és szegénységedet — bár valójában gazdag vagy! Tudom, hogy milyen gonosz dolgokat mondtak rólad azok, akik zsidóknak tartják magukat, pedig nem azok, hanem a Sátán[†] zsinagógája[†]. ¹⁰Semmit se félj a rád váró szenvedésektől! Mert a Sátán néhányat közületek börtönbe fog zárni, hogy próbára tegyen, és szenvedni fogsz tíz napig. Maradj hűséges, még ha meg is kell halnod, és akkor neked adom az örök élet koronáját.

2:6 *nikolaiták* Kisázsiaiában élő vallásos csoport, amely hamis tanításokat követett. Egy Nikolausz nevű emberről nevezték el őket. A 15. versben is.

¹¹Akinek van füle, hallja és értse meg, amit a Szellem[†] mond a gyülekezeteknek[†]! Aki győz, annak nem árthat a második halál.”

Jézus üzenete a pergamoni gyülekezetnek

¹²„A pergamoni gyülekezet[†] angyalának ezt írd meg:

Ezt üzeni az, akié a kétélű, éles kard: ¹³Tudom, hogy ott laksz, ahol a Sátán[†] trónja van. Mégis ragaszkodsz hozzám, és nem tagadtad meg, hogy hiszel bennem, még akkor sem, amikor hú tanúmat*, Antipászt megölték a városodban, ahol a Sátán lakik.

¹⁴De van valami, ami nem tetszik nekem: vannak közöttetek néhányan, akik a Bálám[†] tanítását* követik. Bálám arra tanította Bálák királyt, hogyan csalja csapdába Izrael népét. Rávette őket, hogy egyenek a bálvány[†]-isteneknek felajánlott ételekből, és szexuális bűnöket[†] kövessenek el. ¹⁵Így nálad is vannak, akik a nikolaiták tanítását követik. ¹⁶Változtassátok meg szíveteket és életeteket, különben hamarosan eljövök hozzátok, és a számból kijövő karddal fogok harcolni ellenük.

¹⁷Akinek van füle, hallja és értse meg, amit a Szellem[†] mond a gyülekezeteknek[†]!

Aki győz, annak adok az elrejtett mannából*, és egy fehér követ. Erre új név lesz ráírva, amelyet csak az tud, aki kapja.”

Jézus üzen a thiatirai gyülekezetnek

¹⁸„A thiatirai gyülekezet[†] angyalának ezt írd:

Ezt üzeni az Isten Fia, akinek a szeme olyan, mint a tűz lángja és a lába, mint az izzó olvasztott fém: ¹⁹Ismerem mindazt, amit teszel, a hitedet, szolgálatodat és türelmes kitartásodat. Tudom, hogy amit most teszel, az több, mint amit kezdetben tettél. ²⁰De van valami, ami nem tetszik nekem: eltűröd, hogy az az asszony, Jezábel* azt tegye, amit akar. Mert prófétának[†] mondja magát, tanítja szolgálóimat és félrevezeti őket. Ráveszi őket, hogy szexuális bűnöket[†] kövessenek el, és hogy egyenek a bálvány[†]-isteneknek felajánlott ételekből. ²¹Adtam neki időt, hogy megváltozzon, de ő nem akar, hanem továbbra is vétkezik. ²²Ezért Jezábelt a kínok ágyába fektetem. Azokat pedig, akik vele együtt szexuális bűnöket követtek el, súlyos szenvedésekkel sújtom, ha meg nem bánják a Jezábellel együtt elkövetett gonoszságaikat. ²³Jezábel követőit megölöm, és az összes gyülekezet[†] meg fogja érteni, hogy én mindenkinek vizsgálom a szívét és gondolatait. Én fogom mindenkinek megadni, amit a tetteiért érdemel.

²⁴De vannak ott Thiatirában, akik nem követik Jezábel tanítását, és nem ismerték meg a Sátán[†] úgynevezett „mélységeit”. Nekik azt üzenem: nem teszek rátok több terhet, ²⁵csak ragaszkodjatok ahhoz, amitek van, amíg el nem jövök!

²⁶Aki győz, és mindvégig engedelmeskedik nekem, annak hatalmat adok a nemzetek fölött:

²⁷ ‘vasból készült királyi pálcával fog uralkodni rajtuk,
és összetöri őket, mint a vas a cserépedényeket,’

Zsolt 2:8–9

2:13 *hű tanú* Aki kitartóan képviseli és mondja Isten üzenetét, még akkor is, amikor ezért bántják, vagy meg is ölik. **2:14** *Bálám tanítása* Lásd 4Móz 22:20–25:5 **2:17** *elrejtett manna* Lásd 2Móz 16:4–36; Zsid 9:4. **2:20** *Jezábel* Jezábel hamis próféta(nő) volt. Azt állította, hogy Isten üzenetét mondja, de ez hazugság volt.

²⁸Ez a hatalom ugyanaz, mint amit én kaptam Atyámtól. A győztes megkapja tőlem a Hajnalcsillagot is.

²⁹Akinek van füle, hallja és értse meg, amit a Szellem[†] mond a gyülekezeteknek[†]!”

Jézus a szárdiszi gyülekezetnek üzen

³¹„A szárdiszi gyülekezet[†] angyalának ezt írd:

Ezt üzeni az, akinél Isten hét Szelleme[†] és a hét csillag van: ‘Ismerem mindazt, amit teszel, és tudom, hogy élőnek hívnak, pedig valójában halott vagy. ²Ébredj fel! Erősítsd meg a haldoklókat, akik még életben maradtak, mert látom, hogy amit tettél és teszel, azt az én Istenem hiányosnak találta. ³Ezért emlékezz vissza arra a tanításra, amit kaptál és hallottál, és engedelmeskedj annak. Változtasd meg a szívedet és életedet! Ha nem ébredsz fel, eljövök, mint a tolvaj, de nem tudod melyik órában. ⁴Mégis vannak néhányan közöttetek Szárdiszban, akik nem piszkolták be a ruhájukat. Ők fehér ruhában járnak majd velem, mert méltók rá. ⁵Aki győz, az fehér ruhát viselhet, és nem húzom ki a nevét az Élet Könyvéből. Sőt, nyilvánosan kihirdetem Atyám és angyalai előtt, hogy ez a győztes hozzám tartozik!

⁶Akinek van füle, hallja és értse meg, amit a Szellem[†] mond a gyülekezeteknek[†]!”

Jézus üzenete a filadelfiai gyülekezetnek

⁷„A filadelfiai gyülekezet[†] angyalának ezt írd:

Ezt üzeni a Szent, az Igaz, akinek kezében van a Dávid kulcsa. Ha ő kinyit egy ajtót, azt senki nem zárhatja be. De ha bezárja, akkor senki nem képes kinyitni.* ⁸Ismerem mindazt, amit teszel. Látod, kinyitottam előtted egy ajtót, amit senki nem zárhat be. Tudom, hogy bár gyenge vagy, mégis követted tanításomat, és nem tagadtál meg engem. ⁹Lásd, idehozom eléd azokat, akik a Sátán[†] zsinagógájához[†] tartoznak. Ezek azt mondják, hogy ők zsidók, de valójában nem azok, csak hazudnak. Eléd hozom őket, hogy meghajoljanak a lábad előtt, megértsék és elismerjék, hogy én mindig szerettelek téged. ¹⁰Mivel engedelmeskedtél a szavamnak, hogy türelmesen tarts ki, azért én is megmentelek a megpróbáltatás idején, amely az egész világra eljön, hogy próbára tegye a Föld lakóit.

¹¹Hamarosan eljövök! Ragaszkodj ahhoz, ami a tiéd, és abban tarts ki! Akkor senki nem veheti el a koronádat! ¹²Aki győz, azt mindörökké oszloppá teszem Istenem templomában. Ráírom Istenem nevét. Ráírom Istenem városának, az Új Jeruzsálem* nevét, amely a Mennyből száll le Istenemtől. Ráírom az én új nevemet is.

¹³Akinek van füle, hallja és értse meg, amit a Szellem[†] mond a gyülekezeteknek[†]!”

Jézus üzenete a laodiceai gyülekezetnek

¹⁴„A laodiceai gyülekezet[†] angyalának ezt írd:

3:7 kinyit ... zárhatja be Lásd Ézs 22:22 **3:12** Új Jeruzsálem Új Jeruzsálem, vagy Mennyei Jeruzsálem — az a szellemi hely a Mennyben, ahol Isten és az övéi laknak örökké.

Ezt üzeni az Ámen*, a hű és igaz Tanú, aki uralkodik Isten teremtményei fölött: ¹⁵Ismerem mindazt, amit teszel. Ismerlek téged: sem hideg nem vagy, sem forró. Bárcsak hideg, vagy forró lennél! ¹⁶De mivel langyos vagy, kiköplek a számból! ¹⁷Azt mondod: „Gazdag vagyok! Meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire!” Nem veszed észre, hogy valójában nyomorult vagy, szánalmas, szegény, vak és meztelen?! ¹⁸Azt tanácsolom, hogy tőlem vegyél igazi aranyat, amit tűzben tisztítottak meg, hogy valóban gazdag legyél! Tőlem vegyél fehér ruhát, hogy eltakard szégyenletes meztelenségedet! Tőlem vegyél orvosságot a szemedre, hogy tisztán láss!

¹⁹Akit én szeretek, azt helyreigazítom, megfegyelmzem, sőt megfenyítem. Ezért teljes erővel igyekezz! Változtasd meg szívedet és életedet! ²⁰Nézd, itt állok az ajtód előtt, és kopogtatok. Aki meghallja a hangomat, és beenged, annak a házába bemegyek, vele vacsorázok, és ő velem.

²¹Aki győz, annak megengedem, hogy velem együtt üljön trónomon, mint ahogy én is győztem, és az Atya maga mellé ültetett a trónjára.

²²Akinek van füle, hallja és értse meg, amit a Szellem† mond a gyülekezeteknek†!”

Isten trónja a Mennyben

4¹Ezek után láttam. Egy ajtó nyílt ki a Mennyben, éppen előttem. ²Hallottam ugyanazt a hangot, amit korábban. Olyan volt, mint a trombita hangja, és azt mondta nekem: „Gyere fel ide, és megmutatom neked, amiknek ezek után kell megtörténniük!” ³Ekkor azonnal magával ragadott a Szent Szellem†. A Mennyben voltam egy királyi trón előtt. A trónon valaki ült, ⁴aki olyan fényes volt, mint a drágakövek ragyogása, a gyémánt és a rubin fénye. ⁵A Trónt smaragd-színű szivárvány vette körül. Körülötte huszonnégy másik trónt láttam, rajtuk huszonnégy fehér ruhás öregkorú mennyei vezető ült. Mindegyik arany koronát viselt a fején. ⁶A középen álló Trónból villámok csaptak ki, mennydörgések és más hangok is hallatszottak. A Trón előtt hét láng lobogott: Isten hét Szelleme. ⁷Azon túl kristálytisza üvegtengerhez hasonlót láttam.

A Trón belsejében és oldalainál négy mennyei élőlény állt. Mindegyiknek sok szeme volt, a testükön körös-körül. ⁸Az első élőlény oroszlánhoz hasonlított, a második bikához, a harmadiknak emberi arca volt, a negyedik pedig olyan volt, mint a repülő sas*. ⁹Mindegyiknek hat szárnya volt, és ezeket is kívül-belül mindenütt szemek borították. Éjjel-nappal szüntelenül ezt kiáltották:

„Szent, szent, szent az Úr, a Mindenható Isten,
aki volt, aki van, és aki el fog jönni.”

¹⁰Amikor ezek a mennyei élőlények dicséretet, tiszteletet és hálát adnak annak, aki a Trónon ül, aki örökké él, ^{10a}huszonnégy öregkorú mennyei vezető leborul a Trónon ülő előtt, és imádja az Örökké Élőt. Koronájukat a Trón elé teszik, és azt mondják:

3:14 Ámen ltt: Jézus neve. Héber szó, jelentése: „úgy legyen” vagy „igazán”. **4:7** négy mennyei élőlény Lásd Ez 1:4–14.

¹¹ „Urunk és Istenünk, méltó vagy rá,
 hogy tied legyen minden dicsőség, tisztelet és erő,
 mert te teremtettél mindent,
 és mindent a te akaratod hozott létre.”

A hétpecsétetes könyvtekercs és a Bárány

5¹Ezután ismét láttam. Aki a Trónon ült, a jobb kezében egy könyvteker-
 cset[†] tartott. A tekercsen kívül-belül írást láttam, és hét pecséttel volt
 lezárva. ²Azután egy hatalmas angyalt láttam, aki erős hangon így kiáltott:
 „Ki lenne méltó arra, hogy kinyissa a tekercsset? Ki méltó, hogy feltörje a
 tekercs pecsétjeit?” ³De nem volt senki! Sem a Mennyben, sem a Földön, sem
 a föld alatt nem akadt senki, aki ki tudta volna nyitni a könyvteker-
 csetet, és belenézhethetett volna. ⁴Ezért sokáig sírtam, mert senki sem volt méltó rá, hogy
 kinyissa a könyvteker-
 csetet, és belenézzon. ⁵Ekkor az egyik időskorú mennyei
 vezető így szólt hozzám: „Ne sírj, hanem nézz oda! A Júda[†] törzséből
 származó Oroszlán*, a Dávid[†] utóda győzött, hogy feltörje a hét pecsétet, és
 kinyissa a könyvteker-
 csetet.”

⁶Akkor egy Bárányt[†] láttam a Trón közepén, a négy mennyei élőlény között,
 az időskorú mennyei vezetők által körülvéve. A Bárány olyan volt, mint akit
 megöltek. Hét szarva volt és hét szeme — Isten hét Szelleme[†], akit Isten
 elküldött az egész Földre. ⁷A Bárány odament ahhoz, aki a Trónon ült, és
 átvette annak jobb kezéből a könyvteker-
 csetet. ⁸Ekkor a négy mennyei élőlény és
 a huszonnégy időskorú mennyei vezető leborult a Bárány előtt. Mindegyiknél
 hárfa és arany pohár volt. Az arany poharak tele voltak tömjénnel[†], az Isten
 népének imádságaival. ⁹Új éneket énekeltek a Báránynak, amely így szólt:

„Méltó vagy, hogy átvedd a könyvteker-
 csetet,
 és pecsétjeit feltörd, mert áldozatként megöltek,
 és véred árán embereket vásároltál meg Isten számára
 minden törzsből, nyelvből, népből és nemzetből.

¹⁰ Belőlük építetted fel királyságodat,
 Isten papjaivá tetted őket, és uralkodni fognak a Földön.”

¹¹A Trón, a mennyei élőlények és az öregkorú mennyei vezetők körül
 nagyon sok angyalt láttam. Ezerszer ezren és tízezerszer tízezren voltak.
 Hallottam, amint ¹²hangosan kiáltották:

„Méltó a Bárány[†], akit áldozatként megöltek,
 hogy hatalmat, gazdagságot, bölcsességet, erőt,
 tisztességet, dicsőséget és áldást kapjon.”

¹³Azután hallottam, hogy minden teremtmény a Mennyben, a Földön, a
 föld alatt, és a tengerben ezt mondta:

„ Áldás, tisztelet, dicsőség és hatalom annak, aki a Trónon ül,
 és a Báránynak[†] örökké!”

¹⁴A négy mennyei élőlény így válaszolt: „Ámen!” Az öregkorú mennyei
 vezetők pedig leborultak, és imádták Istent.

A Bárány feltöri az első pecsétet

6¹Ezután láttam, hogy a Bárány[†] feltöri a hét közül az első pecsétet. Majd hallottam, hogy az egyik mennyei élőlény mennydörgő hangon ezt kiáltja: „Jöjj!” ²Ekkor egy fehér lovat láttam. Aki rajta lovagolt, íjat tartott a kezében. Győzelmi koronát[†] tettek a fejére, és győztesként lovagolt ki, hogy újra győzzön.

A második pecsét

³Amikor a Bárány[†] feltörte a második pecsétet, hallottam, hogy a második mennyei élőlény ezt kiáltja: „Jöjj!” ⁴Ekkor előjött egy másik ló, amely tűzvörös volt. Lovasának megengedték, hogy elvegye a Földről a békét, és emiatt az emberek egymást gyilkolják. Ennek a lovasnak egy hatalmas kardot adtak a kezébe.

A harmadik pecsét

⁵Amikor a Bárány[†] feltörte a harmadik pecsétet, hallottam, hogy a harmadik mennyei élőlény ezt kiáltja: „Jöjj!” Most egy fekete lovat láttam. Aki ezen lovagolt, mérleget tartott a kezében. ⁶Ekkor a négy mennyei élőlény közül hangot hallottam, amely ezt mondta: „Egy mérték* búza egy dénár[†], három mérték árpa egy dénár! De az olajt és a bort ne bánts!”

A negyedik pecsét

⁷Amikor a Bárány[†] feltörte a negyedik pecsétet, hallottam, hogy a negyedik mennyei élőlény ezt kiáltja: „Jöjj!” ⁸Ekkor egy hamuszürke lovat láttam. A Halál lovagolt rajta, akit Hádész[†] követett. Ők ketten hatalmat kaptak a Föld negyedrésze felett, hogy háborúkkal, éhínségekkel, járványos betegségekkel és vadállatokkal gyilkolják az embereket.

Az ötödik pecsét

⁹Amikor a Bárány[†] feltörte az ötödik pecsétet, emberek lelkeit láttam az oltár alatt. Azoknak a lelkei voltak, akiket azért öltek meg, mert hűségesek voltak Isten beszédéhez, és az igazsághoz, amit hordoztak. ¹⁰Ezek erős hangon kiáltották: „Szent és igaz Úr! Meddig vársz még?! Miért nem ítélsz, és miért nem bünteted meg azokat, akik megölték minket?” ¹¹Ekkor mindegyikre fehér ruhát adtak, és azt mondták nekik, hogy még várniuk kell egy kis ideig, mert még vannak szolgatársaik és testvéreik, akiket ugyanúgy meg fognak ölni, mint ahogy őket megölték. Meg kell várniuk, amíg ez a létszám betelik.

A hatodik pecsét

¹²Majd a Bárány[†] feltörte a hatodik pecsétet. Ekkor erős földrengés támadt, a Nap elsötétült, mintha fekete gyászruhába öltözött volna, a Hold egész korongja olyan lett, mint a vér. ¹³Az ég csillagai pedig úgy hullottak a földre, mint erős szélben a fügefáról az éretlen fügek. ¹⁴Az ég eltűnt, mint egy könyvtekercs[†], amit összetekernék. Minden hegy és sziget elmozdult a helyéről.

6:6 mérték Szó szerint: „koinix” — ókori mértékegység, kb. 1 liter. A katonák napi élelmiszer-fejadaja 1 koinix búza volt.

¹⁵A földi királyok, uralkodók, parancsnokok, gazdagok, hatalmasok, minden rabszolga és minden szabad ember, mind elbújtak a barlangokban és a sziklák közt a hegyekben. ¹⁶Azt mondták a hegyeknek és a szikláknak: „Zuhanjatok ránk, és rejtsetek el minket annak szeme elől, aki a trónon ül, és a Bárány[†] haragja elől, ¹⁷mert eljött haragjuk nagy napja! Ki tudná ezt elviselni?”

A száznegyvennégyezer

7¹Ezután négy angyalt láttam a Föld négy sarkánál állni, akik visszatartották a Föld négy szelét, hogy se a földön, se a tengeren, se a fákra ne fújjon a szél. ²Ekkor észrevettem egy másik angyalt is, aki kelet felől közeledett. Nála volt az Élő Isten pecsétje. Ez az angyal erős hangon ezt kiáltotta a másik négy angyalnak, akik hatalmat kaptak, hogy kárt okozzanak a földön és a tengeren: ³„Ne bántsátok se a földet, se a tengert, se a fákat, amíg a pecséttel meg nem jelöljük Istenünk szolgálóit a homlokukon!” ⁴Majd meghallottam, hogy hányan vannak, akiket megjelöltek a pecséttel. Összesen száznegyvennégyezer embert jelöltek meg, akik Izrael* mindegyik törzséből származtak:

- ⁵ Tizenkétezret Júda törzséből,
tizenkétezret Rúben törzséből,
tizenkétezret Gád törzséből,
- ⁶ tizenkétezret Ásér törzséből,
tizenkétezret Naftáli törzséből,
tizenkétezret Manassé törzséből,
- ⁷ tizenkétezret Simeon törzséből,
tizenkétezret Lévi törzséből,
tizenkétezret Issakár törzséből,
- ⁸ tizenkétezret Zebulon törzséből,
tizenkétezret József törzséből
és tizenkétezret Benjámin törzséből.

A hatalmas sereg, fehér ruhákban

⁹Ezután újra láttam: egy megszámlálhatatlanul sok emberből álló tömeget. Mindenféle nemzetből, törzséből, népből és nyelvből származtak. A Trón és a Bárány[†] előtt álltak fehér ruhában, és a kezükben pálmaágot tartottak. ¹⁰Ezt kiáltották: „A győzelem Istenünké, aki a Trónon ül, és a Bárányé!” ¹¹Az angyalok, akik körülállták a Trónt, az öregkorú mennyei vezetőket és a négy mennyei élőlényt, arcra borultak a Trón előtt. ¹²Ezekkel a szavakkal imádták Istent: „Ámen! Istenünk, tiéd az áldás, a dicsőség, a bölcsesség, a hála, a tisztelet, a hatalom és az erő örökké. Ámen[†]!”

¹³Ekkor az egyik az öregkorú mennyei vezetők közül megkérdezett engem: „Kik ezek a fehér ruhás emberek, és honnan jöttek?”

¹⁴Erre így feleltem: „Uram, te tudod!”

Így válaszolt: „Ők azok, akik a nagy szenvedések idejéből jöttek. Ruhájukat a Bárány[†] vérében mosták meg, azért lett ilyen fehér.* ¹⁵Ezért

7:4 Izrael Izrael, Isten választott népe, tizenkét törzséből áll. Sokszor jelképesen Isten egész népét jelenti. **7:14** Ruhájukat ... fehér Azt jelenti: hittek Jézusban, és abban, hogy Isten megbocsátotta bűneiket Jézus halála által.

állnak most Isten trónja előtt, és ezért imádják őt éjjel-nappal az Isten templomában*. Aki pedig a Trónon ül, betakarja, és védi őket. ¹⁶Soha többé nem éheznek és nem szomjaznak meg, Nap nem égeti, hőség nem bántja őket, ¹⁷mert a Bárány a pásztoruk, aki a Trón közepén ül, és az élet vizének forrásaihoz vezeti őket. Isten pedig minden könnyet letöröl a szemükről.”

A hetedik pecsét feltörése

8 ¹Amikor a Bárány† a hetedik pecsétet is feltörte, körülbelül fél óráig csend lett az egész Mennyben. ²Azután hét angyalt láttam, akik Isten előtt álltak. Mindegyik kapott egy trombitát.

³Ezután jött egy másik angyal, és megállt a füstölő-oltárnál. Arany füstölő volt a kezében, és sok tömjént† adtak neki, hogy Isten népének imádságaival együtt tegye a trón előtt álló arany oltárra. ⁴A tömjén füstje az Isten népének imádságaival együtt felszállt az angyal kezéből Isten elé. ⁵Azután az angyal izzó parazsat vett az oltárról, megtöltötte vele a füstölőt, majd ledobta a Földre. Erre mennydörgések és más hangok hallatszottak, villámlott és földrengés támadt.

⁶A hét angyal pedig, akiknél a trombiták voltak, készült a trombitálásra.

Az első trombita hangja

⁷Amikor az első angyal belefújt a trombitájába, vérrel kevert jégeső és tűz jött elő, és ezt ledobták a Földre. Ezért megégett a föld egyharmada, a fák egyharmada és az összes zöld fű.

A második trombita hangja

⁸A második angyal is trombitált. Ekkor belezuhant a tengerbe valami, ami hatalmas lángoló hegyhez hasonlított. Ettől vérré változott a tenger egyharmada, ⁹meghalt a tengeri élőlények harmadrésze, és a hajók harmadrésze elpusztult.

A harmadik trombita hangja

¹⁰A harmadik angyal is trombitált, ekkor egy óriási csillag zuhant le az égből, ami úgy lángolt, mint a fáklya. Ráesett a folyók egyharmadára és a vízforrásokra. ¹¹A csillag neve „Üröm” volt, ezért olyan keserű lett a vizek egyharmada, mint az üröm*. Sok ember meghalt, mert keserű vizet ivott.

A negyedik trombita hangja

¹²A negyedik angyal is belefújt a trombitájába, mire csapás érte a Nap egyharmadát, a Hold egyharmadát és a csillagok egyharmadát. Ezért mindegyiknek a harmadrésze elsötétült. Így a nappal egyharmad része és az éjszaka egyharmad része is teljes sötétségbe borult.

¹³Ekkor újra láttam: egy sas repült magasan az égen, és erős hangon ezt kiáltotta: „Jaj, jaj, jaj a Földön lakó embereknek a még hátralévő három trombita-zengés miatt! Mert a következő három angyal is hamarosan megfújja a trombitáját!”

7:15 *templom* Isten szellemi lakóhelye a Mennyben, ahol az övéi imádják őt. **8:11** *üröm* Nagyon keserű és mérgező növény. Itt a keserű szenvedés jelképe.

Az ötödik trombita hangja

9¹Az ötödik angyal is belefújt trombitájába. Ekkor láttam, hogy az égből a Földre hull egy csillag. Odaadták neki a feneketlen mélység lejáratainak kulcsát. ²Amikor kinyitotta a lejáratot, a mélységből füst szállt fel, mint egy nagy kemencéből, elsötétítette a Napot és az egész égboltot. ³A füstből sáskák[†] szálltak le a földre. Ezek a sáskák olyan erőt kaptak, mint a földi skorpiók[†]. ⁴Megmondták nekik, hogy sem a füvet, sem a fákat, sem a többi növényeket nem bántathatják, csak azokat az embereket, akik nem viselik a homlokukon Isten pecsétjét. ⁵De ezeket sem volt szabad megölniük. Csak kínozták őket öt hónapig, és ez a kín olyan volt, mint amikor egy skorpió megcsíp valakit. ⁶Ezalatt az öt hónap alatt az emberek keresik a Halált, de nem találják. Szeretnének meghalni, de a Halál elfut előlük.

⁷Maguk a sáskák[†] olyanok voltak, mint a harcra felkészített lovak. Emberi arcuk volt, és a fejükön volt valami, ami arany koronához[†] hasonlított. ⁸A fejükön mintha női haj lett volna, de oroszlán-fogaik voltak. ⁹Mellkasuk, mint a vaspáncél, szárnyaik zúgása pedig olyan zajt csapott, mint rengeteg lovas harci szekér, amint a csatába rohannak. ¹⁰Farkukon a skorpióéhoz[†] hasonló fullánk volt, és ebben volt az erő, amellyel öt hónapig kínozhatták az embereket. ¹¹A feneketlen mélység angyala volt a királyuk, akinek a neve héberül Abaddon, görögül pedig Apollion, vagyis Pusztító*.

¹²Ezzel az első csapás elmúlt, de még két csapás következik utána.

A hatodik trombita hangja

¹³A hatodik angyal is trombitált, mire hangot hallottam az Isten előtt álló arany oltár négy szarva közül. ¹⁴Ezt mondta a hatodik angyalnak, akinél a trombita volt: „Engedd szabadon azt a négy angyalt, akik a nagy Eufrátesz folyónál vannak megkötözve!” ¹⁵Ekkor szabadon engedték azt a négy angyalt, akik éppen erre az órára, napra, hónapra és évre voltak előkészítve, hogy megöljék az emberiség egyharmadát. ¹⁶A lovas hadsereg húszezerszer tízezer főből állt, hallottam a számukat.

¹⁷A látomásban ilyennek láttam a lovakat, és akik rajtuk ültek: tűzvörös, jácint-kék és kénsárga mellvértjük volt, a lovak feje az oroszlánéhoz hasonlított, és a szájukból tűz, füst és lángoló kén tört elő. ¹⁸Ez a három csapás — a lovak szájából elötörő tűz, füst és lángoló kén — ölte meg az emberiség egyharmadát. ¹⁹A lovak ereje a szájukban és a farkukban volt. Farkaik kígyókhöz hasonlítottak, és fejekben végződtek. Ezzel ártottak az embereknek.

²⁰A többi emberek, akik túléltek ezeket a csapásokat, mégsem változtatták meg a szívüket és életüket. Nem fordultak el bálványaiktól[†], amiket saját kezükkel készítettek. Továbbra is imádták a gonosz szellemeket[†], és bálványait, amiket aranyból, ezüstből, bronzból, kőből, fából maguk készítettek. Pedig a bálványok nem látnak, nem hallanak, és nem tudnak járni sem. ²¹Az emberek nem hagyták abba azt sem, hogy gyilkoljanak, varázsoljanak[†], szexuális bűnöket[†] kövessenek el, és lopjanak.

9:11 Abaddon Az Írásokban a „halottak országát” nevezték így. Lásd Jób 26:6 és Zsolt 88:11. „Abaddon” héberül, „Apollion” görögül egyaránt „pusztító”-t jelent.

Az angyal és a kis könyvtekerics

10¹Ekkor újra láttam. Egy másik hatalmas angyal jött le a Mennyből. Felhőbe öltözött, és a feje körül szivárvány volt. Arca a Naphoz, lábai pedig tűzoszlopokhoz hasonlítottak. ²Kezében egy kis nyitott könyvtekericset[†] tartott. ³Jobb lábával a tengerre lépett, bal lábával a szárazföldre. Hatalmasat kiáltott, ami úgy hangzott, mint az oroszlán ordítása. Ekkor a hét mennydörgés is megszólalt. ⁴Már éppen le akartam írni, amit mondott, de hangot hallottam a Mennyből: „Tartsd titokban a hét mennydörgés szavait, és ne írd le!”

⁵Ekkor az angyal, aki egyik lábával a tengeren, a másikkal a szárazföldön állt, jobb kezét felemelte az égre. ⁶Megesküdött arra, aki örökké él, aki teremtette a Mennyet és a benne élőket, a Földet és a rajta élőket, és a tengert és a benne élőket. Azt mondta: „Nem lesz több haladék! ⁷Azokban a napokban, amikor eljön az ideje, hogy a hetedik angyal is trombitáljon, beteljesül Isten titkos terve. Minden úgy lesz, ahogy Isten örömuzenetként[†] megmutatta szolgálóinak, a prófétáknak[†].”

⁸Ezután ugyanaz a mennyei hang szólt hozzám: „Menj, és vedd át a nyitott könyvtekericset[†] az angyal kezéből, aki a tengeren és a szárazföldön áll!”

⁹Ekkor odamentem az angyalhoz, és megkértem, hogy adja nekem a kis könyvtekericset. Ő ezt mondta: „Fogd, és edd meg! A gyomrodban keserű lesz, de a szádban édes, mint a méz.” ¹⁰Átvettem az angyaltól a tekericset és megettem. A számban édes volt, mint a méz, de miután megettem, a gyomrom megkeseredett. ¹¹Azután ezt hallottam: „Újra prófétálnod[†] kell sok népről, nemzetről, nyelvről és királyról.”

A két próféta

11¹Ezután egy nádból készült mérőpálcát kaptam, és ezt hallottam: „Kelj fel, és mérd meg Isten templomát*, az oltárt, és azokat, akik a templomban imádják az Istent! ²De a templom udvarával ne törődj, ne mérd meg, mert azt a nem zsidó népeknek adták, akik negyvenkét hónapig tapossák majd a Szent Várost.

³Én pedig hatalmat adok két tanúmnak, hogy prófétáljanak[†]. Ezerkétszázhatvan napig fognak prófétálni, zsákruhába[†] öltözve.” ⁴Ez a két tanú az a két olajfa és az a két mécs-tartó, akik az egész Föld Ura előtt állnak. ⁵Ha valaki bántani akarja őket, a két tanú szájából tűz jön ki, amely elpusztítja ellenségeiket. Így pusztulnak el, akik bántani akarják őket. ⁶Ennek a két tanúnak hatalma van arra, hogy bezárják az eget, és ne essen az eső, amíg prófétálásuk ideje tart. De hatalmuk van arra is, hogy a vizeket vérré változtassák, vagy bármilyen csapással megverjék a földet, ahányszor csak akarják.

⁷Amikor ez a két tanú befejezi feladatát, a tanúskodást, a Szörnyeteg harcolni fog ellenük. A Szörnyeteg a feneketlen mélységből jön fel, legyőzi és megöli őket. ⁸A két tanú holtteste az utcán fog feküdni, abban a nagy városban, amit szellemben „Szodomának” és „Egyiptomnak” neveznek. Ez az a város, ahol az Urat is megölték a kereszten. ⁹Három és fél napig nem

11:1 templom Isten szellemi lakóhelye a Mennyben, ahol az övéi imádják és szolgálják őt. Ebben az esetben János apostol úgy látja ezt a szellemi templomot, mint ami hasonlít a jeruzsálemi Templomhoz. A 19. versben is.

engedik eltemetni a két holttestet. Az emberek mindenféle népből, törzsből, nyelvből és nemzetből odajönnek, és nézik ezt a két halottat. ¹⁰A Föld lakosai örülnek, hogy a két tanú meghalt. Ünnepelnek és ajándékokat küldenek egymásnak, mert ez a két próféta[†] (*tanú*) sok szenvedést okozott nekik.

¹¹De három és fél nap múlva Istentől az élet szelleme száll a két prófétába[†], akik talpra állnak. ¹²Akik ezt látják, szörnyen megrémülnek. A két próféta pedig hangos kiáltást hall a Mennyből: „Jöjjetek fel ide!” Ekkor egy felhőben felemelkednek a Mennybe, ellenségeik pedig nézik őket.

¹³Ebben az órában szörnyű földrengés támad, amelyben a város tizedrésze elpusztul, és hétezer ember meghal. Akik életben maradnak, nagyon megrémülnek, és dicsérik a Menny Istenét.

¹⁴Ezzel elmúlt a második csapás. De nézzétek, már közeledik a harmadik!

A hetedik trombita hangja

¹⁵A hetedik angyal is megfújta a trombitáját. Ekkor erős hangok szólaltak meg a Mennyben. Ezt kiáltották:

„Most lett az egész világ feletti királyi uralom a mi Urunké és az
ő Krisztusáé,
és uralkodni fog örökké!”

¹⁶Ekkor a huszonnégy öregkorú mennyei vezető, akik az Úr előtt ültek trónjaikon, arcra borultak, és ¹⁷ezekkel a szavakkal imádták Istent:

„Hálát adunk neked, Mindenható Úr Isten,
aki vagy, és aki mindig voltál,
mert nagy hatalmat kezedbe vetted,
és királyi uralkodásodat megkezdted.

¹⁸ Megharagudtak a nem zsidó népek,
de most elérkezett a te haragod ideje.
Itt az idő, hogy megítéld a halottakat.

Eljött az ideje hogy megjutalmazd szolgálóidat, a prófétákat[†],
szent népedet[†] és mindazokat, akik tisztelnek téged,
kicsiket és nagyokat egyaránt.

Itt az idő, hogy elpusztítsd azokat, akik a Földet pusztítják.”

¹⁹Ekkor kinyílt Isten mennyei temploma, és abban láthatóvá vált a Szövetség Ládája*. Villámlott, erős hangok és mennydörgések hallatszottak, földrengés és nagy jégeső támadt.

Az asszony és a vörös sárkány

12¹Azután egy hatalmas jelkép tűnt föl az égen: egy asszony, akinek a Nap volt a ruhája, lába alatt a Hold, a fején pedig korona[†] tizenkét csillagból. ²Ez az asszony terhes volt, és már egészen közel volt a szülés ideje, ezért fájdalmában kiáltozott. ³Majd egy másik jelképet is láttam az égen. Egy óriási vörös színű sárkányt, amelynek hét feje és tíz szarva volt, a

11:19 Szövetség Ládája vagy Frigyláda. A Régi Szövetség idején ennek a mennyei Szövetség-ládanak a mintájára készítették el azt a földi Szövetség-ládát, amely a Szentek Szentjében volt. Lásd 2Móz 25:10–22; 1Kir 8:1–9; Zsid 9:4.

fejein pedig hét korona. ⁴Farkával lesöpörte az égről, és a földre szórta a csillagok egyharmadát. A sárkány az asszony elé állt, aki már majdnem megszülte a gyermekét. Azért állt oda, hogy azonnal felfalja a gyermeket, amint megszületik. ⁵Majd az asszony megszülte a fiát. Ez a fiúgyermek arra született, hogy vaspálcával uralkodjon minden nép fölött. Azután a fiúgyermeket felvitték Isten trónjához és magához Istenhez. ⁶Az asszony pedig elmenekült a pusztába, olyan helyre, amelyet Isten készített neki, hogy ott gondoskodjanak róla 1260 napig.

⁷Ezután háború kezdődött a Mennyben. Mihály* és angyalai küzdöttek a sárkány és az ő angyalai ellen. ⁸De a sárkány vereséget szenvedett, és angyalaival együtt nem maradhatott többé a Mennyben. ⁹Akkor kihajították a Mennyből a hatalmas sárkányt. Ez az a régi kígyó, akit Ördögnek, vagy Sátánnak† is hívnak, és aki az egész világot becsapja. Angyalaival együtt ledobták a Földre.

¹⁰Ekkor erős hangot hallottam a Mennyben. Ezt mondta: „Most lett a győzelem a mi Istenünké, most mutatta meg az erejét, most lett a királyi uralom a mi Istenünké! Most jött el Krisztus hatalma, akit Istenünk tett királlyá! Mert most hajították le a Mennyből testvéreink Vádlóját, aki éjjel-nappal vádolta őket Isten előtt. ¹¹De testvéreink legyőzték a Vádlót. A Bárány† vérével győzték le, és azzal, hogy beszédükkel tanúskodtak az igazságról. Legyőzték, mert nem ragaszkodtak a saját életükhöz, és nem félték a haláltól sem. ¹²Örüljön az egész Menny, és ti mind, akik a Mennyben laktok! De jaj nektek, föld és tenger, mert leszállt hozzátok a Sátán†! Nagyon dühös, mert tudja, hogy már csak kevés ideje maradt.”

¹³Amikor a sárkány látta, hogy ledobták a Földre, megtámadta az asszonyt, aki a fiúgyermeket szülte. ¹⁴De az asszony két sas-szárnyat kapott, a hatalmas sas szárnyait, hogy el tudjon menekülni. El is szállt a pusztába, arra a helyre, amelyet Isten készített neki. Ott, a sárkánytól távol, gondot viselnek rá három és fél évig. ¹⁵Ekkor a sárkány* szájából egy folyó ömlött ki. Azzal akarta az asszonyt elsodorni. ¹⁶De a föld segítette az asszonyt: megnyitotta a torkát, és elnyelte a vizet, ami a sárkány szájából ömlött. ¹⁷Erre a sárkány nagyon megdühödött az asszonyra, és elment, hogy háborút indítson az asszony többi gyermeke ellen: azok ellen, akik megtartják Isten parancsait, és Jézusról tanúskodnak.

¹⁸A sárkány megállt a tengerparton.

A Szörnyeteg

13 ¹Ekkor egy Szörnyeteget láttam kiemelkedni a tengerből. Tíz szarva volt és hét feje. A szarvain tíz aranykorona†, és a fejein Istent gyalázó nevek. ²A Szörnyeteg párdúchoz hasonlított, lába olyan volt, mint a medvéé, szája pedig, mint az oroszláné. A sárkány átadta neki a saját erejét, trónját és nagy hatalmát. ³A Szörnyeteg egyik fején halálosan megsebesült, de a seb mégis begyógyult. ⁴A világon minden ember csodálta, és követte a szörnyeteget. Imádták a sárkányt, mert hatalmát átadta a Szörnyetegnek. De

12:7 Mihály Egy arkangyal neve. Ő vezeti Isten angyalainak harci seregét. Lásd Jud 9. **12:15** sárkány Szó szerint: „kígyó”.

imádták a Szörnyeteget is, és azt mondták: „Ki olyan hatalmas, mint ez a Szörnyeteg? Ki tudna vele szembeszállni?”

⁵A Szörnyeteg hatalmat kapott arra, hogy nagy dolgokkal dicsekedjen, és Istent gyalázza negyvenkét hónapig. ⁶Ezért Isten ellen beszélt, káromkodott, gyalázta Istent és nevét, Isten lakóhelyét és a Menny többi lakóit is. ⁷Azt is megengedték neki, hogy Isten népe ellen harcoljon, és legyőzze őket. Hatalmat kapott minden törzs, nép, nyelv és nemzet fölött, ⁸hogy a Föld lakói imádják a Szörnyeteget. Igen, de csak azok, akiknek neve a világ teremtése óta nincsen beírva az Élet Könyvébe. Ez a könyv a Bárányé[†], akit megöltek.

⁹Akinek van füle, hallja meg:

- ¹⁰ Aki fogságra való, az fogoly lesz,
aki kard általi halálra, az kard által hal meg.

Ekkor van igazán szüksége Isten népének az állhatatos kitartásra és hitre.

A Vadállat

¹¹Azután megint láttam: egy másik Vadállat emelkedett ki a földből. Két szarva volt, olyan, mint a Báránynak[†], de úgy beszélt, mint a sárkány. ¹²Ez a Vadállat a Szörnyeteg előtt állt, és ugyanolyan hatalma volt, mint annak. Arra használta a hatalmát, hogy a Föld minden lakóját rávegye, hogy imádják a Szörnyeteget, akinek halálos sebe begyógyult. ¹³A Vadállat nagy csodákat* is tett, olyannyira, hogy az emberek szeme láttára tüzet hozott le az égből a földre. ¹⁴Ezekkel a csodákkal a Szörnyeteget szolgálta, és becsapta az embereket, mert hatalmat kapott rá. A Föld lakóinak megparancsolta, hogy készítsék el a Szörnyeteg tiszteletére annak szobrát. Ez az a Szörnyeteg, akinek a kard által okozott sebe begyógyult. ¹⁵A Vadállat hatalmat kapott arra, hogy szellemet adjon a Szörnyeteg szobrába. Így ez a szobor beszélni tudott, sőt azt is megparancsolta, hogy öljék meg azokat, akik nem imádták őt. ¹⁶Kényszerített minden embert, kicsiket és nagyokat, gazdagokat és szegényeket, szabadokat és szolgálkat, hogy a jobb kezükön vagy a homlokukon egy bizonyos jelet viseljenek. ¹⁷Azért tette ezt, hogy csak az adhasson el, vagy vehessen meg valamit, aki ezt a jelet viseli. A jel pedig a Szörnyeteg neve, vagy a nevének megfelelő szám volt. ¹⁸Ehhez kell a bölcsesség! Aki értelmes, megértheti, mit jelent a Szörnyeteg száma, mert az egy ember száma: 666.

A száznegyvennégyezer a Sion-hegyen

14¹Ezután ismét láttam: a Bárányt[†] a Sion-hegyen*, és vele együtt azt a száznegyvennégyezer embert, akik a Bárány nevét és a Bárány Atyjának nevét viselték a homlokukon. ²Azután hangot hallottam a Mennyből, amely nagy vízesés dübörgő hangjához, vagy hatalmas mennydörgéshez hasonlított. Mégis úgy hangzott, mint mikor sok hárfán egyszerre játszanak. ³Új éneket énekeltek Isten trónja előtt, ahol a négy mennyei élőlény és az idős mennyei vezetők is vannak. De ezt az éneket senki más

13:13 csodákat megdöbbentő és csodálatos dolgokat, de a Sátán ereje által. **14:1** Sion-hegy Jeruzsálem másik neve. Itt jelképesen azt a szellemi várost jelenti, ahol Isten és az övéi élnek.

nem tanulhatta meg, csak az a száznegyvennégyezer, akiket az emberek közül szabadítottak meg. ⁴⁻⁵Ők azok, akik nem követtek el bűnt az asszonyokkal, megőrizték a tisztaságukat, és követik a Bárányt, akárhová megy. Ők azok, akiket az emberek közül szabadítottak meg, akik nem hazudtak, és hibátlanok. Ők az elsők, akiket Isten és a Bárány számára kiválogattak.

A három angyal

⁶Ekkor ismét láttam. Magasan az égen egy másik angyal repült. Nála volt az örökkévaló örömhír[†] üzenete, hogy kihirdesse a Föld lakóinak: minden nemzetnek, törzsnek, nyelvnek és népnek. ⁷Erős hangon ezt kiáltotta: „Istent tiszteljétek, és őt dicsőítsétek, mert ítéletének órája elérkezett! Imádjátok azt, aki a Mennyet, a földet, a tengert és a vízforrásokat teremtette!”

⁸Ezután egy második angyal jött, aki kihirdette: „Elpusztult! Elpusztult Babilon, a nagy város, aki minden népet megitatott a bálványimadás[†] részegítő borával!”

⁹Majd egy harmadik angyal jött utánuk, és nagy hangon ezt kiáltotta: „Aki a Szörnyeteget és annak szobrát imádja, és annak jelét engedi a homlokára vagy a kezére tenni, ¹⁰az inni fog Isten haragjának borából. Ennek a haragbornak az erejét nem enyhíti semmi, ott gyúlik Isten haragjának poharában. Aki ebből iszik, azt tűz és égő kén fogja kínozni a szent angyalok és a Bárány[†] szeme láttára. ¹¹Se éjjel, se nappal nem lesz nyugtuk azoknak az embereknek, akik a Szörnyeteget és annak szobrát imádják, vagy magukon viselik a Szörnyeteg nevének jelét. Kínlódásuk füstje örökké felszáll. ¹²Itt van szüksége az állhatatos kitartásra Isten népének. Azoknak, akik engedelmessékednek Isten parancsainak és megőrzik a Jézusban való hitüket.”

¹³Ezután egy hangot hallottam a Mennyből. Ezt mondta nekem: „Írd le ezt: mostantól fogva boldogok és áldottak azok, akik az Úrban halnak meg.”

„Igen — mondja a Szent Szellem[†] —, most már megpihenhetnek a munkájuk után, mert amit elvégeztek, az követi őket.”

Aratás és szüret a Földön

¹⁴Azután ismét láttam. Egy fehér felhőn ült valaki, aki hasonlított az „Emberfiához”[†]. A fején arany korona[†] volt, a kezében pedig éles sarló[†]. ¹⁵A templomból* kijött egy másik angyal, és erős hangon kiáltott annak, aki a felhőn ült: „Fogd a sarlódat és arass, mert eljött az aratás órája, megérett a Földön az aratnivaló!” ¹⁶Erre a felhőn ülő megsuhintotta sarlóját a Föld fölött, és learatta a termést.

¹⁷Ezután egy másik angyal is kijött a mennyei templomból, aki szintén éles sarlót tartott a kezében. ¹⁸Az oltártól[†] pedig előlépett egy angyal, akinek hatalma volt a tűz fölött, és nagy hangon ezt kiáltotta a sarlós angyalnak: „Fogd az éles sarlódat, és szüreteld le a Föld szőlőjét, mert már érettek a fürtök!” ¹⁹Erre az angyal megsuhintotta sarlóját a Föld fölött, leszüretelte a Föld szőlőjét, és a szőlőfürtöket bedobta Isten nagy haragjának szőlőprésébe. ²⁰A városon kívül kivréselték a szőlőt. A szőlőprésből annyi vér folyt ki, hogy még háromszáz kilométerrel* távolabb is a lovak szájáig ért.

14:15 *templom* Isten szellemi lakóhelye a Mennyben, ahol az övéi imádják és szolgálják őt. A 17. versben is. **14:20** *háromszáz kilométer* Szó szerint: „1600 stadium”.

15¹Azután újra láttam. A Mennyben hatalmas és csodálatos jel tűnt fel: hét angyal, akiknél a hét utolsó csapás volt. Az utolsók, mert ezzel lett teljessé, és ezzel fejeződött be Isten haragja.

A győztesek éneke

²Majd ismét láttam: mintha üvegtenger lett volna előttem, amibe tűz keveredett. Az üvegtengeren álltak mindazok, akik legyőzték a Szörnyeteget, annak szobrát, és a nevének megfelelő számot. A győztesek kezében Isten hárfái voltak. Énekelték ³Mózesnek[†], Isten szolgájának és a Báránynak[†] énekét:

„Nagy és csodálatos mindaz, amit teszel, Mindenható Úr Isten!
Igazság és igazságosság minden teted alapja, Nemzetek Királya!
⁴ Ki ne tisztelne téged, ki ne dicsérné neved?
Mert egyedül te vagy SZENT!
Minden nép hozzád fog jönni,
hogy imádjon téged, mert világosan meglátják igazságos ítéleteidet.”

A hét angyal és a hét harag-pohár

⁵Ekkor újra láttam. A mennyei Szent Sátor szentélye* kinyílt, és hét angyal jött elő. Náluk volt a hét utolsó csapás. Ragyogó tiszta ruhájukat a mellükön aranyöv fogta körül. ⁷Ekkor a négy mennyei élőlény közül az egyik hét aranypoharat adott a hét angyalnak. A poharak tele voltak az örökkön-örökké élő Isten haragjával. ⁸A szentélyt pedig betöltötte Isten dicsőségének és hatalmának füstje. Ezért senki nem léphetett be oda, amíg a hét angyal hét csapása be nem fejeződött.

16¹Ezután erős hangot hallottam a templom szentélyéből*. Ezt mondta a hét angyalnak: „Menjetek és öntsétek ki a Földre az Isten haragjával teli hét poharat!”

Az első csapás

²Az első angyal megindult, és kiöntötte a Földre az első poharat. Ekkor szörnyű és fájdalmas sebek támadtak azokon az embereken, akik a Szörnyeteg jelét viselték, és annak szobrát imádták.

A második csapás

³A második angyal a tengerre öntötte ki a poharát. Erre a tenger vize olyan lett, mint a halott ember vére, és a tengerben minden élőlény elpusztult.

A harmadik csapás

⁴A harmadik angyal a folyókra és a vizek forrásaira öntötte ki poharát. Ekkor a vizek mind vérré változtak. ⁵Hallottam, hogy a vizek angyala ezt mondja:

15:5 *mennyei ... szentélye* Szó szerint: „a biznyság sátorának szentélye”. A Régi Szövetség idején ennek a mennyei sátorának a mintájára készítette Mózes a Szent Sátorat, amelyben Isten lakott a népe között a földön. Ebben őrizték azt a két kőtáblát, amelyre a Tízparancsolat volt írva. Ez volt a Régi Szövetség biznysága, vagy biznysítéka. Lásd 2Móz 25:8–22. **16:1** *templom szentélye* Isten szellemi trónusa és lakóhelye a mennyei templomban, ahol az övéi imádják és szolgálják őt. A 16:17 versben is.

„Igazságosan ítéltél,
te Szent, aki vagy és aki mindig voltál!

- ⁶ Mivel szent népedet és a prófétákat[†] gyilkolták, és vérüket a földre öntötték, most vért adtál inni a gyilkosaiknak, mert ezt érdemlik.”

⁷Ekkor megszólalt a mennyei oltár[†], és azt mondta:

„Igen, Mindenható Úr Isten,
igazak és igazságosak a Te ítéleteid.”

A negyedik csapás

⁸A negyedik angyal a Napra öntötte a poharát. Ekkor a Nap hatalmat kapott, hogy tüzével égesse az embereket, ⁹akik súlyos égési sérüléseket szenvedtek. A sebesültek átkozták Istent, mert neki hatalma volt ezeken a csapásokon. De mégsem akarták megváltoztatni gondolkodásukat és életüket, hogy elismerjék Istent, és dicsőséget adjanak neki.

Az ötödik csapás

¹⁰Az ötödik angyal a Szörnyeteg trónjára öntötte a poharát. Ekkor a Szörnyeteg birodalma sötétségbe borult, és az emberek a nyelvüket harapdálták fájdalmukban. ¹¹Átkozták a Menny Istent sebeik és fájdalmaik miatt, de nem akarták abbahagyni, vagy megváltoztatni, amit addig tettek.

A hatodik csapás

¹²A hatodik angyal a nagy Eufrátesz folyóra öntötte a poharát. Ekkor annak vize kiszáradt, hogy utat készítsen a kelet felől jövő királyoknak.

¹³Ezután ismét láttam. Három békához hasonló gonosz szellem[†] jött ki a Szörnyeteg, a Vadállat és a Hamis Próféta[†] szájából. ¹⁴Ezeknek a gonosz szellemeknek csodatévő hatalmuk volt*. A Föld összes királyához elmentek, hogy összegyűjtsék őket a Mindenható Isten nagy napjának csatájára.

¹⁵„Figyeljete! Hamarosan megérkezem, de úgy jövök, mint a tolvaj. Boldog az, aki nem alszik el, hanem ébren marad. Boldog, aki megőrzi a ruháit. Az nem fog meztelenül járni, és nem kell szégyenkeznie.”

¹⁶A gonosz szellemek össze is gyűjtötték a Föld királyait arra a helyre, amelyet héberül Armageddonnak neveznek.

A hetedik csapás

¹⁷Ezután a hetedik angyal kiöntötte a poharát a levegő-égre. Erre erős hang hallatszott a mennyei szentélyben lévő Trón felől: „Befejeződött!”

¹⁸Villámlott, mennydörgés és morajlás hallatszott, és nagy földrengés támadt. Ez volt a legerősebb földrengés, mióta ember él a Földön. ¹⁹A nagy város három részre hasadt, és az összes népek városai összedőltek. Isten visszaemlékezett rá, hogy a nagy Babilont meg akarja büntetni. Odaadta neki azt a poharat, ami tele volt Isten rettenetes haragjának borával. ²⁰A szigetek mind elsüllyedtek, és a hegyek is eltűntek. ²¹Az

16:14 csodatévő hatalmuk volt Megdöbbenő és csodálatos dolgokat tettek, de a Sátán ereje által.

égből hatalmas jégeső zuhogott. Egy-egy jégdarab körülbelül 32 kg-ot nyomott.* Az emberek átkozták Istent a jégeső csapása miatt, mert az valóban szörnyű volt.

A Nagy Parázna

17¹Ezután odajött hozzám az egyik angyal a hét közül, akik a hét poharat kapták, és azt mondta: „Gyere, megmutatom neked a Nagy Parázna megbüntetését, aki a sok tenger felett ül. ²Ő az, akivel a Föld királyai szexuális bűnöket[†] követték el. A Föld lakói pedig lerészegedtek a Nagy Parázna szexuális bűneinek borától.”

³Ekkor magával ragadott a Szellem[†], és az angyal elvitt a pusztába. Ott egy asszonyt láttam, aki a Szörnyeteg hátán ült, amelynek hét feje és tíz szarva volt. A Szörnyeteg vörös színű testére mindenhol olyan nevek voltak írva, amelyek Istent gyalázták. ⁴Az asszony bíbor színű és vörös ruhába öltözött, drágakövekkel, gyöngyökkel és arannyal ékesítette magát. A kezében arany kelyhet tartott, amely tele volt szexuális bűneivel[†] és mindenféle utálatos dologgal. ⁵Homlokára ez a titokzatos név volt felírva:

A NAGY BABILON,
AZ ÖSSZES PARÁZNÁK ANYJA
A FÖLD MINDEN GONOSZSÁGÁNAK ANYJA

⁶Láttam, hogy az asszony részeg. Isten szent népének[†] véréből részegedett meg, azoknak a véreétől, akiket a Jézusról való tanúskodásukért öltek meg.

Amikor ezt az asszonyt megláttam, nagyon elcsodálkoztam. ⁷Az angyal meg is kérdezte: „Miért csodálkozol? Elmondom neked az asszony titkát, és a hétfejű, tízszarvú Szörnyeteg titkát, amely az asszonyt a hátán hordozza. ⁸A Szörnyeteg, amit láttál, volt, de most nincs. Fel fog jönni a feneketlen mélységből, azután pedig végső pusztulása következik. A földön élő emberek közül azok, akiknek a neve a világ teremtése óta nincs beleírva az Élet Könyvébe, csodálkoznak, amikor meglátják a Szörnyeteget. Azon csodálkoznak, hogy a Szörnyeteg volt, most nincs, de mégis megjelenik.

⁹Itt van szükséged igazán a bölcsességre, hogy ezt megérthesd! A Szörnyeteg hét feje — azt a hét dombot jelenti, amin az asszony ül. De jelenti azt a hét királyt is, ¹⁰akik közül az első öt már meghalt, az egyik most uralkodik, az utolsó pedig még nem jött el. Amikor majd eljön, csak rövid ideig maradhat. ¹¹Maga a Szörnyeteg pedig, amely volt, de most nincs, az a nyolcadik király. Ez is a hét király közé tartozik, és a pusztulás felé halad.

¹²A tíz szarv, amelyet láttál, tíz királyt jelent, akik még nem kezdték meg uralkodásukat. Ők majd a Szörnyeteggel együtt kapnak egyetlen óráig tartó hatalmat. ¹³Mind a tíz királynak ugyanaz a célja. Erejüket és hatalmukat át fogják adni a Szörnyetegnek. ¹⁴Háborút fognak indítani a Bárány[†] ellen. A Bárány azonban legyőzi őket, mert ő az urak Ura és a királyok Királya. A

16:21 körülbelül ... nyomott Szó szerint: „egy talentumot” — Mai mértékkel kb. 27–36 kg.

Báránnyal együtt fognak győzni azok, akiket a Bárány elhívott, kiválasztott és akik hűségesek hozzá.”

¹⁵Az angyal így folytatta: „Azok a hatalmas tengerek, amelyek felett a Nagy Paráznát láttad ülni, a népeket, embertömegeket, nemzeteket és nyelveket jelentik. ¹⁶A Szörnyeteg és a tíz szarv (*tíz király*), amelyet láttál, meggyűlölik a Nagy Paráznát, elpusztítják, elveszik tőle még a ruháit is, a testét pedig megeszik, és őt magát tűzben megégetik. ¹⁷Mert Isten adta a tíz király szívébe, hogy az ő tervét végrehajtsák. Igen, Isten akarta, hogy a tíz király egy akarattal átadja hatalmát a Szörnyetegnek, amíg Isten szavai beteljesednek. ¹⁸Az asszony pedig, akit láttál, azt a nagy várost jelenti, amely a Föld királyai felett uralkodik.”

Babilon pusztulása

18 ¹Ezután egy másik angyalt láttam leszállni a Mennyből, akinek igen nagy hatalma volt. Dicsőségének fénye beragyogta a földet, és erős hangon ezt kiáltotta:

„Elpusztult! Babilon, a nagy város elpusztult!
Gonosz szellemek[†] lakóhelye lett belőle,
és mindenféle gonosz szellem, utálatos és gyűlöletes madár börtöne.
³ Mert Babilon minden népet megrészegített szexuális bűneinek[†] borával.
Hiszen vele együtt követték el a Föld összes királyai
a szexuális bűnöket.
A világ összes üzletemberei Babilon pazarló életmódjából
és költekező jólétéből gazdagodtak meg.”

⁴Ezután egy másik hangot hallottam a Mennyből, amely azt mondta:

„Népem, gyere ki abból a városból,
hogy ne vegyél részt annak bűneiben,
és ne érjenek a csapások, amik a városra fognak jönni!
⁵ Mert Babilon bűnei már az égig érnek,
és Isten visszaemlékezett minden gonoszságára.
⁶ Ezért bánjatok úgy ezzel a várossal, ahogy ő bánt másokkal,
sőt kétszeresen fizessetek meg mindenért, amit tett!
A pohárba, amelyet másoknak készített,
töltsetek neki magának kétszeresen!
⁷ Fizessetek neki annyi szomorúsággal és szenvedéssel,
amennyi dicsőséget
és gondtalan gazdagságot szerzett magának!
Mert Babilon ezt mondja: ‘Királynő vagyok, aki a trónján ül!
Nem vagyok özvegy, és soha nem fogok szenvedni,
vagy szomorkodni.’
⁸ Ezért egy bizonyos napon mind egyszerre érik Babilont a számára
készített csapások:
halál, szomorúság, nagy éhség,
és tűzben pusztul el a város.
Mert erős az Isten, aki őt elítélte.

⁹A föld királyai pedig, akik Babilonnal együtt követték el a szexuális bűnöket[†], és részt vettek gazdagságában, látják a város égésének füstjét:

sírnak és jajgatnak miatta. ¹⁰Megállnak majd a távolban, mert félnek a kínjaitól, és azt mondják:

‘Jaj neked, jaj neked, te hatalmas város, Babilon!
Egyetlen óra alatt ért utol ítéleted!’

¹¹Siratják és gyászolják Babilont az egész világ üzletemberei és kereskedői is, mert ezek után senki nem veszi meg tőlük az áruikat: ¹²aranyat, ezüstöt, drágaköveket, gyöngyöket, finom ruhákhoz való vásznat, bíbor színű ruhaanyagokat, selymet, bársonyt, sokféle illatos fát, elefántcsontból faragott dísztárgyakat, a sokféle drága fából, bronzból, vasból és márványból készült tárgyat, ¹³a fűszereket: fahéjat, balzsamot, füstölőszereket, mirhát, tömjént, meg bort és az olajfa olaját, a finom lisztet és a búzát, a marhákat, juhokat, lovakat és a szekereket, meg a rabszolgákat és emberek lelkét!

¹⁴ ‘Ó, Babilon, amire a szíved vágyott, mindaz a jó eltűnt előled!
Minden gazdagságod és fényes jóléted örökre elveszett,
és soha többé meg nem találod.’

¹⁵Az üzletemberek és kereskedők abból gazdagodtak meg, hogy mindezeket a dolgokat eladták Babilonban. De most félnek Babilon szenvedéseitől, és csak távol állva sírnak és sajnálkoznak. ¹⁶Ezt mondják:

‘Jaj, jaj! Te nagy város,
aki finom ruhákba, bíborba és bársonyba öltöztél,
arany ékszerekkel, drágakövekkel és gyöngyökkel díszítetted magad!
¹⁷ Hogy elpusztult minden gazdagságod egyetlen óra alatt!’

Ugyanígy a hajóskapitányok, tengerészek, és mindazok, akik a tengereken utaznak és kereskednek, távolról nézik ¹⁸az égő Babilon felszálló füstjét, és ezt kiáltják: ‘Nem volt a Földön még egy ilyen nagy város!’ ¹⁹Szomorúságukban a fejükre hamut szórnak, és sírva kiáltozzák:

‘Jaj, jaj! Te nagy város!
Akinek csak hajója volt a tengeren,
mind meggazdagodott Babilon gazdagságából.
Mégis elpusztult Babilon egyetlen óra alatt!’

²⁰ ‘Menny! Te örülj ennek!
Örvendezetek, apostolok†, próféták†, és Isten szent népe†!
Mert Isten bosszút állt Babilonon ti miattatok!’

²¹Ezután egy erős angyal felkapott egy malomkő nagyságú sziklát, behajította a tenger vizébe, és azt mondta:

„Így lesz a nagy várossal, Babilonnal is,
így fogják ledobni, hogy soha többé ne is lássa senki!

²² Babilon! Többé nem hallatszík benned
hárfások, lantosok, fuvolások és trombitások zenéje,
soha többé nem dolgozik benned semmiféle mesterember,
nem hallatszík többé a malom zúgása,

²³ többé nem fénylik a lámpa,
nem hallatszík benned a vőlegény és menyasszony hangja!

Mert a te üzletembereid voltak a világ hatalmasai,
és varázslásoddal[†] minden népet becsaptál.

- 24 Babilon! Megölted a prófétákat[†] és Isten szentjeit[†].
Téged vádolnak mindazoknak az embereknek a haláláért,
akiket megöltek a Földön.”

Isten dicsérete a Mennyben

19¹Ezután hallottam: mintha a Mennyben óriási sokaság hatalmas hangon kiáltana. Ezt énekelték:

„Halleluja!”*

A győzelem, a dicsőség és a hatalom a mi Istenünké!

- 2 Igazak és igazságosak ítéletei,
mert elítélte és megbüntette a Nagy Paráznát,
aki szexuális bűneivel[†] megrontotta az egész Földet.
Bosszút állt Isten a Nagy Paráznán, aki megölte Isten szolgálait.”

³És újra énekelték:

„Halleluja!

A Nagy Parázna pusztulásának füstje felszáll mindörökké!”

⁴Ekkor földre borult a huszonnégy idős mennyei vezető és a négy mennyei élőlény, és így imádták a trónon ülő Istent:

„Ámen[†]! Halleluja!”

⁵Azután hang hallatszott a Trón felől, amely ezt mondta:

„Dicsérjétek a mi Istenünket, kicsik és nagyok mindannyian,
akik szolgáljátok és tisztelitek Őt!”

⁶Azután nagy sokaság hangját hallottam, amely hatalmas vízesés robajához, vagy mennydörgéshez hasonlított. Ezt énekelték:

„Halleluja!

Mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a Mindenható.

- 7 Örüljünk és dicsérjük Istent,
mert eljött a Bárány[†] (Jézus) lakodalmának ideje,
mert Mennyasszonya felkészült az esküvőre:
8 ragyogó tiszta menyasszonyi ruhát kapott, és abba öltözött.”

Ez a menyasszonyi ruha azokat a jó és igazságos dolgokat jelképezi,
amiket Isten népe[†] tett.

⁹Ezután az angyal így szólt hozzám: „Írd le: Boldogok azok, akiket meghívtak a Bárány[†] lakodalmába, az ünnepi vacsorára.” Majd ezt mondta: „Ezek valóban Isten szavai.”

¹⁰Ekkor én, János, földre estem az angyal lába elé, hogy imádjam őt. De azt mondta: „Vigyázz, ne engem imádj, hanem Istent! Hiszen a szolgatársad vagyok. De nem csak neked, hanem a testvéreidnek is, akik Jézusról tanúskodnak. Mert a Jézusról való tanúskodás a prófétaság szelleme.”

A királyok Királya és urak Ura

¹¹Ismét láttam: megnyílt a Menny, és egy fehér ló jelent meg. Lovasának neve „Húséges és Igaz”, mert igazságosan ítél és harcol. ¹²A lovon ülő szeme, mint a tűz lángja, a fején pedig sok korona. Olyan név van ráírva a lovasra, amit rajta kívül senki nem ismer. ¹³Vérbe mártott köpenyt visel. A neve pedig ez: „Isten Beszéde”. ¹⁴Mennyei seregek követik, akik fehér lovakon ülnek, és mind tiszta fehér ruhát viselnek. ¹⁵Az elől haladó lovas szájából éles kard jön ki, amellyel a népeket veri. Vaspálcával uralkodik fölöttük, és ő fogja kipréselni a szőlőt a Mindenható Isten szörnyű haragjának présében. ¹⁶A lovas derekánál, a köpenyére ez a név volt fölírva:

KIRÁLYOK KIRÁLYA ÉS URAK URA

A nagy csata

¹⁷Azután láttam: egy angyal állt a Napban, és erős hangon ezt kiáltotta az égen magasan szálló összes madaraknak: „Gyertek ide, gyűjtetek össze az Isten nagy lakomájára, ¹⁸és egyétek a királyok, tábornokok és hatalmasok testét, egyétek a lovakat és lovasaikat, egyétek mindenféle ember testét: szabadokat és rabszolgákat, kicsiket és nagyokat!”

¹⁹Ekkor megláttam a Szörnyeteget és a Föld királyait: hadseregeikkel együtt összegyűltek, hogy harcoljanak a fehér lovon ülő és serege ellen. ²⁰De a Szörnyeteg, és vele együtt a Hamis Próféta† is fogságba esett. Ez a Hamis Próféta az, aki csodákat* tett a Szörnyeteg érdekében, és ezzel becsapta mindazokat, akik magukra vették a Szörnyeteg jelét, és imádták annak szobrát. A Szörnyeteget és a Hamis Prófétát elevenen bedobták a tűz-tóba, amelyben kén ég. ²¹A Szörnyeteg hadseregét pedig az a kard ölte meg, amely a fehér lovon ülő szájából jött ki. Az elesettek húsát a madarak ették, ameddig valamennyi madár jóllakott.

Az Ezer Éves Királyság

20¹Ezután ismét láttam: egy angyal szállt le a Mennyből. Kezében tartotta a feneketlen mélység kulcsát és egy nagy láncot. ²Foglyul ejtette a Sárkányt (azt a Régi Kígyót, aki az Ördög vagy más néven a Sátán†), és megkötözte a láncsal ezer évre. ³Azután ledobta a feneketlen mélységbe, a lejáratot pedig bezárta és lepecsételte. Azért tette ezt, hogy a Sárkány ne tudja többé becsapni a népeket, amíg az ezer év le nem telik. Ezer év múlva majd egy kis időre szabadon kell még engedni a Sárkányt.

⁴Azután láttam: trónokat, és azokat, akik rajtuk ültek. Ezek hatalmat kaptak, hogy ítéljenek. Láttam azoknak az embereknek a lelkeit, akiket lefejeztek a Jézusról való tanúskodásuk és Isten üzenetének hirdetése miatt. Ezek nem imádták a Szörnyeteget, sem annak szobrát, és nem engedték a homlokukra vagy a kezükre tenni a Szörnyeteg jelét. Ezek az emberek feltámadtak, és ezer évig együtt uralkodtak Krisztussal. Ez az első feltámadás. ⁵A többi halott még nem támad fel, amíg le nem telik az ezer év. ⁶Áldottak és szentek† azok, akik részt vesznek az első feltámadásban! rajtuk nincs hatalma a második halálnak, hanem Isten és Krisztus papjai lesznek, és ezer évig együtt uralkodnak vele.

19:20 csodákat megdöbbenő és csodálatos dolgokat, de a Sátán ereje által.

⁷Amikor eltelik az ezer év, kiengedik a Sátánt† a börtönéből. ⁸Ő pedig kimegy, hogy becsapja a világ összes népeit — Gógot és Magógot. Összegyűjti őket a háborúra, és annyian lesznek, mint a tenger partján a homokszemek. ⁹Összegyűlnek, végigvonulnak az egész Földön, és bekerítik Isten népének táborát és a várost, amelyet Isten szeret. De a Mennyből tűz száll le, és elpusztítja a Sátán hadseregét. ¹⁰A Sátánt pedig, aki becsapta a népeket, bedobják a tűz-tóba, amelyben kén ég. Így a Sátán is oda kerül a Szörnyeteg és a Hamis Próféta† mellé, és éjjel-nappal, örökkön-örökké kínozzák őket.

A Nagy Ítélet

¹¹Azután láttam: egy hatalmas, fehér trónt, és azt, aki rajta ült. Előle elfutott a Föld és az ég, és nyomtalanul eltűntek. ¹²Majd láttam: a Trón előtt halottak álltak, nagyok és kicsik. Majd könyveket nyitottak ki. Ítéletet hirdettek a halottak felett: mindenkinek a saját tettei alapján. Ezek a dolgok a könyvekben voltak feljegyezve. Azután kinyitottak egy másik könyvet is, az Élet Könyvét. ¹³A tenger kiadta a benne levő halottakat, ugyanígy a Halál és a Hádész† is kiadták a náluk levő halottakat. Minden egyes embert a tettei szerint ítélték meg. ¹⁴Ezután a Halált és a Hádészt is bedobták a tűz-tóba. Ez a második halál: a tűz-tó. ¹⁵Ha valaki nem volt beírva az Élet Könyvébe, azt az embert is bedobták a tűz-tóba.

Új Ég, Új Föld, Új Jeruzsálem

21 ¹Ezután újra láttam. Új Ég és Új Föld* tűnt elő, mert az első ég és az első Föld eltűntek, és tenger sem volt többé. ²Láttam, hogy a Szent Város, az Új Jeruzsálem* leszállt a Mennyből, Istentől. Olyan volt, mint egy menyasszony, akit a férje számára öltöztettek fel menyasszonyi ruhába, és ékszerekkel ékesítettek. ³Majd erős hangot hallottam a Mennyből, amely ezt kiáltotta: „Isten otthona most már az emberek között van. Ezentúl Isten együtt lakik az emberekkel, akik népévé lesznek. Ő maga lesz velük, Istenükké lesz, ⁴és minden könnyet letöröl a szemükről. Nem lesz többé halál, nem lesz több gyász, sírás és fájdalom, mert a régi dolgok elmúltak.”

⁵Ekkor az, aki a trónon ül, ezt mondta: „Lásd meg, én mindent megújítok!” Majd így szólt hozzám: „Írd le, mert ezek a beszédek megbízhatók és igazak!”

⁶Azután ezt mondta: „Be van fejezve! Én vagyok az Alfa és az Ómega*, aki elkezd és be is fejezi. Aki szomjas, annak én adok inni az élet vizének forrásából — ajándéku. ⁷Aki győz, örökli mindezeket, és annak Istene leszek, ő pedig a fiam lesz. ⁸De a gyávák, a hitetlenek, és akik gyűlöletes dolgokat tesznek, a gyilkosok, a szexuális bűnben† élők, és akik varázslással† foglalkoznak, a bálványimádók†, meg a hazugok — mindezek az emberek a tűz-tóba kerülnek, amelyben kén ég. Ez a második halál.”

⁹Azután odajött hozzám egy angyal. Ő volt az egyik a hét angyal közül, akik a hét utolsó csapással teli poharakat kapták. Ezt mondta: „Gyere, megmutatom neked a Menyasszonyt, aki a Bárány† felesége!” ¹⁰Ekkor

21:1 „Új Ég, Új Föld” Lásd Ézs 65:17; 66:22; 2Pét 3:13. **21:2** Új Jeruzsálem vagy Mennyei Jeruzsálem — az a szellemi hely a Mennyben, ahol Isten és az övéi laknak örökké. **21:6** Alfa és az Ómega A görög ABC első és utolsó betűi. Jelentése: Isten a kezdete és a befejezése mindennek.

magával ragadott a Szent Szellem[†], és az angyal elvezetett egy hatalmas és magas hegyre. Megmutatta a Szent Várost, Jeruzsálemet, amely a Mennyből, Istentől szállt le. ¹¹Isten dicsősége ragyogott belőle, és a fénye olyan volt, mint a legértékesebb drágakőé, a kristálytisza gyémánté. ¹²A városnak erős és magas fala volt és tizenkét kapuja. Minden kapunál egy-egy angyal állt, és a kapukra Izrael* tizenkét törzsének nevei voltak fölírva. ¹³Három kapu volt a város keleti oldalán, három az északi, három a déli és három a nyugati oldalon. ¹⁴A városfal tizenkét alapkőre[†] épült. Ezekre a Bárány tizenkét apostolának[†] nevei voltak felírva.

¹⁵Az angyalnál, aki velem beszélt, volt egy arany mérőpálca. Azzal mérte meg a várost: a kapukat és falakat. ¹⁶A város pontosan négyzet alakú, hossza és szélessége egyenlő. Megmérte a várost a mérőpálcával, és az eredmény tizenkét-ezer stádium* lett. A városnak ennyi a hossza, ugyanennyi a szélessége és a magassága is. ¹⁷Azután a falat is megmérte: ez száznegyvennégy könyök* magas volt (férfi, vagyis angyal mértékével mérve). ¹⁸A fal gyémántból épült, maga a város pedig színaranyból, amely olyan átlátszó volt, mint a tiszta üveg. ¹⁹A városfal alapját értékes drágakövek alkották: az első alapkő gyémánt, a második zafír, a harmadik kalcedon, a negyedik smaragd, ²⁰az ötödik szárdonix, a hatodik rubin, a hetedik krizolit, a nyolcadik berill, a kilencedik topáz, a tizedik krizopráz, a tizenegyedik jácint (*cirkon*), a tizenkettedik ametiszt volt. ²¹A tizenkét kapu tizenkét gyöngyből készült: minden kapu egy-egy gyöngyből. A város utcái színaranyból voltak, amely olyan átlátszó volt, mint a tiszta üveg.

²²Templomot[†] nem láttam a városban, mert maga a Mindenható Úr Isten és a Bárány[†] a város temploma. ²³A városnak nincs szüksége sem a Nap, sem a Hold fényére, mert Isten dicsőségének ragyogása világítja meg. A fény forrása pedig maga a Bárány (*Jézus*).

²⁴Az ő fényénél járnak a világ népei. A Föld királyai ebbe a városba hozzák be dicsőségüket. ²⁵A város kapuit soha nem zárják be nappal, éjszaka pedig nem is lesz ott. ²⁶Oda viszik be a népek dicsőségét és gazdagságát. ²⁷De semmit nem lehet bevinni a városba, ami nem tiszta. Senki nem mehet be oda, aki szégyellni való, utálatos, vagy hamis dolgokat tesz. Csak azok fognak bemenni, akiknek nevét felírták az Élet Könyvébe, amely a Bárányé.

Az Élet Folyója

22¹Azután az angyal megmutatta nekem a folyót, amelyben az élet vize folyik: fénylő és tiszta, mint a kristály. Isten és a Bárány[†] (*Jézus*) trónjától ered, ²és végigfolyik a város utcájának közepén. A folyó mindkét partján az Élet Fája áll, amely évente tizenkétszer terem: minden hónapban gyümölcsöt hoz, levelei pedig a népek gyógyítására valók. ³Abban a városban soha nem lesz semmi átkozott, hanem Isten és a Bárány (*Jézus*) trónja lesz benne. Szolgái imádják Istent, ⁴látják az arcát, és neve homlokukon lesz. ⁵Éjszaka nem lesz ott többé, ezért nem lesz szükségük sem lámpafényre, sem napfényre, mert az Úr Isten világossága fogja beragyogni őket. Isten szolgálói királyok lesznek, és örökké uralkodni fognak.

21:12 *Izrael* Izrael, Isten választott népe, tizenkét törzsből áll. Sokszor jelképesen Isten egész népét jelenti. **21:16** *12 000 stádium* kb. 2300 km. Egy stádium a római mérföld 1/8 része, kb. 192 m. **21:17** *144 könyök* kb. 72 m. Egy könyök a férfiak alsókarjának átlagos hossza, kb. fél méter.

Befejezés

⁶Azután ezt mondta nekem az angyal: „Ezek a szavak megbízhatók és igazak. Az Úr a próféták[†] szellemeinek Istene. Ő küldte el angyalát, hogy az Úr szolgálóinak megmutassa azokat a dolgokat, amiknek hamarosan meg kell történniük.”

⁷„Figyelj ide! Hamarosan visszajövök. Áldott, aki engedelmeskedik a prófeciáknak[†], amik ebben a könyvben le vannak írva.”

⁸Én, János, hallottam és láttam ezeket. Amikor meghallottam és megláttam, leestem az angyal lába elé, aki ezeket megmutatta nekem, hogy imádjam őt. ⁹De azt mondta: „Vigyázz! Ne engem imádj! Hiszen szolgatársad vagyok: neked is, a testvéreidnek is, a prófétáknak[†]. Sőt, mindazoknak is, akik engedelmeskednek a beszédeknek, amik ebben a könyvben vannak leírva. Istent imádd!”

¹⁰Azután ezt mondta: „Ne tartsd titokban ennek a könyvnek a prófeciáit[†], mert az idő már közeledik, amikor mindezek meg fognak történni! ¹¹Aki igazságtalan, maradjon továbbra is igazságtalan, aki gonosz, maradjon továbbra is gonosz, aki igaz, maradjon továbbra is igaz, és aki szent[†], maradjon továbbra is szent! ¹²Figyelj rám! Hamarosan eljövök, és magammal hozom a jutalmatokat. Mindenkinek odaadom, amit a tettei szerint megérdemel. ¹³Én vagyok az Alfa és az Ómega*, az Első és az Utolsó, a Elkezdő és a Befejező.

¹⁴Áldottak, akik kimossák a ruhájukat*, mert joguk lesz rá, hogy egyenek az Élet Fájáról, és a kapukon keresztül bemenjenek a városba. ¹⁵De kívül maradnak a „kutyák” (*gonosz emberek*), meg akik varázsolnak[†], akik szexuális bűnökben[†] élnek, és a gyilkosok, a bálványimádók[†] és mindazok, akik szeretik a hazugságot, és hamis dolgokat tesznek.

¹⁶Én, Jézus küldtem el hozzátok angyalommat, hogy mondja el nektek ezeket a dolgokat a gyülekezetek[†] számára. Én vagyok Dávid[†] gyökere és utóda. Én vagyok a ragyogó hajnalcsillag.”

¹⁷A Szellem[†] és a Menyasszony is azt mondja: „Gyere!” Aki hallja ezt, mondja az is: „Gyere!” Jöjjön mindenki, aki szomjas! Aki csak akarja, ihatja és megkaphatja az élet vizét ajándékba!

¹⁸Figyelmeztetek mindenkit, aki ennek a könyvnek a prófeciáit[†] hallgatja: ha hozzátesz valamit ezekhez, akkor Isten elküldi rá azokat a csapásokat, amik le vannak írva ebben a könyvben. ¹⁹Ha pedig valaki elvesz ennek a prófétai könyvnek a szavaiból, annak részét Isten is elveszi az Élet Fájáról és a Szent Városból, és mindabból, amik le vannak írva ebben a könyvben.

²⁰Jézus, aki bizonyítja, hogy ezek a dolgok igazak, ezt mondja: „Igen, hamarosan megérkezem.”

„Ámen! Jöjj, Úr Jézus!”

²¹Az Úr Jézus kegyelme legyen veletek!

22:13 Alfa és az Ómega A görög ABC első és utolsó betűi. Jelentése: Isten a kezdete és a befejezése mindennek. **22:14** ruhájukat Azt jelenti: hittek Jézusban, és abban, hogy Isten megbocsátotta bűneiket Jézus halála (vére) által.

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center

Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center

All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online ad space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center

P.O. Box 820648

Fort Worth, Texas 76182, USA

Telephone: 1-817-595-1664

Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE

E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from: <http://www.adobe.com/products/acrobat/acrrasianfontpack.html>